Tingbok nr. I Ad 14 1734-1737 for Hardanger, Voss og Lysekloster.

Dei prikka områda og ord i () viser at ein har med skadde sider å gjera.
I den originale tingboka er det 3 variantar av blad-/sidenummereringa. Den originale, ei seinare med hand påført. Og den i den scanna utgåva. Ingen av dei samsvarar med kvarandre. I avskrifta er brukt dei originale nummera, difor startar ein med blad/side nr. 2. På dei 17 fyrste blada er nummertala i originalen utviska, men deretter vert dei leselege.

1734: 2 (Fyrste delen av 1734 er å finna i forrige tingbok nr. 13)

In Nomine Jesu

Anno 1734, den 17 Junij, blev Retten sat paa G(aarden) Staen!! (Stana), beliggende i Ode Kircke Sogn, Kingservig skibbr:, Hardanger Fogderi, udinden en Odels Trette /: som blev indstevnet til Tocke Tirsdagen, mens formedelst mange forRetninger blev udsat til i dag :/ imell: Knud O(lsen) Espen og Siur Knudsen paa den Eene side, Contra Tob(ias Ol)sen Espen og Ole Haldorsen paa anden side, Citanterne (for)meener sig at være Rette Odels Mænd til den/n/e Gaard Staen, som skylder Aarlig 6 mrk: smørs Landskyld. Paa (Fog)dens veigne, saavelsom for Lensmanden møtte (ved) given fuldmagt Peer Olsen Jaastad, som kund gi(ver) Fogdens skriftl: opnævnel: paa Laug Retten, som ere …. Amundsen Dægernæs, Iver ibdm:, Dag Aagre, Math(ias) ……, Jørgen Lofhuus!! (Lofthuus), Anfind ibdn:, Knud Aamunsen ….., og Torsten Larsen ibdm:, som alle var nerværende. (Ret)ten beklæd med Sorenskriveren:
Hvor da fremstod for Rætten Knud Olsen Espen og indgav et skriftlig (Stef)nemaal af 23 Nobr: 1733. som for Retten blev læst og i acten inddragis. dernæst fremlagde Citanten en (Hiem)tings Dom af 18de April 1672. som blev læst for Rætten, h(vor) hand beviisser at gaard[en] var Knud Freimbs Rætte og sande (Odels) Gaard, sam/m/e Knud Freimb har værret Citantens Mo(der)Fader. Mens derhos erklærede Citanten at det Odels brev af 14 Octbr: 1634. som Dom/m/en omtaller, har hand icke i sk(iftet) efter hans Sal: Fader fornum/m/en, da hand forref(andt?) den/n/e Dom. wiidere adkomst erklærede hand ej at have.
den indstevnte Tobias Olsen Espen med sin Søn Ole Haldorsen møtte for Retten og vedtog at være Lovl: Stevnet. indlagde i Retten et skiøde af 23 Octbr: 1703. som f(antes?) paaskreven af Sorenskriveren Sal: Funck at være lyst sam/m/e dag. dette skiøde er udgifvet af Ole Pedersen, Sal:, som var Citantens Fader, at skal have Solt, som s(kiødet) udviisser, til Haldor Arnesen Espen, som var Ole Haldorsens Fader, som tillige her for Retten er indstevnet, og møtte, vedtog at være Lovl: Stevnet: den indstevnte Tobias Olsen er Stiffader til Ole Haldorsen.
Citanten lod indførre, det hand forundrede si(g paa om?) dette skiøde, siden hand aldrig hafde seet eller (hørte af hans) Sal: Fader, det hand hafde solt den/n/e Gaard, (mens var) bekiendt at den var pantsat til Haldor (Arnesen, som var) Tobias Espens formand. for det andet, saa p(aastoed hand) at dette skiøde er underskrevet ……..

1734: 2b

……..er icke, og icke med hans Zignet forseiglet, da det dog er (beki)endt af alle at hans Sal: Fader hafde været Laug Rettismand, og i mange Aar var Lensmand, og altsaa brugte Zignet og icke boemercke: over alt formeente hand at dette skiøde icke kunde betage ham hands Ræt til at indtalle sin Sande Odel, thj all den stund hands fader levede, hafde hand icke magt til at paaAncke det hands Fader giorde, mens saa snart hans fader døde /: som nu er 8te Aar siden :/ har hand strax udj mindel: paatalt sin Løsnings Rætt, mens som hans Contra parter ej udj mindel: har værret at formaae, til at imod tage Løsnings penge, langt mindre tilforn har vildet anviist mig dette skiøde: Saa er ieg bleven nødtvungen ved Lov og Rætt at indtale min

Rætt og Sande Odel, og frembøed hand sin Contra part her for Retten om hand vilde tage imod Løsning, og derpaa for Retten fremviiste penge. som Comparenten ej vilde imod tage penge, saa var Citanten begierende at faa sine Vidner afhørte, som er Knud Freim, Madeli Asbiørnsdatter og Sven Larsen, og om det skall fornøden eragtis, vil hand, nembl: Citant: inu!! (endnu) forskaffe fleere Vidner.

Comparenterne var fornøyet med at hørre Vidnerne. Eedens forklaring blev Vidnerne af Dommeren forrelæst. dernest formanet til Sandheds bekiendelse.

1ste Vidne, Knud {Feine} Freimb, boendis paa Freimb, gaml: 56 Aar, udsagde at hand og Citanten var SøsterSønner med hin anden. og at den/n/e Gaard Staen var Citantens Moders Rette Odels Gaard, og at Citantens Sal: Fader Ole Pedersen hafde pantsat den til Sal: Haldor Arnesen, mens aldrig viidende at Ole Pedersen hafde solt den til Sal: Haldor. Comparenten tilspurte Vidnet: om hand kunde vidne at Ole Pedersen icke hafde solt Staaen. Resp: Hand kunde ej vidne andet end det h/an/d hafde hørt. som ingen af parterne viidere hafde at tilspørge dette Vidne, sat!! (saa) blev det afviist.

2de Vidne, Madelj Asbiørns datter, fremtræde for Retten paa hindes Veigne hindes Søn Johannes Arnesen, og kundgiorde at hans Moder var bleven Syg og Sengeligende. og ellers at hans Moder var ?? Aar gamel:, og har sagt at hun tiente hos Citantens Fader, og da hørt af Huusponde og Madmoder at Gaarden Staen var pantsat til Sal: Haldor Espen, (samt a)t hindes Madmoder hafde viist hinde

1734: 3

til Sal: Haldor at faa ½ td: saaekorn, og var da Sal: Haldor (be)gierende at hindes Madmoder vilde kom/m/e selv. hvorpaa den Sal: Qvinde gick selv med til Sal: Haldor og bekom ½ td: foruden de 6 Rd:r, og da giorde den Sal: Qvinde det Løfte at de icke skulde talle paa det mens hun levede; og den ½ td: korn er den syvende Rdlr: mens Selv bekræftede Johannes Arnesen, som er boesidendis paa Hildal, gaml: 30 Aar: at have hørt af Sal: \Ole/ Pedersen Selv at hand hafde pantsat Staen for 6 Rd:r [og] ½ td: korn til Sal: Haldor, mens aldrig hørt af ham at h/an/d hafde solt den, og ej heller hafde hørt andet end at det var Sal: Ole Persens sande Odel. som ingen af parterne hafde viidere at tilspørge dette Vidne, blev det afviist.

3de Vidne, Sven Larsen, gaml: 86 Aar: til huuss paa Præstegaarden i Odde, vidnede at have hørt af Sal: Ole Pedersen og hans Sal: huustroe, at de hafde pantsat gaarden Staen til Sal: Haldor, mens aldrig hørt at de hafde solt den, førren nu Citanten paatalte den. saa haver hand og altiid hørt fra Mands minde at den er og var derris Sande Odel. viidere viste hand icke at kunde vidne.

4de Vidne, Henrich Erichsen, huussMand paa Aga grunden, gaml: 76 Aar, vidnede at have hørt af Sal: Ole Persen at have pantsat Staen, mens aldrig hørt førren nu det kom til proces, at hand hafde solt den til Sal: Haldor, og Erklærede Aldrig haver hørt andet en!! (end) at Staen var Sal: Ole Persens Hustrues Rette og Sande Odel.

Ingen af parterne hafde viidere at tilspørge Vidnerne, derpaa de bleve i Eed tagne ligesom de v.. (hver) for sig hafde vidnet.

Citanten var herpaa Dom begierende.

Comparenterne hafde ej viidere at lade indførre end som de henskiød sig til derris i Rætten la(gte) skiøde, formeenende at have goed hæeft: i det øfrige var Dom begierende.

Citanten erklærede, at hand med goed Eed og Samvittighed her for Rætten, naar det forlangis, vil bekræfte at denne Gaard er aldrig bleven ham lovbøden, og at hand icke har voren vitterlig om at den/n/e Gaard var solt førren da hans fader var død.

Comparenterne svarede, at de holt dem til deris, og viidere viiste icke at det var lovbøden.

Herpaa Sagen blev optagen til Dom.

1734: 3b

bliver da først efter Kongl: Allernaadigste Reglement bereignet den/n/e processis omkostning, som er. Sorenskriveren for den/n/e dags forRetning 2 Rd:r, for tvende dagis Rejse til og fra Aastædet, á 4 mrk:, er 1 Rd: 2 mrk: 8te Laug Rettis mænd, og som de haver Reist en lang Vej fra derris hiem og forsømbt derris brug og Nærring, kand ej mindre havis end som per Mand 24 s: er 2 Rd:r, Lensmanden i lige maade for sin Reise og hafde umagge, 2 mrk:, tilsammen 5 Rd:r 4 mrk:, foruden Sorenskriverens fløttning, som er fra hands hiem og til Aastædet til Wands 2 ½ Mill, ligesaa til bagge, mens, som Citanten med sine Eegne folck haver fløttet mig frem og ligge saa tilbagge, breignes det icke.

Udj den/n/e Sag er efter parternis i Retten lagde documenter, derris Egen forklaring og Viidnernis udsigende Saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citant: Knud Olsen Espen haver ved en Hiem Tings Dom af 18 April (1672) beviist at den/n/e Gaard Staen war Knud Freimbs Rette og sande Odel, sam/m/e Knud Freim var Citant:[s] Morfader, og haver Citant:[s] Moder arvet sam/m/e Gaard efter hindes Fader, som hindes Rette og sande Odels gaard. Nu befindes ved det af Contraparterne Tobias Olsen og Ole Haldorsen her i Retten fremlagde skiøde af 23 Octbr: 1703, at Citantens Fader Sal: Ole Pedersen skal have solt den/n/e gaard Staen til Haldor Arnesen, som var Ole Haldorsens Fader og Tobias Olsens Formand: her med formeenende at have (ta)get hævd. Hvor imod Citant:[s] medførte Vidner beviisser at det aldrig haver været vitterligt at Citant:[s] Fader Sal: Ole Pedersen haver solt gaarden Staen til Haldor Arnesen, mens vel pantsat ham den for 6 Rd:r: og ½ td: Korn, disuden haver Citant: tilbuden med Eed at stadfæste det gaarden Staen aldrig haver været ham lovbøden efter Lovens 5 B: 3 C: 4 art:, eller er ham forhen forreviist noget skiøde, at hands fader skulde have solt gaarden Staen, mens vel var ham vitterligt at hans fader hafde pantsat den, som Vidnerne nermere forklarer: Og har hand i saa fald da ej (kund)et indtalt sin Odels jord, all den stund og imedens (hans) forældre levede, over alt er her\med/ omgaaet tvert (imod) Lovens 5 B: 3 C: 1 art: som siger at den som vil selge sin (Gaard), skal stevne Odels baarne, og lydeligen give det (til Kiende) for Retten. Nu drister de indstevnte sig ……. at ville eller kunde beviisse efter Lovens

1734: 4

5 B: 3 Cap: 12 ar: at jorden er Lovbøden. Og Endelig for….. Højstbemelte Lovens 5 B: 3 C: 31 ar: at huusbonden ej m(ed sin?) hustruens jord uden hand haver lige saa meget at …… imod af sit eeget. Saa bliver herudinden af os saaleedis for Rætt Kiendt og Dømbt. At Knud Olsen Espen og hans arvinger er og skal være de Rette og Sande Odels berettigede til Gaarden Staen. Og at Knud Olsen efter Lovens 5 B: 3 C: 14 ar: er til Løsning berettiget, og skall de indstevnte Tobias Olsen og Ole Haldorsen tage imod Løsnings penge, som (er) efter skiødets udviisning 7 Rd:r. Siden Knud Olsen Retten fornøjer, saa betaler Tobias Olsen (og) Ole Haldorsen til Knud Olsen, ham til nogenle(edis) Erstatning for den/n/e processis omkostning, 3 Rdl:r, alt at efterKom/m/is af de indstevnte inden 15 dage efter at den/n/e Dom dem Lovl: er forkyndt, under adfær efter Loven.

Ao: 1734, d: 19 Julij, blev Extraordinaire Ting holdet paa gaarden Ødven, beliggende i Hardanger Lehn, Gravens Tinglau og Ulvig Kircke Sogn: sam/m/e gaard Baroniet Rosendahl tilhørrende; Hvor mig da er til hende kom/m/et HøjEdle og Welbaarne Hr: Admiral og Stiftbefahlings Mand Uldrich Kaas tilladelse og bevilling paa den/n/e Extra Rættes holdelse, af dato 27 Maj 1734. ord for andet saalydende.

De indstevnte Comparerede, neml: Od Haaiem paa sin Hustruis Veigne Brita Haaiem: og Hellie Odsen.
Dernest fremlagde Citant: \Christopher Aamunsen Ødven/ et skriftl: Stevning af 16 Ju{lij}nij (1734), saa lydende.
de indstevnte, som Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet.
Herpaa blev parterne af Rætten proponeret et forliig.
Lensmanden Anders Hansen Aandeland møtte for Rætten paa Kongl: Maj:st Fogdens Veigne Sig:r Andreas Hejberg, og kundgiorde Laug Rettens opnefnelse, som er: Endre Halanger, Johan/n/es ibdm:, Anders Skeie, Poul Lindebrecke, Iver Ourdal, Anders Lione, Iv(er) ibdm: og Siur Westrem, som alle Comparerede.
Citant: tilbød forliig Saaleedis, at d(ersom?) Brita Haaiem og Hellie Odsen vilde giøre ha(m her) for Retten en Erklæring, saa og at betale processens omkostning skadisløs, saa vil (hand fra)falde Sagen; dog Reserverende at ifald …….. passerede; da skulde dette stande (dem aaben).

1734: 4b

(De) indstevnte vedtog dette tilbud, og vilde giøre afbedelsen, saa og at betale Citant: i alle omkostninger 20 Rd:r. Er da Erklæringen saa lydende: Jeg, Brita Haaiem og Hellie Odsen tilstaar her for den/n/e Sidende og Respective Rætt: At alt hvis {ieg} \Vj/ haver talt og udsagt paa Christ: A: Øvens bag, haver Vj talt i ubesindighed og hastighed. Ved ej minste at sige Ham til præjudice paa Hands Erlige Naufn og Røgte: Altsaa Revocerer Vj alle vore ord, og udj Rættens Nærværelse tilstaar Christ: A: Øven at være og er Een Erlig og brav Mand udj alle Maader. Herpaa de bleve forligte og gave hinanden Haanden for Rætten.
Lænsmanden Anders Handsen Andeland!! (Hansen Aandeland) paa Fogdens Veigne fremtræde for Rætten og paastoed, omendskiøndt at Sagen imel: Parterne ere forligte, saa dog alligevel paastoed hand Kongens Sigt: Saa og at de indstevnte maatte blive anseet med Mult til Sognets fattige.
Siden ingen af Parterne viidere udj sagen haver at andrage, Saa er her inden Rætten Saaledis for Rætt kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Efter de af Citant: til Høste Tinget d: 16 Octbr: Ao: 1733. førte Vidner, nembl: Christopher Andersen og Ole Johansen, befindis at Brita Haaiem og Hellie Odsen haver forseet dem imod Lovens 6 Bogs 21 Cap:, mens som de her for Rætten haver ved Afbeedelse til Citant: Christ: A: Ødven forsohnet derris forseelse, saa og Erbudet dem, {pr} ham processens Erstatning med 20 Rd:r, hvorimod Citant: Rætten forNøyer. Saa Kiendis for Rætt, Slige ubesindige Men/n/isker til afsky: At Brita Haaiem og Hellie Odsen betaler (til det)te Kircke Sogns Fattige 6 Rd:r, (som Sog)ne Præsten uddeeler. Sam/m/e 6 Rd:r (skal betales) inden 15 dage under Lovens Adfær.

1734: 5

(Ao:) 1734, d: 29 Julij, blev holdet et **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting i Jondahls skibr: udj Hardanger.** Retten blev Administreret af Sorenskr: og følgende Laug Rættis Mænd, neml: Orkild!! Torvigen, {Peer} Lars Hougen, Johannes Wig, Samson Traae, Samson Brattebøe, Peder FladeBøe, Lars Bircheland, og Johannes Samland: ofverVærende Kongl: Maj:st Foged Sig:r Andreas Hejberg og tingsøgende Almue. efter at Rætten var af Fogden udj Kongens Høje Naufn sat og lyst, er følgende passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning sup dato 13 Apr: 1734. om Deserte[u]rer af de ud-Marcherende Regimenter.
Stiftambtmandens ordre af 29 Junij 1734. til Fogden om en Deserteur ved N[a]ufn Friderich Stub, som er deserteret fra Bergens Festning: sam/m/e at angribe, ifald hand overkommis, og til Fæstningen førris.

Kongl: Maj:st Foged fremtræde for Rætten og var begierende at den sag imod Iver Asbiørnsen Fagertvet efter forrige Stevnemaal og af Retten udstæde forrelægelse maatte forretagis angaaende begangene Lejermaal udj hans Egtestand, med Mari Tostens datter Biotvedt:
dend indstevnte Compareerede for Retten: Tilstoed at have begaaet den/n/e store forseelse, derforre hand alt hafde udstaaet Kirckens desiplin i Jondahls Kircke, viidere hafde hand ick at indførre, end at hand bad Retten vilde være Moderat i Consideration af hands mange smaa børn.
Fogden sat i Rette over Iver Fagertvedt efter Lovens 6 B: 13 C: 25 ar: dog saleedis at som \det er bekiendt at/ hand ingen {eller liiden} formue {skulle} have\r/, at hand da i det mindste bliver dømbt at udstaa den straf som den forregaaende 1ste ar: dicterer for unge Persohner, der som i lejermaal forsee, og i mangel af de i allerhøjst bemelte Lovens 1ste art: dicterede bøder, at lide paa Kroppen.
som ingen af Parterne viidere hafde at indførre, saa blev den/n/e sag til dombs optagen. Udj den/n/e Sag er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Efter Comparenten Iver Asbiørnsen Fagertvedts Eegen bekiendelse og tilstaaelse her for Rætten, at hand har haft legemlig omgiengelse med Mari Tostens datter, ….te hand andsees efter Lovens 6 B: 13 C: 25 ar:, mens, som hand ejer ej noget, og dette af ham begangene lejermaal (bør?) straffis; saa {hand} \bliver/ for den/n/e Rætt saaleedis (Kiendt) og Dømbt: At Iver Fagertvedt for sin begangene forseelse, bør arbejde udj jern paa (nermes?)te Fæst(ning)

1734: 5b

ved!! (paa) Vand og brød udj 6 Maaneder.

Mons:r Hans Christopher Ohnsorg paa Fogden Harbergs Veigne fremtræde for Retten og begierede til Examen de Misligheder som udj forige Foged Ohnsorgs angifne Restancer er forefunden, og befantis i dette skibr: for Gaarden Eichen 1 Rd:r 15 s:, som befantis i Qvitance bogen at være betalt; derom Mons:r Ohnsorg var Rettens Attestation begierende.

Fogden Sig:r Andreas Heiberg producerede Restancerne for 2de Termin udj dette skibr:, som efter Examen befantis Rigtig, derom hand var Rettens Attestation begierende.

Inga Olsdatter Brattebøe og Od Larsen Brattebøe, derris med hin anden opRettede Mageskifte brev paa Gaarden Brattebøe i Jondahls Kircke Sogn i Hardanger, skylder 1 pd: 12 mrk: med bøxsel og herlighed, og Schiøllingstad, skyldende 1 pd: 12 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed. som for Retten blev oplæst.

Efter trende gange paaRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rette, alltsaa blev Retten for dette skibr: den/n/e Sinde ophævet.

Ao: 1734, d: 2 Augustj, blev holdet et **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sagefalts Ting for Kingservig skibr: i Hardanger, og det paa gaarden Utne.** Retten betiendt af Sorenskriveren og efterskrevene Laug Rettis Mænd, neml: Svend Knudsen Helleland, Aslack Berve, Jacob Widnæs, Iver Guttormsen Utne, Iver Olsen ibdm:, Ole Torbiør\n/sen Lotte, Isach Berven og Mathias Berven, ofverværende Kongl: Maj:st Foged Sig:r Andreas Hejberg, Lensmanden Torckilds Hause og tilsøgende Almue: efter at Retten var tillyst og sat udj Kongens Høje Naufn, er følgende passeret.

er underdanigst publiceret allernaadigste Forordning, sambt anden øfrigheds befahling, som findes Extraheret nest foran paa fol: 5.

Ole Grebsen Bleje fremtræde for Rætten og var begierende et Skiøde af 17 Apr: 1734., til Ham ud(stædt) af Niels Olsen Espeland paa ½ Løb jordegoeds med bøxsel og herlighed udj Gaarden Indre Bleje, (maatte) bljve publiceret.
Joen Olsen Aga …….. for Lars Larsen Bleje fremtræde for Retten

1734: 6

paa sin Myndl:[s] Veigne og Protesterede imod den/n/e Tinglysning, siden hans Myndtl: var Rette og sande Odelsmand, Elste broderSøn, sambt Rette odelsbaaren til godset.
Ole Grebsen begierede Rettens Kiendelse, og paastoed at faa sit Skiøde Tinglyst: Tj, dersom Joen Aga hafde noget imod dette {at} Kiøb at sige, formeente hand at Joen Aga burte Lovl: at paatale det.

Afsagt.

Det kand icke formeenis Ole Grebsen at faa {sit Skiøde} \den/n/e Odels Transport/ publiceret til Tinge, allerhelst det findis i alle maader Lovformelig indrettet, mens det vil i sin tiid ankom/m/e paa Joen Aga[s] Loul: beviissning og omgangs maade hvorvidt den/n/e Odels Transport kand stande ved magt og Anseis. dernæst blev Odels Transporten publiceret. tydeligen.

Simon Engelsen Ringøen, Niels Giermunsen Bue og Torbiørn Olsen Bue, derris udgivene Skiøde af 30 Julij 1734. til Joen Halversen Langesetter paa 1 pd: 18 Mrk: smør og 1 Løb salt med bøxsel og herlighed udj gaard: Utne i Hardanger, som for Retten blev oplæst.
Michel Torbiørnsen Mouge udgivene skiøde af 31 Maj 1734. til Torbiørn Svendsen paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Øfre Berven indre Thun, i Hardanger: blev oplæst.
Conssistorial Raad Edvard Londemands udgivene bøxsel med Contra Revers, af 1 Decbr; 1733. til Johannes Siursen Tvet paa 1 Løb smør og 1 huud udj gaarden Tvedt i Hardanger. blev læst og forkyndt.

Lars Gundersen Indre Alsager fremtræde for Retten og var begierende, at hands sag efter seeneste opsættelse maatte blive forretaget;
den indstevnte Torkel Diønne Comparerede, og producerede i Retten et skifte brev af 5te Martj 1732. (der)næst var begierende at Lars Ottesen Lothe maatte træde i Rette og svare for Comparenten, siden hand var en Eenfoldig Mand. dette blev af Retten bevilget.
Cit: forklarede at hand paa sin Huustrues Vejgne Guro Elias datter, skall have til Arv og hiem/m/egifte, efter hindes Sal: Fader, saaleedis som skifte brevet af 23 Maj …., dets fol: 17. 19 og 20. og 22 udviisser.

Comparenten var selv begierende, at Guro Elias datter selv for Retten maatte forklare, hvad hun hafde bekommet af hindes tilfaldende arv efter hindes Sal: Fader.
Cit: var fornøjet med hans hustrue (ville forklare?) det, mens som hun ej var nerværende, (saa var hand begieren?)de at sagen saa lenge maatte udsettis (til hand kunde)

1734: 6b

faa bud efter hinde.
Sagen blev udsat til i eftermiddag.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg haver ladet indstevne Niels Haldorsen Luttro baade at u[n]dgielde fordj hand usandfærdig har andraget for Høje Øfrighed, at hand icke af Fogden er bleven gotgiort det Eene Aftag paa Gaard: Luttro, som af Hans Maj:st Allernaadigst er Approberet. saa og at undgielde efter Derris Maj:tt allernaadigste forordning om stemplet papiir, fordj hand sin Memorial paa slet papir har forfattet. sambt processens omkostning at erstatte.
Dend indstevnte Niels Haldorsen Compareerede, vedtog at være Lovligen Stevnet.
Citant: producerede i Retten Comparentens orriginale Supliqve til Hr: Admiral og Stiftbefahlings Mand Kaas, af 18 Augustj 1733 og 5 Martj 1734. paateigne[t] af Claus Blegenberg som Consipiist, item Citant:[s] derpaa fulte Erklæring af 6 Martij 1734. med hos heftet Exstract af Hardanger Fogderie Cassa bog pro 1733. saavidt gaarden Luttro angaar, og endelig, det derpaa fulte Tings Vidne at Cassa bogen findes Conform med de i Rætten af bønderne fremkomne \skatte/ bøgger, udstæd fra Kingservig tingstæd den 22 Maj 1734. og vil saa Cit: først fornem/m/e om Niels Luttro icke vedgaar sin indgivende Memorial, og at han/n/em sam/m/e maatte forrelæssis. dernæst hvad hand til sin befrielse Kand have. Det af Fogden i Rætten lagde blev tydeligen oplæst.
Comparenten fremviiste sin skattebog, som atter blev inden Retten Examineret paa nye, og befantis Conform med fogdens Cassa bog \for Ao: 1733./ og det erværvede Tings Vidne. Altsaa blev skatte bogen igien tilbagge leveret Compar: Matriculen blev ligeleedis Examineret, og er befunden ofver alt at det Aftag som Comparenten har Klaget ofver, er ham gotgiort af Fogden Sig:r Andreas Heiberg.

1734: 7

Fogden fremviiste inu!! (endnu) i Retten Cam/m/er Colegii in orriginale Comunication om begge de passerede og Allernaadigst approberede affældinger paa Gaard: Luttro, som blev oplæst. var datteret 8 Febr: 1721 og 27 Maj 1730. ennu anviiste Fogden i Retten en Copie af Cam/m/er Colegio opsente jorde bog ofver Halsnøe Closter gods under Rente skriver Ro..o haand, datteret Rente Cam/m/eret d: 28 Octbr: 1730. hvor udj findis anført at gaard: Luttro skylder udj Landskyld 4 Løber smør, 1 ½ huud og 16 Løber salt, og at deraf er aftaget, som d: 30 {Septbr:} \Decbr:/ 1720 er approberet, 7 Løber salt, ½ huud, og som d: 17 Maj 1730 er approberet 6 Løber salt, ½ huud, hvilcket og er det aftag som Fogden har gotgiort Lejlendingen udj gaard:[s] fulde Landskyld.
Comparenten erklærede ej noget imod alt dette indførte at sige, hafde ej heller noget ofver Fogden \Heiberg/ at Klage.
Citant: paastoed, at som Niels Luttro ved sin indgivende usandferdige Memorial har vildet paaførre sin forresatte øfrighed skamflick, og ligesom beskyldt Citant: svigagtig at have oppebaaret meere skatt end hand efter Kongl: Resolutioner og Høje øfrigheds ordre var anbefahlet at oppeberge, vilcket!! (hvilcket) alt nu her for Retten er beviislig giort, at være usandfærdig andraget, hand, neml: Niels Luttro, derfor bør ansees efter Lovens 6 B: 21 C: 7

ar:, sambt at erstatte den/n/e processis omkostning: og Endel: at hand for hands paa ustemplet papiir forfattet Memorial, tvert imod Derris Maj:tt[s] Allernaadigste Forord: af 23 Januarij 1719. d: 9 art:, bør anseis efter Allerhøjst bemelte forordnings 1 art:
Som ingen af Parterne hvidere!! (videre) hafde at indførre, saa blev sagen til doms optagen, og er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Fogden Andreas Hejberg haver for den/n/e Rætt beviist beviist!! at Niels Haldorsen Luttro har uRigtig anklaget og angivet Fogden for Admiralen og Stiftsbefahlings Mand Ulrich Kaass: at hand, nembl: Fogden, (icke skal have)

1734: 7b

Gottgiordt Comparenten med de andre opsiddere paa Gaarden Luttro, de Aftager som Hans Kongl: Maj:tt allernaadigst har approberet for sam/m/e gaard d: 30 Decbr: 1720. og 17 Maj 1730. først har Citant: med et Erværvet Tingsvidne af 22 Maj nestafvigte beviist at Niels Luttro[s] skatte bog er Conform med Fogdens Cassa bog, hvorudj begge Affeldts forretningerne er bleven opsidderne paa Luttro gottgiordt. dernest er det beviist med Matriculen at det affeldte der udj er {opse} Observeret. og Endel: sees det af jorde boggen ofver Halsnøe Closter goeds, datteret Rente Cam/m/eret d: 28de Octobr: 1730. at gaarden Luttro skylder udj Landskyld 4 Løber smør, 1 ½ huud, 16 Løber salt, der af, affeldt d: 30 Decbr: 1720: salt 7 Løber, ½ huud, og d: 17 Maj 1730. salt 6 Løber, ½ huud. hvilcket og befantis i Comparentens skatte bog at Fogden Andreas Hejberg haver gottgiordt den Klagende. saa at Comparenten Niels Luttro[s] andragende for Stiftambtmanden ofver Fogden Hejberg befindes uRigtig. Altsaa bliver her inden Rætten saaleedis for Rætt Kiendt og Dømbt. Niels Luttro bør for sin urigtige og Vrange andragende ofver Fogden Andreas Hejberg {til H} her inden Rætten giøre Fogden Hejberg en Erklæring og Afbedelse, sambt at betale til Ullensvangs Kircke Sogns fattige 6 Rd:r, saa og at betale Citant: den/n/e processis omkostning med {8 mrk:} 1 Rd:r 2 mrk:, alt inden 15 dage under Lovens Adfær.

(Lars) Gundersen Indre Alsager fremkom for Retten, og hafde med (sig) sin huustrue Guro Eliasdatter, som tilstoed for Retten at de Mentionerede Creaturer hafde hun og hindes Sal: Moder selv udsat, til hindes, Neml: Guro[s], Søskinde.
den indstevnte tilbød sig at betale R(ent?)en Naar hand blev frj for \at betale/ de Creaturer som …….. Selv hafde udleveret.
Citant: svarede, at

1734: 8

hand paastoed alt til betalning, thj ald den stund hans huustrue var ugift, var hun og umyndig: disuden paastoed Citant: og Renten af de udkom/m/ene penge for det bortsolte jorde goeds. Retten tilspurte Citant: om hand kand beviisse naar hands huustrues arvelig tilfalden jordegoeds var bleven solt. hertil Cit: svarede, at paa den/n/e tiid kunde hand icke beviisse.

Afsagt.

Sagen udsettis til neste Ting, til sam/m/e tiid haver Citant: Lars Gundersen her for Retten at beviisse hvad aar og tiid hands huustrues jordegods er bleven solt, da med sagen skall omgaais som LovMæssig er. saaleedis forafskeediget.

Welærværdige Hans Høg, Medtien/n/er til Strandebarms Meenighed, haver her til Retten stevnet og indkaldet /: paa Sambtl: arvinger[s] veigne efter Sal: Mag: J: Brosse :/ Erich Asbiørnsen Naa, Dom at liide for 11 Rd: 3 mrk: 12 s: som hand er skyldig til sam/m/e

stervboe, og i mindelighed \ej/ har vildet betalt. sambt erstatte den/n/e foraarsagede processis omkostning tilstræckelig.
den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke,
stevne Vidnerne Torkild Hause og Christopher Hansen med Eed afhiemblede dette stevnemaal at have Lovl: forkyndt for Erich Naa ved hans boepæl i Egen paahør.
Citanten {f} var Lavdag begierende.
Sagen udsettis til Neste Ting, til samme tiid bliver Erich Asbiørnsen Naa forrelagt Lavdag her for Rætten at møde, da \med/ Sagen skall omgaais hvis Lov og Rætt medførrer. saaledis forafskeediget.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg haver ladet stevne Knud Diønne for begangene Leiermaal, udj sin Egtestand, med Ingeri Niels datter. til sam/m/e tiid hun og er indstevnet: begge Dom at liide:
de indstevnte Compareerede begge, vedtog at være Lovl: Stevnet. de indstevnte tilstoed derris gierning begge, den/n/e sy(nd?) at have begaaet.
Fogden lod indførre (at) hand vel burde sette i Rette ofver Knud Diønne efter Lovens 6 B: 13 C: 25 ar:, mens som det ved Registration i hands boe er befunden, at boets bortskyldige gield langt ofvers(tiger)

1734: 8b

boeis!! (boets) formue, og det er Cons\ci/enciøes(?) at en Egtemand der begaar lejermaal, skall meere end unge Persohner, der sig lejermaal forsee[r], gaa ustraffet fordj de intet ejer, saa satte Fogden i Rætte og paastoed, at saafrembt Knud Diønne icke kand tilVeje bringe i det minste en ungkarls bøder for lejermaal, hand da med straff paa Kroppen maa blive afstraffet. over Qvinde Men/n/isket Ingeri Niels datter satte Fogden i Rætte efter Lovens 6 B: 13 C: 1 ar: og forventede Dom.
Knud Diønne, som aldeelis intet Ejer, formaade da sin Søn og broder at stille Fogden tilfreds for en ungKarls bøder, hvor med og Fogden, i anleedning af hans Alderdom og slette tilstand, saavelsom og Almuens Intercestion Erklærede sig paa Hans Maj:tt[s] Veigne at være fornøjet.
Over Qvinde Men/n/isket forventede Fogden Dom.
Sogne Præsten, ærværdige Niels Winding, som for Retten var Nerværende, tilstoed at disse tvende Persohner hafde udstaaet Kirckens Disiplin.
Udj den/n/e Sag er saaleedis for Rett Kiendt, Dømbt og
Afsagt.
Ingeri Niels datter bør efter Lovens 6 B: 13 C: 1 ar: for begangene Lejermaal med Knud Diønne bøde til Kongen 12 Lod Sølv under adfær efter Loven.

Iver Egrenæs haver her for Retten ladet indstevne Peer Moge for at tage imod Løsnings penge for 2 ½ Spand smør udj Gaard: Moge, hvortil Citanten formeener sig at verre nermist Odels berettiget paa sin Huustruis Sigri Jonsdatters Veigne: derpaa Citanten opbøed penge:
den indstevnte Compareerede, vedtog at være Lovligt stevnet, formeente at nyde goedset sin Lifs tiid, siden hans forEldre goedset haver indløst. og Altsaa icke vilde imodtage penge.
Afsagt.
Efter Lovens 5 B: 3 C: 10 ar: Afviissis den/n/e Sag til Aastædet. forafskeediget.

1734: 9

Samson Gundersen {f} Rateig fremtræde for Retten og var begierende til et Lovl: Tingsvidnes erlangelse, at Laug Retten og tilsøgende Almue vilde Erklære om dem var vitterlig at nogen anden end som hand var ejere til et Spand smør og et giedskind med bøxsel og herlighed udj gaarden Rateig, beliggende i Kingservig skibr:, foruden de 2 Spand smør, 1 g:skind som Kircken og Præste bordet er benaadet.
Laug Retten tillige med tilsøggende Almue svarede alle Eenstem/m/ig at de icke vidste eller nogen sinde hafde hørt, andre at være Eiere til Rateig end som Kircken, Præste bordet og Samson Gundersen.
Welærværdige Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig, og ærværdige Hans Høg, medtien/n/er til Strandebarm, fremkom for Retten og erklærede at Kircken og Præste bordet ejer ickun 2 Spand og 1 g:sk:, Viidere icke.
Samson Gundersen var begieret!! (begierende) beskreven hvad som for Retten er passeret.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Retten ophævet til i Morgen.

Den 3 Augustj blev Retten atter satt med foranførte Laug Rettis mænd, ofverværende Kongl: Maj:tt[s] Foged og Meenige Almue som Tinget søget!! (søgte): er passeret

Lars Olsen Lothe udgivene Gave brev af 31 Maj 1734. til Ole Larsen Lothe paa 1 pd: 15 5/8 mrk: smør, ¾ Løb salt med bøxsel, sambt ofverbøxsel til 1 pd: 10 17/36 mrk: smør, ¼ Løb salt, andre Ejere tilhørende, udj gaarden Lothe i Hardanger beliggende, som tydeligen blev læst.
Aamund Salemondsen Jordahls udgivene gave brev af 31de Maj 1734. til Salemon Aamundsen paa ½ Løb 6 ½ mrk: smør uden bøxsel i gaarden Jordahl udj Hardanger beliggende. blev oplæst.
Aamund Salemonsen Jordahls udgivene Gave brev af 31de Maj 1734. til Jørgen Aamunsen paa ½ Løb 6 ½ mrk: smør uden bøxsel i gaarden Jordahl udj Hardanger beliggende. som blev oplæst.
Niels Schieldaas, Niels Isachsen Hildahl, Svend Berven, Samson Frønæs, Torsten Mouge og Baar Bustethuun, derris udgivene skiøde af 31 Maj 1734. til Michel Torbiørnsen Mouge paa 1 pd: 15 52/65 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Mouge, beliggende i Hardanger. som for Retten blev oplæst.

1734: 9b

Welærværdige Niels Windings udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 1 Febr: 1734. til Sivert Christiansøn paa 1 Løb smør udj gaarden Haastabbe i Hardanger beliggende. blev oplæst.

Joen Hage i Røndahl!! (Røldahl) Sogn i Hardanger Fogderie lod lysse fællen af en gamel: biørn som hand i den/n/e som/m/er paa sin Eegen jord haver skutt.

Joen Olsen Age, formynder for Lars Larsen Bleje, haver paa sin Myndl:[s] Veigne til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne og indkalde Ole Grebsen Bleje fordj hand som en frem/m/et haver tilKiøbt sig 1 pd: jordegods med bøxsel og herlighed udj gaarden Indre Bleje, da Citant: formeener og vil bevisse at hands Myndling er Odels berettiget. og altsaa paa sin Myndl:[s] Veigne har tilbudet penge, i den anledning hand og har stevnet Ole Larsen Age, som den der først har bemegtiget sig jorden. hvorofver hand producerede en uSvecket Dom af 30de Martj 1730. vis!! (hvis) Vinal!! (Final?) saa lyder. efter sam/m/e Citanten var begierende at de indstevnte vilde tage imod Løsning:

de indstevnte Compareerede, vedtog at være Lovl: stevnet.
Citant: forklarede at hand efter Dom/m/ens indhold haver betalt Ole Age 10 Rd:, og nu paastaar hand efter sam/m/e Dom at Ole Age bør tage imod penge for det andet pund: ifald de indstevnte ej i mindel: vilde finde Dem da at faa ofvenmelte Dom af 30 Martj 1730 fornyet, med paafølgende straff om den icke bliver efterlevet.
den indstevnte Ole Grebsen lagde i Retten den adkomst som hand hafde paa sam/m/e Odels jord. sam/m/e document er af 17 April 1734. saa lydende: ellers formeente Comparenten, at Citanten burde stevne og tiltale Niels Olsen Espeland, som den der har solt og ofverdraget ham bemelte Odels Transport.
Den indstevnte Ole Larsen Age var begierende opsættelse for at førre Vidner.
Citant: protesterede her imod. og var begierende den uSvæckede Dom for[n]yet.

1734: 10

Afsagt.

Sagen udsættis til Næste Ting: til sam/m/e Tiid haver Citant: Lovl: at lade stevne og indkalde Niels Olsen Espeland her for Retten at møde til Vedermælle for sagens nermere oplyssning. saa bliver og parterne forrelagt her for Retten at møde, med sig tagende de beviiser som de kand have til sagens nermere oplyssning: da med Sagen skall omgaais og orddeelis efter Lov og Rætt.

Fogden Andreas Hejberg haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne og indkalde Knud Pedersen Sexse at betale efter Pante Obligation af 30 Stbr: 1731. Capital 23 Rd:r 3 mrk: 6 s: med sine Renter fra Obligat: dato. og for siden Crediterede Wahrer 2 Rd:r, sambt processens omkostning. for alt Dom at liide.
den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke:
Stevne Vidnerne Torgils Hause og Lars Salmonsen Helleland fremtræde for Rætten og med Eed afhiemblede stevnemaalet at være Knud Sexse Lovl: forkyndt for hans boepæll i Eegen paahør.
Fogden \Producerede skiødet!! (panteobl:en?), og/ paastoed Lauvdags forrelæggelse [for] de!! (den?) indstevnte til næste Ting at møde, sagen at tilsvare.
Sagen udsættis til Næste Ting. til sam/m/e tiid og dag bliver Knud Sexse af Retten forrelagt at møde til Sagen at svare. da der med efter Lov og Rætt skall omgaais. saaleedis forAfskeediget.

Joen Hildahls udgivene skiøde af 5te Augustj 1718 til Tosten Knudsen paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Mouge i Hardanger. blev oplæst.

Fogden Andreas Hejberg haver ladet stevne og indkalde Aslach Trappetun, Dom at liide for 7 Rd: 2 mrk: 10 s:, som hand er Fogden skyldig for Crediterede Wahrer. sambt og at Erstatte processens omkostning tilstræckelig.
den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke.
Stevnevidnerne Torgild House og Lars Salmonsen Helleland med Eed afhiemblede Stevnemaalet at verre Aslach Trappethuun Lovl: forkyndt for hans boepæll i Eegen paahør.
Fogden var Lavdag begierende.

Afsagt.

Aslach Trappetuun bliver af Retten forrelagt Laudag til Næste Ting for Rætten at møde til sagen at svare: da derom skall forhandlis som LovMæssig er.

1734: 10b

Fogden Sig:r Andreas Hejberg producerede Restancerne for 2den Termin pro 1734, som inden Retten blev Examineret, og befantis Rigtig: der om hand var Rettens Attestation begierende, som blev af Retten vedtagen.

Sig:r Hans Onsorg fremkom for Retten paa Fogden Annanias Harbergs veigne, og var begierende til Examen og Attestation en Dessignation over de Persohner som udj aaret 1730 ved den holte Session for udeblivelse er bleven Multeret, og siden ved Execution formedelst armod og dødsfald ej har været noget at bekom/m/e, som samtl: Almue tilstoed.

Efter 3de gangis udraabende befantis ej nogen som vilde gaa i Rætte, altsaa blev Retten for dette skibr: den/n/e sinde ophævet.

Den 6te Augustj blev holdet **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting for Gravens skibr: paa Gaard: Eide**, og var med Sorenskriveren som Retten beklæde efterskrevene Laug Rettis Mænd, Neml: Amund Moe, Lars Giørtne!! (Jøre?), Tormoe Kløve, Isach Breche, Siur Nielsen Øfre Spilde, Iver Schaftedahl, Siur Giørtne, og Joen Breche. ofverværende Kongl: Maj:tt[s] Foged Sig:r Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hans: Aandeland med tilsøgende Almue: efter at Retten var sat i Kongens Høje Naufn er følgende passeret.

Allerunderdanigst publiceret Allernaadigste Forordning: og anden øfrigheds befahling, som findis Extraheret paa fol: 5.
Fogden Kundgiorde, at Cautionisterne for afgangene foged Ohnsorg skulde indfinde dem inden 4 ugger, hvis icke bleve de Exeqverede.

Fogden Andreas Hejbergs udgivene bøxsel brev af 19de Martij 1734. til Lars Siovatsen Nesseim paa 2 pd: 1 4/5 mrk: smør, og i Landskyld ½ Løb smør, ½ huud, udj gaard: Nedre Rønnestrand, blev oplæst.
Daniel Ols: Nedre Leqve udgivene skiøde af 5 Maj 1734. til Ørians Dannielsen paa ½ Løb 7 ½ mrk: smør, 1 b:skind, 2 f:skind, med bøxsel og herlighed udj gaarden Nedre Leqve, beliggende i Hardanger. blev tydeligen oplæst.

1734: 11

Anders Hans: Aandeland udgivene Pante brev til Siur Jeltnes af 25 Maj 1734. hvor hand pantsetter for den Sum 290 Rd:r laante penge: ½ Løb smør, 1 b:skind, med bøxsel og herlighed til et fuldkom/m/en brugelig Pant udj gaarden Lisse Breche, beliggende i Hardanger. som blev oplæst.
Anders Hansen Aandeland og Pouel Siursen Spaanem, derris imel: hinanden oprettede Odels Mage skifte brev af 20de Maj 1734. Anders Hansen fra sig skifter 2 pd: smør, 1 td: salt, 1 f:skind gamel: Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaarden Aandeland i Hardanger. og Pouel Siurs: fra sig skifter 2 ½ Løb 9 mrk: smørs Landskyld i gaard: Nordbyste!! (Nordbost/Nordbostad i Opdal skipr.), beliggende i Sundhorlehn. blev for Retten oplæst.
Anders Hans: udgivene skiøde af 31 Maj 1734: til Pouel Siurs: Spaanum paa 2 ½ Løb 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Nordbyste i Sundhordlehn. blev oplæst.
Karen Peders datter Krag, Sal: Johan Grams Efterleverske: hindes udgivene Gave brev af den 12 Augustj 1733. hvor hun gifver hindes børn, foruden det de efter derris Sal: Fader efter

skifte brevets idnhold af 10 Apr: 1732. haver arvet. Søn/n/en 38 Rd: 1 mrk: 1 1/3 s: og datteren 19 Rd: 8 2/3 s: som blev oplæst.
Karen, Sal: Johan Grams efterleverske, hindes udgivene Pante brev af 20 Aug: 1733. hvor hun pant setter all hindes Eiendele til Sig:r Willum Møller, Kiøbmand udj Bergen, for den Summa 95 Rd:r, som hun er bleven ham skyldig for Crediterede Wahrer. blev for Retten oplæst.

Simon Endresen LIone!! (Lione) i Ulvigs Kircke Sogn fremkom for Retten med fellen af en gaml: biørn som hand hafde skut for 4 ugger siiden i Opheims mark i Ulvigs Sogn. hvilcket en deel af Almuen med ham tilstoed saa at verre.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg Contra Angone Anfins datter: den/n/e Sag, efter begier, beroer indtil viidere.

Anders Hans: Contra Sig:r Miltzou: ligeleedis efter forlangende bliver beroende indtil viidere.

1734: 11b

Jans!! Johans:, Giestgiver, paa hans Veigne fremkom for Retten Jens Wenvig efter forrige stevnemaal og den af Retten ved neste Tings holdelse givene Laugdag, var begierende sagen at maatte forretagis. fremlagde i Retten et skriftl: document med paatejgning af tvende Mænd, datteret d: 21de Julij: a: c: at den seeneste Laudag var bleven Contraparten Arne Monsen Loul: forkyndt.
den indstevnte efter paaraabelse Comparerede endnu icke.
de stevneVidner som den/n/e Laudag hafde forkyndt, nembl: Jochum Tormøllen og Tron Rønnestran, fremtræde for Retten, og med Eed afhiemblede at de Louligen for Arne Monsen ved hands {paa} boepæll i Eegen paahør hafde forkyndt [Stevnemaalet].
Wenvig paa Citantens weigne proponerede, at som det ved tvende Eenstem/m/ige widner er Arne Monsen ofverbeviist, at hand ej alleene haver ofvertraad saavel det Citanten forunte Previlegium, som og de andre erlangene høje ordres, med!! (men) end og ved saadan sin ofvertrædelse har fornermet Citant: udj sit brød og Næring, hand, Neml: Arne Monsen, nu ved Endelig Dom icke alleene maa tilfindes herefter sig fra saadan fornermelse at Entholde, men end og, med en tilstræckelig Mulcht til de fattige for saadan hands formastelse at Multeris, sambt processens omkostning fornøjelig at betale.
Den indstevnte Comparerede i dette Moment for Retten, vedtog at verre Lovl: stevnet til sagen at svare, saa og at seeneste givne Laudag var bleven ham Lovl: forkyndt. saa paastoed hand sagen udsat til Næste ting: til sam/m/e tiid hand vilde give et indlæg, sagen til oplysning, og som kunde svare for ham, siden hand selv icke muntl: kunde svare eller oplysse sin Sag.

1734: 12

Fogden lod tilførre, at som det er han/n/em befahlet at Mentinere Giestgiverne, udj de Giestgiverne allernaadigst meddeelte previlegier, og det icke haver været Fogden eller hands formend Muel: med alle de Høje ordres og forbud, som er bleven Arne Monsen forkyndt, at tem/m/e han/n/em udj det inpass hand tiid efter anden har tilføjet Giestgiveren i Graven udj de ham meddeelte previlegier: saa paastoed Fogden at Arne Monsen bør tilDøm/m/is icke alleene at svare Mult til Hans Maj:tt for hans forseelse til den/n/e tiid, men end og at qvitere

stædet, saafrembt hand icke for den paafølgende tiid sig fra slig uLovlig brendevin og øll Sall entholder, hvor om Fogden uden viidere opsettelse forventede Dom.
Comparenten begierede inu!! (endnu) som forhen opsettelse i Sagen til Neste Ting, paa det hand kand faa en der kand gaa i Rette og forsvare Sagen. Disuden forventede hand Allernaadigst Resolution paa hands allerunderdanigste indgivene Supliqve til Hans Kongl: Maj:tt, og Altsaa var begierende Sagen udsatt: derom hand forventede Dom/m/erens Kiendelse.
Wenvig paa Citant:[s] Veigne Refererede sig til hans forhen giorde i Rettesettelse, og protesterede imod den/n/e af Arne Monsen begierede opsettelse: saasom ved en og anden slige uLovl: udflugter ickun søgger at præjudicere Citanten udj Hans Næring. derpaa hand forventede Dom.
Efter den af Comparenten Arne Monsen her for Retten giorte paastand og forlangte opsettelse, bliver sam/m/e af Retten billiget: Thj sættis da Sagen ud til Neste Høste Ting. saaleedis forafskeediget.

1734: 12b

Christopher Admunsen!! (Aamunsen) Øven haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne og indkalde Hall Iversen Wichnes, Dom at liide for Resterende penge paa sin bøxsel sambt Landskyld, og laante penge, in alles 19 Rd: 4 mrk: 15 s: med tvende Aars Renter, saa og at Erstatte ham den/n/e processis omkostning tilstræckelig.
den indstevnte Hall Iversen Comparerede, vedtog at verre Lovl: stevnet. forklarede at Citant: i tvende Mends nerværelse hafde giort Afreigning med ham, men sam/m/e var icke Rigtig: thj Citant: hafde icke afskreven alt hvis hand hafde betalt ham, saa og Citant: efter Comparentens formeening opført meere end som hand er skyldig.
Citant: saavel som Compar: var begierende Sagen udsat til Neste Ting.
Efter begge Parters forlangende bliver Sagen udsat til Høste Tinget. Saaleedis forAfskeediget.

Hans Ohnsorg Erlangede Rettens Attestation paa sam/m/e som ved fol: 10. er Extraheret.

Fogden tilspurdte Laug Retten og dend tingsøgende Almue om det er dem bekiendt og forholder sig saa i Sandhed at Abelone Poulsdatter, aldeelis intet var eller er Eiende af noget: og at hun her fra skibr: 1733 er bleven afhentet og til fiskerleierne hensendt.

Dernest blev Restancerne Examineret og oplæst for den/n/e Termin, som ingen modsigelse war: begierede Fogden Rettens Attestation.

Efter 3de gangis paaRaabelse befandtis ej nogen der vilde gaa i Rette. Altsaa blev Retten den/n/e sinde ophævet.

Den 9 Aug: 1734. blev holdet et **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting paa Gaard: Berven, beliggende i Østensøe Skibr: og Kircke Sogn:** blev Retten betient af Sorenskriveren og efterfølgende

1734: 13

Laug Rettes Mænd, Lars Wangdahl, Hans Herretstvet, Ole Siursen Axnes, Lars ibdm:, Aamund ibdm:, Ha(ck)tor ibdm:, Johannes Herretstvet og Siur Wangdahl, ofverværende Kongl: Maj:[s] Foged Sig:r Andreas Heiberg: Lensmanden Ole Berven og tilsøgende Almue. efter at Retten var lyst og satt udj Kongens Høje Naufn er følgende passeret.

Allerunderd: publiceret Allernaad: Forord: og and: øfrigheds befahling, som findes Extrah: paa fol: 5.

Ærværdige Christopher Gelmuydens udgivene bøxsel brev af 9de Augustj 1734. til Anders Siursen Norem paa 1 pd: smør, 2/3 huud udj gaard: Møe!! (Moe), beliggende i Hardanger: med Contra Revers blev for Retten oplæst.
Margretha Elliæ datter Heltberg udgivene bøxsel brev af 30 Decbr: 1733. til Lars Torsen paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaard: Sanven i Hardanger. blev med Contra Revers: publiceret.
Anne Elias datter, Hellie Lille Aasse og Tormoe Læpsøe, derris udgivene skiøde af 31 Maj 1734. til Torbiørn Haagensen Lille Aas: paa 2 pd: 19 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed: udj gaarden Lille Aas: i Hardanger. blev publiceret.

Sig:r Hans Ohnsorg fremkom for Retten paa Fogden Annanias Harbergs Veigne og var begierende til Examen en Designation paa de som ved holte Session 1730 ere Multerede for udeblivelse, og nu ej formedelst armod og dødsfald findes noget: herom hand var Rettens Attestation begierende.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg producerede Restancerne for den/n/e Termin: som blev oplæst: siden ingen noget her imod havde at siige var hand Rettens Attestation begierende. som blev billiget.

Efter 3de gangis udraabelse befantis ej nogen som vilde gaa i Rette: altsaa blev Retten for dette skibr: den/n/e sinde ophævet.

Ao: 1734, d: 12 Aug:, var Sorenskriveren og efterskrevne Laug Rettis Mænd, neml: Isach Berve, Aslack ibdm:, Mathias ibdm:, Svend ibdm:, Jacob Hofland og Dag Aackre, samt Lensmanden Torchild House paa

1734: 13b

Fogden Sig:r Andreas Hejbergs Veigne forsambled paa gaarden Lofthuus j Ullensvangs Sogn efter Højædle og Welbr: Hr: Admiral og Stiftbefahlings Mand Ulrich Kaas ordre af 7 Julij 1733, at besigtige sam/m/e gaard med tilligende herlighed, om den efter seeneste aftag kunde være at forbedre: eller at det efter aftaged der ved ma[a]tte forblive.
Forvalteren paa Liuse Closter Godts, Sig:r Henrich Formand, Comparerede icke;
efter at Vj hafde Examineret gaardens Rette skyld: efter Matriculen og en hvers Ejendom derudj, saa og hvor meget og for hvad Aarsage en hvers andeel har nødt aftag, som d: 30 Xbr: 1720 af Hans Kongl: Maj:tt Allernaadigst er approberet, og d: 8de Febr: nest efter af det Højbydende Cammer Collegium er Communiceret. Neml:
1: Thuun, Aamund Ericksens Encke, efter forreviiste qvittering /: mens haver ej noget skiøde :/ {blev Kiøbt af Sal: Capi} nu selvejer og bruger, efter Matriculen af 1667 i skatt[eskyld] 2 Løber 1 pd: 12 mrk: smør, og i Landskyld 2 Løb: 2 huuder. aftaget baade i skatt og Landskyld {2 mrk:} 2 pd: 18 mrk: smør \Contribuerer i skat 1 Løb 1 pd: 18 mrk:

smør, og i Landskyld 3 pd: 6 mrk: smør, 2 huuder/. herudj er Jørgen Aamunsen i {….} brug med Eencken, og Ejere til det halve efter fremviiste adkomst.

Lofthuus 2det Thuun, bruges af Anfin Gunders:, skyldende efter 1667 Aars Matricul udj Landskyld 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør, 7 Løber salt, men i skatt 2 Løber 18 mrk: smør. aftaget baade i skatt og Landskyld 2 pd: 18 mrk: smør, hvortil ere følgende ejere, neml:

Lyse Closter	Smør 18 mrk:	
Aftaget	6 mrk:	igjen 12 mrk:
Halsnøe Closter	1 Løb Salt 18 mrk: smør	
Aftaget	8 ½ mrk: smør	igjen 1 Løb salt: Smør 9 ½ mrk:

Anfind efter aftaget, som Contribuerer 6 Løber salt, 1 pd: 20 ½ mrk: smør.

haver Vj sambtl: nøje besigtet og forfahret, Saavel den heele gaard i Almindelighed, som en hvers Ejendom i Særdeelished, og da befunden at dend Marck som af Vand Løb var udtagen,

1734: 14

og hvorfor det forhen Passerede aftag er skeed. Vel begynder noget igien at groe og blive torve paa, dog icke saa at det endnu Kand være noget til nødte, Vj befinder og i Sandhed, at omendskiønt den/n/e udbrudte marck noged efter haanden kand forbeedris, saa er dog af gaardens øfrige felles udmarck og høesletter, tiid efter anden paa andre stæder saa meeget af Vand brud beskadiget og udtagen at det langt ofvergaar det som forbeedres, Saa det efter Voris beste skiønd er umueligt at gaarden Kand taale at paalegge[s] noget af det affeldte, Men heller, om det Naadigst var tilladt, behøvede meere at aftages, da den ingenlunde kand giøre skield enten udj høe eller Korn for dend skyld som den efter aftaged staar for, og anden herlighed haver den icke, Vj haver og nøje Inqvireret om det affeldte Kunde anderleedis lignes paa en hvers Ejendom, men icke Rettere Kundet udfinde, end at en hvers Lots Ejer bør nyde det aftag som forhen er Specificeret, og at Lofthuus 1 Thuun Saaledis bør skylde efter aftaget udj Landskyld 1 Løb 6 mrk: smør, 2 huuder, og udj Skat 1 ½ Løb 6 mrk: smør, og Lofthuus 2det Thuun efter aftaget udj Landskyld 2 pd: 18 mrk: smør og 7 Løber salt, og udj Skatt 1 Løb 1 pd: 6 mrk: smør.

Den 13 ditto forføjede Vj os sambtl: til gaard: Tochim i Odde Sogn, nærværende paa Capelanen Mag:r Casper Rømer til DomKircken i Bergen, Hans Vejgne, som Allerna(adigst) er Benificeret dend halve gaard, Lejlendingen …. Siursen, item Ole Samsonsen, som Ejer og bruger efter Skiøde den anden halve gaard.

Da blev først gaard:[s] Skyld efter Matriculen Examineret, og befindes at være udj Landskyld 2 Løber smør og 1 huud, og udj skatteskyld 2 Løber 2 pd: 6 mrk: smør; men formeedelst udbrud af Vand Løb er den bleven aftaget saavel i skatteskylden som i Landskylden 2 pd: 6 mrk: smør, som af hans Maj:tt d: 30 Decbr: 1720 er allernaadigst approberet.

1734: 14b

Dernæst forføjede Vj os sambtl: at forfahre og besigtige gaardens Lejlighed og tilstand saavel inden som uden gierdtz, og i Særdelished den skade hvorfor jorden har nødt aftag.

Lejlendingerne forklarede at for nogle Aar siden var den af [Vand]? løb udbrudte marck og jord tem/m/el: overgrod, saa det teignede sig da, til at den igien Kunde blive noget forbedret, Men nu udj de sidste 2 á 3 Aar er gaard: icke alleene paa det sted, men end og efter siun og grandskning befunden paa mange stæder af fieldskrede saa udtagen og ofverskiuldt af steen og gruus, at den icke meere staar til at forbedre; hvilcket sig saaleedis i Sandhed forholder;

og kand Vj icke Rettere skiøn/n/e, end at den skade som den/n/e gaard saaleedis ved Vandløb og field skreede har lidt, hvorved gaard:[s] beste Skou og udmarck, ja og en stoer deel af dens Ager og Eng er saa udbrudt og ofverskiuldt at der ingen Raad sees til dens forbedring, i det mindste Kunde /: i propotion af dend gandske gaards skyld :/ ansees for 1 Løbs leje, men som Vj ingen ordre eller bevilgning til ydermeere aftag haver, saa faar det forblive ved det aftag som forhen er skeed, Neml: udj Skatteskylden 2 pd: 6 mrk:, og udj Landskylden ligesaa 2 pd: 6 mrk: smør, hvilcket aftag behøves saavel paa det Benificerede godz som paa det gods der opsidderen Ole Samsonsen self ejer og bruger, Saa at gaard: i det højeste nu Kand ansees i skatteskyld 2 Løber smør, og i Landskyld 1 Løb 18 mrk: smør, 1 huud, hvoraf da Domkirkens Capellanie i Bergen ejer den halve deel, som er 1 pd: 21 mrk: smør, ½ huud, og Ole

1734: 15

Samsonsen den anden halvedeel, som ligeleedis er 1 pd: 21 mrk: smør, ½ huud.

Ao: 1734, d: 16 Aug:, blev Retten satt paa **gaard: Østevold i Nordhordlehns skibr: udj Fahnøe Kircke Sogn, Liuse Closter Jurisdiction, til et almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting:** blev Retten Administreret af Sorenskriveren og følgende Laug Rettis Mænd, Lars Hougland, Poul Hachlestad, Niels ibdm:, Anders Hamre, Niels Andersen ibdm:, Niels Tvedt, Halver Stige og Lars Kalland. ofverværende paa Forvalter og MedEjer Formans veigne hans Fuldmægtig Sig:r Wollert Formand, og Lensmanden Peer Øfre Sandven, sambt tilsøgende Almue:

Sig:r Formand an/n/am/m/ede de Kongl: Contrebutioner: dernæst efter 3de gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rette: Altsaa blev Retten igien den/n/e sinde for dette skibr: ophævet.

Ao: 1734, d: 18 Aug:, blev holdet et **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting paa Gaard: Houge i Ous skibr: og Kircke Sogn**, ofverVærende paa Forvalter og MedEjer til Lysse Closter /: siden det er under den Juri[s]diction :/ Sig:r Forman, hans Vejgne Fuldmægtigen Wollert Forman. som oppebaar Skatter og Anden Rettighed. Laug Rettis Mændene, foruden Lensmanden Winsens Houge, er Knud Norvigen, Niels ibdm:, Rasmus ibdm:, Ole Grinnevold, Lars Thuen, Hans Bøe, Ole Houge, og Mons Drange. Nerværende sambtl: Almue som Tinget søgte. er da følgende passeret.

Major Johan Jacob {Præsseer}\Pritzier/ af det 2det Bergenhuusiske National Regiment, haver ved Mundtl: stevning til dette ting og stæd ladet stævne og indkalde Steen Jensen Houg, forhen værende Soldat, og nu Demiteret fra bemelte Majors Compagnie, saa og Lægsmanden Olle Larsen, angaaende en Skræppe som er befunden hos den i Steen Jensen[s] stæd ankom/m/ene Soldat Peder Johansen, at verre bedervet og beskadiget: sam/m/e Sag at maatte blive Examineret: hvorforre Peder Johansen

1734: 15b

til Vedermælle, sambt til sagen at svare, er indkaldet: Steen Jensen Houg og Lægsmanden Olle Larsen, Dom at liide om den/n/e brøst hos dem skulle befindis: Og skulde det befindes

at Soldat og Granadier Peter Johansen er Aarsage til den/n/e skreppes fordervelse; da derofver et Louskicket Tingsvidne at erværve for at faa sam/m/e Soldat ved Kriigs Rætten afstraffet.
de indstævnede Comparerede alle, vedtog at være Lovl: stevnet.
Majoren som Citant Comparerede sælv for Rætten og leverede it indlæg af 17 Aug: 1734: ord for andet saa lydende.
Lægmanden Olle Larsen forklarede for Rætten at hand i 13ten Aar hafde været Lægsmand, og i den tiid hafde hand kunds haft skrepen 1 Maaned, men skreppen hafde altiid {ligge} værret hos Soldaten, og icke hos ham, mens hand kunde icke sige at hand hafde haft ordre til at udlevere skreppen, mens Ao: 1729. er Munderingen forflyttet til en ad interims Lægmand Michel Olsen Kuen, sam/m/e Comparerede og her for Retten, og tilstoed at Ao: 1731, efter General Munstrung, hafde hand bekom/m/et skreppen, og da befantis en liden sprecke eller huul udj skreppen: og fra den tiid og indtil nu, har vorren, og er skreppen hos ham, undtagen nest afvigte Aar 1733, da Soldaten hafde skreppen, mens hand var ved General Munstrung:
Granaderen Peder Johansen {hafde} forklarede, at da hand blev Soldat Ao: 172?, da blev skreppen ham leveret af den Demiterede Soldat Steen Jensen \ved Excersier Platzen/, og har hand da leveret skreppen til Lægsmanden Ole Larsen: mens da hand in Januarij 1731 skulde Marchere til Bergen for at aflægge sin Æd, da gick skreppen i sønder, og befantis gandske Raaden.
Majoren som Citant: deponerede Leintenant Johan Henrich Bornhofs Rapport skriftl: af 6 Martij Ao: 1734. hvor udj befantis under No: 37. ”1 nye skreppe, Mang: en stroop”.
Lægmanden Ole Larsen forklarede, at da hand bekom

1734: 16

skreppen igien efter at Soldaten Ao: 1731 hafde haft den i Bergen efter Comando: da befantis skreppen goed. og efter General Munstrungen er skreppen igien ved Granaderen {af} leveret til den ad int[e]rims Lægsmand Michel Kuen.
Retten tilspurte Steen Jensen Houge, \hvorfor hand/ hafde haft skreppen hos sig da hand var Soldat: hvorom hand tog den til sig, og efter hvis ordre hand hafde taget den. dertil hand svarede, at hand hafde icke taget den til sig efter ordre, mens Naar hand hafde værret paa Exerceer platzen, hafde hand hentet sin Mundering hos Lægsmanden: Ogsaa formeedelst Veigen, som var 1 ½ fierding, da beholt den hos sig.
Majoren tilspurte Granaderen Peder Johansen, om hand Kunde beviisse at Steen Houge hafde ført vildt udj skreppen til Bergen ved sin dreng. dertil Peder Johans: svarede, at hand kunde icke beviisse det, thj da hand saa det, var hand Eene.
Lægmanden Ole Larsen og Michel Kuen tilbøed sig for Retten at bringe skreppen i stand, og i fald den icke kunde Repareris, vilde de skaffe en nye og fuldkom/m/en skreppe.
Citanten var Rettens Kiendelse begierende, og at den skyldige maatte blive afstraffet.
hvorpaa Sagen til Dombs blev optagen: og er her udj Saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt.
Efter nøje undersøgning er det icke bleven befunden Egentl: {at sk} hos hvem den/n/e skreppe er kom/m/en i synder; og om det er skeed ved skreppens forRaadnelse, eller at lærret forhen kand have været slet: Mens det befindes hved!! (ved) Lægsmændenis Eegen tilstaaelse, at de haver ladet Soldaten tiid efter anden uden ordre haft ald for stoer friehed med skreppen. hvilcket er stridigt imod den Instruction som enhver Lægsmand bør have: hvorforre de og inden Rætten har erbudet dem skreppens Erstatning: Alt[saa] Kiendis for Rætt at Lægsmændene Ole Larsen og Michel Kuen bør paa Egen bekostning forskaffe skreppen udj forsvarlig stand og døgtig til Hans Maj:tt[s] tieneste inden 6 ugger under vedKaarlig!! (vedbørlig?) straff.

1734: 16b

Efter trende gangis udRaabning befantis ej nogen der vilde gaa i Rætten: altsaa blev Rætten for dette skibr: den/n/e sinde ophævet.

Ao: 1734, d: 21 Septbr:, blev Retten satt paa Gaard: Bache, beliggende i Joendahls skibbr: og Kircke Sogn udj Hardanger; udinden en Odels trætte om sam/m/e Gaard, som nest afvigte 7de Maij af Retten blev udsatt til d: 20 Septbr:, som war i gaar, og blev da ej Rettens Persohner forsamlede formedelst det haarde weir som indfaldt. de Eedsvorne Laug Rættis mænd ere de forhen Mentionerede af Østensøe skibbr:, som alle møtte:

Citanten Jacob Engebrichtsen Bache paa sin Huustruis weigne Maritte Gunders datter møtte for Retten og fremlagde den skriftl: Stevning af 22 Novembr: 1733, med den af Rætten seeneste paateigning af 7de Maj 1734. og war begierende at stevnewidnerne med Eed maatte afhiemble sam/m/e Stevnings Lovlige forkyndelse: Peer Joensen Sollesnes og Jon Ollsøn Berge med Eed afhiemblede Stevningen at være Lovl: forkyndt.

Lensmanden Johannes Nielsen Wiig møtte for Retten paa Fogden Andreas Heibergs weigne for at Observere Kongens Sigt.

de indstevnte Contraparter, neml: Kari Bache, hindes Laugværge Ole Larsen Agge, paa hands weigne møtte Giert Erichsen Bache, Niels Gietlesen, Wichlig Sandvigen og Ole Nielsen Bache, møtte alle, vedtog at være Lovl: Stevnet:

Citanten Jacob Engebrichtsen fremlagde et skifte brev af 13 Aprill 1699, som war om det skifte der efter hans Huustrues Maritte Gundersdatters fader, Sal: Gunner Olsen, er holdet, og som der udj ej fantis noget handlet om jorde goeds, saa blev det af Retten udleveret. dernest fremlagde Citant: et skrifte brev af 9 April 1697, som er forfattet efter Marita Helies datter, som war Citant:[s] Konnes Far-Moder, der udj findes at Cit:[s] Huustrues Older fæderne haver været ejende udj Bache 1 Løb 1 spd: 1 mrk: smør, 1 ½ Løb salt, 1 g:skd:, 1 f:skd: med bøxsel og herlighed, og overbøxsel paa 3 spd: 9 mrk: smør, andre vedkom/m/ende.

1734: 17

Endelig fremlagde Citant: et skifte brev af 15 Febr: Ao: 1707, som er skifte efter hans Hustrues Farfader, hvorudj findes jordegods 1 pd: 1 mrk: smør med ware 75/182 Løb salt, 25/91 g:skind, 25/91 faarskind, med bøxsel, og ofverbøxsel efter andeel.

Niels Gietlesen Torgielstvet fremlagde i Retten et skiøde af 27 Maj 1695. i det øfrige beraabte sig paa det skiøde af 23 Octbr: 1709. med begier at dette maatte i acten indlem/m/is. dernest fremlagde hand tvende skiøder, begge af 11 Octbr: Ao: 1730, som blev for Retten læst. Endel: fremlagde Comparenten et indlæg af 16 Septbr: a: c:, begierende det for Retten maatte læssis og i acten indragis.

Hernæst bleve parterne Proponeret forliig: Og bleve de med hin Anden saaleedis forEenede: Jacob Engebrichtsen Bache nyder hos Kari Bache 2 ½ spd: jordegoeds udj gaarden Bache, hvorforre Jacob betaller til Løsning til Kari Bache 1 Rdl:r for mrk:[en], saa bekom/m/er Jacob til Løsning hos Ole Nielsen 12 mrk: smør for 15 Rd:r med bøxsel, sambt ofverbøxsel, dog saaleedis at Ole Nielsen nyder bøxsel brev, og bruger det sin livs tiid. Niels Gietlesen og Wichlich Sanvig bliver ved det indkiøbte goeds, dog saaleedis at de icke selger det til nogen frem/m/et forinden de haver Lovl: tilbuddet Jacob Engebrichtsen og hands Livs Arvinger det.

Hvad Processens omkostninger er anbelangende, da bekom/m/er skriveren efter Reglementet 6 Rd:r, de 8te Laug Rettis mænd 3 Rd: 2 mrk:, Lænsmanden 4 mrk:, og anslaais

Sorenskriverens fulde skydtz: Mad og dricke for Laug Rætten med alle Vidnerne, sambt de mange Stevninger, anslaais in allis for 8 Rd:r, tilsam/m/en 18 Rd:r, som deelis saaleedis, At Kari Bache betaler 4 Rd:r, Niels Gietlesen 2 Rd:r, Wichlich SandWig 2 Rd:r. Ole Nielsen 1 Rd:r. Resten, som er 9 Rd:r, gaar for Jacob Bache[s] Eegen Reigning. Saaleedis er da dette Forliig sluttet, og skall holdis uRøckelig paa alle siider: hvorom de gave hin anden haand. derefter Retten blev ophævet.

1734: 17b

Ao: 1734, den 4 Octbr:, blev Rætten atter sat paa Gaarden Reqve \Nedre Tun/, beliggende i Orvedahls!! (Dyrvedals) Otting, Wangens hoved Sogn paa Woss: med foranførte Laug Rættis mænd: udj en Aastæds trætte om sam/m/e Gaard imel: Peder Iversen Gierstad og Contra opsidderen, Encken Ingeborg Michels datter Reqve, og er da efter forrige afhandling følgende passeret.

Citant: lod indførre /: efter at Dom/m/eren atter hafde forreslaget parterne forliig :/ at hand aldeeliis frafaldt det skriftlige wildkaar[s] tilbydelse{n} som hand i Rætten her paa Aastædet den 1 Maj \næst afvigte/ hafde deponeret: dernæst deponerede Citanten et skiøde, datteret Bergen d: 24de Febr: 1707. hvor Lauritz Miltzou haver solt til Citantens Fader, Sal: Iver Magnesen 1 Løb 1 pd: 12 mrk: med bøxsel, og overbøxsel for 1 Løb, udj Reqve nedre tunet. publiceret, efter paateigning af Sal: Sorenskriver Funch, d: 21 Julij 1707 paa Wangens Som/m/er Ting. widere fremlagde Citanten et Skifte brev datteret d: 8 Maij 1730. hvormed hand, Citanten, beviisser at have arvet efter sin Sal: Moder Giertrud Pedersdatter, som Elste arving 18 mrk: jordegods med bøxsel, og overbøxsel efter andeel, udj gaarden Reqve nedre thun.

Rætten tilspurte Citanten om hand Lovligen haver ladet Enchen Ingeborg {Peders} \Michels/ datter før nest afvigte Juul 1733 opsigge, hand det da med sine Vidner her for Rætten vilde bevisse: her til Citanten svarede, at hand icke hafde ladet opsidderen Encken Ingeborg {Peders} \Michels/ datter udsige, mens vel hafde hand ved tvende Mænd for Juul ladet tilbyde Vilkaar, om hun der imod med g… og gode vilde tage: hvilcket hand kand bevisse om det skulde forlangis.

for Rætten Comparerede den indstevnte Encke Ingeborg {Peders} \Michels/ datter, saa og hindes broder Sven F(enne), som deponerede sin skriftl: Contra Stevning af 20 Septbr: 1734. ord for andet saa lydende:

hoved Citanten tilstoed at den/n/e Contra Stevning var bleven ham forkyndt.

Sven Fenne lod indførre, at førren hand hans Vidner vare

1734: 18

eller bleve afhørte, vilde hand, for at søge om icke forlig var at erlange, deponere tvende indlæg, med begier at sam/m/e for Retten maatte oplæssis [og] i acten indragis: og at hoved Citanten her paa vilde give sit svar, sam/m/e indlæg lyder saaleedis.

Hoved Citanten svarede, at hand icke vilde eller kunde giøre nogen løfter eller give vilkor: mens var Dom begierende til sin Ejendom og brugs erlangelse. og endelig deponerede sin skriftl: formeening af 4de Octbr: 1734. saa lydende.

Sven Fenne paa Enckens Veigne gav et indlæg af 4de Octbr: 1734. saa lydende. dernest deponerede Comparenten tvende bøxsel breve, saa lydende.

Hoved Citanten deponerede Enckens Sal: Mands Richolt Larsens udgivene Contra bøxsel med Revers, saa lydende. dernæst var Citanten begierende at gaardens huusse maatte blive

besigtiget og Wurderet den brøstfældighed som befindis, paa det hand efter Loven kunde nyde huusse Aaboed.
Herpaa Rætten forføjede sig ud at besigtige og Taxcere den brøstfældighed som paa gaardens huusse befindis, og er da følgende saaleedis passeret: Aaboe til huussenis istand sættelse er først Røgstuen, der til 3 Rd: Ildhuusset 8 Rd:r, Loft og underboe: til bordtag 2 Rd:r, Madboen 3 Rd:r, Laen, Korn brodt og høe brodt, dette befindes mest at være forfalden af Alder, derfor kand icke paalæggis højere Aaboed end som 10 Rd:r, smalle floren 1 Rd:r 3 mrk: Smede huus 1 Rd:r 3 mrk: tilsam/m/en 29 Rd:r.
Sven Fenne war begierende at de huusse som hindes Sal: Mand og huun!! (hun) hafde bygget paa øde Tombt, maatte blive i Aaboden gottgiort: og bleve de da foreenede om efterfølgende huusse, nembl: Vedhuuss for 2 Rd:r, tvende sættere paa støllen for 1 Rd: 2 mrk: er tilsam/m/en 3 Rd:r 2 mrk: Widere war Sven Fenne begierende at faa efter Enckens Contra Stevning følgende widner, nembl: Mons Reqve, Størch Reqve, Peder Lille Røte, Brite Wiche, Anfind Røe og Ingeborg Dolve afhørte om gaardens huussers tilstand da hindes Sal: Mand bøxselede gaarden.

1734: 18b

Som de alle ware nerværende, saa blev Eedens forklaring den/n/em af Lov\en/{boggen} forrelæst: dernest af Dom/m/eren formanet til at blive ved sandheden og intet deraf at fordølge.
1ste Vidne, Mons Reqve, boendis her paa gaarden, gamel 81 Aar, med opragte fingre aflagde sin Eed og Vidnede, at da den Sal: Mand Richol Larsen kom til gaarden, var en deel huusser goede, en deel gaml: dog brugelige, og har de icke i disse 15 Aar som er siden de kom her til, og i den tiid har de slet icke forbedret det nederste brodt af laen, ej heller ildhuusset: ellers er huussene wercken bedre eller verre nu en!! (end) de war den tiid: thj er somt forbedret, saa er sam/m/e huusse slettere. Som ingen af Parterne widere hafde at tilspørge widnet, saa blev det afviist: og igien indkaldet det
2det Vidne, Størck Reqve, boende her paa Gaarden, gamel 60 Aar, efter aflagde Eed forklarede: at Stuen, floren og smalle floren er bedre, mens ildhuusset og det nederste brodt af laen er slettere, og er disse tvende sidste huusset!! (huusser) slet inte bleven hiulpen siden {de} \opsidderen/ bøxselede gaarden: som ingen hafde noget at tilspørge dette Vidne, blev det afvist.
3de Vidne, Peder Lille Røte, boendis paa Lille Røte, gaml: 54 Aar: bekiendte at være i 3de leed beslægted med Encken Ingeborg: Altsaa i Anleedning af Loven blev dette Vidne afviist.
4de Vidne, Brita Wiche, gift og boende paa Wiche, gaml: 53 Aar: bekiendte som neste Vidne at være i 3de leed med Encken beslægted: Altsaa afviist.
5te Vidne, Anfin Røe, boendis paa Røe, gaml: 75 Aar, efter aflagde Eed bekiendte: at hand for 41 Aar siden bøxlede gaarden, og boede paa den i 2 Aar, og siden forlod den formedelst huu\serne/ var for meget Raadne og forfaldne, og hand var en fattig Mand der icke kunde bygge: siden efter laa gaarden øde i 4 Aar: mens vorleedis!! (hvor-) huussene var da Sal: Richol bøxlede gaarden, det veste hand icke. ingen af parterne hafde noget at tilspørge dette Vidne.
6te Vidne, Ingeborg Dolve. Encke boende paa Dolve, gamel 6? Aar, bekiendte at være med Encken

1734: 19

beslægtiget, hver af sin Søster: hvorpaa hun blev afviist fra Retten.

Sven Fenne war begierende efter Enckens Contra Stevning at faa de Vidner afhørte som ere indstevnte angaaende de 50 Rd:r som Sal: Richol haver givet i bøxsel til Sal: Iver Magnussen.
Citanten Peder Iversen Protesterede imod disse Vidners afhørelse, allerhelst det nu er nesten 16 Aar siden hans Sal: Fader bøxlede gaarden, og nu er det paa andet Aar siden hans Sal: Fader døde, dersom opsidderne hafde haft noget at søge hos hands Fader, formeenede hand at de burde angivet det imedens hand levede og kunde forsvare sig: mens nu hand er død, vil Contraparten efter saa mange Aars forløb give en død mand sag: hvilcket Citanten formeente at være Lovstridig: Altsaa formodede at disse Vidner ved Rættens Kiendelse blev afviist.

Interloqvitorium

Lovens 1 B: 14 C: 1 art: siger, at den som anden vil sigte eller sag give skall giøre det paa fersk foed: Saa byder og Kongl: Allernaadigste Forordninger: At naar JordRotten tager større bøxsel af sin Lejlending, end Loven tillader: Da skall Lejlendingen straxen paaAncke det: mens ingen Lov eller Forordning tillader en død Lejlendings arvinger at beskylde og føre Vidner imod og paa Derris afDøde Jordrotte, som icke kand forsvare Sig: Allerhelst udj en Sag som nu er ofver 15 Aar; hvilcket er stridigt imod Loven saaleedis at førre Vidner mod en Død Mand. Saa Kiendis for Rætt: At disse af Contra Citanten indstevnte (Vidner) ej bør føris, mens bliver her for Ræt afviist.
Som dagen war forløben og det war seent ud paa aftenen: saa blev Retten ophævet til i Morgen, som er

Den 5te Octbr: da Rætten atter blev sat med foranførte Laug Rættis Mænd: er da passeret saaleedis
Hved!! (Hoved) Citanten producerede et skifte brev af 16 Novembr: 1725. som er holdet efter den Sal: Qvinde Aasse Pouls Datter her paa Gaard: Reqve,

1734: 19b

for der med at bevisse huussenis den tiid verrende tilstand: hvis Final lyder saaledis.
Contra Citanten producerede et Skifte brev af 26 Maij Ao: 1731. holdet her paa Gaarden Reqve efter Contra Citantindens Sal: Mand Richold Larsen: hvorudj der findes sam/m/e tiid at være handlet og paaKiendt huussenis da værende til!! (tilstand?), hvis Final er saa lydende.
Hoved Citanten Peer Iversen forreviiste her udj Retten penge til sin første bøxel efter Loven: som hand haver tilbudet opsidderen, Encken Ingeborg Michelsdatter, i det øfrige erbød Peer Iversen med Saligheds Eed at bekræfte, det hand Selv som Een boesliden mand vilde beboe Sin Ejendom, og at hand icke af Avind søgte at uddrive Encken, mens formeedelst hand Selv var nødtrengende og huussvild.
Contra Citanten lod indførre, at hund icke kunde tage imod bøxselen, efterdj bøxselens Summa ej er indført udj bøxsel Seddelen: og fordj hun icke fick hindes Vidner i Retten efter bøxsel Summen.
Efter tilspørsel af Rætten til parterne, hafde ingen af dem noget videre at lade indførre til Derris Sags oplysning, men var Dom begierende.
Dernæst er efter Kongl: Allernaadigste Forordning og Reglement følgende bereigning forfattet om omkostning til Rættens Persohner for den/n/e Aastæds trætte og forhandling Saaleedis. Sorenskriverens Reiser med skiøds fra sit hiem og boepæl udj Hardanger og til Wangen paa Woss er til Lands og Vands 4 Mille frem, og ligesaa tilbage, og det tvende gange, er 16 Mille, á millen 24 s: er 4 Rd:r, fra Wangen og til Aastædet frem og tilbage haver Hoved Citanten Selv forskaffet skiøds: Kaast og tæring for Sorenskriveren udj 4re Rejse dage á 4 Mrk:

1734: 20

er 2 Rd:r 4 mrk:, 4 dagis forRætning, er 4 Rd:r, 6 Laug Rættis mænd udj 4 dage á 4 mrk: er 4 Rd:r, Lensmanden for sin opvartning ved Rætten, sambt Laug Rættens tilsigelse der ved besværlige Reiser, altsaa bør nyde 1 Rd:r, tilsam/m/en 15 Rd:r 4 Mrk:

Er da udj den/n/e Sag efter de af Parterne udj Rætten lagde documenter, sambt den for Retten giorde i Rettesettelse og Vidners forklaring, saaledis for Rætt af os Kiendt, Dømbt og Afsagt.

Hoved Citanten Peder Iversen Gierstad haver med skiøde af 24 Febr: 1707. udstæd af Laurits Miltzou til Iver Magnesen, som var Peer Iversens Fader, paa 1 Løb 1 pd: 12 mrk: med bøxsel, og ofverbøxel for 1 Løb, udj Reqve nedre Tuun, og 1 Løb udj Reqve øfre Tuun, [i] Dyrvedahls Otting, udj Wangs Kircke Sogn paa Woss i Bergens Stift: Publiceret paa Wangens Som/m/er ting d: 21 Julij 1707 af den forhen nu Sal: Sorenskriver Manderup Funck, beviist at hans Sal: Fader Iver Magnesen var Ejere til dette brug udj Reqve, som nu brugis og besiddes af Encken Ingeborg Michelsdatter: dernæst haver Peer Iversen ved Skifte brev af 8 Maij 1730 efter hans Sal: Moder Gertrud Pedersdatter, udstæd af Sal: Sorenskriver Jens Fabricius beviist at være Elste Søn, og at jordegoedset udj Reqve efter Faderen Iver Magnesen, som da levede, hands begier og Samtøcke er det af Skifte Rætten udlagt paa børnene, saa at Peder Iversen efter Skifte brevets formeld er ejere til 18 mrk: med bøxsel, og ofverbøxsel efter andeel, her udj gaarden Reqve: wiidere har Citanten beviist med sit skriftlige wilkaar brev, som Acten udviiser at være lagt i Rætte d: 1ste Maij 1734. her paa Aastædet; og ej af Contrapart: modsagt, det hand haver tilbudet Encken Ingeborg Michels datter adskillige wilkaar for at undvige proces, og som en boedslidsmand Selv at kom/m/e til Sin Ejendom: mens Encken Ingeborg Michels datter har ej vildet imod tage

1734: 20b

sam/m/e vilkaar, ej heller vildet imod tage efter Loven Sin første bøxsel: hvor ofver Citanten Peer Iversen er bleven foraarsaget ved Stevning af 22 Martij 1734. at lade warsle Encken Ingeborg Michels datter for os at møde paa Aastædet, for der Sagen ved Lov og Rætt at afhandle. hvor da i Rættens ofverværelse d: 1 Maj 1734. lenge er bleven Wentileret om forliig: mens Encken Ingeborg Michels datter med hindes Laugværge Johannes Larsen Berge og Enckens broder Sven Fenne war der til icke at formaa: Saa viisser og acten at Citanten Peer Iversen her for Retten haver tilbudet Encken Ingeborg Michels datter hindes første bøxsel efter Loven, sam/m/e har hun end icke vildet imod tage. Saa haver og Citanten her for Rætten tilbudet sig med Eed at bekræfte det hand var en boedslidsmand og Selv trænger til Sin Ejendom og brug. mens icke har Citanten Peer Iversen efter Lovens 3 B: 13 Cap: 1 art: beviist at være Ejere til det halve brug, som er 1 Løb 18 mrk:, mens alleneste beviist med skifte brevet af 8 Maj 1730 at være Ejere til 18 mrk: med bøxel, og ofverbøxsel efter andeel: ej heller har Citanten efter Egen tilstaaelse her for Rætten, i anleedning af Højstbemelte Lovens Alligerede 3 B: 13 C: 1 art:, for Juul 1733 Lovligen ladet udsige Encken Ingeborg Michels datter. Saa Kiendis for Rætt. At Encken Ingeborg Michels datter udj den/n/e post bør for Citanten Peer Iversens tiltale frj at være; hvor imod Encken Ingeborg Michels datter efter Kongl: Allernaadigste Lov som en Lejlending bør sette de til hindes bøxlede brug henhørende huusser udj Lovfør stand, eller og efter den Siun og granskning sambt Wurdering, som i acten er indført,

1734: 21

bør betale huusse Aaboed med 29 Rd:r. Angaaende processens omkostning, da som Citanten Peer Iversen fornøjer Rætten: bør Encken Ingeborg Michels datter /: Citanten til nogenleedis Erstatning :/ betale ham 7 Rd:r 4 mrk: inden 15 dage under Nam og Excecution.

Ao: 1734, d: 2 Novembr:, blev holdet et **Almindelig Høste, Skatte og Sage Ting paa Evanger, beliggende paa Woss:** ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Jessen, saa og Sig:r Hans Risprecht som Ledingen af Apostels Godset er berettiget, og bonde Lensmanden Niels Horvijgen!! (Horveij) og samtl: Almue som tinget Søgte; Rætten blev Administreret af af!! Sorenskriveren og efterSkrevene Eedsvorne Laug Rættis Mænd: Ole Styve, Jacob ibdm:, Knud Nedre Schierve, Halvor Biørgo, Knud Stege, Halvor Berge, Anders Hatlestad og Gullach Mytletvidt!! (Mykletveit).

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Forordning af 13 Aug: 1734. om Kirckerne i Norge.

Fogden blev ved at an/n/am/m/e Skatterne, altsaa er intet i dag foretaget, mens Retten ophævet til i Morgen, som er

Den 3 Novembr:, da Retten atter blev sat, er da følgende passeret.

Obrister Anthon Jacob Coucheron udgivene Skiøde paa Eegne og medComiterede weigne, af 27 April 1733 paa de Staaende Huusse waahning paa Gaarden Boelstad, til Velærværdige Jonas Leyerdahl, der for at have givet 442 Rd:r, som for Retten blev publiceret.

Anders Olsen nedre Rosdahlen!! (Rasdahlen) udgivene Skiøde af 2 N: 1734. til Ole Siursen Rødland, paa 12 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaarden Nedre Rosdahl!! (Rasdahl) i Waswærens Tinglaug beligende. blev oplæst.

Siur Larsen Schorve udgivene Skiøde af 3de Nov: 1734. til Niels Monsen Waage paa 18 mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed udj gaarden Schorve i Wasværens skibr: paa Woss. blev for Rætten oplæst.

Mons Larsen Kallestad udgivene Skiøde af 2 Nov: 1734. til Lars Monsen paa 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Kallestad, beliggende i Wasværens skibbr: som blev oplæst.

Siur Pedersen Rødland udgivene Skiøde af 2 Novbr: 1734. til Jacob Siursen paa ½ pd: smørs Landskyld udj gaard: Rødland i Wasværens skibbr: blev for Retten oplæst.

Brynild Horvej, Anders Niels: Horvej, Lars Botnen, Ole Breche, Lars Mæland og Ingebricht Øye, derris udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 2 Novbr: 1734. til Magne Knudsen Strømme paa 18 mrk: smørs Landskyld udj gaarden Strøm/m/e i Wasværens skibbr: blev oplæst.

Lensmanden Niels Horvig!! (Horvej) fremtræde for Rætten og kundgiorde det hand Lovl: haver ladet Stevne og indkalde her for Rætten Gertru Nielsdatter Exe, Iver Guldbraae og Lars ibdm: for tingholds betalning, som de ej har vildet i mindel: svare,

1734: 21b

der for Dom at liide, sambt at blive tilfunden at betale processens omkostning;

de indstevnte efter paaraabelse møtte ej.

Stevne Vidnerne Halvor Berve!! (Berge?) og Niels Horvej med Eed afhiemlede dette stevnemaal at være Lovl: forkyndt.

Lensmanden var begierende Laudag.

Afsag[t].

Sagen udsættis til Næste Ting, imidler tiid bliver de indstevnte forrelagt her for Retten at møde til Sagen at svare, da dermed skall omgaais som LovMæssig er.

De Sædvanlige Tingsvidner som Fogden blejer!! (plejer) at erværve ofver de Kongl: Restancer, sambt Selvejer Mandtal, blev inden Rætten Examineret og forseiglet.

Som ingen fleere indfandt sig, efter 3de gangis paaRaabelse der vilde gaa i Rætte, saa blev Retten for den/n/e sinde ophævet:

og til slutning opnævnet de Mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1735 som Laug Rættis Mænd skall beklæde: neml: Joen Wæhle, Jørgen Herrenæs, Lars Jørnevig, Jacob SmaaBreche, Johannes Strøm/m/e og Gullach Øye. Nye, som icke tilforn har beklæt Rætten: Ingebrecht Øye og Knud Svange: som blev af Rætten formaned deris Eed for LaugManden at aflægge.

Ao: 1734, d: 5 Nbr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Wangen paa Woss**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Jessen, som de Kongl: Skatter oppebar, Saa og Sig:r Hans Rispricht som Leedingen af Apostels godset er berettiget, og Lensmanden Wiching Tvilde med tilSøgende Almue: Rætten blev Administreret af Kongl: Maj:ts Sorenskriver og efterskrevene EedSvorne Laug Rættis mænd, neml: Iver Ouschier, Dørch!! (Størch?) Leirdahl, Siur Ronve, Brynel Finne, Anders Lii, Herman Røtve, Brynel Gierager pg Mathias Mølster. er da passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning om Kirckerne i Norge, af 13 Aug: 1734.

(Henri)ch Miltzou udgivene skiøde af 2 Junij 1734. til Guldbrand Heliesen paa en Jordepart kaldet Mølsterteijen, beliggende i Wiger Otting paa Woss. blev publiceret.

Lars Iversen Indre Tachle lod lysse paa sin Hustrues Veigne Gertrud Olsdatter penge Mangel til gaarden Nedre Røe i Wiger Otting paa 1 ½ Løb smør med bøxsel og herlighed, som hans Hustrue paastaar at være Odelsberettiget til.

Henrich Blomberg fremtræde for Rætten efter forrige tiltalle af Lieut: Devahl!! (du Wahl) og lagde i Rætten Stiftambtmand Ulrich Kaasses udgivene privilegium, af dato 14 Martj 1733. paa at være Giestgiver her paa Wangen

1734: 22

paa Woss, som blev oplæst saa lydende. dernæst fremlagde Comparenten sit skriftl: forsæt af 5 Novembr: 1734. saa lydende.

Citanten Lieut: Devahl, Comparerede i Eegen Persohn for Rætten, og var begierende opsettelse udj Sagen indtil den 8 Novembr: førstkom/m/ende, for at besvare hans Contraparts indgivende skriftl: forsæt.

Afsagt

Sagen givis Rum til den 8de Novembr: førstkom/m/ende, da parterne her for Rætten møder med hvad de kand have til deris Sags bestørckelse, da der med skall omgaais som LovMæssig er.

Anne Andersdatters udgivene skiøde af 5 Novbr: 1734. til Haldor Siursen paa 6 mrk: smør uden bøxsel i gaarden Øfre Scherven, beliggende i Holbøyder Otting paa Woss, som blev for Rætten oplæst.
Ole Knudsen, Anders ibd:, og Ole Pedersen Ulven, deris udgivene Skiøde af 5 Novbr: 1734. til Ole Monsen Øfre Scherven paa 18 mrk: smør uden bøxsel og herlighed i gaarden Øfre Scherven, beliggende i Holbøyder Otting. blev oplæst.

Som Kongl: Maj:ts Foged Continuerede med at annam/m/e de Kongl: oppebørseler, saa blev Sage Tinget udsat til Mandagen, som er

Den 8: Novbr: blev atter Rætten sat for tilsøgende Almue med for anførte Laug Rættis Mænd, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged, og Sig:r Rispricht som ejere af Leedingen paa Apostels goedset, samt Lensmanden Wiching Tvilde, og er passeret som følger.

Guloug Bygd udgivene Skiøde af 8 Novbr: 1734. til Ole Gulougsen paa 1 pd: smør uden bygsel i gaarden Watne under Bygd i Holbøyder Otting. blev oplæst.
David Mølster og Johannes Lofhuus, deris udgivene Skiøde af 6te Nobr: 1734. til Peder Iversen paa 3 spd: smør med bøxsel og herlighed, og ofverbøxsel til ½ Løb smør, i gaarden Reqve, beliggende [i] Dyrvedahls Otting og Wangens Kirche Sogn. som blev oplæst.
Størchor Joensen Nedre Rioe udgivene Skiøde af 6te Novbr: 1734. til Erich Størchorsen paa 1 Spd: 13 ½ mrk: Jordegoeds med bøxsel og herlighed udj gaarden Nedre Rioe, beliggende i Wiger Otting. som blev læst.
Capitain Jens Nordahls udgivene Skiøde af 30. Octbr: 1734. til Willum Siursen Opqvitne paa 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed, og ofverbøxsel til 18 mrk: smør, sambt 12 mrk: smør uden bøxsel, alt i gaarden Opqvitne i Borstran[d]s Otting beliggende. som blev oplæst.

1734: 22b

Hans Flint udgivene Skiøde af 28 Octbr: 1734. til David Olsen paa 2 pd: 6 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Nedre Schierven, beliggende i Winge!! (Winje) Kircke Sogn i Myrdahlen, Holbøyder Otting. blev for Retten oplæst.
Jens á Mønnichens udgivene pante brev af 30 Maj 1734. til Velærværdige Hr: Christopher Gelmuyden, for 50 Rd:r laante penge, hvor imod pantsettis 2 Løber smør udj gaarden Bryn paa Woss. saa og Odels Rætten til den 3die Løb udj bem:te gaard; som blev oplæst.
Jacob Færre lod fremlægge sit udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 5 Nbr: 1734. \paa gaarden Færre/, med begier sam/m/e for Rætten maatte blive lyst. Tosten Erichsen Helleland fremtræde for Retten og protesterede her imod: Siden hand formeenede at Jacob Færre ingen Rættighed hafde til at bort fæste den/n/e gaard, som Comparenten agter at beviisses at være Hans Odels gaard, og alleene til herligheden er berritiged!! (berettiget). ellers Erklærede Sagen ved Odels Stevning til Aastædet at paatale. Dette bøxsel brev blev afviist, og ej Tinglyst.
Jørgen Harboe, Sogne Præst paa Woss, hans udgivene bøxsel brev af 7 Debr: 1734!! (1733?). /: med Contra Revers :/ til Erich Aamunsen paa 2 Løber 1 pd: 18 mrk: udj gaarden Hæreim, beliggende udj Holbøyder Otting i Winje Sogn paa Woss. som blev oplæst.

Mons Clemetsen Blinden udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 19 Octbr: 1734. til Knud Olsen paa 1 ½ Løb smør udj gaarden Dychesteen, beliggende i Guldfierdings Otting. blev oplæst.
Hans Edvarsen Mejer, Sogne Præst for Mangers Præste gield, hans udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 6te Octbr: 1734. til Anders Henrichsen paa 9 s: i smør og 3 mrk: ost i gaarden Aen!! (Æn?), beliggende i Bordstrands Otting paa Woss. som blev for Retten oplæst.
Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 6 Nobr: 1734. til Erich Monsen Gierme paa ½ Løb smør udj Gaarden Gierme, beliggende i Dyrvedahls Otting paa Woss. blev for Retten oplæst.
Sig:r Hans de Lillienschiold udgivene Skiøde af 8 Maij 1734. til Sig:r Hans Rispricht paa 55 Rd: 5 mrk: Capital udj Apostels Leedingende paa Woss, og 1 pd: 4 4/5 mrk: smør Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaarden Wiig, beliggende udj Sundfiord. som blev oplæst.

1734: 23

Størch Johannesen udgivene Skiøde af 8de Novembr: 1734. til Od Knudsen paa 1 pd: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Tveten, beliggende i Bøer Otting. blev læst.
Capitain Jens Albrecht Libert udgivene Skiøde af 2 Januar: 1733. til Sig:r Hans Rispricht paa 83 Rd: 5 mrk: udj Apostels Leding paa Woss. blev for Retten oplæst.
Capitain Wolqvardt Risbricht udgivene Skiøde af 25 Junj 1729. til Sig:r Hans Risbricht paa Capital 254 Rd: 3 mrk: 10 s: udj Ledingen paa Woss, og Capit: 70 Rd: for tilfaldene Lod udj gaarden Qvale i Sogndahls Skibbr: i Indre Sogns, og 1/8 part udj en øde beliggende grund udj Bergen. samme blev for Retten oplæst.
Capitain Georg Peter von Brynech udgivene {Skiøde} \Transport brev/ af 4 Decbr: 1733. til Magister Johan Randulf paa 1 1/3 pd: smør med bøxsel udj gaarden Fletten, saa og den ham tilfaldende anpart udj Leedingen paa Woss. blev læst.
Magister Johan Randoph udgivene Transport brev af 15 Julij 1734. til Sig:r Hans Risbricht paa 1 1/3 pd: smør med bøxsel udj gaarden Fletten, og udj Leedingen paa Woss 38 Rd: 3 mrk: 2 s: Capital. som blev læst.
Ulrich Friderich Lillienschiold og S: de Lillienschiold, derris udgivene Skiøde af 4 Maj 1729. til Sig:r Hans Risbricht paa Capital 111 Rd:r 3 mrk: 14 16/35 s: udj Apostels Leedingen paa Woss, og 2 {mrk:} pd: smør 9 3/5 mrk: med bøxsel og herlighed udj gaard: Wiig. blev læst.
Lieutenant Jacob Landsvig udgivene Skiøde af 29 Julij 1734. til Sig:r Hans Rispricht paa Capital 64 Rd: 64 s: udj Apostels Leedingen paa Woss. blev læst.
Capitain Friderich Wilhelm von Brynech udgivene Skiøde af 9 Aprill 1733. til Anna Kirstina von Brünech [paa] den Capital 38 Rd: 3 mrk: 2 ½ s: udj Leedingen paa Woss. som for Retten blev oplæst.
Henrich Augustus von Brynech udgivene Skiøde af 1 M... 1733. til Anna Kirstina von Bryneck paa (Capital) 38 Rd: 3 mrk: 2 ½ s: udj Leedingen paa Woss. blev læst.
Capitain Jørgen Jensen Machensee udgivene Skiøde af 1 {Maij} Martij 1733. til Anna Kirstina von Brynech paa Capital 32 Rd: 32 s: udj Ledingen paa Woss. blev læst.
J(om?)frue Anna Kirstina von Bryneck udgivene Skiøde af 28 Julij 1734. til Sig:r Hans Rispricht paa Capital 109 Rd: 2 mrk: 5 s: udj Apostels Ledingen paa Woss. som blev for Rætten oplæst.

Lieutenant de Wal fremtræde for Rætten efter forrige tiltalle til Henrich Blomberg /: som og Comparerede :/ og indgav Citanten sit Skriftl: forsæt af 8 Nbr: 1734.

1734: 23b

som blev oplæst, og efter begiering i acten inddragis.
Comparenten Henrich Blomberg Erklærede efter tilspørsel af Rætten, ej viidere at have til at lade proteculere!! udj Sin sag.
Citanten Lieut: de Wahl var begierende Sagen til Dombs at maatte blive optagen.
Comparenten H: Blomberg var endnu opsættelse begierende til at besvare Citantens nu i Rætten lagde indlæg.
Citanten protesterede her imod, og var paastaaende Sagen til Dombs.

Afsagt.

Efter H: Blombergs paastand og forlangte udsættelse til Citant:[s] i Rætten lagde indlæg at besvare, udsættis Sagen indtil den 10 Novbr: førstkom/m/ende, da den/n/e Sag til Doms afsigelse skall blive optagen og Afhandlet.

Torgils Larsen House udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 13 Octbr: 1733. til Peder Olsen paa ½ Løb smør udj gaard: Hoele i Holb[ø]yder Otting. blev læst.

Udj den Sag imel: Gullach Sanven paa den Eene siide, og Contra Mons Lii paa den anden side, er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citanten Gullach Sanven haver med Skifte brevet af 5 Octbr: 1731. dets pag: 60, beviist at hands Myndtl: Madts Knudsen er udlagt hos hans Stiff-fader Mons Olsen Lii i en Kaaber Kiedel 16 mrk:, saa og paa pag: 65 findes at den umyndige er udlagt hos Sven Fenne 2 Rd:r, mens bemelte Skifte brev siger ej at Gullach Sanven, som den umyndiges formynder skall søge de 2 Rd:r hos Mons Olsen Lii. dernest udviiser bemelte Skifte brev pag: 30, at Stiffaderen Mons Olsen Lii haver (fore?)givet for Skifte Rætten at Hr: Major Barchelej var skyldig for laante penge efter hans beviis af 4 Nobr: 1729. 16 Rd:r, som hand tillige angiver at være af hans Stif Søns børne penge, sam/m/e 16 Rd: befindes paa pag: 42 at være udlagt paa den umyndige, siden de forhen af hans Fæderne Arv var tilhørende 8 Rd:r. og paa pag: 58 findes at være udl: Mons Olsen Lii 8 Rd:r af bemelte 16 Rd:r hos Major Barchelaj, der forre Mons Lii har Søgt Skifte Rætten efter Sal: Major Barchelaj, og er bleven leveret

1734: 24

for sin fordring en Kaaber Kiedel, hvilcket Mons Lii nermere beviisser med Lieutenant Barchelai, som en Arving efter Sal: Majoren, hans Skriftl. vidnisbyrd og Attest af 4 Maj 1734. udj den/n/e Kaaber Kiedel formeener Gullack Sanven at vilde have lod og deel for de 8 Rd: hand af sin Myndtl:[s] penge haver ladet laane Sal: Major Barchelaj. der til at bestørcke sin Sag, haver hand fremlagt i Rætten RegimentsqvarteerMester Schnels skrivelse, som siger at Gullach Sanven skall nyde deel udj den omtvistede Kiedel som Mons Lii til pant for sin fordring har haft, og til udlæg bekom/m/et: dette Skrift er icke af den Kraft, at det kand betage Mons Olsen Lii den Rætt hand haver til og udj Sit i hænde havende pandt, uden det var meere hvert!! (værdt) en!! (end) som Mons Lii[s] fordring er. disuden har Gullach Sanven icke med det i Rætten lagde skrift beviist, at Lovl: har Søgt Skifte Rætten udj Sal: Major Barchelaj[s] sterboe om den furdring!! (fordring) hand paa sin Myndtl:[s] Veigne hafde: saa burde og Gullach Sanven med en Lovformelig Lodseddel af Skifte Retten underskreven beviist at hand var Lodtagen udj den omtvistede Kaaber Kiedel, som sam/m/e beviissligheder Gullach Sanven brøster. Saa Kiendis for Rætt. At den omtvistede Kaaber Kiedel bør tilhørre Mons Olsen Lii, og Gullach Sanven ved Major Barchelaj[s] arvinger at søge sin Regres som hand best ved og kand. De 16 mrk: som er udlagt Mads Knudsen at skall have hos Mons Lii udj den Kaaber Kiedel, som Skifte brevet af 5 …… 1731. pag: 60.

ommelder. da haver Mons Olsen Lii sam/m/e 16 mrk: til Gullack Sanven at udReede og betale inden 15 dage under Lovens Adfær. De 2 Rd: som er udl: hos Sven Fenne efter oftbemelte Skifte brev pag: 65. som Citanten haver tiltalt Mons Lii forre, da bør bemelte Mons Lii her udj for Citant:[s] tiltalle frj at være, og er Citant: som en Formynder efter Loven, Selv pligtig bemelte 2 Rd: hos Sven Fenne Lovl: at søge. i processens omkostning betaler Mons Lii til Gullach Sanven 4 mrk: inden 15 dage under Lovens Adfær.

1734: 24b

Siden det var seent ud paa aftenen, saa blev Retten ophævet til i Morgen.

Den 9 Novbr: blev atter Retten sat, er da følgende passeret.

Udj den Sag imel: Joen Helgeland paa den Eene, og Contra Jørgen Helgeland paa den anden side, en!! (er) saaleedis Dømbt og

Afsagt.

Joen Helgeland haver med muntl: Stevning her til Retten ladet Stevne og indkalde Jørgen Helgeland, Dom at lide for fornermelse paa Sin jord; Den indstevnede Jørgen Helgeland haver ved sit Skriftl: forsæt af 3 Maj 1734 Erklæret at den/n/e tvestighed er Reist sig af en Teig som Citanten formeener at vil være halv lodtagen udj, og den indstevnede Jørgen Helgeland formeener og paastaar at Citanten ej bør at nyde meere end ¼ part af Teigen. Saa Kiendis at den/n/e Sag efter Lovens 1 B: 16 C: til [h] Aastædet henviissis, derefter Siun og granskning at Kiendis og paaDøm/m/is.

Udj den Sag imel: Herman Lille Røte og Contra Niels Colle er saaleedis for Rætt Dømbt og

Afsagt.

Citanten Herman Lille Røte haver ved Stevning tiltalt Niels Colle, Dom at lide til at imod tage Løsnings penge for noget jordegoeds udj gaarden Lii 1ste Thuun, i Qvitler Otting. den indstevnede Niels Colle haver ved sin broder Lars Tachle her for Retten ladet Erklære sam/m/e at have solt til Mons Olsen Lii, siden det var ham udj Skifte brevet af 31 Januarij 1732. udlagt, og altsaa formenende at have Rettighed til sam/m/e jorde goeds at kunde selge og Afhente. Saa Kiendis for Rætt. At den/n/e Sag bliver efter Lovens 5 B: 3 C: henviist til Aastædet, der at paaKiendis.

Udj den Sag imel: Mons Olsen Lii og Contra Herman Lille Røte er saaleedis for Rætt Dømbt og

Afsagt.

Ved muntl: Stevnemaal haver Mons Olsen Lii som Citant ladet varsle og indkalde her til Retten Herman Lille Røte, Dom at lide til at imodtage Løsnings penge for 1 pd: jordegoeds i gaarden Lii. den indstevnede Herman Lille Røte formeener at være nermiste til dette jorde goeds, siden hand det til udl: Lovl: haver bekom/m/et efter

1734: 25

Skifte brevets formeld af 31 Januarij 1732. disuden har hand Erklæret goedset at vil Conservere til de umyndiges Løsnings Rætt. {at} Saa Kiendis for Rætt efter Lovens 5 B: 3 C: bør den/n/e Sag paa Aastædet undersøgis, der paa Kiendis og Døm/m/is.

Udj den Sag imel: Erich Ousen Gierald og Contra Jacob Færre er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Erich Ousen Gierald haver ved Muntl: Stevning her til Rætten ladet Stevne og indkalde Jacob Færre for ord og førte tale {maade} hand udj et offentl: Samqvem paa Gaarden Qvitne nest afvigt høst 1733. har Wentileret: der om Citanten haver ført 8 Vidner, som acten udviisser, og sees af deris udsigende at Jacob Færre skal have talt nogle saadan/n/e ord, neml: hvad kalder mand den som skin/n/er og flaaer hunde og Katte, kalder mand icke den en Racker, der næst har hand sagt /: eller skal have sagt :/ hvad kalder mand den Præst, Foged og skriver, som flaar og skinder bønder, Encker og Faderløsse. det beviises med de førte Vidner at Jacob Færre har været gandske beskiencket, og at der er af ham bleven talt nogle saadan/n/e ord, mens det beviisses icke med tvende ofverEens stem/m/ende Vidner hvorleedis ordene Eegentl: er talt, thj et hvert Vidne forklarer ordene paa sin særdeelis maade, ej heller er det bleven beviist hvilcken Præst, Foged eller Skriver her under skall være forstaaet, mens ordene skall alleeneste efter conference af Vidnernis udsigende forstaais om den som sig saaledis imod bønder, Encker og Faderløsse beteer: Over alt er det Een Sag, som ej tilkom/m/er Erich Gierald at paatale, mens bør (af) Kongl: Maj:ts Foged, om hand finder Sagen af saa Kraftig beskaffenhed, da sam/m/e efter Lovens Maade at paaancke, Saa Kiendis for Rætt. at Jacob Færre for Erich Gieralds tiltale bør frj at være: processens omkostning {bør frj at} ophævis paa begge sidder.

Sigtru Mons datter Giære, Omund Anfinsen og Erick Enders: Giære, derris mel: hinanden opRettede Contracht og Wilkaar brev af 6 Nobr: 1734. som ord for andet udj pante ProtoC: er indført. er her for Retten i dag oplæst.

Knud Torbiørnsen og Knud Joensen Lunde, deris udgivene skiøde af 8 Novbr: 1734. til Od Davidsen paa 1 pd: 14 mrk: jorde goeds udj gaarden Nedre Kløve i Bøer Otting. blev læst.

1734: 25b

Baar Pedersen Lille Ree og Peder Baarsen, deris udgivene skiøde af 6 Novbr: 1734. til Sverqve Baarsen paa 29 5/6 mrk: jordegoeds i gaarden Lille Ree, beliggende i Bordahls Otting. sam/m/e blev oplæst.

Brynild Ellingsen Gierager lod lysse penge mangel paa sine Egne Veigne til 1 ½ Løb smør udj gaarden Øfre Rioe i Wiiger Otting, ligeleedis lod hand lysse penge mangel paa sine børns Veigne til 1 ½ Løb smør med bøxsel, og ofverbøxsel til 1 Spand, udj Gaarden Gierager i Winge Otting, som de er odels berettigede til {de} paa deris Møderne side.

Brynild Pedersen lod lysse penge mangel paa Henrich Afdals Koenes \Guro Svens datter[s]/ Veigne til ½ pd: smør med bøxsel udj gaarden FanneStølen i Rondahlen i Bøer Otting, som hun tilEgner Sig at være nermeste Odels berettiged til.

Maritta Hovers datter Houge og Rognald Anbiørnsen Tveto, derris foreenings Contracht og Vilkaar brev af 6 Nobr: 1734. som ord for andet i pante ProtoC: er indført. blev læst.

Som ingen fleere indfandt Sig der i dag vilde gaa i Rette, og Fogden Continuerede med Skatternis annam/m/else, saa blev Retten ophævet til i Morgen.

Den 10 Novbr: blev atter Retten sat med foranførte Laug Rettis mend, for tilsøgende Almue. er da afhandled saaledis som følger.

Anbiørn Græe udgivene gave brev af 9 Nobr: 1734. til Ragnold Anbiørnsen Tveto paa 2 Løber Smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Houge i Bordahls Otting paa Woss. blev oplæst. Knud Dagestad, som er Formynder, Gunve Knuds datter, lod ved sin Søn Anders Knudsen her imod protestere, med Reservation for den umyndige i sin tiid.

Knud Nestaas og Rognal Rognalsen, deris oprettede forEenings Contracht og Vilkaar brev af 9 Nbr: 1734. om gaarden Nestaas, med viidere som pante protoC: udviisser. er for Retten læst.

Ole Olsen Houen udgivene Skiøde af 10 Nobr: 1734. til Lars Olsen paa 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden LasseHougen i Rundahlen, Wangens Kircke Sogn paa Woss. blev læst.

Ole Søgnebære udgivene Skiøde af 9 Nobr: 1733. til Christen Jacobsen paa 4 ½ mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed udj gaarden Bratager i Rondahlen paa Woss. blev læst.

Pouel Knudsen og Knud Ingebrichtsen, deris udgivene Odels Transport brev af 10 Nobr: 1734. til Størch Monsen paa gaarden Lille Hæg i

1734: 26

Rondahlen beliggende paa Woss. blev læst.

J: Henrich Blomberg efter forunte opsættelse af 8 Nobr: nest afvigte fremkom for Rætten og leverede et skriftl: indl: af 10 Nobr: 1734, som blev for Retten oplæst, med begier at sam/m/e i acten maatte inddragis.

Citant: Lieut: de Wahl, som i Egen Persohn møtte for Retten, Referede sig til sit i Sagen forhen ingivene indlæg, og var Endel: Dom begierende, ellers tilstoed Citant: at have givet Subliqve til Kongl: Maj:t Ao: 1733.

Som ingen af parterne viidere hafde at indføre, Saa blev sagen til Dombs optagen.

Udj den/n/e Sag imel: Adam Otto H: du Wahl, Lieutenant ved det Syndre Bergenhusiske National Regiment, og Contra Johan Henrich Blomberg, er saaleedes efter den af parterne førte Proceduer og i Retten lagde documenter med viidere, som i acten findes indført, for Rætt Kiendt og

Afsagt.

Den/n/e Sags beskaffenhed bestaar herudj: At Henrich Weinvig har erlanget previlegium paa at være Giestgiver paa Wangen paa Woss i Bergens Stift, d: 31 Maj 1710, udstæd af daværende Stiftsbefahlingsmand de Tonsberg: sam/m/e er Confirmeret under det Kongl: Segl, datteret Slotz Loven den 6 Apr: 1712: Efter dette Henrich Wenvig forunte previleg: haver hand paa Wangen paa Woss ladet opbygge et anseelig huusse wohning for alle Reisende, og saaleedis ved Giestgiveriets brug søgt sin Næring: der af svaret, alle Allernaad: paabudne skatter og Consumption sambt andre Extraordinaire Skatter udj Kriigens tiider, som de i Rætten indlagde qvitter: fra Ao: 1711 til 1731. begge indclusive, udviisser. Ao: 1732 haver bemelte Henrich Weinvig solt dette previleg: med sine huusser og viidere, som Skiødet udviisser af 20 Febr: 1732. for den Sum/m/a 500 Rd:r til Sin Sviiger Søn Leint: Adam Otto Henrich du Wahl, for at Clarere sine Creditorer: bem:te Leint: du Wahl haver strax der efter Erlanget Justits Raad Christian Krog, som var Allernaad: Constitueret Stiftsbefalingsmand over Bergens Stift, hans udgivene previleg: af 24 Apr: 1732. over Giestgiveriet paa Wangen; som siger. Bevilges hermed forbemelte Hr: Leint: Adam O: H: du Wahl at holde eller lade holde giestgiverie paa ovenbemelte Stæd Wangen paa Woss. Dette haver bemelte Leint: holt sig efterrettelig, og saaleedis inu!! (endnu) som forhen ladet Sine Sviiger Forældre sidet ved sam/m/e brug og Næring, paa det De derved kunde have deris daglige Subtistance; saa haver

og bemelte Leint: du Waal fremlagt i Rætten qvitter: af 8 Dbr: 1732. til beviis at hand for det aar har betalt den Allernaad: paabudne Consumption. Ao: 1733 haver J: H: Blomberg Er-

1734: 26b

langet previleg: over oftbemelte Giestgiverie paa Wangen, fremlagt udj Rætten d: 5 Novbr: 1734. bemelte previlig: er udstæd af Admiral og Stiftsbefalningsmand Ulrich Kaas d: 14de Martij 1733. Leint: du Wahl formeener Sig ved dette J: H: Blomberg forunte prævileg: at være merckelig fornermet: i den anleedning hand ved Skriftl: Stevning af 12te Martij 1734. til Wangens Waar Ting, som begyndes d: 3 Maj, haver ladet Stevne og indkalde J: H: Blomberg, Dom at liide fordj hand hem/m/el: skall have tilpracticeret sig Admiral og Stiftsbefalningsmandens brev paa bem:te Giestgiverie, Citanten til største Ruin og Armod, som den der har givet for de ihændehavende previlegier med huusser 500 Rd:r, saa og at Citant:[s] Sviger Fader H: Weinvig, som har oprettet dette Giestgiverie efter Høje Øfrigheds foranstaltning, og det over 20 Aar ved liige holdet, og der paa sat sine midl: for der ved at have det Dagl: brød, hvilcket ham nu aldeelis, ved J: H: Blomberg, til allerstørste armod er bleven betagen, med viidere som stevnemaalet indeholder. Dernest haver Citant: Leint: du Wahl d: 6 Maj 1734. fremlagt i Retten sit Skriftl: forseet!! (forsæt), og paastand af sam/m/e dags dato: hvor hand paastaar at Comparenten J: H: Blombergs ihændehavende previleg: ved Dom at faa tilsiide sat og underkiendt, saa og at J: H: Blomberg ved Domb maa blive tilfunden at Erstatte Citant: den indpas som Compar: imod Citant: udj hans brug og Næring har forøvet, sambt processens omkostning. Sam/m/e dag, som var d: 6 Maj nest afvigte, haver Citant: inden Rætten tilspurt Kongl: Maj:ts Foged Andreas Jessen om hand kunde sige at Giestgiveriet ej er holt udj forsvarlig stand. dertil Fogden haver Erklæret saaleedis. At saavel til Som/m/er som {til} Høste Tinget Ao: 1732, da hand hafde været i Embedet, hafde hand icke hørt nogen klage, viidere end de 2 eller 3 sidste dage ved Høste Tinget 1732. at tingholderne, som skulde forsyne saavel Sorenskriveren som mig og voris medhafde tienere, med behøvende mad og dricke, bleve de borte, da hensente ieg Lensmanden i Giestgiveriet, det hand skulde forhøre om Vj med fornøden underholning for betalning kunde blive forsiunet, blev mig af Lensmanden tilbage Relateret, det hos Giestgiveren Henrich Wenvig, icke var forpflegning for os at bekom/m/e, mens derhos sagde, om Vj vilde tage til tacke hos Hans Sviger Søn Hr: Leintenant du Wahl, da kunde vj spiisse der, som og skeede til fornøyelse. Den/n/e af Fogden inden Rætten giorde Erklæring er icke af den kraft eller betydning at den Kand betage eller præjudicere Citant: Leint: du Wahl den Rettighed hand til eller udj bemelte Giestgiveriets herlighed haver. thj Fogden tilstaar at hand og Skriveren til fornøyelse haver bekom/m/et forpflegning: haver de bekom/m/et forpflegning

1734: 27

til fornøyelse, da kand det og være dem liggemeget, hvor de forpflegningen har bekom/m/et, enten det var hos Giestgiveren Henrich Weinvig, hos hans Sviger Søn, eller hos en frem/m/et, naar de den ved Giestgiveren Henrich Weinvigs foranstaltning har bekom/m/et til fornøyelse. Dernæst haver Citanten inden Rætten tilspurt Laug Rætten og den da værende Almue: At de med en goed og uskat!! (uskadd?) samvitrtighed vilde sige om nogen med Rette kunde have at klage. dertil de alle Eenstem/m/ig har svaret: At de ej hafde haft nogen tiid noget ofver sam/m/e Giestgiveriets holdelse at klage. Compar: J: H: Blomberg haver d: 5 Nobr: 1734. indlagt i Retten sit Skriftl: forsæt, og paastand af sam/m/e dags dato. hvorudj Comparent: formeener at det dependerer af Stiftsbefalingsmandens Høje Embede at giøre forandring ved Giestgiveriet naar hand finder det fornøden. og endel: paastaar Compar: udj bem:te Sit Skriftl: forsæt, ei Dom at ungielde imod Stiftsbefalningmandens foranstaltning. Citant:

Leint: du Wahl haver d: 8 Nobr: nest efter, i Retten lagt et Skriftl: indlæg af sam/m/e dags dato, hvorudj hand tilstaar at Stiftsbefahlnings manden haver magt til at udgive previleg: paa Giestgiverier, dog ickun paa de Wachante eller Lovlig leedig blivende Giestgiverier: og ellers paastaaende udj bemelte indlæg ved Lov og Dom at blive beskytted. Den 10 Nobr: nestefter haver Compar: J: H: Blomberg i Retten fremlagt et Skriftl: indlæg af sam/m/e dags dato: hvorudj hand formeener efter Land Militie Forordningen, at Leint: du Wahl ej maa være Giestgiver. Da der dog er stoer forskield paa, at holde Giestgiverie, og at eje den herlighed, og sam/m/e ved en anden at lade holde: hvilcket sidste Højstbemelte Kongl: Allernaadigste Forordning ej forbyder. Efter Saadan Sagens beskaffenhed og omstændigheder Erfahris hvilcken af parterne der kand være fornermet: mens som Kongl: Allernaadigste Lovens 1 B: 5 C: 23 art: forbyder mig over saadanne breve at Døm/m/e; saa understaar ieg mig icke, en underDom/m/ere, efter Højstbemelte Lovens aligerede, paa Sagen at Døm/m/e: hvorforre Sagen bliver her for Rætt afviist. Saaleedis forAfskeediget.
Og Retten ophævet til i Morgen

Den 11 Novbr: blev atter Retten sat: er da følgende passeret.

Ole Knudsen, Anders Knudsen, Ole Pedersen og Ole Mørqve, deris udgivene Skiøde af 10 Nobr: 1734. til Ole Monsen Øfre Scherwen paa 18 mrk: jorde goeds uden bøxsel i Gaard: Øfre Scherven, beliggende i Holbøjder Otting paa Woss. blev læst.

1734: 27b

Anders Andersen Hylle udgivene skiøde af 2 Octbr: 1734. til Brynild Torgilsen Store Rockne paa 2 pd: 4 mrk: smørs leje med bøxsel og herlighed udj gaarden Store Rochne paa Woss i Bordahl Otting. blev oplæst.
Dønnat Niels datter og Anders Svensen Dømble, deris udgivene gave brev af 8 Nob:r 1734. til Niels Sannesen paa ½ Løb smør med bøxsel og herlighed i gaarden Nedre Himble i Bordahls Otting paa Woss. blev læst.
Knud Wivaas og Mons Qvareqval, deris udgivene Odels Transport brev af 10 Novbr: 1734. til Niels Sannesen paa Odels Retten til gaarden Nedre Himble, paa en Løb jordegoeds. blev oplæst.
Niels Wichingsens udgivene Odels Transport brev af 10 Nobr: 1734. til Ole Gietlesen Grove paa 1 Løb jordegoeds i Gaarden Grove. blev læst.
Hermand Knudsen Qvale udgivene Pant Obligation af 9 Nobr: 1734. til Joen Halversen Seim for Capit: 85 Rd:r 5 mrk:, hvor fore hand pantsætter 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Qvale i Winies Otting paa Woss. blev for Retten oplæst.

Sig:r Hans Risprichts som Ejere af Leedingen paa Apostels godset, fremtræde for Retten og kundgiorde efter forrige tiltalle {at have ladet} til Niels Colbiør[n]sen Overland og Torbiørn Jørgensen Helgeland [for] forTiilig sam/m/enleje med deris hustruer: at have ladet den af Rætten Dem givene Lovdag Lovl: forkyndet ved Stevne Vidnerne Tollef Hage og Iver Fliseran, som for Retten med Eed og opragte fingre sam/m/e afhiemlede at have [forkyndet] for de indstevnede [for] deris boepæl i Egen paahørt:
de indstævnede efter paaraabelse møtte ej til sagen at svare.
Citanten paastoed, at som det var beviist at de indstevne[de] var bleven den seeneste af Retten givene Laudag Lovl: forkyndt, og de dog icke vilde, Sagen da til Dombs maatte blive tagen, og at de maatte blive tilfundene at betale ham processens omkostning.
Udi den/n/e Sag er saaledis Kiendt, Dømbt og
Afsagt.

1734: 28

Niels Colbiørnsen Overland og Torbiørn Jørgensen Helgeland, som har søgt fortiilig sam/m/en leje med derris Hustruer, bør efter Lovens 6 B: 13 Cap: bøde hver for Sig og deris Hustrue 6 ¾ lod sølv, saa betaler de og processens omkostning til Citanten med 2 Rd:r inden 15 dage under Nam og Excecution.

Sig:r Hans Rispricht haver ved Stefnevidnerne Tollef Hage og Iver Fliseran ladet Stevne og indkalde Ole Colbiørnsen Hirt [for] fortilig sam/m/en leje med sin Hustrue Botilda Michels datter, Dom at lide, sambt at betale processens omkostning.
den indstevnte møtte ej efter paaraabelse.
Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at have Lovl: forkyndt for den indstevnede i hans Faders paahør.
Citanten var begierende at Retten vilde give Laudag for den indstevnede.

Afsagt.

Efter Lovens 1 B: 4 C: 32 art: forrelæggis Ole Colbiørnsen Hirt her for Retten at møde til sagen at svare nest stundende Waar Ting: da dermed skall omgaais som LovMæssig er.

Sig:r Hans Rispricht haver ved Stevne Vidnerne Tollefste!! (Tollef) Stephensen Bryn og Ole Wichingsen Tvilde ladet Stevne og indkalde Knud Odsen Grove og Siur Odsen Grove, Dom at liide [for] fortiilig sam/m/en leje med derris Huustruer, sambt at betale processens omkostning.
de indstevnede efter paaRaabelse møtte ej.
Stevne Vidnerne med Eed afhiemble[de] Stevningen at være dem Lovl: forkyndt for deris boepæl i deris Hustruers paahør, som de ej selv var tilstæde.
Citanten var Laugdag begierende.

Afsagt.

Efter Citantens paastand bliver følgelig Lovens 1 B: 4 C: 32 art: Knud Odsen Grove og Siur Odsen Grove forrelagt her for Retten at møde nest stundende Waar Ting til Sagen at svare, da dermed skall omgaais Som Lov og Rætt medførrer. Saaleedis forAfskeediget.

Jacob Ellefsen Færre haver til dette Ting, tiid og stæd ved Stevne Vidnerne Tollef Stephensen Bryn og Ole Wichingsen Tvilde ladet Stevne og indkalde Erich Odsen Jerald fordj hand skall have spendt ham, derfor Dom at liide til afstraffelse, samt at betale ham processens omkostning. saa er og

1734: 28b

Stevnet \til/ Vidner udj den/n/e Sag Od Jacobsen Jerager, Aamun Anfinsen Gære og Ingebor Siurs datter Lii.
den indstevnede Erich Gierald møtte for Retten, vedtog at være Lovl: Stevnet, mens derhos Erklærede ej at være Stevnet til Vidners Anhørelse, hvorforre hand protesterede imod Vidners førelse for den/n/e tiid.
Stevne Vidnerne tilstoed her for Retten at de ej hafde Stevnet Erich Gierald til at anhøre Vidner, siden det af dem ej var forlanget,
Citanten Jacob Færre var begierende Sagen udsat til Næste Ting, for at lade sin Contrapart Stevne til Vidners {af}\an/hørelse.

Afsagt.

Sagen udsættis Til neste Ting efter Citantens paastand, for at Stevne Comparenten Erich Gierald til Vidners anhørelse: da med Sagen skall omgaas Lovmæssig. Saaleedis forafskeediget.

Anders Larsen Kolve haver til dette Ting, Tiid og stæd ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Ole Wichingsen ladet Stevne og indkalde Olle Knudsen Store Ringheim til at giøre Reede og Rigtighed for det formynderskab hand haver haft under hænder for Citantens huustrue Anbiør Kiels datter, sambt den/n/e processis omkostning at erstatte ham skadisløs:
den indstevnede efter paaraabelse møtte ej:
Stevne Vidnerne med opragte fingere Eedfæstede Stevningen at være Lovl: forkyndt for den indstevnede i Eget huus og paahør.
Citanten var begierende at Sagen maatte blive udsat til i Morgen. som blev af Retten tilladt og forundt.

Lars Erichsen Øfre Schutle haver til dette ting, tiid og stæd ved Stevnevidnerne Tollef Stephensen Bryn og Ole Wichingsen Tvilde ladet Stevne og indkalde Knud Brynelsen Nedre Schutle, Dom at liide fordj hand har beholt af Citantens huustrue Kari Peders datters Fæste gave: en sølv Kiæde og en sølv Bendick.
den indstevnede Knud Brynelsen møtte for Retten, vedtog at være Lovl: Stevnet, og indleverede et Skriftl: indlæg af 8 Nobr: 1734. som for Retten blev læst.
Citanten Protesterede imod den/n/e af Comparenten skriftl: forlangte opsættelse.

Afsagt.

Efter Knud Brynelsens skriftl: paastand udsættis Sagen til Næste Ting: til sam/m/e Tiid haver hand

1734: 29

Lovl: at lade indstevne de Vidner som hand agter sin Sag [at] bestørcke [med]. til Sam/m/e tiid haver hand og ved Lovl: varsel at indkalde sin Stifmoder Kari Pedersdatter til sagens nermere oplyssning. da enhver skall vederfahris vad!! (hvad) Rætt er.

Lars Pedersen Hæve haver \ved/ Skriftl: Stevning af 19 Octbr: 1734. til dette Ting og stæd ladet Stevne og indkalde Claus Mossefin, Dom at lide fordj hand til Mons Olsen Lii haver Solt 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed udi den af Citanten paaboende og tilbøxlede gaard Hæve, uden at tilbyde Citant: som opsiddere den!! (der) til. saa er og Mons Olsen Lii indstevnet til vedermæle. som og her for Retten møtte, vedtog at være Lovl: Stevnet:
den indstevnte Claus Mossefin efter paaRaabelse møtte ej.
Stevne Viidnerne Wiching Tvilde og Ole Wichingsen med opragte fingere Eedfæste[de] Stevningen at være Claus Mossefin Lovl: forkyndt i hans Eeget huuss for hans Huustrue, siden hand var i Bergen.
Citant: var begierende at Claus Mossefin maatte blive af Retten forrelagt Laudag.

[Afsagt]

Efter Citantens paastand udsættis Sagen til Neste ting: til sam/m/e tiid forrelæggis Claus Mossefin her for Retten at møde til Sagen at svare. da der med skal omgaais som LovMæssig er.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Retten ophævet til i Morgen, som er.

Den 12 Nobr:, da Retten atter blev sat for tilsøgende Almue, og er da passeret som følger.

Niels Knudsen Repol udgivene Odels Transport af 10 Novbr: 1734. til Gietle Knudsen paa jorden Repol i Winier Otting paa Woss. blev læst.

Siur Aslachsen Qvale haver til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne og indkalde Jorendt Olsdatter Gieralstvedt, ved Stevne Vidnerne Knud Nedre Qvitne og Ole Wichingsen Tvilde, Dom at liide for en ½ td: korn som hun efter Skifte brevet af 26 Septbr: 1726. er Citant: skyldig, sam/m/e Skifte brev blev i Retten fremlagt.
den indstevnede efter paaRaabelse møtte ej:
Stevne Vidnerne med opragte fingre Eedfæstede stevning[en] at have Lovl: forkyndt for Jorendt Olsdatter i Egen paahør for hindes boepæll.

Afsagt.

Sagen udsettis til Neste Waar Ting, til sam/m/e tiid bliver Jorendt Olsdatter paalagt for Retten at møde til Sagen at svare: da der med skall omgaais efter Lov og Rætt.

Anders Larsen Kolde fremtræde for Rætten og var begierende, efter den igaar ham forunte opsættelse,

1734: 29b

at Sagen nu maatte blive forretaget: siden hans Contrapart Ole Knudsen nu var til Stæde,
den indstævnede Comparerede og fremlagde i Rætten et Skifte brev af 4 Octbr: 1707. Ellers paastoed Comparent: at Sagen maatte udsættis til Neste Ting: for at hand kunde beviisse de omkostninger hand paa Midl:!! (Midlernis?) inddrivelse haver anvendt: saa paastoed Comparent: og at den/n/e Sag ej bør hos ham Eene søgis, siden hand efter Skifte brevets formeld har haft en medformynder Naufnl: Ole Olsen Hougen som Comparent: at hand og var pligtig her udj Sagen at svare.

Afsagt

Sagen udsættis til neste Ting: til den tiid haver Citant: Lovl: at lade stevne Ole Olsen Hougen til Sagen at svare: Een hver tagende med sig hvad de til sagens oplysning kand have: da dem skall vederfahris vad!! (hvad) Rætt er.

Capit: J: Nordahl fremtræde for Retten, og efter forrige tiltale til Magist: J: Harboe, Sogne Præst her paa Woss, fremlagde Citant: et skriftl: indlæg af 12 Nobr: 1734. som blev oplæst.
Efter {Citant:} paaRaabelse Comparerede ej Magist: J: Harboe:
Altsaa blev Sagen efter Citant:[s] skriftl: paastand udsat. Saaleedis forafskeediget.

Capitain Jens Nordahl haver til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne og indkalde efterSkrevene Laug Rettis Mænd som har været Dombs mænd med den Constituerede Skorenskriver!! J: Preus Ao: 1732. paa Aastædet Leqve: Saa ere og indstevnet de Laug Rettis Mænd som Retten med Laugmanden Ao: 1733. har beklædt, som er Erich Afdall, Ole Hellestvet, Isack Lirhuus, Siur Ronved, Tollef Røe, Siur Gietle og Rognald Tveite: deris Nafne udj underRetten er Torbiørn Neqvitne, Niels Bøe, Wiching Tvilde, Arne Nedre Ringheim og Iver Osgier, som alle ere indstevnte, deris Eedl: forklaring at give om underRettens Dom, som findes af Retten forseiglet, ligesom den af Laug Retten skulle have været forseiglet: herom et Lovskicket Tings Vidne at erværve: Saa er og til vedermælle indstevnet den forhen Constituerede Sorenskriver Jacob Preus: som ved skriftl: og beEediget stevnemaal af 14 Octbr: 1734. er beviist og af Citanten i Retten lagt.

1734: 30

Stevne Vidnerne Knud Erichsen og Mathias Biørensen Mølster med opragte fingre Eedfæstede dette skriftl: Stevnemaal at \være/ forkyndt Mag: J: Harboe Lovl: for sin boepæll i Eegen paahør: der hos at Mag: Harboe Selv hafde læst det igien/n/em; og at ham var given skriftl: Copie der af.

Citanten fremlagde et skriftl: documente i Retten, som er en beskickelse til ommelte Laug Rettis mænd, af 5 Junij 1734. hvorpaa de skriftl: postviis haver Svaret og bekræfted under deris Signeter: derom Citant: var begierende at dette for alle de indstevnede maatte vorde oplæst: dernæst, at de maatte blive i Eed tagne.

Efter paaRaab møtte hvercken Magist: J: Harboe, ej heller den forhen Constituerede Sorenskr: J: Preus, eller nogen paa deris veigne.

det af Citant: i Retten lagde beskickelse, blev for de indstevnede Laug Rættis mænd, som alle var til stæde, oplæst:

Efter at dette ord for ord var de indstevnede forrelæst: blev Eedens forklaring af Lovbogen dem forrelæst: derefter de Laug Rættis mænd som Retten ved underRetten har betient, hver for sig med opragte fingere {..} aflagde deris Eed at det sig saa forholde med deris skriftl: svar, som de forhen under deris Signeter har bekræftet: dernæst blev Citant:[s] skriftl: beskickelse oplæst for de mænd som Retten paa Aastædet med Laugmanden har bivaanet: hvor de hver for sig med opragte fingere aflagde deris Eed, og tilstoed saa i sandhed deris Vidne at være som de forhen under deris Zigneter har meddeelt Citanten.

Derefter Citant: var begierende beskreven alt hvis her udj Retten er passeret: og det under Rettens [forseigling]? Som blev for billig eragtet.

Knud Olsen Giernes haver ved Stevne Vidnerne Tollef Stephensen Bryn og Ole Wickingsen Tvilde ladet Stevne og indkalde Niels \Brynelsen/ Giernes, Dom at liide til at holde og efterkom/m/e den forEening som de udj indeværende Aar har sluttet dem imel: om gaardens huusser paa Giernes i Vidners ofverværelse, som er Godskalck Rockne og Brynild Store Rockne, hvilcke tillige ere indstevnede: saa er og indstevnet til Vidner Stefen Ronve og Siur Ronve for at beviisse hvorleedis Niels Brynelsen har beskadiged

1734: 30b

Citantens huusser: der for alt Dom at lide, saavelsom for processens bekostning. Citant: gav et skriftl: indlæg af 10 Nobr: 1734. med begier det i acten maatte inddragis, som blev oplæst.

den indstevnte møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, mens derhos Erklærede ej at være stevnet til Vidners anhørelse, alt[saa] protesterede hand imod Vidners førelse, og indlagde et skriftl: indlæg af 9 Novbr: 1734. med begier det i acten maatte indragis og oplæssis.

Stevne Vidnerne tilstoed for Retten ej at have Stevnet Niels Brynelsen Giernes til Vidners Anhørelse: siden det af dem ej var forlanget.

Afsagt

Sagen udsættis til Neste Ting: Til sam/m/e tiid haver Citant: Lovl: at lade indkalde og varsle Niels Jernes til Vidners anhørelse. da der med skall omgaais vis!! (hvis) Lovligt er.

Knud Olsen Jernes haver ved Stevne Vidnerne Tollef Stephensen Bryn og Ole Wichingsen ladet Stevne og indkalde Ole Iversen og Erick Svensen til at aflægge deris Eedelige Vidnisbyrd: hvorledis hand, Citant:, er bleven Slagen af Niels Brynelsen Jernes. for derved Erværve Lovskicket Tingsvidne til Sag[en]s Nermere paatale ved behørige Stæder. til Vedermælle er indstevnet Niels Brynelsen Giernes: som her for Retten Comparerede, vedtog ar være Lovl: Stevnet, mens icke til at anhøre Vidner. hvorforre hand og imod Vidners førelse protesterede.

Stevne Vidnerne tilstoed for Retten ej at have Stevnet Niels Jernes til Vidners anhørelse, som det ej af dem var forlanget.

Afsagt

Sagen udsettis til Neste Ting, til Sam/m/e tiid haver Citant: Lovl: at lade Stevne Niels Jernes til Vidners anhørelse. da videre med Sagen skall omgaais hvis Lov og Rætt medfører.

Ole Halstensen Hondve haver ved Stevne Vidnerne Erich Erichsen og Niels Siursen Lille Hondve ladet stevne Ole Schachsen Hellesnes fordj hand haver overfaldet og slaget Citant: blaa og blodig, sambt et stort huld i hovedet med en skiering, til Vidner udj Sagen er indstefnet hans, \Contrapartens/, huustrue Ingeborg Jørgens datter, saa og den indstevnede(s?) Sviger Moder Ragnilde Erichs datter:

den indstevnede, saavelsom

1734: 31

Vidnerne møtte ej efter paaRaabelse:

Citanten tilstoed selv for Retten at hans Contraparts huustrue, som er det Eene Vidne, var{e} nyligen kom/m/en i barsel Seng: der for hand kunde fornem/m/e at de alle udeblev, hvorforre hand vilde begiere at Retten vilde forrelægge dem Laudag.

Afsagt

Sagen udsættis til neste Ting: og bliver Ole Schachsen Hellesnes, saavelsom Vidnerne Ingeborg Jørgens datter og Ragnilde Erichs datter, paalagt til den tiid her for Retten at møde til Sagen at svare: saafremt de ej vil undgielde efter Lovens Allernaadigste bydende.

Wiching Knudsen Øfre Grouve haver til dette Ting, Tiid og Sted ved Stevne Vidnerne Tollef Stephensen Bryn og Ole Wichingsen ladet Stevne Herman Knudsen Qvale for 6 Rd: hand skall være ham, Citant:, skyldig for arbejde, saa og for forstragte Wahre,

den indstevnede efter paaRaabelse møtte ej:

Stevne Vidnerne med opRagte fingre Eedfæste[de] Stevningen at være Lovl: forkyndt Hermand Qvale i Egen paahør ude paa sin Egen agger, hvor hand Erklærede at vilde imod tage Stevningen.

Citant: var begierende at Retten vilde forrelægge hans Contrapart Laudag.

Afsagt.

Sagen udsættis til Neste Ting. og bliver Hermand Knudsen Qvale paalagt for Retten at møde til Sagen at svare. da der med skall blive handlet efter Lov og Rætt.

Sig:r Peder Beyer haver til dette Ting, Tiid og Stæd ved Stevne Vidnerne Tollef Stephensen Bryn og Ole Wichingsen, paa Madame Regine Tetings veigne ladet Stevne Niels Tollephsen Bryn for Resterende penge paa oppebaarende Wahrer, neml: 22 Rd: 2 mrk: 4 s:, hvor om Citant: producerede Reigning i Retten af 6 Octbr: 1734. som blev oplæst.

den indstevnede efter paaRaabelse møtte ej.

Stevne Vidnerne med opragte fingere Eedfæstede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Niels Bryns boepæl i hans hustrues paahør, siden hand Selv ej var hiem/m/e.

Citant: var begierende Laudag til Neste Ting.

Afsagt.

Efter Lovens 1 B: forrelæggis Niels Tollefsen her for Retten at møde til neste Ting, til sagen at svare, da enhver skall vederfaris vis!! (hvis) Ræt er. Saaleedis forafskeediget.

1734: 31b

Jacob Færre og Tosten Helland, derris imel: Sig oprettede Odels Mageskifte brev af 11 Novbr: 1734. saaledis at 1 pd: 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed, og ofverbøxsel til 1 pd: 21 mrk: smør, udj gaarden Færre paa Woss skall følge og tilhørre Tosten Helleland og hans arvinger. og 2 pd: 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Helland i Bordahls Otting skall følge og tilhørre Jacob Færre og hans Arvinger. som blev oplæst.

Arne mit Ringheim og Mathias Store Ringheim haver her paa Høste Tinget hver dag, saalenge tinget varede, ladet udraabe og byde nogle lindene!! (lin) klæder som de under formynderskab haver for Sal: Hr: Niels Wenvigs børn, om nogen Sam/m/e linnet vilde have og imod tage for den af SkifteRetten satte Wurdering. mens som ingen Lipabere!! (Liebhabere) dertil er funden, saa var hand af Retten begierende at faa beskreven hvad som passeret. Sam/m/e blev for billigt Eragted.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Retten ophævet til i Morgen.

Den 13 Novbr: blev atter Retten sat med foranførte Laug Rettis mænd, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged. og er da følgende passeret.

Lensmanden Wiching Tvilde paa Sig:r Risprichts weigne fremkom for Retten efter forrige tiltalle til Knud Jacobsen, og var begierende Sagen udsat til neste Ting. som blev vedtaget og forundt.

Fogden fremkom med Restancerne og de sædvanlige tingsvidner som hand ved Aarets udgang blejer!! (plejer) at bekom/m/e. sam/m/e blev (in)den Retten nøje Examineret: som ej nogen noget der imod hafde at sige: saa var Fogden Rettens Attestation begierende. som blev efter billighed vedtagen.

Som Laug Rettis [mænd] som Retten udj tilstundende Aar 1735. skall beklæde, blev opnæfnet, og er følgende, Ole Øfre Grove, Peder Giersqval, Lars Tachle, {Ny} Jacob Færre, Nye som ej Rætten forhen har beklædet. Erich Jermoe, Claus Mossefin, Anders Lille Rochne, og Mons Bachetuun, som blev af Retten tilholdet sin Eed for LauManden, saa snart skee kand, at aflægge.

Efter trende gangis udraabelse befantis ej nogen som vilde gaa i Rætte: hvorforre Retten for dette Tinglau den/n/e sinde blev ophævet.

1734: 32

Ao: 1734, den 19 Nobr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sagefalds Ting for Østensøe Skibr: paa Gaard: Tole, beliggende i Wiigøer Præstegield udj Hardanger:** ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Heiberg, bonde Lensmanden Ole Larsen Berven, og Meenige Almue som Tinget søgte. Lau Rættis Mænd som Retten med Sorenskriveren beklæde ere følgende. Lars Wangdahl, Hans Herrestvet, Ole Axnes, Lars ibdm:, Siur Wangdahl, Aamund Axnes, Actor!! (Hactor) ibdm:, og Johannes Herretstvet. er saaledis passeret.

Allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning af 13 Augustj 1734. om Kirckerne i Norge.

Fogden Sig:r Andreas Heiberg proponerede for Almuen, om de nu vilde betale Konge Tiinen!! (Tienden) paa den maade som forhen haver været brugel:, eller de vilde, saasnart Capital Taxten udkom, holde ny saml: for at betale tiinen der efter. Samtl: Almue svarede: for dette Aar vilde de betale efter gaml: Sædvahne.

Ole Kietlesen Østensøe og Ole Omundsen, derris udgivene skiøde af 5 Maj 1734. til Haagen Omunsen Tvet paa 5 spand smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaarden Tvet i Wigøers Kircke Sogn udj Hardanger. blev læst.
Lars Øfsthuus udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 19 Novembr: 1734. til Ole Larsen paa 2 pd: smørs Landskyld udj Gaard: Scheie i Wigøers Kircke Sogn udj Hardanger, blev læst.

Welærværdige Christopher Gelmuyden haver ved Stevne Vidnerne Ole Larsen Berven og Jacob Knudsen ladet Stevne og indkalde til dette Ting, Tiid og Stæd opsidderne paa Kallestad, Naufnl: Lars Olsen, Torsten Arnsen!! (Arnesen), Siur Olsen og Arne Siursen, Ole Olsen, Domb at liide fordj de {h} ej vil holde Mercke og Gierder vedliige, hvilcket de imel: derris og Præstegaard:[s] Sætermarck har ladet ligge gandske øde og nedbrudt: Saa og at Arne Siursen nest afvigte Aar har ligget hiem/m/e med Sine Creaturer, efter at andre Naboer vare med Creaturene (faret) til Zæteret!! (Sæteren): og imidl:tiid ladet sine Creaturer opæde og udbeete Præstegaardens needre Zætermarck: og Endel: at Lars Olsen med ald det slagt som hand med en frem/m/et har kiøbt i dette foraar, har hand i den/n/e som/m/er uden tilladelse, Sat og ladet gaa udj Præstegaard:[s] Sætermrk:, der for at vorde tilstræckelig afstraffet: Samt at erstatte Citant: processens omkostning:
den indstevnte Arne Siursen møtte for Retten, vedtog at være Lovl: Stevnt: og tilstoed at have ligget hiem/m/e med sine Creaturer efter at de andre Naboer vare med Creat: ført til Zæteret, og det af nød og tvang fordj hand ingen budeie hafde:
Lars Olsen Kallestad med de øfrige indstevnede efter

1734: 32b

paaRaabelse møtte ej:
Stevne Vidnerne med opRagte fingere Eedfæstede Stævningen at være Lovl: forkyndt de indstevnede for deris boepæll i egen paahør, undtagen Lars Olsen, som ej var til Stæde, mens hans huustrue var Nerværende da stevningen blev forkyndet.
Citanten var Laugdag begierende.

Afsagt

Sagen udsættis til Neste Ting: til sam/m/e tiid bliver Lars Olsen, Torsten Arnesen, Siur Olsen, Arne Siursen og Ole Olsen, følgelig Lovens 1 B: 4 C: 32 art:, forrelagt her for Retten at møde til Sagen at svare: da en hver skall vederfahris hvis Lov og Rætt medførrer.

David Nielsen, Lars Brynildsen og Siver Olsen haver ved Stevne Vidnerne Ole Larsen Berven og Jacob Knudsen ladet Stevne og indkalde til den/n/e Rætt, tiid og Stæd Hans Johansen Herretstvet, Domb at liide fordj hand haver førdt høe af derris slotter:
den indstevnede Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet: Erklærede, at hand icke hafde høstet af derris høe slette, mens det var hands Eegen høe slette: hvilcket hand med Vidner trøster sig til at bevisse:

Citanterne formeenede at Comparenten ej saadant kunde beviisse, saasom de trøster dem til, langt anderleedis at beviisse mod og Marcke skield, end som Comparent: vil have det forstaaet.

Afsagt.

Efter Lovens 1 B: 16 C: afviisses Sagen til Aastædet, hvor parterne haver deris Vidner at førre: dernæst efter Siun og granskning: skall Sagen blive orddeelet: og en hver vederfaret hvis Rætt er.

Hans Olsen Bircheland fremtræde for Retten og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og Stæd hafde ladet Stævne og indkalde Niels Bircheland, Tosten Kallestad, (og) Lars Øfsthuus, til at giøre deris Eedelige forKlaring om Odels Rætten og arv liinien til Gaarden Lii, som Citant: paa sin huustrues Fria Jørgens datters veigne formeener der til at være nermeste: til Vedermæhle er indstævnet Elling Larsen Lii og Lars Ellingsen Moe: som og Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet.

Citant: lagde i Rætten et Skriftl: indl: af 19 Nobr: 1734. saa lydende. Citant: var begierende at hans Vidner maatte blive Accepteret til Eeds udsigende.

de indstevnede Erklærede at de der med var fornøjet.

Altsaa blev Eedens forklaring [for] Vidnerne, som alle Comparerede, forrelæst: og til Sandheds udsigende formanet.

1734: 33

1ste Vidne, Niels Jacobsen Bircheland: boendis paa Bircheland, gamel: 60 \Aar/, efter aflagde Eed vidnede at Elling Lie {haf} Sal:, som var Lars Ellingsen Moe[s] fader, hafde faaet godset med sin første Sal: huustrue, nafnl: Fria, og at Lars Ellingsen Moe var af Sal: Elling Lii[s] sidste Huustrue, og Elling Larsen er Lars Ellingsens Søn. Ellers vidnede at godset: /: alt eller halv, ved hand icke :/ er kom/m/en fra Greb Tved, som giftede og sat sin datter Fria paa Godset med Elling Lii, efter begge deris død bekom Amun Ellingsen og Jørgen ibdm: godset, siden de vare begge deris Søn/n/er. efter Amun Ellingsen var ingen børn: mens efter Jørgen Ellingsen var 3 døttere, hvoraf den Elste, Anne Jørgens datter, er boendis paa goedset og gift med Gutorm Brichtsen, den anden datter, nafnl: Fria, gift med Citant: {Niels Jacobsen} \Hans Olsen Bircheland/, og den tredie er umyndig. viidere kunde hand icke forklare eller var bekiendt.

2det Viidne, Tosten {Tollesen} \Arnesen/ Kallestad, boendis paa Kallestad, gamel: 74 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med forrige Vidne. viidere kunde hand ej vidne{t}, altsaa blev afviist.

3de Vidne, Lars Olsen Øfsthuus, boendis paa Øfsthuus, gamel: 60 Aar, efter aflagde Eed vidnede Conform med første Viidne: eller[s] kunde hand efter tilspørsel ej give nogen viidere oplyssning.

Citanten hvar!! (var) begierende under Rettens Seigl beskreven hvad som passeret er: Som det var billigt, kunde det ej negtis: mens blev vedtaget.

Christen Olsen Wiig, Haagen Arnesen og Johannes Herrestved, derris udgivene skiøde af 19 Nobr: 1734. til Ole Arnesen paa 1 pd: 3 mrk: smør uden bøxsel i gaard: Sellesetter, beliggende i Wigøer Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 20 Nobr: blev Retten atter sat med foranførte Lau Rættis mænd for!! (med) tilsøgende Almue: er da passeret.

Lars Siursen Norem haver ved Stevne Vidnerne Ole Larsen Berven og Jacob Knudsen ladet Stevne og til den/n/e tiid, Ting og Stæd indkalde Johannes Siursen Norem fordj hand ej vill betale Citant: bøxsel og Landskyld af 12 mrk: jordegoeds udj gaard: Norem, som den indstevnede bruger: og er Citant: tilhørende efter Skifte brev af 16 Apr: 1733. som blev i Retten fremlagt.
den indstevnede møtte, vedtog at være Lovl: Stevnet: Erklærede at hand haffde tilbudet Citant: baade bøxsel og Landskyld: mens har ej i mindel: der imod vildet tage.
Citant: tilbød, at dersom den indstevnede vilde Aarlig give ham 3 mrk:, saa vilde

1734: 33b

Citant: give Comparenten en frelse sæddel paa de omtvistede godse marcker for nogle Aar at bruge. herom de bleve forEenede og gave hinanden derris \haand/ her for Rætten at være vell forligte.

Lars Siursen Norem lod lysse Sin penge mangel til 1 Løb og 12 mrk: jorde goeds udj gaarden Norem, som er hands Rætte og Sande Odel, og var hans Sal: Faders Aasæde: sam/m/e hand agtede i fremtiiden at indløsse.

Synneve Svens datter, Niels Schaare og Lars Omunsen, derris udgivene Skiøde af 19 Nobr: 1734. til Halsteen Omunsen paa 1 Løb 1 pd: 3 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Berrie i Østensøe Skibr: udj Hardanger. som for Retten blev læst.

Ole Nielsen Bache haver ved Stevne Vidnerne Ole Larsen Berven og Jacob Knudsen ladet Stevne og indkalde Siur Hovertsen Øfre Wiig, Dom at liide for nogle penge som Citant: formeener at kom/m/e tilgoede hos den indstevnede, efter Citant:[s] Sal: broder:
den indstevnede Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet. og tilstoed for Retten at dersom Citant: med Skifte brevet efter Sal: Tosten Hoversen kand beviisse at hand, neml: Comparenten, bliver noget Skyldig, vil hand gierne betale alt hvis Rætt er:
Citant: Erklærede at Skifte brevet efter Sal: Tosten Hoversen er hos den forhen Constituerede Sorenskriver Jacob Preus.

Afsagt.

Naar Skifte brevet efter Sal: Tosten Hoversen fremkom/m/er til Sagens oplyssning: som Citanten haver at fremviisse, da skall med Sagen omgaais som Lovgemæss er. Saaleedis forafskeediget.

Andreas Hejberg, Foged ofver Synhord og Hardanger, hans udgivene bøxsel brev af 10 Aug: 1734. til Siur Nielsen Berven paa 1 Løb 22 ½ mrk: smør, ¾ huud, 3/16 k:skd: og 3/32 Løb salt udj Gaard: Berven, beliggende i Østensøe Skibr: udj Hardanger. blev læst.

Johannes Olsen lod lysse sin pengemangel til 5 pd: 3(?) (2?) mrk: smør, ½ huud, 2 f:skind i Landskyld udj Gaard: Steene 3 Thuun, beliggende i Steensdahlen udj Hardanger: saasom hand formeener sig at være der til nermeste Odels berettiget.

Fogden Sig:r Andreas Heiberg udgivene bøxsel brev af 20 Nobr: 1734. til Leintenant Tausen paa 2 pd: 15 mrk: smør, ¼ td: salt, ¼ g:skd: og ¼ f:skind: udj Gaard: Øfre Wiig i Østensøe skibbr: sam/m/e blev for Retten oplæst.

1734: 34

Sig:r Hans Christopher Ohnsorg paa Fogden Sig:r Annanias Harbergs Veigne fremtræde for Retten med nogle Skatte bøgger til examen, som befantis mislig imod Fogden Ohnsorgs Restancer: derom hand var Rettens Attestation begierende.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg fremkom med Restancerne for denne Termin, sambt de sædvanlige tingsvidner som ordinair ved Aarets udgang blejer at tagis. Efter at sam/m/e var Examineret og Almuen forrelæst, hvor imod ej nogen var, som noget hafde at sige, saa var Fogden Rættens Attestation begierendis, og som Retten ej saa at sam/m/e kunde nægtis Fogden, saa blev det vedtaged til forseigling og underskrivelse.

Dernest blev opnævnet den Laug Rætt som Rætten til neststundende Aar 1735 skall beklæde. nemnl: David Wangdahl, Ole Larsen Axnes, Olle Olsen Fosse, Tosten Sandved, Toster!! (Tosten) Berven, Siur ibdem:, Lars Olsen Moe, og Siur Teigland: alle nye, som ej Retten tilforn har betient.

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen som ville gaa i Rette for den/n/e gang: Altsaa blev med Rettergang for dette Aar og dette Skibbr: ophævet.

Ao: 1734, d: 22 Nobr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting for Gravens Skibbr: udj Hardanger, paa Gaard: Eide:** ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Hejberg, som oppebaar de Kongl: Skatter med anden Rettighed: sambt Lensmanden Anders Hansen Aandeland og meenige Almue som Tinget søgte: de Laug Rættis mænd som Rætten beklæde med Sorenskriveren ere følgende: Aamund Møe!! (Moe), Joen Breche, Siur Giørdre, Lars ibdm:, Thormo Kløve, Siur Øfre Spilde, Iver Schaftedahl og Isach Breche. er passeret saaleedis.

Allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadig: Forord: af 13 Agu: 1734. om Kirckerne i Norge.

Fogden Sig:r Andreas Heiberg fremtræde for Rætten og g(av) det forbud til sambtl: Almue, at ingen maatte (be)tale derris Præst Bertel Wohrm, Tiende af det tilstundende Aar 1735. ej heller Landskyld af Præste bordets Benificerede goeds: Siden bemelte deris Sogne Præst Bertel Worm bliver skyldig dette Aars Skatter til Hans Maj:ts, sambt 200 Rd:r som hand haver Caveret for forrige Foged Ohnsorg, og sam/m/e ej i mindel: vil betale: hvorforre Fogden paa Hans Maj:ts Vejgne, giør dette forbud paa ofvenmelte til sin Cecüer.

Fogden giorde Almuen propotition om Konge Tiienden, hvorom falt sam/m/e svar som paa fol: 32.

Marite Ivers datter Torblaa, Niels Askildsen, Johannes Qvale og Giermund Askildsen, derris udgivene skiøde af 22 Novembr: 1734. til Samson Askildsen paa 2 ½ Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Qvale, beliggende i Ulvig Kircke Sogn i Hardanger: som blev læst.

1734: 34b

Som Fogden Continuerede med de Kongl: Skatter og oppebørseler: saa blev intet Viidere forretaged førren i Morgen, som er

Den 23 Novembr: da følgende er passeret og afgiort.

Endre Larsen Haldanger udgivene Pante brev af 22 Nbr: 1734. til Andve Endersen paa 1 Sp: smør, ¼ b:skind gaml: Landskyld udj Gaarden Haldanger, beliggende i Ulvigs Kircke Sogn i Hardanger, for den Sum/m/a 49 Rd:r. som for Rætten blev læst.
Fogden Andreas Hejberg udgivene bøxsel brev af 19 Maj 1734. til Jacob Olsen Nedre Tvedt paa 2 pd: 6 mrk: smør {udj}, ½ huud udj Gaard: Nedre Tvet. som blev læst.
Allerunderdanigst publiceret Kongl: allernaadigste udgivene Skiøde af 20 Octbr: 1732. til Christopher Aamundsen Ødven, Siur Gundersen ibdm:, og Anfind Olsen Leqven paa 1 pd: 12 mrk: smørs Landskyld uden bøxsel udj Gaard: Taarblaa i Ulvigs Kircke Sogn og Hardanger Fogderie.
Ole Rasmusen Sæbøe udgivene Skiøde af 22 Nobr: 1734. til Torchel Torsen Tvet paa 1 Løb 7 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Øfre Tvet, beliggende i Eif[i]ord Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.
Iver Gundersen Ourdahl udgivene Skiøde af 23 Nobr: 1734. til Gunder Iversen paa 1 pd: 3 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaard: Ourdahl, beliggende udj Ulvigs Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.
Christj Christians datter Warberg udgivene Pante brev af 22 Nobr: 1734. til Morten Warberg paa 18 mrk: smør uden bøxsel og herlighed udj Gaard: Nedre Warberg, beliggende udj Eifiord Kircke Sogn i Hardanger, for den Sum/m/a 15 Rd:r. som blev læst.
Iver Børse, Asbiørn Tvesme, Christopher Ødve, Gunder Asbiørnsen, Torkel Diønne, og Endre Halanger, derris udgivene Skiøde af 20 Maj 1734. til Samson Asbiørnsen paa 3 spand 5 3/10 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Nessem udj Ulvig Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.
Ales Ivers datter, Begge Aslachs datter Sysse, Erick Mickelsen Sysse, \Torbiørn Aslachsen/ og Endre Scheie, derris udgivene Skiøde af 23 Novbr: 1734. til Aslach Aslachsen paa 27 \er 27/ mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed udj Gaarden Ourdahl, beliggende i Ulvig Kircke Sogn i Hardanger Fogderie. blev for Rætten oplæst.

1734: 35

Anders Hansen Aandeland udgivene Skiøde af 23 Nbr: 1734. til Anders Andersen Hærei paa 1 Løb 1 pd: smørs Landskyld udj Gaarden Hærei, beliggende udj Eif[i]ord Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.
Ole Aslachsen Sæbøe udgivene Pante brev af 22 Nobr: 1734. til Niels Larsen Spilde paa 3 Spand smør gaml: Landskyld udj Gaard: Sæbøe, billiggende!! udj Eifiord i Hardanger, for den Summa 55 Rd: Capital. som blev læst.
Niels Aslachsen Sæbøe udgivne Pante brev af 22 Nobr: 1734. til Niels Larsen Spilde paa 3 Spd: smør gaml: Landskyld udj Gaarden Sæbøe, beliggende udj Eif[i]ord i Hardanger, for den Sum/m/a 70 Rd:r Capital. som for Rætten blev læst.

Sig:r Jens Wenwig fremkom for Rætten paa Hans Johansens Veigne, Giestgiver udj Graven, og efter forrige tiltale til Arne Monsen paastoed Eendelig Domb: Ellers ved Siur Eie og Ole Kierland, som for Retten møtte, beviiste, med Eed og opragte fingere, at den af Retten, Arne Monsen, seeneste forunte Laudag, er bleven ham Lovl: forkyndt i hans Eeget paahør og for hans boepæl:

Paa Arne Monsens Veigne møtte for Rætten Amun Moe og leverede et Skriftl: indlæg af 18 Nobr: 1734. som blev læst for Rætten, hvorudj Arne Monsen er begierende beskreven hvad som udj Sagen er passeret, og endelig paastaaende sagen udsat: for at besvare {..} hvad som paseret er.

Jens Wenvig paa Citantens Veigne vilde, uden at svare viidere til Sagen, allene forrevisse Rætten itsige Stiftsbefahlnings mands Conformation paa Giestgiveriet, datteret 30 Septbr: 173?, i det øfrige Refererer hand sig til de forhen i Retten lagde documenter og sin forhen giorde paastand med protestation imod viidere opsættelse. og paastoed Een endelig Dom: og Endel: producerede i Rætten den paaberaabte Confirmation af Stiftamtmanden.

Afsagt.

efter Citantens paastand bliver den/n/e Sag til Dombs optagen: mens formedelst de mange documenter som udj

1734: 35b

Sagen er fremlagt, saavelsom tiidens Korthed: kand ej Dom for den/n/e sinde afsigis, mens parterne haver at møde til neste Rettis holdelse, Dom at anhøre. saaleedis forAfskeediget.

Jens Wiid fremkom for Retten paa Christopher Øvens veigne efter forrige tiltalle til Hall Iversen Wichenes, for at betale og AfClarere den mel: dem seeniste giorde afReigning 1732. som blev da til Rest 19 Rd: 4 mrk: 15 s: sam/m/e {ofver} AfReigning er giort i ofverværelse af Grim Haaeim og Anfin Syssen, den sidst benefnte er ved døden afgangen. saa paastoed og Jens Wiid paa Citant:[s] Veigne efter Stevnemaalet Rente af ben:te Capital for tvende Aar. og endel: at den indstevnte maatte blive paalagt at levere i Retten de i hænde havende tvende bøxsel seddeler sambt Landskylde boggen.

Jens Weinvig paa den indstevnede Hall Iversens Veigne møtte for Retten, vedtog Lovl: varsel og Replicerede, at forinden den Persohn som førrer Citantens Sag i Rætten her udj Rætten producerer den paaberaabte Reigning, for der ved at oplysse Retten og hans Vederpart, holt hand unødig videre at svare til Sagen, efterdj hand icke kand tilstaa den grav!! (krav) Citanten han/n/em saaleedis paaførrer.

Jens Wiid paa Citant:[s] Veigne befuldmægtiged blev foranleediget af den/n/e Contrapartens fuldmægtiges i Rætte settelse og indførelse, at fornem/m/e om hand nogen sinde kand ofverbeviisse hannem at den udj Retten saavel forhen som nu fordrende Sum/m/a 19 Rd: 4 mrk: 15 s: tillige med Renten, hvilcket hand med sin bog har beviist her i Retten, om hands Contrap: sam/m/e kand eller vill fragaa, ydermeere begieris inu!! (endnu) som forhen, at den indstevnte Hall Iversen eller hans fuldmægtig maatte tilholdis at producere i Retten de forhen omRørte bøxsel breve og Landskylde boggen.

Jens Wenvig paa Citant:[s] veigne Refererede sig til sin forhen giorde paastand: og naar

1734: 36

Citant: producerer en Specie bereigning paa hans krav, da bliver Retten vistnock viidere oplyst hvad ubillighed dette grav!! (krav) kand medførre.

Afsagt.

Citanten Christopher Øven, eller hands Fuldmægtig paa hands veigne, haver til neste Rettis holdelse at forfatte en Lovformelig Reigning saaleedis som det forhen i de tvende mænds ofverværelse har været beReignet: til sam/m/e tiid haver den indstævnede Hal Iversen, eller hands fuldmægtig, her udj Retten at deponere de i hænde havende bøxsel breve sambt Landskylde bogen. da en hver skall vederfaris vad!! (hvad) Lov og Rætt medførrer.

Niels Olmusen Garratun haver til dette Ting, Tiid [og] stæd ved Stævne Vidnerne Gunner Tomesen Wiig og Niels Giermunsen Huu!! (Bue) ladet Stevne og indkalde Endre Halsteensen Garretun, Dom at lide, til at betale en jern gryde som den indstevnte haver slaget i sønder, sambt en baad som Endre ligeleedis skall have slaget i sønder saaleedis at den ej skall være til nogen nøtte: saa og at blive tilfunden den/n/e processis omkostning.

paa Citantens Veigne møtte i Retten Anders Hansen Aandeland:

den indstevnede efter paaRaabelse møtte ej, eller lod nogen for sig møde i Rætten:

Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at være Endre Halstensen Lovligen forkyndt i Eeget paahør for hans boepæll.

Anders Hansen Aandeland paa Citant:[s] Veigne var begierende at Endre Halstensen maatte blive paalagt at møde til neste Tings holdelse.

Afsagt.

Sagen udsættis til neste Ting: til sam/m/e tiid bliver Endre Halstensen Garratuun forrelagt for Rætten [at] møde til Sagen at svare, da en hver Skall vederfaris hvis Rætt er.

Niels Olmusen Garratun haver ved Stevne Vidnerne Siur Torgielsen og Ole Tostensen Kierland til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne Siur Naasen Dahle for 9 Rd:, som hand skall være Citanten skyldig, og ej vil betale, der for Dom at

1734: 36b

lide, saavel til de 9 Rd:r betalning med 10 Aars Rente sambt processens omkostning:

paa Citant:[s] veigne møtte i Retten Anders Hansen Aandeland.

den indstevnede efter paaRaabelse møtte ej for Retten, ej heller lod møde.

Stævne Vidne[rne] med Eed afhiemlede Stevningen at være Siur Naasen i {et} eget paahør for hans boepæl Lovligen forkyndt.

Citanten var Laudag begierende.

Afsagt.

Efter Citant:[s] paastand bliver Siur Naasen forrelagt Laudag til neste Rættis holdelse at møde til sagen at svare, saafremt hand ej vil liide efter Lovens Allernaadigste bydende. Saaleedis forafskeediget.

Christian Olsen Kollenes udgivene skiøde af 23 Nobr: 1734. til Ole Christiansen paa ½ Løb og ½ g:skind med bøxsel og herlighed udj gaard: Kollenes, beliggende i Gravens Kircke Sogn udj Hardanger. blev læst.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev ej viidere forretaget førren i Morgen.

Den 24 Novbr: blev Retten atter sat. er passeret.

Bertel Jensen Worm, Sogne Præst til Gravens Præstegield, hans udgivene bøxsel brev af 2 Aug: 1734. med Contra Revers, til Ole Jensen Nedre Spilde paa 1 Sp: 4 ½ mrk: smør, ¼ huud udj Gaarden Jødre udj Gravens Kircke Sogn i Hardanger beliggende. blev læst.

ditto, af 28 Octbr: 1733. med Contra Revers, til Gunder Iversen Ourdahl paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaarden Ourdahl, beliggende udj Ulvig Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.

Christopher Ødven, Siur Jeltnes og Anfin Leqve, deris udgivene Skiøde af 23 Nobr: 1734. til Salomon Holgersen paa 1 pd: 12 mrk: smør Landskyld uden bøxsel i Gaard: Taarblaa, beliggende i Ulvigs Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.

Anfin Torbiørnsen Leqve fremtræde for Rætten og kundgiorde at hans Sal: Fader Torbiørn Anfinsen hafde Pantsat til Baar Ricolsen Spaanem ½ Løb smør, 1 td: Salt med bøxsel og herlighed sambt Odels Rætt, alt udj Gaard: Nedre Leqve, beliggende udj Ulvigs Kircke Sogn i Hardanger, for den Summa 90 Rd:r. og som bemelte Anfin Torbiørnsen skall have af Baar Ricolsen indløst bemelte

1734: 37

Sin Sal: Faders Pand[t]satte Odels goeds, som hand beviiste med Pante breve af 22 Maj 1680. dets paateignelse af Baar Ricolsen, datteret 25 Nobr: 1720. blev i Retten lagt af Jens Wenvig. saa lydende. Og som bemelte Baar Ricolsen er ved døden afgangen førren Anfin Torbiørnsen noget Skiøde kunde bekom/m/e, Saa har hand for den/n/e Rætt ladet indstevne Christopher Aamunsen Ødven, Iver Magnusen Børse, Anders Endresen Scheie, Pouel Hansen Opheim, Biørn Pedersen Severtvet, og Ellef Snaresen Severtvet: derris Eedlige forklaring at udsige om bemelte Gods, om nogen anden end som Citant: der til er berettiget, og at det er hans Rette og Sande Odels jord, hvilcket hand nu beboer; for herved at erværve et Lovskicket Tingsvidne ofver bemelte sin Ejendom.

de indstevnede Comparerede, vedtog at være Lovl: warslet: hvorpaa Eedens forklaring af Lovbogen blev den/n/em forrelæst og formanet til Sandheds udsigende. dernest bleve de i Eed tagen, og hver for sig aflagde derris Vidnisbyrd som følger.

1: Vidne, Christopher Aamunsen Ødven, gaml: 65 Aar, boendis paa Øven, vidnede at Anfin Torbiørnsens Fader var Rette og Sande Odelsmand til ½ Løb smør, 1 td: Salt udj Gaard: {Taarblaa} \Nedre Leqve/, sam/m/e jord hafde bemelte Citant:[s] Sal: Fader Pantsat til Sal: Baar Ricolsen, og hafde Vidnet hørt af mange sige at Citant: igien har indløst sin Sal: Faders jord, saa at ingen anden, efter \Vidnes/ Vidende, er Ejere til bem:te jord\e Part/ end som Citanten.

2det Vidne, Iver Magnusen Børse, gal: 39, boendis paa Børse, Vidnede Conform med forrige Vidne.

3: Vidne, Anders Endersen Scheje, gaml: 56 Aar, boendis paa Scheje, Conform med første Vidne.

4: Vidne, Pouel Hansen Opheim, gaml: 45 Aar, boendis paa Opheim, Conform med første Vidne.

5: Vidne, Biørn Pedersen Severtvedt, gaml: 35 Aar, boendis paa Severtvet, Conform med første Vidne.

6: Vidne, Ellef Snarresen Severtvet, gaml: 35 Aar, boendis paa Severtvet, Conform med første Vidne.

Ellers tilbøed Citant: om der skulde forlangis fleere Vidner, saa vilde hand forskaffe heele Præste gieldet som [h]er om kunde vidne. i øfrige var hand begierende beskreven, hvad som for Retten er passeret.

1734: 37b

David Baarsen Osse haver ved Stevne Vidnerne {Jacob Arnesen Øfre Tvet og} Gunner Tomesen Wiig og Niels Giermusen Bue ladet Stevne og indkalde Jacob Arnesen Øfre Tvet, {Dom at lide} for 9 Rd:r som hand udj Kiøbte Vare har bekom/m/et for 10 Aar siden, og ej vil betale, der for at liide saavel til Capitalens betaling som paaløbende Renter med processens omkostning: for Citant: møtte i Rætten Anders Hansen Aandeland:

den indstævnede blev paaRaabt mens møtte ej.

Stevne Vidnerne med Eed afhiemblede Stevningen at være Jacob Arnesen Lovl: forkyndt i Eeget paahør for hans boepæl:
Anders Hansen paa Citantens Veigne var begierende at den indstævnede maatte forrelæggis Laudag.

Afsagt.

Jacob Arnesen Tvet bliver paalagt for Rætten at møde til sagen: til neste Rettis holdelse, saafremt hand ej vil undgielde efter Lovens Allernaadigste bydende.

Andve Endresen Halanger paa sin myndl: Ragnilde Peders datter[s] \veigne/ haver ved Stevne Vidnerne Anders Scheje og Lars Wambem ladet Stevne Pouel Hansen Opheim for 8 mrk: som hand efter Skifte brevet af 24 Octbr: 1733. fol: 7. er Skyldig til den umyndiges lod. der for domb at liide med paaløbende Renter sambt processens omkostning.
den indstevnede Pouel Hansen møtte i Retten, vedtog at være Lovl: Stevnet, og tilstoed at være skyldig til stervboen de om/m/elte 8 mrk:, mens der hos Erklærede at hand imod den afdøde Encke Koene Brita Lars datter hafde Contra Reigning.
parterne bleve inden Rætten forligt. saaledis den/n/e Sag afgiort.

Anders Hansen A[a]ndeland paa Ragna Tors datters Weigne haver ved Stevne Vidnerne Lars Wambem og Anders Endresen Scheje ladet Stefne Lars Knudsen Hagestad for 3 Rd: 4 mrk: som hand af Niels Store Berge paa Ragna Tors datters veigne har annam/m/et en Koe for, og ej har vildet levere tilbage, enten Koen eller pengene, der for Dom at liide til bem:te 3 Rd: 4 mrk: betalning med paaløbende Renter fra den tiid Lars Knudsen Koen haver bekom/m/et: samt processens omkostning.
den indstevnede Lars Knudsen Hagestad

1734: 38

Efter paaRaabelse Comparerede ej:
Stevne Vidnerne med Eed afhiemblede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Lars Knudsens boepæl, og som hand og hans Koene ej var hiem/m/e, var nerværende som hørte paa Stevningen Michel Jonsen Hagestad og Lars Siursen Hagestad.
Anders Hansen paa Citantindens veigne var begierende at Lars Knudsen maatte blive paalagt Laudag.

Afsagt.

Lars Knudsen Hagestad bliver forrelagt her for Retten at møde til Sagen at svare neststundende Waar Ting: Saafrembt hand ei vil vente at undgielde efter Lovens Allernaadigste bydende. Saaleedis forAfskeediget.

Fogden Andreas Hejberg haver Til dette Ting, Tiid og Stæd ved Stevne Vidnerne Anders Endersen Scheie og Lars Nielsen Wambem ladet Stevne Anne Hans datter \Wiig/, Dom at liide og!! [for]dj hun haver haft legemlig omgiengelse med hindes Stiffader Omund Helgesen Wiig, som har absenteret Sig, og ved han/n/em ladet Sig besvangere.
Den indstevnte Anne Hans datter Wiig, som Comparerede i Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet, og tilStoed at hindes {Sal:} Stiffader Omun Helgesen Wiig hafde besvangret hinde, og Ellers ej at have haft med noget Mands Persohn at bestilles, undtagen hindes Eegen Stiffader, mens derhos {tilstoed eller} sagde at hindes Stiffader hafde truet og slaget hinde, dertil og med en Sabel, da hun var paa en Senge boe, truet hinde og vilde haft hinde i Sengen, mens da sneg hun Sig fra ham.
1: Qvest: Om hindes Stiffader den gang bekom sin Villie. Resp: Nej.

2: Qvest: Naar hindes Stiffader da bekom sin Villie. Resp: lenge derefter, neml: den første gang strus… hafde hindes fader atter troffet hinde i bem:te Senge boe om natten, da hun laa og sov, og da taget begge hindes hender og holdt dem bag paa hindes Røck med den Eene haand, og med den anden haand taget hinde under halsen i særcken og sagt, nu vilde hand have sin Villie, og siden kunde hun klage for sine Venner hvor hun vilde, og derpaa bekom hand sin Villie, og ellers tilstoed ej at kunde skrige eller Raabe fordj hand holt hinde for stærck under halsen.
3: Qvest: om Deli[n]qventens Fadere \tiere/ end {den} \en/ gang

1734: 38b

hafde haft Sin Villie med hinde. Resp: ja, hand hafde 3 eller 4 gange derefter haft sin Villie, mens hver gang hafde hand truet hinde der til.
4: Qvest: om hun ingen gang goedvillig uden trussel hafde ladet sin Stiffader haft sin Villie. Resp: Nej, hver gang det er skeet har hand truet hinde{r} der til, \saa det er skeet/ imod {sin} \hindes/ Villie.
5: Qvest: Da hand første gang vilde have sin Vill[i]e, og hun sneeg sig fra ham, hvorforre hun det da icke strax angav for sine Ven/n/er eller andre Nærværende. Resp: hund!! (hun) forrestillede Sig ej at hand skulde vilde besnærre hinde, siden hand altiid var et Rasende Men/n/iske naar hand var beskiencket.
6te Qvest: om Deli[n]qvent:[s] fader alle tiider hafde været beskiencket naar hand vilde have med hinde at giøre. Resp: Nej, det var kuns den første gang hand var beskiencket.
7de Qvest: hvorforre hun icke haver angivet det for sine Ven/n/er eller andre strax da hand første gang hafde haft med hinde at bestille. Resp: hun torde icke aabenbare det, siden hand truede hinde med hog og slag og drog hinde i haaret, og naar hun hafde sagt hun vilde drage fra ham, hafde hand lovet at giøre uløcke baade paa hinde og paa den hun var hos.
8: Qvest: hvorforre hun sagde ham at hun vilde drage fra ham, og hvorforre hun icke tauv stille og drog bort. Resp: hun var draget bort i anden tieneste førren hand bekom sin Villie, mens da kom hand efter hinde og tog hinde med magt hiem, og som hand var et meget slemt Menniske, saa kunde hun ingen hielp faa, fordj ingen vilde have med ham at bestille af frøgt.
9: Qvest: da hun var i anden Mands tieneste førren hindes Fader bekom sin Villie, hvorforre hun da icke til de Folck strax bekiente hvad hindes fader hafde i sinde. Resp: hun hafde icke tenckt at hans tancker var (saa) slem/m/e.

1734: 39

10: Qvest: om Deli[n]qventen hafde an/n/am/m/et Sacramenten imedens og fra den tiid hindes Fader hafde haft første gang omgiengelse med hinde. Resp: hindes fader hafde haft Legeml: omgiengelse med hinde i Nest afvigte Juuel, og siden den tiid har hun tvende gange Comuniceret, og den sidste gang udstaaet Kirckens deciplin.
11de Qvest: hvorforre hun icke, da hun første gang Comunicerede, efter hun hafde haft omgiengelse med sin Fade[r], bekiende det for Præsten udj Skrifte Stoelen, paa det hand der forre kunde have skaffet b(oe?). Resp: hun Comunicerede ved Sante Hans tiider, og da var hun alt frugtsom/m/elig, altsaa syntis hun at det var for silde at obenbare det, og siden den tiid har hand ej haft omgiengelse med hinde, ellers bekiendte at hun skall giøre barsel til neststundende Juul.
12: Qvest: hvem der først har aabenbaret det, og naar den/n/e gierning er bleven bekiendt giordt. Resp: for 5 ugger siden, da han Rømte, blev det først aabenbaret, mens ellers haver Folck nock sagt at hun var frugtsom/m/elig, mens ingen har vist hvem der var hindes barne

fader, og som ingen har spurt hinde derom, saa har hun ej heller sagt det førren hand var Rømt.
13: Qvest: hvorforre hun ej sagde hvem hindes barne fader var, førren hand Rømte. Resp: som ingen spurte hinde, saa vilde hun skiule det. Dernæst Erklærede ej viidere for Rætten til bekiendelse hafde at siigge.
Fogden lod indførre, at som den indstevnte Deli[n]qvent Anne Hans datter Wiig nu her for Retten ustocket og ublocket uden trussel har bekiendt og tilstaaet at hindes Stiffader Amun Hellgesen Wiig er Fader til det Foster hvor med hun nu gaar besvangret, saa satte han i Rætten over hinde efter Lovens 6 B: 13 C: 14 Art: og paastoed Domb.
Udj den/n/e Sag er saaleedis af os efter Deli[n]qventindens Eegen tilstaaelse bleven for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Deli[n]qventinden Anne Hans datter Wiig haver her for Retten tilstaaet at hindes Stiffader

1734: 39b

Amund Helgesen Wiig er Fader til det Foster som Deli[n]qventinden er frugtsom/m/elig med: Endskiøndt hun nu udj sit udsigen[de} har forklaret at være voldtagen, og til den/n/e gierning med trussel og haardhed skall være bleven tvungen, saa kand det dog ej efter Lovens 6 B: 13 Cap: 18 og 19 art: befrj hinde, siden hun Selv tilstaar udj acten ved den 3: Qvest: at have haft oftere med hindes Stiffader at bestille end som een gang: og Ellers Stædse efter Egen bekiendelse dølget og fortiet det. og ved den udj acten indførte 11: Qvest: tilstaar hun, at da hun ved Sante Hans-dags tiider Comunicerede, har hun det endog for Præsten dølget; og ved den 13: Qvest: tilstaar, at hun den/n/e gierning har vildet skiule; Saa kand det ej i følge af Højst bem:te Lovens aligerede for Voldtægt ansees; mens meere Ansees som en frjvillig gierning. Saa bliver af os for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt. At Anne Hans datter efter Lovens 6 B: 13 C: 14 ar: bør midste sit hoved ved en øxse, og kroppen der nest at kastis paa en ild og opbrændis.

Anders Hansen Aandeland fremtræde for Rætten efter forrige tiltalle til Sig:r Henrich Miltzou, og leverede en Skriftl: Continuations Stevning af 6 Nobr: 1734. saa lydende:
Stevne Vidnerne Ole Tostensen Kierland og Siur Torgiersen Eide med Eed afhiemble[de] den/n/e Stevning at være Henrich Miltzou i Egen paahør for hans boepæll Lovl: forkyndt, og ham der af leveret en Skriftl: Copie.
den indstevnede efter paaRaabelse møtte ej:
Citant: lagde i Rætten det Skifte brev af 19 April 1717. som Rætten ved seeneste hold[t]e {Waar} Høste Ting 1733 hafde tilfundet ham at forskaffe efter Contrapart:[s] paastand: dernæst {lagde Citant: i Rætten sit Skriftl: forsæt af 30 Octbr: ….. …., saa lydende} var Citant: paastaaende efter Stevnemaalets formeld at Halsteen Bilde maatte aflægge sin Eedelige Depocition angaaende de 9 Rd: som hans Contrapart paaRaaber at {have leveret ham} Sal: Manderup Funck skall have leveret ham paa min Sal: Faders veigne.
den indstevnede

1734: 40

Halsteen Bilde møtte for Retten, og efter Eedens forklaring han/n/em af Loven var forrelæst, og formanet til Sandheds udsigende, med opragte fingere og Aflagde Eed giorde saadan forklaring. at hand aldrig hafde an/n/am/m/et en skilling af Sal: Manderup Funch paa Citant:[s] Faders Veigne til afdrag om noget kiøb for Gaard: Berge, og er ej heller ham bekiendt noget kiøb af Sal. Manderup Funck om Gaarden Berge, som Vidnet ej viidere hafde

at forklare, og Citant: ej heller noget at tilspørge det, saa blev det fra Retten endtl:!! (entleediget)
Citanten leverede sit Skriftl: forsætt i Rætten af 19 Nobr: 1734. saa lydende. dernæst paastoed Endel: Domb.

Afsagt.

Efter Lovens 5 Bog henviisses den/n/e Sag til Aastædet, og forrelæggis parterne der at møde Tache Tirsdag, som er neste Tirsdag efter Paascke, da udj Sagen skall blive Kiendt og Dømbt saaleedis som Lov og Rætt medfører. saaleedis Afskeediget.

Jens Weinvig som Fuldmægtig af Johan Simon Cramer, Procurator udj Bergen, haver ved Stevne Vidnerne Anders Endersen Scheje og Lars Nielsen Wambem, ladet Stevne til dette Ting, Tiid og Stæd Anfind Torbiørnsen Leqve for 50 Rd:r, saa og at faa en Arrest forretning passeret d: 7 Aug: nest afvigte Confirmeret, med viidere som Stevnemaalet af 9 Octbr: 1734. ommelder, og er saa lydende.
Fogden Andreas Heiberg paa Egne og medhafte Mænds Veigne møtte og Refererede dem til derris giorde forretning.
Paa Hoved Manden Anfind Leqve[s] Veigne møtte Jens Wiid som Fuldmægtig, tilstoed at være Lovl: Stevnet til den 22 Nobr:, dog i hans fraværelse, er derfor uviidende, af hvem hand er bleven i Rætten kaldet, allerhelst da hand icke var hiem/m/e da Stevnemaalet var bleven forkyndt, langt mindre efter Loven har bekommet nogen gienpart af Stevnemaalet, begierer derfor at viide hoved Manden til den/n/e Sags Stevnemaal.
Citant:[s] antagene Fuldmægtig holt unødig at svare meget til disse af Mons:r Wiid brugende Exspretioner, allerhelst, hvis han ej tilforn efter hans Sigende er bleven underRættet, hvem hovedmanden til den/n/e Sag maatte være, da er det ham nu inden Rætten forrelæst i Stævnemaalet nocksom bevist paa hvis veigne Comparenten haver Citeret Anfin Torbiørnsen Leqve, begierende ellers at Stevne Vidnerne maatte tagis i Edelig forhør om Stevnemaalet[s] Lovl: forkyndelse.

1734: 40b

Stevne Vidnerne med Eed og opragte fingere afhiemlede Stevningen, som er Skriftl:, at have forkyndt i Anfind Leqve[s] huuss for hans huustrue, siden hand ej Selv var hiem/m/e, mens ej leveret noget Copie af Stevningen, siden Anfinds Huustrue det ej hafde forlanget, og ellers hafde forkyndt Stevningen i Simon Kramers Nafn, og det Lovl:
Citanten lod tilførre, at hvad Contrapartens Fulmægtiges giorde forrestillelse, at han/n/em ej nogen Copie af Stevnemaalet var meddeelt, anbelanger, da naar Mons:r Wiid observerer Lovens 1 B: 4 C: 4 art:[s] bydende, troer hand nock at bemelte Wiid skall befinde at Citant:[s] Fuldmægtig icke Egentl: var pligtig at meddeele Contrapart: nogen Copie af Stævnemaalet, men hafde det af Stevne Vidnerne bleven forlanget, da kunde ham saa lang delation bleven givet at hand enten Selv eller ved andre kunde udskrevet sig en Copie der af.
Anfin Leqve[s] Fuldmægtig fant det unødig her til at svare, men henstiller det til Rættens gotfindende, og eftersom hand nu har fornum/m/et at Sig:r Johan Simon Cramer er hoved manden til den/n/e foraarsagede indstevnelse, hved!! (veed) icke heller at være bemelte Mons:r Cramer noget pligtig, men skulde ermelte Sig:r Cramer have nogen Rætmæssig fordring udj hans principals boe, da tviler hand icke paa at hand jo tillige med de andre hans Creditorer efter Lovl: indkaldelse haver enten Selv eller ved Fuldmægtig bekiendt giort sin fording.
Citantens Fuldmægtig producerede udj Rætten den hos Anfind Leqve d: 7 Aug: nest afvigte passerede Seqvestrations Forretning, hvilcket hand begierede {udj} \af/ Retten at maatte blive Confirmeret: dernest hand producerede Anfind Leqve og Huustrues udgivene Revers, at

være Sig:r Simon Cramer pligtig den fordrende Capital, hvilcken Revers er datteret d: 2 Debr: 1732. ydermere producerede hand Regiments Qvarter Mester Schneels, som E[x]eqveter!! (Executor) ved Skifte Forretningen, hans beviis og Extracht af Skifte Forretning[en] at til den fordrende

1734: 41

Capital er skeet Citant: udlæg udj Anfind Leqve[s] Effecter. saa lydende. ellers begierede han at Stevne Vidnerne maatte atter afhøris om de ej haver forkyndt Stevnemaalet for Forloverne og Cautionisterne for Anfin Leqve[s] \boes/ Relacsation, Nafnl: Ole Magnusen Leqve og Daniels Olsen Leqve, da Comparenten, Citant:[s] Fuldmægtig, siden vilde fornem/m/e om de var nærværende til Vedermælls Ting.

de indstevnede Ole Magnusen Leqve og Daniel Olsen Leqve efter paaRaabelse Comparerede ej:

Stevne Vidnerne med [Eed] afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for deris {poel} boepæl, i Daniel Olsen Eeget paahør, og som Ole Magnussen ej var hiem/m/e, blev Stevningen forkyndt hans Huustrue.

Anfind Leqve[s] Fuldmægtig fornem/m/er af Mons:r Cramers Fuldmægtig[s] i Rætte sættelse, \saa/ og af den udj Rætten nu indleverede Seqvestrations forretning, at der skall være holdet efter en saa kaldet lodseddels indhold, som dog fornem/m/is at være paa slet papiir udstæd, haver Fogden eller hands Fuldmægtig tillige med Mænd forrettet, altsaa vil hand have sig sam/m/e omgang Reserveret og forbeholden nermere at kom/m/e til Sagens Egentl: drift og Rætte beskaffenhed, sambt oplyssning, producerede hand i Rætten den af de Comiterede Officerer saavelsom Regiments Qvarteermester Sneels holdende forretning udj Anfind Leqve[s] boe, hvor af hand formeener at Rætten behager at udfinde den/n/e Sags første beskaffenhed, og endelig i slutningen af Leqvidations Forretningen, da Hans Kongl: Maj:ts Officeer Encke Casse, hans halve boe er tilfalden og udtagen efter sam/m/e hands {befindende} derudj befindende og udj forRetningen indførte giensvar og den derudj paafulte Decition med Sig:r Cramers fordring, formoder han at blive frikiendt, allerhelst efterdj ved ForRættningens Eftersiun nogsom fornem/m/is at der med ingen Lovl: omgang er skeet, tilbyder sig Ellers at erstatte og fuldkom/m/en fornøje Sig:r Cramer for alt hvis hand for han/n/em kand have skrevet meedens han var under Fængsels tvang.

Wei[n]vig her imod forrestillede at det er noget som er hans principal gandske uvedkom/m/ende hvorleedis Hr: Capitain Møllerup sambt Hr: Leit: Nicol,

1734: 41b

som tilforordnede Skifte Comisarier, haver funderet sin Decition, og liigesaa lidet som det stoed i derris Evne at underkiende hans LovMæssige Fordring, ligesaa lidet haver de og Rørt der om, mens alleene decideret at de han/n/em icke noget udlæg kunde tillægge, saa er Mons:r Cramers Fordring følgelig Anfind Leqves og huustrues udgivene Revers ei der ved underkiendt, men hand forhaaber, som og paastaar, at bem:te Anfin Leqve bør tilfindes at betale Sig:r Cramer den skyldig værende Capital stoer 50 Rd:r, med sine paaløbende Renter og den/n/e foraarsaggede processis omkostning skadisløs efter den der ofver producerede Reigning af 22 Nobr: 1734. til slutning blev produceret Schnels attest af 18 Decbr: 1733. om Cautionisternis Nafne udj Anfind Leqves Boes Rel[a]xation.

Anfind Leqve[s] Fuldmægtig talede imod den udj Rætten af Sig:r Cramers Fuldmægtig indlagde Reigning over de saakaldede omkostninger der skulde have medgaaet da Arresten blev giort, eller den saakaldede Ceqvestrations forretning, hvilcken hand forhen paa Anfin Leqve[s] Veigne haver udj Rætten bekiendt at hand vilde holde sig Reserveret og

forbeholden, forhaaber ellers at som den giorde Seqvestrations forretning ved Rættens billige Kiendelse bliver til intet giort, da det følger af sig selv, omkostningerne kom/m/e paa derris Eeget ansvar som samme haver forvoldet. i det øfrige begierede hand en billig og Rætsindig Kiendelse, samt de omkostninger som hans principal nu er bragt udj ved den/n/e ubillige Rættergang og Stævnemaal.

Weinvig paa Citant:[s] Veigne Refererede sig til sin forhen giorde i Rættesættelse, og indlod Sagen til Rættens LovMæssige Skiøndsomhed. og paastoed Dom.

Afsagt.

Formedelst de udj Sagen mange indleverede Documenter, som nøje vil eftersees, kand for den/n/e tiid ej Dom her udj Sagen afsiiges, mens Sagen bliver til Dombs optagen, og haver parterne at møde til neste Rættis holdelse Domb at anhørre. da enhver skall vederfaris vis!! (hvis) Ræt er.

1734: 42

Christopher Endersen haver ved Stevne Vidnerne Anders Scheje og Lars Wambem til dette Ting, Tiid og stæd ladet Stævne Jorond Knudsdatter fordj hun har Sagt at Citant: skall have besvangret Eidi Olsdatter Severtvedt, der for Dom at liide, sambt processens omkostning at blive tilfunden: til Vidner udj Sagen er indstevnet Begge Olsdatter Osse, Giør Sivertvedt og Britte Andersdatter Wambem:

den instevnede efter paaRaabelse Comparerede ej:

Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at være den indstevnede Lovl: forkyndt.

Citanten var begierende at hans Contrapart maatte blive forrelagt Laudag.

Afsagt.

Jorond Knudsdatter paalæggis her for Rætten at møde til sagen at svare nest stundende Waahr Ting, saa frembt hun ej agter at Ansees efter Lovens Allernaadigste bydende. Saaleedis Afskeediget.

Ricol Olsen Spaanen!! (Spaanem) haver her til Rætten ladet Stevne Anders Endersen Scheje og Lars Nielsen Wambem til at aflægge derris Eedelige Depocition, om hvor nær Citanten er beslegtet med sin forlovede Fæstemøe Lisbet Hansdatter Opheim, {hv} for at Erværve et Lovskicket Tingsvidne der om:

de indstævnede møtte, vedtog at være Lovl: Stevnet, hvorpaa Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og til sandheds udsigende formaned: dernæst bleve de udj Eed tagen og afhørt.

1: Vidne, Anders Endersen Scheje, gaml: 56 Aar, boendis paa Scheje, efter aflagde [Eed] vidnede at Citantens Mormoder Anne Spaanem og {og} hans Fæste møes Fader Hans Opheim, de vare Kiødelige Søskende.

2: Vidne, Lars Nielsen Wambem, gaml: 30 Aar, boendis paa Wambem, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.

Citanten var begierende beskreven hvad som passeret er.

Niels Larsen Spilde udgivene Skiøde af 20 Nobr: 1734. til Niels Aslachsen og Ole Aslachsen paa 1 ½ Løb smør Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaard: Sæbøe i Eifiord Kircke Sogn beliggende. blev læst.

Hans Christopher Ohnsorg paa Fogden Annanias Heibergs!! (Harbergs) veigne fremkom for Rætten, begierede Rættens Attestation om den Mislighed som findes udj afgangene Foged Ohnsorgs Restancer for dette skibbr: sam/m/e, efter at det var Examineret, blev vedtaged.

Fogden Hejberg begierede Rættens Attestation paa de sædvanlige Tingsvidner, sambt Restancer for det(te). siden det befantis Rigtig, saa Rætten ej at kunde

1734: 42b

negte Fogdens forlangende, mens blev af Rætten efterkommet.

Dernest blev opnævnet de Lau Rættis mænd som Rætten udj nest tilstundende Aar skall med Sorenskriveren beklæde, neml: Ole Torgiersen Schaar, Poul Pedersen Nedre Spilde, Iver Magnusen Børse, Niels Olsen Store Berge, Aslach Larsen Lille Berge, Niels Germusen Bue, Lars Tostensen Sæe, og Joen Johansen Kolsgaard, som bleve formaanede derris Eed for Laumanden at aflægge.

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for dette Skibbr: udj dette Aar ophævet.

Ao: 1734, den 26 Nobr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Utne, beliggende i Kingservig Skibbr: udj Hardanger**, for bemelte Skibbr:[s] tilSøgende Almue, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, som de Kongl: Skatter oppebar, sambt Lensmanden {Ole} Torgiels Larsen Houge!! (House) og andre som den/n/e tid tinget Søger. de Lau Rettis \mænd/ som Rætten med Sorenskriveren betien/n/er er, Sven Knudsen Helleland, Aslach Olsen Berve, Isach Persen ibdm:, Mathias Holgiersen ibdm:, Henrich Olsen ibdm:, Lars Svensen Ednes, Lars Olsen Helleland og Iver Olsen Utne.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forord: af 13 Aug: 1734. om Kirckerne i Norge.

Friderich Brychman udgivene Skiøde af 26 Nobr: 1732. til Wælærværdige Olle Gierdrum, Sogne Præst til Strandebarm, paa Et huuss som bestaar af en Stue, et lidet Kiøcken, et ildhuuss, sampt en hauge!! (hage), alt Staaende i Ullensvang paa Aarhuus grund. blev læst.
Allerunderdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Egteskabs bevill: brev af 6 Aug: 1734. for Peder Iversen Hofland og Britte Wiglichsdatter.
Niels Gudbrandsen og Dagfind Løning, derris udgivene Skiøde af 26 Nobr: 1734. til Andfind Sasbiørnsen paa 12 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaard: Seim, beliggende i Rødahls!! (Røldahls) kircke Sogn udj Hardanger. blev læst.
Allerunderd: publiceret Kongl: allernaad: udgivene Skiøde af 5 Apr: 1734. til Premier Leint: Ulrich Friderich Bager paa 2 pd: 18 mrk: smør Landskyld med bøxsel udj Gaard: Lofthuus i Ullenswangs Sogn i Hardanger. blev læst.

1734: 43

Primier Leint: Ulrich Friderich Bager udgivene Skiøde af 31 Julij 1734. til Jørgen Aamunsen paa 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsel udj Gaard: Lofthuus, beliggende i Ullensvangs Sogn i Hardanger, som for Retten er bleven læst.
Baar Michelsen udgivene Skiøde af 26 Nobr: 1734. til Jacob Giermundsen paa 1 pd: 7 ½ mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaard: Bustethuun udj Odde Kirke Sogn i Hardanger. blev læst.

Sigri Joens datter, Niels Tøssendahl, Jacob Espeland og Knud Espe, derris udgivene Skiøde af 26 Nobr: 1734. til Omund Osmundsen paa 1 pd: 21 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Wasvig, beliggende udj Odde Kircke Sogn i Hardanger. blev læst.

Welærværdige Hr: Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig Præste gield udj Hardanger, haver til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stævne og indkalde Randi Anders datter ved Stevne Vidnerne Torchild Larsen Hause og Peeder Torchieldsen, hindes Eedelige Depocition at forklare angaaende 8 Rd:r som Citanten skall have laant og forstragt Jon Fiiskagen, og sam/m/e nu fragaar: bemelte Jon Fiiskagen er og til Vedermæle Stevnet, som Citanten med Eedelig Attest af 18 Sep: 1734 beviisser, saa lydende.
den indstevnede Joen Tiiskagen blev paaRaabt, mens Comp: ej, ej heller nogen paa hans Vejgne:
dend indstevnede Randi Anders datter møtte i Rætten, vedtog at være Lovl: stævnet, og efter Citant:[s] paastand, da Eedens forklaring af Lovbogen var Comparent: forrelæst, blev til Eed accepteret og med opragte fingere sor!! (svor?) og vidnede \at være gl: 30 Aar/, at hun \tien/n/ede/ Ungefær \..... Hr: Winding, og/ for toe Aar siden hafde hørt af Jon Jensen Ty..aaen at hand sagde hand var Stevnet ved Lensmanden {paa} af Madam Winding paa hindes Mands Vejgne for 11 Rd: og hand var kuns skyldig 8 Rd: som hand tenckte at betale, mens nu skulde de see vor!! (hvor) de bekom dem. Citanten Qvestionerede, om Vidnet har hørt af Jan Jensen hans huustrue Dorthea Rasmusdatter siige

1734: 43b

og tilstaa at hindes [Mand]? var skyldig til Citant: 8 Rd: Resp: jo, hun hafde hørt det. Qvest: om Vidnet har hørt af formelte Koenes Søster Askie Rasmusdatter sige at hindes svoger Jon Tiskaaen var skyldig til Citant: 8 Rd: Resp: jo, Vidnet hafde hørt det.
Herom Citanten var beskreven begierende hvad som passeret er.

Peder Iversen Hofland haver til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne og indkalde Niels Ellensen Schielaas og Gunder Pedersen Helleland, derris Eedelige forklaring at udsige, til et Lovskicket Tingsvidnes Everværvelse!! (Erhvervelse) over vor!! (hvor) nær Citant: er beslegtiget med Britte Wichlichs datter, efter Høj Kongl: befaling af 6 Aug: 1734.
de indstevnede møtte i Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, Eedens forklaring af Lov bogen blev dem forrelæst, og til Sandheds udsigende formanet hver for sig.
1: Vidne, Niels Ellingsen Schielaas, gaml: 50 Aar, boendis paa Schielaas, efter aflagde Eed vidnede at Peder Iversen Hoflands Mormoder, Sal: Jorand Aschiels datter, var Søster til Britte Wichlichs datters Farfader, Sal: Elling Sexe.
2: Vidne, Gunder Pedersen Helleland, gaml: 30 Aar, boendis paa Helleland, efter aflagde Eed vidnede: Conform med neste Vidne.
Citant: var begierende hvad som pass: er beskreven.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 27 Nobr: blev Rætten atter sat, hvorda fremkom Ærværdig Hans Høg, medtiener til Strandebarms Præste \gield/, og var begierende efter forrige tiltalle til Erich Asbiørnsen Naa, en Endel: Dom for de til Sal: Prousten Broce[s] Sterboe skyldende 11 Rd:r 3 mrk: 12 s:, saa og at den indstevnde ved Dom maa blive tilfunden at betale den/n/e Processis omkostning tilstræckelig:
den indstevnte Erich Asbiørnsen Naa blev paaRaabt, mens møtte ej: heller lod nogen paa sine Veigne møde.

1734: 44

Stevne Vidnerne Torchils Larsen Housse og Peer Torchielsen Housse med Eed Afhiemlede at de Lovl: haver forkyndt Erich Asbiørnsen den af Retten givene Laudag, som blev Afsagt nest afvigte 2 Augustj, her for Retten at møde til den/n/e tiid: og det forkyndt den indstevnte for hans boepæll i Eeget paahør.
Citanten paaStoed Sagen til Dombs.
Udj den/n/e Sag er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citant:, ærværdige Hans Høg, medtien/n/er udi Ordet til Strandebarms Meenighed og Præste gield, haver ved tvende Vidner Lovl: beviist at Erich Asbiørnsen Naae var til nestafvig[t]e Som/m/er Ting, som hold[t]is for Kingservig Skibbr: d: 2 Aug:, Lovl: Stevnet og indkaldet af Citant: paa sambtl: Arfvingers Veigne efter Sal: Provsten Brosse, for 11 Rd:r 3 mrk: 12 s:, som bemelte Erich Asbiørnsen til Sal: Prousten Brosse[s] Sterboe skall være skyldig, {der for Dom at} og som den indstevnte sam/m/e tiid ej møtte, blev ham af Rætten forrelagt Laudag til dette Ting, tiid og stæd at møde til Sagen at svare: Citant: haver atter med tvende Vidner beviist, at den af Rætten den 2 Aug: nest[af]vigte Erich Asbiørnsen forrelagde Laudag er bleven ham Louvl: forkyndt, og inu!! (endnu) ej her for Rætten har mødt eller ladet møde til Sagen at svare. Saa Kiendes for Rætt. At Erich Asbiørnsen, følgelig Lovens 1 B: 4 C: 32 art: bør betale Citant: de fordrende 11 Rd:r 3 mrk: 12 s: sambt processens omkostning med 1 Rd: 2 mrk: inden 15 dage under Nam og Excecution.

Ærværdige Hans Høg, medtiener til Strandebarms Præste gield, haver ved Stevne Vidnerne Torchiels Larsen Housse og Peer Torgielsen ladet Stevne og indkalde Arne Jonsen Widnes til dette Ting og stæd, at betale 3 Rd: som hand for Aamun Diøne til Citant: har Caveret forre. og som den indstevnte i mindel: ej vil fuldbyrdige sit løfte, altsaa Dom at lide til samme at efterkom/m/e, samt den/n/e processis omkostning;
den indstevnede Arne Joensen

1734: 44b

møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, og tilstoed at have til Canten!! (Citanten) sagt [sig] goed for Aamund Diønne angaaende 3 Rd:, der hos tilstoed, at have betalt bemelte 3 Rd:r til Citantens bud Christopher Hansen, og altsaa begierede Sagen udsat til Neste Ting, for at Stevne og indkalde bemelte Christopher Hansen, her udj sin Eedelige tilstaaelse og forklaring at giøre, til sagens nermere oplysning.
Citant: Protesterede imod den/n/e \forlangte/ opsættelse, untagen Comparent: ved Vidner kunde beviisse at Citanten har befahl[et] det Compar: skulde betale de omtvistede 3 Rd:r til Christopher Hansen.

Afsagt.

Sagen udsettis til neste Ting, til sam/m/e tiid bliver parterne paalagt for Rætten at møde med hvad de kand have til Sagens oplysning, da enhver skall vederfaris hvad Lov og Rætt medførrer. Saaleedis forAfskeediget.

Isach Berven, Gunder Jacobsen Bleje, Jorand Olsen Mæland og Knud Nielsen Rogde, deris udgivene skiøde af 26 Nobr: 1734. til Peder Wichlichsen paa 5 Spd: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Rogde, beliggende i Ul[lens]vangs Kircke Sog[n] i Hardanger. blev læst.

Herborg Beries datter, Isach Berven, Od Questad, Arne Knudsen Yste Bleje, Torsten Mochestad, Samson Brattebøe og Knud Mochestad, derris udgivene Skiøde af 27 Nobr: 1734. til Samson Siursen paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Mochestad, belligende i Ulensvangs Kircke Sogn i Hardanger. som blev for Retten oplæst.

Lars Larsen Bleje fremtræde for Rætten og var begierende hans Sag efter forrige tiltale til Ole Grebsen Bleje, af hans formynder som Citant Joen Olsen Age, maatte blive udsat til Neste Ting, saasom hans formynder, bem:te Jon Olsen, tilligemed Enckens Lauværge er paa deris Lovl: Reise til Stavanger.
Dette blev billiget, og Sagen udsat til Neste Ting.

1734: 45

Fogden Andreas Hejberg fremtræde for Rætten efter forrige tiltalle til Knud Pedersen Sexe og var begierende Sagen at maatte blive forretaget,
den indstevnede Knud Pedersen blev paaRaabt, mens møtte ej, heller icke nogen som for han/n/em skulde svare.
Stevne Vidnerne Torchiels Larsen House og Peer Torchielsen med Eed og opragte fingere hiemlede, at de, den af Rætten den 3 Aug: nest afvigte given Laudag Lovl: hafde forkyndt for Knud Pedersens boepæll i hans Eget paahør.
Citant: paastoed at Sagen til Doms afsigelse ma[a]tte blive optagen, og at hans Contrapart ej aleeniste maa blive tilfunden at betale de fordrende penge med sine Renter, mens end og processens omkostning skadisløs.
Som ingen for den indstevnede svarede, saa blev Sagen til Doms optagen.
Udj den/n/e Sag er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.
Citanten Andreas Hejberg, Foged ofver Hardanger, haver ved Lovfaste Vidner ladet Stevne Knud Pedersen Sexe til det almindel: {Høste} \ Som/m/er / Ting som hold[t]is for Kingservig Skibbr: den 2 og 3 Aug: nest afvigte, for 23 Rd: 3 mrk: 6 s:, som bemelte Knud Pedersen til Citant: efter sin udgivene pante Obligation Sub dato 30 Octbr: 1731 er skyldig med paaløbende Renter fra Obligationens dato, sambt 2 Rd:r for Creditered Wahre: Og som den indstevnte Knud Pedersen ej Comparerede, blev ham af Rætten forrelagt Laudag til den/n/e tiid at møde: hvilcket Citant: med Lovfaste Vidner ligeleedis haver beviist, at den af Rætten den 3 Aug: nest afvigte given Laudag er bleven Knud Pedersen Lovl: forkyndt, og dog har hand ej mødt til den/n/e tiid, ej heller ladet møde for sig. Altsaa, følgelig Lovens 1 B: 4 C: 32 [art:], bliver Saaledis for Rætt Kiendt og Dømbt. Knud Pedersen Sexe bør betale til Citanten Andreas Hejberg, efter

1734: 45b

Sin udgivne pante Obligation, 23 Rd:r 3 mrk: 6 s: med paaløbende Renter fra Obligationens datto, sambt 2 Rd:r for Crediterede Wahre: og den/n/e forAarsagede processis omkostning med 1 Rd: 4 mrk: alt inden 15 dage \at efterkommes/ under Nam og Execution.

Fogden Andreas Hejberg fremkom og var begierende efter forrige tiltalle til Aslack Tormosen Trappetun at sam/m/e Sag efter den af Retten paa nest afvigte Som/m/er Ting givne Laudag, maatte blive forretaged.
den indstevnede Aslach Tormosen blev paaRaabt, mens ej Comparerede, heller nogen fremkom paa hans Veigne som til Sagen vilde svare.

{Citant: paa} Stevne Vidnerne Torgiels Larsen Housse og Peer Torgielsen med Eed afhiemlede at de, den af Rætten den 3 Aug: nest afvigte givne Laudag, haver Lovl: forkyndt Aslach Tormosen for hans boepæll i paahør af hans Søn/n/e Koene.
Citant: paastoed Dom udj Sagen.
Udj den/n/e Sag er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.
Ved Lovfaste Vidner er det bleven beviist at Aslack Tormosen var Stevnet til nest afvigte Som/m/er Ting som holtis d: 2 og 3 Aug:, for 7 Rd: 2 mrk: 10 s:, som bem:te Aslach til Citanten, Fogden Andreas Hejberg, for Crediterede Wahre skyldig er. Og som den indstevnte for Rætten ej møtte, er ham bleven d: 3 Aug: nest afvigte af Rætten forrelagt Laudag til dette Ting at møde: det er og med tvende Vidner beviist at sam/m/e Laudag er bleven Aslach Tormosen Lovl: forkyndt. Og dog ej for Rætten haver mødt til Sagen at Svare, følgelig Lovens Allernaadigste bydende. Saa bliver for Rætt Kiendt og Dømbt. Aslach Tormosen Trappethun bør betale til Fogden Andreas Hejberg de paatalte 7 Rd: 2 mrk: 10 s: for Crediterede Wahre, sambt den/n/e

1734: 46

Processis omkostning med 1 Rd: 4 mrk: inden 15 dage under Nam og Execution.

Jacob Arnesen Widnæs haver ved Stevne Vidnerne Torchiels Larsen House og Peer Torgielsen ladet Stevne Arne Joensen og Ellef Joensen Utne til dette Ting, tiid og Stæd, at møde ham!! (her?) for Rætten, dom at lide til at imodtage Løsnings penge for 1 pd: 7 ½ mrk: jordegoeds udj gaarden Widnæs, hvortil Citant:, som Elste Søn efter sin Sal: Fader, formeener sig at være nermeste Odels berettiged.
de indstevnede Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet. i det øfrige Erklærede, at som dette var en Odels trætte eller Sag, Saa hafde de ej noget at svare udj Sagen her for Rætten, mens paastoed at den/n/e Sag til sit Rætte forum, som er efter \deris/ formeening Aastædet, bliver henviist, da de Sagen fuldkom/m/en vil oplysse.
Citant: Erklærede at hand var der med fornøjet, at Sagen til Aastædet bliver henviist.
Afsagt.
Efter Lovens 5 B: 3 Cap: 10 art: bliver den/n/e Sag til Aastædet henviist, da der efter at Citant: Lovligen haver ladet Stevne til Toche Tirsdag, som er neste Tirsdag efter Paasche, Sagen [da] skall blive undersøgt, paaKiendt og Dømbt, hvorved en hver kand vederfaris hvis Ræt er. Saaleedis Afskeediget.

Som det var hellig Aften, saa blev Retten ophævet indtil paa Mandag.

Den 29 Nobr: blev Rætten atter sat med foranførte Laug Rættis Mænd. er følgende passeret.

Siur Olsen Bue udgivene Skiøde af Nobr: 29: Ao: 1734. til Torbiørn Olsen paa 1 pd: 10 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Yttre Bue nedre Thun, beliggende i Kingservig Kircke Sogn udj Hardanger. som for Rætten blev læst.
Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste udgivene skiøde af 20 Octbr: 1732. til Sven Knudsen paa 18 mrk: smørs Landskyld uden bøxsel, udj Gaard: Helleland, beliggende i Ullensvangs Sogn udj Hardanger.

1734: 46b

Iver Olsen Utne, Henrich Olsen Berven, Ole Olsen Berven, Torgiels Larsen House, og Mathias Samsonsen Frønes, derris udgivene Skiøde af 27 Nobr: 1734. til Tobias Olsen Espen paa 1 Løb 3 Spd: smør med bøxsel og herlighed udi Gaard: Helleland, yderst i ute thun, beliggende i Ullensvangs Kircke Sogn i Hardanger. {og} sam/m/e blev for Retten oplæst.

Citant: Lars Gundersen Indre Alsager fremkom for Rætten efter forrige tiltale til Torkel Diønne at giøre Reede og Rigtighed for sit formynderskab, og lagde Citant: i Rætten et Skiøde af 22 Julij 1730. og paastoed Dom saavel udi Hoved Sagen som for processens omkostning;

den indstevnte Comparerede, Erklærede ej videre at have til sin Sags bestørkelse, end som forhen er indført.

Altsaa blev Sagen til Doms optagen.

Afsagt.

Formedelst Sagens Vidtløftighed kand ej Dom den/n/e sinde afsigges: mens til neste Rættis holdelse haver parterne for Rætten at møde, Dom at anhøre. saaleedis Afskeediget.

Siur Torstensen Aalvigen af Synderhorlehns Fogderie fremkom for Rætten og indlagde Kongl: allernaadigste forundte {p} beneficium paupertatis af 16 Aprilis 1734. saa lydende. Efter at dette allerunderdanigst for Rætten var oplæst, kundgiorde bemelte Siur Tostensen at hand ved Stevnevidnerne Torgield Larsen House og Peer Torgielsen med muntl: Stevning haver til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne og indkalde Knud Torsen Diønne og Torre Knudsen ibdm:, Dom at liide til at imod tage Løsnings Penge for 1 Løb smør, 1 huud og 2 Løber salt, derudaf ligger i Tor Knudsens brug 1 Løb smør, 1 huud, og Resten skall ligge i Joen Diønnes brug efter Citant:[s] forklaring, formeenende ellers at beviisse til bemelte jorde goeds udj Gaarden Diønne yttre Thun,

1734: 47

beliggende i Kingservig Kircke Sogn og Skibbr: [i] Hardanger Fogderie, at være Odels beRættiged dertil;

de indstevnede Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet, og deponerede i Rætten 8 stk: gaml: Skiøder og Adkomster til bemelte gaard Diønne, der med at beviisse, at sam/m/e jorde goeds Nesten i 100 Aar lagt under derris Etlæg, Altsaa formeenede at det er derris Rætte og sande Odel, og at Citanten ingen Lovmæssig Rætt\ighed/ haver til eller udj forskrevene Goeds.

Citanten var begierende Copie af de i Rætten lagde documenter, saa og opsættelse udj Sagen til Neste Tings holdelse.

her med Contrapart: vare fornøjede.

Afsagt.

Sagen udsættis til Neste Rættis holdelse efter Citantens paastand; Til sam/m/e tiid forrelæggis parterne her for Rætten at møde, med sig tagende, hvad de kand have til sagens nermere oplyssning, da enhver skall vederfaris vis!! (hvis) Rætt er. Saaleedis Afskeediget.

Ole Haldorsen Espe udgivene bøxsel brev af 2 Augustj 1734. til Samson Larsen med Contra Revers, paa ½ Løb smør udj Gaard: Issberg, beliggende i Odde Kircke Sogn udj Hardanger. blev for Retten oplæst.

Lars Torbiørnsen Yttre Alsager lod lysse sin penge mangel til 1 Løb smør, 2 Løber salt med bøxsel og herlighed, sambt ofverbøxsel til Gaarden indre Thun i Lothe, beliggende i

Kingservig Kircke Sogn og Skibbr: [i] Hardanger Fogderie, paa sin Huustrues Anna Thomas datters veigne, som formeener sig til bemelte goeds at være nermeste Odels berettiged.

Peder Olsen Jostad udgivene Pante brev af 26de Nobr: 1734. til Wælærværdige Hr: Hans Høg, hvor hand bliver Pandtsat en sølv Brude Crone for den Sum/m/a 20 Rd:r. blev læst.

1734: 47b

Fogden Andreas Hejberg haver ved Stevne Vidnerne Torgiels House og Peder Torgielsen ladet Stevne og indkalde Baar Mikelsen Bustetun til dette Ting, tiid og Stæd, Dom at liide og undgielde fordj hand udj Guds huus ved en offentl: forsamling under Prædicken i Odde Kircke nu udj den/n/e Høst paa Søndag, af fylderi og Druckenskab haver beviist sig uteerlig og skamfuld, Meenigheden til stoer forargelse.
den indstevnede blev paaRaabt, mens møtte ej.
Stevne Vidnerne med Eed og opragte fingere Afhiemlede Stevningen at være den indstevnede Lovl: forkyndt for hans boepæll i hans huustrues paahør, siden hand ej selv var hiem/m/e.
Citant: var begierende at den indstevnte maatte blive paalagt Laudag.

Afsagt.

Efter Citantens Paastand bliver Baar Michelsen forrelagt Laudag, her for Retten at møde til Sagen at svare, neststundende Waar Ting: da med Sagen Skall omgaais saaleedis som LovMæssig er.

Niels Asbiørnsen BreedEfne og Brynild Svarttved, derris udgivene Skiøde af 29 Nobr: 1734. til Hans Philupsen Utne paa 1 pd: 2 mrk: smør uden bøxsel i gaarden Utne, beliggende udj Kingservig Skibbr: i Hardanger. blev læst.

Fogden Andreas Hejberg fremkom med dette Aars Restancer og de sædvanlige beviissligheder, og var begierende der paa Rættens Attestation: efter at de inden Rætten vare Examinerede og befantis Rigtig, blev fordens!! (fogdens) paastand af Rætten efterkom/m/et.

1734: 48

De Lau Rættis mænd som Rætten udj neststundende Aar 1735 skall beklæde, blev opnævnet og ere følgende. Aamun Tostensen Berven, Asbiørn Ellingsen ibdm:, Sven Tostensen Sexse, Gieran Olsen Melland, Hans Knudsen Moue, Ott Olsen Qvestad, Ole Joensen ibd:, og unge Olle Olsen Resetter. de bleve alle af Retten formanet og tilholt derris Eed for Laumanden at aflægge.

Efter trende gange udraabelse, fantis ej nogen som vilde gaa i Rætte. Altsaa blev Rætten udj dette Skibbr: for indeværende Aar ophævet.

Ao: 1734, d: 1 Debr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaard: Wiig i Jondahls Skibbr: [i] Hardanger Fogderie:** ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Heiberg, som de Kongl: Skatter og Anden Rættigheder oppebar, sambt Lensmanden Johannes Wiig og Almuen med andre som den tiid ting søgt. Rætten blev Administreret af

Sorenskriveren og medhafde Laug Rættis mænd, nembl: Samson Endersen Traa, Peer Pedersen Tørvigen, Lars Larsen Traa, Johannes Omunsen Handegaard, Samson Larsen Brattebøe, Tosten Sølfest[s]en Flade, Niels Olsen Espeland, og Lars Larsen Bircheland.

Allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning af 13 Aug: 1734. om Kirckerne og Kircke Ejerne i Norge.

Siri Torgiers datter Eie og Lars Olsen Liones, derris udgivene Skiøde af 1 Julij 1734. til Christ[o]pher Aase paa 2 pd: 20 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Aase. blev læst.

Ole Gierdrum, Sogne Præst til Strandebarms Præste gield, hans udgivene bøxsel brev af 6 Maij 1733. til Joen Odsen Qvale paa ½ Løb, ¼ huud udj gaard: Qvale i Jondahls Skibbr:, Hardanger Fogderie, blev læst.

Anne Berges [datter] Tvet og Ole Wiig, derris udgivene {Skiøde} \Gave brev/ af 23 Septbr: 1734. til Iver Omunsen Tvet paa 2 ½ Spd: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Tvet, saa og udj saug Grunden 3 mrk:, og i huusmands Sædet Holmen 1 mrk: som blev oplæst.

1734: 48b

Joen Larsen Qvalvigen udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 1 Debr: 1734. til Niels Olsen paa ½ Løb smørs Landskyld udj Gaard: Baggegaard i Jondahls Skibbr:, Hardanger Fogderie beliggende, blev læst.

F: Butler og Johan Wincentz Galtung, derris udgivene Odels Transport af 2 Junij 1734. til Aschild Molven paa Gaard: Molven i Jondahl Skibbr:, Hardanger Fogderie, blev læst.

Fogden Andreas Hejberg fremkom med dette Aars Restancer, sambt Tingskyssen, og efter at det var Examineret og befunden Rigtig, var hand begierende derom Rættens Attestation, som ej kunde imodsiges.

Dernæst bleve opnæfnt de Laug Rættis mænd som Rætten udj neststundende Aar 1735. skall beklæde, som er. Joen Samland, Tosten Halderager, Lars Olsen Herretstvedt, Lars Breche, Lars Siursen Espeland og Lars Torgielsen Tørvigen, gaml: som forhen haver været Lau Rættis mænd, neml: Lars Indersen Nedre Traae og Lars Olsen Drage. de nye bleve af Rætten formanet og tilholdt derris Eed for LauManden at aflægge.

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Den 6te Decbr: blev holdet et **Almindel: Høste og Skatte Ting paa Gaarden Lussang, beliggende i Hardanger under Lysse Closter Jurisdiction: og den 7 ditto blev holdet Sage Ting:** ofverværende paa Forvalter og MedEjer til Lysse Closter, Hans Henrich Forman[s] {hans} veigne, hans Fuldmægtig Wollerdt Forman, og bøjgde Lensmanden Peder Endersen Urem med meenige Almue som Tinget Søgte: Rætten blev betiendt af Sorenskriveren, og efterskrevene Eedsvorene Lau-Rættis mænd, neml: Asbiørn Helleland, Erick Urem, Jon Langesetter, Brynild Seim, Knud Lussand, Michel Ludsand, Anders Haagensen Oppedahl og Siur Øfre Sexen. er da følgende passeret.

1734: 49

Friderich Brøchmands udgivene skiøde af 26 Nobr: 1732. til Welærværdige Ole Gerdrum, Sogne Præst til Strandebarm, paa Eet huusse waaning bestaaende af 1 Stue, et Kiøcken, et ildhuuss, og en indpællet hauge, som er staaende paa Gaard: Aarhuus: blev læst.
Anders Samsonsen Tegland udgivene Skiøde af 18 Debr: 1733. til Lars Andersen Eicheland, paa 1 pd: 6 1/3 mrk: smør med bøxsel og herlighed, udj Gaarden Eicheland: blev lydelig for Rætten læst.
Henrich Hansen Forman udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 26 Nobr: 1734. til Amund Heinessen paa 1 pd: 3 mrk: smør og ¼ td: Salts Landskyld udj Gaard: Store Fosse, beliggende i Strandebarms Skibbr: blev læst.
ditto, af 8 Januarij 1734. til Aamun Ericksen paa ½ Løb smør, 1 b:skind, 1/8 td: Salt udj Gaard: Aarhuus, beligg: i Hardang: blev læst.
ditto, af 15 Januarij 1734. til Ole Endresen paa ½ Løb smør, ¼ huud udj Gaard: Sæbøe, beligg: i Hardanger: blev læst.
ditto, af 17 9br: 1734. til Mathis Michelsen paa 18 mrk: smør, 1/8 td: Salts Landskyld udj Gaard: Yttre Bleijen. blev læst.
ditto, af 6 Maj 1734. til Ole Helliesen paa 12 mrk: smør, 2 f:skind udj Gaard: Indre Langesetter. blev læst.

Sig:r Forman, som Fuldmægtig af Forvalter Forman, fremtræde for Rætten, og var begierende Rættens Attestation angaaende dette Aars Restancer, saavelsom og de sædvanligge Tingsvidner: og som det alt efter Examen befantis Rigtig, saa kunde Rætten ej nægte den/n/e hans billige paastand.

De Lau Rættis mænd som Rætten udj tilstundende aar 1735 skall beklæde blev opnævnede, og ere følgende, Christopher Diønne, Aamund Diønne, Ellef Ulgenæs, Simon Ringøen, Siur ibdm:, Jon LangeSætter, nye som Rætten ej tilforn har beklæd, er Hans Utne og Hellie Pedersen Oppedahl.

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Ao: 1734, den 11 Debr:, blev holdet at **Almindel: Høste, Skatte og Sage falds Ting paa Gaard: Store Bøe, beliggende i Wog Skibbr:, Lysse Closter Juri[s]diction:** ofverværende paa Forvalter og medEjer til LysseCloster, Henrich Hansen Forman[s] weigne, hans Fuldmægtig Wollert Forman, Bøjgde Lensmanden Michel Borsen Wespestad og samtl: Almue som Tinget søgte: Rætten blev betient af Sorenskriveren og efterskrevene LauRættis mænd, Mons Bielland, Endre Gielland,

1734: 49b

Johannes Gielland, Simon Blenæs, Johannes Bielland, Niels Bircheland, Niels Jonæs!! (Bionæs?), og Abraham ScholleWigen, er da saaleedis passeret.

Henrich Hansen Forman, Forvalter og MedEjer til Lysse Closter, hans udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 18 Januarj 1734. til Casper Willumsen paa 1 pd: 3 mrk: smør og 1/8 huuds Landskyld udj Gaard: Mellingen i Føiens Skibbr: i Sundhorlen beliggende. blev læst.

ditto, af 24 Nobr: 1734. til Johannes Størchsen paa 18 mrk: smør, ¼ huuds Landskyld udj Gaard: Storebøe udj Sundhorlen beliggende i Waag Skibbr: blev læst.
ditto, af 18 Nobr: 1734. til Peder Pedersen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Storebøe udj Sundhorlen beliggende i Waag Skibbr: blev læst.
ditto, af 1 Octbr: 1734. til Johannes Pedersen paa 18 mrk: smør, 3/18 huud Landskyld udj Gaard: Store Heije udj Sundhorlen beliggende i Opdals Skibbr: blev læst.
ditto, af 18 Januarj 1734. til Mogns Johannesen paa ½ Løb smør, ½ huuds L:skyld udj Gaard: Bircheland i Sundhorlen beliggende i Waag Skibbr: blev læst.
ditto, af 24 Aprill 1734. til Lars Nielsen paa ½ Løb smør, ½ huuds L:skyld udj Gaard: Singelsætter i Sundhorlen beligg:, Opedals Skibbr: blev læst.
ditto, af 3 April 1734. til Lars Johannesen paa 1 pd: smør, ½ huuds L:skyld udj Gaard: Nordre Tiernagel i Sundhorlen beliggende, Waag Skibbr: blev læst.

Sig:r Forman fremkom for Rætten paa sin Principals veigne, og var begierende Rættens Attestation paa de Sædvanlige Tingsvidner, og som de ved Examen befantis Rigtig, kunde hans begiering ej nægtis ham.

De Lau Rættis mænd som Rætten udj neststundende Aar 1735 skall beklæde bleve opnævnte, og er følgende, Niels Wespestad, Simon Blenæs, Knud Kloppen, Johannes Hoftham/m/er, Johannes Bielland og Nils Bionæs, og tvende nye som tilforn ej har beklædt Rætten, neml: Erich Søreje og Engebricht ibdm:

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Anno 1734, den 13 Debr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Houge, beliggende**

1734: 50

I Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction, ofverværende paa Forvalter og MedEjer Henrich Hansen Formands til Lysse Closter Goeds, Hans Fuldmægtig Wollert Forman, og Lensmanden Winsens Engelsen Houge med Sambtl: Almue som Ting søgte: Rætten blev Administreret af Sorenskriveren og efterskrevene Eedsvorne Lau Rættis mænd, neml: Knud Norvigen, Niels ibdm:, Rasmus ibdm:, Lars Tuene, Hans Bøe, Mons Drange, Ole Grinnevold og Ole Houge. er da passeret.

Henrich Hansen Forman, MedEjer og Forvalter til Lysse Closter Goeds, hands udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 17 Febr: 1734. til Johannes Larsen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Nordstønen, beliggende i Sundhorlens Skibbr: og Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.
ditto, af 14 Januarij 1734. til Niels Olsen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Nedre Eide, beliggende i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.
ditto, af 24 April 1734. til Johannes Nielsen paa 1 pd: smør, 1/3 huuds Landskyld udj Gaard: Rognilstvedt i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev for Rætten læst.
ditto, af 4 Decbr: 1734. til Hans Engelsen paa 1 pd: 21 mrk: smør, ½ huud udj Gaarden Dybevigen i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdict: blev læst.

ditto, af 23 Martj 1734. til Anders Johansen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Krøgeide!! (Krogeide) i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisdict: blev læst.
ditto, af 1 Octbr: 1734. til Anders Olsen paa ½ Løb smør, 5/8 huuds Landskyld udj Gaard: Indre Moeberg i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisdict: blev læst.
ditto, af 3 April 1734. til Jon Torgildsen paa 18 mrk: smør, ¼ huuds Landskyld udj Gaard: Lien i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisdict: blev læst.
ditto, af 3 Maj 1734. til Knud Iversen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Søfteland, og 3 mrk: smør, 1/8 huud udj Gaard: Eghoug, alt i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisdict: blev læst.
ditto, af 15 Januarij 1734. til Morten Mortensen paa 1 pd: 3 mrk: smør, 3/8 huuds Landskyld udj Gaard: Yttre Moeberg i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.
ditto, af 7 April 1734. til Lars Larsen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Indre Thuen i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.
ditto, af 5 Apr: 1734. til Ole Engelsen paa 18 mrk: smør, 3/8 huuds Landskyld udj Gaard: Borgen i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.
ditto, af 15 Januarij 1734. til Niels Olsen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaarden Bøe i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.
ditto, af 10 Febr: 1734. til Niels Nielsen paa 12 mrk: smør, ¼ huuds Landskyld udj Gaard: Ulleland i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.

1734: 50b

Henrich Hansen Forman, MedEjer og Forvalter til Lysse Closter Goeds, hans udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 12 Decbr: 1733. til Ole Joensen paa 1 pd: 3 mrk: smør {Landskyld} og 3/8 huuds Landskyld udj Gaarden Krogeide i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.
ditto, af 2 Octbr: 1734. til Christen Pedersen paa ½ Løb smør, 1 g:skind udj Gaard: Gaasand i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.
ditto, af 24 Septbr: 1734. til Jochun Iversen paa ½ Løb smør, 7/16 huud og ¼ deel g:skinds Landskyld udj Gaarden Indre Moeberg i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.
ditto, af 1 Octbr: 1734. til Lars Omundsen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Yttre Leqven i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.
ditto, af 4 Debr: 1734. til Engebricht Simonsen paa 9 mrk: smør, ¼ huud udj Gaard: Dybevigen i Strandvigs Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.
ditto, af 16 Janaurij 1734. til Hans Nielsen paa 1 pd: smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Tømmernæs i Ous Skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction. blev læst.
ditto, af 2 Apr: 1734. til Johanes Olsen paa 18 mrk: smør, 3/8 huuds Landskyld udi Gaard: Borgen i Ous Skibbr:, Lysse Clost: Jurisd: blev læst.

Sig:r Wollert Forman paa sin Principal[s] vejgne fremkom for Rætten og var begierende Rættens Attestation paa de Sædvanlige Tingsvidner: som sam/m/e ved Examen befantis rigtig, saa Retten ej at kunde modsige Reqvirentens paastand.

De Lau Rættis mænd som Rætten udj neststundende Aar 1735 skall beklæde bleve opnæfnte, og ere følgende, Ingebricht Scheje, Øven Leqven, Jørgen Moeberg, Lars Sifteland!! (Søfteland), Michel Tismol!! (Kismul?) og Lars Borgen, de unge som Rætten forhen ej beklædt er Ole Sifteland og Johannes Simonsen Scheje.

Efter trende gangis udraabelse fremkom ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten den/n/e sinde for dette Aar ophævet.

Den 16 Decembr: [1734] blev holdet et **almindel: Høste, skatte og Sage Ting paa Gaard: Calland!! (Kalland i Fana), beliggende [i] Norhorlens skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction**, ofverværende ved Rætten Sr: Wollert Forman som Fuldmægtig af Henr: H: Forman, MedEjer og Forvalter til Lysse Closter: og Lensmanden Peder Olsen Sandven, sambt tilsøgende Almue, Rætten blev betient af Sorenskriveren og efterskrevene Edsvorne Laug Rættis mænd, neml: Niels Hatlestad, Halver Stien, Pouel Hatlestad, Anders Hambre, Lars Houland, Lars Kalland og Niels Tvet. hvorda er passeret som følger.

Henr: Forman, MedEjer og Forvalt: til Lysse Closter, hands udgivene bøxsel brev af 23 Martij 1734. til Michel Olsen paa ½ Løb smør, ½ huuds Landskyld udj Gaard: Yttre Hambre, beliggende i Schiolds Skibbr: blev for Rætten læst.

1734: 51

Ingebricht Olsen Klippe!! (Kleppe?) udgivene Skiøde af 16 Decbr: 1734. til Hans Hansen Svinesteen paa 17 7/11 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Svinesteen, beliggende i Stranvigs Skibbr: under Lysse Closter Jurisdiction. blev for Rætten oplæst.

Henr: Hansen Forman, MedEjer og Forvalter til Lysse Closter, hans udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 28 Apr: 1734. til Rasmus Larsen paa 1 pd: 3 mrk: smør, 3/8 huuds Landskyld udj Gaard: Houland i Siold!! (Schiold) Skibbr: blev læst.

ditto, af 18 Januarij 1734. til Elias Nielsen paa 9 mrk: smør, 2 ¼ s: penge, ½ Spand Fisk udj Gaard: Førland i Siold Skibbr: blev læst.

ditto, af 6 Decbr: 1734. til Anders Olsen paa ½ mrk:!! (Løb?) smør, ½ faars Landskyld udj Gaard: Lille Lindaas i Linaas!! (Lindaas) Skibbr: blev læst.

ditto, af 16 Januarij 1734. til Iver Olsen paa 13 mrk: smør, ¼ Wog Fisk udj Gaarden Førde i Sartor Skibbr: blev læst.

ditto, af 8 Januar: 1734. til Anders Michelsen paa 18 mrk: smør, ½ faar udj Gaard: Lille Linaas i Linaas Skibbr: blev læst.

ditto, af 16 Junij 1734. til Johannes Halversen paa 1 pd: smør, 1/3 faar udj Gaarden Øfre Sagstad, og 12 mrk: smør, 1/12 faar udj Nedre Sagstad, beliggende i Sartor Skibbr: blev læst.

ditto, af 5 Apr: 1734. til Ole Olesen paa 1 Løb smør, ½ huuds L:skyld udj Gaard: Øfre Bircheland, Siold Skibr: blev læst.

Sig:r Forman paa sin Principals veigne var Rættens Attestation begierende paa det Sædvanlige Tingsvidne, som det i alle maader befantis Rigtig: blev hands paastand af Rætten efterkom/m/et.

De mænd som Rætten udj næststundende Aar 1735. skal beklæde bleve opnævnede, og ere følgende. Ole Olsen Bircheland, Anders Hambre, Alver Stien, Niels Tvet, Mons Øfstevold, Lars Kalland, Niels Hambre og Johannes Jacobsen Hatlestad.

Efter trende gangis udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten ophævet for dette Aar.

1734
……..
1735

(1735: 51)

Ao: 1735, d: 3 Martij, blev Rætten sat paa Gaard: Store Ringheim øfre Thuun, beliggende i Borstrands Otting paa Woss, \af T..rede goeds/, udinden en Aastæds trætte {og hiem} imel: Ejeren til bemelte Gaard, Ole Knudsen paa ene side, og Contra Mathias Pedersen, boende paa bemelte gaard Store Ringheim nedre Thuun, Apostels goeds, og Gulfierdings Otting, tilhørende: Lensmanden Wichin[g] Tvilde Comparerede for Rætten paa Fogden Sig:r Andreas Jessens veigne og til kiende gav Fogdens opnævnelse paa de Laug Rættis mænd som Rætten med Sorenskriveren skall beklæde; som er Iver Soue, Størck Leirdahl, Torbiørn Neqve!! (Nedkvitne), Isack Lidhuus, Tosten Leirdahl, og Johannes Fladeqval, som alle indfandt dem.

1735: 51b

Citanten Ole Knudsen Ringheim fremlagde i Rætten en Skriftl: Stevning af 10 Febr: 1735. som blev oplæst og lyder saaleedes.
den indstævnede Mathias Pedersen Ringheim Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stævnet.
Citanten fremlagde og en skriftl: udsigelse, hvorudj hand lader Mathias Pedersen opsige sin jord og huusser, som lyder saaleedis.
Comparenten vedtog at dette var ham Lovl: forkyndt d: 7 Decbr: 1734. og tilbød sig, omkostning at spare, i ald Kierlighed at forlige sig med sin grande, og aldeelis icke desputerer Citanten sit jordebrug, saasom hand ved og tilstaar at det ene pund jord er hands, og huusserne vilde hand foreene sig med sin grande om:
Citanten Erklærede her til ej at have noget at svare, leverede i Rætten hans Adkomster til Gaard: og huussene, med begier sam/m/e maatte oplæssis og i acten indføris, som blev efterkom/m/et, og lyder som følger. Endelig fremlagde Citanten it indlæg af 3 Martj 1735. som blev læst, og efter begiering her inddragis.
Comparenten fremlagde tvende bøxsel breve, som blev for Rætten oplæst, og efter forlangende her inddragis. Comparenten forredrog det hand til oplysning udj Sagen om huussernis beskaffenhed haver ladet stevne Joen Hylle, Knud Nistaas, Mathias Molster!! (Mølster), Siur Norqval, Iver Qvarme, Knud Fitne!! (Fitje) og Knud Rong, deris Eedelige Vidnisbyrd at aflægge.
Citanten Erklærede ej at være stevnet til vedermælle at anhørre disse Vidner: dog vilde hand tilstæde at de bleve afhørte.
Som det var seendt udpaa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 4 Martij blev Rætten atter sat udj foranførte sag:
hvorda Comparenten Mathias Ringheim fremlagde i Rætten et indlæg af dags dato, med begier at sam/m/e maatte læssis og i acten inddragis: sam/m/e er saa lydende. Comparenten paastoed at de af ham igaar forreslagene Vidner maatte blive afhørte. Edens forklaring blev Vidnerne af Dom/m/eren forrelæst, og dernæst hver for sig Examineret.
1: Vidne, Joen Olsen Hylle, boendis paa Gaarden Hylle i Bøjer Otting, gaml: 63 Aar, efter aflagde Eed med opragte fingre vidne[de]: at hand for \nogle [og]/ 30 Aar siden hafde tient

opsidderen Sal: Knud Pedersen paa øfre Tuunet, og siden nogen tiid der efter tiente hand Mathias Ringheim, som den tiid boede paa øfre Thuunet, dog uden bøxsel, da Vidnet tiente Sal: Knud Pedersen, da tog Knud Pedersen Loftet af og byggede et underboed, som nu staar under det nye Loft, og tog saa den gaml: underboed og søgte

1735: 52

det beste tøm/m/er der af og byggede et ildhuus, og tog saa det gaml: ildhuus, førte det paa øde tompt og byggede en høelade der af: den stue som nu Mathias er udj, blev af ny opbygt af Sal: Knud paa øfre Thuunes grund: disse huusse ere de som Mathias har fra Ole Knudsen, neml: loftet, underboen, ildhuusset og Stuen, som alt staar paa øfre grunden, saa hafde Sal: Knud og bygt et kalve huuss paa frj marck og øfre Tuunes grund, sam/m/e haver Mathias bortfløt og giort et foerhuuss der af, dog opsat det paa øfre Tuunes grund, Sal: Knud hafde og bygt et smeede huuss paa øfre grund, sam/m/e haver Mathias borttaget, mens hvor hand har opsat det, vidste Vidnet ej. ellers forklarede hand at Mathias hafde opbygget, da hand boede paa øfre Thuunet, et nytt smallehuus, mens siden har Vidnet hørt at det gaml: {sam/me/} smallehuus er fløttet hend paa nedre Thuunets grund, viidere vidste Vidnet ej at kunde forklare.

2: Vidne, Knud Godskalksen Nistaas, er {h} til huusse paa Gaarden Nistaas, gaml: 57 Aar, efter aflagde Eed forklarede at hand for 32 Aar siden hafde tient her paa Gaarden, og da var Knud død og Mathias brugt Knuds brug, som var øfre Thuunet, og det for skatt og Landskyld, mens da Knud levede, da tiente Vidnet i Naboelauget og kom idelig her paa Gaarden, i det øfrige forklarede som neste Vidne, ellers forklarede at Mathias haver opbygt et nytt smeede huss for det hand har borttaget, og sat det paa øfre Thuuns grund. ellers har Mathias opbygt et nyt veedhuus paa øfre grunden.

3: Vidne, Mathias Mølster, boendis paa Gaarden Mølster i Gulfierdings Otting, gaml: 30 Aar, {efter aflagde Eed forklarede} mod dette Vidne protesterede Ole Knudsen Ringheim, siden Vidnet og Mathias Ringheim ere nest Søskende børn, hvilcket og Vidnet tilstoed. altsaa blev det afviist.

4. Vidne, Siur {N} Monsen Norqval, boendis paa Gaarden Norqval i Borstrans Otting, gaml: 48 Aar, efter aflagde Eed forklarede at hand kom her paa Gaarden at tiene hos Sal: Knud Pedersen Aaret 1697, og blev her til 1700, førren Vidnet kom her at tiene Sal: Knud, da hafde Knud taget tøm/m/eret af gaml: Stuen og underbuen og bygget et ildhuus, og førren hand det giorde, byggede hand den nye Stue som nu Mathias er udj, og i Vidnes tiid byggede Sal: Knud af det loft som hafde været ofver gaml: buen, en bue, og la(gde)

1735: 52b

et nytt loft der ofver, det gaml: ildehuus have Sal: Knud fløttet paa øde tompt til en høelade, kalvehuusset, som \stoed/ paa frj marck, have Mathias fløttet hiem og bygt et foerhuuss der af, dog opsat det paa øfre Thuunes grund, det smeede huuss som stoed paa øfre Thuunes grund haver Mathias og bortført, dog opsat paa et andet sted smeedehuus, og det paa øfre grunden, ellers hafde Vidnet seet, at Mathias, siden efter at Vidnet var kom/m/en her fra sin tieneste, har opbygt paa øfre Tuunets grund et nytt smallehuus, {og fløttet det gaml: smalle huusset paa nedre Thuunes grund} siden Hr: Marchuus Faie, som var ejere af gaarden, hafde fløttet det gaml: smallehuus til nedre Tuunes grund. viidere vidste hand ej at sige. Ole Ringheim tilspurte Vidned om hand kunde give nogen oplyssning om Fæehuussene, dertil Vidnet svarede nej.

5: Vidne, Iver Odsen Qvarme, boendis paa Gaard: Qvarme i Gulbøjder!! (Holbøjder) Otting, gaml: 54 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand for 19 Aar siden haver tiendt Hr: Marcus

Faie, som boede her paa gaard: og brugte øfre Thuunes jord, mens for sin maglighed brugte hand nedre Thuunes huusser, og den tiid tog Hr: Marchus den gaml: smalleflor, som stoed paa øfre Thuunet, og førte den need paa nedre Thuunes grund, og saa tog Hr: {Marcus} \Niels Wenvig <……..>/ en liden hestestald som stoed paa øfre Thuunet og fløtte den need paa Nedre Thuunes grund, for sam/m/e at bruge til et hønsehuus. saa hafde og Hr: Marcus opbygget et nytt nødeflor paa nedre Thuunet, siden det gml: var gandske forraadnet, {det nye} som dette Vidne ej hafde viidere at forklare, og ingen af parterne hafde noget at tilspørge det, saa blev det afviist.

6: Vidne, Knud Larsen Fitue!! (Fitje), boendis paa Gaard: Fitue!! (Fitje) i Bordstrands Otting, gaml: 45 Aar, bekiente at Mathias Ringheims sin Koene er Vidnes ModerSøster. mens parterne {h} vare begge

1735: 53

begierende at hand maatte aflægge sit Vidne: som blev af Rætten samtøcket. Efter aflagde Eed forklarede at hand for 15 Aar siden hafde tiendt her paa Gaard: hos Hr: Marcus Faie. og vidne[de] i alle maader som nest forregaaende Vidne.

Comparenten Mathias Ringheim war begierende at Rætten vilde sende tvende Mænd til Proustinden Madam Charen, Sal: Hr: Weinvigs efterleverske, som boer her paa Gaard: og er Ejere til nedre Thuunet, for at hørre hindes udsigende og Erklæring om det nye loftet, Siden P[r]oustinden er gaml: og svag saa hun icke for Rætten kand møde, saa blev af Rætten samtøcket at tvende Mænd maatte hørre hindes udsigende. De tvende Mænd, neml: Gullach Sonve og Knud Nestaas, forklarede at Proustinden hafde Erklæret det hun icke kunde mindes nogen oplysning at give om Fæefloren, mens vel Erindrede at Sal: Knud Pedersen hafde opbygget det nye loft.

Comparenten Mathias Ringheim fremviiste i Rætten sin Formand Sal: Knud Pedersen, vis!! (hvis) efterlatte Encke hand til Egte haver, skiftebrev af dato 23de Septbr: 1700, for dermed at bevisse at det bord og Kan/n/e stoel som staar i stuen, er ham tilhørende, og icke stuen tilhørrende. Som den post befantis Rigtig, saa blev skifte brevet ham tilbage leveret af Rætten.

Sig:r Henrich Wenvig paa sin Moders weigne Madame Karen, Sal: Wenvigs, som Ejere til nedre Thuunet her i Gaarden, tilspurte Ole Knudsen Ringheim om hand tilEignede Sig nogen Ejendoms Rætt til den grund som hands huusse wohnung staar paa. dertil Ole Ringheim svarede Nej, og tilstoed aldeelis ingen Rættighed til den grund at have.

Dernæst forføjede Sorenskriveren med Lau Rætten \dem/ ud, at tage begge parters huusse i øjesiun, for at {Taxere} \ skiøn/n/e / en Aaboed som derpaa kand giøris fornøden, og efter at huussene saaleedis war taget udj øjesiun, blev Rætten, siden dagen var forRunden, ophævet indtil d: 7 Martij, da den her paa Aastædet igien bliver sat.

Den 5te Martij 1735 blev Rætten satt paa Gaarden Reqve, beliggende paa Woss i Dyrvedahls Otting, udinden en Aastæds trætte imel: Peer Iversen Gierstad og Contra Ingeborg Michels datter, Sal: Richol Larsen efterleverske; paa Fogden Sig:r Andreas Jessens weigne war anbefahlet Lensmanden Wiching Tvilde, de Laug Rættis Mænd som Rætten med Sorenskriveren skal betiene, er følgende,

1735: 53b

Peder Seim, Lars Store Soue, Willum Eie, David Store Soue, Arne Treen og Haldor Liland, alle møtte og var nerveren[de]:

Citanten Peder Iversen Gierstad fremlagde sin skriftl: Stevning til den/n/e Aastæds trætte, datteret af 12 Febr: 1735. saa lydende.

for Rætten Comparerede den indstevnte Encke Ingeborg Michels datter og hindes Lauverge Johannes Larsen Berge, sambt Enckens Broder Sven Fenne, de indstevnte vedtog at være Lovlug stevnet. Encken var begierende at hindes broder Sven Fenne maatte gaa i Rætte paa hindes \veigne/ til Sagen at svare. Sam/m/e blev bevilget. hvorpaa Sven Fenne paa Enckens weigne fremlagde en Contra Stevning af 18 Febr: 1735. saaleedis lydende.

Hoved Citanten Peder Iversen Gierstad vedtod den/n/e Contra Stevning at være ham Lovl: forkyndt, og lagde i Rætten sit skriftl: forsætt af 5 Martj 1735. med begier det maatte læssis og i acten indførris, sam/m/e er saa lydende. dernest fremlagde Citanten en Aasteds Dom afsagt d: 5 Octbr: 1734. og var begierende Rættens Interloqvitori kiendelse angaaende disse indstevnte Vidner.

Interloqvitorium

Disse af Contra Citantinden indstevnede Vidner ere ved den af i Citanten Peer Iversen her i Rætten fremlagde Dom afsagt paa Aastaadet!! (Aastædet) den 4 Octbr: 1734. udj sam/m/e sag ved Interloqvitori Kiendelse afviist: disuden ere de af Contra Citantinden indstevnte Vidner, naufnl: Ole Honduen!! (Houen), Mons Tøen og Magrete Finne, Hinde gandske nær beslegtet og besvogret, neml: Ole Houen er Enckens Ingeborg Michels datter[s] stifFader, Mons Tøen hindes StifFaders Broder, og Margrete Finne er hindes broders VærModer, hvilcket er stridigt imod 1 B: 13 C: 17 ar: og Endel: er det mange Aar efter Enckens tilstaaelse, imod 16 Aar, siden disse ord {af hin} skall være talt, da i følge Lovens 1 B: 13 C: 23 art: bliver disse Vidner her for Rætt[en] afviist.

Hoved Citanten Peer Iversen fremlagde sit skriftl: udsigende, datteret d: 29de Nobr: 1734. med begier det i acten maatte inddragis. sam/m/e er saalydende.

1735: 54

Encken Ingeborg Michels datter tilstoed at den/n/e udmindelse var bleven hinde Lovl: forkyndt d: 3 Decbr: 1734.

Rætten forreslog parterne om de i mindel: ej vilde foreenis. Hoved Citanten dertil svare[de] at hand vilde give Encken udj vilkaar Aarlig 2 tønder Korn, og udj 5 Aar foster Løn paa en Koe, som er i alt 5 Rd:, foruden kornet Aarlig, wiidere kunde hand icke give, siden hand selv er nys gift og boesliden Mand, hertil Encken med hindes broder Sven Fenne svare[de] Nej, at de der imod ej vilde tage.

Hoved Citanten Peer Iversen fremlagde i Rætten sine Adkomster til dette brug som her tvestis om, udj Gaard: Reqve nedre Thuun, for der med at beviisse sin Rætt. sam/m/e ere saa lydende.

Sven Fenne lod indførre {at Citant:} paa Enckens Veigne, at Citanten haver kiøbt af sine u/myndige Søskende /: dog med derris Courators samtøcke :/, Encken til fortrængsel, og ellers angav hand at Enckens Sal: Mand haver givet Citantens Sal: Fader til bøxsel 50 Rd:r.

Rætten tilspurte Sven Fenne hvor mange Aar det er siden Sal: Nicol!! (Ricol) Larsen, som var Enckens Mand, bøxslede dette brug af Citant:[s] Fader, Sal: Iver Magnussen, Resp: Ungefær 16 eller 17 Aar. Om Sven Fenne eller Encken har skriftl: beviis paa at Sal: Iver Magnussen har taget 50 Rd: til bøxsel. Resp: Nej, mens hand hafte Vidner som hørt det sige eller tale af Sal: Nicol!! (Ricol) Larsen.

Sven Fenne paa Enckens Veigne lod indførre, at dersom hands Søster skulde tage imod bøxsel, saa vilde hun have de sam/m/e penge som hindes Sal: Mand har udgivet, neml: 50 Rd:r.

Som ingen af parterne viidere hafde at andrage, mens begierende: Saa er først efter Kongl: Allernaadigste Forordning og Reglement giort følgende bereigning paa den/n/e Aastæds

trættes bekostning: neml: Sorenskriveren for den/n/e dags forretning 2 Rd:r, for hands skydts samt kost og tæring til og fra Aastedet 5 Rd: 2 mrk:, mens som anden forretning er indfalden, saa Modereris det og anførris ickun 3 Rd:r, 6 Lau Rættis Mænd á 1 mrk: er 1 Rd:, Lensmanden for sin umage og opvartning 2 mrk: tilsam/m/en 6 Rd:r 2 mrk:

1735: 54b

Udj den/n/e Sag er af os saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt.

Peder Iversen Gierstad som Hoved Citant haver med en Aastæds Dom afsagt d: 4 Octbr: 1734. her paa Gaarden Reqve beviist at være som Elste Søn Rætte, sande Løsnings mand og Jorddrot til 1 Løb 1 pd: 12 mrk: med bøxsel, og ofverbøxsel til 1 Løb udj Reqve nedre Tuun og 1 Løb udj Reqve øfre Tuun, beliggende i Dyrvedahls Otting, Wangens Kircke Sogn paa Woss i Bergens Stift, som nu bruges og besiddes af Encken Ingeborg Michels datter. Wiidere haver Citant: med skiøde af 6 Novbr: 1734. udstæd af David Mølster og Johannes Lofthuus, publiceret paa Wangens Høste Ting paa Woss d: 8 Nobr: 1734. beviist at være Ejere til 3 Spand Smør med bøxsel og herlighed, sambt ofverbøxsel til ½ Løb smør her udj Gaarden Reqve, i Encken Ingeborg Michels datters bruug: dernæst har hand beviist med sit skriftlige opsigende af 29 Novbr: 1734. som af Encken inden Rætten er bleven tilstaaet at være hinde Lovl: forkyndt d: 3 Debr: 1734. det hand som Jorddrot og Odelsmand, der selv er boesliden, haver ladet opsidderen Ingeborg paa bemelte bruug, Lovl: udminde, og tilbudet hinde sin første bøxsel efter Loven; mens, som hund aldeelis icke har vildet imod tage bøxselen og giøre Citant: de huusser Røddige som Loven befahler: Saa er hand bleven foraarsaget ved Stevning af 12 Febr: 1735. at indkalde Encken, for os Dom at undgielde: dog haver Citanten af Christelig medlidenhed tilbuddet opsidderen, Encken Ingeborg Michels datter, wilckaar: mens sam/m/e har Encken og aldeelis modsagt ej at vilde tage. da som Citanten selv er en boesliden mand der selv trænger. saa bliver af os saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt. Encken Ingeborg Michels datter bør, følgelig Lovens 3 B: 13 c: 1 art: og 14 c: 40 art: wiige jorden for Sin Jorddrot Peer Iversen til neststundende 1735. og bør opsidderen til Tiburtij, som er d: 14 Apr: førstkom/m/ende, at Røddig giøre Jorddrotten de halve huusse, og siden til neststundende Kaarsmisse at viige alle huussene som hørrer til den jordepart. saafrembt som Encken Ingeborg Michels datter ej vill ansees efter Højstbemelte Lovens 3 B: 14 c: 1 art: derimod bør Jordrotten Peer Iversen betalle Encken

1735: 55

Ingeborg Michels datter hindes føste Fæste efter Loven. Den/n/e processis omkostning angaaende: da fornøjer Citanten Rættens Persohner efter den bereigning som i acten er indragen: Og som Encken Ingeborg Michels datter af gienstridighed mod sin jordrott, Selv har foraarsaget den/n/e process og trætte, saa bør hun at betale Citanten Peer Iversen processens omkostning med 6 Rd:r 2 mrk: inden 15 dage under Nam og Excecution.

Den 7 Martij blev Rætten atter sat paa Aastædet Store Ringheim med forrige Lau Rættis mænd, og er da følgende passeret.

Først blev begge parters huusser af {..} Rættens Persohner tagen nøjere i siun og granskning.

Dernæst blev begge parter tilspurt om de noget viidere hafde at andrage til deris Sags frelse: dertil de svarede nej. mens vare Dom begierende.

Saa er da først efter Kongl: Allernaadigste Reglement giort følgende bereigning paa den/n/e Aastæds trættis bekostning, nemlig Sorenskriveren for 3 dagis forretning 4 Rd:r,

Sorenskriverens Reises bekostning frem og tilbage fra sit hiem, sambt fortæring, i alt 5 Rd:r 2 mrk: mens som fleere forRætning[er] er indfalden, saa anførris ickun 3 Rd:r. 6 Laug Rættis mænd udj 3 dage, á Mand 3 mrk: er 3 Rd:r. Lensmanden for sin opvartning og umage ved Rættens tilsigelse 4 mrk: er tilsam/m/en 10 Rd: 4 mrk:

Er da udj den/n/e Sag saaleedis af os for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Den/n/e sags beskaffenhed imel: disse tvende parter, neml: Ole Knudsen som Citant, og Contra Mathias Pedersen, bestaar her udj: At, den/n/e gaard Store Ringheim øfre og nedre Thuunet, haver været begge en Ejere tilhørende; og er i mange Aar af Capellanen her til Woss Præstegield bleven beboet, som og har haft, og inu!! (endnu) staar, en anseelig huuse wohnung, paa nedre Thuunets grund ved det brugs bønder huusser. Anno 1729 haver Karen Schrøder, Sal: Hr: Christen Weinvigs efterleverske, som ejere til den/n/e gaards ganske brug, Solt til Morten Ruus, Capellan pro Persona til Woss præstegield, øfre Thuunet, som skylder Aarlig 3 Løber 1 Spand smør med bøxsel og herlighed, som skiødet af 4 Julj 1729. udviisser, publiceret paa Wangens Som/m/er ting d: 16 Augustj 1729. Saa haver bemelte Capelan, siden huusse wohnungen staar ved nedre Thuunes bønder huusse, for da at have sine tienere nærværende hos sig, værret foree…. (foreenet?) med opsidderen paa nedre Thuunet, at hand til sit brug

1735: 55b

skulde bruge øfre Thuunets huusser, og Capellanen til sit brug igien, at bruge nedre Thuunets bønder huusser. Ao: 1732 haver bemelte Capelland Morten Ruus Solt sit Ejende brug øfre Thuunet med tilhørende bønder huusser, sambt huusse wohnungen som staar paa nedre Thuunet, til Citanten Ole Knudsen, hvilcket hand med skiøde af 12 Febr: 1732. publiceret paa Wangens Som/m/er Ting d: 15 Augustj sam/m/e Aar, og den derhos forfattede Specification over Gaardens Inventarium har beviist. Anno 1734, d: 2 Xbr:, haver Citanten skriftl: ved Lensmanden og tvende mænd ladet udminde Comparenten af sit brugs huusser, og at Comparenten igien vilde imodtage de huusser som hører til hans bøxlede brug: mens som de om huusse Aaboden ej har kundet kom/m/ i fordrag: Saa haver Ole Knudsen ved Stevning af 10 Febr: nest afvigte ladet Stevne og indkalde Mathias Pedersen hertil Aastædet, Dom at liide.

Og er da af os taged i siun, først, øfre Thuunets huusser: derpaa bliver saaleedis for Rætt Kiendt.

1: Post, Nøde flo[r]en, ganske forRaadnet: mens, som Ole Knudsen for 3 Aar siden har kiøbt gaardens huusser som de da vare, saa bør Comparenten ej svare Aaboeden for lengere end som de 3 Aar, som af os ansees til 4 Rd:r, hvilcke Mathias Pedersen bør udReede til Citanten.

2: post, Comparenten haver efter Vidnernis forklaring, bygt paa Kalve huusset baade i højden og lengden, som ansees til 9 mrk:, saa og opbygt paa øde tompt et Vedhuus og et sviin huus, som anslaais til 2 Rd:r, tilsam/m/en 3 Rd:r 3 mrk:, som Ole Knudsen bør gottgiøre Mathias Pedersen udj de 4 Rd:r Aaboed som den første post ommelder: saa at Comparenten i stæden for 4 Rd:r udReeder til Citanten i Aaboed ickun 48 sk: danske.

3: post, Angaaende smalle flo[r]en, da som den ej er opbygt paa øde tombt, mens er af Comparenten bleven bygt da hand styrte øfre Thunets brug, efter Vidnernis forklaring, førren hand kom til at styre nedre Thuunets brug. saa bliver sam/m/e øfre Thunet hiemfalden med de øfrige paa Gaarden staaende huusser.

1735: 56

4: Post, Det smeede huuss som Vidnerne forklarer om, at Comparenten haver bort fløt: bør hand igien at førre paa sit stæd, og sætte det i Lovfør stand: Og saa bort tage det smeede huuss som hand paa øde tompt og øfre Tuunets grund haver opbygt.
Dernest er taged nedre Thuunets bønder huusser udj siun: Og bliver der ofver af os saaleedis for Rætt Kiendt.
1: Post, Ildhuusset, derudj Citanten ickun har været til hælft, med den anden opsiddere paa nedre Tuunets brug: ej heller har Citanten brugt det lengere end som 3 Aar, som er fra den tiid hand kiøbte øfre Thuunet, saa omenskiøndt det er meget forfalden, saa bør hand dog ej at svare Aaboden lengere end som for sin tiid med 1 Rd:r.
2: post, Smalle flo[r]en, ganske forRaadnet: mens, som Citanten ickun har brugt den udj de ommelte 3 Aar, saa bør hand ej svare meere Aaboed end som 2 Rd: 3 mrk: Saa bliver paa disse tvende poster tilsam/m/en 3 Rd:r 3 mrk:, som Ole Knudsen bør udReede til Mathias Pedersen.
3: post, Nøde flo[r]en, som er for!! (før) Ole Knudsens tiid opbygt paa nedre Thunets grund. bliver det brug hiemfalden.
Saa haver og Citant: d: 2 Xbr: 1734. /: ved Lensmanden og tvende mænd skriftl:, som her i Rætten er fremlagt og i acten inddraget: af Mathias Pedersen her for Rætten tilstaaet at være ham Lovl: forkyndt :/ tillige ladet Mathias Pedersen udminde af 1 pd: jorde brug med bøxsel og herlighed: som Comparenten haver tilbøxslet sig fra øfre Thuunets brug; sam/m/e at vige imod sin første bøxels igiengivelse.
Den indstevnte Mathias Pedersen har sam/m/e ej villet efterkom/m/e, førren den sag angaaende huusserne var afgiort: Hvorforre Citanten Ole Knudsen udj sin Stevning af 10 Febr: nest afviigte for den/n/e Rætt sam/m/e haver paaAncket. som en fattig mand der haver mange børn og selv er trængende.

1735: 56b

Saa bliver af os her udj den/n/e post for Rætt Kiendt og Dømbt. Efter Lovens 3 B: 13 C: 1 art: og 14 C: 40 art: bør Mathias Pedersen viige \til neststundende Waar/ det ene pd: jord med bøxsel og herlighed, for sin jorddrot Ole Knudsen, som Comparenten til bøxsel af Citanten i brug haft haver; hvor imod Citanten Ole Knudsen bør betale Mathias Pedersen sin første Fæste efter Loven, Processens omkostning angaaende, da som Citanten Rætten fornøjer efter den bereigning her i acten er inddraget: saa bør Mathias Pedersen, til nogenleedis Erstatning for Citanten, betale ham den/n/e processis omkostning med 5 Rd:r 2 mrk: inden 15 dage under Nam og Excution.

Ao: 1735, den 21 Martj, blev holdet et **Almindel: Waar, skatte og Sage faldts Ting paa Gaarden Wiig i Jondahls skibbr:, Hardanger Fogderie**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Hejberg med tilsøgende Almue sambt andre som den tiid Tinget søgte, og bonde Lensmanden Johannes Wiig: Rætten blev betiendt med Sorenskriveren af!! (og) efterskrevene Laug Rættis Mænd, neml: Lars Olsøn Heritvedt, Lars Siurssen Breche, Iver Amunsen Tvedt, Joen Nielsøn Samland, Peder Peedersen Tørvigen, Torsten Larsøn Haldrager, Lars Siursøn Espeland og Lars Torkielsøn Tørvigen: hvorda følgende er passeret.

Allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadigste placat af 28de Januarj 1735. at vedkom/m/ende Præster og Kircke Ejere skall udreede og betale hvis de til Universitetet ere skyldig, saavel de paabudene Studie skatt og Cathedraticum, saafremt de icke der for vil lide Exsecution.
2det: skatte Forordningen af 26 9br: 1734 for Ao: 1735.

3de: Allernaadigste Reschribt angaaende Mariboe Kircke i Lolland. hvortil hver Kircke i begge Riigerne Aarl: skall svare 4 mrk: og det udj 3 Aar, \af 19: Nobr: 1734./
4de: Allernaadigste Reschript angaaende Lovens pag: 273 og 274. destricte at blive efterlevet og Exceqveret. af 3 Decbr: 1734.

Hr: Christen Tomboe udgivene bøxsel brev af 1 Apr: 1733. til Peder Olsen Ougestad paa 3 Spand 6 mrk: smør, 1/3 tønde salt, udj gaard: Ougestad. som blev oplæst.
Siur Baartved udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 21 Martj 1735. til Iver Larsen paa 3 Spand smørs Landskyld udj Gaard: UnderHougen Kaldet, i Jondahls skibbr: blev læst.

Welærværdige Ole Gerdrum, Sogne Præst til Strandebarms Præste gield, fremkom for Rætten, og tilspurte Laug Rætten med sambtl: Almue, at de med uskad Samvittighed vilde forklare om det var giørligt, at sætte taarn eller stumpell paa Jondahls Kircke \i Hardanger/, og om der var noget Taarn

1735: 57

paa sam/m/e Kircke da hands Sal: {Sal:} Svoger Mag: J: Brosse Ao: 1724 Kiøbte den af Hands Kongl: Maj:ts. Hertil Laug Rætten med Samtl: Almue Eenstem/m/ig svarede, at der aldrig /: som nogen kunde mindes :/ haver været enten Taarn eller Stumpel paa bemelte Kircke, ej heller er det giørligt at sætte taarn eller Stumpel paa sam/m/e Kircke, formeedelst de farlige kast Vinde som her falder af {disse} disse høje fiælle. dissuden staar den/n/e Kircke ej nogen Seilende til mercke, formedelst den staar under højeste fiæll i en Wiig. Wiidere tilspurte Sogne {Præsten} Præsten, Ole Gerdrum, Almuen, at de vilde forklare hvad indkomster den/n/e Kircke hafde, og hvad stand den var udj, da hands Sal: Svoger, Mag: J: Brosse, kiøbte den af Hands Maj:ts. dertil de svarede: Kircken haver ej anden indkom/m/e end som Tiienden, ellers var Kircken gandske forraatnet og needfalden da Sal: Mag: J: Brosse kiøbte den \for 1 Rd:/, hvilcken Sal: Mag: Ole Gierdrum af ny igien haver opbygget: ellers forklarede Almuen, at saaleedis som Klockerne nu henger i brøstet paa Kircken, kand de gandske vell høre dem, og haver de derris fulde lyd.
dette var af bemelte Ole Gierdrum begieren[de] af Rætten beskreven, under Haand og Seigl at vilde vidne.

Samson Larsøn Brattebøe udgivene Odels Transport af 21 Martij 1735. til Od Larsøn paa 1 Løb 12 mrk: smør udj Gaard: Brattebøe i Jondahls Kircke Sogn. blev læst.

Fogden fremlagde de Ordinaire og sædvanlige Tingsvidner, samt Termin Restancerne, som blev inden Rætten Examineret, og som ingen derimod hafde at sige, var Fogden Rættens Attestation begierende. hvilcket Retten ej saa at kunde nægte ham, Altsaa blev sam/m/e efterkom/m/et.

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for dette Ting den/n/e sinde ophævet.

Ao: 1734!! (1735), den 21 Martij, hvar!! (var) ieg paa Gaard: Wiig i Jondahls skibbr:, Hardanger Fogderie, hvor der blev holdet et Almindel: Waar, skatte og Sage Ting:
paa sam/m/e tiid kom mig til hænde Høj Edle og Welbaarne Hr: Admiral og StiftsAmbtmand Ulrik Kaas[es] Resolution af 11 Martj 1734!! (1735?). lydende saaleedis: Efter Højbemelte ordres indhold forretog ieg den/n/e forRætning paa bemelte gaard Wiig den

22 Martj, som var dagen nest efter, hvorda var nærværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Hejberg for at Observere Hans Maj:ts Intresse, og tillige Hafde beordret Lensmanden af Østensøe skibbr:, \Ole Berven/ den/n/e forretning at bivaane,

1735: 57b

Tillige med en upartisk Laug Ræt af bemelte Østensøe skibbr:, som alle efter Fogdens ordre var kom/m/en og ere følgende, neml: Lars Øfsthuus, Ole Nielsen Norheim, Rasmus Schaalem, {Berendt} \Peder Haaversen/ Wiig, Christen Øfre Wiig og Ole Olsøn Østensøe. hvor Vj da ved siun og granskning {tog} nøje besigtede den skade som Elven haver foraarsaget den/n/e gaard Wiig.

Først fremlagde Fogden Matriculen pro Ao: 1667, 1716 og 1733!! (1723). efter hvis Eenstem/m/ige lydende Gaarden Wiig, No: 30 i Jondahls Sogn, skylder udj Skatt 2 Løber smør, og udj Landskyld 1 ½ Løb smør, 1 ½ hud, 1 g:skind, som opsidderen Johannes Nielsen alleene beboer;

Men bemelte opsiddere producerede i Rætten en aftags forretning passeret den 11 Junij 1687. saa lydende. her af er at fornem/m/e at den/n/e Gaard er sam/m/e tiid for skade af Elve brud og usædvanlig wandløb, bleven feldt saa meget udj Landskylden, at den derefter icke skulde svare meere end liige med Skatte Skylden af 2 Løber smør, og at gaarden fra den tiid icke skulde svare meere udj leeding end 7 mrk: smør og et g:skind. Derhos forklarede opsidderen, bemelte Johannes Nielsen Wiig, at siiden dette aftag skeede, har den/n/e gaard icke været agtet eller anseet, enten udj Kiøb, Sall, Skifte eller bøxsel for meere end 2 Løbers Landskyld, hvorom hand andviiste adskillige skifte breve, Skiøder og bøxsel breve, som udviiste at samme sig saaleedis i Sandhed forholder; hand forklarede ydermeere at de forrige Fogder har og icke fordret højere Odels skatt og Rostieniste eller leeding af gaarden: end efter dette aftags brev: hvorom hand og anviiste Gaardens skatte bog, men itzige Foged har paastaaet at Odels skatten, Rostienesten og leedingen efter de gaml: jorde bøgger og Matriculer skulde Erlæggis, saasom det passerede afældts brev icke af Hans Kongl: Maj:ts allernaadigst var approberet, som og af Skatte boggen pro 1733 og 1734. sees at være betalt. Endelig beviiste og opsidderen Johannes Wiig med gave brev af 12 Julj 1714, at hand selv ejer og bruger den halve

1735: 58

Gaard, som der udj ickun bereignis for 1 Løb, og med bøxselseddel af 8 Octbr: 1704, som efter forordningen af 23 Januarj 1719 er bleven fornyet den 4 Nobr: 1720. at have tilbøxslet sig den anden halve gaard hos dens Ejere Ole Olsen Baartvedt, hvilcken halve deel i liige maade bereignis for 1 Løb smør. Men som nu Elvebrud siden den tiid dette forom/m/elte aftag skeede, har giort gaarden saa uboedlig stoer skade, og daglig jo meere og meere tiltager, at dend nu umuelig kand svare endten skatt eller Landskyld af 2 Løber smør, Saa er det aarsagen at hand har maat søge den Høje øfrigheds tilladelse at faa Gaard: af Rættens Middel besigtiget, og dens skade /: som den nu kand skatte og skylde af :/ Taxeret, begierede derfor at med forRetningen maatte fortfarris,

Derpaa begave Vj os samtl: til Stæderne hvor Gaardens jord af Elv og Vandløb hafde taget skade, og befandt saavell inden som uden gierdz at Een stoer deel af gaardens beste Eng og marck var udtagen, og at dend skade som jorden i saa maade har taget, i det minste kand Reignis udj proportion af det beholdene for 1 pd: 12 mrk: \i SkatteSkylden, og udj Landskylden 1 ½ hud, 1 g:sk:/, og som sam/m/e efter voris skiøn aldrig igien kand forbedris, men heller meere og meere udtager og fo[r]verris: Saa er voris skiønd at sam/m/e Gaard efter de fremlagde Matriculer til den/n/e tiid har staaet for skatteskyld 2 Løber smør, og for

Landskyld /: uagtet hvad det producerede og uaproberede aftags brev formelder :/ udj Landskyld 1 ½ Løb smør, 1 ½ hud og 1 g:skind, dend nu bør nyde der udj aftag, neml: udj skatteskylden 1 pd: 12 mrk: smør, og udj Landskylden 1 ½ hud, 1 g:skind, hvilcket aftag bør Reignis ofver den heele gaard, og lignes mellem Ejerne udj proportion af en hvers Ejendom: ydermeere forfarede og besigtigede Vj det som endnu af gaarden er udj behold, og befandt at der paa udj det højeste kand saaes 2 ½ td: Reen Korn, og 4 ½ tønde haure!! (Havre), hvor af formeedelst gaardens Ringhed at dend under tørvene ickun bestaar af Stoer Sand og Steen, som ingen giødning kand tage, i det højeste udj goede Aaringer Kand afles 7 á 8 td: Reen Korn og 14 á 16 td: haure, item at der paa kand fødes

1735: 58b

10 Kiør, 3 ungnød og en hest, 10 á 12 stk: faar og Giedder. Og som til gaard: icke findes nogen anden herlighed end saa megen skou den kand behøve til fornøden huusse Reparation og brendeved, og ej meere, saa er Voris nøjeste skiøn at Gaarden herefter kand skylde i det højeste udj skat og Landskyld 1 Løb 1 pd: 12 mrk: Smør siger Een Løb Ett pund Tolfv marcker smør, hvor Johannes Wiig da skall eje den halve deel, og Olle Baartvedt eller hands arvinger den anden halve deel.

Ligeleedis forretog Vi besigtelse og granskning ofver Gaard: Underhougen, beliggende i Jondahls skibbr:, følgelig HøjEdle og Welbr: Hr: Admiral og StiftAmbtmand Ulrick Kaas[es] Resolution, Sub dato 8 Septbr: 1734. saa lydende.

Fogden fremlagde Matriculen pro 1667, 1716 og 1723, efter hvis Eenstem/m/ige formeld den/n/e Gaard Skylder udj Skatt 3 Løber Smør, og udj Landskyld 3 ½ Løb smør, 2 ½ huud, Som bruges og beboes af de 4re Lejlendinger, neml:

Lars Torsen	2/7 part, som er i	Skatt Landskyld	2 pd: 13 5/7 mrk: smør 1 Løb smør, 5/7 huud
Joen Nielsøn	2/7 part, er i	Skatt Landskyld	2 pd: 13 5/7 mrk: smør 1 Løb smør, 5/7 huud
Iver Larsøn	3/14 part, er udj	Skatt Landskyld	1 pd: 22 5/7 mrk: smør 2 pd: 6 mrk: smør, 15/28 huud
Niels Salmonsøn	3/14 part, er	Skatt Landskyld	1 pd: 22 5/7 mrk: smør 2 pd: 6 mrk: smør, 15/28 huud

Men bøjde Lensmanden Johannes Nielsen Wiig, som møtte paa Egne og samtl: medEjere til den/n/e Gaard, deris veigne, fremlagde udj Rætten en aftags forRetning paa den/n/e gaard, udstæd 1669 den 8 Junij, saalydende. heraf sees at den/n/e Gaard Underhougen sam/m/e tid formeedelst fieldskreede er bleven affældt udj Landskyld 2 ½ huud, og at den derefter ickun skulde svare Landskyld af 3 ½ Løb smør, og give udj leeding 13 mrk: smør, 1 g:skind, 2 f:skind.

Og forklarer Comparenten Johannes Wiig, at siden dend tiid dette aftag skeede har gaard: icke været Estimeret enten udj Kiøb, Sall, Skifte eller bøxsel for meere Landskyld endsom 3 ½ Løb smør, hvorom hand og til beviis frem-

1735: 59

Viiste adskillige Skifte breve, Skiøder og bøxselbreve, Men i særdeelished bøndernis Landskyld bøgger, som udviisser at den/n/e hands forklaring sig saaleedis forholder, i det at Lejlendingen Lars Torsen ickun har svaret aarlig Landskyld af 1 Løb smør, Joen Nielsen af 1 Løb smør, Iver Larsøn 2 pd: 6 mrk: smør, og Niels Salmons: af 2 pd: 6 mrk: smør. ydermeere forklarede hand at de forrige Fogder icke har Krævet meere Odels skatt og

Rostieniste for den/n/e gaard end af 3 ½ Løb smør, hvorom hand andviiste adskillige Qvitteringer. Men Jtzige Foged har icke villet accordere det sam/m/e, efterdj det gaml: aftags verck icke af Hans Maj:ts allernaadigst er approberet, Men paastoed fuld Odell skat og leeding efter de gaml: jorde bøgger og Matriculer, som og efter Lejlendingernis Skatte bøgger og Fogedens Cassa bogs udviis pro 1733 og 1734 er bleven betalt. Endelig blev og fremlagt Ejerne til Gaard:, deris Adkomst breve, hvoraf det er at fornem/m/e, at Christi Johans datter Eicken efter Skifte brev ejer Lars Torsens brug, anført for 1 Løb smør, udj Niels Salmons:[s] brug ejer hun i ligemaade 1 pd: 15 ½ mrk:, og Siur Baartvedt Ejer i sam/m/e brug 14 ½ mrk:, endnu ejer Siur Baartvedt Lejlending Iver Larsøns brug, som udj Skifte brevet er bereignet for 2 pd: 6 mrk: smør, og Johannes Wiig ejer efter gave brev af 12 Julij 1714 Joen Nielsøns brug, som sam/m/e steds er anført for 1 Løb smør, og saaleedis Ejer da Christj Eichen af de 3 ½ Løb smør som gaard: efter det gaml: aftags brev skulde Skylde og Ejerne har holdt for deris Rættesnor 1 Løb 1 pd: 15 ½ mrk:, Johannes Wiig 1 Løb smør, og Siur Baartvedt 2 pd: 20 ½ mrk: smør. Samtl: Lejlendinger, som ogsaa ved forRetningen var nærværende, beklagede deris Nød og den stoere skade deris paaboende jord nu atter ved field skreder og Vandløb har lidt, og at det er dem umueligt at beboe gaard: for den skatt og Landskyld de nu maa svare der af, hvorforre de og har været højlig foraarsaget at udvircke Høj øfrigheds tilladelse til den/n/e aftags forretning, hvormed de begierede i Guds Naufn

1735: 59b

maatte fortfaris.

Derpaa forføjede Vj os til stæderne hvor Gaard: af de udløbene fieldskreder og Vandløb har taget skade, og befandt at foruden dend gamle fieldskrede som har overtecket een stoer deel af Gaard:[s] Eeng, og aldrig meere staar til at oprydde, er atter afvigte Aar 1734. udløben en anden field skreede, som i lige maade paa Gaardens Eng har giort stoer skade, og icke alleene har over trecket en stoer deel af Gaardens Eng, men end og bort tagen den liden brende veed som forhen til gaarden fantes, ydermeere befandt Vj at af Gaard:[s] udmarck har Elven udbrudt, og daglig udbryder saa meget, at fast lidet eller intet er til overs, og som da den/n/e skade strecker sig saavel til den ene som den anden Lejlending og Ejeris brug og Ejendom, saa der icke kand giøris nogen forskield paa at ja den eene har i proportion af hands brug lidt lige saa stoer skade som den anden: saa at intet der af staar til at forbedre, men befrøgtende jo lengere jo meere forværris. Saa er voris Nøjeste og beste Skiønd, at som Gaard: til den/n/e tiid efter Matriculerne har staaet for Skatteskyld 3 Løber smør, og udj Landskyld /: uagtet hvad det gamle u-approberet aftags brev derom formelder :/ for 3 ½ Løb smør, 2 ½ hud, dend da i det allerringeste bør nyde aftag udj skatteskylden 1 Løb smør, og udj Landskylden 1 ½ Løb smør, 2 ½ hud, hvilcket aftag bliver lignet mellem Lejlendingerne og Ejerne udj proportion af en hvers brug og Ejendom.

Endelig haver Vj og paa det nøjeste gransket og forfahret hvad den/n/e gaards overblevene jord som kand dørckes, kand svare udj Skatt og Landskyld, og som Vj da har befunden at paa den heele jord kand saaes 2 tønder Reen Korn og 7 tønder hafre, men formeedelst jordens slette grund, som bestaar af idel steen og gruus, ickun i beste

1735: 60

Aaringer Afles 5 á 6 td: Reen korn og 18 á 20 td: hafre, men i slette Aaringer er neppe sæden igien. item fødes 12 Kiør, 5 á 6 ungnød, 2 heste, 16 á 20 faar og gieder: Saa er voris beste skiønd at den/n/e heele gaard, som aldeelis ingen anden herlighed haver, in allis Kand skylde udj skat og Landskyld 2 Løber smør siger Toe Løber smør, og bliver da en Lejlendings brug efter aftaget Saaleedis.

Lars Lars:!! (Torsøns) brug udj Skat og Landskyld	1 pd: 17 1/7 mrk:
Jon Nielsøns brug ligesaa	1 pd: 17 1/7 mrk:
Iver Larsøns brug udj skat og Landskyld	1 pd: 6 6/7 mrk:
Niels Salmons:[s] brug ligesaa	1 pd: 6 6/7 mrk:
Tilsam/m/en	2 Løber Smør

Ao: 1735, den 26 Martj, blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting for Kingservig Skibbr: udj Hardanger \paa Gaarden Utne/**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, og paa Lensmanden Torgiels House[s] weigne /: siden hand paa sin Lovl: Reise er borte :/ møtte hands Søn Peer Torgiersen, saa war og nerværende samtl: Almue, som de Kongl: Contributioner afKlarerede, foruden andre som sam/m/e tiid ting søgte: Rætten blev med Sorenskriveren betient af efterfølgende Eedsvorene Laug Rættis mænd, neml: Mathias Berve, Od Qvæstad, Ole ibd:, Asbiørn Berve, Hans Moge, Ole Reisætter, Gierand Mælland, og Omun Berve. er da passeret.

Allerunderd: publiceret de Kongl: Forordninger og Rescribter, som findes Extraheret paa fol: 56.

Sal: Prousten Brosses Arvinger, derris udgivene Skiøde af 23 Septbr: 1734. til Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig præstegield, paa endeel huusse som er staaende paa præste gaard: udj Ullensvang. blev læst.

Ole Jørgensen Bustethuun udgivene skiøde af 26 Martij 1735. til Ole Knudsen paa 1 pund 1 ½ mrk: smør, ½ huud udj Gaarden Opheim i Odde Kircke Sogn, tillige med paastaaende huusser, og 9 ¾ mrk: smør i Bustethun. blev læst.

Ole Jørgensen Bustethuun og Joen Olsen Age, derris udgivene Skiøde af 26 Martj 1735. til Sig:r Broder Møller paa 2 pd: 5 ¼ mrk: smør Landskyld med bøxsel og herlighed i Gaarden Bustethuun i Ode Kircke Sogn, og 9 mrk: smør, 1 g:skind med bøxsel og herlighed i Gaarden Opheim. blev læst.

Orm Nedre Berge udgivene skiøde af 24 Martj 1735. til Halver Ormsøn paa 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Øverland i Røddahls!! (Røldahls) Kircke Sogn. blev læst.

1735: 60b

Samson Larsen, Berie Larsen og Od Larsen, derris udgivene Odels Transport af 22 Martj 1735. til Joen Olsen den yngre, til 5 Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Age, i Ullensvangs Kircke Sogn i Hardanger, blev læst.

Knud Pedersen Sexe, Siur Pedersen Øfste Sexse, Viglick Hærøe, Magdelj Joens datter og Østen Oppedahl, derris udgivene skiøde af 26 Martj 1735. til Peder Knudsen paa 1 Løb smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaard: Mit Sexse i Ullensvangs Kircke Sogn beliggende. blev læst.

Madam Christina Marie Hejberg, Sal: Fabricius, udgivene skiøde af 1 Junj 1734. til Sorenskriver Johan Seckman Fleischer, paa Huusse wohnungen staaende paa Gaard; Hestham/m/er i Kingservig Kircke Sogn beliggende. blev læst.

Mathias Samsonsøn Frønæs udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 24 Martj 1735. til Asbiørn Larsen paa 1 Spand smør udj Gaard: Staen i Odde Kircke Sogn beliggende. blev læst.

Niels Jøssendahls udgivene bøxsel brev af 27 Nobr: 1734. med Contra Revers, til Gunder Olsen paa 4 pd: 4 mrk: smør udj Gaard: Jøssendahl, i Odde Kircke Sogn, blev læst.

Johannes Larsøn Haldanger udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 24 Martj 1735. til Torckel Iversøn paa 1 Løbs leje i Gaard: Utne, Kingservig kircke Sogn, blev læst.
Trond Aalvigen, Gunder Bue, Lars Norem og Anne Torbiørns datter Bue, derris udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 22 Martj 1735. til Baar Michelsen paa et Spand smør udj gaard: Schieggedahl i Odde Kircke Sogn beliggende. blev læst.
Knud Johansøn Yttre Bleje udgivene skiøde af 24 Martj 1735. til Arne Knudsøn paa ½ Løb 4 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt ofverbøxsel til 9 mrk: smør, 1/8 huud, alt i Gaard: Yttre Bleje i Ullensvangs Kircke Sogn beliggende. blev læst.

Udj den Sag imel: Lars Gundersen Indre Alsager, og Contra Torkiel Eliasøn Diønne, er saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Lars Gundersen haver ved tvende Lovfaste Vidner ladet Stevne Torkiel Eliasøn Diønne til et Almindel: Høste Ting som holdets!! (holdtes) for Kingservig skibbr:[s] Almue den 12 Octbr: og efterfølgende dage 1733. for Resterende Effecter af Citantens Hustrue Guro Elias datter tilfaldene Arve Midler: der

1735: 61

forre Comparenten Torkiel Eliasøn haver været Formynder. Og er da Sagen fra et Ting til andet af Citanten bleven Lovl: forfuldt, og ved procedurers drift er af Citant: Lars Gundersøn bleven beviist med Skifte breve af 23 Maj 1713 og 5 Martj 1732. hands Hustrues tilfaldene Arve Middeler, der forre Torkiel Eliasøn af Skifte Rætten er bleven til Formynder beskicket: dernæst haver Citant: med Torkiel Eliasøns udstæde skiøde af 22 Julj 1730. beviist at den indstevnte Torkiel Eliasøn haver soldt af Citantens Hustrues arvede jorde goeds, j den tiid hand stoed som hindes Formynder. Her for alt Citanten er paastaaende Rigtighed, med paaløbende Renter. imod foranførte haver Comparenten Torkield Eliasøn ej noget udj Retten fremlagt eller andraget til sin forsvar: undtagen at hand forklarer, som af Citant:[s] Hustrue inden Rætten er bleven tilstaaen, at Torkiel Eliasøn har fortroet hinde /: som udj Hindes umyndige Aar er forkom/m/et :/ noget af Effecterne, som acten udviisser, paastaaende for sam/m/e ej at blive ansvarlig: Citanten her imod har paastaaed i kraft af Lovens Allernaadigste bydende, at Formynderen bør svare og erlægge det som hand[s] Myndl: i hindes umyndige {h} Aar har betroet. Saa Kiendis for Rætt. At Torkiel Eliasøn j tvende Lovfæste[de] Mænds ofverværelse bør træde til Leqvidation med Citant: Lars Gundersøn at giøre Reede og Rigtighed for det forrestaaende Formynderskab inden 6 ugger under Nam og Execution efter Skifte brevets formæld: processens omkostning betaler Torkield Eliasøn til Citanten Lars Gundersøn med 1 Rd: 4 mrk: under Lovens adfær.

Lars Larsøn Bleje og Hands Formynder Joen Olsøn Age efter forrige tiltalle til Ole Grebsøn Bleje, fremlagde i Rætten et skiøde af 2 Martj 1711. med begier det maatte læssis og i acten indragis, sam/m/e er saa lydende.
den indstevnte Ole Grebsen Bleje Comparerede, fremlagde i Rætten et indlæg af 22 Martj 1735. med begiær det maatte læssis og i acten inddragis, sam/m/e er saa lydende, {indsænt fra Niels Espeland.}
Citanterne paastoed at den i Rætten fremlagde Dom, maatte blive fornyet, og at hands Contra part maatte blive tilfunden at betale Dem processens omkostning skadisløs.
Comparenten svarede paa tilspørsel af Rætten, at hand ej viidere hafde til sagens oplyssning at lægge i Rætten, mens dog var begierende Sagen udsat.
Citan[terne] protesterede herimod, siden Comparenten ej hafde noget Lovl: Fundament til den/n/e hands paastand,

1735: 61b

Mens formeente Citant: at den/n/e forlangte opsættelse ej giort for andet, end at spilde tiiden, siden Citant: ere fattige, og ej kand udstaa en langvarj proces, mens ved sam/m/e at blive tvungen til at frafalde derris Rætfærdige Sag. hvorforre de vare paastaaende at Sagen nu til Dombs maatte blive optagen.

Afsagt.

Den af Ole Grebsen Bleje forlangte udsættelse med Sagen: da som sam/m/e ej paa noget Lovl: er grundet, kand den ej af Rætten bevilges; mens Sagen bliver til Dombs optagen. Og haver parterne for Rætten at møde til Næste Rættis holdelse for Kingservig skibbr:, Domb at anhørre. Saaleedis Afskeediget.

Citant: Siur Torstensen Aalvigen, som haver tiltalt Knud Torsøn Diønne og Torre Knudsen: fremkom for Rætten og var begierende Sagen udsat til neste Ting for at Søge ved StiftAmbt{Ambt}manden efter det Kongl: Beneficium en procurator, som ingen af de indstevnte her imod hafde at Wentilere. Saa blev Sagen udsat.

Fogden uddeelte til de fattige 4 Rd:r, som Tomas Alsager Ao: 1733 blev tilDømbt for ulovl: skovhuug.

Jacob Ejtrim, som Lauverge for Encken Guri Tveten, {og Jacob Skare paa Egne og Medarvingers Veigne efter} haver ved Stevne Vidnerne Peder Housse og Lars Larsøn Helleland ladet Stevne og indkalde her til Rætten Siri Olsdatter Age, Dom at lide til at fra sig levere et Sølv belte, 2 sølv skeer, en sølv Søllie, 2 Rd:r i penge, og noget lærret umaalt; som Enckens \Søn/ {Iver} \Einer/ Larsen \Tvet/ haver givet hinde da hand fride til hinde, og som bemelte Iver Larsøn er ved døden afgangen, formeenede Enckens LaugVærge at den Fæster gave som hindes Søn hafde givet bemelte piie!! (pige), burte hun have tilbage.

Paa den indstevnte Siri Olsdatters Veigne møtte i Rætten hindes Fader Ole Larsen Age, som vedtog at hands datter er Lovl: stevnet, og fremlagde et skriftl: indlæg af 22 Martj 1735. med begier det maatte læssis og i acten inddragis, sam/m/e er saalydende.

Citanten tilstoed at det som Comparenten har meldet om i sit indlæg, er bleven given Siri Olsdatter af Sal: Einer, undtagen Sølv beltet, og det paastoed Citant: igien.

1735: 62

Comparent: var begierende Sagen udsat til Næste Ræt for at førre Vidner til Sagens nermere oplyssning.

Afsagt.

Sagen givis Rom til Næste Rættis holdelse, da parterne haver derris beviissligheder at føre, hvorefter Sagen skall blive omgaaet som Lov og Rætt medførrer.

Johannes Jørgensen Jaastad haver ved Stevne Vidnerne Helge Hambre og Ole Berge ladet Stevne Søren Bratteteig og Ingvold Sellelands Encke, den første for 2 Rd:, og den anden for 1 Rd:r, efter Skifte brevet af 24 April 1729. som blev af Citant: i Rætten fremlagt.

den indstevnte Søren Bratteteig møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, derhos Erklærede at \ h/an/d / med goed Eed og uskaet Samvittighed vilde svære det hand aldrig var de udj Skifte brevet anførte 3 Rd:r Skyldig til Sal: Joen Asbiørnsøns Sterboe.

Peder Jaastad, som gick i Rætten for Citant:, Erklærede at hand var fornøjet med at Søren Bratteteig aflagde sin Eed. derpaa blev Eedens forklaring for den indstevnte oplæst, og med

Citant:[s] samtycke aflagde hand sin Eed med opragte fingere, det hand ej var skyldig til Sal: Jon Asbiørnsøns Stervboe, de anførte 3 Rd:r.
Efter Eeden var af Søren Bratteteig aflagt, paastoed hand ved Dom at faa erstatning for paaførte omkaastning, siden hand uskyldig fra sit hiem, som er 8 Miill, er bleven ved ubillig Stevning indkaldet.
Paa Ingvold Sellelands Enckes veigne møtte hindes Søn Torre Ingvoldsøn, som forklarede at hands Moder var syg og Sengeligendis, og at hund for ham hafde forklaret det hun med Eed vilde bekræfte, ej at være skyldig de udj Skifte brevet anførte 2 Rd:r. og altsaa begierede Sagen udsat til Næste Ting for at føre sin Moders Eed Lovl: til Tinge.
Peder Jaastad paa Citant:[s] veigne var der med fornøjet.

Afsagt.

Sagen udsættis til Neste Ting, til sam/m/e tiid paalæggis Ingvold Sellelands Encke her for Rætten at møde, Eeden at aflægge, eller og Lovl: til Rætten at indsende Hindes Eed.

1735: 62b

Helge Giermunsøn Schaatvedt, som formeener sig at være Rætte Odels Mand til 1 ½ Løb smør udj gaard: Degernæs i Odde Kircke Sogn, som brugges af Lars Tostensøn og Lars Aamunsøn, der til hand lod lysse sin penge mangel til sam/m/e goedssets indløsning.

Ole Haldorsen Espen haver til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne Ole Knudsen Issberg {til}, Dom at lide til at viige Gaard: Jissberg, som er Citant: tilhørrende, hvilcken hand Selv vil bruge: Og altsaa i andleedning af Loven haver hand ladet sin Contrapart efter bøxselens indhold, for Juul 1734. Lovligen udminde.
den indstevnte Ole Knudsøn Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, og at hand for Juul 1734 af hands Jorddrot Ole Haldorsen war bleven Lovl: udmindet. mens som bøxsel sæddel:, som Comparenten i Rætten fremlagde, datteret 15 Julij 1730. {saa lyden} er forandret, synes hand icke at være pligtig gaard: at viige. og altsaa var begierende den her i acten maatte inddragis, som er saa lydende, der næst var Comparenten begierende Sagen udsat til næste Ting for at førre sine Vidner.
Citant: tilstoed at hands StifFader Tobias Espen, som var hands Formynder, haver som jorddrot forandret baade bøxsel brevet og Copien førren hand leverede den fra sig, siden hand syntes som Jorddrot, at den ej var indRættet paa den maade som hand for sine umyndige kunde forsvare. hvortil hand formeenede som Jorddrot at have magt, sin jord at bort bøxsle paa hvilcken maade hand best siunes, eller[s] var hand fornøjet med at Comparent: bekom den forlangte opsættelse.

Afsagt.

Efter begge parters samtycke udsættis Sagen til neste Ting, en hver da tagende med Dem hvad de kand have til Sagens oplyssning, da de skall vedefaris hvis Lov og Rætt medførrer.

Opsidderne paa Gaard: Aasse, \No: 25/ i Odde Sogn, naufnl: Siur To(stensøn), som ejer og bruger udj Skatt en halv Løb smør, og i Landskyld 18 mrk: smør, ¼ huud, Samson Pedersøns ……, som ejer og bruger udj Skat 1 Løb smør, og udj

1735: 63

Landskyld ½ Løb smør, ½ huud, og Tormo Torgielsøn, som Ejer og bruger udj Skat 1 pd: 12 mrk: smør, i Landskyld 18 mrk: smør, ¼ huud, lod ved Joen Qvitne, som for Rætten paa derris veigne Comparerede, tilspørge den samtl: tingsøgende Almue, om det er dem bekiendt

at nestleden nye Aars aften ved en uløckelig ilds waade blev afbrendt alle derris paa Gaard: staaende huusser, hvor ofver det meste, ej alleene derris Ringe boehave, men end og ald derris afling, og en stoer deel Creaturer som indebrendte.
Hertil Laug Rætten med den Gandske Almue svarede Enstem/m/ig, at det disvære er dem alt for veld bekiendt den/n/e uløcke, og at der blev sam/m/e tiid brendt paa Gaard: Aasse 23 huusser, foruden de Fattige Folckes gandske boehave, sambt sæd og en deel Creaturer: saa at der ej blev et huuss tilbage paa Gaard:
herom opsidderne var begierende beskreven hvis passeret er, for at søge Kongl: Allernaadigst opreisning for nogle Aars Skatte frihed.

Aamund Torstensøn Øfre Berve haver til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne Asbiørn Øfre Berven fordj hand brugger en halv Kielder under Citantens huuss, og ej vild tæcke ofver sam/m/e.
{Ci} den indstevnte møtte, vedtog at være Lovl: Stevnet, forklarede at Kielderen var til fællis for alle gaard:[s] opsiddere, og hvis hand manglede at have tæcket paa sam/m/e huuss over Kielderen, det hafde hand igien meere bygget og tæcket igien paa andre gaardens huusser, meere end hands andeel.
Sagen henviisses til Aastædet, ved Sorenskriveren og uvillige mænds Siun og granskning, til endel: paakiendelse hvor meget en hvers andeel kand blive at vedligeholde. Saaleedes Afskeediget.

Welærværdige Hans Høg, medtiener til Strandebarms Præstegield: fremkom for Rætten paa Egne og samtl: medarvingers Veigne efter Sal: Prousten Jørgen Brosse, som Ejere til Kingservig, Ullensvangs og Odde Kircker udj Hardanger Fogderie beliggende, og tilspurte Samtl: tilsøggende Almue, om der var Taarn eller Stuppel paa nogen af disse Kircker da Sal: Prousten Brosse Kiøbte dem af Hans Maj:ts. Resp: saa lenge mindes kand af den gandske Almue, hafde der aldrig været Taarn eller Stuppel paa disse Kircker, ej heller er det giørligt for det haarde væir som her falder ved disse Kircker, som ligger under højeste fiæld, hvor slem/m/e og farlige kast vinde falder, og kand de mindes at kast vinde har taget,

1735: 63b

eller kastet, taget gandske af, mens var det best efter derris vidende og den oplysning som de om dette her faldende Veir haver, at Klockerne bliver hengendis i brøstet paa Kirckerne, hvor de nu henger, saasom Almuen ganske lydende kand høre Klockerne: ellers er det at frygte, om der skulde settis taarn eller stuppel paa Kirckerne: at de farlige kast vinde da hafde større magt, og kunde ganske nedkaste Kirckerne. Qvest: om disse Kircker ligger nogen Seilende til mercker. Resp: det er aldfor langt inde i fiorden, og altfor smal en fior der til at nogen seilende skulde kom/m/e der ind, undtagen hvad bønder baader er, og da er landet dem den beste Rettesnor.
Præsten Hans Høg var begierende under Rættens Haand og Zigneter beskreven hvis passeret er.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg fremkom med de Sædvanl: Tingsvidner til Rættens forseigling. som ingen indfandt sig, der noget imod sam/m/e hafde at Erindre, saa blev det af Rætten vedtagen.

Hans Christopher Ohnsorg som fuldmægtig af Fogden Harberg, fremkom for Retten med en liden Restance af Forrige Foged Ohnsorgs Regnskaber, og som den ved Examen befantis Rigtig, var hand Rættens Attestation begierende, som Rætten ej saa at kunde nægte ham.

Efter trænde gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for dette skibbr: ophævet.

Anno 1735, den 28 Martj, blev holdet et **Almindel: Waar, skatte og Sage Ting paa Gaarden Eide i Gravens Kircke Sogn og skibbr: udj Hardanger:** ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, bonde Lensmanden Anders Hansen med Samtl: Tingsøgende Almue. De Eedsorne Lau Rættis Mænd som Rætten med Sorenskriveren betiente, ere følgende, Ole Torgiersøn Schaar, Poul Pedersen Nedre Spilde, Iver Magnusen Børse, Niels Olsen Store Berge, Aslach Larsøn Lille Berge, Niels Giermunsøn Bue, Lars Tostensen Sæe, og Joen Johansøn Kolsgaard: er da passeret inden Rætten som følger.

Allerunderdanigst publiceret de Kongl: Forordninger og Reschribter, som findes Exstraheret paa fol: 56.

Britte Anves datter Holven udgivene skiøde af 28de Martj 1735. til Michel Olsen paa 1 Spand smør, 1 g:skind udj Haar.. Teigen kaldet i Gaard: Holven i Graven Kircke Sogn. blev læst.

1735: 64

Britte Christophers datter, Elling Osse, Christopher Diønne, Iver Lione, Østen Aasem, Hans Opheim, derris udgivene skiøde af 28 Martj 1735. til Eilef Snaresen paa 1 ½ Spand smørs Landskyld med bøxsel og herlighed i Gaard: Sævertvedt, beliggende i Ulvigs Kircke Sogn. blev læst.

Olmoe Møchelthun og Omund Bue, derris udgivene skiøde af 28 Martj 1735. til Niels Giermunsøn paa 3 Spand og 2 mrk: smør Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaard: Indre Bue i Eifiord Kircke Sogn beliggende. blev læst.

Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev af 15 Martj 1735. med Contra Revers: til Lars Hoversen paa {1 pd:} \1 Spand siger ett Spand/ smør, 1 g:sk: udj Gaardden Hoven i Gravens Kircke Sogn. blev læst.

Omund Bue udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 26 Ma[r]tj 1735. til Niels Larsøn paa 1 Spand smørs Landskyld udj Gaard: Schaar i Eifiords Kircke Sogn. blev læst.

Andreas Hejberg, Foged ofver Hardanger, hands udgivene bøxsel brev af 25 Nobr: 1734. til Ole Halstensen paa 2 pd: 6 mrk: smør, 1 g:sk:, 1 f:sk: udj Gaard: Midaas, i Gravens Kircke Sogn. blev læst.

Udj den Sag imel: Hans Johans:, Giestgiver paa Eide udj Store Graven, Hardanger Fogderie, og Contra Arne Monsen Øfre WasEnden, er saaleedes for Rætt Kiendt og

Afsagt.

Det er af Citant: Hans Johans: med de udj Rætten fremlagde Documenter beviislig giort, det hand til Giestgiveriets brug paa Eide i Store Graven er berettiget, viidere er bleven med tvende Vidner, neml: Joen Halversen Seim og Jens Olsen WasEnde, af Citanten beviist at Arne Monsen, boende paa Øfre WasEnden, haver solt øll og brendeviin: mens det er ej af Citanten eller Comparenten Arne Monsen bleven beviislig giort den Destance som er imel: disse tvende stæder, neml: Eide og Øfre WasEnden; Saa Kiendis for Rætt, at parterne haver til Rættens nermere oplyssning /: førren Dom i Hoved Sagen kand afsiges :/ ved Lovfaste Vidner at {afsiige} beviisslig giøre den Destance som er imel: Giestgiveriet paa Eide og Øvre WasEnden, saavelsom stædernis Cituation og wejens beskaffenhed, om det er beqvem/m/el:

for de Rejsende at søge derris forpflegning og Natte Herberge paa Giestgiveriet ved Eide: Naar saadan/n/e beviissligheder er bleven Rætten meddeelt; Da skall En hver vederfahris hvis Lov og Rætt medførrer.

Udj den Sag imel: Sig:r Jens Wenvig som Fuldmægtig af Procurator Johan Simon Cramer udj Bergen, og Contra Anfind Torbiørnsøn Leqve. er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt.

1735: 64b

Jens Wenvig paa Johan Simon Cramers weigne haver ved Stevning af 9 Octbr: 1734. indstevnet en Arrest forretning eller Seqvestration, passeret af Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg og medhafde Mænd d: 7 Augustj 1734 paa Gaard: Nedre Leqven i Ulvig kircke Sogn, hos Anfind Torbiørnsøn, sam/m/e forretning at faa ved magt Kiendt: Det befindes, at den her udj Rætten fremlagde forretning, som er grundet paa en saakaldet Lodsæddel, udstæd af Johan Schnell, Regiments Qvarteer Mæster og Auditeur ved det Andet Bergenhuuske Infanteri Regiment, hvor efter Citanten skulle være udlagt Een deel løsøre hos den indstevnte Anfind Torbiørnsøn Leqve for hands til Citanten udstæde Revers paa 50 Rd:r. da er den/n/e Lodseddel ej noget Lovformelig Document hvor efter Arrest kand paalæggis: i Andleedning af Kongl: Allernaadigste Forordning, sub dato 23 Januarij 1719, den 6 art:, som sigger at deslige Lodsedler hvor efter indførsel maa giøris, skall skrives paa ½ Rd:r papiir: Og den/n/e saakaldede Lodseddel findes at være skreven paa slet papiir uden dato, udstæd af Auditeur Schnell, og ej underskrevet af de Anordnede skifte forvaltere udj Anfind Torbiørnsens boe. Saa Kiendes for Rætt. At den Seqvestration som er giordt hos Anfind Torbiørnsøn paa ½ Løb smør, ½ td: Salt j jordegoeds med bøxsel og herlighed udj Gaard: Nedre Leqven, bør for uLovl: og som ugiort ansees. For det Andet, saa har og Citant:[s] Fuldmægtig fremlagt i Rætten Anfind Torbiørnsøns og Kirsten Baas!! (Baars) datters udgivene forskrivelse af 2 Septbr: 1732 til Johan Simon Cramer paa 50 Rd:r. der efter Citant:[s] Fuldmægtig paastaar Dom saavel til Capitalens betalning som Renterne fra den om/m/elte Lodseddels dato, med Processens omkostning skadisløs; efter den i Rætten fremlagde Special Reigning af 22 Nobr: 1734. her imod haver Comparenten Anfind Torbiørnsen fremlagt de anordnede Skifte Forvaltere, Derris skriftl: Forretning, der med hand beviisser at skifte Retten d: 4 og 5 Nobr: 1734. efter forRætningens indhold, dens fol: 44. for dette Krav ved Dom haver frikiendt Comparenten Anfind Torbiørnsen. Saa Kiendis for Rætt at være.

1735: 65

At den/n/e post bør henviisses til sit Rætte forum. Angaaende processens omkostning, da ophævis den paa begge sidder.

Som det var seendt ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen, som er

Den 29 Martj, da Rætten atter blev sat med foranførte Laug Rættis Mænd: og er da saaleedes passeret.

Ole Baarsen Spaanem udgivene gave brev af 28 Martj 1735. til Richoll Olsen paa 7 Sp: \siger 7/ smørs Landskyld med bøxsel og herlighed i Gaard: Spaanem, Ulvigs kircke Sogn. blev læst.

Lensmanden Anders Handsen fremkom for Rætten paa Citanterne, neml: Niels Olmusen Garratun (haver tvende sager), David Baarsen Osse og Ragna Torsdatters weigne, og var begierende disse 4re Sager udsat til Neste Ting.
som ingen indfant Sig efter paaRaabelse, {blev det} der noget imod den forlangte opsættelse havde at sige. Saa blev det af Rætten bevilget.

Christopher Endersen efter forrige tiltalle til Jorand Knudsdatter, fremkom for Rætten, og var begierende at hands sag maatte blive forretaget.
Iver Magnusen Børse paa den indstevnte Jorand Knudsdatters Veigne fremkom for Rætten, og var begierende Sagen udsatt til Næste Ting, paa det den indstevnte Jorand Knudsdatter Kunde faa indstevnt for Rætten sin SagsMand.

Afsagt

Sagen udsættis efter begge Parters samtycke til Næste Ting. til sam/m/e tiid haver parterne derris beviisslighed der for Rætten at førre, da en hver skall hvederfahris som Lov og Rætt medførrer. Saaleedes forafskeediged

Jens Wid som befuldmægtiged af Christopher Omunsen Ødven, fremkom for Rætten, og efter den af Rætten ved seeniste Tings holdelse afsagde Kiendelse imel: ham og hands Contra part Hall Iversen, producerede en Speciel Rejgning, datteret d: 29 Martj 1735, saa lydende. med paastand at den indstevnte maatte give hands Contra Reigning.
Paa Hall Iversen {Wids} Wichnæs weigne Comparerede Sig:r Jens Wenvig. som vedstoed Lovl: warsel og Replicerede, det hand følgelig Rættens seeniste Kiendelse her i Rætte producerer Christopher Øvens orriginale Bøxselseddel paa den første halve deel udj Gaarden Wichnæs, hvilcken bøxsel seddel er datteret d: 7 Martj 1722, saa lydende. dernest producerede Comparenten, Christopher Øvens udstædde bøxsel seddel paa den anden halve deel udj Gaard:, saa lydende. og endelig producerede Comparenten Landskylde boggen, sam/m/e er saa lydende. hvor efter Comparenten paastoed Citant:[s] Fuldmægtig maatte Erklære sig om hands principal agter at brugge sam/m/e bog til et beviis om sin fordring, eller i hvad henseende hand saa Strigte haver paastaaet (at?) den i Retten skulde fremlæggis.

1735: 65b

Citant:[s] Fuldmægtig udj Sagen, paastaar efter den forrige afsigt og opsettelse udj sagen, da hand blev tilfunden for Retten at fremviisse til dette Ting sin Special Rejgning paa det hand hos Lejlendingen hafde tilgoede, hvilcket hand og følgelig Rættens Kiendelse haver fremviist, og til ydermeere oplyssning fremviisser hand igien den forhen udj Retten fremviiste Regnskabs bog, hvormed den Eene Rejgning med den anden Kand Confereris, begierende derforuden, endskiønt Lejlendingen haver ved sin Fuldmægtig ladet producere de han/n/em meddeelte bøxseler, saavelsom Lan[d]skyld boggen, paastaar derforuden at Lejlendingen burte ligesaavel som Citant: fremviisse for Rætten ved Special Contr: Rejgning det som kunde svecke Citant:[s] producerede Rejgning.
Comparenten Replicerede det hand maa fornem/m/e at Citant: ej alleene med stoer møje har sam/m/en flicket, eller Rettere sagt, opdigtet den ved hands fuldmægtig i Rætten lagde Rejgning, som hand syntes at være meere vert at belee, end at besvare, men enddog derudj anførte Ting, som hand aldrig kand giot!! (got) giøre med billighed at have Debiteret sin fattige Lejlending, hvilcket Comparenten paa Hal Iversen[s] weigne forpligter sig at overtyde han/n/em med en Contra Rejgning, naar han/n/em først af Rætten maatte blive meddeelt Copie af den/n/e i Rætten \frem lagde/ Coriense Reigning. i hvilcken henseende hand var begierende at sagen til neste Ting maatte forfløttis, saasom hand fandt fornøden den/n/e Rejgning til fulde at besvare.

Citant:[s] fuldmægtig vilde den/n/e sinde icke Reflectere paa den af Lejlendingens Fuldmægtig utidige talemaader, langt mindre dertil noget svare, mens begierer af Rætten en Lovl: Kiendelse, thj hvad Lejlændingens, eller hands {…..} Fuldmægtiges paastand er angaaendis, da ere de ickun alleene til at udsætte og forlenge Sagen, paastaar der forre Dom efter den indlagde Rejgning, eftersom det udj Vidners Nerværelse er sluttet Rejgnskab adskillige gange til Ao: 1732 om Waaren er skeedt.

Comparenten Refererede sig til sit i Sagen forhen indførte, og paastoed Sagen udsat.

Afsagt.

Sagen udsættis til Neste Rættis holdelse, da Comparenten eller hands Fuldmægtig haver at producere den Erbudene Contra Rejgning. hvor efter Sagen skall blive viidere tragteret som Lovgemæssig er.

Arne Lægri udgivene skiøde af 29 Martj 1735. til Ole Rasmussen Sæbøe paa 1 Spand smør med bøxsel og herlighed i Moens Parten kaldet, og 1 Spand 6 mrk: uden bøxsel, hvortil Lysse Closter er tilhørende overbøxelen, alt udj Gaard: Sæbøe i Eifiord kircke Sogn. blev læst.

Endre Larsen Folckedahl haver ladet Stevne Iver Housse og Joen Kolsgaard at være Vidne hvorvidt Eli Størkis datter, som hand efter Kongl: Allernaadigste

1735: 66

Tilladelse agter at Egte, er {ham} beslegtiget til Britte Ellings datter Housse, hvor med hand tilforn har haft Legemlig omgiengelse. den Kongl: Allernaadigste bevilling blev i Rætten produceret. saa lydende.

de indstevnte Vidner Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet, altsaa blev Edens forklaring den/n/em af Dom/m/eren forrelæst.

hvor Efter Iver Housse med aflagde Eed og opragte fingere giorde saadan forklaring, gaml: 60 Aar, boendis paa Housse, bekiendte at Britte Ellings datter Housses Fader Elling Pouels: Housse er broder til Eli Størckers datters MorModer, Sal: Eli Pouls datter Nessem.

Andet Vidne Jon Kaalsgaard, gaml: 48 Aar, boende paa Kaalsgaard, efter aflagde Eed med opragte fingere, giorde sam/m/e forklaring som første Vidne.

Citanten hvar!! (var) begierende beskreven hvad som for Retten er passeret.

Richold Olsen Spaanem haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Magnus Ronnestvedt og Siur Westrem, derris Eedel: forklaring at giøre om hvor nær Citant: er beslægtet med Lisbeth Hans datter, følgelig Kongl: Allernaadigste bevillings brev, som er saa lydende.

de indstevnte Vidner Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst,

hvor efter Magnus Ronnestvedt med Eed og opragte fingere forklarede at være gaml: 62 Aar, boendis paa Ronnestvedt, og at Richold Ols:[s] Faderfader {var broder til} Baar Richolsøn var broder til Lisbet Hands datters Mormoder Søn/n/eved Rickholds datter.

det andet Vidne Siur Westrem, gaml: 50 Aar, boendis paa Westrem, efter aflagde Eed med opragte fingere forklarede som nest forregaaende Vidne.

Citanten var begierende beskreven hvad som for Rætten er passeret.

Rætten blev ophævet til i Morgen, som er

Den 30 Martij, da Rætten atter blev sat med foranførte Laug Rættis Mænd. er saaleees passeret som følger.

Det er indden Rætten afgiort angaaende Tøsse broen i Ulvigs kircke Sogn, Sam/m/e vedligeholdelse, Saaleedes at Almuen skall bekaaste /: af Ulvigs Sogn :/ broens bolverck og underbygning, samt alletiider holde den i forsvarlig stand, og opsidderne paa Gaard: Scheje, som haver sin meeste brug og kiørsel over broen, tillige med Sag Ejerne til Sagen som sam/m/e stæd er staaende, skall alleene bekoste og forsvarlig forfærdige samt vedlige holde broens tæckning med bord, stock eller huud liigesom fornødenheden kand udkræve, saa og haand Ræcker paa begge sidder, og har begge parter forpligtet sig, dette at fuldførre den(ne) som/m/er, hvor imod broen bliver staaende paa dend stæd, som den forhen haver staaet.

1735: 66b

Anders Hansens Aandeland Contra Hendrich Miltzou efter forrige tiltale og nu i Retten Producerede Skriftlige Continuations Stefning.

Og blef da først oplæst høyædle og Velbaarne Hr: Admirall og Stiftbefallings Mand Kaases Resolution af 3de Martj 1735. teignet paa Anders Hansens Memorial af samme dato, hvorved ieg, Deres Kongl: Mai:ts allerunderd:ste Foeget Andreas Heiberg, er bleven Constitueret til Dommer i denne Sag.

Anders Hansen Producerede i Retten hans forfattede Continuations Stefning, dateret 8de Martj 1735: som fandtes paateignet af Sr: Miltzou at være hannem anvist dend 16 Martj 1735, hvorved Anders Hansen indstefner til Vidner Sorenskriveren Sr: Johan Sechman Fleischer, Sogne Præsten Hr: Bertel Worm, og Mons:r Hans Nagel, Saa og Olle og Peder Kierland, samt Sr: Hendrich Miltzou og Kieriste samme Vidner at anhøre, med videre efter Stefnemaalets indhold, som blef lydelig oplæst.

Hr: Capitain Jens Nordal som Sr: Miltzous Svoger, møtte paa Sr: Miltzous vegne og Producerede i Retten Sr: Miltzous Messive til hannem af 19 Martj Martj!! 1735. hvorved hand befuldmegtiger Hr: Capitain Nordal paa sine vegne at gaae i Rette, hvilchen Messive, belagt med 24 skil:s papir, for Retten blef oplæst. Hr: Capit: Nordal lod tilføre: Som bøydelensM: Anders Hansen haver nu atter ved (et) fordegtig beprydende Stefnemaal, ligesom det skulle medføre Sandhed, villet indkalde H: Miltzou for denne Ret, og dend nu beskichede satte dommer, altskiønt Citantens Stefnemaal, skulle til deels vedkomme dend Almindelige Sage tings Retts paakiendelse, til deels efter Miltzous formeening maatte Tracteres ved Aastedz Forretning og dom, ifald bøygde Lensmanden hafde nogen Lovlig eller Retmessig sag at udføre. Hendrich Miltzou iche heller Kand viide, hvad Saggiverens opspundne digt og Intriger skal beløbe sig til, Lovens Allernaad:ste bydende: er saa Reen og Klar at een hver haver frihed, at forsvare sin uskyldighed samt tiid og Rum til at besvare og tilbage drive alt hvis Slige uretmessige og opdigtede omsvæver som Saggiveren nu vil fremkomme med, saa declarerer Capitainen, paa hans Svigerbroder Sr: Miltzous vegne, at hand møder {ej} \eene og/ allene for denne sinde at anhøre bunde Lensmandens indstefnte vidner, og hvis hand paa sin Svogers vegne Kunde finde fornøden dennem til Retten og Sandheds opliusning at qvestionere, derhos Reserverende Miltzou alt hvis videre beviiser og vidners indkaldelse hand derefter Kunde fornødige at lade indstefne, og til sin Ret og uskyldighed at bestørche og denne hannem paa..veltede Sags tarf Kunde Eragtes nødig at fremføre ved lovlig tiid og Rum, maatte hannem i beleilig tiid

1735: 67

tillades.

Jens Wenvig som Lensmand Anders Hansens antagne Fuldmegtig, Schaterede sig Løchelig at Hr: Capit: Nordal, som betiener een Honorabel Charge, ville mod hannem gaa i Rette, og derhos begierede først at Retten ville tage de indstefnte vidner udj Æedlig forhør.

Capit: Nordal forrestillede, at hand undrede sig over at Wenvig ville fremkomme med slige forrestillelser om Comparentens Persohn eller hans Charge, som hand siunes at være alt for Ringe at sugere om, iche heller har Capitainen seet nogen Fuldmagt her i Rette lagt, hvorved hand være beføyet at antage sig denne Sag paa Lensmandens vegne. thj Loven[s] 1ste b: 9 Cap: 14 og 15 art: tillader een hver ved sin værge, frende eller sin tiener, sin trette at lade udføre;

LensManden møtte Persohnlig for Retten og begierede at Wenvig paa hans vegne maatte blive tilladt at Tractere Sagen: som blev bevilget.

Dernest blef paaraabt de indstefnte vidner.

Klocheren Anders Johans: Frøsten indleverede i Retten, Sogne Præsten Hr: Bertel Worm[s] Skriftlige Vidnesbyrd, dateret Graven d: 30 Martj 1735: som for Retten blef oplest.

Thoer Larsen Eide frembar udj Retten Sorenskriver Fleischers Skriftlige Vidnesbyrd, dateret 30te Martj 1735. som blef oplæst.

Hr: Capit: Nordal lod tilføre at det er saavel denne Respective Rett som andre her værende Almue bekiendt, at Præsten Hr: Bertel Worm, Hr: Sorenskriver Fleischer og Mons:r Nagel er her paa tingstædet, saa paastod Capitainen paa hans Svogers Vegne, det samme vidner som haver indgivet deres Skriftlige Vidnesbyrd paa LensM:[s] siide burde møde Persohnlig, sin Sandhed at forKlare paa hvis qvestioner Comparenten fandt fornøden at forrestille.

bemelte 3de vidner blef 3de gange paaraabt, men ingen af dem svarede eller mødte.

Siur Jeltnes i Rette lagde Hans Nagels Skriftlige Vidnesbyrd i Sagen, dateret Eide i Graven d: 30 Martj 1735. som blef oplæst;

Hr: Capit: Nordal begierede tiid til at faae bemelte 3de vidner ved Stefnemaal indkaldet for Retten at svare paa qvestioner til Sagens opliusning, hvorom hand begierede denne Rettes Kiendelse.

Derpaa blef fremRaabt de 2de Vidner, Peder Christophers: Kierland og Olle Tostensen Kierland, som tilstod at være Lovlig Stefnt, og møtte nu her for Retten for at aflegge sit Vidnesbyrd efter Stefnemaalet. Og efter at Æedens betydning for dennem af Loven var bleven oplæst, og de var bleven advahret at vogte sig for meenÆed, fremstod

Peder Kierland og aflagde Æed efter Loven at vidne sin Sandhed i denne Sag. og derpaa vandt hand, at nest efter Sæde tiiden nestleeden Aar 1734, var hand efter LensManden Anders Hansens begiering med hannem paa gaarden Lille Graven, og tilspurdte da Lensmanden Anders Hansen saavell Sr: Hendrich Miltzou som hans Kieriste, om de vilde holde

1735: 67b

Mageskifte som var giordt og indgaaet imellem LensM: og Sr: Miltzou angaaende gaarden Store Berge i Gravens Skibrede, og gaarden Nesthuus paa Woss, hvorpaa Sr: Miltzou og hans Kieriste Svarede: at de haver iche giordt noget mageskifte, og at Lensmanden først maatte vinde Store Berge. {Hr: Capit:} Citanten begierede videre forKlaring af vidnet: hvorpaa hand, Neml: vidnet, udsagde, at Lensmanden paa Miltzous giensvar Replicerede, at hand ville beviise med vidner at Mageskiftet var giordt; Citanten qvestionerede vidnet, om hand iche hørdte, at Madame Miltzou lovede at betale Lensmanden de 28 rd:r som Sl: Sorenskriver Funch hafde soldt gaarden Bilden høyere, end De sig efter hendes sigelse hafde sig tilforhandlet. Responde, hand Kunde iche siige at have hørt Madame Miltzou love Anders Hansen disse 28 rd:r, men at hun sagde: for disse 28 rd:r Kand Vor herre hielpe mig. Videre qvestionerede hand, om iche Lensmanden een anden gang ved vidnet og Olle Kierland lod hos Sr: Miltzou forlange tilbage de 8te Rixdlr: som LensM: hafde udgifvet i haandpenge paa

det Sluttede forlig hafde betalt. Derpaa hand vandt, at nestleeden Sommer {…….} mellem St: Hans dag og Michaelj var Vidnet tillige med Olle Kierland {ha} efter LensMandens begier hos Sr: Miltzou, og paa LensMandens vegne tilspurte baade ham og hans Kieriste om de ville levere tilbage de af Lensmanden annammede 8 rd:r; hvorpaa Sr: Miltzou og hans Kieriste Svarede: at naar alting kom til god eenighed imellem dennem og LensManden, ville de iche have pengene borte fra ham, item, at dersom de Kunde komme til Eenighed med ham, skulle de være gode baade mod LensM: og hans børn. Hr: Capit: Nordal fremsatte for vidnet følgende qvestioner. 1te: om vidnet med een god Samvittighed Kand benegte eller fragaae at vidnet iche hørte af Anders Hansen, da {det} vidnet var tillige med Anders Hansen hos Miltzou, at Anders Hansen da ey bød at betale de 400 rd:r for gaarden Nesthuus inden den forresatte tiid, Neml: 2 uger efter dend tiid Miltzou tilforen for Vidnet Kom med Anders Hansen til Miltzou. Vidnet Svarede: at hand iche hørte det. 2det: om Vidnet veed at samme 400 rd:r til denne tiid er bleven betalt; Vidnet Svarede, at hand iche veed det. 3de: om Vidnet Kand benegte at ioe Anders Hansen, da hand var tillige med Vidnet hos Miltzou, da bød og ville give Miltzou 105 rd:r for gaarden Berge, og om {Vidnet} Lensmanden iche bad Miltzou og hans Kieriste at siige hvad de i meste maader vil have for Berge, og om Vidnet, da de gich paa dør, sagde: lad ham faae Berge naar hand vil give vel liide derfor, Dertil {at} hand Svarede, hand hørte iche at LensManden bød de 105 rd:r for Berge, iche heller hørte hand at Lensmanden begierede af Miltzou at viide

1735: 68

hvad hand ville have for Berge, Men Vidnet tilstod at hand sagde til Sr: Miltzou med det samme hand gich bort, lad Lensmanden faa Bergo med gode, og at Miltzou derpaa svarede, vi Kand snachests om Bergo. 4de: Om Vidnet Kand vidne at Anders Hansen er noget Eiende udj gaarden Store Berge? Vidnet Svarede Ney: hand veed iche enten Anders Hansen ejer noget eller indtet derudj, Og som begge parter declarerede at de iche hafde videre at qvestionere dette Vidne, saa blef Vidnet

Olle Kierland fremkaldet, som aflagde sin Æed efter Loven at ville vidne sin Sandhed i Sagen. Derpaa vandt hand, at paa dend forhen af Peder Kierland omvundne tiid, var hand efter LensMandens begier tillige med Lensmanden og Peder Kierland hos Sr: Miltzou, og hørte Vidnet da at Lensmanden tilspurdte Sr: Miltzou og hans Kieriste om de ville holde det Kiøb og Mageskifte som var slutted mellem dem angaaende Store Berge og Nesthuus, og at Sr: Miltzou derpaa Svarede: de viste [iche]? af noget Mageskifte, hvorpaa Lensmanden Sagde, joe, ieg skal skaffe Vidne derpaa, og ieg Kand iche legge penge ud, naar i iche vill holde hvis talt og giordt er, men ville de holde deres Contract, ville hand betale dem pengene, men Vidnet saa iche nogen penge var der tilstæde. Videre forKlarede Vidnet, at hand hørte der blef talt om 28 rd:r, som herrørede af dend Soldte gaard Bilden, og at Madame Miltzou sagde: om ieg skal betale de 28 rd:r, saa lever ieg liigevel. Ydermeere forKlarede Vidnet, at langt ud paa Sommeren var hand tillige med Peder Kierland anden gang hos Sr: Miltzou, og efter Lensmandens begier forlangede tilbage de 8 rd:r og 16 skilling som LensManden hafde udgifvet paa det mellem dennem Sluttede forliig angaaende Store Berge og Nesthuus, og at Miltzou da derpaa Svarede: at dersom de Kunde komme til god eenighed, vilde de iche have Lensmandens penge borte, Men dend gang fich de iche pengene. Hr: Capitain Nordal fremsatte da de self samme qvestioner for dette Vidne, som forhen til Vidnet Peder Kierland er giordt; til 1te qvestion Svarede Vidnet, at hand hørte, som hand forhen har vidnet, at Lensmanden bød dem {pengene}, Neml: Miltzou og hans Kieriste, penge om de vilde holde ord og giær. til 2den qvestion svarede Vidnet, hand veed iche om de 400 rd:r er betalt. til 3de qvestion Svarede Vidnet, at hand iche har hørt noget af det som denne qvestion indeholder. til 4de qvestion Svarede Vidnet, hand veed iche enten Anders Hansen eier noget

eller indtet i gaarden Store Berge. Parterne declarerede at de iche hafde videre at Spørge dette vidne om.
Wenvig paa Citantens vegne Proponerede, at det nu med disse mange førte Vidner er bleven Sr: Miltzou overbeviist det hand frivillig og paa det dend forrige

1735: 68b

imellem Citanten og Sr: Miltzou værende dispute om gaarden Store Berge Kunde ophæves, og althing saaledes blive fredeligt, haver indgaaet dette paastefnte forliig, som hand nu efter eget tøche igien vil og har brudt, saa formeente Comparenten at dend af Hr: Capit: Nordal forlangede opsettelse hannem ey burde tilstædes, Men som Loven Allernaad:st befahler at alle Contracter som indgaaes af dem der ere komne til deres Myndige Aar, bør ubrødelig at holdes, Hr: Miltzou og som een aldrende Mand som Myndig bør ansees, saa paastod Comparenten, paa Citantens vegne at Sr: Miltzou ved een nu ventende Dom bør tilfindes at holde det af hannem Sluttede forliig, og modtage dend accorderede Summa 400 rd:r, som hannem skal blive betalt naar det forventende Mageskifte bref mellem parterne bliver opretted, og paastod at Citanten maatte hos Sr: Miltzou nyde Represalier for denne uskyldig ibragte Processes omkostning.
Capit: Nordal paa sin Svigerbroders vegne forrestillede, at som nu Citanten hafver faaet de indstefnte Vidner afhørte, hvorimod hannem iche af de 3de første Vidner, {i} \der/ indlagde \deres/ Skriftlige Vidnesbyrd, er givet noget Svar paa hvis hand dennem Kunde have at qvestionere, saa begierede Hr: Cap: Nordal paa Sr: Miltzous vegne at hannem een lovlig og billig tiid der til maatte determineres, hvor\om/ hand Refererer sig til sin forrige paastand, samt begierede at hannem Copie maatte meddeeles, iche allene af de nu i Rette lagde documenter, men end og af denne Sags Protocollation i denne Sag, for derefter til neste Rett nermere at besvare Sagen. forventende derom Rettens Kiendelse.

Afskeediget.

Dend af Hr: Capitain Nordal paa Sr: Miltzous veigne begierte udsettelse i Sagen, bevilges hannem til førstholdende Sommerting, Til hvilchen tiid Sr: Miltzou forrelegges at føre hvad videre beviis hand i Sagen maatte have, og om hand maatte have nogen ydermeere {Spø} Qvestioner til de 2de Vidner Hr: Bertel Worm og Hr: Sorenskriver Fleischer, da samme udj sit Stefnemaal, {som} hvormed hand dennem {agter} til videre forKlaring \agter/ at indkalde, at Mentionere. imidlertiid skal de forlangende Copie vorde Sr: Miltzou meddeelt.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg fremkom med de sædvanlige Tings Vidner, og som ej nogen indfandt sig, som derimod ved Examen hafde at sige, saa var hand Rættens Attestation begierende, som Rætten ej saa at kunde nægte ham.

Christian Gutormsøn Røjse lod lysse sin penge mangel, til 3 Spand Smør jorde goeds udj Gaard: Røysse, beliggende i Eifiord kircke Sogn, Gravens skibbr:, Hardanger Fogderie, for sin broder Lasse Gutormsen Røysse, som formeener sig at være nermeste Odels beRættiget.

Da ingen fleere war der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten for dette skibbr: ophævet.

1735: 69

Anno 1735, den 1 April, blev Rætten sat paa Gaard: Øfre Wiig, beliggende i Østensøe skibbr. og Kircke Sogn, betientis Retten med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis Mænd, neml: Tosten Berven, Tøsten!! (Tosten) Sandven, Ole Sticksøn Berven, David Wangdahl, Haagne

Sandven og Mons Netteland, og det udj en besigtelse og Deelings afhandling {samt} imel: opsidderne paa bemelte Gaard: Øfre Wiig, neml: Hr: Leintenent Niels Tausen og Peder Wiig, angaaende derris brugs huusser, hvormeget enhver til sit brug skall have; samt at Wurdere den part huusser som Leintnant Tausen kand tilkom/m/e.

Og som bemelte Leint: Erklærede at den/n/e forRættnings forlangende ej var til nogen trætte imod opsidderen Peder Wiig, mens allene for sin sickerhed som en Nye kommen til Gaard:, og at viide de huusser ham efter sit brug kand tilkom/m/e; saa Erklærede Peder Wiig, som for Rætten var nærværende, at hand intet imod den/n/e af bemelte Hr: Leintenant forlangte forRætning hafde imod at sige, mens var vel fornøjet der med at huussene ved Rættens Middel blev deelede.

Som ingen af parterne hafde viidere at andrage, men var begierende at med forRættningen maatte fortfahris. Saa forføjede Rættens Persohner sig ud til Gaardens huusser, og efter omviisning sam/m/e ved Siun [og] Granskning at Wurdere og Deele de huusser til det brug som bemelte Hr: Leintenanten er berettiget, og er af Hr: Capit: Grove forhen …. da hand styrte den part. Saaleedis

Een gaml: boe med Kielder under, staar til nedfalds, til dens i stand sættelse og Reperation vil tilgaa efter voris skiøn 5 Rdlr:, som tilhører Leint:s brug eene.

Udj Stuen haver Leint: Tausen fierde parten, som er i øvre parten, den/n/e stue findes efter inhugget Aarstal at være 141 Aar gaml:, mens, dog er i god stand.

Een gaml: Madstue med svale, hvorudj Leint: Tausen haver den halve deel med Peder Wiig, som haver den anden halve deel: taget paa den/n/e stue er ganske forfalden, og vil dets Reperation 6 Rd:r, hvoraf Leint: svarer 3 Rd:r, og saaleedis holder den needre sige!! (side) ved lige og udj stand.

Een Flor under Løe taget, i goed stand, og tilhører Leint: Tausens brug Eene.

Udj Løen en fierde part, findes efter stædets maade goed, mens bord taget betienis af en stouerbol..

Een gaml: smalle flor, som tilKom/m/er Leint: Tausens brug Eene, taget her paa brøstfeldig, og vil dets i stand settelse medgaa 1 Rd:r.

Ett Senge loft, derudj haver Leint: Tausen fier[de] parten til sit brug.

¼ part udj et gaml: tøm/m/er nøst med steentag.

1735: 69b

Til oftb:te Hr: Leint: Tausens brug og part findes ingen heste Stald, Smeede huuss, Qverne huuss eller Veede skygge.

Oftbemelte Hr: Leint: var begierende beskreven under Rættens Haand og Seigl, hvis passeret, som blev af Rætten vedtaget. hvorpaa at den/n/e forRætning blev ophævet.

Anno 1735, den 1 April, blev holdet et **Almindel: Waar, skatte og Sage Ting paa Gaard: Øvre Wiig, beliggende i Østensøe skibbr: og kircke Sogn, Hardanger Fogderie**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, bonde Lensmanden Ole Berven med Tingsøgende Almue. Rætten betientis af efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, neml: Torsten Berven, Torsten Sandven, Ole Fosso, David Wangdahl, {Si} Ole Sticksen Berven, Siur Tægland, Lars Moe og Ole Axnæs. Saaleedes som følger er passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Rescripter, som findes Extraheret paa fol: 56.

Lars Siursen Schutleberg og Johannes Siursen Norem, derris med hin anden ingaaet og oprættet Odels Mageskifte brev af 1 April 1735. hvorudj Lars Siursen Mageskifter til Johannes 3 Spand smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Schutleberg. og Johannes Siursen Mageskifter til Lars 1 Løb 14 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Norem. blev læst.
Iver Olsen Utne i hænde havende skiøde af 29 Nobr: 1734. paa 1 Løb smør, 1 huud med bøxsel og herlighed udj Gaarden Sandven, beliggende i Østensøe skibbr: blev læst.
Lars Siursen Norem udgivene Pante Obligation af 28de Martj 1735. hvorudj hand Pantsætter til Niels Spilde 2 Spand smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj gaarden Norem for laante penge 74 Rd:r. blev læst.
Johannes Siursen Norem og Lars Siursen Schutleberg, derris Mageskifte brev af 1 Apr: 1735. hvoraf ligelydende her oven er Exstr: blev læst.
Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg udgivene bøxsel brev af 1 April 1735. til Lars Olsen Berven paa 2 pd: 15 mrk: smør, ½ huud, 1/8 K:sk:, 1/16 Løb salt Landskyld udj Gaarden Berven, beliggende i Østensøe skibbr: blev læst.
Peder Heltberg udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 29 Nobr: 1734. til Haagen Torstensen paa ½ Løb smør, ½ huud udj Gaard: Sandven, beliggende i Wigørs kircke Sogn, Hardanger Fogderie. blev læst.

1735: 70

Christen Olsen Nedre Wiig lod lysse penge mangel til 3 Spand jorde goeds i Gaarden Schutleberg, og efter aftag 2 ½ Løb udj Gaarden Norem, saasom hand formeener sig hertil at være nermeste Odels beRættiget paa sine Forfædris liinie.

Siur Hoversen Øfre Wiig fremkom for Rætten efter forrige tiltalle af Ole Nielsen Bache, og fremlagde et Skifte brev af 27 Martj 1733. efter Sal: Tosten Hoversen, der med at beviisse det Citant: ingen Rætt haver til stævnemaall.
Citant: møtte for Rætten og Erklærede at hand den/n/e Sag frafaldt.

Siur Knudsens skiøde af 1 April 1735. paa 12 mrk: smørs Landskyld uden bøxsel i Gaard: Moe, Østensøe skibbr: blev læst.

Fogden Andreas Hejberg fremkom med de Sædvanl: Tingsvidner, samt Restancerne, som alt inden Rætten blev Examineret, som ej nogen noget derimod hafde at sige, mens efter Examen befantis Rigtig, saa var hand Rættens Attestation begierende.

Efter udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for dette skibbr: ophævet.

Ao: 1735, den 19 Apr:, waar!! (var) ieg paa Gaard: Schaare i Østensøe skibbr:, Hardanger Fogderie beliggende, efter Hr: Admiral og Stiftbefahlings Mand Ulrich Kaas Resolution af 11 Octbr: 1734. saalydende. for at besigtige sam/m/e gaard, i Andleedning af en Rydningsplats beliggende under sam/m/e gaard, kaldet Posmyr, som er bleven lagt udj skatt. hvorda fremkom Lensmanden Ole Berven og fremviiste Fogdens skriftl: opnævnelse til et Eedsvoren Laug Rættet som den/n/e forRætning med mig skulde forretage, neml: Ole Siursen Axnes, Arne Birckeland, Ole Olsen Østensøe, Hover Ryckien, Arne Klyve og Isack Berven, som alle møtte:

efter Højbemelte ordre forretog Vj den/n/e forretning, og var nerværende opsidderne paa Gaard: neml: Ole Ericksen og Niels Olsen, som beviiste med skiøder, Skiftes breve og Andre Adkomster samt skatte boggen, at den/n/e gaard har været lagt for 1 ½ Løb 1 Spd: smør udj skatteskylden, som er Conform med Matriculen af 1667. hvoraf enhvers brug er det halve, som er 2 pd: og 15 mrk: smør, og er Ole Ericksen SelvEjer for Sit brug, mens udj Niels Olsens brug ejer Kircken ½ Løb, Ræsten er hand Selv ejende: dernæst beviiste bemelte opsiddere med derris skatte bøgger, at Gaard: er bleven paalagt Ao: 1726. for en huussmands pladts som de hafde Ryddet, under gaardens Ejendeel, Posmyr kaldet, der for 6 mrk: smør j skatteskylden, der af enhver opsiddere at svare af 3 mrk: smør; og som sam/m/e ligger øde, og i nogle Aar haver lagt øde, og Fogden paastaar at de der af skall skatte: Saa haver de været foraarsaget den/n/e besigtelse forRætning at udvircke; begierende at Rætten med sam/m/e vilde fortfahre, og tage heele gaardens brug i siun og granskning, saavel som den underliggende plats Posmyr kaldet, som skall befindes gandske øde.
Hvorefter Vj da ved siun og granskning nøje besigtigede denne

1735: 70b

Gaard: og befindes den plats Posmyr kaldet, at ligge gandske øde, og er det over alt haarde steen field under græs tørven, som ingen gødning imod tager, af sam/m/e beskaffenhed den ganske gaard er udj, disuden kand ej saais højere end som 4 td: haure korn, og udj tøre Aaringer kand de ej naa derris sædekorn igien; De kand ej fødde højere paa heele gaarden endsom 10 Nød, tvende og 10: á 12 smaller: humle haugen er formeedelst Miswægst udj mange Aar bleven øde; Fiskerj findes ej: heller icke fuuhre skou, mens brende skou til huuss fornøden og ej wiidere; som dette da er den ganske gaards herlighed: Saa bliver woris Nermeste og Sande skiøn, at den/n/e gaard ej kand svare de 6 mrk: smør som den for platzen Posmyr er paalagt, mens heller hafde fornøden større aftag; Som Vj der til ingen ordre haver, saa vil Vj os til sam/m/e ej heller fordriste. Saa bliver da den/n/e gaards gandske bruug efter woris sande og Rætmæssige skiønd udj skatteskylden /: paa woris Allernaadigste Kongis Allernaadigste Approbation :/ Allerunderdanigst af os sat for 1 ½ Løb, 1 Spand smør /: og saaleedes de paalagde 6 mrk: smør Aftagis :/ hvoraf enhvers opsidderis brug herefter bliver som til forn 2 pd: 15 mrk: smør skatteskyld,

Ao: 1735, den 20 April, blev Rætten satt paa Gaarden Lii, beliggende i Steensdahlen, Østensøe skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsvorene og upartische Laug Rættis Mænd, neml: Ole Hoversen Sandvend, Lars Larsen Næsthuuss, Peder Samsonsen Øvre Viig, Mons Tollacksen Netteland, Ole Arnesen Tolle, Ole Olsen Østensøe, Ole Ericksen Sckaare og Lars Olsen Axnes, overværende ved Rætten bøjde Lensmanden Ole Berven; udj Een Odels Trette imel: Hands Olsen Birckeland som Citant, og Contra Lars Ellingsen Moe og Elling Larsen Lii, som begge war Nærværende, vedtog at være Lovl: stevnet til den/n/e Odels Trætte, som er om 1 Løb jorde goeds udj Gaarden Lii, hvilcket er det som Elling Larsen udj brug haver:
Citant: lagde i Rætten sin skriftl: Odels stevning af 22 Nobr: 1734. som blev oplæst, og er saa lydende.
de indstevnte vedtog at den/n/e Stevning var dem Lovl: forkyndt.
Citant: lagde i Rætten et Tingsvidne Erværvet paa et Almindelig Høste Ting holdet for Østensøe skibbr:[s] Almue d: 19 og 20 Nobr: 1734. som blev oplæst og er saa lydende. der næst fremviiste Citanten nogle gamle Adkomster, sam/m/e skreven paa slet papiir, og et paa Pergement, mens formeedelst allderdom og slet medfart, ware de ulæsselig, dog kunde deraf forstaais at den Greb Tvedt, som var Citant:[s] huustrues Faders

1735: 71

MorFader, hafde haft godset til Odel og Ejendom: Wiidere Adkomster Erklærede Citant: ej at have.
Comparenterne war begierende, at Ole Jackobsen Noreim, som for Rætten var Nerværende, maatte udj Sagen Svare for dem, som blev bevilget:
bemelte Ole Jackobsen lagde et indlæg udj Rætten, af 20 Apr: 1735. som er saa lydende. dernest fremlagde hand et skiøde af 29 Octbr: 1672. som er saalydende: heraf klarligen sees at Citant:[s] hustrues Morfader til bemelte Goeds er bleven beRættiget. dernæst fremlagde Comparent:[s] Fuldmægtig tvende Adkomster, nembl: det eene af 1722. det andet af 1728. som ere saa lydende. og endel: blev lagt i Rætten tvende skiftes breve, neml: af 12 Apr: 1697. og 29 Octbr: 1698. til sagens nermeere oplysning.
Citant: lagde i Rætten et skiøde af 3 Julij 1700. som er saa lydende, og et skiftes brev som er holdet efter Citant:[s] huustrues FaderModer, Sal: Frid Grebsdatter, datteret 17 Junij 1672: dernest Citant: fremviiste penge til Løssning, og bødde indstevnte om de imod Løssnings penge vilde tage; mens dertil de svarede nej. Erklærede at de underkastede dem en Rætfærdig Dom.
Som det var seendt ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 21 April blev Rætten atter sat med foranførte Laug Rættis Mænd,
hvor parterne da efter lang sam/m/entalle med hinanden her for Rætten bleve forEenede Saaleedes.
Hans Olsen Birckeland nyder halve bruget hos Elling Larsen, som er 34 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed, hvoraf hand Selv haver paa Sin huustrues vejgne Arved 15 mrk:, og bekom/m/er til Løsning hos Lars Ellingsøn 10 ½ mrk: for 1 Rd:r marcken: hvorimod Lars Ellingsen som Ejere til sam/m/e brug, selv bekoster skiødet til Hans Olsen: og 9 mrk: bekom/m/er Hans Olsen til Løsning hos Agatte for 1 Rd:r mrk:[en], som Lars Ellingsen er Formynder forre; Som giør da i alt 34 ½ mrk: jorde goeds som Hans Olsen bliver Ejere af her i Gaarden Lii. Saa skall og de huusser som hører bruget til, deeles i tvende liige deele saaleedes som de nu ere, og enhver herefter holde sin andeel udj Lovlig hæv[d]. For det andet, Træder Hans Olsen til de 34 ½ mark jorde goeds straxsen udj dette Aar (og) sam/m/e styrer: Saa betaler og Lars Ellingsen for den/n/e processis omkostning til Hans Olsen 15 mrk: Danske, hvorimod Hans Olsen Selv Rætten fornøjer: herom de gave hin anden haanden og bleve vell forEene[de]. Og Hans Olsen betalte straxen penge for de mrk: som hand til Løsning har bekom/m/et. hvorpaa Rætten blev ophævet.

Ao: 1735, den 22 April, blev Rætten satt paa Gaarden Eie, beliggende i Jondahls skibbr:, Hardanger Fogderie, Bergens stift, med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, neml: Ole Jacobsen Norreim, Peer Aamunsen Øfre Wiig, Hans Johansen Herretstvedt, Ole Nielsen Norreim, Ole Olsen Østensøe, Ole Larsen Berven, Siur Hoversen Øfre Wiig og Gunder Andersen Sondahl!!, udj Een Odels trætte imel: Torsten Torstens: Strømmesteen som

1735: 71b

Citanten, og Contra Torchel Iversen Eie med fleere:
Lensmanden Johannes Wiig, som hafde Fogdens skriftl: opnæfnelse til Laug Rættet, var og nærværende, med fleere.

Citant: lagde i Rætten sin skriftl: Stevning af 15 Nobr: 1734, saa lydende. sam/m/e fantis paateignet, at være Lovligen forkyndt.
de indstevnte Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet.
Citant: lagde i Rætten sit skriftl: forsætt af 22 April 1735. med tvende documenter, hvoraf det eene var skrevet paa pergiment, som alle ere saa lydende. saa blev og i Rætten lagt tvende skiftes breve, datterit af 20 Octbr: 1671. efter Sal: Olle Endersen, det andet af 2 Septbr: 1699. efter Sal: Laurits Olsen. Wiidere Eet skiftes brev af 8, 9 og 10 Junij 1691. efter Sal: Povel Andersen. og et Tings Vidne angaaende penge mangels Lyssning, af 20 Octbr: 1732. som er saa lydende. Citanten war begierende at hands widner maatte blive afhørte, efter Eedens forklaring den/n/em af Dom/m/eren war forrelæst, og formanet til sandheds udsigende, blev først afhørt
Knud Monsøn Dregebreche, gaml: 80 Aar, boendis paa Gaarden Dregebreche, forklarede at have haft til Egte Citant:[s] FaderFaders Søster, Sal: Anne Lars datter, og da hand bekom hinde [til] Egte, da war Hans Opheim, som nu lever og er her for Rætt[en] nærværende, Ejere af dette goeds her i Gaarden Eie, og da hafde widnet bøxslet den/n/e gaard af Hans Opheim, og boede der paa i toe Aar, og er det nu 42 Aar siden hand (neml: widnet) bøxslet de!! (bøxslede) den/n/e jord, og er [ej]? widendis at anden en[d]som Hans Opheim til den/n/e gaard war Odels berettiget. mens ellers hafde Vidnet vel hørt af sin Sal: Koene at hun sagde, at hindes Fader hafde solt goedset til Hans Opheims Fader, som nu er ved døden afgangen. Wiidere widste dette widne ej at kunde sige. hvorpaa hand for Rætten med Eed og opragte fingre bekræftede den/n/e hands udsigende.
2: Widne, Ole Tormosen Drage, boendis paa Drage, gaml: 78 Aar, forklarede at Ole Endersen {Eide} Lysse, Sal:, og hands Arvinger har været Odels berettiget til disse 1 ½ Løb udj Eie, og Andre Odels Arvinger vedste hand icke, ellers forklarede at Sal: Ole Endersen hafde Een Søn ved Naufn Lars Olsen, boede her paa Eie, er ved døden afgangen, sam/m/e Lars Olsen hafde en Søn naufnl: Salmon Larsøn, boede her paa Gaarden

1735: 72

efter Faderen, og er siden ved døden afgangen, sam/m/e Salmon Larsøn hafde en Søn ved N[a]ufn Tosten Salmonsen, som og er ved døden afgangen, og var sam/m/e Tosten Citant:[s] Fader. wiidere kunde hand icke sige eller mindes, mens ungefær for 40 Aar siden haver Hans Opheims Fader, Sal: Poul {Ender} Andersen, bekom/m/et goedset til forsickring for sine udlaante penge til Sal: Lars Olsen Eie, mens om hand siden hafde bekom/m/et det til kiøbs, vidste widnet ej at kunde sige. her paa hand for Rætten med opragte fingre Eedfæstede sit udsigende.
3: Vidne, Lars Engebrichtsen, huussmand paa Gaarden Drage, gaml: over 60 Aar. {boend} forklarede at Lars Olsen, Sal:, hafde laant penge af Sal: Poul Andersen, og gav ham et nøst i betaling for Renterne af sam/m/e penge, men om Odels Rætten, eller paa hvad maade dette goeds kom til Sal: Poul Andersen, derom kunde hand ingen oplyssning give, ej heller hafde wiidere at vidne, altsaa med opragte fingre Eedfæstede dette hands udsigende.
Comparenterne Torkel Iversen Eie og Hans Opheim lod gaa i Rætten for den!! (dem) til Sagen at svare, Hans Hansen Øfre Waage. som lagde i Rætten en Contra Stevning af 22 Martj 1735. er saa lydende. dernæst blev i Rætten lagt et indlæg af 17 April 1735. med hosfølgende 5 stk: Documenter, som blev læst og ere saa lydende. dernæst blev af Comparenternis Fuldmægtig lagt i Rætten et skifte brev af 30 Octbr: 1714. som er efter Sal: An/n/e Peders datter.
Citant: paastoed at Comparent: Torckiel Iversen Eie maatte blive paalagt af Rætten at fremlægge den Odels Transport som hand af Citant:[s] Sal: Fader Tosten Salmonsen Ao: 1727 bekom/m/et haver.

Comparenten fremlagde i Retten bem:te Odels Transport af 29 Nobr: 17(27.) som er saa lydende. {dernæst blev fremlagt Een Ober} dernest blev fremlagt 4 andre gamle documenter, som er saa lydende.
Comparent: Torckiel Iversen war paastaaende at faa sine widner afhørte, som er Heigne Larsen Fosse og Endre Jones, Lars Olsen Jones, Eedens forklaring blev dem forrelæst, og formanet til Sandheds udsigende.
1: Widne, Heigne Larsen Fosse, boendis paa Fosse, gaml: 78 Aar, forklarede at vidste icke Rættere end som Torkiel Iversen og Endre Iversen war Rette Odelsmænd til Eie, siden de war af Elste broderen, som war Iver Iversen, og deris Faderbroder Ole Lysse war den yngste, hvor {Ci:} af Citant: haver sit udspung!! (udspring?). wiidere weste hand icke at kunde sige. dette hand

1735: 72b

med opragte fingere Eedfæstede.
2: Widne, Endre Borsen Jones, boendis paa Jones, gaml: 63 Aar. Erklærede det hand aldeelis icke widste nogen oplyssning at give om Odels liinien, eller hvem til den/n/e gaard er Odels berettiget. det hand med Eed og opragte fingre stadfæste[de].
3: Widne, Lars Olsen Jones, boendis paa Jones, gaml: 40 Aar. som nest forregaaende widne.
Som ingen af Parterne wiidere hafde til sagens oplyssning, mens ware Dom begierende: Og det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 23 April blev Rætten atter sat:
og fremkom da for Rætten parterne og erklærede, at de, med hinanden paa følgende maade hafde foreenet Dem. neml:
Tosten Tostensen Strømmesteen nyder halve bruget hos Torkiel Iversen Eie, og det her udj Gaarden Eie, neml: 3 spd: smør, til Odell og Ejendom med bøxsel og herlighed, saa at Torkield Iversen derimod selv beholder og bruger till Odell og Ejendom med bøxsel og herlighed de øfrige 3 Spd: smør: For det 2det: De 3 Spd: smør som Tosten Tostensen bekom/m/er, skall hand betale til Torkiel Iversen med 1 Rd:r marcken, som er 54 Rd:r. hvorimod Torkiel Iversen betaler skiødet, mens tinglyssningen bekaaster Tosten Selv. 3die: Torkiel Iversen bruger ald jorden indtil Waaren 1736 uden at svare noget deraf til Tosten, mens til Rætte farredag 1736 træder Tosten til sit brug, og til sam/m/e tiid betaler hand først de ovenmelte 54 Rd:r til Torkiel Iversen, hvorimod {hv} bemelte Torkiel Iversen bliver pligtig til Waar Tinget 1736 at give Tosten Tostensen skiøde paa ovenmelte 3 Spd: 4de: De huusser som hørrer Gaardens Rætte brug til bliver deelt i tvende liige deele, hvoraf Torkiel nyder de halve, og Tosten den anden halve part. 5te: den/n/e processis omkostning betaler hver af den/n/em det halve, og som Tosten er pligtig at betale Rættens Middel alt forud, saa betaler Torkiel igien til Tosten paa processens omkostning 5 Rd:r 3 mrk:, som Decorteris udj ovenmelte 54 Rd:r. Torkill Iversens Søn Endre Torkielsen war for Rætten nærværende, og tilstoed at hand med dette forliig som hands Fader hafde indgaaet, war well fornøjet med. her paa de for Rætten gave hinanden derris haand at wære well forEenede, og at dette saaleedis skall holdis uRøggelig under Lovens Tvang.

Ao: 1735, den 25 April, blev Rætten sat paa Gaarden Widnæs, beliggende i Kingservig skibbr:, Hardanger Fogderie i Bergens Stift, udj en Odels Trættis afhandling, imellem

1735: 73

Svend Jacobsen Windnæs som Citant, wærende hos Hands Fader Jacob Arenesen Widnæs, og Contra Arne Jonsen Widnæs med StiffFaderen Ellif Jonsen Utne; og som Sorenskriveren formedelst andre Embedets forretninger ej har kundet forretage den/n/e Sag paa Tocke Tirsdagen, saa er den bleven udsat til i dag: Rætten blev betient med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis Mænd, neml: Peder Jaastad, Torsten Huus, Jacob ibdm:, Hover Ureim, Siur Tvedt, Helie House, Haaver Svartvedt og Brynild ibdm: Lensmand Torkields House war for Rætten nerværende, at observere om Hans Kongl: Maj:ts Zigt skulde falde, i det øfrige at gaa Rætten til haanden.

Citant: lagde i Rætten en skriftl: Stevning af 30 Nobr: 1734. som blev læst og er saa lydende.

de indstefnte Comparerede alle, vedtog at være Lovlig Stevnet.

saa møtte og for Rætten Citant:[s] Fader Jacob Arnesen Widnæs. og lagde i Rætten et skifte brev af 26 Sep: 1695. efter Hans Sal: Fader Arne Jacobsen, som var Citant: og Contrap: Arne Jonsens Farfader: dernest et skifte brev af 30 Septbr: 1696. efter Sal: Christj Jonsdatter, som var begge derris Farmoder. bemelte Skifte breve handler om dette jorde goeds som her tvistes om. dernest fremlagde Citant:[s] Fader en Exstract {af ting Ting} af 9 April 1720. udstæd af Jens Fabricius. er saa lydende. og endelig blev fremlagt et skiøde af 13 Maj 1695. udstæd af Sal: Arne Jacobsen til bemelte sin Søn Jacob Arnesen: saa lydende. Wiidere papiirer eller documenter hafde Citant: eller Hands Fader ej at legge i Rætten, og Erklærede ej at have Odels widner.

Comparent: Arne Jonsen Erklærede at som hand i nat var kom/m/en af sin Reisse, og disuden ej var Ret frisk, saa begierede [hand] at Sig:r Hans Nagel, som for Rætten nerværende, maatte blive til sagen at svare, som hands Fuldmægtig antagen: Hvilcket Rætten tilstæde.

den indstevnte Eilef Joensen Utne fremlagde et indlæg af i dags dato, med begier det maatte læssis og i acten indførris. sam/m/e lyder saaleedis. widere Erklærede bemelte Eilef Joensen ej have i Rætten at Rætten!! at fremlægge, enten paa sine eller hustrues weigne.

Sig:r Hans Nagel som Fuldmægtig af Arne Jonsen, fremlag[de] i Rætten et indlæg af i dags dato. sam/m/e er saa lydende.

1735: 73b

dernest blev fremlagt i Rætten trende documenter, neml: et skiøde af 13 Decbr: 1684. udstæd af Jens Jensen Skielderup: en Contract imel: Jacob Arnesen og Joen Arnesen, datteret d: 2 Martj 1700. og et skiøde af 26 Martj 1700. udstæd af Jacob Arnesen, som alle ere saa lydende.

Comparent:[s] Fuldmægtig lod protocolere det hand tilspurte Citant: om hand vil paastaa at dette G[o]eds war hands Farfader Sal: Arne Wiinæs forfædre Odels goeds, eller, om hand kand beviisse enten med Vidner eller gamle Adkomster, at dette paastevnte goeds var hands Farfaders Odel, da at Citant: wilde fremkom/m/e med saadan/n/e beviissligheder: For det Andet, om Citant: wil tilEegne sig Odelen fra den tiid hands Farfader kom at besidde heele Gaarden Widnæs som Lejlending, eller hand vill Reigne Odelen fra den tiid hand blev Ejere af gaarden indtil hands døde dag. hertil Citant: tillige med hands Fader svare[de], at de ej kunde Rejne Odelen lengere end som fra den tiid at Sal: Arne Jacobsen blev Ejere til Gaarden: Ej heller hafde de andre Odels breve end de som nu i Rætten er fremlagt: Comparenterne paastoed Dom med skadisløs betalning for processens omkostning, siden de i saa ubillig en Sag fra derris jord dørckning er bleven kaldet, dem til stoer skade.

Citant: fremlagde et indlæg af i dags dato, saa lydende.

Compar: svarede hertil at de ej fandt nødig noget til ovenmelte indlæg at svare, men paastod Dom, forventende at dette omtvistede goeds dem blev tilDømbt med Odel og Ejendom.

Citant: tillige med hands Fader Erklærede, at de ej viidere hafde til derris sags tarv at fremlægge, mens henskiød den til Rættens Rætfærdige Kiendelse.
Hvorpaa Sagen blev til Dombs optagen.
Og er da efter Kongl: Allernaadigste Reglement følgende bereigning giort paa Rættens Salarium, Sorenskriveren for den/n/e dags forretning, sambt provition frem og tilbage fra Aastædet 3 Rd:r 2 mrk: 8te Laug Rættis mænd, hver 1 mrk:, er 1 Rd:r 2 mrk: og Lensmanden fordj hand haver tilsagt Laug Rætten, sambt for sin opvartning ved Rætten 2 mrk: tilsam/m/en 5 Rd:r.
blev da af os udj den/n/e Sag efter de documenter som parterne haver i Rætten fremlagt, Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citanten Svend Jacobsen Wiinæs haver ved Stevning af 30 Nobr: 1734. til den/n/e Odels og Aastæds Rættis holdelse ladet Stevne Ingeborg Torgiers datter med hindes

1735: 74

EgteMand Eilef Utne, og Arne Joensen Wiinæs, Dom at liide til at imod tage Løssnings penge for 1 Løb smørs Landskyld med bøxsel og herlighed her udj gaard: Wiinæs, som Citant: formeener at være Odels berettiget til, til sam/m/e sin Odel at beviise haver hand tillige med hands Fader Jacob Arnesen Wiinæs fremlagt udj Rætten tvende skiftebreve, det eene af 26 Septbr: 1695. og det andet af 30 Septbr: 1696. der med Citanten beviisser at hands Fader Jacob Arnesen Wiinæs haver Arvet efter sin Sal: Fader Arne Jacobsen her udj Gaard: 1 Spd: smør, ¼ hud, og efter sin Moder, som var Citant:[s] Formoder!! (Farmoder), Sal: Christi Joensdatter, ½ Spd: smør, 1/8 hud her i Gaard: Wiinæs, bemelte skifte breve beviisser og at den indstevnte Arne Joensen /: som er Citant:[s] Farbroder Søn :/ hands Sal: Fader Joen Arnesen haver arvet efter sin Sal: Moder Christi Joensdatter, her i Gaard; Wiinæs 1 ½ Spd: smør, 3/8 hud med bøxsel og herlighed, mens det Erfahris af bemelte skifte breve at Citant: er af Elste broder {Søn}, og den indstevnte Arne Joensen af den yngere broder. j den anleedning Citant: efter sit skriftl: forsætt af i dags dato formeener sig til sam/m/e 1 Løb smør her udj Gaarden Wiinæs at være Odels berettiget. Dernæst haver Citant:[s] Fader Jacob Arnesen fremlagt i Rætten en Exstract, udstædt af Jens Fabricius, til beviis at hand d: 9 April 1720 paa Kingservig Waar Ting skall have ladet lysse penge mangel paa sine børns weigne til bem:te 1 Løb smør, som her nu trættis om: dette kand ej kaldis noget Lovformelig document, eller ansees for et kraftig beviis, thj for det første er det ej paa sin Rætte Sort stemplet papiir, for det andet burde det at være under Rættens Haand og Ziigl udstædt. Den indstævnte Arne Joensen haver med skiøde af 13 Decbr: 1684. udgived af Jens Jensen Skielderup til Arne Jacobsen, som var Citant: og den indstevnte Arne Joensens Farfader, paa 1 ½ Løb smør, 1 hud, 1 b:skd: med bøxsel og herlighed her udj Gaard: Wiinæs. læst til Tinge d: 29 April 1685. og med skifte brevet af 26 Septbr: 1695 beviis[t] at hands og Citant:[s] Sal: Farfader Arne Jacobsen haver ej haft gaard: Wiinæs udj Ejendom lengere end som 11 Aar, da den efter hands død er kom/m/en efter skifte brevets formeld af 26 Septbr: 1695 udj skifte og deeling, dette kand ej kaldis nogen Odels hævd, thj Lovens 5 B: 5 C: 1 art: siger at den Jord kaldis Odel som haver lagt under et ætlæg udj 20 Vintere, og ej at 11 Vintere skall være Odels hævd: dernæst haver den indstevnte Arne Joensen beviist med en skriftl: Contract og forliig af 2 Martj 1700 at hands Sal: Fader Joen Arnesen hafde forligt sig med sin broder Jacob Arnesen, som er Citant:[s] Fader, om derris Sal: Faders Arne Jacobsens indkiøbte goeds her i Gaard: Wiinæs, saaledes, at Jacob Arnesen skulde eje 5 Spd: smør med bøxsel og herlighed, Odel og Aasædde, og den yngre broder Joen Arnesen 1 Løb med liige wilkor, hvorpaa Jacob Arnesen haver udstædt sit skiøde af 26 Martj sam/m/e Aar: saa at oftbemelte Joen Arnesen haver Fanget Odels hævd paa sin Ejende 1 Løb smør her udj Gaard: Wiinæs, om endskiøndt Jacob

Arnesen skall have ladet lysse penge mangel til bem:te 1 Løb smør, hvilcket ej kand præjudicere den Rætt som Joen Arnesen og hands Arvinger haver, i det at Jacob Arnesen haver ladet lysse penge mangel til det goeds, hvortil hand ej kand beviisse at være Odels berettiget, dissuden haver hand ej efter Lovens 5 B: 3 C: 2 art: lyst sin penge mangel hver 10 Aar, mens vel kand have lyst efter den Exstract af 9 April 1720. som er da i det 20 Aar. Saa Kiendis for Rætt. Efter Lovens 5 B: 3 C: 11 art: og 5 C: 1 art: bør Odelen at følge Joen Arnesens Arvinger til den 1 Løb smør med bøxsel og herlighed her udj Gaard: Wiinæs. processens omkostning angaaende, da som Citant: Sven Jacobsen Wiinæs gandske ugrundet uden billig føje haver paaført de indstevnte den/n/e process, saa betaler hand selv Rættens Persohner efter den bereigning som her i acten er inddraget, med 5 Rd:r.

Anno 1735, den 29 April, blev holdet et **almindel: Waar, skatte og Sage Ting paa Bolstadøren, beligende i Wosse Fogderje og Præstegield,**

1735: 74b

Evanger Kircke Sogn med tilsøggende Almue: Rætten blev betient med Sorenskriveren og efterskrevene Laug Rættis Mænd, neml: Joen Wahle!! (Wæhle), Jørgen Herrenæs, Lars Jørnevig, Jacob SmaaBrecke, Jacob Styve, Knud Strømme, Ingebrecht Øyem, og Knud Svange: ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig;r Andreas Jessen, bonde Lensmand Niels Horvigen, med andre som Tinget Søgte; er da saa passeret.

Allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadigste Skatte Forordning for Aaret 1735.
Anden, om Sabbathens og andre Hellige dages tilbørlige hellig holdelse, af 12 Martj 1735.
Tredie, Placat, At vedkom/m/ende Præster og Kircke Ejere skall udreede og betale hvis de til Universitetet ere skyldige, samt Studii Skatt og Cathedraticum; af 28 Januarj 1735. ligeleedis at Præsterne Destricte skall holde ofver Lovens pag: 273 og 274. af 3 Xbr: 1734.

Sig:r Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 23 Martj 1735. til Niels Johansen paa 1 pd: smør udj gaarden Hylieraas. blev læst.
blev udslet af ProtoC: Walqvor Riisbrech udgivende Obligation paa 200 Rd:r til Walqvor Smidt, af 15 Julij 1709. med hos følgende {Attest} Transport til Stiftambtskriver Seehusen, af 17 Julij 1714. med paateignede Qvittering at være betalt med paaløbende Renter, gandske indfriet d: 18 Junij 1715.
Primier Leintnant Philip Nicol kundgiorde det hand hafde indfriet sin udgivene Pante Obligation af 24 Octbr: 1730. udstæd til Hr: Capitain Jens Nordahl, stoer 150 Rd:r. som hand beviiste med paateignede qvitering af 14 Nobr: 1734. med begier sam/m/e af ProtoC: at udslættis.
Hans Risbrich udstæde skiøde af 13 Nobnr: 1734. til Hr: Leintenant Philip Nicol paa 76 Rd:r Capital udj Apostels Leedingen paa Woss. blev læst.

Niels Gullachsen Kolle fremkom for Rætten, og kundgiorte det hand havde Stevnet nogle Vidner for Rætten {for} til Eed[s] Aflægelse om hvorleedes Aastæds Rætten d: 30 Septbr: 1734 af Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm er bleven Tracteret. for at Erværve der om et Lovskicket Tingsvidne: Citanten lagde i Rætten en Skriftl: Stevning af 21 Martj 1735. saa lydende. bemelte Stevning fantis paateignet af Aad Brunborg og Anders Fandenæs at Have Lovligen sam/m/e forkyndt for Laugmanden udj Bergen d: 26 Martj 1735.

Paa Hr: Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielms weigne møtte ej nogen: Ej heller møtte de indstevnte til Vedermælle, neml: Barbra Heliesdatter, Haldor Herrey og Helie Olesen, eller nogen paa derris weigne.
Stevne Viidnerne Aad Brunborg og Anders Fandenæs med opragte fingere Eedfæstede Stevningen at have Lovl: forkyndt den for Hr: Justitz Raad og Laugmand Niels Knagenhielm i Eegen paahør, og hand hafde givet dem saa groft og uhøfligt et svar at de unsaa dem sam/m/e for Rætten at udsige. Stevne Viidnerne Niels Horvigen og Anders Fandenæs med opragte fingere Eedfæstede Stevning at være Lovl: forkyndt Barbra Heliesdatter og Helie Olsen i Eeget paahør. Stevne Viidnerne Niels Horvigen og Anders Horveig med Eed afhiemlede Stevning at være Lovl: forkyndt Haldor Horveig i Eget paahør.
De indstevnte Vidner møtte ingen af, untagen Knud Olsen Ørrevigen:
Stevne Vidnerne Niels Horvigen og Anders Fandenæs med Eed Afhiemlede Stevningen at

1735: 75

være Lovl: forkyndt for de indstevnte Vidner:
Citant: paastoed at faa det Vidne afhørt som her for Rætten Comparerede, og at de andre tvende, neml: Ole Styve og Elleve Luuren, maatte blive paalagt Laug dag: Eedens forklaring blev dette Vidne forrelæst, og formanet til Sandheds udsigende: dernæst med Eed og opragte fingre vidne til Citantens spørsmaal saaledes.
Knud Olsen Ørrevigen, boendis paa Ørrevigen, gaml: 65 Aar: 1: Qvestion, om LaugManden hafde et skrevet støcke papir i sin haand som hand for Vidnerne til Vidnesbyrd i Rætten oplæste. Resp: ja. 2: Qvæst: Om Vidnet Selv var et Vidne der paa Aastædet {for L}. Resp: ja. 3: Qvest: om Laugmanden læste sam/m/e skriftl: Vidne /: som var skrevet paa det støcke papiir :/ for Vidnet. Resp: ja, hand læste det op. 4: Qvest: Om Vidnet Selv hafde skrevet det skriftl: Vidne som Laugmanden læste for Vidnet. Resp: Nej, hand kunde ej skrive. 5: Qvest: om Vidnet paa Anden maade end som meldt blev af LaugManden for Rætten Examineret. Resp: Nej: 6: Qvest: om det støcke papiir som LaugManden for Vidnet oplæste, var skrevet paa stemplet papiir. Resp: det veste hand ej. Som Citant: ej viidere hafde at tilspørge Vidnet, saa blev det fra Rætten afskeediget.
og paastoed Citant: inu!! (endnu) som forhen at de udeblivende Vidner maatte blive forrelagt Laudag.

Afsagt.

Ole Styve og Ellve Luuren, følgelig Loven, bliver paalagt til Neste Ting at møde, derris sandhed at vidne, saafremt de ej vil vente at ansees efter Lovens 1 B: 13 Cap: 7 art:

Fogden lod inden Rætten Examinere nest afvigte Aars Restance, samt Termins Restancen for dette Aar: som blev under Rættens Zigl udstædt.

Efter trende gange udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for den/n/e gang ophævet.

Anno 1735, den 2 Maj, blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting med Wangens Almue paa Woss:** og var efterskrevene Edsvorene Laug Rættis Mænd som Rætten med Sorenskriveren betiente, neml: Ole Øfre Grove, Peder Giersqval, Lars Tackle, Jackob Færre, Erick Jermoe. Claus Mossefind, Anders Lille Rochne, og Mons Bachetuun: nerværende Kongl: Maj:ts \Foged/ Andreas Jessen, bonde Lensmanden Wiching Tvilde, med andre som Ting søgte: er passeret Saaledes.

Allerunderd: forkyndt de Kongl: Allernaadigste Forordninger og Reschripter, som er Exstraheret paa fol: 74.

Hans Risbrich udgivene skiøde af 28 Julij 1734. til Capitain Jens Nordahl paa 2000 Rd:r Capital udj Apostels Leedingen paa Woss: blev læst.
Størck Knudsen Leedahl udgivene skiøde af 16 Martj 1735. til Knud Størcksen paa 1 pd: 6 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Ledahl, beliggende i Bordstrands Otting. blev læst.
Gerdt Gielmuyden, Sogne Præst til Hougs Præstegield, hands udgivene skiøde af 17 Febr: 1735. til Colbein Knudsen Wenje paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Wenje, beliggende i Holbøjder Otting. blev læst.
Gerdt Geelmuyden, Sogne Præst til Hougs Præstegield, hands udgivene skiøde af 17 Febr: 1735. til Hafve Knudsen Winje paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Winje, beliggende i Holbøyder Otting. blev læst.

1735: 75b

Hafve Knudsen Winje udgivene pante Obligation af 17 Febr: 1735. til Gjert Geelmuyden, Sogne Præst til Hougs Præste gield, paa 50 Rd:r Capital, til pandt for sam/m/e 1 Løb smør udj Gaard: Winje. blev læst.
Colbein Knudsen Winje udgivene pante Obligation af 17 Febr: 1735. til Gerdt Geelmuyden, Sogne Præst til Hougs Præste gield, paa 80 Rd:r Capital: til pandt for sam/m/e Capital, er sat 1 Løb smør udj Gaard: Winje, beliggende i Holbøyder Otting. blev læst.
Britte Ols datter Fan/n/estølen udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 5 Martj 1735. til Joen Olsen Fan/n/estølen paa 6 mrk: smør udj Gaard: Fannestølen i Bøer Otting. blev læst.
Capitain Jens Nordahls udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 26 Nobr: 1734. til Ole Andersen Svange paa 1 Løb 18 mrk: smør udj Gaarden Øvre Kythe i Winnie Otting beliggende, blev læst.
Joachim Friele udgivene skiøde af 11 Decbr: 1734. til Niels Joensen Nedre Kløve paa 1 pd: 9 mrk: uden bøxsel i gaarden Nedre Kløve. blev læst.
Joachim Friele {af 11 De} udgivene skiøde af 11 Decbr: 1734. til Inger Miltzou Raustad paa 18 mrk: jorde goeds udj gaard: Reimme i Runddalen, uden bøxsel, og i Gaard: Finne i Guldfierdings Otting 1 pd: 9 ¾ mrk: med bøxsel og herlighed. som blev forkyndt.
Knud Nielsen og Arve Ullestad sluttede Contract af 10 Nobr: 1734. om Vilkaar, som er ordlydende indførdt i pante ProtoC: blev læst.
Anders Ericksen Lødve udgivene skiøde af 2 Maj 1735. til Lars Pedersen Hæve paa 1 Spd; smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Hæve i Dyrvedahls Otting beliggende, tillige med overbøxsel efter andeel af 1 Spand som hører under heele gaarden Hæve. blev læst.
Erick Iversen, Od Iversen, Knud Winie, Om/m/und Johan/n/esen og Lars Gulichsen Yttre Tachle, derris udgivene skiøde af 2 Maj 1735. til Lars Iversen paa 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Indre Tachle i Qvitler Otting. blev læst.
Joachim Friele udgivene skiøde af 11 Decbr: 1734. til Iver Torgiersen Ullestad paa Finnes Teigen i Viiger Otting beliggende, skylder 12 mrk: smørs leje med bøxsel og herlighed. blev læst.
Marcus Faye, Sogne Præst til Frue Kircke udj Tønsberg, hands udgivene skiøde af 2 Nobr: 1734. til Odd Nielsen paa 2 bismerpd: 14 mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel til 10 mrk: smør, udj gaard: Øvre Himle i Bordahls Otting. blev læst.

Gudve Nielsdatter Hofde, Anders Dømbe og Torsten Helland, [derris] udgivene skiøde af 2 Maj 1735. til Odd Nielsen paa 12 mrk: smør uden bøxsel i Gaard: Øvre Himle i Bordahls Otting. blev læst.
Marchus Faye, Sogne Præst til Frue Kircke udj Tønsberg, hands udgivene skiøde af 2 Nobr: 1734. til Lars Jacobsen paa 2 bismerpd: 14 mrk: smør med bøxsel og herlighed, sambt overbøxsel til 10 mrk: smør, udj Gaard: Øvre Himle i Bordahls Otting beliggende. blev læst.
Niels Winie udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 25 April 1735. til Lars Iversen Indre Tachle paa 1 Spd: 3 mrk: smør Landskyld [udj gaarden Indre Tachle] i Qvitler Otting beliggende. blev læst.
Jean von der Lippe udgivne bøxsel brev med Contra Revers, af 25 Septbr: 1734. til Anders Nielsen paa 1 Løb smør og 12 mrk: smør udj Gaard: Himle nedre Thun, i Bordahls Otting beliggende. blev læst.

1735: 76

Jean von der Lippe udgivene bøxsel brev med contra Revers, af 25 Septbr: 1734. til {La} Gullach Larsen paa 1 Løb 12 mrk: smør udj Gaarden Himle nedre Thun, i Bordahls Otting beliggende. blev læst.

Som ingen fleere indfandt sig der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 3 Maj er følgende passeret, efter at Rætten var sat.

Ole Wichingsen Gierstad, Peder Iversen Reqve, David Mølster, Johan/n/es Lofthuus, Niels Nesthuus, Olle Reqve og Størck Seim, derris udgivene skiøde af 2 Maj 1735. til Størck Ellingsen Reqve paa ½ Løb smør uden bøxsel og herlighed i Gaarden Reqve øfre Thun, udj Dyrvedahls Otting beliggende. blev læst.
Svend Stephensen Hofde udgivene gave brev af 13 Decbr: 1734. til Stephen Svendsen paa ½ Løb smør med bøxsel og herlighed, og overbøxsel til 4 ½ mrk: smør Landskyld, udj Gaard: Hofde i Dyrvedahls Otting beliggende. blev læst.
Ole Træen udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 3 Maj 1735. til Knud Torbiørnsen Kløve paa 7 Spand smør udj gaard: Øfre Røcke i Winier Otting beliggende. blev læst.
Knud Steffensen Ringheim, Lars Hagtorsen Øfre Fen/n/e, Anders Anfindsen Ringheim, Knud Torgielsen, Anders Torgielsen, Torgield Torgieldsen, David Mølster, Knud Andfindsen Gierstad, Gurro Michelsdatter Houge, og Lars Ericksen Skutle, derris udgivene skiøde af 2 Maj 1735. til Niels Knudsen paa 2 pund 4 mrk: smør med bøxsel og herlighed, tilligemed ofverbøxselen, i den Gaard Houge i Bordahls Otting beliggende. blev læst.
Leintenant Nicol lod publicere et skiøde udstæd af Hans Risbricht, og Exstr: paa fol: 74.

Lientenant Philip Nicol fremstillede sig for Rætten og gaf tilkiende at være Ejere for den halve Apostels Leding med Sigt og Sagefald, beliggende paa Woss udj Wangs Sogn, saa og forrestillede at have haft Sal: Hans Lillien(skiolds) datter Søne datter, heller Wolqvart Risbrichts datterdatter Else Maria von Hatten, til Sin Ægtefelde, og under sam/m/e Ægteskab med bemelte hans afdøde Kieriste auflet 4 børn, hvoraf tvende igien lever, nafnl: Benedictha og Johanne Maria, altsaa finder hand sig desformedelst beføyet som Fader og forresatte Formynder Paa bemelte hands 2de børns Veigne herved at lade lysse penge mangel, sampt Løsnings Rættens forbeholdenhed udj den anden halve deel udj bemelte Apostels Leeding med den der under dependerende og tilligende herlighed, ligesom det af hands afdøde Kierestes Morbroder Mons:r Hans Risbricht til WelEdle og Welbr: Hr: Capitain Nordahl skall

være overdraget, hvilcket hand begierede udj TingprotoC: Lovformelig og vedbørlig maatte vorde protocoleret og indført.

Jacob Eilefsen Helland udgivene skiøde af 3 Maj 1735. til Erich Jacobsen paa 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Helland i Bordahls Otting beliggende. blev læst.

Som ingen indfandt sig der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten ophævet til i Morgen

Den 4 Maj, efter at Rætten var sat, er følgende passeret:

Henrich Miltzou udgivene skiøde af 13 Nobr: 1734. til Niels Endersen Gillerhuus paa 2 Løber smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Nesthuus i Wiiger Otting {blev} beliggende. blev læst.
Niels Knudsen Wæke og Lars Joensen Biørcke, [derris] udgivene skiøde af 3 Maj 1735. til Gietle Knudsen paa 2 pd: 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed, tilligemed ofverbøxsel til 2 pd: 15 mrk: andre Ejere tilhørende, alt i Gaarden Repol i Winier Otting beliggende. blev læst.
Niels Endresen og Olle Rasmussen Nesthuus, derris mel: dem oprettede Contract og vildkaar brev om gaarden Nesthuus, af 4 Maij 1735. blev forkyndt.

1735: 76b

Siur Hæve paa sin Faders veigne Lars Pedersen Hæve, efter forrige tiltale til Claus Mossefind, fremkom for Rætten og leverede it indlæg af 4 Maj 1735. med hosfølgende documenter, som er saa lydende.
Den indstevnte Claus Mossefind møtte for Rætten, hvor da Citant: inden Rætten viiste penge og tilbød Claus Mossefind om hand sam/m/e vilde imodtage for de 18 mrk: smør udj Gaard: Hæve: hertil Comparenten svarede, at Mons Hæve, som og her for Rætten er nærværende, var største Lods Ejere i Gaarden Hæve, saa formeente Comparenten: at hand og var nermeste til at kiøbe de 18 mrk: som hand har Solt ham, neml: Mons Hæve: disuden Erklærede, at det ej er solt Citant: til fortrængsel, mens at hand som en Lejlending maa blive sidende paa sam/m/e brug:
Citant: paastoed Dom til Løssning:
Comparent: Erklærede at beviisse det de var nermeste til Odelen berettiget, hvilcket de bekræfter at beviisse naar forlangis, altsaa haabede ved Dom at vorde frikiendt for Citant:[s] tiltale.
Som ingen af Parterne viidere hafde at lade indføre, mens var Domb begierende, saa blev Sagen til Dombs optagen undtil Løverdagen den 8 Maj førstkom/m/ende.

Lensmanden Wiching Tvilde som befuldmægtiget af Madam Regine Teting efter forrige tiltale til Niels Tollefsen, paastoed at den indstevnte Niels Tollefsen ved Dom maa blive tilfunden at betale den i Rætten fremlagde Reigning, sambt processens omkostning.
den indstevnte Niels Tollefsen fremkom for Rætten, og levere[de] et indlæg af 4 Maj 1735. saa lydende.
Citanten var begierende Sagen udsat til Neste Ting: for at forskaffe den af Comparenten paastaaende Speciæle Reigning:
Som Comparenten med den forlangte opsættelse af Citant: var fornøjet, Saa blev Sagen udsat til neste Ting.

Niels Gullachsen Kolle Kundgiorde for Rætten det hand hafde ladet stevne og indkalde hertil Rætten, efter et skriftl: Stevnemaal af 21 Martj 1735. som blev fremlagt i Rætten og er saa lydende: Justits-Raad og LaugMand Knagenhielm til vedermæle at anhørre en deel Vidner som Citant: agter førre om Aastæds Rættens behandling af LaugManden paa Gaarden Gietle d: 30 Septbr: 1734. for et Lovskicket Tingsvidne derover at Erværve: Stevning[en] var paaskreven af Odd Brunborg og Anders Fandenæs at de den, d: 26 Martj 1735. for Justits-Raad og LaugMand Knagenhielm haver forkyndt.

Citant: var begierende, at som det Eene Stevne Vidne som Stevningen med {sk} Eed skulde afhiemble, ej var kom/m/en {at}, Og de indstevnte i dag ej heller møtte, at Sagen da maatte udsættis til i Morgen.

Afsagt.

Sam/m/e Citant:[s] postand blev af Rætten for billig Eragtet: og Saaleedes Sagen udsat til i Morgen.

Som ej nogen indfandt sig der vilde gaa i Ræte: saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

1735: 77

Den 5 Maj blev Rætten atter sat for Wangens Almue.

Moens Anbiørnsen Flættre og Niels Olsen Flættre, derris mel: Dem oprættede Contracht og Vildkaar brev om Gaarden Flættre: af 4 Maj 1735 udstæd, blev inden Rætten forkyndt.

Knud Ericksen og Hellie Olde, [derris] udgivene skiøde af 5 Maj 1735. til Torsten Ericksen paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed, og overbøxsel til 1 Spand udj gaarden Færre i Bordahls Otting beliggende. blev læst.

Leint: Philip Nicol fremstoed for Rætten som medEjere til Sigt og Sage fald over det saakaldede Apostels goeds, og var begierende Dom udj den Sag imel: participantern[e] om Apostels goedset, og contra Ole Colbiørnsen Hirt, som er efter forregaaende tiltalle forkyndt den af Rætten paa Høste Tinget 1734. {for ..} paalagde Laudag: at møde til sag[en] at svare angaaende fortiilig sam/m/enLeje med sin hustrue Botilda Michelsdatter, der for Dom at liide.

den indstevnte Ole Hirdt blev paaRaabt, men møtte end icke, ej heller nogen paa hands vejgne.

hvorforre Sagen blev efter Citant:[s] paastand til Dombs optagen indtil den 7 Maj førstkom/m/ende.

Leint: Philip Nicol som medEjere til Sigt og Sage fald ofver det saakaldede Apostels goeds: efter forrige tiltale og den af Rætten paa Høste Tinget 1734. givne Laudag: for Contra part: Siur Odsen Grove, som med sin huustrue haver haft fortiilig sam/m/enLeje, der forre sam/m/e efter Loven at faa afstraffet:

den indstevnte Siur Odsen Grove efter paaraabelse møtte ej, eller lod mødde for sig:

Citant[en] paastoed Eendelig Dom saavell for bøderne efter Loven, som processens omkostning.

Sagen bliver til Dombs optagen indtil d: 7 Maj førstkom/m/ende. saaledes Afskeediget.

Lars Ericksen Schutle efter forrige tiltalle til Knud Brynelsen var begierende at Sagen til Dombs maatte blive forret[a]get.

den indstevnte Knud Brynelsen Comparerede for Rætten og kundgiorde det hand ved muntl: Contra Stevning haver ladet Stevne Hoved Citant: til at anhøre Vidner udj Sagen, (neml:)

Godskalk Fiosse, Ole Ringheim, Dønat Ringheim, Peder Biørke og Ole Een: derris Edlige forklaring om den/n/e Sags beskaffenhed at give:
Hoved Citant: vedtog at være Lovl: Stevnet til Vidnernis anhørelse:
Contr: Citant: paastoed at Vidnerne maatte blive til Eed antagen og Examineret: Eedens forklaring blev Vidnerne af Dom/m/eren forrelæst: Og dernæst hver \for/ sig i Eedtagen.
1: Vidne, Godskalck Bersen Fiosse, huusmand paa Gaarden Fiosse, gaml: 72 Aar, med Eed og opragte fingere vidnede at det er 15 aar siden skiftet stoed efter Sal: Sal:!! Brynild Ericksen, og da blev der talt imel: Moderen /: som nu er Citant:[s] huustrue :/ og børnene om noget som de imel: dem Selv vilde deele, mens som det er saa lang tiid siden kunde Vidnet ej erindre det, untagen en graa Kofte, et par boxser, et sølv Bendict: hvorleedis det blev deelt vidste hand icke eller kunde Erindre. ej heller hafde parterne noget at tilspørge Vidnet.
2: Vidne, Ole Siursen Ringheim, boendis paa Ringheim, gaml: 43 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at dagen førren skifte Forvalteren kom paa Arvetompten, vare Arvingerne forsamlede, og da paastoed Encken, som er nu Citant:[s] huustrue og Contra Citant:[s]

1735: 77b

StivModer, at hun vilde have 1 kaaber kiedel og en nye undersæng til Morgen gave, efter hindes Sal: \Mand/, foruden det Sølv {de} hun skulde have, siden hun hafde gift hindes Stivbørn fra Sig: herimod stivbørnene paastoed at Stivmoderen {derimod} skulde give dem noget af sølvet: der om de talties den ganske dag indtil aftenen, da de bleve foreenede, og Moderen gav stifbørnene en liden sølv Kiede og en Bendick, hvortil Moderens Egen datter sagde, at dersom det gick paa Gave, saa vilde hun og have noget, der til Stifsøn/n/en, som nu er indstevnet af Lars Schutle, svarede, at de vilde deele {det ime} den gave imel: sig. ellers forklarede \Vidnet/ at kaaber Kiedelen blev af Moderen begiert til hindes Egen datter til jevnt imod halvSøskene som gift var, mens undersengen til sig selv. Citant: Tilspurte Vidnet, om icke contra Citant:[s] salig Fader hafde givet deris Moder Kopper Kiedelen til hindes barn til jævnet mod de andre børn, og om hindes stifbørn vilde tilstaa hinde det, førren hun gav dem dette sølv som nu er paastevnet. Resp: der blev ej sluttet noget om det eene førren det blev sluttet om det andet, og de bleve forEenede, og børnene tackede derris Stifmoder for den/n/e gave, og de gav hinanden haanden, og folck som vare overværende lag\de/ haand der paa. Som ingen af parterne hafde viidere at tilspørge Vidnet blev det afviist.
3: Vidne, Dønat Ringheim, gift med Ole Ringheim, efter aflagde Eed vidnede at hindes Sal: Fader hafde givet hinde en Kaaber Kiedel til jævn imod hindes halvSøskende, dette paastoed hindes Moder dagen førren skifte Forvalteren kom, at have forud, saavel som hindes Egen Morgengave, mens Vidnets halvbroder, som nu er Stevnet af derris Stiffader, var der med ej fornøjet, siden hand ickun hafde faaet en seng, hvilcken hand syntis ej at være saa goed som Kaaber Kiedelen, hvor forre hand paaStoed at hands Stifmoder skulde give Stifbørnene noget af Sølvet, der om de bleve foreene[de], og tog Moderen sølvet, og sagde, det vil jeg give hier!! (jer), og gav dem saa en sølv Kiede og et Bendick, der til Vidnet, som er Moderens Egen datter, svarede, skal det gaa ud paa gave, saa vilde hun og have noget, der til Vidnets halvborder hafde svaret, du skall faa: Citant: tilspurte Vidnet om Knud Ringheim var kom/m/en en {dag} \nat/ førren skiftet stoed, og {spurte} \tvang/ hands Stifmoder om sølvet, og vilde have det i skiftet. Resp: ja, hand kom og sagde at hand vilde have{t} det i skiftet, og sagde at det hafde ej været i skifte efter hands Moder, og at det var udstrøget af skifte brevet, hvor om de trættede, og fantis ej i skifte brevet at noget var udstrøget.
4: Vidne, Peder Biørcke: Citant: Lars Schutle protesterede imod dette Vidne, saasom hand er hands contraparts Faderbroder.

1735: 78

Og det Vidne Ole Een haver haft {hands Sø} Contra partens Søster til Egte:
Contra Citant: var [for]nøjet med at disse tvende Vi[d]ner blev afviist. i det øfrige paastoed Dom i hoved sagen:
Citant: paastoed sagen udsat til den 7 Maj: til den tiid, hand vilde indgive sin skriftl: paastand og i Rættesettelse:
herimod protesterede Contra parten, og paastoed endelig Domb.

Afsagt.

Den af Lars Ericksen forlangte opsættelse forundes Ham til den 7 Maj. til sam/m/e tiid bliver Lars Ericksens Hustrue her af Rætten paalagt, for Rætten at møde til Sagens nermere oplyssning, at svare, om hvis Dom/m/eren kand finde fornøden at tilspørge hinde.

Ole Tollesen Grimestad fremtræde for Rætten efter den af Fogden forhen giorde tiltalle til Knud Jacobsen, og Erklærede, at hand lod sin prætention til Knud Jacobsen falde, naar som helst bemelte Knud her for Rætten vilde fortryde sin imod Ole Grimestad begangne forgribelse: og vilde her efter ej Tentere noget ont imod bem:te Ole Grimestad: ifald hand det imod forhaabning skulde giøre, da den/n/e sag fuldkom/mende at staa Aaben [for]? Knud Jacobsen til den straf som Loven dicterer.
Leint: Philip Nicoll lod indføre, at omendskiøndt Knud Jacobsen med Contrapart: er forenet, saa paastoed hand paa Egne og medEjeres veigne at bem:te Knud Jacobsen, ifølge Loven[s] 6 Bog 7 c: 3 og 16 art: bliver anseet herefter at udReede [bøder]: hvorpaa hand Dom er begierende.
Den/n/e af Leint: giorde paastand frafaldt hand ved den foreening som blev giort, nembl: at Knud Jacobsen, i betragtning af hands unge og uforstandige Aar, i stæden for bøder efter Loven, han/n/em dog nogenledis til straf skal betale til Ejerne for Apostels Leedingen 6 Rd:r i tvende Aar, derforre Hr: Leint: Barchelaj, hos hvilcken bem:te Knud Jacobsen tiener, sagde goed:

Niels Colle efter forregaaende stevnemaal til et Tingsvi[d]ne[s] Erværvelse, som igaar her i Rætten lod sagen Examinere; var begierende sam/m/e Sag i dag maatte blive forretaget, siden Stevne Vidnerne vare nerværende:
Od Brunborg og Anders Fandenæs som Stevne Vidner, med Eed og opragte fingere afhiemlede den Skriftl: Stevning af 21 Martj 1735. at de den Lovl: for Laugmand Knagehielm i hands huuss udj Bergen for hands Egen Persohn hafde forkyndt, og at Laugmanden Selv tog den Skriftl: Stevning og læste den, og da de begierede at hand vilde teigne paa den at den var ham forkyndt, svarede hand dem at Hand skeed i Stevningen.
Paa Laugmand Knagenhielms Veigne fremkom en bonde ved Naufn Siur Hæve, og leverede et skriftl: indlæg af 25 April 1735. sam/m/e er saa lydende.
De indstefnte Vidner blev paaRaabt, mens møtte ej.
Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Olsen Rongsdalen med Eed afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt: for enhvers poepæll!!, saavelsom og for Dem paa Gaarden Gietle, som til vedermælle er indstevnet.
Citanten paastoed Laugdag: at Vidnerne i kraft af Loven maa blive paalagt at møde. saa fremviste Citant: Laug Tings dom/m/en af 20 Octbr: 1734.

1735: 78b

Afsagt.

Ole Træn, Lars og David Storre Soue, Haldor Liland, Størck Reqve, Herman Lille Røte, Siur Ronve og Tosten Leydahl, samt Isach Willumsen Schielde, Niels og Willum Eide, Synneve

Ejde, bliver af Rætten i Kraft af Loven paalagt til næste Ting at møde, derris Vidnisbyrd at aflægge under den straf \om her udeblivelse skeer/, som Loven dicterer: Saa bliver Citant: Niels Gullaksen og paalagt at lade Justits Raad og Laugmand Knagenhielm til vedermælle Lovl: indkalde.

Knud Olsen Giernæs efter forrige tiltalle til Niels Brynelsen ibdm: fremtræde for Rætten og paastoed at faa sine Vidner afhørte.
Disse tvende stridende parter bleve for Rætten forliigte, hvorved sagen blev ophævet.

og ej viidere den dag forretagen, saasom det var Hellig Aften.

Den 7 Maj blev Rætten atter sat, er følgende afhandlet.

Niels Endersen Gillerhuus udgivene skiøde af 12 Novbr: 1734. til Baar Olsen Nesthuus paa 1 Løb 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed, saavelsom overbøxsel til 6 mrk: Wangens Præste boer tilhørende, alt udj Gaarden Gillerhuus i Dyrvedahls Otting beliggende. blev læst.
Arve Hoversen Ullestad udgivene Pante Obligation af 3 Maj 1735. til Størck Aslacksen Helleve for 60 Rd:r Capital, Pantsættis 1 pd: 8 mrk: jorde goeds med bøxsel og herlighed udj Gaarden Schiøldahlen. som blev for Rætten forkyndt.
Arne Mit Ringhem, Willum Eide, Niels Lille Soue, Knud ibdm:, Niels Mitthun, Peder Windsand, Anders Narem, Claus Mossefind, Gullick Sandve, Knud Qvale, Oleif Grim/m/estad, Brynild Eimstad, Ole Jørgensen, Mickel Torgiersen, Mons Levorsen, Knud Gierme, Ole Træen, Svend Levorsen, derris udgivene skiøde af 3 Maj 1735. til Arne Haaversen Ullestad paa 1 pd: 8 mrk: smør Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaard: Schiøldahl i Wiiger Otting beliggende. blev læst.

Udj den Sag imel: Citant: Sig:r Hans Rispricht paa Egne og medparticipanters veigne, og Contra Ole Colbiørnsen Hirdt med Hustrue Botilda {Mi..} Michels datter, er saaledes for [Rætt] Kiendt og

Afsagt.

Citanten haver ved Stevnevidnerne Tollef Hage og Iver Fliseran beviist Lovl: at have ladet Stevne og indkalde Ole Colbiørnsen Hirdt, Dom at liide [for] fortiilig sam/m/enleje med sin Huustrue Botilda Michels datter: mens det er ej af Citant: beviislig giort at den af Rætten d: 11 Nobr: 1734. Ole Colbiørnsen Hirdt givne Laudag er bleven ham Lovl: forkyndt. Ej heller har Citant: i nogen tilfælde beviist Ole Colbiørnsen den/n/e Sag ofver: Saa Kiendis for Rætt. At Citant: til Neste Tings holdelse haver Lovl: beviisligheder at fremskaffe til Rættens oplyssning: Og bliver Ole Colbiørnsen paalagt til sam/m/e tiid at møde, Sagen at tilsvare. da enhver skall vederfahris som Lov og Rætt medfører.

1735: 79

Udj den Sag imel: Sig:r Hans Risbrichts og Contra {Knud} Siur Odsen Grove, er saaledes for Rætt Kiendt og

Afsagt.

Vell haver Citant: beviist med tvende Vidner at Hand Lovl: haver ladet varsle Siur Odsen Grove, Dom at liide [for] fortiilig sam/m/enleje med sin Hustrue, mens Citant: haver det ej beviislig giort, at den indstevnte sam/m/e haver forøvet: ej heller beviist at den af Rætten d: 11 Nobr: 1734 Siur Olsen!! (Odsen) Grove givne Laudag er bleven ham Lovl: fo[r]kyndt. Saa Kiendis for Rætt. At Citant: haver i det minste til Neste Tings holdelse, ved Sogne

Præstens Attest: sin Contra parts begangene forseelse beviislig at giøre. Den indstevnte Siur Odsen bliver paalagt til sam/m/e tiid for Rætten at møde til Sagen at svare. Saaleedes forafskeediget.

Knud Brynelsen Schutle fremstoed for Rætten, efter den af Lars Ericksen Schutle, Ham forhen giorde tiltalle, og var Dom begierende, ej allene formode at vorde frikiendt for Lars Schutle[s] tiltalle, men end og paastoed at Lars Schutle maatte blive tilfunden at Erstatte ham processens omkostning tilstræckelig.
Hoved Citant: Lars Ericksen Schutle fremlagde i Rætten it Indlæg af 7 Maj 1735. saa lydende, og endelig fremlagde hand skiftes brevet af 12 Febr: 1720. som er holdet efter hands Sal: Formand, som var hands indstevnte Stifsøns Fader:
Saa fremkom og for Rætten Hoved Citant:[s] Hustrue Cari Peders datter, som er StiffModer til den indstevnte Knud Brynelsen Schutle, og erbød sig under Eed at forklare den/n/e Sag:
Contra Citant: Protesterede imod sin Stifmoders Eed, siden Hun haver hands Contrapart Lars Schutle til Egte.

Afsagt:

Siden Kari Peders datter er Citant: Lars Schutle[s] Egte Huustrue, disuden at hindes Egen {Kiød} Egte datter Dønat Ringheim, og Ole Siursen Ringheim, som haver Dønat til Egte, haver ved Eed viidnet imod derris Moder: Som haver Lars Schutle til Egte, saa Kand Kari Peders datter til Eed ej antagis. Som ingen af parterne efter tilspørsel hafde viidere for Rætten at andrage til deris Sags bestørckelse{n}, mens vare Dom begierende: saa blev Sagen til Dombs optagen indtil d: 13 Junij førstkom/m/ende.

Udj den Sag imel: Lars Pedersen Hæve og Contra Claus Mossefind, er saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citant: Lars Pedersen Hæve haver ved Stevning af 19 Octbr: 1734. her for Rætten ladet Stevne Claus Mossefind og Mons Olsen Lii, Dom at lide til at imod tage Løsnings penge for 18 mrk: smør med bøxsel og Herlighed udj Gaard: Hæve beliggende: saasom hand formeener sig til sam/m/e at indløsse, nermeste berettiget: til hands formeening at bestørcke og beviisse haver Citant: fremlagt i Rætten et skiøde af 23 Junij 1724. udstæd af Anne

1735: 79b

Hans datter, \fordum/ Brand Directeur i Bergen, Sal: Morten Kocks Efterleverske, der med hand beviisser at have Kiøbt Odels Rætten til Gaard: Hæve i Dyrvedahls Otting beliggende: de indstevnte Comparent: har paastaaet Odelen at være Dem tilhørende, hvilcket de har her for Rætten Erklæret at beviislig giøre. Saa Kiendis for Rætt, følgelig Lovens Allernaadigste bydende. At den/n/e Sag afviisses til Aastædet, og der efter forregaaende Lovl: Stevnemaal til Tocke Tirsdag 1736 at paaKiendis og Døm/m/is. processens omkostning for den/n/e Rætt ophævis paa begge Sider.

Leintnant Nicol haver ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaren her til dette Ting, Tiid og stæd ladet Stevne og indkalde Knud Steffensen mit Ringheim, Dom at liide for forøvede slagsmaal med Tambour Ole Aamunsen af Major Meidels Compagnie.
den indstevnte Knud Stephensen møtte for Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet:
Tamburen Ole Aamunsen fremkom for Rætten, tilstoed ej at have stevnet paa sagen:
Citant: Hr: Nicol Erklærede, at hand som medEjere til Sigt og Sage fald haver Stevnet Sagen i haab at Knud Stephensen ej alle[ne] bliver Dømbt paa sine Slagsmaals bøder, mens end og processens omkostning.

til Vidner udj Sagen forreslog Citant: følgende, Anders Torgiersen, Olle Ringheim og hands huustrue Dønat: hvilcke Citanten paastoed at faa afhørt. {Eed} Comparent: hafde ej noget imod de indstevnte Vidner at Erindre. Eedens forklaring blev dem forrelæst, siden de alle som vidne skulde, var nærværende.

1: Vidne, Anders Torgiersen Ringheim, Rosmand paa Ringheim, gaml: 36 Aar, Efter aflagde Eed vidnede, at i Søndags var 14 dage, om aftenen, da Vidnet gick fra Wangen med parterne og vilde til Ringheim, da de kom tet ved det huuss som staar paa Rongsgaard, Leqve grund. da toge Knud Stephensen og Tamburen fatt paa hinden!! (hinanden) og brødis, uden at Vidnet hørte et ord af dem, mens det hafde Vidnet seet, at de loe bægge, og kom da Tambouren og Knud begge at lige!! (ligge) jænfnsiides paa jorden, og da saa Vidnet at Knud Stephensen holt Tambouren i haardet, saa gick Vidnet til, og tog Knud Stephensens haand af haardet, og da skildis de fra hinanden, og Vidnet hafde ej hørt et ord, hvercken efter eller før den tiid. Som ingen af parterne hafde viidere at tilspørge Vidnet, saa blev det fra Rætten entlediget.

1735: 80

2: Vidne, Ole Siursen, boendis paa Ringheim, gaml: 43 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at i morgen bliver 3 ugger, om aftenen, da de gick fra Wangen, neml: Vidne{rne}\t/ og parterne, og vilde gaa til Ringheim, og kom til Rongsgaard backen tet ved huussene, da saa Vidnet at Knud Stephensen og Tambouren brødis og hafde fat paa hinanden, men Vidnet kunde ej see andet end at det var af løstighed, fordj de smillede {b} (eller loe) begge, og saa støtte Tambouren til Knud, {og} i det sam/m/e fick Knud Tambouren, om paa jorden, og holt ham, sigende, kand du nu see hvad du er for en Karl og hvad jeg kand giøre ved dig, da de saaledes hafde træcktis sam/m/en og Knud gick fra Tambouren, sprang Tambouren efter Knud, og da vente Knud sig og tog Tambouren i haaret med den eene haand, da gick Vidnet til og holdt Knuds anden haand, og Anders Torgiersen tog {den} Knuds Eene haand af haaret, fordj der ej skulde kom/m/e ont deraf, og da Knud tog Tambouren i haaret, da faldt Tambouren anden gang. Citant: tilspurte Vidnet om det var af løstighed, da Knud tog Tambouren i haaret og kastede ham need, eller af vred huu: Resp: hand kunde ej sige om det skeede af vred huu eller af frygt, siden Tambouren kom bag efter ham, at hand da skulde kaste Knud neer igien. Videre hafde hand ej at vidne.

3: Vidne, Dønat Brynelsdatter, gift med Ole Siursen Ringheim, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne, untagen da Tambouren anden gang kom need, {da sagde Knud, det skall du} og de var skilt fra hinanden, da sagde Knud til Tambouren, det skall du have fordj du har lovet mig ild (er ont). Som ingen hafde noget at tilspørge Viidnet blev det afviist.

Citanten paastoed opsættelse til neste Ting for at førre fleere Viidner til Sagens nermere oplyssning. Comparent: hafde herimod ej noget at indvende, hvorforre Sagen efter Citant:[s] paastand bliver udsat.

Stephen Michelsen fremkom for Rætten paa Magister Jørgen Harboes weigne og kundgiorde det hands Huusponde haver ved Stevne Vidnerne Knud Ericksen Qvitne og Niels Tollefsen Bryn ladet stevne paa et forbud som bemelte Magist: Harboe ved David Mølster og Mathias Mølster haver ladet forkynde hos Lensmanden Wiching Tvilde over 37 Rd:r, som bemelte Lensmand efter en af Laugmanden afsagde Aastæds Dom imel: Gietle og Colle opsiddere: hos Niels Colle ved Excecut: haver inddrævet: At bemelte forbud ved Dom maa blive ved magt {kiendt} \staaende/ indtil Dom {imel:} over Laugmandens Dom for den Høj Kongl: Ober-Hoff Rætt kand erlangis.

til vedermælle er indstevnet

1735: 80b

Encken paa Gietle, Barbra Hellies datter, og Hindes Søn Hellie Olsen, paa derris Veigne møtte Enckens {Siur} broder Siur Larsen Hæve, vedtog Lovl: Stevnemaal og at svare paa de indstevntis Veigne.
Mag: Harboes fremsente tienere leverede et indlæg [d:] 4 Maj 1735. saa lydende.
Comparent: paastoed at faa Laugmands Dom/m/en, og pengene til bagge, allerhelst at Fogden ej har forkyndt der paa nogen Arrest. og at Magister Jørgen Harboe maa blive anseet for forbudet enten det er Lovl: eller uLovl:
{Comp} Citant:[s] fremsente tienere paastoed at forbudet ved Dom maatte blive for Lovl: anseet.
begge Parterne varre begierende Rættens Kiendelse over dette forbud: og viidere hafde de ej at andrage.

Afsagt.

Det Forbud som Magist: Jørgen Harboe, Sogne Præst til Woss Præste gield, ved tvende Mend haver ladet forkynde hos Lensmanden Wiching Tvilde over de 37 Rd:r som efter Laugmandens Dom hos Niels Colle er udExseqve{te}ret, Da som bem:te Magister Harboe haver Erklæret Appel, bliver sam/m/e forbud staaende ved magt, indtil den Høj Kongl: Ober Hoff Rættis Dom er falden, og bliver her udj Retten fremviist, da dette forbud ved Endelig Dom skall blive paakiendt om det er Lovligt eller ej: hvorefter enhver da skall vederfahris vis Rætt er,

Knud Olsen Giernæs fremkom for Rætten og Kundgiorde det hand ved Stevne Viidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaren med skriftl: Stevning af 16 April 1735 haver til dette Tiid, Ting og stæd ladet Stevne Giertrud Tollefs datter og Niels Giernes, Dom at liide for endeel boehave som ej findes udj skifte brevet efter Sal: Brynild Aadnesen, til Vidner er indstevnet Lars Wossebachen, Haaver Nyrre, Siur og Stephen Rondve. den skriftl: Stevning er saa lydende.
den indstevnte Giertrud Tollefs datter efter paaRaabelse møtte ej.
Stevne Vidnerne med Eed Afhiemlede Stevningen at være hinde Lovl: forkyndt.
Citant: var begierende at hinde maatte paalæggis Lavdag.
den indstevnte Niels Giernes møtte, vedtog at være Lovl: Stevnet: Erklærede at Sagen ej gick ham an, mens som hand var Stevnet, møtte hand og var begierende Copie af Stevningen til Neste Ting at besvare.

Afsagt.

Efter Lovens 1 B: 4 C: 32 art: paalæggis Giertrud Tollefsdatter her for Rætten at møde til neste Ting, til

1735: 81

Sagen at svare: enhver tagende med sig hvad de kand have til sagens oplyssning. den af Niels Giernes forlangte Copie skall blive ham meddeelt.

Michel Iversen og Knud Nielsen Wivaas, derris mel: dem opRettede Contracht og Vilckaar brev om gaarden Wivaas, af 5 Maj 1735. blev læst.
Torbiørn Davidsen Øfre Røcke og Knud Torbiørnsen Kløve, derris mel: dem oprettede Contracht og Vilkaar brev om gaarden Øfre Røcken, af 7 Maj 1735. blev læst.

Som ingen var der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten ophævet.

Den 9 Maj blev Rætten atter sat: og var da ej andet at forretage end at

Fogden fremkom med Restancerne for 1734. saa og dette Aars Termin Restance, som alt inden Rætten blev oplæst. og da ej nogen var der noget imod sam/m/e hafde at Erindre, var Fogden Rættens Attestation begierende, som ej kunde modsiges.

Sophie Mickels datter Schierve, Claus Mossefin, Torbiørn Sæve og Anders Lødve, deris udgivene skiøde af 9 Maj 1735. til Siur Larsen Hæve paa 1 Spd: smør med bøxsel og herlighed, tillige med andeelen af overbøxselen af det Spand som ligger under heele Gaarden, alt udj Gaard: Hæve i Dyrvedahls Otting beliggende. blev for Rætten oplæst.

Efter trende gangis udraabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for dette Tinglau den gang ophævet.

Ao: 1735, den 16 Maj, blev Rætten betiendt paa Gaarden Mouge, beliggende i Kingservig skibbr:, Ullensvangs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie udj Bergens Stift, udinden en Odels Trette, som ej førren i dag af Sorenskriveren formedelst de holdende Waar Tinge har kundet forretaget, mens er af Citant: Iver Omundsen Digrenes indstevnet den 27 Nobr: 1734, som formeener Sig paa [sin] huustrues Veigne at være berettiget til 1 pd: 2 ½ mrk: smørs Landskyld her udj gaarden Mouge, som hindes Halvbroder Peder Siursen (Mouge) Ejer og beboer. Retten betientis med Sorenskriveren af efterSkrevene Eedsvorene Lau Rættis Mænd, neml: Aslack Berven, Mathias ibdm:, Jackob Hofland, Ingebricht Qvalnes, Peder Mæland, Olle Olsen Espen, Dag Aackre, Lars Asbiørnsen Agge: nerværende Lensmanden Torkiels House, som Rætten opvarte[de].
Citanten fremlagde sin Skriftl: Stevning, sam/m/e er saa lydende.
den indstevnte Peder Siursen Mouge Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet.
Citanten fremlagde et skiøde af 29 April 1702. sam/m/e er saa lydende. dernest fremlagde Citant: et skiftes brev af 5 Octbr: 1696. udstæd efter den Sal: Qvinde Torbiør Jens!! (Jons?) datter, som var Citant:[s] Hustrues {Fader} FarModer, der med beviiste Citant: at hands Hustrues Fader, Sal: Joen Mouge, var Elste Søn, og den tiid boede paa Mouge. mens {godset} bemelte

1735: 81b

Gaard Mouge da udj sam/m/e skifte for skyld og gield til Samson Joensen er bleven udlagt. dernest Erklærede Citanten ej viidere Adkomster at have, saasom de gaml: breve og Documenter blev opbrændt da den/n/e gaards huusser for ungefær 70 Aar siden, Afbrendte, mens Ellers Erklærede at kunde fremskaffe Vidner nock til at beviisse at den/n/e Gaard Mouge er hands Hustrues Rætte og Sande Odell: der til hand for det første ickun vilde faarreslaa følgende til Vidner, neml: Sven Børve, Lars Appel, Tormoe og Isack Aasse: og om Dom/m/eren fandt Det fornøden, da erbyder Citant: Sig inu!! (endnu) at fremskaffe mange fleere Vidner: ellers begierende at disse Vidner maatte blive Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev dem forr[e]læst: dernæst hver for sig sit Vidne at forklare.
1: Vidne, Sven Torbiørnsen Berve, boendis paa Gaarden Berve, gamel ungefær 60 Aar: Vidnede at den/n/e Gaard Mouge til Odel haver fuldt Sal: Joen Olsen Mouge og hands Sal: Moder Torbiør Jons datter, liggeleedes hindes Fader, Sal: Joen Børve, saa at den/n/e gaard fra Mands minde kand siges med Odelen at have tilhørt Citanten Iver Omundsen[s] Hustrues Sigri Joens datters Faders Morfader, og fra Mand til Mand fuldt det Etlæg indtil det for skyld

og gield blev til Samson Joensen …vitne udlagt: hviidere hafde hand icke at viidne, og (derefter) med Eed stadfæste[de] sit udsigende.
(2: Vidne,) Lars Olsen Appel, boendis paa Gaard: Appel, gaml: ?? Aar, vidnede som nest forregaaende Vidne.
3: Vidne, Tormoe {Aasse} Torgielsen, boendis paa Gaard: Aasse, gammel 65 Aar. ligeledes som forrige Vidne.
4: Vidne, Issack Knudsen A[a]sse, boendis paa Mouge grunden som huusmand, gaml: 73 [Aar], vidnede at være født her paa Gaarden da hands Fader, Sal: Knud Mouge, boede her førren Sal: Joen Olsen kom her at boed, ellers vidnede som det første Vidne.
Hernest fremlagde Citanten sit skriftl: forsætt af i dags dato, som blev læst og er saa lydende.
Den indstevnte Peder Siursen Mouge fremlagde sit skriftl: paastand af i dags dato, saa lydende. dernest fremlagde Comparenten et skifte brev af 15 Septbr: 1733. udstæd efter Sal: Guri Gunders datter, som var Citantens Hustrue Sigri Joens datter[s] Moder, og ligeledes Comparentens moder, der med Comparent: beviiser at have arvet 1 pd: 2 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed her udj gaarden Mouge, á mrk:[en] Wurderet for 1 Rd:r 8 s: andre Documenter og beviisser

1735: 82

hafde hand ej at fremlægge, eller Vidner at {til}førre, mens Erklærede og tilstoed, at Odelen hører hands halvsøster Sigri Joens datter til efter hindes Sal: Fader Joen Olsen, som tillige var hands Stiffader, mens som det {var} blev førsten indløst {da} efter at Sal: Joen Olsen var kom/m/en i Egteskab med Comparentens Moder, saa vilde hand formode og paastaa at det 1 pd: 2 ½ [mrk:] smør som hand i arv efter hands Sal: Moder hafde bekom/m/et, blev hands Ejendeel saa lenge hand levede: saa maatte Odelen gierne følge hands Halvsøster Sigri Joens Datter, som er Citantens Hustrue.
Citant: paastoed Dom til at løsse Sin Huustrues Odell, for at den/n/e hindes Rætt ved tiidens længde ej skulde blive forkrængcket, og der paa hand for Rætten viiste penge, og tilbød den indstevnte Peder Siursen sam/m/e at imod tage lige efter den Wurdering som Comparenten det har bekom/m/et efter skifte brevet af 15 Septbr: 1733.
den indstevnte Peder Siursen Erklærede, at hand gandske gierne vilde tage imod løsnings penge, naar hand bekom saa mange penge der forre som hand vilde have, neml: 2 Rd:r mrk:[en], mens for den Sum/m/a som hand har bekom/m/et det for, neml: 1 Rd: 8 s: marcken, lod hand det ej gaa forre:
Citanten paastoed at faa det til løsning efter skifte brevet af 15 Septbr: 1733 for den Sum/m/a som det er Comparent: udlagt forre, neml: 1 Rd: 8 s: marcken, er i alt 28 Rd: 4 mrk: 4 s:
Som ingen af parterne viidere hafde til Sagens oplyssning at fremstille, mens var Dom begierende.
Saa blev først følgende beReigning giort ofver den/n/e trættis bekostning, neml: Sorenskriveren for sin forRætning 2 Rd:r, i provition 1 Rd:r 2 mrk:, i Skiøds!! (Skyds) bør bereignis 1 Rd:r 2 mrk: mens Citant: haver selv forskaffet Sorenskriveren fløtning fra sit hiem til Aastædet, og igien forskaffer ham fløttning hiem til sin gaard: 8 Laug Rættis mænd á 1 mrk: er 1 Rd:r 2 mrk: Lensmanden 2 mrk: er tilsam/m/en 5 Rd:r foruden Sorenskriverens fløttning.
Udj den/n/e Sag er Saaleedes efter de af parterne fremlagte beviisser, førte Vidner, og Eegen tilstaaelse, for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af Citanten Iver Aamunsen Degrenes fuldkom/m/en bleven beviist baade med Adkomster, Skiøde, Skifte breve og Odels Vidner, at Hands Huustrue Sigri

1735: 82b

Joens datter er Sande og Rette Odels berettiged til det brug her udj Gaarden Mouge, som Peder Siursen Mouge er stevnet og tiltalt forre, at hand ej vill imodtage løssning for 1 pd: 2 ½ mrk: smør: formeenende sam/m/e til Ejendom at vilde beholde, siden Sal: Joen Olsen sam/m/e haver indløst efter at hand var kom/m/en i Egteskab med Guri Gunders datter, som var Peder Siursens Moder: og siden udj arv efter bemelte hands Moder til Lod har bekom/m/et det 1 pd: 2 ½ mrk: smør efter Skifte brevets udviis af 15 Septbr: 1733, som er den andeel hvorover den/n/e process haver Reist Sig: disuden haver Peder Siursen Mouge Selv her for Rætten tilstaaet, at hand ingen Odels Rætt her til Gaarden Mouge haver, mens paastaar at Iver Aamundsen paa sin Huustrues Veigne bør give ham til løsning, hvis hand vil have: her imod Iver Asamundsen finder sig fornermet, allerhelst hand har beviist med skifte breved af 15 Septbr: 1733. at Peder Siursen har bekom/m/et marcken af dette jordegoeds for 1 Rd:r 8 s: hvilcket Citanten med fremviiste penge her for Rætten har tilbudet Sig at betale. Saa Kiendis for Rætt at Odelen til det omtviste[de] jorde goeds her udj Gaarden Mouge bør følge og tilhørre Citantens huustrue Sigri Joens datter og hindes Sande Arvinger: Og at Peder Siursen bør imodtage løsnings penge for 1 pd: 2 ½ mrk: smør efter den Wurdering som skifte brevet af 15 Septbr: 1733 ommelder, neml: 1 Rd: 8 s: for hver mrk: jordegoeds, {som udgiør den Sum/m/a} processens omkaastning angaaende, da som Peder Siursen Selv haver foraarsaget den/n/e process og trætte, saa bør hand at betale Citanten til nogenledes Erstatning 4 Rd:r, hvilcke hand betaler til Iver Aamunsen inden 15 dage under Nam og Excecution, siden Citianten!! Iver Aamunsen Selv fornøjer Rætten efter den bereigning her udj acten er uddraget.

Ao: 1735, den 27 Junij, betientis Rætten paa Gaarden Indre AalWiig, beliggende i Østensøe skibbr: og Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, udinden en Aastæds trættis forhandling, angaaende Moed og Marckeskield imel: bemelte gaards opsiddere og gaarden Tvets opsiddere: Rætten betientis af efter-

1735:83

Skrevene Eedsvorene Laug Rættis {Veigne} Mænd, naufnl: Peer Hognesen Øfre Wiig, Arne Birckeland, Ole Tole, Ole Olsen Østensøen, Ole Tormosen Lepse, Siur Nielsen Berve, nerverende Lensmanden Ole Berve.

Sagen er indstevnt af opsidderne her paa Aastædet, Naufnl: Trond Larsen, Lars Johan/n/esen, og en Lods Ejere naufnl: Johan/n/es Haldanger: som alle formeener at være fornermet af opsidderen paa Gaarden Tvet, naufnl: Siur Trondsen, i den anledning de fremlagde derris skriftl: Strevning af 20 Maj 1735. saa lydende: Citanterne vare alle for Rætten nerværende, og var begierende at som de af Eenfoldighed ej kunde svare udj derris Sag Selv, at da maatte gaa i Rætten for dem Sig:r Hans Nagel. Som blev af Rætten bevilget.

den indstevnte Siur Trondsen Tvet Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet:

Paa Prousten Hr: Christopher Gelmuydens weigne møtte Lars Øfsthuus, som er Proustens nedhielper, og tilstoed at være Lovl: Stevnet, og Prousten overlod Sagen i Rættens hænder. Paa wælærværdige Hr: Niels Wiindings veigne møtte ingen, disse tvende Præster ere Stevnte formedelst at de ere Benificeret en ødejord (kaldet) Hældal, som er i brug under gaarden Tvet.

Stevne Vidnerne Ole Larsen Berven og ….. Knudsen med Eed afhiemlede Stevningen at være wælærværdige Niels W{id}inding, Sogne Præst til Kingservig Præstegield, Lovl: forkyndt i hans Eget paahør for hands boepæll.

Citanternis Fuldmægtig fremtræde for Rætten og var begierende at Derris Vidner, som er Gulbrand Fixe, Hover Røcken, Siur Kiepse, Halver Fosse, Niels Tronsen og David Wangdahl, Brite Torstens datter, maatte blive afhørt om gamel moed og Marcke skield imel: disse tvende Gaarder. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet derris Sandhed at udsige. dernæst hver for sig afhørt.

1: Vidne, Gulbrand Siursen Fixe, boendis paa Gaarden Fixse, gamel 66 Aar, vidnede at Marcke skield imel: disse tvende gaarder begynder i (Gi)øtten ved Søen til Steen lee, der fra i Løngehou, der fra i BiønKlev, der fra i GunneleHou, der i fra i Schotte ham/m/eren,

1735: 83b

som er Ende mercket: herom hand vilde giøre anviisning. forklarede at være opbarnet her paa Gaarden, og ofte hafde været der, ellers at have hørt det af mange gamle Folck saaledes forklaret. Comparenten Qvestionerede, om Vidnet hafde hørt at merket skulde være i Ran/n/e skier. Resp: Nej. hvidere hafde parterne ej at tilspørge dette Vidne.

2: [Vidne,] Hover Siursen Røcken, boendis paa Røcken, gaml: 64 Aar, vidnede at have hørt af en gaml: koene henved 90 Aar gaml:, ved Naufn Ingeri Hagtors datter, som var barneføed her paa gaarden, og boede her paa Gaarden, {at hun} er ved døde afgangen for nogle Aar siden, at hun for 14 Aar siden sagde som nest forregaaende Vidne. mens Vidnet kunde ej giøre anviisning paa viidere end som første mercke, det var ham bekiendt, om de andre mercker hafde hand ej anden oplysning, en!! (end) som hand af ommelte Sal: Qvinde hafde hørt. mens Ellers Erklærede at hand for tvende Aar siden hafde hørt som en løs snack {af} efter Comparent: Siur Tvet, at mercket skulde være i Rafne skier.

3: [Vidne,] Siur Tostensen Kiepse, boendis paa Kiepse, gaml: 53 Aar, vidnede at være barneføed og opfosteret her paa gaarden, forklarede ligesom første Vidne. Comparent: Qvest: om Vidnet hafde hørt at mercket skulde være i Ran/n/e skier. Resp: for mange Aar siden, da Vidnet var i sin opvæx[t], hørte hand sige at der hafde været en mand, som nu icke Rættere mindes skulde hands Naufn være Lars, sam/m/e hafde efter hin anden boet paa begge disse gaarder, og da sam/m/e mand boede her paa Indre Aalvig, da vilde hand at bydet skulde gaa i Giøtten, og da hand boede paa Tvet vilde hand at byttet skulde gaa i Ran/n/e skier.

Citanternis Fuldmægtig Erklærede, at som hand hafde tvende enstem/m/ige Vidner, saa fandt hand ej fornøden at lade afhøre fleere Vidner den/n/e sinde, mens dog Reserverede sig sin Rætt til sam/m/e Vidner at førre om hand ved sagens proceduer skulde finde at det giordis fornøden.

Rætten tilspurte den indstevnte Siur Tvet om (hand hafde) Vidner udj sagen, hand da vilde Naufngive dem,

1735:84

Comparenten forreslog følgende Vidner, Isack Botten, men erklærede at hand haver Comparent:[s] Søster til ægte, Jacob Knudsen, og Germund Berge, havende Comparent:[s] hustrues Søster til ægte. Fleere Vidner haver hand icke. Efter at Eedens forklaring var den/n/em forrelæst, blev de formanet til Sandheds udsigende.

1: Vidne, Isack Nielsen Botten, boendis paa Gaarden Botten, gamel 67 Aar, haver Comparent: Siur Tvets Søster til Egte, vidnede at hand hafde styrt gaarden Tvet for sin Sal: SvigerModer for mange Aar siden, og da brugte hand efter anviisning som/m/e tiider til Ran/n/e skier, og som/m/e tiider icke, Ræt lige som de vare forligte med Indre Aalvig: saaledes styrte hand den gaard i 5 Aar. Videre veste hand icke at kunde vidne.

2: [Vidne,] Jacob Knudsen, huusmand paa Gaarden Berven, gl: 80 Aar. forklarede at hand i dag haver hørt af Iver Olsen Lille Tvet, som er syg og Sengeligende, at sige, det byttet imel:

disse tvende gaarder har hand stundum hørt at det skulde gaa i Ran/n/e skier, og stundum hørt at det skall gaa i Giøtten, og dette skulde Iver Olsen have hørt af sin Sal: Fader og Iver Fescher, mens derhos sage!! den syge Iver Olsen sagt at hand ej vilde eller kunde giøre sin {her} Eed herpaa.

3: [Vidne,] Germund Aamundsen Berge, boendis paa Gaarden Berge, gaml: 60 Aar, haver Compar: Siur Tvets huustrues Søster til Egte, vidnede at hands SvigerFader, Sal: Lars Brigtsen, som boede paa Tvet, vilde have byttet til Ran/n/e skier, som/m/e tider brugte hand til Ran/n/e skier, og som/m/e tider til Giøtten, {Rett ligesom hand var,} og at hand hørt[e] snart det eene og snart det andet sted at skulde være bytte mercke.

Citanterne var begierende at Rætten efter (Vidner)nis anviisning vilde tage mercke (efter?) afhørte og granskning. hvilcket og bleve efter oplysning sam/m/e af os først Siunet og Grandsket det …. for Rætt som kaldis Ran/n/e skier, hvor den indstefnte ……. formeener at byttet imel: disse tvende gaarder (skulle?) være, mens som det icke kand beviisses el(ler?) … Vidner, bytte fra Ran/n/e skier skulde stræcke sig, ……

1735: 84b

skulde stræcke sig til \et field kaldis Drollen, og der fra i højeste fiellet/ {Schiotte Ham/m/eren}, da vilde meere end den halve deel af Aalvig {wa[a]r} \{støel} øverst …./ støel \og støels vejen/ gaa bort; altsaa begav vj os til de mercker som Citanternis Vidner omformelder, og efter Vidnernis anvissning sam/m/e tog udj Siun og granskning: og blev os først anviist det sted som kaldis Giøtten, er et brat sted ved Søen, der fra lige op i N: W: i et sted kaldis Steen Leen, der fra i Lynger Houen, der i fra i Biøn Kløv, og herfra til Gunnele Houen, imel: disse tvende sidste steder fantis en marcke steen med sine tvende Vidner, mens sam/m/e {stoed og} \{den ei}/ viiste \ei/ lige j liinie \med de ommelte, og {imel: Biøn Kløv og Gunnele Houen} \af Vidnerne anviiste stæder/ i dette sted Gunnele Houen kaldet, fantis et gamel: Kaars, som efter Siun skulde være hugget med jern, fra Gunnele Houen og op i Schiotte Ham/m/eren; saaledis som melt er efter Vidnernis anvisning befunden, og af os bleven tagen i Siun og granskning.

det som Siur Tvet skulde have hugget udj skouen, hvor Indre Aalvigs Ejere paastaar at være berettiget, tog Vj og udj Siun og granskning, og var det sted strax ovenfor Ran/n/e skier, hvor der laa nogle faa unge Older træer nedfeldt, dog i(che) af nogen betydning, og kunde ej af os Wurderis for viidere end som 16 skilling danske.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev med Retten ophævet til i Morgen.

Den 28 Junij blev Rætten atter betiendt, er da saaledes passeret.

Alle Vidnerne, Saavel Citanternis som den indstevnet Siur Tvets Vidner, blev hver for sig udj Eed tagen.

Den indstevnte Siur Tvet fremtræde for Rætten og var begierende, at som hand var en gaml: Eenfoldig Mand der ej kunde tale for sig i Rætten, at hans Naboe, Velædle Leintnant Niels Tausen maatte gaa i Rætte for ham. Sam/m/e Comparentens begiering blev af Rætten tilladt.

Dernæst fremlagde Leintnant Tausen paa Siur Tvets veigne en Aastæds Dom afSagt af Ting …… Jens Søfrensen den 27 Septbr: 1650. sam/m/e (blev oplæst) og er saaledes ordlydende,

(Citanternis) Fuldmægtig tilspurte den indstævnte Siur Tvet (dismer?) icke hafde hugget band skou inden for Giøtten. (Comparent:) svarede jo, hand hafde hugget indenfor Giøtten …… hands fader ham, og Rættere har hand …….. ej vist en!! (end) at hand jo maatte hugge …… skier, det hand med sin Eed vilde Sande.

1735: 85

Sorenskriveren tilbød parterne om de vilde have et Land Kaart over derris jorder, saavidt som den/n/e Sag er vedkom/m/ende. dertil begge parter svarede nej, at de ej vilde giøre den omkostning.

Leintnant Tausen paa Siur Tvets veigne tilbød Citanterne forliig udj den/n/e Sag:

Citanter: Erklærede ved derris Fuldmægtig, at de vare fornøjede med Rættens kiendelse, og siuntis de best, for at forrekom/m/e hviidere trætte, at de bekom ved Rættens hielp \derris/ marcker steenes!! (steenet?) og gre(e)net, og at der blev imel: dem sat et merckis gierde efter de mercker som Rætten ved Een Rætfærdig kiendelse og forRætning vilde sætte, der efter de Samtl: fremlagde et indlæg af i dags dato, saa lydende.

Det blev parterne tilspurt om nogen af dem {ad} hafde nogen nermere oplysning at give Rætten, eller om de hafde noget {nermeere} hviidere at forredrage til derris Sags tarv. hvortil Citanterne svarede at de hafde ej mere den/n/e sinde at andrage, mens vare Dom begierende.

den indstevnte Siur Tvet svarede, at hand tilbød sig forliig. mens som intet forliig imellem parterne var at træffe, saa blev Sagen til Doms optagen.

Efter Kongl: Allernaadigste Reglement bliver først bereignet den/n/e forretnings omkostning, som er tvende dagis forRætning, og i Morgen den tredie dag med at nedsette Mercker og Marcke steene, er saa for Sorenskriveren {4 Rd:r:} med provition 5 Rd:r 2 mrk: Sex Lau Rættis mænd, á Mand 3 mrk: er 3 Rd:r, Lensmanden for opvartning ved Rætten, samt Laug Rættens tilkaldelse 4 mrk: Vidnerne, derris dagløn, samt Stevningens forkyndelse, in alles 1 Rd:r, tilsam/m/en 10 Rd:r, foruden den bekaastning som Citanterne med Kaast og Tæring er ……

Bliver da udj den/n/e Sag efter de (indstevnte) Vidner, den af parterne given op(lysning samt) Siun og granskning saaleedes (for Rætt) Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Det er af Citanterne Tron Larsen, Lars (Johannesen og Johannes) Haldanger med tvende Eenstem/m/ige (Vidner, naufnl:)

1735: 85b

Gulbrand Siursen Fixse, gaml: 66 Aar, og Siur Tostensen Kiepse, gaml: 53 Aar, begge opfosteret her paa Gaarden Indre Aalvig, bleven beviist at gaml: Kan og Marcke skield imel: Gaardene Indre Aalvig og Tvet fra Eeldgam/m/el tiid haver været fra det stæd ved Søen som kaldis Giøtten, der fra til Steen Leen og i Lynge houen, der fra i Biøn Kløv, og der fra i Gunnele hou hen op i Schiotte ham/m/eren: mens det er ej af den indstevnte Siur Tvet bleven beviist at byttet imel: disse tvende gaarder efter hands formeening skulde gaa eller begynde i Ran/n/e skier. well haver hand ført trende Vidner, det første, Isack Nielsen, som haver Siur Tvets Søster til Egte, vidner, selv at have styrt gaarden Tvet, og som/m/e tiider brugte til Ran/n/e skier, og som/m/e tider icke: dette Vidne kand hvercken Reise eller felde Andet Vidne, Jacob Knudsen, førrer for Rætten den sygge og Sengeligende Iver Olsen Lille Tvets udsigende saaledes, at hand af sin Sal: Fader og Iver Fisker har hørt det byttet i mel: disse tvende gaarder skulde gaa i Ran/n/e skier, og stundum har hand hørt at det skulde gaa i Giøtten, der om den syge Iver Olsen dog ej vilde eller kunde giøre sin Eed, altsaa kand her paa ej læggis nogen Reflection. det tredie Vidne, Germund Omundsen, haver til Egte Siur Tvets Hustrues Søster, vidner at hands SvigerFader, Sal: Lars Brigtsen, som boede paa Gaarden Tvet, vilde have byttet til Ran/n/e skier, og som/m/e tiider brugte til Ran/n/e skier, som/m/e tiider til Giøtten, om endskiøndt at de tvende Vidner, neml: det første og Sidste, er Siur Tvet gandske nær besvogret, saa vidner de dog ej noget til fuldkom/m/endhed om marcke skield imel: disse tvende gaarder Indre Aalvig og Tvet, gaarden Tvet til fordeel, mens ……. naar derris udsigende læggis imod (Citanter)nis Vidner{s}, bliver derris udsigende ……

bestørcket. Dernæst haver (Comparen)ten Siur Tvet lagt i Rætten (en Aaste)ds forRætning passeret d: 27de

1735: 86

Septbr: 1650 imel: Yttre Aalvig og Tvet. om endskiøndt at det er den/n/e sag uvedkom/m/ende, saa dog oplysser det sagen her udj, i det den siger at ende byttet for Gaarden Tvet er i et Kaars som er hugget i et lidet berg; sam/m/e Kaars blev og i gaar af os siunet, ved det Citanternis Vidner efter derris udsigende giorde os anviisning paa det berg Gunnele houen kaldet, der udj bemelte Kaars findes: her med haver Comparenten Siur Tvet selv beviist ende bøjde mercke, og at hands gaards brug ej strækker højere end som til Gunnele houen. Saa Kiendis for Rætt at marcke skield imel: Gaarden Indre Aalvig og Gaarden Tvet skall begyndis i Giøtten, der vj i morgen ville hugge en gloppe, som skall visse ligge op i N: W: i en marcke steen som skall nedsættis imel: Giøtten og Steen Leen, sam/m/e steen skall visse i Steen Leen, hvorudj skal huggis en gloppe, som skall visse i en steen som skall nedsættis imel: Steen Leen og Lynge houen, sam/m/e steen skall visse opefter i Lungehouen, hvorudj skall huggis en gloppe, som skall viisse i en steen som skall nedsættis imel: Lynge houen og Biøn Kløven, den steen skall visse i Biøn Kløven, hvorudj skall huggis en gloppe, som skall visse i en steen imel: Biøn Kløven og Gunnele houen, sam/m/e steen skall visse i det kaars i Gunnele houen, sam/m/e Kaars visser op i højeste field, kaldet Schiotte, er Schiotte ham/m/eren. Og som Citanterne ved derris skriftl: forseet!! (forsæt) af i dags dato inden Rætten haver erbiudet dem, for ej at geraade udj fleere processer med derris Naboe og grande, paa Eegen bekostning at opRætte et merkis gierde ligge!! (lige) efter de mercker som nu af Rætten bliver sat. Saa bliver den post for billig eragtet at Aalvigs opsiddere paa Eegen bekostning, ligge efter merckerne, opsætter en merckis gaard …….., og naar det saaledes Lovl: er opsat, …… opsiddere efter andeel af den …… (holde) derris part ved ligge: A(ngaaende de) Older træer og baande skou som (Siur Tvet)

1735: 86b

I Aalvig skou haver hugget: da som Siur Tvet inden Rætten, som acten udvisser, haver erbudet sig med Eed at Stadfæste, det hand ej bedre var vidende, saa og at Citanterne ved derris skriftl: forsæt af i dags dato haver Erklæret ej nogen Repræsalie for sam/m/e at pretendere: Saa bør Siur Tvet for den/n/e post angerløs at være. Processens omkostning angaaende: Da som Citanterne Rætten fornøjer, bør Siur Tvet, Citanterne til nogenleedes Erstatning, at betale dem 7 Rd:r inden 15 dage under Lovens Adfær.

Den 29 Junij var Sorenskriveren med Sine medDoms Mænd efter forrestaaende Dombs indhold, udj marcken, og nedsat de udj Dommen ommelte glopper og Marcke steene.

Ao: 1735, den 11 Julij, blev holdet et **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting paa Woss for Wangens Almue**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Jessen og bonde Lensmanden Wichin[g] Tvilde med Tingsøgende Almue: de Laug Rættis mænd som Rætten med Sorenskriveren betiener er følgende: Jacob Ellefsen Hælleland, Gotskalck Fiosse, Lars Tackle, Niels Mitthun, Anders Lille-Rogne, Peder Giersqval, Claus Mossefind og Mons Backetun.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaad:ste placat af 25 April 1735. angaaende Toldens forhøjelse paa Top og andet Raffineret sucker, samt Sirupper, som fra frem/m/ede stæder til begge Rigerne indføris.

Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Contra Revers, af 18 Maj 1735. til Knud Larsen Dugstad paa 1 Løb smør udj Gaard: Houge i Bordahls Otting. blev læst.
ditto, af 18 Maj 1735. til Iver Torbiørnsen paa 1 Løb 1 pund 18 mrk: smør udj Gaard: Kinden i Quitler Otting, blev læst.

Som Fogden Continuerede med de Kongl: Skatter at oppebære, saa bliver Sagerne ej forretaget førren d: 13 Julj.

Den 13 Julj er følgende passeret.

Udj den Sag imel: Lars Ericksen Øfre Schutle, og contra Knud Brynelsen Nedre Schutle, er saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

(Lars Erick)sen Øfre Schutle haver tiltalt Knud Brynelsen (Nedre Schutle fordj han)d ej vil fra sig levere en Sølv Kiede (og en Sølv Bendick, som Citantens huustrue Kari (Peders) datter for 15 Aar siden haver givet Knud

1735: 87

Brynelsen, som hindes Stifbarn tillige med hindes andre Stifbørn, førren hun kom i Ægteskab med Citanten Lars Ericksen, hvilcket Knud Brynelsen haver bevist med tvende Vidner, neml: Ole Siursen Ringheim og Dønat Ringheim, den sidste er Citantens hustrues Ægte datter, aflet med Sal: Brynild Ericksen, at dagen førren Skiftet stoed efter Sal: Brynild Ericksen, som var Citantens huustrues forrige mand, haver Karj Peders datter, som er Citantens huustrue, givet hindes Stifbørn en sølv Kiede og et Bendick. hermed er af Knud Brynelsen kraftig nock beviist at den/n/e gave er Lars Ericksen Schutle uvedkom/m/ende, som den tiid var en frem/m/ed for Karj Peders datter; og at Lars Ericksen aldeeles ingen føje haver at paatale hvis hands Huustrue haver bortgivet førren hund kom i Ægteskab med ham. disuden er det 15 Aar siden den/n/e gave er givet, da i fald det hafde været en uLovlig gave: burde den strax været paatalt af Formynderne som var sat for Karj Peders datters børn. Vell haver Citanten Lars Ericksen udj sit Skriftl: forset af 7 Maj 1735, her i Rætten fremlagt, aligeret Lovens 5 B: 1 C: 3 og 8 art: saa og Højst bemelte Lovens 5 B: 2 C: 25 art: der efter formeenende at have en billig Sag. da dog Lovens første aligerede handler om Contracter, sam/m/e er den/n/e Sag gandske uvedkom/m/ende: det andet Lovens aligerede handler om Hustruens Fæstens gave: lad være at den/n/e Sølv Kiede og Bendick kand være Karj Peders datters Fæstens gave, som hund med hindes første Sal: Mand skall have bekom/m/et, saa er det dog Citanten Lars Ericksen uvedkom/m/ende, siden den/n/e gave er af Karj Peders datter udgiven førren Huun!! (hun) kom i Ægteskab med Citanten. Saa Kiendis for Rætt. At Knud Brynelsen, følgelig Lovens 5 B: 4 C:, bør for Lars Ericksens ubeføjede og ubillige søgemaal og tiltalle frj at være: processens omkostning ophævis paa bægge sider.

Niels Gullacksen Kolle fremtræde for Rætten og Kundgiorde det hand, følgelig den af Rætten paa Waar Tinget nestleeden afsagde Kiendelse, haver ladet Stevne Justits-Raad og Laugmand Niels Knagenhielm til vedermælle at anhøre de Vidner

1735: 87b

hand haver indstevnet for at erlange et Lovskicket Tingsvidne: {og derpaa} fremlagde en skriftl: Stevning af 13 Junij 1735. saa lydende. Stevningen fantis paaskreven af Ode!! (Odd) Brunborg og Anders Fannes at være Laugmand Niels Knagenhielm Lovligen forkyndt den 14 Junij 1735 paa Hoops Gaard.

disse tvende Stevne Vidner, neml: Ode Brunborg og Anders Fannes, for Rætten fremkom, med Eed og opragte fingere afhiemlede Stevningen at have den Lovlig forkyndt for Laugmand Knagenhielm paa Hoops gaard i hands Eeget paahør, og at Laugmanden Selv havde læst Stevningen og taget Copie af den.

efter paaRaabelse møtte ej nogen for Rætten paa Justits-Raad og Laugmand Niels Knagenhielms Veigne.

Dernæst Kundgiorde Citanten at hand ved tvende Vidner, neml: Wiching Tvilde og Niels Olsen Rongsgaren, haver ladet bekiendt giøre den Laugdag som Rætten ved Kiendelse af 5 Maj nest afvigte gav de udj Hoved Stevningen indstevnte Vidner, saa og sam/m/e bekiendt giordt for Barbra Helies datter Gietle og Helie Olsen Gietle til vedermælle at møde, sam/m/e Vidner at anhørre om hvorledes Laugmanden Rætten haver Tracteret paa Aastædet Gietle d: 30 Septbr: og følgende dage 1734. at de som vare Laug Rættis mænd, og Rætten som Vidner med Laugmanden beklæde, derris Vidnesbyrd maatte aflægge:

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Olsen Rongsgaren med Eed og Opragte fingere afhiemlede den af Rætten given Laugdag, at have Lovl: forkyndt alle de vedkommende som Hoved Stevningen ommelder.

Paa Barbra Hellies datter og Hellie Olsen Gietle[s] Veigne møtte {Barb} Siur Larsen Hæve, som er broder til Barbra Hellies datter, og erklærede paa derris veigne fra Gietle at vilde anhøre Vidnerne.

Paa de 8te inStevnte Laug Rættis mænds veigne møtte

1735: 88

tvende af dem, neml: Størck Reqve og Siur Jonsen Ronve, og leverede et skriftl: indlæg af 11 Julj 1735 med de samtl: 8te indstevnte Laug Rættis \mænds/ boemerker underskreven, sam/m/e er saa lydende.

{Rætten} \Citanten/ tilspurte de tvende Laug Rættis mænd som Comparerede, om de derris Vidne vilde aflægge om hvis!! (det som) Citant: til sin Sags bestørkelse angaaende Rættens forhandling paa Aastædet Gietle kunde tilspørge Dem. Her til de tvende Comparenter svarede nej, at de ej vilde aflægge derris Vidnisbyrd.

Citanten Niels Gullacksen Kolle paastoed, at som de 8te indstevnte Laug Rættis Mænd tvert imod ald billighed og Rætt nægtede efter Loven at meddeele ham derris Vidnisbyrd, og de tvende som Comparerede paa samtligis Veigne aldeeles frasagde sig ej at vilde vidne, da som de ej med Laugmanden haver været medDoms mænd, mens alleneste beklæd Rætten som Vidner, og nu negter ej at vild vidne, at de da følgelig Loven maa blive straffet, og paa ny {til neste Ting} blive paalagt til neste Ting at vidne: saa og at Erstatte ham den/n/e processis omkostning tilstræckelig. herom Citant: var Rættens Kiendelse begierende.

Comparenterne Erklærede ej at have noget at lade indføre: mens vilde forvente Dom.

Interloqvito{t}rium

Det er af Citanten Niels Gulacksen Kolle bleven beviist med Laug-Tings Dom/m/en afsagt paa Bergens Laugting d: 20 Octbr: 1734. ofver Aastæds forRetningen imel: Gietle og Kolle, passeret paa Aastædet Gietle d: 30 Septbr: og følgende dage sam/m/e Aar: At de Laug Rættis mænd, neml: Størck Reqve, Lars Store Soue, Haldor Liland, David Store Soue, Ole Træen, Siur Rondve, Tosten Leidahl og Hermand Røte, som Rætten med Laugmanden paa Aastædet haver betient, at de ej haver været Laugmandens medDom(s mænd, mens) Alleeneste beklæd

Rætten som Vidner: i …… haver Citanten Niels Gullacksen ved St…… tj nestleden ladet Stevne ovennefnte (Laug Rættis) Mænd til nestleden Waar Ting, som h(oldtes for) Wangens Almue fra d: 2 til d: 7 Maj ne(stleden, derris) Vidnisbyrd at aflægge, hvorledes Sagen (blef afhandlet?) paa Aastædet Gietle af Laugmanden …….

1735: 88b

Tracteret: for et Lovskicket Tingsvidne at erværve, hvorforre Citanten haver stevnet Justits-Raad og Laugmand Knagenhielm til Vedermælle. mens som benefnte Laug Rættis Mænd ej møtte, derris Vidne at aflægge, ej heller lod møde, derris forfald for Rætten at lysse: Saa blev de her af Rætten ved kiendelse d: 5 Maj paalagt Laugdag til dette nu holdende Sommer Ting at møde, derris Vidne at aflægge. Citanten Niels Gullacksen Kolle haver ved tvende Vidner beviist at den af Rætten d: 5 Maj givene Laudag er bleven de 8te Laug Rættis Mænd Loul: forkyndt. Disse indstevnte Laug Rættis Mænd Erklærer udj derris Skriftl: indlæg, at de slet icke ved nu noget efter saa lang tiids forløb at Erindre: da de dog er stevnet til det aller første Ting som kunde givis Stevning til, efter at Laugmandens Dom var afsagt, for det andet burde de have beEediget derris Erklæring, eller og bekiendt giort efter Loven om de haver noget Loul: forfald. De tvende, neml: Størck Reqve og Siur Ronve, som paa Samtl:[s] Veigne haver mødt: haver her for Rætten ærklæret, at de ej vilde aflægge Derris Vidnisbyrd. det er at være gandske modvillig og stridig imod Hans Maj:ts Lov, og den af Dem som Laug Rættis mænd aflagde Eed. thj Lovens 1 B: 7 C: 5 art: og derris som Laug Rættis mænd aflagde Eed befahler Dem, at de vilde give god agt paa alt hvis i Rætten forrekom/m/er, paa det de derom naar paafordris kand give et Rigtig Tings Vidne udj Sandhed. og dog negter de nu ej at aflægge derris Vidnisbyrd. Saa Kiendis for Rætt. følgelig Lovens 1 B: 13 C: 7 art: bør Størck Reqve, Lars Store Soue, Haldor (Liland), David Stoere Soue, Ole Træen, Siur (Rondve), Tosten Lejdahl, og Herman Røte, hver ……. at bøde til Kongen 10 Lod Sølv, og til Sag… ….. …..la Sølv inden 15 dage under Nam (og Execution efter Loven). Saa bør De og til neste Ting, ……. Citanten den/n/em Lovl: haver ladet (indstevne) at møde, derris Vidnisbyrd at aflægge.

1735: 89

Den 14 Julij Continueredes med Rættens holdelse, er da saaleedes passeret.

Anbiørn Græe udgivene gave brev af 11 Julj 1735. til Rognald Anbiørnsen Houge paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Houge i Bordahls Otting. blev læst.
Anders Olsen Bøe udgivene pante brev af 28 Nobr: 1733. til Sig:r Warner Hosevinchel for 100 Rd:r Capital, bliver Hosevinchel pantsat 1 Løb 2 pd: 6 mrk: smørs leie udj gaard: Bøe i Bøjer Otting. blev læst.

Citant: Sig:r Peder Bejer som Fuldmægtig af Madam Regine Teting efter forrige her for Retten giorde løfte, følgelig{e} Contraparten Niels Tollefsen Bryns giorde paastand, leverede i Rætten til paakiendelse{n} en Speciæl Regning datteret d: 30 Junij 1735. saa lydende.
Niels Tollefsen Comparerede selv for Retten, erklærede ej at have bekom/m/et saa meget som Madam Tetings i sin Reigning anfører: {leverede sin Contra Reigning af 4 Maj 1735. saa lydende} begierede ellers Copie af sam/m/e Reigning, at sagen til neste ting maatte forfløttis. paa det hand kunde indgive sin Contra Reigning.
med begge parters samtycke blev sagen forfløt til Høste Tinget. Saaledes Afskeed:

Knud Olsen Giernæs efter forrige tiltalle til Giertrud Tollefs datter, fremtræde for Rætten, begierede hands sag maatte blive forretaged til Vidners førrelse.
den indstevnte Giertrud Tollefs datter og Niels Giernæs blev paaRaabt, mens møtte ickun Niels Giernæs, som er Giertrud[s] Søn, ærklærede at hands Moder ej møder, ej heller vilde hand svare til Sagen paa sin Moders veigne. mens paa sine Eegene Veigne leverede et indlæg af 11 Julj 1735. saa lydende.
Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Olsen Rongsgaren med Eed afhiemlede at de den af Rætten paa seeneste Waar Ting, Giertrud Tollefs datter givene Laugdag, for Encken Giertrud i eget paahør haver Lovl: forkyndt, tillige warslet hinde at anhøre Vidner. mens Enckens Laugværge Ole Knudsen haver de ej varslet, siden det af dem ej er forlanget.

Afsagt.

Sagen forfløttis til Næste Tings holdelse, og bliver Citanten paalagt at lade Lovl: warsle Encken Gertrud[s] Laugverge Ole Knudsen: for Rætten at møde til Sagen paa Enckens Veigne at svare: Saa paalægges og Encken Giertrud til sam/m/e tiid at møde eller lade møde. saafremt hun ej vil undgielde efter Loven.

1735: 89b

Niels {Kund} Knudsen Mittun i Winjer Otting fremstillede sig for Rætten og Kundgiorde at hand ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Olsen Rongsgaren til dette Ting, tiid og Stæd haver ladet Stevne Siur Larsen Gielle, som er formynder for Citant:[s] Søn/n/eSøn Niels Andersen, Dom at lide til at betale Citanten 81 Rd: 2 mrk: 2 s:, som Citant: med trende skifte breve vil beviisse at have indløst hands Søn/n/eSøns odels jord forre i Gaarden Mittun 1 Løb 16 mrk: med bøxsel og herlighed, der af for de forbigangene Aaringer at vilde have Lan[d]skylden, og nu kapitalen, hvilcken hand nu haver ladet Lovl: opsige.
den indstevnte Siur Larsen Gielle blev paaRaabt, mens møtte ej, heller icke lod møde.
stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt Siur Larsen for hands boepæll i hands Eeget paahør.
Citanten var begierende at den indstevne[de] Siur Larsen maatte blive paalagt under Lovens tvang at møde til Neste Ting, og med sig tage skifte brevet af 20 Nobr: 1720.

Afsagt.

Siur Larsen Gielle forrelæggis Laudag til neste Ting her for Rætten at møde til Sagen at Svare, med Sig tagende skifte brevet af 20 Nobr: 1720. og ellers hvis hand kand have til sin Sags forsvar.

Fogden fremlagde i Rætten den/n/e Termins Restance, som blev inden Rætten Examineret og oplæst, formedelst dens Rigtighed blev den af Rætten Attesteret.

Efter trende gange udRaabelse blev Rætten ophævet.

Den 16 Julj 1735 blev holdet et **Almindel: {Waar} Som/m/er, Skatte og Sage Ting paa Bolstad Øren for Wassværens Skibbr:** ofverværende paa Fogdens Veigne hands Fuldmægtig Sig:r Peder Bejer og Lensmanden Niels Olsen med tilsøgende Almue, de Laug Rættis mænd som Rætten med Sorenskriveren betiente er følgende, Jacob Styve, Joen Wæhle, Jørgen Hernæs, Lars Jørnevig, Ole Horvig, Jacob SmaaBreke, Ingebricht Øye og Knud Svange.

Allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadigst placat, som findes Exstraheret paa Folio 86.

1735: 90

Willum Langeland udgivene skiøde af 15 Junij 1735. til Welærværdige Gerdt Geelmuyden, Sogne Præst til Hougs Præstegield, paa 1 pd: 3 mrk: smør med [bøxsel og] herlighed, og overbøxsel, i Gaarden Stamnes, og det saakaldede ved Strøm/m/e ligende Leiren. blev læst.

Fogdens Fuldmægtig Sig:r Peder Bejer fremlagde den/n/e Termins Restance, som blev inden Rætten oplæst og Examineret, og som den befantis Rigtig at ej nogen der imod hafde at sige, saa var hand Rættens Attestation begierende, som ej kunde nægtis ham, mens bleve efterkom/m/et.

Efter trende gangis udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Anno 1735, den 25 Julj, blev Rætten sat paa Gaarden Torblaa, beliggende i Gravens skibbr:, Ulvigs Kircke Sogn udj Hardanger, angaaende huusse besigtelse samt Wurdering og Taxsering over de paa bemelte gaard staaende huusser for {saa} den andeel som af Madam Sal: Helle Christina Urne, Sal: Peder Paaske[s] efterleverske, Fordum Sogne Præst her til Præste gieldet, haver haft i bruug, og som bemelte gaard er bleven efter Kongl: Allernaadigste Resolution af dato (ope rum) lagt til Sogne Præsten[s] Residens \N: Hagestad/, saa haver Sogne Præsten, nu værende, Welærværdige Bertel Worm, været den/n/e forretning begierende, følgelig Stiftsbefahlings Mandens Tilladelse af dato (ope rum).
{Siden} Paa den ved døden afgangene Encke Sal: Helle Christina Urne[s] veigne møtte Datteren Christina Peders datter Paaske paa Egne og medArvingers Veigne, saa var og ved forRetningen nerværende paa den Sal: Enckis Arvingers veigne Christopher Amunsen Ødven:
Sogne Præste[n], Welærværdige Bertel Worm, møtte Selv i Egen Persohn.
saa møtte og for Rætten Lensmanden Anders Hansen, som haver tilsagt Laug Rættet, de ere følgende, Poul Siursen Spaanem, Olle Baarsen ibdm:, Johan/n/es Larsen Wambeim, Lars Nielsen ibm:, Anders Lione og Lars Lille-Tvet.
Stiftsbefahlings mandens Resolution er saa lyden[de]. Fogdens opnevnelse til Laug Rætten er saaleedes lydende.
Som ingen af parterne hafde noget at fremlægge, eller indførre, saa blev med forRætningen fortfahret efter Sogne Præstens paastand, der med de indkaldede vare fornøjet. er da Sal:!! (Saaledis) passeret.
Laen, \den halve/, paa den \Nor/Westre side, 1 svilde for 12 s: en udsvalle stang op(un?)der 8 s: en staver under udsvalle stange for 4 s: en stauer under staug lejen for 16 s: bordkledning, toe tylder med dobbel lengde, for 5 mrk: brøstet, en svild under i Øster for 16 s: paa Øster siden bordKledning 2 mrk: en udsvalle stang paa Søre siden for 8 s: paa sam/m/e side bord Kledning 2 tylder dobbelt lengde for 5 mrk: taget, i alt for 6 Rd:r, gulvet i laaen 2 mrk:

1735: 90b

Senge bue med Loft, gulvet uden og inden med kledning, sengestæd, i alt 6 Rd:r.
Stallen angaaende, da haver Comparenterne foreenet sig med Torckel Mickelsen Torblaae, at hand bringer stallen udj Lovfør stand, der forre de giver ham efter forEening 1 Rd:r.

fleere huusse fantis ej som er den Sal: Dam/m/e!! (Dame) til Ansvar: Og bliver Sum/m/en paa de tvende Wurderede og besigtede huusser til Aaboed efter billigste til 15 Rd:r.
Som ingen af parterne haver noget viidere at paastaad!! (paastaae): saa er efter Kongl: Allernaadigste Reglement følgende bereigning paa den/n/e forRetning forfattet, Sorenskriveren for den/n/e dags forRetning 3 Rd:r, \for/ tvende dagis Reisse til og fra Aastædet sambt fløttningen 2 Rd:r 4 mrk: 6 Laug Rættismænd á 24 s: er 1 Rd:r 3 mrk: Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse sambt opvartning ved forRætningen 3 mrk: Kaast og Tæring for Laug Rætten med andre som den/n/e forRættning har været vedkom/m/ende 2 Rd:r 2 mrk: er saa til sam/m/e den/n/e forRætnings bekostning 10 Rd:r, foruden at give den beskreven om det forlangis, som da bliver á parte betalt.

Anno 1735, dend 8de Augustj, blef holden **Almindelig Skatte og Sage Som/m/er Ting med Østensøe skibbreds Almue paa Gaarden Læpsøe udj Hardanger**, Overværende udj Retten Kongl: May:ts Foged Sr: Andreas Heiberg, Bunde Lensmanden Ole Berven, og Efterskrefne Laug Rættes Mænd som Rætten beklæde, Nafnl: Haaver Røchen, Siur Tegland, Siur Berven, Lars Moe, Tosten Berven, Ole Fosse, David Wangdal og Ole Axnes; Saa var disforuden tilstæde Almuen som dette ting Søgte. Hvorda efter at Retten var satt i Hans May:ts Høje Nafn, følgende er passeret.

Underdanigst Publiceret Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral og Stiftbefallings mand Kaases Resolution, Dateret Bergen d: 14de Junij 1735: hvorved Mons:r Hans Nagel Constitueres udj Sorenskriver Fleischers absence og Lovlige forfald at betiene Sommer tingene indeværende aar i Hardanger Fogderie.
Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning af dato 1?te (12te?) Martj 1735, Om Sabathens og andre Hellige Dages tilbørlig Hellig holdelse, og dend hidindtil derved foreløbne Misbrugs Afskaffelse.
(Ilige)maade Allerunderdanigst Prubliceret, en Kongl: Placat dateret Friderichsberg den 25de April 1735, Andgaaende Toldens forhøyelse paa Top- og andet Raffineret Sukker, samt Sirupper, som fra frem/m/ede stæder til begge Rigerne indføres.
Underdanigst Publiceret Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral og Stiftbefalings Mand Uldrich Kaases udgifne Placat, dateret Bergen dend 18 Martj 1735, hvorved Almuen saavel i Sundhorlehn som Hardanger, og meenige Almue i Stifted, bliver advared og forbøden, at ingen maa Sælge deres Bark til nogen anden, end alleene til Skoe Mager Lauget udj Bergen.

1735: 91

Fogden Heiberg forrelæste Almuen om dend 37 Post pro 1726 af Cam/m/er Collegio extraherede Poster af antegnelserne udj Sundhord og Hardanger fogderies Regenskaber pro 1725: 26: og 1727, andgaaende om Gaarden Hesthammer, som er samtl: Hardanger fogderies Almue tilhørig, at Almuen efter Cam/m/er Collegi Ergangne Decission deraf skal betale alle skatter fra 1726 Aars begyndelse og fremdeeles. Derhos tilspurte Fogeden Almuen om de i mindelighed, sam/m/e skatter wille afClarere. Men Almuen ville derpaa iche give noged possetive Svar. Men de formeente at vær[e] befried for saadanne udgifter.

Peder Heltbergs udgifne Skiøde, dateret Mille dend 8 Julij 1735, til Haagen Torstensen, hvorved hand Selger til bemelte Mand 2 Spand Smør og ½ huud med bøxel, for dend Summa 67 rd: bemelte Gods er beliggende J Gaarden Sandven udj Østensøe Skibbrede i Hardanger. blef læst.

Prousten Hr: Christopher Gielmeidens udgifne bøxel brev med Contra Revers, til Niels Knudsen paa toe Spand Smør og Toe Løber Salt udj Gaarden Stue, beliggende J Østensøe Skibbrede udj Hardanger. bøxel Seddelen dateret Wigøers Præstegaard d: 3 Augustj 1735. blev læst.

Fogden proponerede at handf!! (hand,)udj underdanigst følge Cam/m/er Collegi antegnelser udj hans Allerunderdanigst aflagde Regenskab pro Ao: 1733, dessen 25 Postes 4de Articul, og 24 Postes 3 Art: hafde anordnet Lendsmanden Ole Berven tilligemed de 2de Eedsorne Laug Rættes Mænd Peder Haagnesen og Peder Samsonsen Viig, at tage Pladset Qvams Øe føyesiufn!! og nøye forfaren, hvad derpaa sam/m/e Gaard \eller Øe/ kunde Saaes og Afles om den til en Jord blef oprøddet, og med en Goed Leylending besat, hvilcken Lendsmand og 2de Mænd, som nu her for Retten fremstillede sig, Foegden forlangede afhørt hvad de efter bæste tøcke, siunest at sam/m/e Gaard Qvamsøe kunde yde i tiende om den som forbemelt blef brugt og beboet, Alt til et Lovlig Tings Vidnes erholdelse.
Lendsmanden Ole Berven og de 2de Mænd Peder Haagnesen og Peder Samsonsen Vig forklarede derpaa at de nøye har forfaret Qvamsøen og dens leylighed, og befunden at der nu iche boer nogen paa Qvams Øen, eller i deris Minde har boed nogen som enten har Saaed eller høsted paa sam/m/e Øe, Men at der ichun boer en huusmand som kand Saa udj de af ham optagne et og et half Maal Ager 6 Skiepper half Reent korn. Men naar Øen blef anlagt til en Gaard, og en Leylending der paa blef sat, kunde end ydermeere optages Et Maal Ager til 4 skiepper half Reent korn Sæed, hvilcked dog var i det allerhøyeste, naar der skall faaes Græs til dens Giødning. Saa der altsaa kunde Saaes halftredie Maal i Ager med 1 tønde og 2 skiepper half Reent korn, hvoraf i tem/m/elig Gode Aaringer kunde afles 30 skiepper, som altsaa burde yde i tiende 3 skiepper half Reent korn, hvoraf hans May:ts anpart er en skieppe, hvilcken deres forklaring at wære efter beste tøcke og skiøn, de inden Retten med Eed bekræftede.
Herpaa var Foegden Tings Vidne begierende, som af Retten blef bevilget.

Welærværdige Gierdt Gelmeiden, Sogne Præst till Hougs Præstegield i Bergens Stift, lader lovbyde 93 ¼ Mrk: Jordegods med bøxel og herlighed udj Gaarden Nedre Viig, beliggende J Østensøe skibbrede og kircke Sogn, hands Myndling Alida Catharina Gielmeiden tilhørig, for den Summa 150 rd: Løben. At om de Odels baarne sam/m/e Jordegoeds for bemelte Summa vilde indløse, de da vilde anmelde dem hos bemelte Hr: Giert Gielmeiden, hvis iche, da lovbydes sam/m/e Jord for Opsidderen, Og om ingen af dem skulle vilde kiøbe bemelte Jordepart, bliver den bort Solt till frem/m/ede efter fornøyelig bud, for at Søge Myndlingens fordel.

Publiceret Torbiørn Haagensen Lille Aases udgivne Pantebref til sin broder Gunder Haagensen paa 40 rd:, hvorfor hand Pantsætter ham 2 pund Smør med bøxel og herlighed udj Gaarden Lille Aas i Østensøe skibbrede i Hardanger. Pantebrevet var dateret 8de August 1735.

1735: 91b

Foegden Andreas Heiberg hafde, følgelig Cammer Collegie antegnelser udj hans Allerunderdanigste aflagde Regenskab pro 1733, dissen 7de Postes 6te Articul, og det derved fulte bilag Lit: B:, ved Lensmanden indkaldet Samtlig Eyerne og opsidderne til Gaarden Østensøe med deres Skiøder, bøxel Sedler og Landskyld bøger, for der af at udfinde hvad sam/m/e Gaards 4re Thun, et hvert for sig, Rettelig Skylder i Landskyld.

Da blef fremlagt Een af Sogne Præsten til Vigøers Præstegield Hr: Christopher Gielmeiden dend 27de October 1732 forfattede Jordebog over det sam/m/e Præsteboel allernaadigst Benificerede Jordegods, hvorefter Wigøers Præsteboel skulle wære Allernaadigst Benificeret udj den gandske Gaard Østensøe 2 Løber Smør, 2 tønder Salt.

Derpaa blef først examineret Eyerne til Østensøe 1ste Thun, som bruges og beboes af Ole Torbensens Encke, Ole Olsen og Nae Johansen.

Niels Stue fremførte til Foegden een forseylet Convolut fra Prousten Gielmeiden, hvorudj fantes en Seddel dateret 8 Aug: 1735, af denne Jndhold. Extract af Jordebogen over det Gods udj Gaarden Østensøe beliggende og Vigøers Præsteboel vedkom/m/ende. Ole Olsen bruger tilsam/m/en med sin Moder udj ovenmelte Gaard 7 Spand Smør, Nae Johansen ligesaameget, hvilcket bevidnes. C: Gelmeiden.

Foegden fremkaldede Leylendingerne med deres bøxel Sedler.

Og fremlagde da Nae Johansen sin bøxel Seddel, udgifven af Sl: Hr: Peder Gelmeiden, forrige Provst og Sogne Præst til Wigøer Præstegield, dateret 22 December 1703: og fornyet den 15de Julij 1720, med forklaring at hand bruger det halve Thun, hvercken meere eller mindre. af bøxel Seddelen sees at bemelte Nae Johansen er tilbøxlet 1 Løb Smør, ½ td: Salt Præsteboelets Gods, og 1 Spand Smør, ½ buckskind Østensøe kircke tilhørende.

Ole Torbiørnsens Encke fremlagde hendes Salig Mands bøxel Seddel, udgifven af forrige Sognepræst Hr: Ellias Thilligner den 6te Augustj 1686, og fornyet af Sogne Præsten Hr: Peder Gielmeiden dend 15 Julij 1720, med forklaring at hendes Sl: Mand i allemaader har brugt ligesom Nae Johannesen, Nembl: det halve Thun, Men har for nogle Aar siden deraf opsagt for sin Søn Ole Olsen 1 Løb Smør; bøxel Seddelen lyder saaledes at Olle Torbensen er tilbøxlet 1 Løb og 3 ½ Spand Smør, som en deel er Præsteboelet, En deel kiercken tilhørig.

Ole Olsen fremlagde sin bøxel Seddel, udgiven af Sogne præsten Hr: Christopher Gelmeiden dend 5te December 1729, hvorved Ole Olsen er tilbøxlet, som hans fader Ole Torbiørnsen for hannem opsagt haver, 1 Løb Smør.

Leylendingerne fremviste deres Landskyld bøger, men deraf kunde ingen opliusning om Gaardens skyld indhentes, saasom derudj ichun er qvitteret for Landskylden Aarlig med faae Ord, at Landskylden for det Aar er betalt. Leylendingerne forklarede ydermeere paa tilspørgelse at deres paaboende Gaard Østensøe 1ste Thun, aldrig har skyldet meere i Landskyld end de fremlagde bøxel Sedler udviser, og aldrig haver der meere Landskyld af Gaarden wæret betalt.

Foegden lod tilføre, at det er af Nae Johansens fremlagde bøxel seddel paa den halve Gaard, nocksom at fornem/m/e, at Wigøers Præsteboel Ejer udj Østensøe 1ste Thun 2 Løber Smør, 1 tønde Salt, og Østensøe kiercke ½ Løb Smør, 1 buckskind, som er Gaardens gandske skyld, hvilcket ogsaa, naar alle Species til Smør Reduceres, kom/m/er over Eens med Ole Torbiørnsens bøxel Seddel paa den anden halve Gaard; hvorfor Foegden var af dend meening, at Sogne Præsten Christopher Gelmeiden ved hans indgifne differente forklaring, i Stæden for Solid underretning til hans May:ts tieniste, allene har Søgt at bringe ham Confusion.

Dernest blef examineret Eyerne til Østensøe 2det Thun, Som bruges af Michel Olsen og Siur Olsen.

Fra forvalteren Over Rosenthals Gods, Mons:r Dahl, blef fremlag hans skriftlige forklaring, som, angaaende Rosendahls Eyendom i dette Thun, melder saaledes

bygger meere 1 pd: 6 Mrk: Smør, 1 buckskind, deraf buger hver af dem halveparten	2det Tun	Michel Landskyld Siur ligeledes	1 Løb Smør, 1 hud 1 Løb Smør, 1 hud

Leylendingerne Michel Olsen og Siur Olsen mødte og fremlagde deres bøxel Sedler, begge udgiven af Sal: Baron RosenKrantz den 24 Sept: 1720, hvorefter enhver af dem er bleven tilbøxlet 1 Løb Smør, 1 hud Rosenthals Gods, og 15ten Marcker Smør, ½ buckskind overbøxlende Gods, Halsnøe Closter tilhørig, hvilcket i alle maader med deres Landskylde bøger for Rosenthals Eyendom, som udj Retten blef Anvist, er Eenstem/m/ig, Men af deris Landskylde bøger for Halsnøe Closters Gods, som ogsaa i Rætten blef fremlagt, fra 1715: til nerværende tiid befindes at i ald dend tid har været Svaret Landskyld til Halsnøe Closter af 1 pd: 6 ¾ Mrk: Smør, 1 buckskind, Neml: hver af Leylendingerne 15 3/8 mrk: Smør, ½ buckskind.

Og som efter nøye Examination Aldeeles ingen andre eller fleere Eyere findes til denne Gaard, Saa skylder Østensøe 2det Thun Rettelig udj Landskyld 2 Løber 1 pund 6 ¾ mrk: Smør, 2 huuder, 1 buckskind, hvoraf Rosenthals Gods efter foranførte omstendigheder tilkom/m/er 2 Løber Smør, 2 huuder, og Halsnøe Closter 1 pd: 6 mrk: Smør, 1 buckskind.

Derpaa blef fremkaldet Eyerne og Leylendingerne til 3de Thun, som bruges af Brigt Joensen samt Jon Olsen og Ole Brigtsen.

Dend af forvalter Dahl fremlagde Skriftlig forklaring liuder om dette Thun Saaledes

bygger meere 1 Løb 2 pund Smør, 4 Løber Salt, deraf bruger Jon Olsen og Ole Brigtsen 1 Løb 18 mrk: Smør og 4 Løber Salt, og Brigt 1 pund 6 Mrk: Smør	3de Thun	Brigt: Landskyld	1 Løb Smør, 1 huud,

Opsidderen Brigt Jonsen fremlagde sin bøxel Seddel, udgiven af Sl: Baron RosenKrantz dend 24de Sept: 1720, hvoraf sees at hannem er tilbøxlet 1 Løb Smør, 1 huud Rosenthals Gods, og 1 ½ Spand 1 ½ mrk: overbøxlende Gods.

Opsidderne Jon Olsen og Ole Brigtsen fremlagde deres bøxel Seddel, udgifven af forvalter Mathias Dahl dend 8de Julij 1727: hvorefter dennem er tilbøxlet 1 Løb 18 mrk: Smør, 4 Løber Salt. Andre Eyeres Gods.

Leylendingerne Svarede paa tilspørgelse at bøxel Retten følger Rosenthals Gods til alt dette 3de Thuns Landskyld, og at iche fleere enten har bøxlet eller bruger noget i dette Østensøe 3de Thun, uden disse opsiddere som nu haver Anvist deres bøxel Seddeler; Men som der for det 1ste Deffererer mellem forvalter Dahls forklaring og Brigt Jonsens bøxel Seddel 1 ½ mrk: Smør, og mand for det Andet iche kunde faa Gaardens skyld ud efter Matriculen, enten efter forrestaaende Dahls forklaring, ey heller efter de fremlagde bøxel Sedler, da derpaa det første Manqverer naar alle Species til Smør Reduceres 9 mrk: Smør, og paa de sidste 10 ½ mrk: Smør; Saa forretog Fogden sig at Examinere Eyerne til dette Thun, og befantes da

1st: efter Brigt Jonsens Landskyldbog indretted 1720, at Halsnøe Closter oppebærger Landskyld af og Rosenthals Eyer af	18 mrk: Smør, 1 Giedskind 1 Løb Smør, 1 huud
2det: Efter Jon Olsen og Olle Brigtsens Landskyldbog indretted af Capellanen til Bergens Dom kircke, Mag: Casper Rømmer 1727, at til han/n/em Erlegges Landskyld af	Smør 1 pd: 12 Marcker
Og fremlagde begge disse opsiddere deres skiøder og Adkomster til hvis de self eyer udj deres paaboende Gaard Østensøe 3de Thun, Neml: Jan!! (Jon) Olsen, et Skiftebref af 10de April 1721: hvorefter hand Eyer Ole Brigtsen efter sam/m/e skiftebref Videre fremlagde Ole Brigtsen Skiøde af 16 Decb: 1685 p:	16 Mrk: Smør 3 mrk: Smør ½ huud, 4 Marcker Smør

Et skiøde af 25 Junij 1685, hvorefter Ole Brigtsen Eyer Et skiøde af 4 Junij 1716, hvorefter hand Eyer Og et skiøde af 12te Martj 1721 paa Derforuden forklarede Ole Brigtsen at hans {hustrue} Søster, som er J(oha)n/n/es Rateigens hustrue, Eyer i Gaarden, hvoraf hand svarer han/n/em Landskyld Ellers fremlagde Ole Brigtsen et Skiftebref efter hans Farfader Erich Østensøe, som Eyede alt bondeGodset i dette Thun, forfatted 1664, dend 3 Martj, af daværende Sorenskriver Christen Nielsen Reff, hvoraf Erfares at bundeGodset paa de tider haver været	Salt 2 Løber 9 Mrk: Smør 22 Mrk: Smør 12 mrk: Smør

1735: 92b

2 pund 18 Mrk: Smør, 4 Løber Salt, som da er kom/m/en til Deeling mellem hans Arfvinger.	
Af alle forandførte omstendigheder og fremlagde bevisligheder, sees da udtrøckelig at Østensøe 3de Thun Skylder Rettelig i Landskyld 2 Løber 2 pund Smør, 1 ½ hud, 2 Løber Salt og Et Giedskind, hvortil er følgende Eyere Rosenthals Gods Halsnøe Closter Domkirckens Capellanie Og bundeGodset efter Skiødernes formeld	 Smør 1 Løb, huder 1 stk: Smør ¼ Løb, Gedskind 1 stk: Smør ½ Løb Smør 2 pd: 18 mrk:, huder ½ stk:, og Salt 2 Løber

Endelig blef og fremlagt Eyerne og Leylendingerne til Østensøe 4de Thun, som bruges af Opsidderne, Tosten Larsen, Thoer Larsen, og Mons Larsen, hvorom forvalteren Dahls indkomne forklaring lyder saaledes

Østensøe 4de Thun

4de Thun bygger meere ½ pd: Smør, 1 buckskind, 1 Giedsk:, 1 faarskind. Torsten bruger heraf ¼ part, og de andre hver ½ part	Mons bruger i Landskyld Thore Torsten	1 pd: 19 ½ mrk: Smør 1 pd: 19 ½ mrk: Smør 1 Giedskind og 21 mrk: Smør

Leylendingerne møtte og forklarede at Rosenthals Gods bøxler saavel sit eget som alle de andres Gods i dette Thun.

De fremlagde derpaa deres bøxle Sedler. Alle 3de udgifne af Sl: Baron RosenKrantz den 24 Sept: 1720, hvorefter

Mons Larsen er tilbøxlet Rosenthals Gods Samt overbøxlende Gods Thor Larsen, Rosenthals Gods og overbøxlende Gods og Torsten Larsen, Rosenthals Gods samt overbøxlende Gods	1 Løb 4 ½ mrk: Smør. 4 ½ mrk: Smør, 3/8 b:sk:, 3/8 Giedsk:, 3/8 faarskind. 1 Løb 4 ½ mrk: Smør. 4 ½ mrk: Smør, 3/8 b:sk:, 3/8 G:sk:, 3/8 faarskind. 2 pd: 3 mrk: Smør. 3 mrk: Sm:, ¼ b:sk:, ¼ G:sk:, ¼ faarskind.

Som saavit Rosenthals Gods andgaar kom/m/er overEens med dend udj deres af Sl: Baronen 1720 indrettede Landskyld bøger anførte skyld, hvorved Landskyldens udregning, findes

Mons Larsen ichun at være debiteret Landskyld, foer og	

Arbedspenge, som dog Er Raderet	1 rd: 3 mrk:
Thor Larsen, ligesaa Raderet	1 rd: 3 mrk:
og Tosten, som i ligemaade er Raderet	1 rd: 3 mrk:

Som de fornefnte bøxel Sedler ingenlunde kom/m/er overEens med forvalterens fremlagde forklaring, og langt mindre med den af Leylendingernes betalte Landskyld; Af forvalterens forklaring Kand og umuelig findes Gaardens Rette skyld, som efter alle gamle Matriculer bør være 2 Løber Smør, 2 huder, 1 buckskind, som er til Smør Reduceret 3 Løber 18 mrk:, i hvis Sted Gaardens skyld med bøxel og overbøxel efter forvalterens forklaring, alle Species til Smør Reduceret, ichun beregnis till 2 Løber 16 ½ mrk: Smør, Saa maatte mand forretage sig at Examinere hvad bondeGods udj Gaarden findes.

Opsidderen Torsten Larsen fremlagde da et skiøde, dateret 15de Maj 1722, hvorefter hand eyer udj hans paaboende Gaard 2 pd: 6 mrk:, hvilcket efter hans forklaring af gam/m/el tid har været Regnet for ½ Løb Smør og ½ huud.

Mons Larsen og Thoer Larsen fremlagde et Skiftebref holden efter deres Sl: farfader Thoer Lassesen Østensøes afgangene hustrue Giertru Oddisdatter, forretted den 13 Januarij 1635. af da værende Tingskriver Jens Søfrensen og medhafte Mænd, hvoraf sees at bemelte Thor Lassesen har Eyet udj Østensøe 4de Thun 2 pund 15 mrk: Smør, som efter Leylendingernes forklaring har wæret Reignet for ½ Løb Smør, ½ hud, ½ buckskind, og er den/n/em som Myndige Arfvinger tilfalden efter deres forfædre uden Skifte; heraf er da at fornem/m/e, at bundeGodset udj Østensøe 4de Thun er gam/m/el Landskyld 1 Løb Smør,1 huud og ½ buckskind, ligesaa meget sagde Opsidderne at Rosenthals Gods har vært af gam/m/el tid, Men derhos forklarede de: at for mange Aar siden maa der have været holdt besigtelse og aftag paa Gaarden, saavel paa Rosenthals som bundeGodset, hvilcken aftags forretning uden tvifl maa findes hos forvalter Dahl, Men om sam/m/e aftag nogen sinde af hans Maj:ts er bleven approberet, viste de iche at giøre forklaring om, ey heller veed de at giøre forklaring om hvormeget aftaget var.

Foegden var begierende, at hvis som inden Retten passeret er, maatte hannem under Rettens forseyling beskreven meddeeles, som iche kunde negtes men blef bevilget.

Som Dagen var forløben, blev Retten ophævet til i Morgen, som er

1735: 93

Den 9de Augustj, hvorda Retten igien i foranførtes Overværelse, blef satt, og er da følgende passeret.

WelEdle Hr: Premier Lieutnant Niels Tausen, haver ved sit udstædde Skriftlig Stefnemaal, dateret Øfre Vig dend 9de Julij 1735, her for Retten ladet indkalde Tosten Sandven for øved Voldsom Adfærd imod Lieutnanten, udj hans Eged huus begaaed, saavelsom og for haardgreb og Trussels Ord. Til Vidne udj denne Sag er indkaldet og Stefnet Rasmus Skaalem og Hans Birckeland

Dend Jndstefnte Torsten Sandven møtte for Retten, og tilstoed at wære loflig Stefnet.

Lieutnant Tausen paastoed hans Vidner, som for Retten Comparerede, maatte blive Eedlig afhørt. Eftersom dend Jndstefnte Torsten Sandven iche self wil tilstaa gierningen som hand mod Lieutnanten har øved. Hvorpaa blef fremkaldet

Rasmus Schaalem, som efter aflagde Eed forklarede Saaledes at være 56 Aar gam/m/el og boendes paa Schaalem her i Østensøe skibbrede, at hand paa Gaarden Øfre Vig nestleden Vaarting var tilstæde, og hørte hand, da hand sad i Stuen paa Øfre Vig, at Lieutnant Tausen Raabte ind ad Dørren i Stuen og begierte at folck wille kom[me] ud med Lys og see hvem der

var som hafde greeben ham an i Dørren, og da Comparenten kom ud i Dørren, Da saag hand at Lieutnant Tausen stoed i Dørren og holt Torsten Sandven i haared \med dend Eene haand og krused i den anden haand/, og sagde Lieutnanten til Comparenten, her kand i see {I} min Paryk ligger i Gulvet, og her seer i Manden som det haver giort. Men derhos sagde Vidnet at hand iche saag at Torsten Rørde ved Lieutnanten. Men at Torsten Sandven var meged druchen, det saag hand og var vel bekiendt, Videre vidste hand iche at forklare.

Det andet Vidne, Hans Birkeland, gam/m/el 26 Aar, forklarede Ord for Ord som første Vidne, hvorpaa hand aflagde sin Eed.

Lieutnant Tausen Resserverede sig herom at føre fleere Vidner;

Men Torsten Sandven svarede at omEndskiønt hand iche mellem Gud og sig ved at kand Erindre denne sin forseelse, Saa ville hand dog troe Lieutnantens Ord og hiertelig bede ham om forladelse.

Lieutnant Tausen hertil Svarede, at som Torsten Sandven tilstaar at hand uvidende kand have begaaed denne forseelse, Da naar hand nu for Retten giør afbedelse og betaler de iBragte Processes bekostninger, hendstillede hand Sagen til Fogden om hand agter at Sætte i Rætte paa Kongens Vegne til bøders ansvar.

Fogden hertil svarede at hand apparte haver JnStefnt Torsten Sandven til dette ting for hans uskichelig opførsel og forhold paa nestleden Waarting, under hvilcken Sag hand da wil observere hvad udj Lieutnant Tausens Sag er fremført.

Torsten Sandven tilstoed gierne at giøre Lieutnant Tausen her for Retten en offentlig afbigt, og betale ham de Processens Omkostninger som Retten ham wil tilkiende.

Og som Torsten Sandven da for Retten giorde Lieutnant Tausen fornøyelig afbigt for sin forseelse, Saa paastoed Tausen alleene Dom for Processens Omkostning, hvormeged Retten wil tilfinde ham derudj at betale, som hand Vented at blive noged tilstræckelig.

Afsagt.

Wel haver Lieutnant Tausen for denne Rett ladet indkalde Torsten Sandven for Voldsom medhandling i hans Eeged huus, til hvilcked at bevise, hand og her for Retten haver ladet indkalde Vidner som haver aflagt deres Eedlige forklaring forsaavit de om Sagen er Vitterlig. Men naar disse Vidners forklaring bliver efterseed og taged i betrachtning, Da forklarer de iche noged som kand Stem/m/e overEens med Lieutnantens Stefnemaal. Dog haver den Jndstefnte Torsten Sandven, self her for Retten tilstaaed; at Endskiønt, hand mellem sig og Gud, iche ved eller kand Erindre at have begaaed den Gierning som hand er Stefnet for, Saa wil hand dog troe Lieutnantens Ord og hiertelig bede ham om forladelse; Wed hvilcken afbedelse Lieutnant

1735: 93b

Tausen var fornøjet. Men som det i Retten fremlagde Stefnemaal udviser, at dend Jndstefnte Torsten Sandven skal have begaaed Vold imod Velbemelte Lieutnant Tausen; Saa Endskiønt at Lieutnanten efter Actens udvis, har eftergived Torsten Sandven sin forseelse mod ham, Saa lider dog Justitien derunder. J hvilcken anleedning Retten finder for billigt, at Lieutnant Tausen som Citant for Sagen, bør til nest anstundende Høste Ting føre Vidner til sit Stefnemaals bestørckelse, hvor da widere J Sagen skal blive Kiendt som Lov og Rett medfører.

Foegden Andreas Heiberg haver ved Lensmanden Ole Berven og Jacob Knudsen, Skaffer, ladet Stefne Torsten Sandven at lide og undgielde for hans oprør, druchenskab og uskickelighed paa seeneste holdte Vaarting. til Vidner er Jndstefnt Torsten Berven og Ole Fosse.

Dend Jndstefnte Torsten Sandven møtte for Retten og tilstoed at wære loflig Stefnet.

Vidnerne møtte for Retten og godvillig wille giøre deres forklaring.
Dend Jndstefnte Comparent var og fornøyed at Vidnerne giorde deres forklaring.
Foegden begierede at begge de Jndstefnte Vidner maatte tages i Eed og Vidne Sandhed, hvorefter hand til dem wil fremsætte sine qvestioner. Hvorpaa
første Vidne Torsten {Sandven} Berven blef fremkaldet, og efter aflagde Eed Vandt saaledes paa Foegdens Spørsmaal, 1st: Om Torsten Sandven iche paa nestleden Vaarting var tilnæfnt at wære LaugRættes Mand og allerede var sat ved bordet, Retten at betiene. Dertil Vidnet Svarede Jo, at det sig saaledes forholder. 2de Qvest: Om iche Torsten Sandven da var meged overstadig druchen og førte saadan leven, bulder og banden ved ting bordet, at Sorenskriveren og Foegden maatte Vise ham fra Rætten og faa en anden Laug Rættis Mand i hans Stæd. Resp: Vidnet svarede at hørte og saag alt dette, undtagen bandingen hørte hand iche. 3de Qvest: Om hand iche, Neml: Torsten Sandven, en og anden gang af Dom/m/eren blef tilholt at bruge stilhed og freedelighed for Retten, og om iche Torsten Sandven disuagted blef ved med haard tale, leven og bulder. Resp: Jo, det forholder sig saaledes i Sandhed. 4de Qvest: Om iche Vidnet hørte nogen bulder og leven af Torsten Sandven efter at hand var Vist fra Retten. Resp: Ja, det hørte Vidnet. Men ord som passeret, hørte hand iche. 5te Qvest: om Vidnet fornam noget oprør af Torsten Sandven, enten om aftenen eller Dagen efter. Resp: Ney, det hørte hand iche.
Det andet Vidne Ole Fosse efter aflagde Eed, forklarede paa ovenandførte Qvestioner, ligesom det første Vidne i alle ting.
Foegden proponerede, at hand finder for nødig endnu at føre fleere Vidner i Sagen, thj begierede hand udsættelse i Sagen till næste Høste Ting.

Afsagt.

Den af Foegden begierte opsættelse, bliver af Rætten bevilged.

Foegden anviste J Retten en Specification Over de faldne første bøxler og bortfæstede Gaarder af Halsnøe Closter Gods i Hardanger fogderie \pro Ano 1734/, som for saavit dette skibbrede vedkom/m/er, inden Retten blef examineret og Rigtig befunden, hvorom Sædvanlig tings Vidne var paategned, og nu af Retten blef attesteret. Ligeledes blef anvist Restancen over dend anden Termin, som og blef af Retten forseylet.

1735: 94

Efter 3de gangers udraabelse, om nogen fleere vilde i gaa Retten, Jndfant sig iche nogen, hvorfor Retten blef ophævet for den/n/e gang.

Anno 1735, dend 11te Augustj, blef paa **Eide i Graven holden Almindelig Skatte og Sage Som/m/er Ting med Gravens Skibbredes Almue**, Overværende udj Retten Kongl: May:ts Foged Sr: Andreas Heiberg, Bunde Lensmanden Anders Hansen Aandeland, og efterskrefne Eedsorne Laug Rettes Mænd som Retten beklædde, Nafnl: Iver Magnusen Børse, Niels Store Berge, Aslach Lille Berge, Ole Schaar, Lars Sæd, Niels Jndre Bue, Jon KaalSkaar, Pouel Nedre Spilde, Saa var og desforuden tilstæde Almuen som dette Ting Søgte. Hvorda, efter at Retten var satt udj Hans May:ts høje Nafn, følgende er passered.

Underdanigst Publiceret som forhen ved Østensøe Skibredes ting er meldet.
Mons:r Hans Nagels Constitution indeværende Aars Sommertinge som Constitueret Sorenskriver at forrette.

Allerunderdanigst Publiceret De Kongl: Forordninger, saavelsom anden høyøfrigheds udgivne Placat, som paa Fol: 90 er extraheret.
Allerunderdanigst publiceret Høy Kongl: Resolution, dateret Fredensborg dend 13 May 1735, tegned paa en Lautings Dom, at Deliqventinden Anne Hans datter Viig, er benaadet med Livet, Dog at hun skal hendsettes til Strængt Arbeid paa Fisker Leierne hendes Lifs tid.
Foegden forrelæste Almuen andgaaende Gaarden Hesthammer, ligesom paa Østensøe Skibbrede, hvilcke er Extraheret paa Fol: 91:
Underdanigst publiceret Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral og Stiftbefalings Mand Kaas skrivelse til Foegden, af dato 1ste Augustj 1735, indeholdende at Hans høy Grevelig Exellence Hr: Stadtholder Rantzou, ved skrivelse af 2de Junij indeværende Aar, haver befallet det vedkom/m/ende betientere skall see derhen at forordningen af 7 Novbr: 1682 om Ligs begravelse Strichte worder efterlevet, saa og at om nogen i eller uden Rangen wil have deres Lig enten om Aftenen eller om Morgenen begraven, eller indestaaende over den tid som Loven Allernaadigst Dicterer, eller overtraadne kister, skall derom hos Stadtholderen eller anden Civile høy øfrighed giørre andsøgning.

Foegden hafde i anleedning af Cam/m/er Collegi antegnelser, Jndvarslet Opsidderne paa Gaarden Hamre, No: 21: J Gravens Skibbrede, at giøre forklaring om hvad enten de betaler Landskylden til Laugmanden eller til Encke fattig husetz forstander Mag: Holberg, af 6 Mrk: Smør og et faarskind, som udj sam/m/e Gaard, foruden Præsteboeletz Gods. er benificeret Gods, Hertil Opsidderne Brynild Johansen og Samson Nielsen møtte og forklarede, at de og deris formænd i all deris tid har betalt Landskylden af de Qvestionerede 6 mrk: Smør og et faarskind, til Encke fattig husetz forstander, som nu er Magister Holberg, Aarlig med 30 s: Danske; Men ved aldrig at nogen Landskyld af sam/m/e Gaard er svaret til Laugmanden; Ellers sagde, at som de iche har forlanged nogen qvittering af forstanderen, Men alletider uden des, funden goed Rigtighed hos ham, Saa hafde de ingen qvitteringer at fremvise. hvilcken deres forklaring de inden Retten med deres Eed {…} bekræftede.
Foegden begierede at hvis inden Retten passeret er, maatte ham under Rettens Seigl blive meddeelt, som iche kunde nægtes men blev han/n/em meddeelt.

Lendsmanden Anders Hansen Aandeland fremlagde J Retten Cammer Collegi Qvittering, af dato Rente Cam/m/eret dend 11te Junij Ao: 1735, udgiven til Kirstina Maria, afgl: Sorenskriver Fabrici Efterleverske, for 200 rd:, bemelte Lendsmand Anders Hansen for 100 rd:, saa og Torsten Hærei for 50 rd:, hvilcke Penge ere de som bemelte folck hafde Chaveret og Godsagt for forrige foeged Ohnsorg, og nu efter høybemelte Qvitterings udvis haver betalt og afClareret. sam/m/e blef for Retten oplæst.

Hr: Bertel Worm, Sogne Præst til Graven Præstegield, hans udgifne Obligation til Hr: Hans Høg, medtiener til Strandebarms Præstegield, for 50 rd:, hvor for Panstsættes Jndeværende Aars Kosterhold over heele Præstegieldet, hvortil Hr: Høg er prioriteret. Obligationen er dateret Gravens Tingstæd d: 24 November 1734: blef læst.

1735: 94b

Foegden loed, i følge Cam/m/er Collegi extraherede Poster af Cam/m/er Collegi antegnelser udj Sl: Foegden Ole Larsens aflagde Regenskaber pro 1725: 26 og 27: og den derudj indragne extraherede Poster for forrige Aaringer, tilspørge Lendsmanden og dend tilstædeværende Almue, først, om de ved hvor Ingebor Nielsdatter, som 1725 blef besvangret af Sergiant Peder Ystaas, sig nu opholder. Hvortil Lendsmanden med samtlig Almue svarede at benefnte

Ingebor Niels datter er Sergiant Ystaases Egtehustrue, som nu tilligemed Manden opholder sig paa Gaarden Nedre Rønnestrand, og ægtede hende Strax efter Leyermaalet var skeed. For det 2det: Om de noged ved, hvor Pouel Thormøhlen, som 1721 besvangrede Elen \Knuds datter/ Biørnskou, sig nu opholder eller er at finde. Dertil de Svarede at bemelte Pouel Thormøhlen, som var Sl: Capitain Thormøhlens Søn, er nu Capit: des Armus ved Hr: Capitain Graaves Compagni i Norhordlehn, og at hand iche haver været her i foegderie for 13 eller 14 Aar siden. Paa tilspørgelse om be:te Thormøhlen enten hvar!! (var) Soldat eller underofficer da hand begick Leyermaalet. Dertil de Svarede at hand iche var nogen af deelene, dem Vitterlig. for det 3de: hvor Egtemand Jens Thomasen Wiig og Ane Sølvesdatter, der Anno 1723 med hinanden begick Leyermaal, nu er at finde, om sam/m/e Leyermaal blef begaaed paa Lehnetz Godset eller Halsnøe Closter Godset, og hvad tilstand bemelte Persohner baade var udj da Leyermaalet blef begaaed, og endnu kunde være udj. Dertil de svarede, at hvad sig angaar Jens Thomasen Vig, da var hand i levende Live, baade da Leyermaalet skeede og til hans Døde Dag, en fattig huusmand der aldeles ingen eyendeeler hadde, og efterladt sig iche andet end en liden hytte, som Omund Bue beholt for 6 rd:, Men var meere skyldig end hand nogen tid kunde betale. Leyermaalet forklarede de Eenstem/m/ig at være passered paa Lehnetz Gods, Gaarden Vig i Eidfiord Sogn. Belangende Qvinde Mennisket Anne Sølves datter, Da forklarede de at hun nu opholder sig paa Gaarden Øfre Legrei, og er gift med en husmand ved Nafn Asbiørn Knudsen, som er i en meged fattig tilstand. Ellers skal Qvinde Menniskes forklaring være denne, at hendes bøder, 6 rd:, har hun leveret til sin Værbroder Gunder Thomasen Vig, som tillige med hende siger at have levered sam/m/e Penge til afdøde Lendsmand Siur Leqven, og at Siur Leqven skulle have levered Pengene udj Aaret 1732 \til da/ værende Constituered Foged Annanias Christopher Harberg. Men de siger, at de ingen quittering haver derpaa.

Foegden var begierende Tings Vidne paa hvad som passeret er. hvilcke Retten bevilgede.

Som Dagen var forløben, blef Retten hæved till i Morgen, som er

Dend 12te Augustj, hvor da Rætten atter igien blef satt udj foranførtes overværelse. Og er da saaledes passeret.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigst udgifne Skiøde, dateret Frederichsberg dend 14de Martj Anno 1735, til Christopher Omundsen Ødve paa 1 pund 12 Marcker Smør og 1 huuds Landskyld udj Gaarden Sysen i Ulvig Kircke Sogn og Hardanger Foegderie.

Foegden tilspurte Lensmanden og samtl: Almue, om det iche er dem bekiendt at Angun/n/e Anfinds datter Sysen, der haver begaaet Leyermaal med sit NærSødskende barn Hans Larsen Leqve, og nu er frafløtted Præste Gieldet og foegderiet, var et fattig Menniske der aldelis ingen Midler og Eyendeele var Ejende. Dertil Almuen svarede, at det sig forholder i all sandhed at bemelte Qvinde Menniske aldeeles iche nogen Midler hafde, uden de fattige klæder hun siulte sig udj, og at det var nestleden Vinter hun her fra foegderiet blef forfløttet.

Fogden var begierende at blive meddeelt hvis inden Retten passeret er, som blef bevilged.

Lendsmanden Anders Hansen paa Niels Garethuns Vegne, fremtrædde for Rætten og begierede at bemelte Niels Garethuns Sag efter forrige tiltale

1735: 95

til Siur Naesen Dahle maatte blive forretaged.

Dend Jndstefnte Siur Naesen Dahle blef paaraabt, men møtte iche.

Lendsmanden paa Citantens Vegne begierede Dom.
Siur Dahle fremkom for Retten i dette Moment, og begierede at Capitain des Armus Jens Hvid maatte gaa i Rette for ham og Svare til Sagen paa hans Vegne.
Lendsmanden protesterede, at \som/ Jens Hvid er Officer, da hand af Retten iche maa tillades at Melere sig i den/n/e Sag, hvorom hand Rettens kiendelse var begierende.

Afsagt

Retten tillader Capitain des Armus Jens Hvid at gaa i Rette for den Jndstefnte Siur Naesen Dahle og svare til Sagen.
Jens Hvid paa Siur Dahles Vegne begierede nu af Retten denne sinde, at dette Vidnesbyrd som af Hr: Capitain Møldrup er attesteret, maatte i Retten antages, og som en formodning i Sagen, om haand Pengenes leverelse, Nembl: de 9 rd:, maatte andrages. bemelte attest blef for Retten oplæst og lyder Saaledes.
Lendsmanden Anders Hansen sagde, at da Sessionen blef holdt paa Wosse Wangen, da hafde Siur Naesen iche mødt, men hafde stucken sig af Veje.
Jens Hvid paastoed paa Siur Dahles Vegne, eftersom hand nu er af tvende Mænd i Laug Retted, finder af deres udtale formodning til nærmere oplysning andgaaende denne Sags Endelig drift, Saa begierer hand paa Siur Dahles Vegne, at Sagen til Neste Ting maatte opsættes, hvor de da efter loulig Stefnemaal og indkaldelse for Rætten maatte Eedelig blive afhørte.
Lendsmanden Replicerede, at som Siur Naesen self tilstaar at have oppebaared de 9 rd: i haandpenge, og iche giort nogen tieniste, derforuden en Reyse til Boelstad øren, den Citanten erbyder sig at erstatte, Saa kunde hand nu vel paastaa Dom, Men som det er u-paatvifvelig at hans Contrapart bliver bevilged dend begierte udsættelse, Saa Reserverede Citanten sig baade at giøre bevislig hans forrige Proposition, saa og at Siur Naesen blef tilbuden de øfrige Leyepenge som accorderet var, Men at hand ey ville modtage dem, Men svarede at hand ville laane 9 rd:, og levere Niels Garethun tilbage fordj hand iche fick laav af sin kone at lade sig leye.
Til dette sidste som nu er andført, blef Jens Hvid paa Siur Dahles Vegne nødsaget at svare dette: At Endskiønt hand tilforn har begiered opsættelse ihenseende til de 2de Vidner, saa paastaar hand og at Lendsmanden paa Niels Garethuns Vegne, som dette haver udbragt, maatte sam/m/e beviise. Reffererede sig Ellers til sin forrige paastand.

Afsagt

Dend af Jens Hvid paa Siur Naesen Dahles Vegne begierte opsættelse bliver af Retten bevilget, og paalegges Parterne til nestanstundende Høste Ting at fremkom/m/e till Rettens Nærmere oplysning, med de bevisligheder som de agter at fremføre udj deres Sag, hvor da widere skall omgaaes hvis Lov og Rætt medfører.

Anders Hansen Aandeland paa Ragna Tors datters Vegne, efter forrige tiltale till Lars Knudsen Hagestad, begierede at Sagen maatte forretages.
Dend Jndstefnte Lars Knudsen Hagestad møtte for Retten, og tilstoed at have anam/m/et dend paastefnte koe af Niels Bergo, og hafde den under sin Varetægt i 3 eller 4 uger. Men som hand iche wille have koen lenger, leverede hand sam/m/e koe ved sine folck til Bergo igien efter Citantinden Ragna Torsdatters begier.
Lendsmanden hertil svarede, at koen blef aldrig leveret til nogen folck paa Bergo. Men koen blef af Lars Knudsen, eller ved hans folck, ople(edet?) i Berges Fæe Marck. Videre paastoed Lendsmanden at dend Jndstefnte Lars Knudsen Hagestad bør bevise hvem hand leverede koen til paa Bergo, og hvis hand det iche kand giøre, paastoed hand at bem:te Lars Knudsen maa wed Rettens tvang blive tilfunden at betale Koen, saavelsom og de ibragte Process bekostninger.

1735: 95b

Afsagt

Lars Knudsen Hagestad bliver af Retten paalagt lovlig at bevise hvem til hand dend paastefnte koe har leveret, og efter hvis order det er skeed. hvilcke beviser hand til nestanstundende Høste Ting haver at fremskaffe til Rettens nærmere oplysning, hvorefter videre Sagen skal blive Tracteret som lofligt er.

Jens Hvid paa Christopher Ødvens Vegne, fremtrædde for Retten, og efter hans forrige i Retten giorde paastand, begierede nu Dom J dend Sag mellem Christopher Ødve Contra Hall Wichnes.

Jens Wenvig paa Hall Wichneses Vegne fremstoed og producerede hans Contra Regning dateret 12te Augustj 1735, hvilcke lyder saaledes: Og vilde altsaa Comparenten paa Hall Wichnesses Vegne forhaabe, det Retten af den/n/e hans indgifne Contra Regning kand Erfare hvor uloflig Citanten haver Reyst denne Sag mod Hall Wichnes, hvilcken hendseende hand formente at Halle Wichnes for Citantens fordring ved en forventende Retmæssig og Endelig Dom vorder frikiendt for Citantens Søgning, Men Citanten derimod tilfunden at fornøje ham den/n/e Processes omkostninger, for Reyse, omkostning og tidspilde, J det mindste med 10 rd:, J øfrigt Resserverede hand sig paa Hall Wichnesses Vegne, saafremt Citanten ey i mindelighed vil finde sig J at betale hvis hand efter dend producerede Contra Regning bliver Contraparten Hall Wichnes skyldig, da ved Lov og Rett sam/m/e at indtale.

Paa Christopher Ødvens Vegne møtte Jens Hvid og begierede \at/ den/n/e af Hall Wichnesses Fuldmægtig Mons:r Wenvig i Rettelagde Regning maatte blive hannem bevilged ved Copie fra Retten til eftersiun, og da nærmere til fuldkom/m/en besvarelse, hvor hand da til neste Ting skall vide at oplyse Sagen, og igiendrive Eendeel af de Poster som udj denne Regning ere andført, herpaa forventer hand loulig opsættelse som tilforn til næste Ting.

Wenvig paa Hall Wichnesses Vegne Reffererede sig til sit forhend indførte, og protesterede imod denne af Citantens fuldmægtig begierte opsættelse.

Afsagt

Dend af Jens Hvid paa Citanten Christopher Ødvens Vegne begierte opsættelse, bliver af Retten bevilged. Og skall dend begierte Copie af dend Jndstefnte Hall Wichnesses producerede Regning blive Citanten meddeelt.

Christopher Endresen fremkom for Retten, og efter forrige tiltale til Jorand Knuds datter, begierede at Sagen maatte blive forretagen.

Jorand Knuds datter møtte for Retten og tilstoed at være loflig Stefnet, og derhos forklarede at have Sagt de Ord hun bliver Søgt for, Dog iche anderledes end at have hørt Ordene af Sidselle Asbiørns datter, og at Sidselle Asbiørns datter self tilstaar at wære hendes Sags Mand, og hafde sages Mand for sig, derom kunde hun bære de 2de Mænd Siur Jonsen og Ole Joensen till Vidne, som nu og for Retten var tilstæde, og tilbød sig, om det af Retten bliver permateret, derom at aflægge deres Eedlig forklaring; Skulle det iche blive bevilget, maa hun, Neml: den Jndstefnte Giorand Knuds datter, begiere opsættelse til næste Høste Ting, at hun kand Jndstefne bem:te Sidselle Asbiørns datter og Citanten at andhøre benefnte 2de Mænds forklaring.

Afsagt

Sagen bliver til neste Høste Ting udsat efter Jorand Knuds datters forlangende. Til hvilcken tid hun haver at Stefne de 2de Mænd som hun beraaber sig til Vidner J Sagen, hvor da widere, naar hun til sam/m/e tid Stefner \alle/ wedkom/m/ende J Sagen, skal widere omgaaes som billigt kand wære.

Foegden hafde ladet Stefne Ingeri Lars datter Lille Tvet, for begangne Leyermaal med Soldat Lars Wich[l]ichsen Yttre Tvet, som og var Stefnt till

1735: 96

Vedermæle.
Dend Jndstefnte Ingeri Larsdatter blef paaraabt, men møtte iche, ey heller nogen paa hendes Vegne.
Stefne Vidnerne Siur Vestrem og Pouel HolckesVig med Eed og opragte fingre afhiemlede lovlig at have Stefned Ingeri Lars datter Lille Tvet til dette ting.
Foegden begierede at dend Jndstefte Ingerj Larsdatter maatte blive forrelagt Laugdag til neste Ting at møde.

Afsagt

Ingeri Lars datter bliver, følgelig Lovens bydende, forrelagt Laugdag til neste anstundende Høste Ting, her for Retten at møde og til Sagen at Svare.

Johannes Haldanger Contra Østen Aasem. Sagen blef paaraabt, men som ingen af Parterne møtte, blef Sagen udsat.

Anders Larsen Wambem haver ved Stefne Vidnerne Siur Joensen Westrem og Ole Joensen Westrem, ladet Stefne Yttre Tvets Opsidder Wiglich Larsen, saa og Jndre Tvetz Opsiddere, Nafnl: Lars Olsen og Gunder Olsen, 1st: først, for disse Mænd lader ved deres Creaturer giøre ham fornermelse paa sit Fæebede; for det 2det: At de tager andre til hafner hos sig, og beiter saavel sine Egne Creaturer som andres paa hans Eyendom. for det 3die: at de iche holder Grænde skik, men fløtter op till Støels førend Citanten, og for det fierde: at holde Mærckes Gaard imellem Citanten og deres Gaarder. Men den sidste Post frafalder Citanten her for Retten med den/n/e Resservation, at som den iche væll her for Rætten kand Tracteres i henseende til der baade skal kiendes paa, hvorledes Skiftes Gaarden skall gaa, som og hvad enhver skal Gierde, hand da sam/m/e till Aastædet agter at Stefne.
De Jndstefnte, Nafnl: Viglich Larsen, Lars Olsen og Gunder Olsen, blef paaraabte, men møtte iche, ey heller nogen paa deres Vegne.
Stefne Vidnerne fremtrædde for Retten og med Eed afhiemlede, loflig at have efter Anders Larsen Wambems begier, Stefnt ovennefnte Yttre og Jndre Tvets Opsiddere til dette Ting.
Citanten Anders Wambem paastoed Laugdag forrelæggelse for de Jndstefnte til næste ting at møede, og Resserverede sig at føre Vidner paa hvis hand Stefnt har.

Afsagt

Wiglich Yttre Tvet, Lars Olsen og Gunder Olsen Jndre Tvet, forrelægges Laug Dag till næste Ting her for Retten at møde, og haver Anders Wambem til sam/m/e tid at føre Vidner til sin Sags bestørkelse, hvorefter enhver skal Vederfares hvad Rett er.

Foegden Andreas Heiberg hafde ved Siur Joensen Westrem og Ole Joensen Westrem, ladet Stefne Anfind Olsen Syse for øved Jordskuf mod Elling Olsen.
Andfind Olsen Sysen blef paaraabt, men møtte iche.
hvorpaa Stefne Vidnerne fremtrædde for Rætten og med Eed afhiemlede at de loflig til dette Ting hafde Jndstefnt Andfind Syse at svare til den/n/e Sag.
Foegden Erindrede om Laugdag for dend Jndstefnte til næste Ting, hvor da Vidnerne J Sagen kand worde indstefnt.

Afsagt.

Andfind Olsen Syse forrelægges Laugdag til næste Ting.

Underdanigst Publiceret Cammer Collegi Qvittering, dat: Rente Cammeret dend 9de Julij 1735, udgiven till WelEdle Hr: Capitain Møllerup, for hans udlaavede Caution for Foegden Ohnsorg. Af hvilcken Qvittering Erfares at Velb:te Hr: Capitain haver sam/m/e sin Caution for forrige foeged Ohnsorg Rigtig betalt og afClareret. Med 100 rd:r.

Lendsmanden Anders Hansen Aandeland fremstoed for Retten, og gaf til kiende, At Foegden Heiberg, følgelig Cam/m/er Collegi Ordre og antegnelser udj hans Allerunderdanigst aflagde Regenskab pro 1733, med Efterskrefne Laug Rættes Mænd Iver Larsen House, Hellie Holven, Arne Legrei og Pouel Sæbøe \hafde/ nøye forfaret og grandsked hvad de 2de forrige Præste gaarder, Store Graven

1735: 96b

J Gravens Sogn, og Nedre Legrei i Eidfiords Sogn, som iche tilforn for nogen leeding og tiende har Vaaren andsat, hvad de nu udj sam/m/e Contributioner kunde taale at erlægge. hvad sig da andgaar Gaarden Store Graven, Da forklarede Lensmanden, at {deres b} den efter deres bæste skiøn, kand tilsaaes, som og er Gaardens Aarlige Sæd, med halfanden tønde Reent korn og {Sex} \fire á femb/ tønder blændings korn, hvoraf kand afles, naar onde og Gode Aaringer lignes og overveyes, 7 ½ td: Reent korn og 9 ¼ tønde blændings korn; Saa at Store Graven kand give Aarlig tiende til kongen, Kiercken og Præsten 6 Mæler Reent korn og 9 Mæler blandings korn, hvoraf Kom/m/er paa hans May:ts Anpart 2 Mæler Reent koeren!! (korn) og 3 Mæler blændings korn. Leedingen andgaaende, da, naar den lignes imod andre Gaarders leeding, er deres skiøn at den i høyeste kand svare Aarlig leeding 1 rd: 1 mrk: 8 s: Belangende Gaarden Nedre Legrei, da er det ved nøye grandskning befunden, at der Aarlig kand Saaes 4 ½ td: Reent korn, og afles i det høyeste 11 tønder og 2 Mæler, Saa at den Altsaa kand tiende Aarlig til Kongen, Kiercken og Præsten 9 Mæler Reent koren, hvoraf kom/m/er paa Hans May:ts andpart 3 Mæler, Og udj proportion af den leeding som andre Gaarder svarer, er deres skiøn at Gaarden Nedre Legrei i det høyeste kand svare 3 mrk: 8 s:, hvilcken hans forklaring, og at hvis forskreved staar, er efter deres bæste tøcke og skiøn, hand inden Retten med Eed forklarede.

Foegden tilspurte dend tilstædeværende Almue saavelsom Sogne Præsten Hr: Bertel Worm, som og var tilstæde, om de vidste at denne ligning Rettere eller bedre end andført er, kunde skee. Derpaa De svarede at hvad forhend er forklared, er efter deres tøcke i høyeste maader, og iche høyere kand taale at Taxseres.

Foegden var herpaa Tings Vidne begierende, som Retten bifalt og tillod.

Lendsmanden Anders Hansen Aandeland andviste for Retten fællen af en gam/m/el biørn, som Christopher Diønne haver skudt i dette Aar J Gaarden Ærdahls Marck udj Eidfiords kiercke Sogn og Gravens Tinglaug, for hvilcke hand, i anleedning af Forordningen Nyder 2 rd:r, som Foegden straxen betalte til Lendsmanden.

Som ingen fleerer indfandt sig der wilde gaa i Retten, Saa blef Retten hævet til i Morgen, som er,

Dend 13de Augustj, Da Retten igien i foranførtes overværelse blef satt, og er da følgende passeret.

Jens Wenvig fremstoed for Retten, og paa Hans Johansens Vegne begierede Sagen mod Arne Monsen udsat till næste ting. {som} blef bevilget.

Niels Olmoesen Garethun, Contra Endre Halstensen Garethun, blef paaraabt, men møtte iche.

David Baarsen Oose, Contra Jacob Arnesen Tvet. Jngen af Parterne møtte. Men Lensmanden Anders Hansen fremkom for Retten, og sagde at hand iche alleene hafde ordre at Eske Sagen i Retten paa David Baarsen Oses Vegne, men og paa Niels Garethuns Vegne, som nylig blef paaraabt. Men som Stefne Vidnerne iche møder, Saa begierede hand begge Sagerne udsat til næste ting. som Retten bevilgede.

Specification over bøxlene pro 1734 blef af Retten forseylet.

Foegden anviste i Retten Restancen paa \Kongl:/ Skatterne for 2de Termin indeværende Aar; hvilcke blef af Retten assisteret og forseylet.

Som ingen fleere /: efter 3de gangers paaraabelse :/ indfandt sig der vilde gaa i Rette; Saa blef Tinged for den/n/e gang opsagt og Rætten hævet.

Anno 1735, den 15de Augustj, blef holden **Almindelig Som/m/er, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Utne med Kintzervigs Skibbredes Almue.** Overværende J Rætten Kongl: May:ts Foged Sr: Andreas Heiberg, bunde Lendsmændene Torgiels House og Hellie Hambre. De Laug Rættes Mænd som Rætten betiente, ere efterskrefne, Nafnl: Dag Aachre for Ole Reysetter,

1735: 97

Jacob Hofland for Ole Qvestad, Eilef Utne for Omund Berve, Hans Mouge, Svend Sexe, Jærand Mæland, Od Questad, Asbiørn Berve. Saa var og tilstæde Almuen som dette Ting Søgte. hvorda følgende er passered saaledes.

Underdanigst Publiceret Mons:r Hans Nagels Constitution, udj Sorenskriver Fleischers Lovlige forfald, at betiene Retten paa disse Sommertinge som Constitueret Sorenskriver.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: allernaadigst forordning og anden høyøfrigheds ordre og foranstaltning, som paa Fol: 94 paa Gravens Tingsted blef kundgiort.

Fogden forrelæste Almuen andgaaende Gaarden Hestham/m/er ligesom paa Østensøe og Gravens Skibbrede, hvilcke er extraheret paa Fol: 91 og 94.

Udj dend Sag mellem Joen Olsen Age som formynder for Lars Larsen Bleie, Contra Ole Larsen Age og Ole Grebsen Bleie, er saaledes for Rett Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Joen Olsen Age som formynder for Lars Larsen Bleye, har udj Retten producered en Hiemtings Dom, Afsagd dend 30 Martj 1730 af forrige Sorenskriver Jens Fabricius, hvis Final lyder saaledes: Efter Sagens forklaring, som befindes at dend Jndstefnte Ole Age saaledes har gaaed mellem Sagen og derpaa anam/m/ed 10 rd: Thj kiendes for Rett og billigt, at hand og efter tilbud, bør tage Penger for det andet Pund som nu er Stefnet paa, og derfor igien forskaffe Johannes Bleye fuldkom/m/en Skiøde og Adkomst, Alt under Lovens bydende medfart, Saa og at Sl: Lars Grebsens børn, som umyndige ere, deres Odels Rettes paastand bliver i sin tid u-forkræved i hvad maade det kunde wære. Denne Doms Jndhold, har Ole

Larsen Age, iche willet till denne tid holdet sig efterretlig, hvorfor Joen Olsen Age Paa sin Myndling Lars Larsens Vegne har Vaaren foraarsaged at Jndstefne Ole Larsen Age, til at andhøre ovenmelte Dom at blive af Retten fornyet, og sam/m/e at efterkom/m/e under Vedbørlig Straf. Herudj er da Saaledes for Rett Kiendt, Dømbt og Afsagt. Dend af Jon Olsen Age udj Retten fremlagde Dom bliver herved udj alle sine puncter og Clausser!! (Clausuler) fornyed. Og tilfindes Ole Larsen Age, under 20 Lod Sølfs bøder til Kintzervig Præstegields fattige Lem/m/er, at holde sig sam/m/e Dom efterretlig, saavelsom og, at forskaffe Lars Larsen Bleye loflig Adkomst til nestanstundende Høste Ting. Hvad sig angaar Citanternes Søgemaal til Ole Grebsen Bleie om Odels Transporten, Da bliver sam/m/e efter Lovens 5te Bog, 3 Capittull 10 Articul, til Aastædet hendvist, der Citanterne faar at paatale sin formeenende Rett, som de best ved og kand. Processens Omkostning bliver paa alle sider ophæved.

Foegden hafde J underdanigst følge Cammer Collegi Andtegnelser udj hans Allerunderdanigste aflagde Regenskab pro 1733, dessens 24 Postes 7de Articul, indkaldet Eendeel af de Elste Mænd i Rø[l]dahls Sogn at forklare, 1st: om de svarer nogen slags tiende eller kiendelse i Stæden for tiende til Kiercken eller Præsten, for det 2det: om Enten nu, siden Halsnøe Closters Gods kom under forvaltning af foegderne, eller tilforn, Da Godset var under forpagtning, har været ydet nogen slags tiende eller kiendelse i Stæden for tiende til hans May:t. for det 3de: om der enten J forpagtnings tiden, eller siden at Closter Godset

1735: 97b

under forvaltning af foegderne, har været ydet meere leeding af Røldahls Sogn end Aarlig 1 Løb Smør med 2 rd: 1 mrk: 8 s: Og fremstod da for Retten bøyde Lendsmanden Hellie Hambre, saavelsom Knud Seim, Knud Leifsen Horre, Jacob Præstgaard, og Thore Ormsen Nedre Berge, som Eenstem/m/ig Svarede og forklarede; At formedelst dette fattige Sogns Ringe Afl, det de neppe faar saa meged igien som dend Sæd de kaster i Jorden, og endeel Aaringer {aldeles} bliver deres Sæd aldeeles borte, Saa de iche for!! (faar) et ædendes korn igien, har de aldrig enten svared eller bleven krævet nogen slags tiende, eller noged som i det Stæd kunde hendregnes, enten til kiercken, kongen eller Præsten, hvercken da tienden var u[n]der forpagtning, eller siden at den er kom/m/en under forvaltning af foegderne, Og ligesom det er umueligt for dem at yde nogen tiende efterdj Gud har saa laved det at hans Velsignelse af Jorden med korn paa det stæd er dem Nægted, ligesaa wil de allerunderdanigst forhaabe at de fremdeeles som hid indtil for tiendes ydelse Allernaadigst Vorder forskaanet. Hvad sig andgaar leedingen, da forklarede de ligeledes, at saalenge de kand mindes, og saavit de har hørt af deres forfædre, da har aldrig enten Været krævet eller bleven betalt meere udj leeding af Røldahls Sogn, end Aarlig 2 rd: 1 mrk: 8 s: hvilcken og forrestaaende deres forklaring, at være Saaledes i all sandhed, de inden Retten med opragte fingre efter Loven med Eed bekræftede.

Foegden paa hvis passeret er, var Tings Vidne begierende, som Retten bevilgede.

Foegden hafde Jndstefnt til dette Ting Hellie Pedersen, nu tilholdende paa Tvete, og Angier Knuds datter Lione for begangne Leyermaal med hver andre.

Jngen af de Jndstefnte møtte.

Stefne Vidnerne Hellie Hambre og Knud Seim, med opragte fingre afhiemlede Stefnemaalet at wære de Jndstefnte loflig forkyndt.

Foegden paastoed Laugdag for de Jndstefnte.

Afsagt

Hellie Pedersen Tvete og Angier Knuds datter Lione, gives Laugdag til næste ting at møde og til Sagen at Svare.

Ingeri Nedre Berge hafde ved Stefne Vidnerne Lensmand Hellie Hambre og Knud Seim, ladet Stefne og indkalde Jacob Præstgaarden fordj hand kom i hendes Stue og skielte hendes Sl: Mand Orm Nedre Berge med disse Ord, at hands Sl: Mand skulle have giort saa meged Ont at {hand} naar hand farer herfra Verden, da farer hand til helvede, dend gamle hund.

Dend Jndstefnte Jacob Præstegaard møtte for Retten og tilstoed at wære loflig Stefnet, og sagde derhos at de Ord som hand beskyldes for, haver hand aldrig talt, langt mindre tænckt. Men wil haabe at Citantinden Jngerj Nedre Berge bør bevise hendes beskyldning.

Retten tilspurte Citantinden Jngerj Nedre Berge, om hun med lovfaste Vidner kand bevise hendes Søgemaal, hvortil hun svarede Ney. Men paastoed Dom.

Saa bliver da udj denne Sag, Saaledes for Rett Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Wel haver Citantinden Ingeri Nedre Berge her for Retten ladet indkalde Jacob Præstgaard fordj hand skall have skieldet hendes Sl: Mand Orm Nedre Berge. Men efter Citantindens Eegen tilstaaelse, ey kand bevise sit Søgemaal. Altsaa bliver dend Jndstefnte Jacob Præstgaard frjkiendt for Citantindens tiltale i alle maader.

1735: 98

Jacob Præstgaard haver til dette Ting, tid og Stæd ved Stefne Vidnerne Hellie Hamre og Knud Seim, ladet indstefne Ingerj Nedre Berge at betale ham 10 rd: som hendes Sl: Mand Orm Nedre Berge hafde sagt sig god for sin Søn Lars Horre at betale Citanten for Erlitte skade, samt at betale Processens omkostning. Til Vidner J Sagen er Jndstefnt Usmund Berge og Østen Aadland, som og til dette Ting er indstefnet.

Dend Jndstefnte Ingerj Nedre Berge møtte for Retten og sagde, at da Mændene var paa Gaarden og Stefnte hende, var hun iche hiem/m/e, Saa hun iche ved enten hun er loflig Stefnt eller iche.

De Jndstefnte Vidner blef paaRaabt, men møtte iche.

Stefne Vidnerne fremtrædde for Rætten og med Eed afhiemblede Stefnemaalet at wære loflig forkyndt saavel for dend Jndstefnte Jngerj Nedre Berge, som og for Vidnerne Usmund Berge og Østen Aadland.

Dend Jndstefnte Jngerj Nedre Berge paastoed at Citanten bør bevise sin fordring, og naar hand det giør, hendstiller hun til Retten hvorledes dermed skal forblive.

Citanten paastoed at hans Vidner maatte af Retten blive paalagt at møde til neste Tings holdelse.

Afsagt

Det befindes at Usmund Berge og Østen Aadland er til dette Ting loflig bleven Stefnet, deres Vidnesbyrd at udsige. Og som de iche haver willet møtt, Saa forrelægges dennem Lafdag til nest anstundende Høste Ting her for Retten at møde, deres Sandhed at udsige, hvorefter widere skal gaaes som Lovmæssig er.

Broder Møllers udgifne Pantebref, dateret Utne dend 26 Martj 1735. til Velærværdige Hr: Ole Gierdrum Paa Capital 60 rd:, hvorfor hand Pandsætter Hr: Ole Gierdrum 2 pund 5 ¼ Marck Jordegods udj Gaarden Bustethun i Odde kiercke Sogn udj Hardanger. Af hvilcke Capital Broder Møller forbinder sig at betale Aarlig Rente 5 proC:to saalenge Capitalen hos ham bliver bestaaende. sam/m/e Pantebref blef tydelig læst.

Jacob Hofland fremkom for Retten og begierede paa Siur Torstensen Aalvigs Vegne, at hans Sag mod Knud og Thore Diønne maatte blive udsat til næste Ting, som blef bevilget.

Som Dagen var forløben, blef Rætten hævet til i Morgen, som er

Dend 16de Augustj, Da Retten igien blef satt. Og er da følgende passeret

Eilef Joensen Utnes udgifne Skiøde, dateret 12 May 1735, udgiven till Arne Joensen paa ½ Løb Smør med bøxel og herlighed udj Gaarden Wines. og self haver Arne Joensen udj sam/m/e Gaard Arved ½ Løb, Saa hand nu tilsam/m/en er Eyende 1 Løb Smør med bøxel og herlighed. blef læst.
Joen Øriansen Diønnes udgifne Skiøde, dateret 16 Augustj 1735, udgiven till hans Søn Ørians Joensen paa 1 Løb, 1 huuds Landskyld med bøxel og herlighed udj Gaarden Diønne, tilligemed ½ Løb Salt i Øde Gaarden Aachre, som alt er beliggende i Kintzervig kiercke Sogn, mod Reede Pengers betaling 85 rd: blef læst.

Ole Haldorsen Espe, Contra Ole Knudsen Isberg. Denne Sag blef paaraabt.
Paa Ole Haldorsen Espens Vegne møtte Lendsmanden Torgils House og begierede Sagen at blive udsat. Jmidlertid wille Citanten besørge sin Sag med Stefnemaall Jndstefnt til Aastæden.
Ole Knudsen Isberg møtte for Retten og tilkiendegaf at have Stefnt Vidner J denne Sag til Eedelig afhørelse. Men som hand fornem/m/er at Citanten wil bruge udflugter, saa er hand dog med dend begierte udsettelse fornøyed. hvorved det forbliver.

1735: 98b

Jacob Eittrem Contra Siri Ols datter Age. Sagen blef paaraabt, men ingen af Parterne Jndfandt sig for Retten.

Johannes Jørgensen Jaastad, Contra Søren Bratteteig og Ingvold Sællands Encke. Jngen af Parterne møtte.

Fogden hafde i andleedning af Cam/m/er Collegi antegnelser udj hans Allerunderdanigst aflagde Regenskab pro 1733, dessen 24 Postes 4de Articul 2de punct, og 25 Postes 3 Art: ladet Jndvarsle Sogne Præsten, Velærværdige Hr: Niels Winding, at giøre bevislig, 1st: hvad \til/ Ullensvang er bleven udlagt til Præstegaard, for det 2de: om der har været 2de Præster for Ullensvang og Kintzervig Sogner; 3de: Efter hvad bevilling hand haver Sandvig som Annex Gaard, at oppebærge alle tre deele tiende af. 4de at skaffe lige saadant bevis for Annex Gaard(en) Præstgaard ved Odde kiercke, og om hans formænd udj Embedet har nødt alle 3 deele tiende af bemelte 2de Annez Gaarde.
Sognepræsten, Velærværdige Hr: Winding, møtte for Retten, Og til bevis for dend første Post {og} andviste forrige Sogne Præst til Ullensvang, Kintzervig og Odde Sogner, nu Sl: Hr: Peder Rasmusen Løgetz, holdte tiende Mandtal fra 1656 till 1667, hvorudj er Annoteret at hand Ao: 1645 først Saaede og beboede Ullensvangs Præstegaard, hvoraf ogsaa er at see, at bem:te Sl: Sogne Præst tilforn hafde sin Præstegaard paa Sandvig i Kintzervig Sogn, og indtil 1644 Aars udgang oppebar alle 3de \deele/ tiende af Ullensvang, som en Annex Gaard i den tiden. Og hvad sig andgaar Annex Gaarden Præstgaard J Odde, da fantes iche noged Reæl, hvormeged bem:te Sl: Sogne Præst Peder Rasmusen, i tiende deraf Aarlig har oppebaared, Men ligesom Aflen har faldet faaed nogle Aar 4 Mæler, nogle Aar 2 Mæler, andre Aar 3 ½ Mæle, og Stundum ichun 1 Mæle. Til den 2de Qvestion svarede Sogne Præsten Hr:

Winding, at saavit hand af gl: .u..dskrifter i prent og giorde af Sl: Mag: Giert Hendrichsen Miltzou, forrige Sogne Præst paa Woss i Bergen Stift Anno 1679, har der siden 1332!! (1732?) iche været nogen Sepperat Præst i Odde {eller}, Men for dend tid skal der have været en Seperat Præst for Odde Sogn, af Nafn Hr: Arland. Men siden dend tid og indtil 1608 skal Odde og Ullensvangs Sogner været under en Sogne Præst, og Kintzervigs, Graven og Ulvig Sogner under en anden Sogne Præst, og {fra} bem:te Aar 1608, skal de 3de Sogner Kintzervig, Ullensvang og Odde Sogner være Conbineret og lagt til et Præstegield, og da forundt da værende Sognepræst Hr: Jørgen Michelsen Cholding, siden denne tid skal væl iche andet kunde siges eller forklares, end at Jo Sogne Præsterne til dette Præstegield, har saalenge Præsten boede i Kintzervig, nødt alle 3 deele tiende af Ullensvang, og Præstgaard i Odde som Annex Gaarder, og siden de kom i Ullensvang at boe, af Sandvig i Kintzervig Sogn og Præstgaard i Odde Sogn, og ligesom det upaatalt og u-kjært har fult hans formænd i saa langsam/m/elig tid, wil hand og Allerunderdanigst formoede det bliver ham og hans eftermænd udisputerlig i efterfølgende tider. Til bevis at og forrige forpagtere for Halsnøe Closters Gods og Jordebog, hvormed følger leeding og tiende af Hardanger foegderie, ogsaa haver ladet tiende af bem:te 2de Gaarder været ukrævet, derom fremlagde hand forrige forpagter Sr: Hendrich Miltzous attest, dat: 12 Augustj 1735, som hand begierede i denne Act maatte Ordlydende {i denne Act} indføres, Og til at fyldestgiøre hvad foegden ydermeere har forlanget, hafde Hr: Winding indkaldet Leylendingerne som baade tilforn \har beboet/ og endnu beboer bemelte 2de Gaarder Sandvig og Præstgaard, Eedlig at forklare til hvem de dend tid har ydet og betalt tiende.

Thor Sandvigen fremstod for Retten og forklarede at hand nu er omtrent

1735: 99

69 Aar gam/m/el, og har boet paa Gaarden Sandvig 38 Aar, Men i all hans tid og saa lenge hand mindes, har tienden af sam/m/e Gaard hvercken bleven krævet eller betalt til nogen anden end Sogne Præsten. hvilcken hans forklaring at wære saa i Sandhed, hand inden Retten med Eed efter Loven bekræftede.

Joen Buer, Simon Omundsen Biotvet og Isach Præstgaard fremstoed for Rætten og forklarede, at de en efter anden har beboet Gaarden Præstgaard i Odde Sogn, og i all deres tid har de hvercken bleven krævet eller ydet nogen slags tiende, til nogen anden end Sogne Præsten til Kintzervigs Præstegield, som har oppebaared saavel Kongens, kierckens og Præstens andeel, og saavit de har hørt har deres formænd paa Gaarden paa sam/m/e maade ydet og betalt deres tiende. hvilcken deres forklaring som i Sandhed at wære, De inden Retten med Eed Efter Loven bekræftede.

Foegden derpaa tilspurte dend Tingsøgende Almue, om de andet kunde forklare end at Præstgaard og Sandvig har været Præstens Annex Gaarde, hvorpaa fremstoed gl: bedagede Mænd som Eenstemmig forklarede, at de iche andet ved end at bem:te 2de Gaarder har fult Præst efter Præst som Annex Gaarder, og deraf all deres tid nødt og oppebaaret saavel Kongens, Kierckens og Præstens anpart i tiende.

Foegden, hvis passeret er, var Tings Vidne begierende, som blef af Retten bevilget.

Foegden Heiberg hafde J underdanigst følge Cam/m/er Collegi extraherede Poster af Sl: foegden Ole Larsens Andtegnelser udj hans Allerunderdanigste aflagde Rengenskaber!! pro 1725: 26 og 1727, indkaldet Eyerer til Tvesme Saug, Asbiørn Endresen Tvesme, at forklare og bevise med quittering hvormeged Saug bord og Saug Grund skatt, hand af Tvesme Saug for det Aar 1727 betalt haver. Asbiørn Tvesme fremstoed for Retten og i Rette lagde hans Skatte bog for 1727, hvorudj findes af den da værende Constituerede Foeged Niels Bager tegned saaledes. Af Sagen betalt for 1727, Saug Grund og Saugmæster Skatt 4 mrk:, Widere

forklarede Asbiørn Tvesme, at som Gunder Huus, bemelte Aar 1727 var Eyer med Hannem udj Sagen for en 3die deel, Saa har bemelte Gunder Huus betalt sin en 3de deel imod han/nem for sam/m/e Aar med 2 mrk: hvorom i Retten blef andvist Gunder Hus Skatte bog 1727, hvorudj Niels Bager sam/m/e Aar ogsaa for bemelte Penge har quitteret.
Foegden var herpaa Tings Vidne begierende. som Retten bevilgede.

Foegden hafde ifølge Cam/m/er Collegi extraherede Poster af Sl: foegden Ole Larsens Antegnelser pro 1725, 26 og 1727, samt de derudj indragne extraherde Poster forrige Aaringer, dessens 51 Post pro 1724, forlanged af Velærværdige Hr: Niels Vinding at maatte faa at see Sl: Prousten Mag: Jørgen Boses Menistrial Bog for det Aar 1724, paa det deraf kunde sees om noget Leyermaal bemelte Aar 1724 udj Kintzervigs Præstegield var falden, som og nu i Rætten af Velærværdige Hr: Niels Winding blef fremlagt. og efter at den af Retten nøye var igiennem seet, findes derudj ingen Leyermaale andført at være passeret det Aar 1724. hvercken paa Lehnetz eller Halsnøe Closters Gods. Men at alle de børn som derudj findes \antegned/ at være døbt bemelte Aar 1724, befindes at være Egtefødde børn.
hvorom Foegden var Tings Vidne begierende, som blef bevilged.

Som Dagen var forløben, blef Rætten hævet til i Morgen, som er

Dend 17 Augustj, Da Retten igien blef satt udj forandførtes nærværelse. Og er da følgende passered.

Foegden proponerede, at hand i underdanigst følge Cam/m/er Collegi (skeede? An)tegnelser udj hans Allerunderdanigste aflagde Regenskab 17.. ……..

1735: 99b

hafde befallet Lendsmanden Torgils House med 2de Eedsorne Laug Rættes Mænd af Kintzervig Sogn, nøye at forfare og skiønne hvad Gaarden Hestham/m/er, No: 27 i Kintzervig Sogn, som iche tilforn for nogen leeding og tiende er satt, udj sam/m/e Contributioner Aarlig kand Erlegge, hvilcke Mænd Foegden nu og til dette Ting hafde indkaldet, for derom at aflegge deres Eedlige forklaring, Alt til et loflig Tings Vidnes erholdelse.
Lendsmand Torgils House tillige med de 2de Eedsorne Laug Rættes Mænd, Nafnl: Siur Lothe og Ole Torstensen Lothe, fremstoed for Retten og sagde at de efter Foegdens ordre nøye har forfaret og Grandsket hvad Gaarden Hestham/m/er i proportion af dens bonite mod andre Gaarder og deris skyld, J Aarlig tiende og leeding kand yde, forklarede derhos at de i Særdeleshed har grandsked hvad derpaa sam/m/e Gaard kand Saaes og afles, og da befunden at Aarlig Saaes 4 tønder hafre og 2 td: half Reent korn, hvoraf i Gode Aaringer i høyeste kand afles 10 td: hafre og 5 tønder half Reent korn; Men som Jorden er meged skreen og Aarvand, saa er det mange Aari[n]ger at meged mindre kand afles, Thj er deres skiøn at Gaarden Hestham/m/er i det høyeste kand give i Aarlig tiende til Kongen, Kiercken og Præsten 12 skiepper korn, Neml: 8 skiepper hafre og 4 skiepper half Reent korn, hvoraf kom/m/er paa Hans May:ts andpart 2 2/3 skieppe hafre og 1 1/3 Skieppe half Reent korn. Leedingen andgaaende, da er deres skiøn at af Gaarden Hestham/m/er kand Aarlig gives udj Leeding naar dend lignes med andre gaarders Leeding, Og bonite 1 rd:r, siger en Rixdahler. Denne deres forklaring og giorte skiøn at wære efter deris bæste vidende, og forholder sig saaledes i Sandhed, saavel Lendsmanden som bemelte 2de Svorne Mænd, Jnden Retten efter Loven med Eed bekræftede.
Foegden begierede Tings Vidne paa hvis passeret er, som blef af Retten bevilged.

Examinered Foegdens Specification over de paa Halsnøe Closters Gods J Kintzervig skibbrede faldne første bøxler pro 1734, som af Retten blef attesteret og forseylet.

Foegden andviste Restantzen paa den anden Termin Kongl: Skatter, som, efter at dend var examineret, blef af Retten forseylet.

Efter 3de gangers udraabelse om nogen fleere wilde gaa i Retten. Men som ingen indfant sig, blef Tinged for denne gang opsagt og Rætten hævet.

Anno 1735, dend 20 Augustj, blef paa Gaarden Wiig, holden **Almindelig Skatte og Sage Som/m/er Ting med Jondahls Skibbredes Almue udj Hardanger.** Overværende udj Retten Kongl: May:ts Foeged Sr: Andreas Heiberg, Bunde Lendsmanden Johannes Nielsen Vig, og efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd, Nafnl: Joen Samland, Torsten Halderager, Lars Olsen Traa, Lars Breche, Lars Siursen Espeland, Lars Torckelsen Tørvigen, Lars Indresen Hærrestvet og Lars Olsen Drage. Saa var og derforuden tilstæde Almuen som dette Ting Søgte. hvorda efter at Retten var Satt udj Hans May:ts høye Nafn, følgende er passeret.

Underdanigst Publiceret Mons:r Hans Nagels Constitution, dateret 14de Junij 1735. som Constitueret Sorenskriver, at forrette indeværende Aars Sommerting udj Sorenskriver Fleischers Lovlige forfald.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og anden

1735: 100

høyøfrigheds ordre og foranstaltning, som paa Fol: 94 og 97 er extraheret.

Foegden forrelæste Almuen andgaaende Gaarden Hestham/m/er ligesom paa de andre tingstæder.

Knud Monsen Degerbreches udgifne Skiøde, dateret 12te Maij 1735. til Knud Knudsen paa 10 Marcker Smør med bøxel og herlighed J Gaarden Degerbreche J Jondahls Sogn. foruden dette Gods er Knud Knudsen efter skiødetz widere formeld, self Arvelig tilfalden 20 mrk:, Saa hand nu Eyer 1 pd: 6 Mrk: Smør. blef læst.

Foegden Heiberg hafde, følgelig Cam/m/er Collegi antegnelsers 7de Postes 7de Articul udj hans Allerunderdanigste aflagde Regenskab pro 1733, indvarslet Velærværdige Hr: Ole Gierdrum, Sogne Præst til Strandebarms Præstegield, med sine Jordebøger og bevisligheder for hvad Strandebarms Præste boel i Gaarden Guntvet, No: 26 i Jondahls Sogn, er Ejende; desligeste Opsidderne paa Gaarden Guntvet med deres gamle skiøder og Adkomster paa hvad Bonde Gods i sam/m/e Gaard findes.
WelErværdige Hr: Ole Gierdrum var for Retten tilstæde og fremviste sin Sl: fader Magister Ole Gierdrums Jordebog over Strandebarms Præsteboels Gods af 1ste Martj 1714, hvorefter Strandebarms Præsteboel tilkom/m/er udj Gaarden Guntvet 18 Mrk: Smør, ¼ huud. Andviste ydermeere 2de Skatte bereigninger for udgifne skatter af Præsteboletz Gods i Krigs tider, Neml: forrige foged Sl: Bormester Falch Larsens beregning af 3 Aug: 1700, med paategned qvittering af 6te Aug: nest efter, og Sl: Foegden Ole Larsens beregning og qvittering af 15 Decbr: 1713, hvorefter sam/m/e Aaringer Odels skatt og Rostieniste er bleven betalt til den

første af 27 Mrk: Smør, og til dend anden 18 Mrk: Smør, ¼ huud Præsteboeletz Gods udj Gaarden Guntvet.
Gaardens Opsiddere, Ole Torgersens Encke og Iver Steengrimsen møtte og fremlagde 2de skiøder paa alt det bunde Gods som findes udj Gaarden Guntvet, det Eene udgiven af Sl: Johan Galtung dend 8de Julij 1700, lydende paa 1 Løb 1 Spand og 3 Mrk: Smør, ½ huud, faarskind Et. Det andet udgiven af Christence Miltzou, Sl: Capitain Studs, dend 26 Oct: 1700, lydende paa 2 pund Smør og Et buchskind, hvilcket Gods siden er gaaed imellem dem udj skifte, og meer bunde Gods findes iche udj Gaarden Guntvet.
Fogden war Tings Vidne begierende paa hvis passeret er, som blef bevilged.

Od Brattebøe hafde til dette ting ladet Stefne Torsten Fladebøe, fordj hand skal have beskyldt ham for utroeskab med hans buckskind som hand nestleden høst førte til byen. Derfor Dom at lide tilligemed Processens Omkostning skadesløs.
Dend Jndstefnte Torsten Fladebøe møtte for Retten og tilstoed at wære Loflig Stefnet.
Citanten Od Brattebøe begierede sine Vidner afhørte, Nafnl: Lars Espeland, Lars Knudsen Fladebøe, Salemon Larsen Fladebøe. Eedens forklaring blef Vidnerne forrelæst, og formaned at udsige deres Sandhed. hvorpaa blef fremkaldet
1ste Vidne, Lars Espeland, som efter aflagde Eed forklarede, at have hørt af Torsten Fladebøe sige at Od Brattebøe hafde Endeel buckskind for ham till byen, hvor af Torsten sagde at have mist 8 Marcker, men hvor de er afbleven, Vidste hand iche. Foegden tilspurte Vidnet om hand iche hørte andre Skiels Ord mellem Torsten Fladebøe og Od Brattebøe, da dette passerte. Vidnet svarede, at hand iche forklarer meere end som hand haver udsagt. widere svarede Vidnet paa fogdens spørsmaal, at om hand hafde hørt 20 Skiels Ord, saa forklarer hand iche widere endsom skeed er.

1735: 100b

2det Vidne, Lars Knudsen Fladebøe, gam/m/el 30 Aar, og tilholdende paa Fladebøe, efter aflagde Eed forklarede, at have hørt af Torsten Fladebøe, at hand hafde sendt nogen buckskind med Od Brattebøe til Bergen, og af de skind skulle hand have mist 8 Marcker. Paa foegdens Spørsmaal om hand hørte nogen Skields Ord mellem Torsten Fladebøe og Od Brattebøe. hvortil Vidnet Svarede Ney, hand hørte iche noged.
3de Vidne, Salemon Larsen Fladebøe, gam/m/el 24 Aar, forklarede i allemaader Eenstem/m/ig med næste Vidne. Paa Spørsmaal af foegden om Vidnet hørte nogen fleere skields Ord mellem dem; hvortil hand svarede Ney.
Od Brattebøe paastoed at Torsten Fladebøe enten for Retten bør Erklære ham frj for all mistancke og utroeskab med de paa hans Vegne til byen førte buckskind, eller ogsaa tillægge hannem Sag.
Torsten Fladebøe wilde iche sige enten Od Brattebøe er frj eller iche, Men sagde derhos at 8te Marcker buckskind haver hand mist paa Vægten paa de buckskind som Od Brattebøe førte til Bergen for ham.
Od Bratteble paastoed, at efterdj Torsten Fladebøe endnu her for Retten beskylder Citanten for de 8 Mrk: buckskind hand har mist, hvilcket wil blive saa ubevislig som usandfærdig, hand og iche paa tilspørgelse wil Ercklære ham frj for utroeskab dermed; hand da for saadan hans ubevislige paasagn, maa blive tilfunden at bøde noged tilstræckelig enten til Kongen eller de fattige, saa og Erstatte ham Processens omkostning, Og Endelig, at Retten wille frikiende Citanten for Torsten Fladebøes ubevislige paasagn, om hvilcke hand forventede Dom.
Retten tilspurte Torsten Fladebøe om hand hafde Videre at fremføre til sin Sags forsvar og Rettens oplysning. hvortil hand svarede Ney.

Og er da udj denne Sag saaledes for Ret Kiendt, Dømbt og

Afsagt

For denne Rett haver Od Brattebøe ladet Jndstefne Torsten Fladebøe fordj hand haver beskyldt ham for utroeskab med hans busckskind, som bemelte Od Brattebøe nestleden høst førte till Bergen. Till dend Ende haver Citanten Od Brattebøe ladet Jndstefne Vidner som skulle forklare at Torsten Fladebøe skal have talt ilde om ham. Men Naar Vidnernes forklaring bliver efterseed, da forklarer de iche Egentlig noged som kand præiudicere Citantens ærlige Nafn og Røgte. Men dog sees, saavel af Vidnernes forklaring som og af Torsten Fladebøes Eegen tilstaaelse her for Retten, at hand, Nembl: Torsten Fladebøes udtalte Ord er utilbørlig, J det hand siger at 8te Marcker buckskind haver hand mist af de skind som Od Brattebøe hafde till Bergen for ham. Af Saadan Sagens omstendighed, Kiendes for Rett, At Torsten Fladebøe for hans utilbørlige tale, bør til Sognetz fattige, betale i bøder 2 rd:

1735: 101

saavelsom i Processens omckostning 1 rd:, alt at udreedes inden 15 Dage under Nam og Execution efter Lovens bydende. Og bør Citanten Od Brattebøe aldeeles frj at være for dend Jndstefnte Torsten Fladebøes ubillige talemaade, som hand uden bevis hannem paaført haver.

Torsten Fladebøe haver ved Stefne Vidnerne Lendsmand Johannes Nielsen Vig og skaffer Joen Borgen, ladet Stefne Brattebøe Opsiddere, Nafnl: Samson, Berge og Od LarsSønner, fordj de haver slaet om en loflig Marsteen!! (Marckesteen) ind paa {hans} Fladebøes Egn, Jndgierdet Fladebøes udmarck og hugget af Fladebøes Skou, tvert imod loflige Mærcker. ydermeere Stefnt bemelte Od og Berge Brattebøe {saavelsom} fordj de ved deres Eyendom og brug i Kopre, gaar Citanten for Nær i sin bæste Giem/m/e!! (Hiem/m/e) bøe, Derfor at lide, saavelsom at betale processens omkostning

De Jndstefnte Opsiddere paa Brattebøe møtte og tilstoed at være loflig Stefnet, og svarede til Sagen, at de slaar og bruger ligesom til deres brug ligget haver over hæfds tid. Resserverede sig sin loflige tiltale til Citanten for hans beskyldning, og wille J øfrigt formode at intet her for Retten forretages førend Citanten Stefner Sagen til Aastædet.

Afsagt

Efter Lovens 1ste Bog 16 Capittul, bliver denne Sag til Aastædet hendvist, hvorda widere Citanten haver at Tractere sit Søgemaal som hand best ved og kand.

Foegden examinerte om nogen bøxler var falden paa Halsnøe Closter Gods i Jondahls Sogn Anno 1734. hvortil Almuen svarede Ney. hvorom Tings Vidne blef udstæd.

Dend 2de Termins Restanc, blef af foegden fremvist i Retten, og efter at den var examineret, blef den af Retten attesteret og forseylet.

Efter 3de ganges udraab indfandt sig iche fleere der vilde gaa i Rette, hvorfor Retten for denne gang blef hævet.

Ao: 1735, den 17 Octbr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage fals Ting paa Gaarden Wiig for Jondahl skibbr:[s] Almue**, overværende ved Tinget Almuen som den tiid Ting Søgte, og Fogden Hejberg med Lensmanden Johan/n/es Nielsen blev Rætten betient med efterskrevene Eedsvorne Laug Rættis mænd, neml: Joen Samland, Torsten Halderager, Lars

Traa, Lars Breche, Lars Espeland, Lars Tørvigen, Lars Herretstvet, og Lars Drage: er da følgende passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning af 19 Aug: 1735 om Justitien og Rættens betiente j Norge.

1735: 101b

Allerunderd: publiceret Kongl: allernaad: Forordning af 19 Aug: 1735 om Arv og gields fragaaelse j Sterboe.
Liggeledes om alle slags frem/m/ede Korn Vahre ej at maa jndføres j Dan/n/emarck eller Synden fiels j Norge, Christiansand undtagen. af 16 Septbr: 1735.
Allernaadigst Rescript af 19 Aug: 1735 angaaende alle Sager som kand give S(oan?)dal (Scandal?), og ej maa publiqve Tracteris, skall ageris inden lugte dørre.
Liggeleedes af 17 Junij 1735, at ej nogen Collectering, af udenlanske og frem/m/ede Lotterier maa vorde antagen.

Fogden lod publicere for Almuen Hr: Admiral og StiftBefahlings mand Kaass til ham indløbene ordre af 30 Sepbr: 1735. hvorudj andbefahlis, efterdj Almuen en icke efter Cam/m/er desition har betalt de Resterende Skatter af Gaarden Hestham/m/er, at Seqvestrere bemelte Gaard, følgelig Derris Maj:ts Forordning af 14 Martj 1718, og lade den staa Almuen til Løsning til først holdende Waar Tinge, mens saafremt betalningen da ej følger. da at lade den Auctionere og til den Højst bydende at bortselge. j underd: følge af den ordre Fogden nu for Rætten lod forkynde for Almuen Seqvestration paa Gaarden Hestham/m/er j Hans Maj:ts Høje Naufn, og der paa overleverede Almuen en bereigning paa de Resterende Kongl: Contrebutioner fra 1726 Aars begyndelse til 1735 Aars udgang, beløbende sig 123 Rd: 2 mrk: 3 1/3 s: med paa{løbende}\teinede/ Repartition, at enhver Løb j Hardanger Fogderie som tilkom/m/er at svare disse skatter, tilkom/m/er omtrendt at betale 14 s: danske, som hand begierede de imel: Sig selv vilde inCassere, og han/n/em j en Sum betale.

1735: 102

Karj Tostensdatter Backe, Ole Larsen Age, (Askild) Nielsen Bache, derris udgivene Skiøde af 26 Martj 173(5). til Jacob Engebrichtsen paa 1 Løb 1 pd: 10 ½ mrk: smør, og overbøxsel til 1 pd: 22 ¾ mrk: smørs Landskyld j den Gaard Bache udj Jondahls skibbr: blev læst.

Aschout Jacobsen Eye, Soldat ved det andet Bergenhuusiske Regiment, fremtræde for Rætten j allerunderdanigste følge Kongl: Allernaadigste Bevilling af 1 Julj 1735. om at maa indladis j Ægteskab med Siri Torgiers Datter, uanseet at \hand og/ hindes første ved Døden afgangene Mand, skall have været hinanden j Tredie lige leed beslegtet: sam/m/e Allerunderd: at beviisse med et Lovskicket Tingsvidne, hvor til hand forrestilte tvende Vidner, Naufnl: Tosten Tostensen Strøm/m/esteen og Ole Tormesen!! (Tormosen) Drage, som for Rætten Comparerede, og efter Eedens forklaring for den/n/em var oplæst, med Eed og opragte fingere hver for sig vidne[de] Saaledes.
1: Vidne, Tosten Tostensen Strøm/m/esteen, boendis paa Strøm/m/esteen, vidnede at Aschout sin Farfader, Sal: Salamon, var Broder til Siri[s] første Mand, Sal: Helges Farmoder Marite. {Andet} Saa at Aschout er af broderen og Salig Helge af Søsteren udj Ælder linien.
Andet Vidne Conform med det første.

som det var seent udpaa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 18 Octbr: blev Rætten atter sat med forandførte Laug Rættis mænd. er følgende passeret.

Siur Hoversen Øfre Wiig udgivene skiøde af 17 Maj 1735. til Ole Nielsen Bache paa 1 pd: 10 ¾ mrk: smør udj:!! (uden?) bøxsel j gaarden Bache, beliggende j Jondahls skibbr: blev læst.
Jacob Ingebrichtsen Bache udgivene bøxsel brev med Contra Revers, begge af 18 Octbr: 1735, til Ole Nielsen paa 1 pd: 16 mrk: smør, 3/8 Løb salt, ¼ g:skind, ¼ f:skind, udj gaarden Bache, beliggende j Jondahls skibbr: blev læst.
Christj Larsdatter Tørvigen, Johan/n/es Wiig, Ole Larsen Axnes, Siur Wangdal, derris udgivene skiøde af 17 Maj 1735. til Lars Larsen paa 3 spand 10 mrk: smør med bøxsel og herlighed j den gaard Tørvigen, beliggende j Jondahls skibbr: blev læst.

Fogden fremlagde det aarlige Sædvanlige Tings Vidner, som inden Rætten blev Examineret, og efter Almuens tilstaaelse befantis Rigtig,

1735: 102b

derom (Fogden beg)ierede Rættens Attestation, som (blev efter)kom/m/et, siden det ej kunde jmodsiges.

Saa blev og inden Rætten Examineret og oplæst dette Aars Restanser, og som ej nogen, noget der imod hafde at sige var Fogden begierende Rættens Attestation.

Dernæst blev opnæfnet de mænd som Rætten udj tilkommende Aar skall \betiene/, som er, Børge Brattebøe, Aad ibdm:, Jon Underhougen, Jachob Eiken, Ole Svosand, Jacob Bache, Ole Præstegaard og Lodvig Widesteen, som alle ere nye og ej forhen Rætten har betient.

Efter trende gange udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa j Rætte: altsaa blev Rætten ophævet.

Ao: 1735, den 20 Octbr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting for Kingservig skibbr: paa Gaarden Helleland**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, bonde Lensmanden Torgils House, og Meenige Almue som Ting søgte. De Laug Rættis mænd som Rætten betiente ere følgende, Hans Mouge, Svend Sexse, Jærand Melland, Ott Qvestad, Omund Berven, Ole Resetter, Asbiørn Berven, og Ole Jonsen Qvestad. er saaledes passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Rescripter som findes Extraheret paa fol: 101.

Fogden haver og Seqvæstreret gaarden Hestham/m/er med sam/m/e forklaring som findes indført paa fol: 101.

Christopher von Krog, Major ved Westerlenske Regiment, hans udgivene bøxsel brev af 25 Maij 1735. til Niels Ormsen paa ½ Løb Smør udj Øfre Berge, 6 mrk: smør udj Østhuus, og udj Fiedland eller Schiedle 6 mrk: smør, alt beliggende under Røddahls!! (Røldahls) Kircke Sogn og Kingservig skibbr:, Hardanger Fogderie. blev læst.

Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig, hans udgivene bøxsel brev af 19 Octbr: 1735. til Ole Østensen paa 1 Løb smør j Gaarden Melland. blev læst.

(Som) j dag ej viidere var at forRette, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 21 Octbr: blev Rætten atter sat: er følgende passeret.

Gunilde Isachsdatter, Svend Berven, og Omund Præstegaard, derris udgivene skiøde af 17 Maj 1735. til Niels Ellingsen Berven paa 1 Løb 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Øfre Berven, beliggende j Ullensvangs Kircke Sogn j Hardanger. blev for Rætten oplæst.

1735: 103

Hr: Broder Møller leverede j Rætten et skiøde af ? Octbr: 1735 til læsning, udstæd af Ole Hansen Botnen, Ole Helliesen Rabbe og Gunder Olsen Bratland, paa 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed j den plats Kaldet Botnen, som tilforn har lagt under Gaarden Grøve j Røddahls Kircke Sogn, som er Solt til Østen Halversen Odland for 40 Rd:r. jmod dette Skiødets publication Protesterede Eleve Olsen Botnen, formeenende at Selgerne ej kand Hjemle Alt hvis de haver kiøbt, saasom Protestanten Selv skall have arvet en deel, {de} udj sam/m/e Goeds, disuden at være til bemelte Goeds beRættiget som sande Odelsmand, hvorom hand agter Sagen Lovl: at paatale.

Gunner Gunnersen Sanve, boendis paa Gaarden Sanven, fremviiste for Rætten fellen af en Gamel biørn som var nyligen skutt: og hafde bemelte mand sam/m/e biørn skut paa sin Egen grund: det hans Naboer og grander med han/n/em sandede, saaleedes at være. Fogden betalte skudet straxsen inden Rætten.

Modester, Sal: Daniel Bastiansens, er ved indsendte skrivelse til Rætten, datteret Bergen 20 Septbr: 1735. saalydende, begierende at indlagde Copie af 20 Aug: 1721 om den penge mangel som hindes mand Daniel Bastiansen haver lyst til Gaarden Eitereim, {paa} inden Rætten, maatte blive læst, og nye kundgiort penge mangel til bemelte gaard Eitereim. som og inden Rætten lydeligen og tydeligen blev efterkom/m/et.

Wiglich Olsen Reisetter udgivene skiøde af 12 Martj 1735. til …. Wiglichsen paa 3 spand 4 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Reisetter, beliggende j Kingservig skibbr:, tillige med 1/3 part udj fæebeedet som ligger under Reisetter. blev læst.

Udj den Sag imel: Siur Torstensen Aalvigen, og Contra Knud Torsen Diønne og Torre Knudsen Diønne, er Saaleedes for Rætt

Dømbt og Afsagt.

Efter Lovens 5 B: 3 C: 10 art: henviisses den/n/e Sag, efter Lovl: forregaaende Stevnemaal, til Aastædet: hvor den skall blive ordeelet. Hvad processens omkostning Angaar for den/n/e Rætt: da som Citanten haver indkaldet Sagen her for Rætten, hvor den ej kand afgiøris, bør hand sam/m/e Selv at betale: og efter Kongl: Allernaadigste beneficium af 16 April 1734 bliver her anført Rættens Salarium,

1735: 103b

Som er 5 mrk: 4 s: den Dom som Citanten haver lagt j Rætten, udtagen under StiftAmbtmandens Haand og Seigl, der til tvende 24 skillings papiir, er 4 mrk: 8 s: tilsammen 9 mrk: 12 s: som Siur Aalvigen inden 15 dagge!! bør betalle under tiltalle og Straff efter Kongl: Allernaadigste beneficium for Stemplet papiir til den/n/e Dom om den forlanges beskreven.

Orm Mansager, Joen Qvitne og Lars Appolde, derris udgivene skiøde af 21 Octbr: 1735. til Jacob Eitrem paa 1 Løb 23 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Grønsdahl, beliggende j Odde Kircke Sogn. blev læst.
Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig Præstegield, hands udgivene bøxsel brev in duplo: til Michel Asbiørnsen, af 18 Octbr: 1735. paa 3 Spand smør udj Gaarden Tvisme, beliggende j Kingservig Kircke Sogn. blev læst.
{Britte Thomasdatter, Wiglich Jaastad,} Omun Bue, Asbiørn Helleland og Ole Olsen Reisetter, derris udgivene skiøde af 20 Octbr: 1735. til Tomas Torgielsen paa ½ Løb 6 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Yttre Jaastad, beliggende j Ullensvangs Kircke Sogn. blev læst.
Guro Baarsdatter, Jacob Eitrem, Halsteen Strand og Jørgen Knudsen Jølle, derris udgivene skiøde af 12 Martj 1735. til Tormoe Christophersen paa ½ Løb smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Jølle, beliggende j Odde Kircke Sogn, blev læst.
Sorenskriver Johan Seckman Fleischers udstæde bøxsel brev af 5 April 1735 til Tron Hestham/m/er paa 2 Løber 2 pd: 3 mrk: smør udj Gaarden Hestham/m/er. blev læst.

Som ingen indfandt sig der vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 22 Octbr: blev Rætten atter sat. er saaleedes passeret.

Giørand Ølversdatter A[a]chre og Torchel Nielsen Aachre, Derris mel: dem oprættede Contract af 21 Octobr: 1735. Saaledes at Giorand giver sine Middeler til Torchel, som bestaar j værdie af 46 Rd: 13 s: hvor imod Torchel skall underholde hinde, hindes livs tiid, og give hinde en søm/m/elig begravelse med viidere. som alt inden Rætten er læst.

Fogden fremlagde de Aarlige sædvanlige Tingsvidner, som inden Rætten blev Examineret, og efter Almuens tilstaaelse, at være Rigtig, derom Fogden var Rættens Attestation begierende, som ej kunde negtis ham, mens blev vedtagen.

1735: 104

Fogden fremlagde og dette Aars Restancer, som inden Rætten blev oplæst; som ej nogen var der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa var Fogden Rættens Attestation begierende: som blev efterkom/m/et.

Peer Olsen Jaastad fremstoed for Rætten paa Johannes Jørgensen Jaastads Veigne og kundgiorde ved Stefne Vidnerne Torbiørn Aalversen og Torgilds House at have ladet Stevne til dette Ting, tiid og Stæd, Synneve Øfre Qvale for 3 Rd: 3 mrk: 8 s:, som Citanten haver at fordre hos den indstævnte hindes Sal: Mand, og ej i mindelighed sam/m/e vil betale, der for Dom at lide til betalningen, samt den/n/e processis bekostning.
Paa den indstefntis Veigne møtte for Rætten Torbiørn Aalversen, som tilstoed at Synneve var Lovligen Stevnet, mens som hun hafde Lovlig forfald, at hun ej til Tinge kunde møde

den/n/e gang, saa var hand begierende Sagen udsat til neste Ting: da Synneve uden forregaaende warsel vil møde til Sagen at svare, og sam/m/e for Rætten at oplysse.
Citanten var fornøjet med den forlangte udsættelse.

Afskeediget.

Den forlangte udsættelse blev for billig Eragtet.

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar skall betiene, ere, Lars Svartvet, Arne Widenes, Lars Torgielsen Age, Torgier Alsager, Sylfest ibdm:, Siur Hostabøe, Niels Rongde, og Olle Olsen Reisetter, som blev opnæfnet.

Efter trende ganges udraabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte: altsaa blev Rætten ophævet.

Ao: 1735, den 24 Octbr:, blev holdet et **Almindelig Høste, Skatte og Sage Ting for Gravens skibrede paa Gaarden Eide**, ofverværende Fogden A[n]dreas Hejberg, som inden Rætten de Kongl: Contributioner oppebar: og Lensmanden Anders Hansen Issebreche med samtlig Almue som paa den/n/e tiid Ting Søgte. Og blev Rætten betient af Sorenskriveren

1735: 104b

Og efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, neml: Niels Bergo, Aslack Lille Berge, Iver Børsem, Joen Kaalsgaar, Ole Skaar, Poul Spilden, Lars Sæt og Niels Bue: er Saaledes passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Reschripter som findes Extrah: paa fol: 101.

Fogden haver og Seqvæstreret gaarden Hestham/m/er med sam/m/e forklaring som findes indført paa fol: 101.

Tron Brynelsen Skaftedahl udgivene skiøde af 24 Octbr: 1735, til Iver Tronsen paa 1 Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Skaftedahl: beliggende j Gravens Kircke Sogn j Hardanger. blev læst.
Michel Olsen Holven udgivene Pante Obligation af 24 Octbr: 1735. til Niels Larsen Spilde paa 1 Spand smør, 1 g:skind med bøxsel og Herlighed j Gaarden Holven, beliggende j Gravens Kircke Sogn, for den Sum/m/a af laante penge 24 Rd:r. blev læst.
Johannes Larsen Welche udgivene skiøde af 24 Octbr: 1735. til Ole Larsen Kløve paa ½ Løb 4 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Welche, beliggende j Gravens Kircke Sogn. blev læst.

Som det var seens!! (seent) paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j Morgen, som er

Den 25 Octbr:, da Rætten atter blev sat med foranførte Laug Rætt. og er da saaleedes passeret.

Fogden efter forrige tiltalle til Anfin Olsen Sysse for øvede Jordskuf mod Elling Osse: var begierende Sagen j Rætte, siden de instevnte efter forregaaende forrelægelse Comparerede, Vidner udj Sagen er Poul Holgesvigen og Peer Jonsen Osse, som for Rætten Comparerede.

Den indstevnte Anfin Sysse erklærede ej at have noget imod de indstevnte Vidners førelse at erindre, tilstoed at den aften da dette skall være passeret, var hand gandske beskiencket, og at hand ellers er et vanskeligt Men/n/iske naar hand er beskiencket.
Eedens forklaring blev for Vidnerne oplæst. dernæst formanet derris sandhed at udsige, og endelig, hver for sig udj Eed tagne.
1: Vidne, Pouel Andersen Holgesvigen, boendis paa Holgesvigen, gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Anfind {Osse} \Sysse/ laa en aften, som var for Juulen Ao: 1734. j Præsten sin borre stue, og der indkom (Elli)ng Osse, David ibd:, og Peer ibdm:, sat sig need

1735: 105

og drack en skaal øll, da Elling Osse nu gick ud paa gaarden, gick Anfind Sysse efter ham, og tog de hver andre om halsen, stoed og taltis venlig med hinanden, tog afskeed og bad hin anden god natt, hvorpaa Elling Osse gick til Præsten sit bieslag, som hand vilde gaa ind j Præste stuen, kom Anfind Sysse efter ham, og om Anfind slog Elling eller støtte ham saa hand falt j jorden, det kunde Vidnet icke see, siden det var mørckt, mens Elling laa paa jorden, og saa gick Anfind fra ham. Videre kunde hand icke forklare.
2: Vidne, Peer Jonsen Osse, boendis paa Osse, gaml: 31 Aar. efter aflagde Eed vidnede, at den aften da dette skall være passeret, gick Vidnet selv og leede Elling Aase!! (Osse) under Armen, og som hand gick med ham, falt {hand} \Elling/ paa sine hænder paa jorden, gav til kiende at der var een som støtte ham, mens, som det var gandske mørckt, kunde Vidnet ej see nogen, dog hørte hand et Men/n/iske j det sam/m/e var hos dem. Videre kunde Vidnet icke forklare.
Fogden proponerede, at siden der nu er ført faste Vidner og formodning i sagen, saa vilde Hand fornem/m/e om indstevnte Anfin Sysse trøster Sig ved Eed at benægte det øvede jordskuf mod Elling Osse. Resp: hand \kand/ ej giøre Eed, saasom h/an/d var drucken, og derforre ej ved om det var Elling eller en Anden h/an/d ram/m/ede. Dernæst Satte Fogden j Rætte over jndstevnte Anfind Sysse efter Lovens 6 B: 7 C: 13 ar: og var Dom begierende.
Comparenten erklærede ej noget at have til sin Sags forsvar, mens beklagede sin uskyldighed j sin druckenskab.
Er da Saaledes for Rætt Kiendt

Dømbt og Afsagt.

Det er ved Vidnet Poul Andersen beviist at Anfind Sysse haver slaget eller støtt Elling Osse j jorden. dernæst er Sagen bragt j en fuldkommen formodning ved Vidnet Peer Joensen, som vidner, at da hand gick og leede Elling Osse, falt Elling til jorden paa sine hænder, til \kiende/ givende at {h} en støtte ham, og fornam Vidnet at der var et Men/n/iske hos Dem: og endelig forklarer den jnstævnte selv, det hand ej trøster sig til ved Eed at befrj sig: mens meere tilstaar gierningen j det hand siger, hand ved ej hvem h/an/d Ramte, enten det var Elling eller en anden. Saa Kiendes

1735: 105b

for Rætt. At Anfind Olsen Sysse, følgelig Lovens 6 B: 7 C: 8 art: bør bøde trende 6 Lod sølv: og Erstatte processens omkostning med 2 Rd:r inden 15 dage unde Nam og Excecution.

Fogden Andreas Hejberg haver ved Stevne Vidner Lars Tostensen Sæ og Niels Hogensen ladet Stevne Christian Olsen Modnen fordj hand med en Kniv haver Stunget Soldat Ole Rassmussen Sæbøe ved Capitain Møllerups Compagnie, j Armen. til Vidner er indstevnt Lars Svensen Sæbøe og Halsteen {Øell} Høll, Knud Fæt og Johan Snedker:
den indstævnte blev paaRaabt, mens møtte ej:

Stevnevidnerne med Eed og opragte fingere afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Christian Olsens boepæl j hands huustrues paahørt.
Fogden paastoed at Vidnerne til Eeds maatte blive antagen og Examinerede, {siden de her for Rætten Comparerede. Eedens forklaring blev dennem forrelæst} mens som de ej Comparerede, var Fogden begierende Laugdag, saavel for Vidnerne som for den indstevnte Christian Olsen.

Afsagt

Følgelig Lovens Allernaadigste {bliv} bydende bliver Christian Olsen Modnen paalagt Laudag til neste Ting at møde til Sagen at svare: saa forrelæggis Vidnerne Lars Svendsen Sæbøe, Halsteen Høll, Knud Fæt og Johan Snidker til neste ting at møde, derris Sandhed j Sagen at vidne; og endelig bør Citanten (Lovl:) lade warsle Soldat Ole Rasmusen Sæbøe til veedermælle.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste skiøde af 20 Octbr: 1732 til Asbiørn Eliasen paa 1 Løb 2 pd: 12 mrk: salt og 1/3 g:skind Landskyld uden byxsel udj Gaarden Næssem j Ulvig Kircke Sogn beligende.

Fogden Andreas Hejberg haver ved Stevne Vidnerne Siur Jonsen Westrem og Lars Knudsen Hagestad ladet Stevne Ole Baarsen Spaanem og Ole Magnussen Øfre Leqve for ublue Haandgierning og medfardt mod derris Sogne Præst, ærværdige Bertel Worm, der for Dom at liide saavel for gierningen som processens omkostning:
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej:
Stevnevidnerne med Eed og opragte fingere afhiemle[de] at de Lovl: haver forkynt muntl: Stevning for Ole Baarsen Spaanem ved hans boepæl j hands Eget paahør, og for

1735: 106

Ole Magnussens boepæl i hands grandes paahør.
Fogden var begierende Laugdag.

Afsagt.

Ole Baarsen Spaanem og Ole Magnussen bliver følgelig Lovens Allernaadigste bydende forrelagt Laugdag til neste ting at møde til Sagen at svare: Saa bør og Velærværdige Bertel Worm, Sogne Præst for Gravens Præstegield, til Vedermælle indvarsles.

Fogden Andreas Hejberg haver ved Stevne Vidnerne Anders Hansen og Lars Tostensen til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne Niel[s] Garretun for ubeqvem[s] ord mod Halsteen Garretun, til Vidner udj Sagen er indstevnt Rovar Møchletun, Jon Warbierg og Peder Joensen;
den indstevnte Niels Garretun blev paaRaabt, mens møtte ej, ej heller møtte Vidnerne.
Stevne Vidnerne med Eed og opragte fingere afhiemlede Stevningen at have Lovl: forkyndt for Niels Garretuns boepæll j hans huustrues paahør: saa og at de Lovl: haver indvarslet Vidnerne.
Fogden var Laugdag begierende.

Afsagt.

Niels Garretun bliver paalagt Laugdag til neste ting at møde til Sagen at svare, saa bliver og Vidnerne Rovar Møckletun, Jon Warbierg og Peder Jonsen paalagt til neste Ting her for Rætten at møde {til Sagen}, derris Sandhed i sagen at vidne. Saa bør og Halsteen Garretun til Vedermælle indvarsles.

Fogden Andreas Hejberg haver ved tvende Vidner ladet Stevne og indkalde Poul Sæbøe som Stevne Vidne for Kongens sager, som var indstevnt til nest forbigangne Som/m/er Ting: og formedelst hands udeblivelse fra Rætten at Stevningerne ej kunde hiemlis, blev Fogden foraarsaget Stevningerne at frafalde: hvorforre Fogden paastaar ej alleene at faa den indstevnte Poul Sæbøe vedbørligen afstraffet; mens end og paastaar, at hand bør paa Eegen bekostning forfriske alle de forhen indstevnte Sager:

Den indstevnte inden Rætten, Rætte for sig, og gav noget til de fattige.

Welærværdige Hans Høg, medtiener til Strandebarms Præste gield, fremstillede Sig for Rætten, og kundgiorde det hand ved Stevne Vidnerne Lars Torstensen og Niels Hogensen haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stævne og indkalde Olle Jonsen Lund, Dom at lide til at betale efter sit udgivene gieldsbrev den Sum/m/a 14 Rd:r, samt processens omkostning skadesløs: hvorpaa Citanten fremlagde den indstevntis Haandskrift, af dato 19 Maj 1734. saa lydende:

den indstevnte Ole Joensen Lund blev paaRaabt, mens møtte ej:

Stevne Vidnerne med Eed

1735: 106b

Og opRagte fingere afhiemlede at de muntl: og Lovl: haver Stevnet Ole Joensen Lund for hands boepæll j Eeget paahør.

Citanten begierede: at Rætten vilde paalægge den indstevnte Laugdag.

Afsagt.

Den indstevnte Ole Jonsen Lund bliver forrelagt Laugdag til neste ting at møde og udj Sagen at svare: da der med skall omgaaes Lovgemæss.

Mandrup John/n/esen!! Ødven fremstillede sig for Rætten, og kundgiorde at hand ved muntl: Stevning med Stevne Vidnerne Siur Westrem og Ole ibdm: haver til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne og indkalde Siri Torgiers datter for hun paa en ulovl: maade drog af Citantens huuss og tieneste, som hun var udj medens Citanten med Hustrue var j kircken:

paa indstevnte Siri Torgiersdatters veigne møtte for Rætten hindes Fader Torgier Nielsen Berge, som vedtog paa sin datters veigne til Sagen at svare, og ellers tilstoed at {være Lovl:} hun var Lovl: Stevnet, og at hands datter var syg, disuden hafde hand lovet hinde j tieneste hos en anden mand. Citanten tilspurte Comparenten om hands datter Lovl: hafde opsagt sin tieneste hos ham eller Madmoder. Resp: hand ved icke om hun hafde opsagt tienesten, ellers har hand spurt sin datter der om, mens hun svared ham nej, at hund hafde ej opsagt sin tieneste.

Citanten lod indførre at hand selv vilde beholt sin tieneste pige indtil hun blev frisk, saasom hand blev og er bleven gandske forlæggen for tienere, hvorforre Citanten paastaar, at den indstevnte maa blive tilfunden efter Loven at betale ham den skade hand overlider, samt den/n/e processis omkostning, derom hand vil forvente en Rætfærdig Dom.

Comparenten erklærede ej noget til sin forsvar at have.

Saa er udj den/n/e Sag Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af den indstevnte Siri Torgiersdatters Fader Torgier Nielsen Berge Selv inden Rætten bleven tilstaaet at hands datter Siri haver undviget sin tieneste uden forregaaende Lovl: opsigelse: Saa Kiendis for Rætt efter Lovens 3 B: 21 C: 11 art: bør Siri Torgiers datter udReede et halv Aars Løn, halvdeelen til Citanten og halvdeelen til hans Husbonde, samt at betale Citanten processens omkostning med 8 mrk: danske inden 15 dage under Nam og Execution.

Welærværdige Hr: Hans Høg, medtiener til Strandebarms Præste gield, fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand ved muntl: Stevning med Stevnevidnerne Lars Tostensen og Niels Hogensen haver

1735: 107

til dette Ting, tiid og sted ladet Stevne Ole Amunsen Warbierg for Resterende Landskyld efter hans i hende havende Landskylde bog, som sam/m/e skall udvisse, hvilcket hand alt til Sal: Prousten Broses Arvinger er skyldig til den Sum/m/a 9 Rd: som Citanten paa Egene og medArvingers Veigne paastaar Dom forre, samt den/n/e processis omkostning skadisløs:
den indstevnte blev paaRaabt, mens Comparerede ej, ej heller nogen paa hands Veigne:
Stevne Vidnerne {med} med Eed Afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt Ole Warbierg j Egen paahør for hands boepæl.
Citanten var begierende Laugdag: og at den indstevnte maatte blive paalagt at i Rætte lægge sin Landskylde bog.

Afsagt.

Den indstevnte Ole Aamunsen Warbierg bliver forrelagt Laugdag til neste Tings holdelse her for Rætten at møde til Sagen at svare., med sig tagende den j hænde havende Landskylde bog.

Hans Johansen, Giestgiver paa Eide j Graven, efter forrige tiltalle til Arne Monsen VasEnde, fremstillede sig for Rætten og kundgior[d]e j sagen at have indstevnet følgende Vidner, neml: Joen Seim, Arne Saaqvitne, Iver Breche, Brynild Seim og Jens VasEnde, som alle for Rætten Comparerede, og var Citanten begierende at de efter Eeds Aflæggelse maatte blive Examineret. siden hands Contrapart til Vedermælle er jndvarslet:
den indstevnte Arne Monsen Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet, og var villig til at anhøre Citantens Vidner. dernæst blev Eedens forklaring Vidnerne forrelæst, og formanet derris sandhed at udsige.
1: Vidne, Joen Halvorsen Seim, boendis paa Gaarden Seim, gaml: 62 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at herfra og til Øfre WasEnde, vor!! (hvor) den indstevnte Arne Monsen boer, er ½ Miil: Qvest: om de som Rejsser {her} idelige(n) øster fra og til Woss, om det er beqvem for dem at søge Natte herberge paa Giestgiveriet Eide. Resp: nej, det var ganske ugiørligt for dem som Rejser landveien at søgge natte herberge paa Eide, mens de som Rejser Søe vejen skall till Eide. Qvest: om det er fornøden for de Rejsende at der er giestgiverj paa Øfre VasEnden. Resp: det er icke tienl: at der er Giestgiverj for de Rejsende, i henseende at bunden dricker op sine penge. Qvest: om Jissen lægger sig der om Vinteren, og om der er nogen fahre ved Jissen. Resp: ja, Vandet lægger sig med Jiss om Vinteren, og er der stoer fahre ved for Rejsende, mens der ligger gaarder Ront om Vandet, dog ligger ingen ved Øfre VasEnden saa nær, untagen

1735: 107b

Arne Monsen og tvende Huussmænd. Qvest: om bønderne og Huussmendene er j den stand at de kand forpflege en brav mand som kom/m/er Rejsende. Resp: nej, at forpflege en brav mand, er ingen af dem i stand til. Qvest: om der er noget Giestgiverj paa den Vej fra Øfre VasEnde og til Wangen paa Woss, som 2 ½ Miil, førren mand kom/m/er til Wangen. Resp: nej. Som ingen af parterne hafde noget at tilspørge Vidnet, saa blev det afviist, og igien et andet fremkaldet.
2: [Vidne,] Arne Larsen Saaqvitne, boendis paa Saaqvitne, gaml: 65 Aar, efter aflagde Eed vidnede. at fra Eide og til Øfre WasEnde er ½ Miil, og kand de Rejsende som Rejser over

land ej søge natte herberge paa Eide fordj det er ganske af vejen for dem: derfor var det vel fornøden for en brav mand som Rejser, at der var Giestgiverj paa VasEnden: Og som Vandet af Jis lægger sig om Vinteren, saa er der stoer fahre for de Rejsende, og ingen er der som kand forpflege en brav mand som Rejser, untagen hand vil lade sig nøje med bunde føde: ej heller er der paa de 2 ½ Miil fra VasEnden og til Wangen paa Woss noget Giestgiverj førren den Rejsende kom/m/er til Wangen: Citant: Qvest: om nogen tilforn har væren forlæggen, og om der forhen har været Giestgiverj. Resp: Nej. den indstevnte \Arne Monsen/ Qvest: om nogen var som forskaffede den Rejsende heste, og hvem som befordrede den Rejsende. Resp: den ene skaffer styrte bud til den anden. Som ingen af parterne hafde videre at spørge Vidnet, saa blev det afvist.

3: Vidne, Iver Isacksen Breche, boendis paa Breche, gaml: 73 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at fra Eide og til Øfre VasEnde er ½ miil, og har der forhen ej været nogen giestgiverj paa Øfre VasEnde, ej heller har hand hørt nogen Rejsende at være forlægen, videre kunde hand ej vidne.

4: Vidne, Brynel Larsen Seim, boendis paa Seim, gaml: 45 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne, og ej videre.

5: Vidne, Jens Olsen WasEnden, huusmand paa WasEnden, gaml: 60 Aar, efter aflagde Eed vidnede som forrige Vidne, undtagen i det sidste spørsmaal, dertil svaris, at hvem som er først til stæde, har gaaet efter heste til de Rejsende. Videre veste hand icke.

1735: 108

Comparenten Arne Monsen fremlagde j Rætten skriftl: Attester, med begier de maatte læssis og i acten indførris, som er saa lydende.

Citanten svarede at hand fant ufornøden noget hertil at svare, og ellers tilbød sig, om det skulde befindes fornøden, noget huuss eller opvartning for de Rejsende paa Øfre VasEnden, da vilde Citanten, siden det ligger j hands destricht, sam/m/e anskaffe.

Comparenten lagde j Rætten tvende qvitteringer, som er skatte qvittering samt Qvitering for Consumtion skatten, med begier de maatte j acten inddrages. som er saa lydende. dernest var Comparenten begierende Sagen udsat, saasom hand har indgivet en Supliqve til Hans Maj:ts Anno 1733. at hand maatte ernære sig som hand best veste og kunde, siden hand har tient Kongen j 24 Aar ved det Militaire, og nu paa sin Alderdom har intet at leve af.

Citanten protesterede jmod den forlangte opsættelse og var Dom begierende.

Som ingen af parterne hafde noget videre j sagen at fremlægge, og den af Comparenten forlangte opsættelse af Rætten ej kunde for billig eragtis. Saa bliver følgelig Kongl: Allernaadigste Forordning af 19 Aug: 1735, j anleedning de mange Sager her til Tinge er, saa og for Sagens vitløftighed som nøje vil igien/n/em gaaes: den/n/e Sag til Dombs optagen indtil d: 1 Decbr: førstkom/m/ende, da parterne her paa stædet møder, Dom at anhøre: til sam/m/e tiid dette her siddende Laug Rætt og møder for Rætten at beklæde. Saaleedes forafskeediget.

Anders Hansen paa Ragna Torsdatters Veigne fremstillede sig for Rætten og var begierende sin Sag efter forrige tiltalle til Lars Knudsen Hagestad maatte blive forretaged,

den indstevnte Lars Knudsen Comparerede for Rætten og var begierende Sagen udsat for at førre Vidner udj Sagen.

Citanten var der med fornøjet.

Afsagt.

Sagen udsættis til d: 1 Decbr: førstkom/m/ende, da parterne her paa stædet møder, derris bevisligheder j Rætten fremfører, da {udj} Sagen skall blive ordeelet Lovgemæss.

Christopher Endersen efter forrige tiltalle til Giorandt Knudsdatter, fremstillede sig for Rætten og var begierende Sagen at blive forretagen.
den indstevnte Giorandt Knuds datter Comparerede

1735: 108b

for Rætten og Erklærede at have indstevnt tvende Vidner at beviisse sin hiem/m/elsmand, paastoed sam/m/e Vidner Eedlig afhørt, som er Siur Westrem og Ole ibdm:
Citant: vedtog at være Lovl: Stevnt til Vidners anhørelse.
saa haver Comparentinden og Stevnet hindes hiem/m/elmand Siselle Asbiørns datter til Vedermælle, mens efter paaRaabelse møtte ej.
Stevne Vidnerne Daniel Hagestad og Siur Jonsen med Eed afhiemlede Lovl: at have stevnet Siselle Asbiørns datter for hindes boepæl, og som hun ej var hiem/m/e, saa var ofverværende ved Stevningens forkyndelse Peer Jensen.
Comparenten Giorandt Knudsdatter paastoed sine Vidner afhørte. Eedens forklaring blev dem forrelæst og til sandheds udsigende formanet.
1: Vidne, Siur Joensen Westrem, boendis paa Westrem, gaml: 50 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Giorandt Knuds datter tilspurte Siselle Asbiørns datter om hun icke hafde sagt at Christopher Endersen haver haft Legemlig omgiengelse med Eddi Ols datter, der til Siselle hafde svaret jo, hun hafde sagt det. Videre kunde dette Vidne ej sigge.
2: Vidne, Ole Jonsen Westrem, boendis paa Westrem, gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste forregaaende Vidne.
Comparenten Jorandt Knuds datter paastoed, at som hun ved tvende enstem/m/ige Vidner haver beviist sig uskyldig at være for den af Christopher Endersen paaførte Sag: Saa vilde hun og paastaa Rættens frikiendelse Dom.
Citanten var og Dom begierende.
Udj den/n/e Sag er Saaledes for Rætt Kiendt

Dømbt og Afsagt.

Citanten Christopher Endersen haver vel ved Giorandt Knuds datters Eegen tilstaaelse beviist at Giorandt haver sagt det Citant: skall have haft legemlig omgiengelse med Edi Ols datter: mens derimod haver Giorandt Knuds Datter med tvende enstem/m/ige Vidner beviist, at hun ej er den som har tillagt Citant: den/n/e Blame, mens vel at Siselle Asbiørns datter er Hoved mand for Sagen, saa Kiendis for Rætt. at Giorandt Knuds datter bør for Christopher Endersens tiltalle frj at være: hvor imod hand søger sin Regres hos

1735: 109

Siselle Asbiørns datter som hand best ved og kand. processens omkostning ophævis paa begge sidder.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 26 Octbr: blev Rætten atter sat. er passeret saaleedes.

Welærværdige Hans Høg, medtiener til Strandebarm, fremstille[de] sig for Rætten og kundgiorde at hand som Laugværge for Jomfrue Maren Brosse, haver ved muntl: Stevnemaal ladet Stevne Welærværdige Bertel Worm, Sogne Præst til Gravens Præste gield, Dom at lide til at betale bem:te \Jomfru/ 10 Rd:r {efter} som det Holdet skifte brev efter Hindis Sal: \Forældre/ nermere udvisser: samt Renter fra Skifte brevets dato, med den/n/e processis omkostning.

Den indstevnte Hr: Bertel Worm efter paaraabelse Comparerede ej; heller icke nogen paa hands veigne.
Citanten fremlagde j Rætten et skrift af 7 Octbr: 1735. saa lydende. dernest begierede Citant: Laugdag for den indstevnte.

Afsagt.

Det er ved Welærværdige Bertel Worms Egenhendige paateigning paa Citant:[s] skrivelse til Lensmanden Anders Hansen af 7 Octbr: 1735. bevislig giort at Hr: Worm er Lovl: Stevnet j det hand der udi tagger til gienmæle, mens nu ej for Rætten møder eller lader møde. Saa givis bem:te Bertel Worm Laudag til neste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare: til sam/m/e tiid haver Citant: inden Rætten at Leqvitimere Sig: saavelsom, at fremlægge det paabeRaabte Skifte brev.

Anne Omundsdatter, Lars Svendsen Lii, Omund Madsen Lii, Lars Omundsen Toskilde og Tron Nielsen Rønnestrand, derris udgivene skiøde af 25 Octbr: 1735. til Lars Madsen Welche paa ½ Løb 4 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed j Gaarden Welche, beliggende j Gravens Kircke Sogn, blev læst.
Fogden Andreas Hejberg udgivene bøxsel brev af 26 Octbr: 1735. til Peder Nielsen Syssendahl paa 12 mrk: smør udj Gaarden Syssendahl. blev læst.
Fogden Andreas Hejberg udgivene bøxsel brev af 25 Octbr: 1735. til Lars Johansen paa 2 pd: 6 mrk: smør, ½ b:skind, 1/6 g:skind, ½ f:skind, ½ k:skind udj gaarden Holven, beliggende j Gravens Sogn. blev læst.

Opsidderne paa Gaarden Øfre Legre, beliggende j Øijfiord!! (Eidfiord) Kircke Sogn, Første og Andet Tun, under Matriculs No: 104. neml: 1te Tun Helge Omunsen Legre, som bruger j skat 1 Løb 2 pd: 18 mrk: smør, og j Landskyld 1 Løb 23 mrk: smør, 1 11/32 hud proprietair goeds, Torbiørn Siursen, der bruger j Skatt og Landskyld ligge som forrige. Af det Andet Tun, Anders[es] Encke, som bruger j skat 1 Løb smør, j Landskyld 2 pd: 1 ½ mrk: smør, 5/8 hud proprietair goeds. Jacob Andersen bruger j skat og Landskyld ligesaa meget. Arne Christiansen \Eyer og/ bruger j skat 2 Løber smør, og j Landskyld 1 Løb 1 pd: 3 mrk: smør, 1 ¼ hud. Fremstillede Sig for Rætten

1735: 109b

Og beklagede den stoere ulycke som af en Iilds Vaade er overgaaen derris paaboende Gaard, j det alle derris huusse og Ejendeele af sam/m/e ulyckelige ilds Vaade er ganske bleven fortæret og j Aske lagt: hvorom de nu vilde udbede sig den Tingsøgende Almues forklaring til et Tings Vidnes erholdelse, at de derefter kand giøre Allerunderdanigst ansøgning hos Hans Maj:ts om nogle Aars forlindring udj de Kongl: Contributioner af derris Gaarder til nogenleedis opreisning og hielp j den/n/e derris stoere elendighed.
Almuen, som herom blev tilholdt at siige derris Sandhed, forklarede Eenstem/m/ig, At den 29 Aug: sidstleeden, da alle Gaarders opsiddere var ude j marcken paa derris høe sletter og Som/m/er arbeide, blev forom/m/elte ildebrand, som altfor meeget for alle er bekiendt, optent paa Gaarden Øfre Leqve omtrendt Kl: 10 slet formiddag udj en forferdelig Østl: Vinde. Aarsage dertil viste ingen at forklare: men førren nogen kunde kom/m/e til Rædning var den heele gaard antent j fuld brand, saa icke et Eeniste huus paa nogen af Gaardens Tun kunde Ræddis eller biergis, men de tillige med opsiddernis ganske Eiendeel blev aldeeles lagt j Aske uden at noget der af blev Ræddet, hvorunder ogsaa var derris Afling som for dette Aar var indsamlet: saa blev end og opbrændt hos Lægsmanden Jachob Andersen Legre af Soldat Mathias Arnesens Mundering 1 Kaarde med gehæng, 1 par nye og 1 par gaml: skoe og 1 par

gaml: Strømper: som formeedelst ildens modstand ej kunde Ræddis, enskiøndt Underofficeren Niels Hæg og de andre brugte der til ald fliid.
  Opsidderne var begierende beskreven hvis passeret er.

Christopher Omunsen Ødven efter forrige tiltalle, ved sin fuldmægtig Jens Hvid, {Hal} til Hall Iversen fremlagde et indlæg af 25 Octbr: 1735. saa lydende.
  den indstevnte Hall Iversen Wichnæs fuldmægtig Jens Wenvig, som Comparerede for Rætten, begierede Copie af Citant:[s] indlæg, og frist til sam/m/e at besvare.
  Citant: protesterede imod den/n/e forlangte opsættelse, og forrestillede at have indstevnt tvende Vidner angaaende den 9de post udj hands indlæg, sam/m/e at forklare, om {som} Citant: alle tiider haver betalt dem Rigtig som haver arbejdet for ham, og om (hand) haver noget at klage.
  Comparenten protesterede

1735: 110

imod disse Vidners førrelse, angaaende hvorleedes Citant: har betalt sine Arbejds folck, saasom hand, Comparenten, ej er Stevnet til sam/m/e at anhøre.
  Citanten paastoed at Stevne Vidnerne Siur Jonsen Westrem og Lars Knudsen Hagestad ved Eed maatte forklare Stevningen.
  som der ickun for Rætten møtte det Eene Stevne Vidne Siur Jonsen Westrem, saa Erklærede Comparenten at være fornøjet med den forklaring som dette Eene Stevne Vidne ved Eed aflægger.
  Stevne Vidnet Siur Jonsen med Eed og opragte fingre forklarede at \have/ Stevnet Hal Wichnes efter første Stevning, og for den skou hug hand haver giort, mens til at anhørre disse Vidner haver hand ej Stevnt Hall Wichnæs, saasom det ej af han/n/em er bleven forlanget.
  Comparentens Fuldmægtig paastoed, at disse Vidner maatte blive afviist til Lovl: Stevnemaal, og at Citant: maa blive paalagt at lægge Kircke Stoelen j Rætten til Sagens oplyssning.

Afsagt

De af Citant: indstevnte Vidner kand ej antagis, mens afviisses til ny og Lovl: Stevnemaal: Saa bør Citant: til neste Tings holdelse at lægge j Rætte den af Comparenten paastaaende Kircke Stoel. den af Compar: forlangte Copie skall blive ham meddeelt. saaleedes forafskeediget.

Anders Larsen Wambem efter forrige tiltale til sine Grander og Naboer: fremstillede sig for Rætten og var begierende Sagen udsat til neste Ting, som hand formeener at træffe et venlig forlig med sine Contraparter. Sam/m/e blev af Rætten for billig eragtet.

Anders Hansen paa Niels Garretuns veigne, efter forrige tiltalle til Siur Naesen, fremstillede sig for Rætten og Kundgiorde at have forligt sig med sin Contrapart, saaledes, at som hand er en fattig Mand, saa er Citant: fornøjet med at den indstevnte betaler ham til Juul 4 Rd:r, hvorimod Citant: vil levere det pass tilbage som hand fra den indstevnte j hænde haver.
  Den indstævnte Siur Naesens Fuldmægtig Jens Hvid forsickrede inden Juul de 4 Rd:r Rigtig at betale. Saaleedes er den/n/e Sag afgiort.

Fogden Andreas Hejberg \haver/ ved Stevne Vidnerne Lars Tostensen Sæe og Niels Hogensen Schaar: til dette Ting, tiid og stæd ladet Stævne og indkalde Halsteen Nielsen Garretun, Dom at liide fordj hand paa utilbørlige maader haver Revet Haar og Skieck af sin

Broder Olmoe Møckletun, som tillige er indstevnet til vedermælle: til Vidner udj Sagen er indstevnet Omund Lund, Britte Møch(letun),

1735: 110b

Lasse Soldat og Lasse Røysse:
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ingen, undtagen det eene Vidne Lasse Røysse:
Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen for alle vedkom/m/ende Lovl: at have forkyndt.
Fogden paastoed det eene Vidne Eedelig afhørt, som her for Rætten Comparerer. Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst, og formanet sin Sandhed at sige.
dernæst blev Vidnet Lasse Gutormsen Røysse, gaml: 38 Aar, boendis paa Røysse, udj Eed tagen, hvornest hand giorde efterfølgende udsigende: da Olmoe Møchletun var bleven slagen, kom hands Søn til Vidnet og bad ham at hand vilde gaa og see hvorledes hands Fader var slagen, da gick Vidnet til Olmoe, og saa at der var Revet en deel haar af hovedet paa ham, og var hand blaa j Ansigtet og ophævet: mens {Olmoe} Vidnet har ej seet hvem der slog ham, ej heller sagde Olmoe hvem der havde slaget ham. Videre veste Vidnet ej at kunde forklare.
Citanten var begierende at de øfrige indstevnte maatte blive paalagt Laudag.

Afsagt

Halsteen Nielsen Garretun, Olmoe Møchletun, og Vidnerne Omund Lund, Britte Møchletun og Lasse Soldat bliver her af Rætten forrelagt Laugdag til Neste Ting at møde.

Pouel Siursen Spaanem fremstillede sig for Rætten og kundgiorde, at have ved Stevne Vidnerne Siur Jonsen og Ole Jonsen til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne og indvarsle Østen Torsen Aasem og hans Søn Christopher Østensen, Dom at lide fordj de har hugget ved og flecket næver j Citant:[s] skoue teig, og gaaet mercket forbj.
Christopher Østensen paa Eegne og Faders Veigne møtte for Rætten, svarede at være Lovl: Stevnet: dernest erklærede, at hvercken hand eller Fader har hugget merckerne forbj, saasom der er ingen mercker, og heller ingen mercker ved de af at sige førren de bliver anderl[ed]is oplyst: ellers forklarede at Sogne Præsten er Ejere for derris jord.

Udj den/n/e Sag er Saaledes for Rætt Kiendt

Følgelig Lovens Allernaadigste bydende bliver den/n/e Sag henviist til Aastædet, hvor den efter Siun og granskning samt Vidners forklaring skaal!! blive orddeelet Lovgemæss.

1735: 111

Poul Andersen Holchesvig fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at h/an/d ved Stevne Vidnerne Siur Westrem og Ole Westrem til dette Ting, tiid og Stæd haver ladet stevne og indvarsle Halsteen Ellingsen fordj h/an/d haver beskyldt sin Egen Hustrue Marte Davids datter at have haft legemlig omgiengelse med Citant:, der for Dom at lide til straff, og Citant: til befrielse: Marte Davidsdatter er og til Vedermælle indstevnet. til Vidner udj Sagen er indstevnet Tosten Helliesen Urrem og Iver Ourdahl.
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej:
Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at være for vedkom/m/ende Lovl: forkyndt.
Citanten paastoed at de indstevnte maatte blive forrelagt Laugdag.

Afsagt.

Halsteen Ellingsen bliver paalagt her for Rætten at møde til Sagen at svare til neste ting: Saa bliver og Marte Davids datter paalagt til sam/m/e tiid at møde, saavelsom Vidnerne Tosten Helliesen og Iver Ourdahl. da enhver skall vederfaris vis!! (hvis) Ræt er.

Poul Ellingsen House udgivene skiøde af 25 Octbr: 1735. til Joen Halversen Seim paa 2 spand smør, ½ huud, ½ f:skind med bøxsel og herlighed udj Gaarden House, beliggende j Gravens Kircke Sogn. blev læst.

Fogden tilspurte den Tingsøgende Almue, om de er vitterlig at Anne Hans datter Wiig, som haver begaaet leiermaal med sin StifFader Omun Helgesen Wiig, og af Hans Kongl: Maj:ts den 13 Maj 1735 allernaadigst er bleven pardoneret med livet, har andre Midler eller Ejendeele, end de 5 Rd:r 5 mrk: 2 s: som hinde er tilfalden udj Fader Arv, og beroer udj bem:te Omun Helgesens boe. Den ganske Almue Svarede Eenstem/m/ig hertil, at Anne Hans datter er dem bekiendt for ganske fattig, og ej videndis at Hun ejer en skilling meere end som hindes Arv efter hindes Sal: Fader. Videre tilspurte Fogden Almuen, om Deleqventinden blev Arresteret for sin forseelse d: 11 Octbr: 1734. og fra den tiid indtil den den!! 30 Junij 1735, da den Kongl: Pardon ankom, har sidet j fængsel og Arrest hos Lensmanden Anders Hansen, og om icke Deleqventinden strax der efter er bleven afhentet her fra skibbr: for at henføres til strengt Arbejde efter den Kongl: Allernaadigste befahlning, og endelig, om Fogden icke haver brugt mueligste fliid til Sagens skyndigste Exspedition mod hinde. her til Almuen svarede Eenstem/m/ig at dette j goed sandhed forholt sig: der om de ganske vell var alle vitterlig.
Fogden var begierende beskreven vis!! (hvis) passeret er.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige Tingsvidne, som efter Almuens tilstaaelse befantis Rigtig.

Dernæst blev {de sædvan} dette Aars Restancer oplæst, og som ingen noget der imod hafde at sige, saa var Fogden Rettens Attestation begierende.

1735: 111b

Til slutning blev opnefnet de Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1736 skal beklæde, neml: Johannes Nesheim, Lars Holven, Kiel Børsem, Lars Knudsen Hagestad, Aslack Ourdahl, Antve Tostensen Midhuus, {og} Elling Peersen Hotle og Elling Traa.

Efter trende gange udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet for dette skibbrede.

Ao: 1735, den 28 Octbr:, blev holdet **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Østensøe, beliggende j Østensøe skibbr:**, ofverværende Fogden Andreas Hejberg og bonde Lensmanden Ole Larsen Berven med meenige Almue som Tinget Søgte: Rætten blev betient af efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, neml: Hover Siursen Røchen, Tosten Olsen Berven, David Nielsen Wangedahl, Ole Olsen Fosse, Siur Nielsen Berven, Siur Tronsen Teigland, Lars Olsen Moe og Ole Larsen Axnes:

efter at de Kongl: Allernaadigste Forordninger og Reschripter, som findes Extraheret paa fol: 101. var bleven læst, er følgende passeret.

Lars Siursen Norem fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at have ved Stevne Vidnerne Ole Larsen Berven og Jacob Knudsen, til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne og indkalde Johannes Siursen {Norem} Schutleberg: til at fravige den øfreste Støel Sæll paa Gaarden Norem, til sam/m/e Dom at undgielde. Sagen blev inden Rætten forliigt.

Som ingen fremstillede sig der vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 29 Octbr: blev Rætten atter sat, er saaleedes passeret.

Fogden fremstillede Sig for Rætten, og efter forrige tiltalle til Tosten Nielsen Sandven, var begierende Sagen j Rætte, forreslog følgende Vidner til nermere oplysning udj Sagen, neml: Rasmus Skaalem, Hans Birkeland, Siur Wiig med Hustrue:
den indstevn[te] Tosten Nielsen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet til Vidners anhørelse.
Fogden var begierende at Vidnerne, som alle Comparerede, maatte blive j Eed tagen, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og dernest formanet derris sandhed at vidne.
1: Vidne, Siur Hoversen Wiig, boendis paa Gaarden Wiig, gaml: 50 Aar, efter aflagde Eed vidne[de] til Fogdens spørsmaal saaledes. 1: Qvest: om Tosten Sandven til nestleden Waar ting var opnæfnt at være Laug Rættis mand, og inden Rætten paa Waar tinget hafde Sat Sig Rætten at betiene, {efter} da Rætten j Kongens

1735: 112

Høje Naufn var sat. Resp: jo, dette forholt sig alt sam/m/en saaleedes. 2: Qvest: om Torsten Nielsen sam/m/e tiid som en Laug Rættis mand, der Rætten beklæde, hafde drucket sig ofverstadig fuld, og førte stor larm inden Rætten med bulder \og/ banden ved tingbordet: Saa at {Sorenskriveren og} Fogden maatte wisse ham fra Rætten, og faa en anden Laug Rættis mand j hans stæd. Resp: jo, det forholt sig saa alt sam/m/en, undtagen banden hafde Vidnet ej hørt. 3: Qvest: Om Torsten Nielsen en og anden gang af Dom/m/eren blev tilholt at bruge Stilhed og freedelig[hed] for Rætten, og om icke Tosten Nielsen disuagtet blev ved med haar[d] tale, larm og bulder. Resp: jo, det forholt sig saa, at hand ofte blev formanet til stilhed, mens hand giorde dog stor alarm. 4: Qvest: Om Vidnet hørte at Tosten Nielsen giorde stoer bulder og allarm j Ting stuen efter at hand var viist fra Rætten. Resp: jo, Vidnet hørte stoer bulder og Allarm j Tingstauen!!, og at Alle sagde at det var Tosten som giorde det. 5: Qvest: om Vidnet hørte eller fornam noget oprør af Tosten Nielsen sam/m/e aften efter Rætten var ophævet, dog paa Tingstædet, eller dagen der efter. Resp: jo, hand var saa Rasendis og giorde saa stoer allarm, at Fogden blev foraarsaget at befahle Lensmanden det hand skulde Arrestere ham j et huuss paa Tingstædet: Og da Lensmanden hafde faaet ham j sam/m/e huuss, blev Tosten forsin(t? paa?) Lensmanden, og med beenene spente efter ham. 6: Qvest: om Vidnet saa eller hørte af andre at Tosten Nielsen hafde spendet eller slaget Lensmanden. Resp: nej, Vidnet hafde vercken seet eller hørt at Tosten Nielsen spente eller slog Lensmanden, mens vel hafde Vi[d]net seet, at Tosten spente efter Lensmanden, mens saa ej at hand Ramte ham, mens det hafde Vidnet seet sam/m/e aften at Tosten hafde haft Jacob skaffer ved haaret, og at Jacob skaffer var dagen der efter ganske blaa om øynene og var opsvullen j Ansigtet. {som} ingen \af Parterne/ hafde viidere at tilspørge Vidnet.
2: Vidne, Rasmus \Jonsen/ Skaalem, boendis paa Skaalem, gaml: 56 Aar, efter aflagde Eed vidnede. første Qvest: med svar som neste Vidne. 2: Qvest: derom ej vidende. ej heller

om 3: Qvest: og 4: Qv: den 5: Qvest: der til svaris: jo, hand giorde saa stoer Allarm, at Fogden blev foraarsaget at befahle Lensmanden det hand skulde Arrestere ham

1735: 112b

j et huuss paa Tingstædet: Til 6: Qvest: svaris, at dagen efter saa {hand} Vidnet at Jens skaffer var blaa om øynene og opsvulnet!! (opsvulmet) j Ansigtet, og da hørte Vidnet sige af Jacob Skaffer, at saaleedes hafde Tosten slaget ham, og ellers forklarede Vidnet, at Tosten Nielsen med slem/m/e ord hafde overfaldet Fogdens Houmand, da hand skulde ned lægge papiirene, mens hvorleedes ordene var, kand Vidnet ej Erindre, mens Fogde Houmanden, for at have freed med papirene, maatte tage Tosten Nielsen, og leede ham udaf dørren. Videre vidste Vidnet ej at forklare.

3: Vidne, Hans Olsen {Bircheland} Lii, boendis paa Lii, gaml: 26 Aar, efter aflagde Eed vidnede. 1: Qvest: som [af] første Vidne er svaret: 2: 3: og 4: Qvest: ej vidende om. 5: Qvest: der til svaris som første Vidne. 6: Qvest: der til svaris, at dagen efter saa Vidnet, at Jacob Skaffer var blaa og opsvullen j Ansigtet, og at Skafferen sagde, at saaledes hafde Torsten Nielsen slaget ham: det sam/m/e Vidnet og hafde hørt sige af mange andre ved tinget, at Tosten Nielsen saaledes hafde slaget Skafferen, mens Vidnet kand ej erindre hvem det var som sagde det. Videre veste Vidnet ej at forklare.

4: Vidne, Britte Tostensdatter, gift og boendis paa Wiig, gaml: 30 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at den dag Waar Tinget stoed, var Tosten Nielsen gandske drucken, og hørte Vidnet, at der var stoer skrig ude paa gaarden ved tingstædet, og gick Vidnet til Tosten Nielsen og fick ham ind, ellers hafde Vidnet hørt at hand blev Arresteret: dagen efter saa Vidnet at Jacob Skaffer var blaa og optrutnet j ansigtet, og hørte Vidnet, at de Tingsøgende sagde, at Tosten Nielsen hafde saaledes slaget ham. Viidere hafde Vidnet ej at kunde forklare.

Fogden proponerede, at i følge de førte Vidner og formodinger i Sagen, maatte hand sætte j Rætte over indstevnte Tosten Sandve efter Lovens pag: 947: 16 art: pag: 930. 8 art: og pag: 115. 4 art: indstillende ellers til Dom/m/eren om icke Lovens pag: 912. d: 16 art: bør i agt tagis, og paastoed Dom.

Comparent: Erklærede ej noget til sin Sags forsvar at have: mens bad om Naade

1735: 113

og ej om Rætten.

Udj den/n/e Sag er Saaleedes af os underskrevne og Forseiglede for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt.

Det er af Fogden Andreas Hejberg bleven beviist ved Vidnet Siur Hoversen Wiig og udj fuldkom/m/en formodning bragt ved Vidnerne Rasmus Skaalem, Hans Olsen Lii og Britte Tostensdatter, den wold Tosten Nielsen Sandven ved Tingstædet paa Waar Tinget nest afvigte, imod Jacob Skaffer haver forøvet, stridende imod Lovens 6 B: 7 C: 8 art: og 9 C: 16 art: dernest er det bleven beviist, at Tosten Nielsen, som var opnæfnet for indeværende Aar Rætten at betiene som Laug Rættis mand, med trende ofvereens stem/m/ige Vidner, neml: Torsten Berven, Ole Fosse og Siur Hoversen Wiig, hands opRør, Tomult og Allarm udj hands druskenskab!! inden Rætten, samt opsætsighed imod den formaning og advarsel hands forresatte Øfrighed han/n/em haver givet, Rætten til stoer hinder og foragt, stridig imod Lovens 1 B: 12 C: 3 art: og Lovens 6 B: 4 C: 16 art: Saa Kiendis af os for Rætt, Følgelig Lovens Allernaadigste bydende dens 6 B: 4 C: 16 art: bør Tosten Nielsen Sandvens boeslod være forfalden til Kongen.

Tosten Nielsen Biotvet udgivene skiøde af 29 Octbr: 1735. til Arne Torstensen paa ½ Løb smør udj Gaarden Biotvet, beliggende j Østensøe skibbr: blev læst.
Randi Siursdatter Stue, Aamund Knudsen, Ole Knudsen, Siur Knudsen Moe, Svend Knudsen, Knud Knudsen, Torbiørn Knudsen, Lars Alsager, og Ole Tiosaas, derris udgivene skiøde af 28 Octbr: 1735. til Niels Knudsen paa 1 Spand smør, 1 Løb salt uden bøxsel j Gaarden Stue, beliggende j Østensøe skibbr: blev læst.
Ole Ingebrichtsen Østensøe udgivene skiøde af 29 Octbr: 1735. til Jon Olsen Østensøe paa 1 Løb 18 4/15 mrk: smør med Salt Landskyld underlagt, uden bøxsel j Gaarden Østensøe, beliggende j Østensøe skibbr: og Kircke Sogn. blev læst.
Lars Øfsthuus udgivene bøxsel brev, med liggelydende og paateignet Revers, begge af 29 Octbr: 1735. til Lars Larsen paa ½ Løb 3 ½ mrk: smør, ½ huuds Landskyld udj Gaarden Øfsthuus, beliggende j Wiigørs Kircke Sogn og Østensøe skibbr: blev læst.
Hagtor Nielsen Steensøe udgivene skiøde af 29 Octbr: 1735. til Lars Omunsen paa 3 Spand smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Yttre Aalvig j Østensøen skibbr: blev læst.

1735: 113b

Lars Ellingsen Moe udgivene skiøde af 29 Octbr: 1735. til Hans Olsen Birckeland paa 1 Spand 10 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Lii, beliggende j Wigørs Kircke Sogn, Østensøe skibbr: blev læst.

Tosten Larsen Sohldahl fremstillede sig for Rætten paa sin Mynling Steengrim Siursens veigne, og lod lysse penge mangel til 1 Løb smør udj Gaarden Scheje, beliggende j Wigørs Kircke Sogn og Østensøe skibbr:, som Rætte og Sande Odels mand til bemelte 1 Løb.

Fogden fremlagde de ordinaire Tingsvidner samt dette Aars Restance, som alt inden Rætten blev Examine[re]t, og efter Almuens tilstaaelse rigtig at være: derpaa Fogden var Rættens Attestation begierende; som blev efterkom/m/et.

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1736 skall beklæde, ere Lars Kallestad, Arne ibd:, Knud Moe, Hogne Sandven, Johan/n/es Diøn/n/e, Tosten Wiig, Ole Torpe og Arne Torpe.

Efter trende gange udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten for dette skibbr: ophævet.

Ao: 1735, den 2 Nobr:, blev holdet et **Almindel: Høste, skatte og Sage Ting paa Boelstadøren j Wasværens skibbr: og Wosse Præstegield:** ofverværende Fogden Andreas Jessen og Lensmanden Niels Olsen Horven!! (Horvej) med Ting søgende Almue: de Laug Rættis mænd som Rætten betiente ere Jon Wæhle, Jørgen Hernæs, Ingebricht Øye, Knud Svange, Jacob Smaabreche, Knud Strøm/m/e, Lars Jørnevig og Johan/n/es Strøm/m/e.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger:
1ste: om Adskillige Justitien og Rettens Betiente j Norge vedkom/m/ende, af 19 Aug: 1735.
den 2den: Forbud paa alleslags frem/m/ede Korn wahres indførsel udj Dan/n/emrk: samt Syndenfields j Norge, Christiansand alleene undtagen, af 16 Septbr: 1735.

den 3de: om Vedkom/m/ende Arvinger udj Stervboer j Dan/n/emrk: og Norge, maa forundes Aar og Dag efter at Proclama er bleven publiceret, for at erklære sig om de Arv og gield ville vedblive eller frasige, at dato 19 Aug: 1735.

Niels Arnesen Nedre Rasdahl udgivene skiøde af 2 Nobr: 1735. til Clemmet Nielsen Rasdahl paa 6 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Rasdahl, beliggende j Wasværens Tinglaug paa Woss. blev læst.
Anders Bræckhuus udgivene Pante Obligation af 2den Novbr: 1735. stoer 60 Rd:r, udgivet til Siur Lien, og er han/n/em pantsat 2 pd: 12 mrk: smør Landskyld udj Gaard: Bræckhuus i Evanger Kircke Sogn. blev læst.

1735: 114

Siur Knudsen Sevalstad udgivene Skiøde af 2 Nobr: 1735. til Anders Siursen paa 1 pd: 3 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Sevalstad, beliggende i Teydahlen udj Evanger Kircke Sogn. blev læst.

Den 3 Nobr: blev Rætten atter sat. er saaleedes passeret.

Ole Hødningen udgivene Skiøde af 2 Nobr: 1735. til Niels Knudsen Bærsta paa 1 pd: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Bærstad, beliggende j Evanger Kircke Sogn paa Woss. blev læst.

Jacob Johansen Styve fremstillede Sig for Rætten og androg, at hand ved Stevne Vidnerne Halvor Biørgaas og Siur Larsen Schaarvig!! (Skorve?), haver ladet Stevne og indkalde Størch Colbensen til dette Ting, tiid og Stæd {at svare}, Dom at liide til at svare Landskyld [og] Rættighed af 1 pd: smør udj den af ham paaboende gaard Hædahl!! (Edal) i Evanger), sambt den/n/e processis omkostning.
den indstævnte Størch Colbensen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet, og Erklærede aldrig at have nægtet at betale Landskylden, mens som Godset er deelet til mange Arvinger, saa ved hand ej til hvem hand skall betale Landskylden. paastoed at Citanten maatte blive paalagt at fremlægge j Rætten Skifte brevet, som kand oplysse til hvem hand skall betale.
Citanten belovede at forskaffe Skifte brevet til neste Tings holdelse.

Afsagt

Sagen forfløttis til neste Tings holdelse, da Citanten Jacob Styve haver at fremlægge det belovede Skifte brev til Rættens oplysning, da enhver skall vederfahris hvis Rætt er.

Niels Gulichsen Kolle fremstille[de] for Rætten og kundgiorde ved en skriftl: Continuations Stevning af 30 Septbr: 1735 at have ladet Stevne til Vidners førrelse Ole Styve og Ellef Olsen Luren angaaende vis!! (hvis) ved Rættens Administration paa Aastædet Gietle er passeret. til Vedermælle indstevnet Justits-Raad og Laugmand Niels Knagehielm med fleere. Stevningen er saa lydende.
Efter paaRaabelse befantis ej nogen paa Justits Raad og Laugmand Niels Knagenhielms Veigne der vilde gaa j Rætte.

Afsagt.

Det befindes af den j Rætten fremlagde Continuations Stevning, ved Stevne Vidnerne Mons Bachetun og

1735: 114b

Knud Nielsen Bachetun[s] paateigning at den/n/e Stevning er forkyndet for Justits Raad og Laugmand Niels Knagenhielm paa Hob gaard d: 14 Octbr: nestafvigte, hvoraf erfahris at Justits Raad og Laugmand Knagenhielm er ickun af Citanten given 17 dagis warsel, da dog oft bem:te Justits Raad Knagenhielm boer uden Tinget og Bøyde Lauget, som efter Lovens 1 B: 4 C: 8 art: bør have 4 uggers warsel. Saa bliver følgelig højstbemelte Lovens alligerede den/n/e Continuations Stevning afviist til nye og Lovlig Stevnemaal.

Fogden lod inden Rætten Examinere de Sædvanlige Tings Vidner, samt dette Aars Skatte Restanse, og som de af Almue[n] blev tilstaaet at være Rigtig, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, og som det var billigt, blev det af Rætten efterkom/m/et.

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1736 skall betiene er, Ole Furrenæs, Johan/n/es Tøssen, Ole Førre, Halvor Øfstedahl, Knud ibd:, og Ole Horvig, alle gaml: nye som Rætten forhen ej har beklædt er, Johannes Stamnes og Joen Mugaas.

Efter 3de gange udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Ao: 1735, den 7 Nobr:, blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Woss for Wangens Tinglaug**, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Jessen, som de Kongl: Contributioner oppebar: Lensmanden Wiching Tvilde med Tingsøgende Almue: Rætten betientis med efterskrevne Eedsvorene Laug Rættis mænd, neml: Jacob Helleland, Ole Grove, Lars Tachle, Anders Lille Rogne, Peer Giersqval, Mons Bachetun, Erick Giermo og Godskalch Fiose.

(Da) blev publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Placater som findes Exstrah: paa fol: 113.

Torgils Larsen House udgivene pante brev af 21 Octbr: 1735. til Knud Torgiersen Lussand paa 2 ½ Løb smør udj gaarden Hoele, og det den underliggende Plats Bøen, skyldende 6 mrk: smør, alt med bøxsel og herlighed, beliggende j Holbøjder Otting og Wangens Tinglau, for den Capital 60 Rd: udj Danske Cronner, og 110 Rd: udj Courandt. blev læst.

1735: 115

Hands Flint udgivene Skiøde af 10 Junij 1735. til Mons Gullachsen paa 2 pd: 12 mrk: smør uden bøxsel j gaarden Leerhuus, beliggende j Winier Otting. blev læst.
Biskop Bornemans udgivene bøxsel brev, med Revers, begge af 13 Octbr: 1735. til Gullach Knudsen Sonve paa 2 ¾ Løber smør udj Gaarden Seim, beliggende j Wiger Otting. blev læst.
Nock en bøxsel Seddel med Revers, begge af 14 Octbr: 1735. til Knud Stephensen paa 1 Løb smør udj ovenmelte gaard. blev læst.

Fogden Continuerede med Skatternes oppebørsel, hvorforre ej noget videre j dag blev forretaget.

Den 8 Novbr: er saaleedes som følger passeret.

Størch Gulougsen Seim udgivene skiøde af 7 Novbr: 1735. til Guloug Knudsen Sondve paa 1 Løb 18 mrk: smør leje uden bøxsel j gaarden Seim, beliggende j Wigers Otting, blev læst.
Gullich Sondve udgivene skiøde af 7 Nobr: 1735. til Mons Olsen Lii, paa 9 mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed, samt andeel af overbøxsel til 18 mrk:, udj gaarden Hæve, beliggende j Dyrvedahls Otting, blev læst.
Hans Rispricht udgivene pante Obligation af 16 Maj 1733. til Madame Susanna, Sal: Møllers Efterleverske, stoer 300 Rd:r, med forsickring j den saaKaldede Apostels Leeding her paa Woss, publiceret til Tinge d: 2 og 5 Nobr: 1733. er nu her inden Rætten efter Madame Møllers Egenhendige paateigning af 28 Julij 1735. alldeeles Mortificeret og udslet: følgelig Hans Risprichts forlangende.
Ragnilde Ingebricktsdatter, Erick Gierne, Iver Bottolfsen Schierpe, Erick Hermundsen Rogen, derris udgivene skiøde af 7 Nobr: 1735. til Knud Bottolphsen paa 2 Løber 1 Spand smør uden bøxsel og herlighed j gaarden Dolve, beliggende j Dyrvedahls Otting. blev læst.
Sophie Halversdatter og Joen Hiembære udgivene skiøde af 8de Nobr: 1735. til Arne Andersen paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Schiple, beliggende j Rundahlen, Wangens Kircke Sogn, blev læst.
Anders Olsen, Niels Olsen, Lars Olsen, Michel Olsen, og Ingebricht Olsen, derris udgivene skiøde af 8 9br: 1735. til Ole Ellingsen Qvale paa {1} ½ Løb smør uden bøxsel j Gaarden Qvale, beliggende j Rondahlen, blev læst.

Som ingen var der vilde gaa j Rætten, saa blev Rætten ophævet til i Morgen, som er

Dend 9 Nobr:, da Rætten atter blev sat.

Hermun Torstensen Lille Røte udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 8 Nobr: 1735. til Michel Torgiersen paa 1 Løb smørs leje udj Gaarden Nedre Lii første Thuun, beliggende i Quitler Otting, Wangens Kircke Sogn. blev læst.

1735: 115b

Peder Bejer paa Madame Tetings veigne fremstillede sig for Rætten efter forrige tiltalle til Niels Bryn og paastoed at som bemelte Niels Bryn her for Retten Comparerede, hand da vilde lægge i Rætten den ved seeneste Session belovede Contra Reigning.
Comparenten Niels Bryn fremlagde en skriftl: [Reigning] af d: 4 Maj 1735. saa lydende.
Citant:[s] Fuldmægtig begierede Copie af den i Rætten fremlagde og oplæste Reigning, til Conference med sin Princepalindes bøgger, og at sagen imidlertiid maatte blive forflødt indtil nest stundende Waar Ting.
Comparent: war med den af Citant: forla[n]gte udsættelse fornøjet.
hvorforre Sagen blev udsatt.

Som Fogden Continuerede med Skatterne, saa var ej fleere der vilde gaa j Rætte, hvorforre Rætten blev ophævet til i {Morgen} ofver morgen.

Den 10 Nobr: blev Retten atter betient.

Størch Omunsen Dugstad udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 10 Nobr: 1735. til Wiching Brynnildsen paa 1 Løb smørs leje udj gaarden Dugstad, beliggende i Winier Otting paa Woss. blev læst.

Sigtru Monsdatter Giere med hindes Laugværge David Mølster fremstillede Dem for Rætten og kundgiorde at de ved muntl: Stevning hafde ladet Stevne og indkalde for Retten Johannes Colbeinsen Tvete, Dom at lide fordj hand Aaret 1733, om høsten, haver solt Citantinden {et} en Koe som var uren, og som hun {strassen forna} nogen tiid der efter fornam Koen at være uReen, haver Citant: straxsen tiltalt Johannes Tvete, Koen igien at tage, og levere hinde de udlagde penge, som var 3 Rd: 1 mrk: 4 s:, og som bemelte Johannes her udj i mindelighed ej vil finde sig, var Citant: nødtvungen til Dombs at Stevne saavel for de 3 Rd: 1 mrk: 4 s:, som for processen[s] omkostning.

den indstevnte Johannes Colbeinsen Tvete {fr} Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet, Erklærede at Citantinden hafde talt til ham 13aftenen efter hun hafde Kiøbt Koen, og sagt ham at Koen var uReen, hvorpaa hand sagde hinde, hvem hand hafde Kiøbt Koen af, neml: af Erick Herrem, og {hand hafde} solt den sam/m/e dag igien til Sigtru Mons datter, og hand hafde Kiøbt Koen lydeløs, og altsaa solt den igien lydeløs, mens disvære

1735: 116

Siden fornum/m/et at den var uReen, og hafde hand gierne vildet {h} betalt Sigtru sine penge igien, d… hand hafttde faaet sine udlagde penge hos Erick Herrem, som hand haver kiøbt den af: hvorforre hand og haver til dette Ting og sted instevnt bemelte Erick Omunsen Herrem.

bemelte Erick Omunsen Comparerede for Retten, vedtog at være Lovlig Stevnet, og tilstoed at have solt den/n/e omtvestede Koe \og en oxse/ til Johannes Tvete \for 4 Rd: 4 mrk: 8 s:/, mens hafde ej hørt at Koen var uReen førren et gandske Aar derefter, da Koen var bleven slagtet.

Johannes Tvete svarede hertil, at saasnart Sigtru hafde sagt ham at Koen var uReen, hafde hand strax sagt det til Erick Herrem.

Comparenten Erick Herrem tilstoed dette som Johannes paalægger ham, mens derhos Erklærede, at hand var af de tancker at Koen vilde løbe, hvorforre hand meente at den skade ej andet.

Hoved Citantinden Sigtru tilstoed for Retten, at som hun hafde solt Koen igien til en Hallingdahl, og da hand hafde Slagtet Koen, og fornom/m/et den at være ureen, hafde hand ej videre vildet betale hinde en!! (end) som huden med 1 Rd: sam/m/e 1 Rd:r hun vilde gottgiøre sin Contrapart i processens omkostning naar hund bekom sine udlagde penge. i det øfrige forventede Dom.

Som ingen af parterne hafde videre at andrage, saa vare de Dom begierende.

Udj den/n/e Sag er Saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Johannes Colbei[n]sen haver Selv her for Rætten tilstaaet at Citantinden Sigtru Monsdatter tilkiendegav for ham 13aftenen efter at hand hafde Solt den/n/e omtviste[de] Koe til Citantinden: at Koen var svag og u-Reen, \Saa/ Kiendis for Rætt, at Johannes Colbeinsen bør betale til Citantinden Sigtru Monsdatter de udj acten indførte 3 Rd: 1 mrk: 4 s: som Comparenten for Koen af Citantinden Sigtru haver oppebaaret. Og som Citant: selv tilstaar at være af en Hallingedahl gottgiort for huuden af Koen 1 Rd:r, saa beholder hun sam/m/e 1 Rd:r i processens omkostning. Hvorimod Erick Omunsen Herrem, som her for Rætten har tilstaaet at være Rette hiem/m/elsmand til den uReene Koe, og at hand sam/m/e tillige med en oxse haver solt til Johannes Colbeinsen for 4 Rd: 4 mrk: 8 s:, saa bør Erick Omunsen at betale Johannes Colbeinsen Koen efter tvende mænds sigende, og den/n/e processes omkostning med 1 Rd:r. alt inden 15 dage under Nam og Excecution.

1735: 116b

hvidere forrefalt ej i dag at afgiøre.

Den 11 Nobr: blev Rætten atter betient med foranførte Laug Rætt.

Hvorda fremstillede Sig for Rætten Charsten Horsenius, Klokker til Woss Præstegield, og kundgiorde at hand ved muntlig Stevning til dette Ting, tiid og stæd haver ladet warsle og indkalde Ole Hum/m/edahl, Torgier ibdm:, Ole Hole, Siur Hole, Peder Mæland, Lars ibdm:, Niels Brathole, Biørn ibdm:, Knug!! (Knud) Hage, Knud Olsen Høen, Botolf Olsen Qvale, Ole Sundve, Erick ibdm:, Siur Tveite, Mons ibdm:, Ole Skierveim, Johan/n/es ibm:, Ole Mørqve, Kolben Hirt, Hans Hirt, Kolben Overland, Botolf Byestølen, Siur Nesseim, Aamun ibm:, alle jorde bønder, nock Huusmænd, Joen Larsen paa Mæland og Svend Jacobsen paa Skerveim, Dom at lide til at betale Citanten Klocker Told for 3 Aar, som Resterer, og offer fra den 13 Maj 1733. til dato, samt processens omkostning.

Af de indstevnte møtte for Rætten Torgier Homledahl, Lars Mæhland, Biørn Brathole, Knud Olsen Høen, Ole Sundved, Erick ibm:, Mons Tveite, Ole Skierveim, Johan/n/es ibm:, Kolben Hirt, Botolf Byestølen, vedtog at være Lovl: Stevnet og vilde svare til Sagen, dog ej for de udeblivende. dernest Erklærede at de vilde gierne betale ham hands Klocker Told med 6 s: for ½ Mæhle, mens offer, derom kunde de ej svare noget førren de blev alle samlede: altsaa begierede sagen udsat til Wor tinget, saa vilde de beflitte dem paa at blive imidl:[tiid] forEenet med Klockeren.

Citanten hvar!! (var) her med fornøjet at sagen blev udsatt.

Afsagt

Sagen forfløttis indtil Waar Tinget: og Skulde ej parterne imidl: tiid blive forliigt, da haver de her for Rætten at møde, og Skald da sagen efter enhvers tiltale og giensvar blive orddeelet efter Lov og Rætt.

Carsten Horsenius, Klocker til Woss Præste gield, kundgiorde for Rætten at hand ved muntl: Stevning haver ladet indvarsle Størck Reqve, Mons Reqve, Siur Weche, Mickel Bøe, Johan/n/es Opheim, Johan/n/es Store Houve, Olle Ullestad, Siur Seim, Knud Mit Ringheim, Knud Fitie, Iver Skierpe, Peder Giersqval, Iver Heleve, Henrick Heleve, Brynil Gierager, Wiching Øfre Rycke, Ole Lille Rockne, Gullick Sondve, Knud Nyre, Rognald Houge, Brynild Emstad, Knud Store Soue, Knud Lunde, Anfind Rue, alle jorde Bønder, huussmænd, Butolf Nielsen paa Reqve, Jacob Nielsen paa Weche, Berje paa Ullestad, Anders Larsen paa Lødves Egnen, Baar paa Soues Egnen,

1735: 117

Berje paa Blegberget, Jacob Olsen paa Rycke, Lars Wossebacken, Siur Størcksen paa Nyre, Anders Heljesen paa Lunde og Rognald paa Liland, Domb at liide til at betale Citanten \Resterende/ offer for 7 Højtiider, samt processens omkostning.

af de indstevnte møtte for Rætten Gaarde bønder Johan/n/es Houve og Knud Nyrre, huussmænd Baar paa Souges Egnen og Berge paa Blegberget, som vedtog at være lovl: Stevnet, mens vilde ej svare for de udeblivende, mens ickun for dem selv. derhos Erklærede at de vilde betale offer, hvad Ræt var der forre, de vilde have Dom.

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaren med Eed og opragte fingere afhiemlede at de alle j Sagen indførte jorde bønder og huussmænd lovl: haver Stevnet.

Citanten var begierende sagen udsat til Neste Ting, og at de udeblivende maa blive forrelagt Laudag.

Afsagt.

Sagen forfløttis indtil Waar Tinget, og bliver alle de udj Sagen indstevnte Jorde bønder og huussmænd paalagt til sam/m/e Ting at møde til Sagen at svare, da der med skall omgaas Lovgemæss.

Rætten blev ophævet til j Morgen, som er

Den 12 Nobr: blev Rætten atter betient, er saaledes passeret

Citanten Knud Giernes efter forrige tiltale til Giertrud Tollefsdatter og Niels Giernes: Erklærede her for Rætten (at) være forligt med Giertrud Tollefs datter, saa hand (ej?) videre pretent: til hinde hafde, hvorforre Citanten, for saa vidt Sagen var Giertrud vedkom/m/ende, (fra)falder sit Stevnemaal af 16 Apr: 1735. mens (paa)staar Sagen i Rætte imod Niels Giernæs for de paaster udj Stevnemaalet {1 sk} neml: 1 skrue stæe, 2 slag ham/m/ere, 1 smidie tang, 1 Kaaber sax, 1 toe Aars gaml: hest, og 1 toe Aars gaml: oxse: som hand haver tilbage holt og ej Angivet for skifte Rætten som holdes efter hands Sal: Fader Brynild Arnesen d: 23 Junij 173?, som tillige var Citantens SvigerFader: sam/m/e Niels Brynildsen at overbeviisse er indstevnt til Vidner Lars Wossebacken, Haaver Nyre, {Stur} Siur og Stephen Rondve, Niels Olsen Dolve, Erick Lioe, Gullach Sonve, Anders og Ole Rochne, hvilcke hand begierede ved Eed at faa Afhørt, siden de her for Retten Comparerede.
den indstevnte Niels Brynildsen efter paaRaabelse møtte ej, eller nogen paa hands veigne.
Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og til Sandhed formaned.
1: Vidne, Lars Siursen, huussmand paa WosseBachen, gaml: 44 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand hafde seet {siden eft} hos Niels Brynelsen siden, efter at

1735: 117b

Skiftet var holdet efter hands fader, neml: 1 skrue stæe og 1 Kaaber sax. Videre viste hand icke, og disse tvende poster hafver Vidnet seet hos Niels sin Sal: Fader imedens hand levede, iblandt meget andet Reedskab, mens om Niels Brynildsen haver Kiøbt disse tvende poster, eller faaet det til gave af Sin Sal: Fader, det vidste Vidnet icke.
2: Vidne, Haaver Olsen, boendis paa Nyrre, gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand ingen forklaring Kunde giøre om hvis Niels Brynelsen haver{, mens} udeladt af sin Sal: Faders Skifte {brev}.
3: Vidne, Siur Jonsen, boendis paa Rondve, gaml: 41 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand med sin grande blev af Citenten!! forlanget j dette Aar om Waaren til beskickelse Vidner, hvor de da fuldte med Citant: til Niels Brynildsen, og da tilspurte Citant:, Niels Brynildsen, hvor det smede Redskab, 1 toe Aars gaml: hest, og 1 toe Aar gaml: oxse, war bleven af, og hvorforre det icke var Kom/m/en j skiftet, der til Niels Brynildsens moder svarede, at hund hafde givet hindes Søn/n/e Koene den toe Aars gaml: oxse, og om hesten hafde Niels svaret, at hand hafde kiøbt Sig et øg med føl, sam/m/e øg hafde hands fader brugt om som/m/eren, hvor forre Fadderen fødde føllet for ham om Vinteren, og øget solte hand, og til føllets ..nden vinter fødde hafde hand selv indarbejdet ..den Giernæs j øde marck, og lejet en {K} dreng j en eller toe ugger /: hvilcket af deelene vidste Vidnet ej til viisse :/ som giorde hands arbejde hos fadderen imidl: tiid; og en skrue stæe er opsmiddet, 1 øxse {bolck,} volck, der af hafde hand før sin Faders død giort 1 grev til sin fader, og om kaaber saxsen hafde hand sagt den er her 1 smidde tang /: herom vidste Vidnet ej Rettere en!! (end) Niels sagde den er her :/ og om slag ham/m/eren sagde Niels der hafde aldrig været meere endsom en, og den var bort kom/m/et. Videre veste Vidnet icke.
4: Vidne, Stephen Wichingsen Ronve, gaml: 40 gaml:!! (Aar), efter aflagde Eed forklarede som neste Vidne,

5: Vidne, Niels Olsen Dolve, tienere hos Sogne Præsten, gaml: 27 Aar, efter aflagde Eed vidnede at hand hafde kiøbt af Niels efter hands Faders død 1 skrue stæe, mens Vidnet viste ej {at} \om/ den skrue stæe hafde tilhørt Niels Sal: Fader, videre veste dette Vidne ej at kunde forklare.

1735: 118

6: Vidne, Erick Størcksen, boendis paa Lioen, gaml: 26 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at hand viste icke andet om den/n/e sag, end som da skiftet stoed efter Niels Sal: Fader, da hafde Citant: spurt Niels om smedde Reedskaber, og da svarede Niels, at somt var opgiort i greve, og smedde tengerne var forbrendt: videre veste Vidnet ej.
7: Vidne, Gullack Knudsen Sondve, gaml: 50 Aar, efter aflagde Eed forklarede, at hand hafde været en Vurderings mand ved skiftet, og hvis ham blev anviist, det Wurderede hand, og viidere veste hand icke.
8: Vidne, Anders Nielsen, boendis paa Rochne, gaml: 44 Aar, efter aflagde Eed forklarede, at {hand kom til} Sal: Brynild {en gang j floen!!, og da var \{og}/ Sønen Niels hos Fadderen, og da} saa et \en gang hos/ Vidnet og talte med {dem} \ham/ om føllet, mens om føllet den tiid var 1 Vinter eller toe gaml: det kand Vidnet ej erindre, og da sagde Sal: Brynild \til Vidnet,/ at som føllet var sygt, vilde hand have det ud for at dræbe det, {der til} \mens/ Sønen Niels \hafde/ svare{de}t, nej, mens {bad} \begerede/ at Faderen vilde give ham det, \saa vilde hand see om det vilde leve,/ hvortil Faderen svarede; der har du det, mens døer det, da skall du selv drage det af.
9: Vidne, Ole Nielsen, boendis paa Rochne, gaml: 58 Aar, efter aflagde Eed forklarede som det 7de Vidne.
Citanten paastoed efter Vidnernis forklaring Dom udj Sagen, samt processens omkostning.

Afsagt

Citanten Knud Giernæs haver til neststun[den]de Waar Ting Lovligen at lade indstevne Niels Brynildsen, Dom at anhøre.

Leintenant Philip Nicol som medEjere til det saakaldede Appostel Leeding, haver til dette Ting og stæd ladet Stevne \ved muntl: Stev:/ Knud Brynildsen Nedre Schutle, Dom at lide fordj hand med næve pust haver slaget Ifver Knudsen Øfre Ovre: til Vidner udj Sagen er indvarslet Niels Opheim, Tosten ibm: og Ole Ellingsen Grove:
den indstevnte Knud Brynildsen Nedre Schutle blev paaRaabt, mens møtte ej, eller nogen paa hands veigne:
Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rognsgaren med Eed og opRagte fingere afhiemlede stevningen at være Lovligen forkyndt for Knud Brynildsens boepæll j Eget paahør.
Citanten paastoed at Vidnerne til Eeds maatte blive antagen og Examineret: som ingen herimod protesterede, saa blev Eedens forklaring [for] Vidnerne forrelæst, og formanet derris Sandhed j Sagen at vidne.

1735: 118b

1: Vidne, Niels Larsen, boendis paa Opheim, gaml: 34 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Iver Knudsen hafde sagt til Knud Brynildsen, du est en bedrager, der til Knud svarede, est du en Erlig Karl, saa skall du bevisse det, da sagde Iver, ja, det kand ieg bevisse, saa svarede Knud, est du en Erlig Karl, saa beviiss det strax, da sagde Iver, jo, det kand Tomas maller sige, og Kari Lars datter og Knud Olsen Een: da slog Knud Brynildsen, Iver Knudsen med Knøttet haand tvende slag j Hovedet. Videre veste hand ej.

2: Vidne, Tosten Olsen, tilholdende paa Opheim, gaml: 38 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at som Vidnet sat j stuen paa Opheim ved nedre bordende, hørte hand et slag oppe [ved]? Højsæte, da sagde Vidnet til en dreng som stoed hos ham, hvad var det, da svarede drengen, de slaas, da saa Vidnet op i højsæde, og da var huen af Ivers Hoved, og Knud tog sin Knøtte haand j veiret og slog Iver i Hovedet, der nest gick de begge ud, og Vidnet gick efter, og som Iver da vilde sætte sig ned paa marcken, slog Knud ham atter j hovedet med Knøttet næve. Videre ej viste.

3: Vidne, Ole Ellingsen, wærende hos sin Fader paa Grove, gaml: 23 Aar, \efter aflagde Eed/ vidnede som nest gaaende Vidne.

Citanten war paastaaende Laugdag for den udeblivende til Dombs lidelse saavel j Hoved Sagen som for processens bekostning.

Afsagt.

Knud Brynilsen bliver paalagt her for Retten at møde til Waar Tinget, Sagen at tilsvare, og efter beskaffenhed Dom at undgielde.

Niels Gullacksen Kolle fremtræde for Rætten og leverede en skriftl: Continuations Stevning til et Lovskikket Tings Vidne af 30 Septbr: 1735. saa lydende. Stevningen fantis paateignet at være Lovl: forkyndt for Justits Raad og Laugmand Knagenhielm, mens ingen møtte paa hands veigne, eller møtte nogen af de udj Stevningen indvarslede Vidner, eller de som til Vedermælle var indkaldet.

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaard med Eed og opRagte fingere afhiemlede Stevningen for alle vedkom/m/ende at have Lovligen forkyndt.

1735: 119

Citanten fremlagde et skriftl: indlæg af 9 Nobr: 1735. som ord for andet indføres.

Afsagt.

Som Citanten Niels Gullachsen Kolle Sagen her for Rætten ophæver med Reservation: Saa kand det af ham forlangte beskrevene under Rættens Haand og Seigl; Ej andet ensom for billigt ansees. Saaleedes forAfskeediget.

Henrich Wenvig {som} paa Leintenant du Wahls weigne haver til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne og indkalde Iver Torgiersen Ullestad, Dom at liide fordj hand haver flecket Næver j Qvals Teigen,

den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej:

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rognsgaren med Eed og opRagte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt j hands huussværelse paa Ullestad j hands broders paahør.

Citanten var begierende Sagen med Laugdag udsat.

Afsagt.

Sagen forfløttis til neste Ting, og bliver Iver Torgiersen forrelagt Laudag til sam/m/e tiid udj Sagen at svare, da der med skall omgaais Lovgemæss.

Henrich Wenvig haver til dette Ting ladet Stevne Odd Gullichsen Grove, dom at lide til at betale 4 Rd: 1 mrk: 6 s: som hand udj Øll og brendeviin, er Crediteret.

den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej:

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaren med Eed afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Odd[s] boepæll j hands myndige Søns paahør.

Citant: var Laudag begierende.

Afsagt

Odd Gullichsen Grove forrelæggis Laudag til neste Ting.

Henrich Weinvig haver ladet Stevne Ole Rasmussen for Crediteret øll og brendeviin til 1 Rd: 5 mrk: 4 s: der for Dom at lide, saavelsom for processens omkostning:
den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej.
Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaren Eedfæstede Stevningen at {væ} være Ole Rasmussen Nesthuus Lovl: forkyndt j Eget paahør.
Citant: var Laudag begierende.

Afsagt.

Ole Rasmussen Nesthuuss bliver paalagt Laudag til neste Ting.

Opsidderne Johan/n/es Larsen, Johan/n/es Størcksen og Knud Ellingsen paa Berge haver Stevnet Hermun Josephsen og Peder Ingebrichtsen, opsiddere paa Lille Røte,

1735: 119b

fordj de haver bygt dem en Seelstøel mit j Citanternis seelstøels hauner!! (havner), sam/m/e at beviisse hvad adkomst de til den/n/e tagene frihed kand have:
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej:
Stevne Vidnerne Størck Jacobsen og Lars Knudsen Eedfæstede den/n/e muntl: Stevning at være Lovl: forkyndt de instevnte.
Citanten war Laudag begierende.

Afsagt.

Hermun Josephsen og Peder Ingebrichtsen bliver paalagt Laudag til Neste Ting her for Retten at møde, med dem tagende de Adkomster og beviisligheder de til Sagens forsvar kand have.

Som det var Hellig aften, saa blev Rætten ophævet indtil Mandag.

Den 14 Nobr: blev Rætten atter betient.

Ole Knudsen Store Ringheim udgivene skiøde af 11 Nobr: 1735. til Ole Om/m/unsen Hegland paa en Skoue og Slotte Teig kaldet Taulen, beliggende paa Stranden. blev læst.

Leint: Nicol efter forrige tiltale til Knud Mit Ringheim, war begierende Sagen udsat til nest kom/m/ende Waar Ting. Ligeleedes udj den Sag mod Siur Olsen Grove.

Leintnant Philip Nicol fremstillede sig for Rætten og kungiorde at have ved muntl: Stevning ladet Stevne og indkalde til dette Ting, tiid og Stæd Iver Gulfsen Berre og Knud Jacobsen Reime for øvede Kniv Sting mod hinanden, der for Dom at lide, saavelsom for processens omkostning. til Vidner udj Sagen er indstevnt Johannes Fladeqval, {Iver} Christj Tronsdatter, Elleve Schiple, Knud Reime[s] datter;
de indstevnte blev alle paaRaabt, mens møtte ej:
Stevne Vidnerne Kil Larsen Lii og Wiching Tvilde blev paaRaabt, Stevningen at afhiemle, mens Kil Larsen møtte ej:
Citanten var begierende Sagen udsat indtil Waar Tinget.

Afsagt

Sagen forfløttis efter Citantens paastand indtil Waar Tinget.

Leint: Nichol haver ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaren ladet med muntl: warsel Stevne Erick Gierald for hand haver øvet jordskuf imod Jacob Helleland, der

for Dom at liide, saavel for Sagen som Processens omkostning: til Vidner udj Sagen er indstevnt Od Gierager, Aamun Anfinsen Giere, og Ingeborg Siurs datter Lii,
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ingen, uden Jacob Helleland:
Stevne Vidnerne med Eed og opRagte fingere afhiemlede Stevningen at være for alle vedkom/m/ende Lovlig forkyndt.

1735: 120

Citanten paastoed, at som det eene Vidne Amund Anfinsen Giere nu møder for Rætten, det da maatte blive Eedligen afhørt. Eedens forklaring blev Vidnet forrelæst og formanet til Sandheds udsigende, dernest j Eed tagen, og saa Examineret. forklarede først at være Jorde mand paa Giere, gaml: 25 Aar: for tvende Aar siden da var Vidnet j Eet Vætle med Erick Gierald og Jacob Helleland, og da hørte Vidnet at disse toe kom j ord sam/m/en, mens hvorom veste Vidnet ej, og da saa Vidnet at Erick med sin foed tvende gange spente Jacob Helleland for brøstet. Viidere vidste hand ej at vidne.
Citanten var begierende Laudag for Erick Gierald, saavelsom for de udeblivende Vidner.

Afsagt.

Erick Gierald paalæggis af Rætten til neste Ting at møde til Sagen at Svare: saa paalæggis og Vidnerne Od Gierager og Ingeborg Siurs datter Lii til sam/m/e tiid at møde, derris vidne at aflægge: saa fremt de ej efter Loven vil ansees.

Wiching Knudsen Grove og Wiching Davidsen, tienende paa Grove, fremstillede dem for Rætten og kundgiorde at de ved Stevne Vidnerne Colbein Knudsen Grove og Siur Holgersen til dette ting, tiid og Sted med muntlig varsel haver ladet Stevne og indkalde Niels Larsen Eie og Wiching Larsen Øgre {D} Som Formynder for dem, Dom at lide til at giøre dem Rigtighed for 50 Rd:r Som Sal: Joen Kinde tog til Sig, og ej lod kom/m/e j Skifte {Rætten} efter derris Sal: Mormoder Sigvor Ygre:
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej:
Stevne Vidnerne med Eed og opRagte fingere afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt.
Citanterne var begierende at derris Contra parter maa blive paalagt Laudag.

Afsagt.

Niels Larsen Eide og Wiching Larsen Øgre paalæggis Laudag til neste Ting at møde og udj Sagen at svare.

Erick Monsen Gierme fremstillede Sig for Rætten paa Jørgen Biørnesøns børns veigne og lod lysse penge mangel til 5 Spand j Gaarden Dagestad, \j Knuds brug/, beliggende j Wiger Otting i Wangens Kircke Sogn.

Hermun Røte, Knud Store Soue, derris udgivene bøxel brev med Revers, af 12 Nobr: 1735. til Mons Olsen Lii paa 1 pd: 7 mrk: smør udj Gaarden Lii 1 Thuun, beliggende j Wangens Kircke Sogn paa Woss. blev læst.

De Sædvanlige Tingsvidner samt Restancerne for dette Aar blev Examineret, og inden Rætten oplæst, og som ingen hafde noget der imod at sige, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

1735: 120b

De Laug Rettis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1736 skall beklæde, ere først gaml: Eluf Flage, Johannes Opheim, Knud Hæfte, Nye Holger Ullestad, Ole Sundve, Stephen Mælve, Siur Kindem og Tosten Færrij.

Efter trende gange udRaabelse befantis ej nogen der vilde gaa j Rætten. altsaa blev Rætten ophævet.

Ao: 1735, den 1 Decbr:, blev Rætten sat paa **Eide j Store Graven, følgel: Kongl**: **Allernaadigste Forordning af dato 19 Aug: a: c: udj et Almindelig Høste Tings udsettelse**, og blev Rætten betient med efterskrevene Laug Rættis mænd, neml: Peder Nedre Spilde, Ole Kongsthun, Iver Børsse, Ole Torgielsen Skaar, Niels Storre Berge, Aslach Lille Berge, Siur Eide, og Joen Kolsgaard. ofverværende Lensmanden Anders Hansen, foruden andre som dette Ting Søgte.

Udj den Sag imel: Hans Johansen, Giestgiver paa Eide grund, og Contra Arne Monsen, boendis paa Øfre WasEnden j Lille Graven, er Saaleedis for Rætt Kiendt, Dømbt og Afsagt.

Det er af Citanten Hans Johans: bleven beviist med de udj acten indragne, af Højøfrighed udstæde previlegier, neml: Stiftambtmand Undahls af 16 Octbr: 1724. læst til Tinge d: 1 Maj 1725. Stiftambtmand von der Ostens af 6 Junj 1730. læst til Tinge d: 9 Aug: sam/m/e Aar. Og Admiral og Stiftambtmand Ulrich Kaas af 30 Septbr: 1734. det hand, Citant:, er berettiget til at holde Giestgiverie paa Gaarden Eide j Stoere Gravens destricht. hertil Citant: vil formeene sig berettiget en ganske Miil udj Circumf[e]rence, og altsaa ved 5 Lovfaste {Vidner} og Eenstem/m/ige Vidner har beviist at være fra Citant:[s] huuss ved Stranden paa Gaarden Ejde grund j Storre Graven, og indtil den indstevnte Arne Monsens huuss beliggende ved Øfre VasEnde j Lille Graven, en halv Miill: disuden haver Citanten med Lovfaste Vidner beviist at Arne Monsen haver solt øll og brendeviin, hvorforre Citan: haver sat j Rætte paa Arne Monsen ved Dom at faa ham afstraffet: Den indstevnte Arne Monsen haver ej inden Rætten modsagt, at

1735: 121

have solt øll og brendeviin, mens formeenet sig til sam/m/e berettiget, j det hand bevisser ved Qvittering af 15 Julj 1735 at Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg ved Militair Execution haver ladet udExeqvere j Strandsidder skatt, eller som en huussmand der bruger øll tapperie, 2 Rd:r. og med Qvittering af 25 Octbr: 1735 beviist at have betalt Consumption efter accort med 1 Rd:r. ligesaa uRim/m/eligt, som det nu er, at Comparent: Arne Monsen betaler Skatt og Consumption af den sand, steen og gruus som hands huus staar paa, mens vel af den næring og brug hand paa stædet haver haft, ligesaa ubilligt var det om hand efter Citant:[s] paastand skulde straffis. For det andet saa er det ved Vidnernis forklaring beviislig giort, at alle de som Reiser til og fra Woss, ej kand søge natte Herberge paa Giestgiveriet Eide, thj de som skall til wands kand søge Eide, mens de som skall Rejse til Lands kand umuel: søge Herberge eller forpflegning paa Eide, og alle som skall Rejse baade til Lands og wands, maa til det stæd Øfre WasEnde j Lille Graven, altsaa er det billigt, at paa bemelte stæd Øfre WasEnde bør være saadan Comoditèe at den Rejsende beqvem/m/elig kand nyde natte Herberge og forpflegning: hvor til Citant: Hans Johans: inden Rætten haver tilbudet sig, at som sam/m/e stæd Øfre WasEnden ligger udj det ham Naadigst forunte destricht, da at forskaffe de Rejsende fornøden huuss og opvartning. Saa Kiendis for Rætt. At Arne Monsen bør, saasnart Citant: Hans Johans: eller nogen anden efter Højøfrigheds Previlegium, stædet Øfre WasEnden Etabulerer!! (Etablerer) til fornøden Herberg og forpflegning for de

Rejsende, da at endtholde sig fra ald øll og brendeviins sahl, saa fremt som hand, Arne Monsen, ej vill vente for hver gang, det ham Lovl: ofverbeviisses, at bøde 120 lod sølv. processens omkostning ophævis paa begge sider.

Anno 1735, dend 2den December, blef paa **Gaarden Sæverhage udj Hardanger, holden Almindelig Skatte- og Sagefalds Ting om Høsten med Hardanger og Strandebarms skibbreds Almue Af Liuse Closter Gods**. Overværende udj Retten paa Liuse Closter forvalters Sr: Hendrich Hansen Formands Vegne, hans Fuldmægtig Mons:r Wollert Jansen Foermand,

1735: 121b

Liuse Closter Lendsmanden Peder Endresen Urem, og Efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd som Rætten medbetiente, Nafnl: Anders Oppedal, Lars Ringøen, Siur Ringøen, Hans Utne, Erich Urem, Jacob Ernes, Joen Langesætter og Hellie Sæverhage. Saa var desforuden tilstæde Almuen som dette Ting søgte; hvorda, efter at Rætten var satt i hans May:ts Nafn, følgende er passeret.

Underdanigst Publiceret Høyædle og Welbarne Hr: Admiral og Stiftbefalingsmand Kaases Resolution, dateret Bergen dend 15 Novbr: 1735, hvorved Mons:r Hans Nagel Consdistueres!! (Constitueres) udi Sorenskriver Fleischers absence, og udi hans loflige forfald, at betienne Høste Tingerne paa Liuse Closters Godz indeværende Aar 1735.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigst udgangne Skatte Forordning for indeværende Aar 1735. dateret Friderichsberg dend 26de November 1734:
Ligeledes Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning om Sabathens helligholdelse og dend hidindtil derved foreløbne Misbrugs Afskaffelse. dateret Friderichsberg Slott dend 12te Martj 1735.
Jligemaade Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigst udgangne Forordning, dateret Friderichsberg den 19 Augustj Anno 1735, om Adskilligt Justitien og Rettens Betiente i Norge Vedkom/m/ende.
Endnu blef Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Forordning, af dato Friderichsberg dend 19 Augustj 1735, Anlangende at Vedkom/m/ende Arvinger udj Stervboer i Danmarck og Norge, maa forundes Aar og Dag efter at Proclama er bleven publiceret, for at Erklære sig om de Arv og Gield vilde vedblive eller frasige.
Underdanigst Publiceret Allernaadigst Rescript, dateret 19de huiu(?) (hujus?) 1735, andgaaende alle Sager som kand give S(on?)dal, og ej maa publiqve Tracteris, skall ageris inden lugte Dørre.
Ligeledes af 17de Junij 1734, at ey nogen Collectering af udenLandske og frem/m/ede Lotterier maa vorde antagen.
Underdanigst Publiceret Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral og Stiftbefalings Mand Kaases skrivelse til Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Foerman, af dato 1ste Augustj 1735, indeholdende at hans Høy Grevelig Excellence Hr: Stadtholder Rantzou ved skrivelse af 2de Junij indeværende Aar, haver befallet, det vedkom/m/ende betientere skal see derhen, at forordningen af 7 November 1682 om Ligs begravelse Stricte Vorder efterlevet, saa og om nogen i eller uden Rangen vil have deris Lig enten om aftenen eller om Morgenen begraven, eller indestaaende over dend tid som Loven Allernaadigst dicterer, eller overtraadne kister, skall derom hos Stadtholderen eller anden Civile høyøfrighed giøre andsøgning.

Underdanigst Publiceret Admiral Kaases Ordre til forvalteren Foermand, dateret 10 Septr: 1735, andgaaende en Persohn ved Nafn Halver Torsen fra Leirdahl i Sogn, som haver giort Mandrab, hvilcke Persohn bør efter høystbemelte ordres, eftersettes og paagribes hvor hand træffes.
ditto publiceret, andgaaende at Liuse Closter Forvalter efter andeel skal forskaffe af Liuse Closter Lægder de til Obriste Schlangbusch Regiment behøvende Madskræpper, hvilcke Lægderne skal betale. sam/m/e Ordre er dateret 15 Augustj 1735.
ditto Publiceret, at forvalteren efter andeel skal forskaffe af Liuse Closter Lægder de til Obriste Schlangbusch Regiment behøvende Rade Sæcker og haand Qværner, som af Lægderne skal udreedis. Ordren er dateret 18de Martj 1734.
Underdanigst Publiceret en Widemeret \Copie/ af Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral Kaas, fra Stadtholder Rantzou til Admiralen andgaaende Officerene, At de bør forskaffes qvarter paa et Convenabelt Stæd udj Deris Compagnies Destrict, hvilcke Amtmænder og andre Civile betiente den/n/em skal forskaffe og afvise!! (anvise?).

1735: 122

Publiceret Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Foermans udgivne bøxel Seddel til Lars Nielsen udj Gaarden Bringedahl ½ Løb Smør og ½ hud, som Liuse Closteret tilhører, derforuden 2 pund 6 Mrk: Smør som under Rosendals Gods er beliggende, men bøxel Retten dertil følger Liuse Closteret: Reversen blef og andvist, og var begge deele dateret Liuse Closter hoved Gaard dend 24 Martj 1735.
dito forvalterens bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 23de April 1735. udgiven till Jacob Aamundsen paa 1 Løb Smør og ½ tønde Salt udj Gaarden Oppedahl. blef læst.
dito, udgivne bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 12te Feb: 1735, till Anders Haagensen paa 9 Mrk: Smør og 1/8 td: Salt udj Gaarden Oppedahl. blef Publiceret.
dito, udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 5te Februarij 1735. til Johannes Johannesen, paa 1 pund Smør og ¼ td: Salt udj dend Gaard Store Fosse. blef læst.
dito, udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 18 October 1735, till Torckel Østensen paa 1 Løb Smør og ½ td: Salt udj Gaarden Oppedahl, blef læst.
dito, udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 12te Februarij 1735, till Hellie Pedersen [paa] 9 mrk: Smør og 1/8 tønde Salt udj Gaarden Oppedahl. blef læst.

Hans Sandven fremviste for Retten fællen af en Voxen biørn som hand J dette Aar haver skudt udj Sandvens Marck, for hvilcke skud Mons:r Wollert Foerman J andleedning af Kongl: Allernaadigste Forordning, betalte ham 2 Rd:r.

Som Dagen var forløben, blef Retten udsat till i Morgen, som er

Dend 3de Decembr:, hvorda Retten igien blef sadt i foranførtes Nærværelse; Og er da følgende passeret.

Liuse Closters Eyer og fuldmægtig Mons:r Wollert Foerman, fremstoed for Rætten, og tilspurte Almuen, 1st: Om udj indeværende Aar 1735, i dette Tinglaug er falden nogen 6te og 10de Penge for udenRigs afførte Midler. For det 2det: om noget Arveløs Gods er tilfalden: for det 3de: om nogen Haandvercks folck, Peeber Svenne og huusmænd befindes, sambt deslige som Skatte kand og bør, Jttem om her og i dette Tinglaug er nogen Laxevaager, saa og nogen Rødnings Pladser; Hvortil Almuen med Laug Rettet

Eenstem/m/ig svarede, at hvercken befindes deslige Poster, eller nogen af forbemelte Jndkomster tilfalden;
Saa tilspurte Fuldmægtigen og, om nogen fleere Sauger herudj Tinglauget paa Liuse Closter Godset er Staaende, undtagen dend paa Biotvedt, som er lagt paa den nye Matriculs Com/m/ission 1723 for 200de bord Aarlig at kand skiæres. Hertil Almuen og tilstoed, det dennem gandske Vitterligt er, at ey fleere Sauger er paa Liuse Closter Godset i dette Tinglaug, sagde derhos: at Saug Eyerne ere Torchild og Lars Diønne, samt Gunder Bue eller Ringøen, der er SelvEyere og under Læhnets Gods boende, har og skouver till deres Jorder, og at denne Biotveds Saug ikke har sit Vand til fornødenhed, formedelst en anden strax hos staaende Saug paa det andet Biotveds, Qvindherrets Præsteboels Gods og Læhnetz Ting tilhørende;
Endeligen tilspurte Fuldmægtigen Laug Rættet og Almuen, om det er den/n/em bekiendt og Vitterligt, at de aftagne Gaarder, eller nogen af dem, til noget taaleligt Paalæg er forbedret; Laug Rettet og Almuen Svarede dertil Eenstem/m/ig Ney, og at de affælte Gaarder i ingen maade er forbedret.

1735: 122b

Herpaa Wollert Foerman var Tings Vidne under Rettens forseiling meddeelt begierende, som blev af Retten bevilget.

Forvalterens Fuldmægtig fremviste i Rætten Et Special Mandtal og bereigning ofver De Approberede aftagers Gotgiørelse paa efterfølgende Gaarder, Neml: Krogevig, Willure, Aachre, Ernes og Ringøen, hvilcke samtlig Opsiddere paa Gaardene tilstoed sam/m/e udj Rettighederne for dette Aar at wære Godtgiort. Af hvilcken Aarsag, sam/m/e bereigning, af Retten blef attesteret og forseylet.
Endnu fremviste Mons:r Wollert Foerman paa sin Principals Vegne, selfEyer Mandtallet, hvorudj findes andført efterskrefne at være Eyende efterfølgende Gods. Egeland, Jens Eyer ½ Løb Smør og ½ huud, Ole Eyer i Egeland ¼ Løb og ¼ huud, og Lars Eyer i Eecheland ¾ huud og ¾ Løb Smør. Udj Hiorteland er Lars SelfEyer for 1 pd: 12 Mrk: Smør og Et buckskind. Opheim i Hardanger, Eyer Hans og Poul 3 Løber Smør, 1 huud og 1 td: Salt. Udj Tvet i Jondahl Eyer Lars 2 pd: 6 Mrk: Smør og 1 buckskind. og udj Hildahl Eyer Niels Isachsen Et pund Smør. Sam/m/e SelfEyer Mandtall, efter at det her for Retten var oplæst, blef det af Retten forseylet og forvalterens fuldmægtig tilbage leveret.

Dernest blef de Laugrættes Mænd opnæfnte, som nestanstundende Aar 1736 Retten paa Tingene skal betiene, Nafnl: Hellie Baarsen Oppedahl, Omund Jacobsen Oppedahl, Endre Beggevig, Lars Knudsen Oppedahl, Anders Haagensen Oppedahl og Mathias Frønes. Nu følger 2de nye som tilforn iche Rætten haver betient, Nafnl: Johan/n/es Siursen Oppedahl og Omund Mæle, hvilcke 2de Mænd bliver af Retten advahret at de Straxen forføyer sig til Laugmanden, for der at aflegge deres Laug Rættes Mænds Eed efter Loven.

Efter 3de gangers udraabelse, Jndfant sig ingen fleere der vilde gaa i Rette; Altsaa blef Tinged for denne gang opsagt.

Anno 1735, dend 6te December, blef paa **Gaarden Houge holden med Liuse Closters Almue udj Ous Skibbrede, Almindelig Skatte og Sage Høste Ting.** Ofverværende udj Retten Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Foerman, Bunde Lensmanden Wintzentz Houge, Og efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd, Nafnl: Lars Øfre Eide, Jørgen Moeberg, Michel

Kismul, Johannes Scheie, Ole Søptteland, Lars ibidm:, Omund Øfre Leqve, og Hans Bøe. Saa var derforuden tilstæde Almuen som dette Ting Søgte.

hvorda for Rætten blef Publiceret høybaarne Hr: Admiral og Stiftbefallingsmand Kaasis Constitution til Mons:r Hans Nagel at betiene Liuse Closterets Høste Tinger paa Hr: Cancellie Raad og Sorenskriver Fleischers Veigne og i hans loflige forfald, dog paa Hr: Cancelie Raads eget an og tilsvar, sam/m/e constitution var dateret 15 Nov: 1735.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigst udgangne Forordninger samt anden høyøfrigheds Ordre, som paa Fol: 121 findes andtegnet.
Underdanigst publiceret Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral Kaases bref til Forvalteren Sr: Hendrich Foerman, dat: Bergen d: 13 Oct: 1735, at bemelte forvalter J følge af Kongl: Allernaadigste ordre, skal indgive til Admiralen, sin betenckning paa hvad maade Bettlere best kand afskaffes.
Underdanigst publiceret Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral Kaases skrivelse til forvalteren Sr: Foerman, at hand i andleedning af Kongl: Allernaadigst Reschript af 30 Sept: 1735, som og blef publiceret, haver til Stiftramtmanden at indgive en liste paa det unge Mandskab af Marin Lægderne.
Jligemaade publiceret Admiralens bref til Forvalteren, dat: 10 Oct: 1735, hvorved kundgiordes, at udj Foegden Hans Thios Nagels Foegderie, er undveget 2de Persohner, Nafnl: Jacob Andersen og Inger Christians datter, som er hinanden udj 3die lige leed beslægted, haver begaaet leyermaal med hinanden, sam/m/e Persohner at see paagreben og Foegden Nagel tilsendt.
Publiceret Kongl: Allernaadigst Forbud, dat: 16 Sept: 1735, Paa alle slags frem/m/ede

1735: 123

Korn Vahrers Jndførsel i Danmarck, samt Syndenfields i Norge, Christiansand alleene undtagen.

Publiceret Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Foermans udgifne bøxel Seddel tilligemed medfulgte Revers, dateret Liuse Closters hoved Gaard, dateret 12te Februarij 1735, Paa 16 7/8 Mrk: Smør og 9/32 huuds Landskyld udj dend Gaard Yttre Drange, til Rasmus Olsen.
dito publiceret Forvalterens bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 22 September 1735, till Joen Ingebrigtsen paa ½ Løb Smør, ¼ deel huud og Et Giedskinds Landskyld udj Gaarden Asckvig.
dito publiceret Forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 16 Febr: 1735, till Elling Johannesen paa ½ Løb Smør og ½ huuds Landskyld udj Gaarden Nord Strønen.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 15de Febr: 1735, till Erich Jørgensen, 18 Mrk: Smør og ¼ huuds Landskyld udj Gaarden Røed i Hæglandsdahlen.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 3de Januarij 1735, till Niels Olsen, paa 18 Mrk: Smør og ½ huuds Landskyld udj Gaarden Søevigen.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 17de Oct: 1735, till Hans Olsen paa 9 Mrk: Smør udj Gaarden Sagstad.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 18de October 1735, till Stephen Olsen paa ¼ Løb Smør og ¼ huuds Landskyld udj Gaarden Grindevold.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 26de Maij 1735, till Svend Andersen paa 1 pd: Smør og 1 Giedskind udj dend Gaard HøyHedler!! (Heihiller).

dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 4de Oct: 1735, till Siur Haldorsen, paa ½ Løb Smør og ½ huuds Landskyld udj dend Gaard Bøe.
dito publiceret, forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 25de Maij 1735, till Hans Størcksen, Et pund Smør og 1/3 huuds Landskyld udj Gaarden Ragnildstvet.
dito publiceret, forvalterens udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 14de Martj 1735, till Ole Andersen, paa 9 Mrk: Smør, 1/8 huud og ¼ deel Giedskind Landskyld udj Gaarden Hougen.
dito publiceret, forvalterens udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 1ste Decbr: 1735, till Jacob Ellingsen paa ¼ Løb Smør og ¼ huuds Landskyld udj Gaarden Lien.
dito publiceret, forvalterens udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dat: {1ste Decbr: 17} 12te Febr: 1735, till Peder Olsen, Et lidet Plads beliggende ved Liuse Closter Søe boer, som iche er skyldSatt.
dito publiceret, forvalterens udstædde bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 4de Octobr: 1735, till Baar Iversen, paa 1 pd: 19 1/5 Mrk: Smør og 3/10 huuds Landskyld udj Gaarden Lund.

Og som intet widere for denne Dag var at forrette, Saa blef Rætten hævet til i Morgen, som er

Dend 7de December, Da Rætten igien i forandførtes nærværelse blef satt, og er da følgende passeret.

Fendrich Johan Pritzier fremtrædde for Retten og kundgiorde det hans Fader Hr: Maior Pritzier, haver ved Lendsmanden Wintzentz Houge og Lars Moeberg som Stefne Vidner, indstefnt Baar Iversen Bøe,

1735: 123b

nu boende paa Lund, fordj at der skall være slaen Græs i Velbemelte Hr: Maiors Egn eller Eyendom; Og som denne Baar Bøe eller Lund, da hand boede paa Bøe, hafde sin Slaatte næsten ved Maiorens, hvor dette Støcke skall være slaen, Saa kand Maioren ingen anden tæncke till denne Gierning endsom Baar Bøe eller Lund, Der for at lide efter Loven.
Dend Jndstefnte Baar Bøe fremtrædde for Rætten, og tilstoed at wære lovlig Stefnet, og derhos forklarede, at for denne gierning som hand af Maioren er beskyldt for, Er hand gandske uskyldig, og wil dernest formode at Maioren bør bevise sin beskyldning.
Fendrichen paa sin Faders Vegne, tilkiendegav at hand haver indstefnt 2de Vidner i denne Sag. Till hvilckens afhørelse Baar Lund eller Bøe, tilstoed at wære Stefnt.
De af Maioren Jndstefnte Vidner, Nafnl: Jo[c]hum Iversen Borgen, og Hans Olsen Sagstad, møtte for Retten, og efter at Eedens forklaring var Dennem af Laubogen forrelæst; Vant saaledes efter at de hafde aflagt derese Eed.
1ste Vidne, Jochum Iversen Borgen, gam/m/el 28 Aar, forklarede at hand nestleden Som/m/er tiente hos Hr: Maior Pritzier, og da slog hand Græs efter Maiorens Ordre, ligesom Maiorens tienere tilforn hafde slaget. Men det Støcke som Maioren hafver Stefnt Baar Bøe for, haver hand iche slaet; Men da de kom till det Støcke, var det allerede slaget; Men af hvem, veed hand iche; Jche heller kunde Vidnet sige hvem dend tid Eyede det Støcke. Videre hafde Parterne i[che] at tilspørge Vidnet.
2det Vidne, Hans Olsen Sagstad, gam/m/el 27 Aar, forklarede Eenstemmig ligesom neste Vidne, hvorpaa hand aflagde sin Eed. Vider hafde Parterne iche at tilspørge dette Vidne.
Fendrich Pritzier paa sin Faders Vegne, paastoed at dend Jndstefnte Baar Bøe eller Lund, maatte af Retten blive Straffet efter Lovens bydende, samt betale Processens Omkostning, og wille Dernest Ervarte Rettens kiendelse.

Dend Jndstefnte Baar Bøe eller Lund, paastoed, at som Maioren iche kand bevise sin over ham udgifne beskyldning, wille hand formode at Retten frjKiender ham, saasom hand er gandske uskyldig i denne gierning, og paastoed derfor frjkiendelse Dom.

Udj denne Sag er saaledes for Rett Kiendt, Dømbt og

Afsagt!

For denne Rett, haver Velædle og Velbyrdige Hr: Maior Pritzier, Ved Stefne Vidnerne Windsentz Houge og Lars Moeberg, indkaldet Baar Bøe eller Lund, fordj at derudj Velbemelte Hr: Maiors Egn, skall wære Slaet Græs; hvilcket Græs Maioren iche Eegentlig udlader sig med nogen fuldkom/m/en beskyldning, till nogen; Men saavit som af Stefnemaalet og dend derpaa fulte Procedur, kand Retten slutte, at det maa wære dend Jndstefnte Baar Bøe eller Lund. herom Videre Sagen at bestørcke haver Maioren indstefnt de udj Agten Jndførte Vidner: hvilcke Vidners forklaringer, Passer sig langt fra iche, at de i mindste Maader Stem/m/er overEenes; Stevnemaalet till Størcke. Thj disse Vidner forklarer aldeeles iche at dend Jndstefnte Baar Bøe eller Lund har slaget dette omtvistede Græs, iche heller kand de sige, hvem sam/m/e dend tid tillhørte, Men allene forklarer, at da de kom til det nu omtvistede Støcke, var det allerede slaget. Af saadan Sagens beskaffenhed og Vidnernis Sigende; Kiendes for Rett og billigt, at Baar Iversen Bøe eller

1735: 124

Lund, bør for Maior Pritzer[s] tiltale frj at wære, og iche i mindste maade at kom/m/e hans gode Nafn og Røgte til forkleinelse. Processens omkostning, ophæves paa begge sider.

Liuse Closter forvalter Sr: Hendrich Hansen Foerman, opstoed for Rætten og fremsatte for Laugrettet og dend Tingsøgende Almue alle de her forand førte Spørsmaals Poster, som paa næst forrige Tingstæd dend 2de og 3die huius!! (hujus), blef proponeret, undtagen Saugerne, hvoraf ingen i dette Tinglaug under Liuse Closters Jurisdiction findes, samt og aftags Gaarder, af hvilcke ingen befindes, samt og aftags Gaarder, af hvilcke ingen befindes!! (ein setning 2 gonger), Hvortil Laug Rettet og dend gandske Almue svarede, at ej noget af de foran Specificerede Poster for dette Aar 1735 og udj dette Tinglaug var forfalden. herom Forvalteren var Tingsvidne begierende, som af Retten blef bevilget.

Sam/m/e tid fremstoed ermelte Forvalter Sr: Hendrich Hansen Foerman, og begierede at forrestaaende bereigning maatte oplæsis for Laug Rættet og Almuen saameget som dette Tinglaug er betræffende, hvilcket og skeede; Og hvorpaa Laugrettet, med den gandske meenige Almue, Eenstem/m/ig ærklærede og paa questioner Svarede; 1st: At Liuse Closters Gaard, som Skylder Aarlig Landskyld Smør 7 Løber 1 pund 15 Marcker, Penge 16 s:, Huuder 6 ½: og Giedskind 3 stk: beboes og bruges af Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Foerman som medEyer till Liuse Closters Gaard og underliggende Gods. for det 2det: at Stephen beboer og bruger som selfEyer 1 Løb Smør og ½ huud i Gaarden Bache udj Strandvigs Skibbrede beliggende, sam/m/eledis den anden denne Gaards besidder, Nafnl: Steen, at bruge hans Eyende 1 Løb Smør og ½ huud. 3de: Hans Svinesteen, ligeledes beboer og bruger 1 pund 3 4/11 Mrk: Smør udj ditto Gaard Svinesteen, som hand self Eyer. Og for det 4de: at Haldor Alfsen beboer og bruger 1 pd: 5 3/11 Mrk: Smør udj Gaarden Schaar, som hannem i Arv er tilfalden. Dette blef af Retten attesteret, og forvalteren paa begier beskreven meddeelt.

Dernest blef opnefnt de Laug Rættes Mænd som Retten nestanstundende Aar 1736, skal betiene, Nafnl: Morten Yttre Hisdahl, Johan/n/es Mit Hisdahl, Thomas Tøsland, Mons Jarland, Ole Hougen, Peder Røe, Nuu!! (Nu) følger de nye Mænd som tilforn ey har betient

Retten, Nafnl: Niels Jarland, og Anders Tøsland: hvilcke 2de Mænd blef af Rætten advart, de i betids, forføyer sig till Laugmanden, for der at aflegge deris Laug Rættes Mænds Eed.

Og som intet widere denne sinde for dette Tinglaug var at forrette, Saa blef Rætten for denne gang hævet.

Anno 1735, dend 9de December, blef holden **Almindelig Skatte og Sage Høste Ting paa dend Gaard Heie, med Liuse Closters Almue af Waags Skibbrede.** Overværende udj Retten Forvalteren Sr: Hendrich Hansen Foermans fuldmægtig Wollert Foerman, Bunde Lendsmanden Michel Wespestad, Og efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd som Retten medbetiente, Nafnl: Niels Biaanæs, Niels Wespestad, Johannes Bielland, Simen Blænes, Knud Gloppen, Johannes Heje, Erich Eye, og Engebrigt Eye. foruden var tilstæde dend tingsøgende Almue.

1735: 124b

hvorda, efter at Retten var satt i hans Kongl: May:ts høye Nafn, følgende er passeret.

Underdanigst Publiceret Mons:r Hans Nagels Constitution af dato 15de Novbr: 1735, som Constituered Sorenskriver at forrette indeværende 1735 aars holdte Høste Tinge med Liuse Closters Almue udj Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischers loflige forfald.

Allerunderdanigst publiceret De Kongl: Forordninger og anden høyøfrigheds ordre, som paa Fol: 121: 122: findes extraheret.

Publiceret forvalteren Hendrich Hansen Formans udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 9de December 1734, till Lars Johannesen, paa Et pund Smør og ½ huuds Landskyld J Gaarden Nordre Tiernagell.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel, dat: 18 Oct: 1735. till Harmen Larsen, tilligemed Contra Reversen, paa 18 Mrk: Smør og 1/8 huuds Landskyld udj Gaarden Blænes.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dat: 14 April 1735, till Størck Abrahamsen, 9 Mrk: Smør og 1/8 Giedskind udj Gaarden Schaalevigen.

Forvalteren og medEyeren Sr: Hendrich Hansen Foermans Fuldmægtig Wollert Foerman, proponerede, alle de her foranførte Questioner /: ligesom paa forrige Ting :/ for Laugrættet og Almuen, som Eenstem/m/ig Svarede, 1st: at i dette Tinglaug er ingen Siætte og Tiende Penge for udenRigs afførte Midler udj indeværende Aar forfalden; 2det: at heller iche noget Arveløs Gods er tilfalden; 3de: At ingen Haandværcks folck, Peber Svenne, Huusmænd og deslige findes her i Tinglauget, som kand eller bør Skatte, og endelig, at her ingen Laxevaager og Rødnings Pladser befindes. herpaa var Fuldmægtigen, Tings Vidne begierende, som ham af Rætten blef meddeelt og tilladt.
Dernest tilspurte bemelte Wollert Foerman, Laug Retted og dend Tingsøgende Almue, om det iche er dem bekiendt, at Ole Mevatne i Opdahls Skibbrede, er SelfEyer for Et pund 12 Mrk: Smør og ½ huud i bemelte Gaard Mevatne, som af han/n/em bruges og beboes. Hertil Almuen svarede tilligemed Laug Rætted, at det saaledes i all Sandhed forholder sig, ligesom Spørsmaalet giver tilkiende. herom bemelte Wollert Foerman var Tingsvidne begierende, som Retten bevilgede.

Laug Rættes Mænd som nest Stundende Aar 1736, Retten skal betiene, ere efterfølgende, Nembl: Johannes Wespestad, Knud Mæling, Mons Bielland, Johannes Biørcheland, Niels Larsen Biercheland, og Erich Mæling. Dernest bliver udnæfnt 2de Nye Mænd som tilforn ey haver betient Retten, Nafnl: Johannes Gloppen og Lars Wæspestad, hvilcke 2de Mænd bliver af Rætten Advahret, at de i betids forføyer sig til Laugmanden, for der at aflegge sin Laug Rættes Mænds Eed.

Efter udraabelse Jndfandt sig ingen fleere som vilde gaa i Rette, hvor[da] Retten blef hæved og Tinged opsagt.

Anno 1735, dend 12te December, blef holden **Almindelig Skatte og Sage Høste Ting paa Gaarden Yttre Hambre med Liuse Closter Almue af Nordhorlehn**, Overværende udj Retten paa forvalteren Sr: Hendrich Hansen Formans Vegne, hans fuldmægtig Wollert Foerman, Lendsmand Peder Sandven,

1735: 125

og efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd, Nafnl: Ole Biørcheland, Mons Østevold, Anders Hambre, Størch Smaadahlen, Lars Kaland, Niels Tvet, Niels Hambre, og Johannes Atlestad. Saa var og derforuden tilstæde dend Tingsøgende Almue. hvorda, efter at Retten var Satt i hans May:ts høye Nafn; følgende er passeret.

Underdanigst Publiceret Mons:r Hans Nagels Constitution af dato 15de Novbr: 1735, som Constituered Sorenskriver at forrette indeværende 1735 aars holdte Høstetinger med Liuse Closters Almue udj Nordhordlehn, udj Hr: Cancellie-Raad og Sorenskriver Fleischers loflige forfald.

Allerunderdanigst publiceret, De Kongl: Forordninger og anden høy Øfrigheds ordre, som forhen paa Fol: 121: 22: og 124, findes extraheret.

Publiceret Johannes Nielsen Lille Baartvets udgifne skiøde, dateret Houge i Os Præstegield d: 7 Decbr: 1735, till Haldor Alfsen Skaar, paa 13 2/5 Marcker Smør med bøxel og herlighed i Gaarden Skaar under Liuse Closters Jurisdiction i Strandvig kiercke Sogn.
Publiceret forvalteren Sr: Hendrich Hansen Formans udgifne bøxel Seddel med Contra Revers, dateret 9 Maij 1735, till Rasmus Endresen paa ½ Løb 6 Mrk:, \og ¾ huuds Landskyld/ J Gaarden Kismuld.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxelbref med Contra Revers, dateret 7 Julij 1735, till Peder Andersen, paa En half Løb Smør og Et halft faar udj Gaarden Øfre Sagstad.
dito publiceret forvalterens udgifne bøxel bref med Contra Revers, dateret 4de Maij 1735, till Jacob Tørresen, paa ½ Løb Smør, ½ faar og 1/8 tønde Malts Landskyld udj Gaarden Houcheland i Radøe skibbrede.
dito Publiceret forvalterens udgifne bøxel bref med Contra Revers, dateret 14de April 1735, paa 22 ½ Mrk: Smør og 15/64 td: Malts Landskyld udj dend Gaard Øfre Romsloe.

Dernest tilspurte Wollert Foerman Laug Retted med Almuen, som Eenstem/m/ig Svarede, 1st: at ingen 6te og 10de Penge i dette Tinglaug nærværende Aar er forfalden, 2det: at heller intet Arveløs Gods er tilfalden. 3de at her i Tinglauget iche findes nogen Laxsevaager

og Rødnings Pladser; Og Endelig, at her iche i Tinglauget findes nogen Haandtværcks Folck, Peber Svenne, Huusmænd og deslige som skatter eller bør Skatte.
herom Wollert Foerman var Tings Vidne begierende, som Retten bevilgede.

De Laug Rættes Mænd som Retten nestkom/m/ende Aar 1736 skal betiene, ere efterfølgende, Nafnl: Jon Øfstevold, Størck Smaadahlen, Niels Atlestad, Johannes Atlestad, Carel Walle, Niels Hambre og Mons Hambre, Saa og blef opnefnt en Ny Mand, Nafnl: Thomas Atlestad, som tilforn ey har beklæd Rætten, hvilcken Mand blef advahret af Retten, at hand nestkom/m/ende Aar indfinder sig for at beklæde Rætten som Laf Rættes Mænd!! (Mand), Saa og at hand i betids Reyser til Laugmanden for at aflægge sin Laug Rættes Mænds Eed.

Og som intet Videre var at forrette, blef Tinged for denne gang opsagt.

1735
……..
1736

1736: 125b

Anno 1736, den 5te Martj, blev holdet Exstra Rætt paa Scheje grund kaldet, beliggende j Ulvigs Kircke Sogn, følgelig Høyædle og Welbr: Hr: Admiral og Stiftbefahlnings Mand Ulrick Kaas skriftelige ordre af 27 Janurij 1736, ord for andet indført: de Laug Rættis Mænd som Rætten beklæde ære, Endre Haldanger, Iver Ourdahl, Aamund Sønnestvedt, Anders Lione, Siur Westrem, Grim Haaem, Johan/n/es Halanger, og Johan/n/es Wambem: Saa war og nerværende for Rætten Lensmanden Anders Hansen Issebreche.
hvorda fremstillede Sig for Rætten, Kongl: May:ts Foged over Sundhord og Hardanger Fogderie, Andreas Hejbergs Fuldmægtig Pedeer!! (Peder) Jensen Amble og fremlagde en Skriftl: Stevning af d: 18 Febr: nest afvigte, Saa lydende.
Deliqventen Aamun Helliesen Wiig med Hands forsvar Christopher Øven møtte for Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet, og Ellers tilstoed Deliqventen at den/n/e over ham af Fogden giorde beskyldning at have besvang[ret] sin Stifdatter Ann[a] Hans Datter, som for Rætten udstoed Dom d: 24 Nobr: 1734.
Deliqventens forsvar Christopher Aamunsen {Wiig} \Ødven/ lod indføre, Efter den af Eders Høyædelhed oplæste befahling af Høyædle og Welbaarne Hr: Admiral og Stiftbefahlningsmand Kaas, udstæd d: 27 Januarij 1736. at ieg for min broderSøn Aamun Helliesen Wiig, som med sin Stifdatter Anna Hans Datter har begaaet Leiermaal, skall stande j Rætte, da som Gud bedre dissvære her er altfor kiendelig Een gierning, saa finder ieg intet til

1736: 126

forsvar for sam/m/e min broderSøn, at uden Vj med bøn til den allmægtige og barnhiertige Gud indfalder, at hand vil bøye Hands Kongl: Maj:ts Hierte til Mildhed og Miskundhed imod den fattige Syndere, og saaleedes Allerunderdanigst underKaster os Derris Kongl: Maj:ts Allernaadigste Lovs og Forordnings Høystbydende: hvad de beskyldninger angaar som Anna Hands datter har paa Tinget for Rætten Ao: 1734. tillagt min BroderSøn, da er det noget hand aldeeles frafalder, som den der da var fraværende og intet Kunde forsvare sig, viidere har ieg

da udj den/n/e Sag som Een Enfoldig Bunde mand icke at Protæstere, men over alt haaber at finde en barmhiertig Gud og en Naadig Konge.
Actor udj Sagen Satt i Rætte efter Lovens 6 B: 13 C: 14 [art:] at faa Deliqventen vedbørlig afstraffet, og Saaleedes var Dom begierende.
Udj den/n/e Sag er Saaleedes \af os/ for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.
Deliqventen Aamun Helliesen Wiig med hands forsvar Christopher Ødven haver Selv for Rætten tilstaaet, den blodskam hand, Deliqventen, haver beganget med Sin Stifdatter Anna Hands datter, Saa Kiendes for Rætt. efter Lovens 6 B: bør Aamun Helliesen Wiig at miste Sit hovet ved Swerdet, og Kroppen at Kastis paa ilden at opbrendis, og hands boes lod at være Kongen hiemfalden.

Ao: 1736, den 9 April, blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Røcken for Østensøe skibbr:[s] Almue**, og ere de Laug Rættes mænd som Rætten betiener følgende, Peer Samsonsen Wiig, Ole Persen Torpe, {Ole} \Knud/ Nielsen Moe, Lars Olsen Hallestad!! (Kaldestad?), Arne Nielsen Torpe, Arne Siursen Hallestad!! (Kaldestad?), Johannes Diønne og Tosten Wiig: ofverværende ved Rætten Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Ole Berven og den ganske Tingsøgende Almue: er passeret som følger.

1736: 126b

Allerunderd: Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger,
om, den tillvoxende ungdoms Confirmation og bekræftelse udj deris Daabes Naade, af 13 Januarj 1736.
om, hvorleedes med Examinibus Juridicis ved Universitetet udj Kiøbenhafn til Justitiens befordring her efter skall forholdes, af 10 Febr: 1736.
om, skatternis paabud i Norge for Aar 1736 af 14 Nobr: 1735.
om, nøyere Kircke Disciplin imod Scandalense Syndere, af 23 Debr: 1735.
Geberal Pardon for alle fra Norges Riige undvigte Deserteurer, af 21 Nobr: 1735.
om De Deserteurer som nogen midler efterlader, hvorleedes der med skall forholdes, af 12 Debr: 1735.
Om det oprettede General Landets Oeconomie og Commerce Collegium, af 30 Debr: 1735.
Om jern Verckerne udj Norge og hvad der af udj Tiende skall svares, af 9 Januarij 1736.
For dem, som her efter nye Kaabber, blye og Sølv-hollige Ertz-Gruber udj Norge ville optage, anlægge og bebygge, af 19 Decbr: 1735.
Om Justitz Casses indretning, af 23 Decbr: 1735.
Om Lovens Skærpelse imod Temere Litigantes samt u-Retviisse Dom/m/ere og Procuratores, af 23 Decbr: 1735.
Patent om Høyeste Rætt i Dan/n/emark for Aar 1736, af 23 7br: 1735.
Om Havnernes istand settelse i Norge, og de der ved beskickende havne fogders forretning, af 16 7br: 1735.
Placat angaaende Toldens forhøyelse paa Krap og Kartebollers indførsel fra frem/m/ede steder, udj Dan/n/emarck og Norge, af 31 8tbr: 1735.
Forordning om en Inqvisitions Com/m/ission over det Sølvtyverie som ved Kongsberg Sølv-Verck vorder forøvet, af 27 Jan: 1736.

Dernest underdanigst læst Høye Øfrigheds ordre og befahlinger.

Peder Nielsen og Siur Jetlesen udgivene bøxsel brev, med Revers ligelydende, af 23 Febr: 1736. til Lars Olsen, paa 2 pd: 8 ¼ mrk: smør udj gaarden Norem, beliggende i Østensøe skibbr: blev læst.

(Chr)esten Olsen Nedre Wiig haver ved Stevne Vidnerne Ole Berven og Jacob Knudsen, til dette Ting, tiid og Stæd ladet Stevne og indkalde for Rætten Lars Siursen den ældre, og Lars Siursen den yngre, og Johannes Siursen Schutleberg, at møde og fremviisse derris Adkomster til Gaarden Norem {bel} og Skutleberg, begge beliggende i Wiigøers Kircke Sogn, saasom hand, Citanten, formeener Sig at være Rætte og Sande Odels mand til bemelte Gaarder:
de indstevnte møtte alle for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, Erklærede, at de gierne, for at undgaa process, vilde fremviisse derris adkomster, omenskiønt, at de formeente der til ej at være pligtig, mens om Citanten hafde nogen pretention til bem:te gaarder, da burde hand at viisse adkomst. og derpaa fremviiste Comparenterne adskillige adkomster.
efter at Citanten hafde seet sam/m/e adkomster, Erklærede hand, sagen her for Rætten at frafalde, saasom hand sam/m/e til nest stundende Tocke Tirsdag, til Aastædet Lovl: vilde indkalde, og der sin Ræt paatale.

1736: 127

Hans Olsen Lii lod læsse et skifte brev af 15 Febr: 1736, udstæd efter hands Sal: huustrue Freia Jørgensdatter, udj bem:te Skifte haver Hans Olsen arvet Jordegods udj Gaarden Lii, beliggende i Wiigøer Kircke Sogn, 17 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed, Herborg, hans datter, 8 ½ mrk: og Randvei Hands datter 8 ½ mrk: alt udj bemelte gaard med bøxsel og herlighed, efter advinant.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

d: 10 April blev Rætten atter betient. er passeret saaleedes.

Siur Olsen Steene udgivene skiøde af 9 April 1736, til Johannes Gundersen paa ½ Løb smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Steene, beliggende [i] Wiigørs Kircke Sogn, blev læst.

Fogden lod inden Rætten Examinere dette Termins skatte Restance og andre Sædvanlige Tingsvidner, og som ingen noget derimod hafde at Sige, var hand Rættens Attestation begierende.

Som ingen indfandt sig efter paaraabelse der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten ophævet for dette skibbr: den/n/e sinde.

Ao: 1736, den 12 April, blev holdet et **Lovl: Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Eide Grund, beliggende j Gravens skibbr: og Kircke Sogn, for bem:te skibbr:[s] Almue.** og blev Rætten betient af efterskrevene Eedswohrene Laug Rættis mænd, neml: Johannes Næsseim, Lars Holven, Elling Traa, Hell(ie?) Magnussen Børsem, Lars Knudsen Hagestad, A(slack) Ourdahl; Anve Torstensen Mithuus og Elling Persen Hotle: ofverværende for Rætten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hansen og meenige Almue som dette Ting søgte. passeret som følger.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger som findes Extraheret paa forregaaende fol: 126. og alle andre Høye øfrigheds ordre og befahlinger.

Fogden lader publicere den Allernaadigste Rescript fra Hans Høygrevelige Excellence Hr: Stadtholder Ranzou, af d: 2de Decbr: 1735. grundet paa Hans Kongl: May:ts allernaadigste befahling af 18 Nobr: nest forhen, angaaende ubevilgede Kroers afskaffelse, hvar!! (var) bleven publiceret.

fremkallede for Rætten Arne Monsen WasEnden, som imod Høye øfrigheds Resolutioner, og uden derris bevilling holder Kroehold paa Øfre WasEnden, hvilcken Persohn Fogden i Kraft af fornefnte Høy Kongl: befahling tilholdt, i Høyst bem:te Hans Maj:ts Høye og Hellige Naufn at endtholde Sig fra ald Kroe hold samme stæd.

Fogden forretog at forfatte en Mandskabs Roulle ofver dette skibbr:[s] unge Mandkiønd, hvorforre i dag ej nogen viidere Rættergang blev holdet.

Den 13 April blev Rætten betient med foranførte Laug Rætt.

Halsteen Ellingsen Bagne udgivene skiøde af 12 Apriil 1736. til Elling Pedersen Hotle paa 4 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Hotle, beliggende udj Eifiord Kircke Sogn, blev læst.

1736: 127b

Kongl: Maj:ts Cancellie Raad og Sorenskriver Johan Seckman Fleischer udgivene skiøde af 1 Decbr: 1735. til Ole Torstensen Sæ og Ole Olsen ibdm: paa ½ Løb 4 ½ mrk: Jordegoeds udj Gaarden Sæd, beliggende i Eif[i]ord Kircke Sogn udj Hardanger, med bøxsell og herlighed. blev læst.

Henrich Miltzou udgivene skiøde af 3 Nobr: 1735. til Anders Hansen paa 1 Løb 9 mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed udj Gaarden Store Berge, beliggende i Ulvigs Sogn, blev læst.

Primier Leintenant Wilhelm Orning udgivene Odels Transport paa Gaarden Wiig i Eifiord Sogn, til Anders Hansen Liisebreche, af 27 Febr: 1736. blev læst.

Fogden Andreas Hejberg, Ole Halsteensen Midaas og Iver Larsen Midaas, mel: dem oprettede Contract om huussene paa Gaarden Midaas i Gravens Sogn, af 26 Octbr: 1735, blev lest.

Halsteen Knudsen Bilde udgivene skiøde af 12 Apr: 1736. til Torgier Halstensen paa 21 mrk: smør, 1 g:sk:, 1 k:sk: med bøxsel og herlighed udj Gaarden Bilden i Gravens Sogn, blev lest.

Halsteen Ellingsen Bagne udgivene skiøde af 12 Apr: 1736. til Ørians Torbiørnsen paa 4 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Hotle i Eifiord Sogn, blev læst.

Niels Olmoesen Garethun udgivene bøxsel med Revers, af 13 Apr: 1736. til Christian Guttormsen Røyse paa ½ Løb smør, ½ huud og 1 f:sk: udj Gaard: Røyse i Eifiord Sogn. blev læst.

Wiglich Larsen Yttre Tvete udgivene gavebrev af 13 Apr: 1736. til Ørians Wiglichsen paa ½ Løb smør, ½ b:sk:, ½ g:sk: med bøxsel og herlighed udj gaard: Yttre Tvete i Ulvigs Sogn, blev læst.

Anders Pedersen Herrey fremstillede Sig for Rætten og Kundgiorte at hand hafde indstevnet for Rætten Helge og Arne Legre, derris Eedelige Vidne at aflægge, om nogen {er} Ejere,

anden er, end som Citanten til ½ Løb smør, og Saltskyld ad Advinant, udj Gaard: Herrey, beliggende i Eifiord Kircke Sogn i Hardanger, hvilcket Citanten er som Eeneste barn efter sine forældre Arveligen tilfalden, neml: efter Faderen 12 mrk: og efter Moderen 24 mrk: smør, og som Citanten ej Adkomst til bem:te jord haver, saa var Citant: begierende Vidnerne Eedelig afhørt, til et Lovskicket Tingsvidnes Erværvelse.

de indstevnte Comparerede, vedtog Stevningen, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed at vidne.

1: Vidne, Helge Aamunsen, boendis paa Legre, gaml: 65 Aar, efter aflagde Eed forklarede. at Anders Pedersen Herrey[s] forældre var Ejere udj Gaarden Herrey, og haver Anders ej arvet efter Faderen, mens, efter Moderen haver hand som Eeneste barn arvet ½ Løb smør, og saltskyld efter Andeel, udj Gaarden Herrey, saa Anders til sam/m/e ½ Løb er sande og Rette Ejer.

2: Vidne, Arne Chrestiansen, boendis paa Legre, gaml: 61 Aar, efter aflagde Eed forklarede, som forregaaende Vidne.

Citanten var begierende beskreven vis!! (hvis) passeret er.

1736: 128

Jørgen Svensen Sæbøe fremviiste for Rætten fællen af en gaml: Ulvf!! (Ulv) som var nyskut paa Sæb[ø]e grund, Lænet tilhørende.

Siur Tronsen Tveito og Tron Siursen Tveito, deris udgivene skiøde af 13 Apr: 1736. til Niels Siursen paa 2 Spand 6 mrk: smør Landskyld med bøxsel og herlighed i Gaarden Breche, beliggende i Nedre Følckedahlen i Gravens Sogn. blev læst.

Maritte Ivers datter Torblaa udgivene skiøde af 13 Apr: 1736. til Giermund Aschildsen paa 18 mrk: smør Landskyld uden bøxsel i gaard: Taarblaa, beliggende i Ulvigs Sogn. blev lest.

Poul Siursen Spaanem udgivene bøxsel brev med Revers af 13 Apr: 1736. til Svencke Michelsen paa 1 Løb 2 pd: 4 ½ mrk: smør i Gaard: Undeland, beliggende i Ulvigs Kircke Sogn. blev læst.

Leint: Niels Tausen fremstillede sig for Rætten paa Welærværdige Hr: Hans Høg saavelsom paa Eegne og Samtl: Sal: Magister Broses Arvingers veigne, og begierede efter forrige tiltalle, og den af Rætten paa seeneste Høste Ting Ole Jonsen Lund givene Laugdag, sagen nu at maatte forretages, fremstillede tvende Vidner, neml: Ole Asbiørnsen Tveto og Niels Joensen Maabøe, som med Eed afhiemlede, at de Lovl: for Ole Jonsen Lund i Eeget paahør haver forkyndt den af Rætten ved seeneste Ting han/n/em forrelagde Laugdag.

den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte ej, heller icke nogen paa hans veigne:

Leint: Tausen paa Citant:[s] og Egne veigne var Dom begierende saavel til Capitalens betalning som den/n/e processes omkostninger skadesløs.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citanten, Welærværdige Hans Høg, haver ved tvende Vidner beviist Lovligen at have ladet stevne og tiltalle Ole Jonsen Lund, at betale og indfrie Sin udgivene Revers af 19 Maj 17?? for den Sum/m/a 14 Rd:r. dernest er med tvende Vidner beviis[t] at den af Rætten Ole Jonsen forrelagde Laugdag er bleven ham Lovl: forkyndt, og hand inu!! (endnu) ej haver mødt, eller ladet møde til sagen at svare: Saa Kiendes følgelig Loven at Ole Jonsen Lund bør indfrie sin udgivene Revers \med 14 Rd:/, og betale Citanten den/n/e processes omkostning med 1 Rd: 4 mrk: alt inden 15 dagge efter den/n/e Dombs Lovl: forkyndelse under Nam og Excecution.

Leint: Niels Tausen fremstillede sig for Rætten paa Ærværdige Hans Høg, Eegne og samtl: Sal: Magister Broses Arvingers veigne, og paastoed efter forrige tiltalle til Ole Aamunsen Warbierg sagen i Rætte;
den instevnte Ole Aamunsen blev paaRaabt, mens, mens!!, møtte icke, ej heller nogen paa hans veigne.
Citanten fremstillede tvende Vidner, Neml: Ole Asbiørnsen Tveto og Niels Joensen Maabøe, som med opragte fingere Eedfæstede at have Lovl: forkyndt for Ole Aamunsen Warbierg, den af Rætten han/n/em forrelagde Laugdag. Citanten paastoed, at den \indstevnte/ maatte inu blive paalagt under falsmaals bøeder, at møde med sin Lanskylde

1736: 128b

Bog til neste Ting.

Afsagt.

Den indstevnte Ole Aamunsen Warbierg paaleggis til neste Ting at møde med sin Landskylde bog til sagens oplysning: Saafremt hand ej vil vente at blive anseet og straffet som Rættens foragtere.

Fogden Andreas Hejberg var begierende efter forrige tiltalle til Chrestian Olsen Modnen, sagen i Rætte,
den indstevnte Comparerede, saavelsom den med Kniiv stungene Soldat Ole Rasmussen Sæbøe: og tilstoed den indstevnte Chrestian Olsen Modnen at hand med en Kniiv hafde stucket bem:te Soldat udj armen fordj hand tog ham i haaret, og det skeede i stuen hos den Snedkier som selger øll og brendeviin udj Eifiord, hos sam/m/e de hafde sid[d]et og drucket en Løverdag aften.
Fogden lod tilførre, at som indstevnte Christian Olsen er en bekiendt fattig mand der søger Almisse hos Almuen og eier intet at betale den straff med som Lovens 6 B: 7 C: 16 art: forreskriver, saa indstillede hand til Rætten om Christian Olsen icke j den stæd bør Døm/m/is til Arbejde j Neste Fæstning en hvis tiid for sin forseelse. hvorefter hand var Dom begierende.
Udj den/n/e Sag er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt

Comparenten Christian Olsen Modnen haver her for Rætten i Eegen Persohn ustø(cke?)t og ublocket, Selv tilstaaet, med Een Kniiv at have stunget, Soldat Ole Rasmussen Sæbøe, af Capitain Møllerups Compag:, udj Armen: Saa Kiendes for Rætt, følgelig Lov: 6 B: 7 C: 15 og 16 art: bør Christian Olsen bøde til Kongen 60 lod sølv \inden 15 dagge/, {hvis icke} eller at \gaa i Jern og/ Arbejde udj neste Fæst[n]ing, indtil bem:te bøder er fortiendt.

Fogden Andreas Hejberg var begierende at den Sag ham Contra Ole Baarsen Spaanem og Ole Magnusen Øfre Leqve maatte blive forfløt indtil neste Ting; som blev for billig eragtet.

Lensmanden Anders Hansen fremstillede Sig for Rætten paa Anders Larsen Wambems veigne, og var begierende at den Sag med Citant:[s] Grander og Naboer maatte forfløttis til neste Ting. sam/m/e hands paastand blev af Rætten bevilget.

Fogden Andreas Hejberg Kundgiorde for Rætten, at hand ved stevne Vidnerne Anders Larsen Lione og Lars Siursen Øfre Hagestad haver ladet Stevne Thomas Rasmussen Sævertvet, en Eegtegift mand, Dom at lide for begangene lejermaal med Siovaar Michelsdatter Biotvedt, \som og at lide Dom er indstevnt/

den indstevnte Thomas Rasmussen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, og ellers tilstoed den/n/e gierning og Leiermaal at have beganget.
paa Siovaar Michelsdatters Veigne møtte for Rætten hindes broder Svencke Michelsen Undeland og vedtog at være Lovl: stevnet, ellers tilstoed at hands Søster hafde begaaet Lejermaal med den/n/e gifte mand Thomas Rasmussen.
Fogden sat j Rætte ofver Thomas Rasmussen Severtvedt efter Lov: 6 B: 13 C: 25 art:

1736: 129

og ofver qvinde Men/n/isket efter den forregaaende 1 art:, og var Dom begierende.
Udj den/n/e Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og
Afsagt.
Eftersom Thomas Rasmussen Severtvet, udj Sin Egtestand, efter Eegen bekiendelse her for Rætten, har begaaed lejermaal med Siovaar Michels datter: hvilcket hindes broder Svenke Michelsen Undeland og her for Rætten paa hindes veigne haver tilstaaet, Saa Kiendes for Rætt, at Thomas Rasmussen efter Lovens 6 B: 13 C: bør bøde til Kongen hans halve boes lod: og efter Høyst bem:te Lovens 6 B: 13 C: bør Siovaar Michelsdatter bøde til Kongen 12 lod Sølv inden 15 dagge under Nam og Execution. og begge at udstaa Kirckens Deciplin.

Od Helliesen Haaem hafde ved tvende Vidner indstevnet Siur Gieltnes, Hal Iversen indre Wiignæs, Knud yttre Wiignæs og Torkield Jonsen ibdm:, Sven Christophersen Waattetvet, Magnus Olsen Rottestvet!! (Rondestveit?) og Ole Magnussen ibdm: til at viisse adkomster til Slondahls støel, eller og sam/m/e efter Dom at fravige.
de indstevnte Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet: Erklærede ellers at de alle brugte den/n/e paatalte støel til derris jorder, og anden støel haver de ej, og saaleedes som de nu bruger, saaleedes haver derris formænd brugt j mands minde, ellers Erklærede, at de ingen Adkomster haver, mens, sam/m/e maa søges hos derris Ejere, som er Sogne Præsten Hr: Worm og Christopher Ødven, hvilcke icke ere indstevnte.
Citant: var begierende Sagen forfløt indtil neste Ting for at varsle vedkom/m/ende Ejere med derris Adkomster. Sam/m/e blev for billig Eragtet. Saaleedes Afskeediget.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 14 April blev Rætten atter betient.

Fogden Andreas Hejberg var begierende Sagen forfløt imod Niels og Halsteen Garratun. Sam/m/e blev for billig eragtet siden Viidnerne ej møtte for Rætten.

Fogden var begierende efter forrige tiltalle til Halsteen Nielsen Garratun, Sagen udj Rætten,
den indstevnte Halsteen Comparerede, mens den indstevnte Olmoe Møchletun, som til Vedermælle er indstevnt, møtte ej efter paaRaabelse, ej heller de indstevnte Viidner.
Stevne Vidnerne, som neste givene Laudag har forkyndt, er Ole Asbiørnsen Tveto og Niels Joensen Maabe!! (Maabøe), med Eed afhiemlede Lovl: at have forkyndt seeneste givene Laugdag for alle vedkom/m/ende.
Fogden var begierende Laugdag for de indstevnte, under derris faldsmaals bøder.
Afsag[t].
den til Vedermælle indstevnte Olmoe Møchletun, og Vidnerne Omund Lund og Britte Møchletun, forrelæggis Laugdag til neste Ting at møde, saafremt de ej vil ansees og straffes som Rættens foragtere.

Lensmanden Anders Hansen fremstillede sig for retten paa Poul Andersen Holkesvigs veigne, siden hand er syg, og forklarede at den Sag efter forrige tiltalle til Halsteen Ellignsen!! (Ellingsen) var forliigt, saaleedes at den indstevnte Halsteen Ellingsen for Rætten skall giøre Citanten en offentlig afbedelse,
den indstevnte Comparerede, og aflagde sin muntl: Afbeedelse. Hvorpaa Sagen af Lensmanden blev frafalden.

Christopher Ødven fremstillede Sig for Rætten, efter forrige tiltalle til Hal Iversen, og var begierende Sagen j Rætte.
den indstevnte Comparerede, fremlagde j Rætten et indlæg af 5 Apr: 1736. saa lydende.

1736: 129b

Citanten lagde j Rætten tvende documenter, af 16 Julj 1721 og 12 April 1736, saa lydende.
Comparent: Replicerede, at som hand fornem/m/er af oplæste documenter, saa haver Citanten nu indgiven en nye vitløftig Reigning, hvorforre hand nødis til at begiere Copie af sam/m/e for at Erklære sig, og i den anleedning begierer sagen forfløt til neste ting.
Citant: fremlagde atter et indlæg af 11 Apr: 1736. saa lydende.

Afsagt

efter Comparentens paastand bliver Sagen forfløt til Neste Ting: og skall han/n/em straxsen blive meddeelt den forlangte Copie af det indgivende.

Christopher Aamunsen Ødven haver til dette Ting, tiid og stæd ladet indstevne Hald Iversen Wiignes, Dom at liide fordj hand haver hugget af den unge fuhre skoug, uden Citant: som Jorddrots tilladelse, og af sam/m/e fuhre giordt bøegaarden (: eller gierdet :), og endelig at betale ham den/n/e processis omkostning: til Vidner udj Sagen er indstevnt Siur Joensen Westrem, Ole Joensen ibdm:, Salamon Halgiersen Torblaa og Torchiel Joensen yttre Wichnes.
den indstevnte Hall Wichnæs Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet:
de indstevnte Vidner Comparerede:
Citanten paastoed den/n/em under Eed afhørte. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed at udsige.
Comparenten erklærede at være fornøyet med Vidnernes førelse.
1: Vidne, Siur Joensen Westrem, boendis paa Westrem, gaml: 51 Aar, Efter aflagde Eed forklarede, at hand hafde seet unge fuhre værre giort bøegaard af paa Wiignæs, mens hand hafde icke seet at Hald hafde afhugget dem af, ellers forklarede at der var older skoug til gaarden, hvoraf der kand hugges til bøegierdet, og er der hugget 100 unge fuhrer, som efter Vidnes beste siun er ungefæhr {de 3 Aar} hugget Ao: 1732. 33 og 34. og var nogle af fuhrene Kraagede og nogle beene (: eller lige :).
2: Vidne, Ole Jonsen Werstrem, boendis paa Westrem, gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed forklarede som nest forregaaende Vidne.
3: Vidne, Salamon Halgiersen, boendis paa Torblaa, gl: 29 Aar, efter aflagde Eed forklarede, icke at have seet Hald {I..} Iversen hugge i skouen, mens havde vel seet nest afvigte Aar at lige!! (ligge) i bøegaarden 23 unge fuhre, som var hugget paa et Aars tiid, og der laa andre smaa fuhre som var Eldre hugget, mens de hafde hand icke talt, og kunde der kiøres baader!! qvister og older til bøegaard, uden at hugge unge fuhrer.
4: Vidne, Torchield Olsen!! (Joensen?) yttre Wichnæs, boendis paa yttre Wichnæs, gl: 47 Aar, efter aflagde Eed forklarede som neste 3 Vidne.
Citanten fremlagde tvende bøxsel breve med Comparentens paateigne[de] forskrivelse, den eene af 7 Martj 1722. den anden af 27 Martj 1736. ord for andet saa lydende.

Comparenten var begierende Sagen forfløt til neste Ting, for at faa en der kand gaa i Rætte for ham
her med var Citant: fornøyet, hvorforre Sagen blev forfløt.

Giermund Aschildsen udgivene afkald af 14 Apr: 1736. til Lensmanden Anders Hansen for værende formynderskab for Giermunds hustrue, blev læst.
Bertel Worm, Sogne Præst for Gravens Præste gield, hands udgivene bøxsel brev med Revers, af 14 Apr: 1736. til Endre Halstensen Garetun paa 1 Spd: smør i gaarden Qvammen, beliggende

1736: 130

i Eifiord Kircke Sogn, blev læst.
Ole Odsen Sæd udgivene gave brev af 13 April 1736. til Torfind Olsen paa et Spand smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Sæd, i Eifiord Kircke Sogn, blev læst.
Lars Ericksen Kierland udgivene skiøde af 13 Apr: 1736. til Om/m/und Iversen Wichnes paa 2 Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Kierland i Gravens Kircke Sogn, blev læst.
Knud Knudsen Tveito udgivene pante Obligation af 13 April 1736. til Ole Asbiørnsen Tveto for 44 Rd:r laante penge imod det underpant af 2 Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Tveto, beliggende i Eifiord Kircke Sogn, blev læst.
Fogden Andreas Hejberg udgivene bøxsel brev af 14 Apr: 1736. til Giermund Askieldsen paa 13 ½ mrk: smør, ½ Løb salt udj gaarden øfre Torblaa, i Ulvigs Kircke Sogn, blev læst.

Siur Gunnersen Jeltnæs haver til dette ting ladet Stevne Od Helliesen Haaem, Dom at lide til at betale for 18 tylter tøm/m/er efter accort \med/ 30 Rd:r ved stuben!! (stubben) som det ligger, foruden den/n/e Processes omkostning.
den indstevnte Compareerede, vedtog at være Lovl: stevnet, svarede, at hand gierne vilde holde accorten, mens Citanten hafde bort taget en stock, derforre hafde hand icke vildet blive ved accorten.
Citant: var begierende de Vidner, neml: Lensmanden Anders Hansen og Daniel Leqve, som hand hafde indstevnet udj Sagen Eedelig afhørt:
sagen blev for Rætten forliigt. saaleedes at Comparent: betaler Citant: de paastevnte penge til KrosMisse i høst, processens omkost: blev {og} betalte af Comparenten.

Fogden fremlagde de Sædvanlige Tingsvidner til Examination, som ingen der imod hafde at sige, saa var hand Rættens Attestation begierende, som ej kunde negtes ham, mens blev efterkom/m/et.

Efter trende ganges udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for den/n/e gang ophævet.

Ao: 1736, d: 17 April, blev holdet **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Utne for Kingserviig skibbr:** og blev Rætten betient af efterskrevene Eedsworene Laug Rættismænd, naufnl: Ole Reesetter, Arne Winæs, Sylfest Alsager, Siur Haastabøe, Knud Rogdeberg, Lars Torgielsen Age, Lars Svartvedt og Torgier Alsager. ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Torgilds House og Tingsøgende Almue. er passeret som følger.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger som er Exstraheret paa fol: 126: og andre Høy øfrigheds ordre.

Ett Skiftes brev af 23 Febr: 1736. efter Sal: Ingeborg Robbersdatter, hvorudj kom/m/er 2 ½ Løb smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden nedre Berven i Ullensvangs Kircke Sogn, til deeling imel: efterfølgende, neml: Isach Pedersen 5 Spand, Ole Isachsen 1 pd: 2 mrk: Peder Isachsen 1 pd: 2 mrk: Isach Isachsen 1 pd: 2 mrk: Sigri Isachsdatter 12 mrk:, som er tilsam/m/en 2 ½ Løb, blev læst.

Capitain Burgrafs udgivene pante Obligation af 2 Decbr: 1735. paa 105 Rd:r, imod til underpant hands iboende huusser staaende paa Lofthuus, som pantsættis Velærværdige Hr: Niels Winding, Sogne Præst til Kingservig, blev læst.

Ole Gierdrum, Sogne Præst til Strandebarm, hands udgivene bøxsel brev med Revers, af 22 Martij 1736. til Elling Joensen Aackre paa 6 mrk: smør, 1 g:skind udj gaarden Aackre i Ullensvangs Sogn, blev læst.

1736: 130b

Fogden Andreas Hejbergs udgivene bøxsel brev af 21 Octbr: 1735. til Arne Østensen paa ½ Løb 3 ¾ mrk: smør udj gaarden Lutrum, beliggende i Kingserviig skibbr: blev læst.

Peder Haaversen Urem udgivene \gave brev/ {skiøde} af 16 Apr: 1736. til Aamund Pedersen paa 1 Løb 2 ¼ mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Urem i Kingservig Sogn, blev læst.

Anne Larsdatter, Svend Berven, Jacob Espeland, Haldor Joensen Mælland, og Amund Berven, Derris udgivene skiøde af 16 April 1736. til Peder Christensen paa 4 pd: 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed, og 10 ½ mrk: Salts Landskyld, udj gaarden øfre Berven, beliggende i Ullensvangs Kircke Sogn, blev læst.

Ole Svendsen indre Jaastad udgivene skiøde af 17 Apr: 1736. til Lars Svendsen Eidnes paa 1 pd: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed udj Gaarden Ednæs i Ullensvang Kircke Sogn, blev lest.

Guttorm Jordahl udgivene skiøde af 16 April 1736. til Daniel Chrestensen paa 1 pd: 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Eitrem, beliggende i Odde Kircke Sogn. blev lest.

Isach Pedersen udgivene skiøde af 16 April 1736. til Ole Isachsen paa 5 Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden nedre Berven, beliggende i Ullensvangs Kircke Sogn, blev læst.

Joen Halversen Langesetter og Torbiørn Siursen Bue, Derris mel: hi[n]anden oprettede Odels Mageskifte brev af 16 April Ao: 1736. blev lydeligen oplæst.

Hellie Oppedahl, Gunder Pedersen, Peder Pedersen Frøsvig og Jørgen Torgiersen Sandven, derris udgivene skiøde af 16 Apr: 1736. til Samson Pedersen Frøsvig paa 1 Løb 14 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Frøsvig i Ullensvangs Sogn, blev læst.

Christopher von Krog, Obrist Leintnant, udgivene skiøde til Helje Monsen Hambre, Knud Aadnesen Semb og Ole Amunsen Grytting, af 28 Octbr: 1735. paa Røddahls!! (Røldahls) Annex Kircke med tilligende jordegoeds og herlighed, blev læst.

Kongl: Allernaadigste skiøde af 8 Febr: 1734. til Christj Gunders datter pa[a] 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsel udj Gaarden Lofthuus i Ullensvangs Sogn, blev lest.

Christj Gunders datter og Michel Aamundsen, [derris] udgivene skiøde af 5 April 1734. til Erick Larsen Helleland paa 2 pd: 18 mrk: smør med bøxsel udj Gaarden Lofthuus, Ullensvangs Sogn, blev læst.

…che, Sogne Præst til Dom Kircken udj Bergen, hands udgivene bøxsel brev af 17 Nobr: 1735. til Wegleg Tostensen paa 1 Løb smør, 1 b:skind udj Gaarden Mochestad i UllensWangs Sogn, blev læst

Halsteen Pedersen Strand udgivene skiøde af 16 April 1736. til Peder Halsteensen paa ½ Løb smør, 1 g:skind med bøxsel udj gaard: Strand, blev læst.

Guro Olsdatter Aagre, Lars Appolde, Ole Joensen Qvæstad og Elling Joensen Aachre, derris udgivene skiøde af 17 Ap: 1736. til Aamund Knudsen paa 2 ½ Spd: smør med bøxsel udj Gaarden Espe i Ullensvangs Sogn, blev lest.

Guro Ols datter Aachre, Lars Appolde, Ole Joensen Qvæstad og Elling Joensen Aachre, derris udgivene skiøde af 17 Apr: 1736.

1736: 131

til Knud Espe paa 2 ½ Spd: smør med bøxsel udj gaarden Espe, blev lest.

Lars Torstensen Degrenes udgivene skiøde af 17 Apr: 1736. til Joen Larsen paa 3 Spd: smør med bøxsel udj gaarden Degrenæs, blev lest.

Iver Aamunsen Degrenes udgivene gave brev af 16 Apr: 1736. til Omund Iversen paa 1 pd: 1 mrk:, 5/22 huud og 25/44 Løb salt med bøxsel udj gaarden Mouge, Ullensvangs Kircke Sogn, blev lest.

Endre Nielsen Oppedahl udgivene skiøde af 17 Apr: 1736. til Joen Wiglichsen paa 2 pd: 7 mrk: smør med bøxsel udj gaard: indre Jaastad, blev lest.

Proclama af 13 April 1736, angaaende Sal: Maren Iversdatters Ambergs arvinger, inden Aar og dag at indfinde dem.

Ole Haagensen Sandven udgivene skiøde af 9 April 1736. til Peder Olsen paa 1/3 Spd: Smør med bøxsel udj gaard: Utne, blev lest.

Skiftes brevet efter Sal: Torbiør Michelsdatter af 27 Febr: 1736. blev lest, og befantes at være udlagt jordegoeds, Jacob Chrestensen udj Gaarden Eitrem 1 Løb 12 17/24 mrk: med bøxsel og herlighed, Ett Plads kaldet Tvet Øde, Christen Jacobsen 21 ½ mrk: jorde goeds med bøxsel i gaarden Grønsdahl, Michel Jacobsen 21 mrk: i bem:te Gaard, Samson Jacobsen ligeleedes 21 mrk: Siri Jacobsdatter 10 ½ mrk:, Torbiør Jacobsdatter 10 ½ mrk: og Margrethe Jacobsdatr: 10 ½ mrk: alt udj bem:te Grønsdahl med bøxsel.

Skiftes brevet efter Sal: Joen Aamunsen af 21 Octbr: 1735. blev lest, og befantes at være jordegoeds udj gaarden Hagen i Røddahls Kircke Sogn 2 pd: smør med bøxsel og herlighed, saavelsom underligende Nave Lie kaldet, sam/m/e blev Deelt til Encken Gunnilde Ormsdatter 1 pd: Omun Joensen 12 mrk: Grof Jonsdatter 6 mrk: og Ragnilde Joensdatter 6 mrk:

Peer Olsen Jaastad efter forrige tiltalle til Synne øfre Qvale for 3 Rd: 3 mrk: 8 s: fremstillede sig for Rætten og var begierrende Sagen i Rætte,

den indstevnte Synneve Nielsdatter øfre Qvale Compareerede, vedtog Laugdag at være Lovl: forkyndt.

{Citanten} \Peer Jaastad/ forklarede paa Citantens Johannes Jørgensens Veigne at bem:te Johannes hafde {laant} \leveret/ den indstevnte Encke Synneve Nielsdatters Mand, Sal: Joen Asbiørnsens øfre Qvale, først i Kriigens tiid 5 Rd:r udj forvaring.

Sagen blev inden Rætten forligt saaleedes, at Encken betalte strax 1 Rd: og efter haanden vilde betale de Resterende 2 Rd: 3 mrk: 8 s: hvormed Citanten var fornøjet, og eftergav ald processens omkaastning udj Sagen.

Lars Joensen Qvalvigen fremstillede sig for Rætten, og leverede et skriftl: Stevnemaal af 3 Martj 1736. hvorudj hand tiltaller hands broder Torbiørn Qvalvigen, Dom at lide saavel for

processens omkostning, som til at efterkom/m/e den forEening som de imel: hinanden om den af dem paaboende jord haver indgaaet, stevningen er saa lydende.
den indstevnte Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet;
Citanten lagde i Rætte et indlæg af 28 Januarij 1736. saa lydende. Citanten lagde j Rætten et skifte brev af 23 Junij 1735. hvorudj derris forEening er inddraget ord for andet, saa lydende.

1736: 131b

Sagen blev inden Rætten forligt og afgiort.

Jacob Germunsen Bustetun fremstillede sig for Rætten paa Samtl: Arvingers Veigne efter Sal: Gurj Einersdatter Tvet, og kundgiorde at hand ved Stevne Vidnerne Lars Torgieldsen og Jon Torgildsen haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Ole Larsen Aga, Dom at liide {saavel til Processens} til at fra sig levere 1 Sølvbelte, 2 sølv skeer, 1 sølv søllie og 2 Rd:r j penge, og noget lærret umaalt, som Sal: Gurj Einers datters Søn, Sal: Einer Larsen Tvet, haver nedlagt hos den indstevnte Ole Larsen Aaga!! (Agas) datter Sigri Olefsdatter da hand friide til hinde, sambt at betale den/n/e process[es] omkostning,
den indstevnte Ole Larsen Aga blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne.
stevne Vidnerne med Eed og opragte fingre afhiemlede Stevning[en] at have den Lovl: forkyndt for Ole Larsen Aga[s] boepæll, og det udj hands Eeget paahør:
Citanten var Laugdag begierende.

Afsagt

Sagen gives Rom til Neste Ting, og bliver Ole Larsen Aga paalagt til sam/m/e tiid at møde til Sagen at svare. saa haver og Citanten Lovl: til bem:te tiid at lade warsle Sirij Olefs datter for Rætten at møde til Sagens nermere oplysning, da der med skall omgaaes Lovgemæss.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til j Morgen.

Den 18 April blev Rætten atter betiendt, er passeret saaleedes.

Ole Haldorsen Espe udgivene bøxsel brev med Revers, af 18 Apr: 1736. til Ole Knudsen Isberg paa ½ Løb smør udj Gaard: Isberg, blev lest.
Admiral og Stiftambtmand Ulrick Kaass udgivene Previlegium paa Krem/m/er leje og Giestgiveri udj Odde Sogn, af 17 Febr: Ao: 1736, til Broder Møller, blev lest.
Torbiørn Joensen indre Qvalvigen indgaaende forEening brev af 17 April 1736 med sin broder Lars Joensen, om halv[e] jorden udj Gaarden indre Qvalvigen, blev lest.
Henrich Jørgensen Eide, Tobiør!! (Torbiørn?) Eittrem og Jacob Eittrem, derris udgivene skiøde af 17 Apr: 1736. til Jacob Freim paa 2 pd: 1 5/18 s:(?) mrk: smør udj Gaarden Freim, blev lest.

Maritha Lars datter Ednæs haver ved Stefne Vidnerne Joen Torgieldsen og Østen Helland ladet stevne og tiltalle Helje Heljesen fordj hand med hinde haver haft Legemlig omgiengelse, for Dom at lide, til at betale bøder for sig og Citantinden:
den indstevnte Helje Heljesen Comparerede, vedtog at være Lovl: Stevnet, og altdeeles frasagde sig skyldig udj den/n/e Sag at være, paastoed Citantinden burde Lovl: ofverbeviisse ham Sagen, eller at undgielde efter Loven.
Citant: Erklærede at have indstevnt et Vidne, naufnl: Karj Haavers datter, som skall have langt!! (lagt) j sengen hos Citantinden da Comparenten skall have giort den/n/e gierning, paastoed at bem:te Vidne maa blive Edelig Examineret,

det indstevnte Vidne Comparerede. Eedens forklaring blev for Vidnet oplæst og formanet sin sandhed at vidne.
bem:te Vidne Karj Haaversdatter, efter aflagde Eed vidnede at være gaml: 30 Aar, tienende hos Lars Ednæs, forklarede

1736: 132

At nest afvigte som/m/er 1735, {var} 14 dagge efter Ste Hans, var Vidnet paa Ednæs støel med Maritha, og da kom Helje Heljesen Reisende Øster fra, og lagde sig j sengen hos dem, og det var ganske lyst, saa Vidnet saa hvad hand giorde, og da saa Vidnet at Helje laa paa Maritha, mens Vidnet saa icke at hindes skiorter var oppe, thj hun laa j dem (: som ellers kaldes stack :), heller icke hafde Vidnet seet at Helje laa imel: hindes been, mens vel ovenpaa hinde, og at Rompen gick paa ham, mens, om hand hafde giort noget, veste hun icke, thj hun hørte icke et ord af dem, {ell} vel siunes hun at de veskede!! (hviskede) sam/m/e[n], mens Vidnet kunde icke hørre eller forstaa noget deraf, heller icke saa eller hørte Vidnet at Maritha i nogen maader vægrede sig eller beklagede sig i nogen maader, hviidere kunde Vidnet efter lang og nøye Examen ej forklare. ingen af parterne hafde noget videre at tilspørge dette Vidne. hvorforre det blev fra Retten entleediget.
Citantinden forklarede ellers at det var nogle ugger efter St: Hans da Helje Heljesen var hos hinde paa fieldstøelen og hafde omgiengelse med hinde, og da skulle Helje lovet hinde, at dersom hand maatte have sin villie med hinde, saa vilde hand svare til hvad der efter fulte, hvorpaa hun lod ham have sin frihed.
Comparenten Helje Heljesen aldeeles imodstoed den/n/e skam/m/elige beskyldning af Citantinden, og er alle bekiendt at dette Men/n/iske saaleedes skam/m/elig har beløget andre, hvorforre hand paastoed at hund maatte blive Exemplariter afstraffet.
Citantinden tilstoed efter tilspørsel af Comparenten, om hun icke tilforn saaleedes skam/m/elig hafde paasag[t] andre Mandfolck, hvortil hun svarede for Rætten, at det var bekiendt det hun tilforn saaledes haver beskyldt Iver Pedersen Bleje, Soldat ved Capitain Bargrafs Compagnie;
efter saadan hindes bekiendelse og skar\n/agtige beskyldning paastoed Comparenten frikiendelse Dom, og at Citantinden maatte blive vedbørlig afstraffet.
Citantinden forklarede efter tilspørgelse, at hun inu!! (endnu) ej har fornommet sig at være svanger, og icke heller har Helje haft med hinde at giøre siden forgangen som/m/er, heller icke findes hos hinde nogen Kiendsgierning at hun skulde være swanger.
{Som ingen af par}
Fogden tilspurte Helje Heljesen, om hand udj den/n/e Sag søgte dette Qvinde Men/n/iskes Ære, Comparenten svarede, at hand aldeeles icke paastoed hindes Ære, at vorde hinde fraDømbt, mens paastoed at hun maatte vedbørl: afstraffis og kom/m/e ud af Fogderiet.
Som ingen af Parterne hafde viidere udj Sagen at indføre, saa bliver udj den/n/e Sag saaleedes for Rætt Kiendt,

Dømbt og Afsagt.

Citantinden Maritha Lars datter haver vel ved Vidnet Karj Haavers datter beviist at Helje Heljesen haver lagt paa Maritha Lars datter nest afvigte som/m/er

1736: 132b

efter Ste: Hans tiid, mens sam/m/e Vidne \kand ej/ forklare {ej} nogen virkelig gierning at {have} \være/ begaaet af Helje Heljesen, disuden findes ej nogen Kiendsgierning paa Maritha Lars datter til den/n/e gierning, og Comparenten aldeeles sagen fragaar, beviisser med Maritha Lar[s] datter Eidnæs Eegen bekiendelse, at hun saaleedes forhen haver beskyldt Een

anden, og saaleedes Aabenbaret sin Eegen skam, og efter Lov: 6 B: 13 C: 6 art: giort sig selv til en horre, mens som Comparenten Helje Heljesen for den/n/e af Citant{en}\inden/ giorde beskyldning, at hand med hinde skulde have haft Legeml: omgiengelse, ej paastaar den yderste straf over Citantinden Maritha Larsdatter, saa kand hun dog efter Eegen bekiendelse ansees for et Løsagtig Men/n/iske. Saa Kiendes for Rætt efter Lovens 6 B: 13 C: 3 art: bør Maritha Larsdatter udstaa Kirckens Disciplin og Forviisses Fogderiet, og bør den/n/e beskyldning af Maritha Larsdatter over Helje Heljesen ej kom/m/e Comparenten Helje Heljesen til nogen præjudice eller fornermelse paa hands ærlige goede Naufn og Røgte. Processens omkaastning som nu allerede er giort eller her efter anVendis paa Maritha Larsdatter, udj Sagen, betales af hindes Eegendeeler.

(Morten?) Isachsen Reesetter lod lysse penge mangel til 2 pd: \20/ mrk: smør udj Gaarden Tøssedahl udj Odde Kircke Sogn beliggende, og det paa sine Stifbørns veigne.

Broder Møllers udgivene Pante Obligation af 16 Febr: 1736. stoer 400 Rd:r udstæd til Peder Duberg i Bergen, med det underPant udj Gaarden Bustethun, og de udj Odde staaende Giestgiver huusser. blev oplæst.

Fogden lod Examinere Restanserne og de Sædvanlige Tingsvidner, og som ingen noget der imod hafde at Erindre, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev vedtaget.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, saa blef Rætten for dette skibbr: den/n/e sinde ophævet.

Ao: 1736, den 20de April, blev holdet et **Almindel: Waar, skatte og Sage Ting paa Gaard: Wiig for Jondahls skibbr:** og blev Rætten betient med efterskrevene Eedsworene Laug Rættis mænd, Naufnl: Berge Brattebøe, Joen under Hougen, Jackob Eicken, Ole Swosand, Jackob Backe, Ole Prestegaard, Od Brattebøe og Ludvig Hvidesten, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmande[n] Johannes Wiig og den Tingsøgende Almue. er saaledes passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaad: Forord: som findes Extraheret paa fol: 126. og andre Høye øfrigheds ordre.

Østen Nielsen BratEspe og Sven Tostensen Mit Sexe, [derris] udgivene skiøde af 22 Octbr: 1735. til Lars Arnesen Eichen paa 1 Løb smør med bøxsel udj Gaarden Eichen i Hærand beliggende, blev lest.

Johannes Haldanger udgivene bøxsel brev med Revers, af 18 April 1736. til Siur Gutormsen paa 1 Løb smør i Gaard: Sætvet, blev lest.

Fogden Andreas Hejbergs udgivene bøxsel brev af 29 Debr: 1735. til Ole Joensen Berge paa 22 ½ mrk: smør, ¼ td: Salt, j gaard: Berge, blev lest.

Lars Iversen Samland udgivene skiøde af 20 Apr: 1736. til Iver Larsen paa 16 mrk: smør ud:!! (uden) bøxsel j gaarden Samland nedre Thun, blev lest.

1736: 133

Torsten Torstensen Strøm/m/esteen lod lesse en Odels forretnings Afhandling passeret paa Gaarden Eide d: 22 April 1735 og følgende dage, hvorudj befindes at bem:te Torsten Torstensen er bleven Ejende til 3 Spd: smør med bøxsel udj Gaarden Eide, ved et venl: forlig.

Gutorm Bergesen Wasel {hav} fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd haver ladet Stevne og indkalde Gierdt Bache og Johannes Olsen Samland, derris Eedelig Vidnesbyrd at aflægge om hvor nær Citanten er beslegtet med sin forlovede Fæste Møe Guro Samsondatter, ofver sam/m/e at erlange et Lovskicket Tings Vidne:
de indstevnte Vidner Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet, hvor forre Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet ved Sandhed at blive.
1ste Vidne, Gerdt Erichsen, boendis paa Bach[e], gaml: 50 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Gutorm Bergesens Moder Gurj er {Sø} FuldSøster til Guro Samsondatters Moder Ingeborg, saa at Gutorm Bergesen og Guro Samsonsdatter ere Kiødelig Søskende børn, og hver avlet af Sin Søster.
2: Vidne, Johan/n/es Olsen, boendis paa Samland, gaml: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.
Citanten var begierende beskreven hvis passeret er, under Rættens Haand og Sigel.

Hellie Sæverhage, Iver Selsvig, Peder Samsonsen øfre Vig, Zigri Nielsdatter Haldanger og Gierdt Bache, derris udgivene skiøde af 20 Apr: (1736?) til Lensmanden Johannes Nielsen Wiig paa 1 Løb smør Landskyld udj et Plads kaldet Tvetedahl, som er en SæterStøhl, blev lest.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins skatte Restance og de sædvanlige Tingsvidner, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at sige, var hand Rættens Attestation begierende. som blev efterkom/m/et.

Som ingen var der vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten for dette Tinglau ophævet.

Ao: 1736, den 21 April, blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Ringøren udj Hardanger, Lysse Closter Jurisdiction**, blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsworene Laug Rættismænd, neml: Hellie Baarsen Oppedahl, Aamund Jacobsen Oppedahl, Endre Beggevig, Lars Knu[d]sen Oppedahl, Erick Uhreim, Østen Oppedahl, Johan/n/es Siursen Oppedahl og Michel Aamunsen Oppedahl, ofverværende Forvalter og MedEjer til Lysse Closter, Henrich Hansen Formans Fuldmægtig Wollert Forman, og Lensmanden Peer Endersen Uhrem, med Tingsøgende Almue. og er passeret saaleedes som efterfølger.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger,
1ste: af 14 No: 1736!! (14 Novbr: 1735) om skatternis paabud i Norge for Aar 1736,
2de: af 9 Januarij Ao: 1736. angaaende Jernverckerne udj Norge, og hvad der af udj Tiende skal svares,
3de: af 25 Nobr: 1735. anlangende hvilcke Persohner herefter af Rættens betiente i Trunhiems Stift skall hendøm/m/is til Arbejde j Trundhiems Tugt og Verck huus,
4de: af 21 Nobr: 1735. General Pardon for alle fra Norges Riige unvigte Deserteurer,
5te: af 19 Debr: 1735. for Dem, som herefter nye Kaaber, blye, og Sølvhaltige Erts gruber udj Norge ville optage, anlægge og bebygge.

Henrich Hansen Forman udstæde bøxsel brev med Revers, af 11 Apr: 1736. til Philippus Knudsen, paa 1 pd: 16 ½ mrk: smør udj Gaard: Trappetun, blev lest.

Torchiel Oppedahl fremviiste fællen af en voxsen Ulfv, som hand nyligen haver skutt paa Gaarden Oppedahl.

Lars Svensen Sæbøe hafde i ligemaade skutt en Ulfv, fuldvoxsen, og det paa Gaarden Sæbøe. som Almuen bevidner.

Ole Endersen Sæbøe hafde og skut en fuldvoxsen Ulfv paa S(æbøe). om disse tvende Ulfve vidne[de] Tollef Krogevig.

1736: 133b

Som ingen var, efter trende gange udRaabelse, der vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten for dette Tinglau ophævet.

Ao: 1736, den 23 April, blev Rætten betient paa Gaarden Røtten, beliggende udj Kingservig Kircke Sogn og skibbr:, Hardanger Fogderie j Bergens Stift, udj Een Odels Trættis forhandling imel: begge Opsidderne paa bem:te Gaard, neml: Hans Ericksen og Contra Jacob Joensen, angaaende 1 pd: smør, 1 ½ \Løb/ Salt, og 9 mrk: smør ubøxslet goeds, alt herudj Gaarden Røtten, hvortil Citanten Hans Ericksen paa Sin Hustrues Sigri Joensdatters Veigne formeener sig at være nermeste Oddels berettiget.

den indstevnte Jacob Joensen Compareerede, vedtog at være Lovl: stevnet før Juel Ao: 1735 til dette Aars Toche Tirsdag:

Formedelst dette Aars Waar Tinge har Dom/m/eren ej førren j dag den/n/e forRetning kundet {imod} forretage.

{Comparenten Jacob} Lensmanden leverede j Rætten Fogdens Opnævnelse paa de Laug Rættis mænd som Rætten beklæder, naufnl: Siur Lotte, Olle Torbiørnsen ibdm:, Iver Guttormsen Utne, Ellef Joensen ibdm:, Hellie Monsen Housse, Olle Joensen øfre Qvale, Lars Ednæs og Lars Olsen Helleland, ofverværende ved Rætten Lensmanden Torchiels Housse.

Citanten forrestillede at hands Koenes MorFader var Sal: Magnus Røtte. hand ejede heele Gaarden Røtte med Odell og Ejendom, Den Sal: Mand hafde tvende Søn/n/er, Naufnl: Torsten Magnussen og Joen Magnussen, bem:te Torsten Magnussen var Elste broder, og er ved døden afgangen efterladt sig en datter ved Naufn Anne Torstensdatter, sam/m/e qvinde haver Een datter ved Naufn Sigri Joensdatter, som er Citantens Huustrue: Den anden Sal: Magnuses Søn var Joen Magnussen, som var yngste Søn, er og Død, og efterladt sig Een Søn Naufnl: Jacob Joensen, som er den Citanten haver indstevnet til at tage imod Løsnings penge for ovenmelte jord her i Gaarden Røtte.

Comparenten lod tilførre, at hand ickun var Ejende til de tvende parter af det omtvistede, og hands Søster Brita Joensdatter Ejede Een tredie deel, og hindes formynder var ej stevnet.

den umyndiges Formynder Gunner Siursen Bu, Compareerede for Rætten, Erklærede paa den umyndiges veigne at hand udj sagen uden stevnemaal vilde tage til giendmælle, og underkaste Sig Rættens kiendelse og Dom.

Citanten viiste penge for Rætten, og tilbød Comparenterne om de vilde tage imod Løsnings penge: hvor til Comparenterne svarede Nej. at de ej tog imod penge førren de saa hvad a{n}dkomster Citant: hafde. Citant: Erklærede det hand ingen Oddels Vidner hafde, mens

lagde j Rætten efterskrevne Documenter, neml: 1 skiøde af 5 Januarij 1668. nock et Gave brev af 23 Octbre: 1702: fleere Adkomster Erklærede Citant: ej at have.

1736: 134

Comparenterne fremlagde et gave brev af 23 Octbr: 1702. som var ord lydende med forregaaende. Ellers fremlagde j Rætte Ett skifte brev af 27 Januarij 1720, som er efter Comparent:[s] Sal: Fader, der med at beviisse at der ved hands brug følger ofverbøxsel.
Citant: lod tilførre at Rætten herved vilde nøye Observere at Jacob Joensen icke haver fanget nogen Roelig hæft!! (hævd) paa dette omtvistede goeds, siden det Ao: 1720 efter Sal: Joen Magnussen, som var Jacob Joensens Fader, er gaaen udj Skifte og deeling. j det øfrige var Dom begierende, formodende, at nyde Løsnings Rætten, siden hans Hustrue er af Elste broder, og Comparent: af yngste broder. dog tilbøed hand inu!! (endnu), om de indstevnte vilde tage imod Løsnings penge, vilde hand indgaa forliig med dem.
Comparent: Erklærede nej, at de ej vilde tage imod penge, mens underkastede Dem Dom.
Efter lang sam/m/entalle bleve parterne forligte for Rætten, og med haandeband bekræftede derris forEening saaleedes. Jacob Joensen Er of.. v…, som og tilstaar at den/n/e jord, som er 1 pd: smør, 1 ½ Løb Salt, med ofverbøxsel af 8 mrk: smør, efter gave brevet af 23 Octbr: 1702, haver været hands FadersFader, Sal: Magnus Røtte, sande Oddel, som et Eldgaml: skiøde af 5 Januarij 1668, lest til Tinge d: 14 Martj 1673, nermere bevidner, mens som Citant:[s] Hustrue Sigri Joensdatter er Sal: Magnus Røttes Elste Søn, Sal: Torsten Magnussens Datterdatter, og Comparent: Jacop Joensen med sine medArvinger er Sal: Magnus Røttes yngste Søn, Sal: Joen Magnussens børn, og Sam/m/e efter gave brevet af 23 Octbr: 1702 formeente at have fanget Oddels hæft, da dog den/n/e hæft ej for Roelig hæft kand \an/sees, siden dette jorde {brev} goeds efter skifte brevets udviis af 27 Januarij 1720 efter Sal: Joen Magnussen er bleven skift og Deelt, saaleedes at Comparent: Jacob Joensen haver arvet 16 2/3 mrk:, Magnus Joensen 16 2/3 mrk: og Britte Joensdatter 16 2/3 mrk: Saa her af Erfahres den paa {paa}beraabte hæft, ej for Roelig kand ansees: Mens Odelen {bør} og Løsnings Rætten bør følge Citantens Hustrue Sigri Joensdatter, hindes børn og Arfvinger, hvilcket Jacob Jonsen og den umyndiges Formynder Gunner Bu her for Rætten j K[i]erlig forliig tilstoed Citant:[s] Hustrue Sigri Joensdatter, at Odel og Løsnings Rætten skulde tilhørre hinde og hindes Arvinger Saaledes at nu faar Citant: til Løsning paa Sin huustrues veigne 1 Spand smør, med ofverbøxsel og herlighed efter andeel, for 5 mrk: marcken,

1736: 134b

Som hand straxsen tiltræder, bruger og beholder til Odel og Ejendom, de øfrige 2 Spd: smør, med ofverbøxsel efter andeel, beholder Jacob Joensen til Ejendom sin lifves tiid, og Naar hand ved døden afgaar, da nyder Citant:[s] Hustrue Sigri Joensdatter eller hindes Arvinger bem:te 2 Spd: til Løsning, Odell og Ejendom for 5 mrk: marcken. Saa blev og j forEeningen sluttet, at Citant: Hans Ericksen skall give Jacob Joensens Moder {Li} Elisabeht, saa lenge hun lever, et lidet støcke Ager, kaldet dug, mens naar hun ved døeden afgaar, da at falde igien til Hans Ericksens brug. Og skall dette forliig holdes ubrødelig under 10 Rd:r[s] bøder til de fattige, som straxsen udReedes og betales af den som bryder sam/m/e forliig, og det under Nam og Excecution. Processens omkostning angaaende, da betaler Citant: Rætten efter Kongl: Allernaadigste Reglement af 1708 med 5 Rd:r, hvoraf Jacob Joensen og Gunner Buu efter forEening betaler Citant: Hans Ericksen det halve med 2 Rd:r 3 mrk: inden 15 dagge under Nam og Ececution.

Ao: 1736, d: 26 April, blev Rætten betient paa Gaarden Haatvedt, beliggende j Wosse Præstegield, Wangens Kircke Sogn, Bøer Otting, udj Bergens Stift, udinden Een Oddels trættis Afhandling, som formeedelst andre Embedets forretning[er] af Sorenskriveren ej førren i dag har kundet forretaget, Retten blev betient med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættismænd, Naufnl: Wiching Gielle, Ole Hillerstvedt, Siur Wiche, Siur Ronve, Stephen ibdm:, Lars Birche, Anders Lioe og Colgier!! (Holgier) Ullestad. og det imel: Torgier Borsen Lioo Contra Ole Rasmussen Nesthuus. for Rætten var Nerværende biøgde!! Lensmanden Wiching Tvilde.

Citant: Torgier Borsen forrestillede, at den/n/e gaard Haatvedt var Hands Sal: Fader, Sal: Bor Torgiersen, Rætte og Sande Odell, som udj Skifte efter bem:te Bor Torgiersen blev udlagt til Citant:[s] Moder Helje Pedersdatter /: som nu haver den indstevnte Ole Rasmussen Nesthuus til ægte :/ for 12 Rd:r. sam/m/e gaard skylder 1 pd: eller 24 mrk: med bøxsel og herlighed, {og som det haver} hvilcken den indstevnte Ole Rasmussen, som haver til ægte Citant:[s] Moder, haver vildet solt til frem/m/ede, da som Citant: formeener at det er hands sande Odell, haver hand forhen paastaaet Løsning, mens hands Stiff Fader Ole Rasmussen haver,

1736: 135

eller skall have, paastaaet af Citant: forbem:te jord 120 Rd: da hand dog jorden haver efter Citant:[s] Sal: fader for 12 Rd:, disuden, at her ingen herlighed findes, undtagen nogen liden smaa fuhre skoug til huusfornød, saa og at huussene nu er forRaadnet og staar til nedfalds, uagtet \alt dette,/ forklarer Citant: dog at have budet sin Stiff Fader Ole Rasmussen 40 Rd:r for bem:te gaard, for at undgaa Process, mens som oftbem:te Ole Rasmussen i mindel: her til ej har vildet ladet sig formaa, forklarer Citant: at have for Juul 1735 ladet stevne oftbem:te Ole Rasmussen til Toche Tirsdagen indværende Aar her paa Aastædet at møde, Dom at undgielde, til at imodtage Løsnings penge for bem:te jord Haatvedt, eftersom det j skiftet efter Citant:[s] Sal: Fader er udlagt, samt at betale ham den/n/e processis omkostning:

Den indstevnte Ole Rasmussen Comparerede for Rætten og forklarede at være gaml: udlevet Mand der lidet kunde see og mindre høre, altsaa var begierende at hands Swoger Siur Larsen Hæve, som og her for Rætten var nerværende, maatte gaa j Rætte for ham og til Sagen, Svare,

Afsagt,

Formeedelst Ole Rasmussen er en gaml: og Swag mand, saa bliver den/n/e hands giorde paastand af Rætten for billig Eragtet.

Comparent: Siur Larsen Hæve lagde i Rætten et Skriftl: indlæg af 17 Apr: 1736. saa lydende. Ellers tilstoed Comparenterne at være Lovl: Stevnet for Juuel 1735. Dernæst lagde Comparent: j Rætte en skriftl: beskickelse af 22 Febr: 1736. saa lydende.

Citant: Torgier Borsen Erklærede imod disse tvende af Comparent: i Rætten lagde documenter, at de, siden hand hafde Stevnet til Odel og Eeiendoms Rætt, haver overtalt den/n/e Lars Qvale til at giøre dette avins bud, og kand hand, neml: Citant:, bevisse med heele Almuen at den/n/e Lars Qvale ej er Mand, eller vederhæftig, for 10 Rd:, langt mindre for 110 Rd:r. Endelig lagde Citant: i Rætte gaml: skiøde, skrevet paa Pergement, datteret d: 3 Julj 1643. læst til Ting d: 4 Octbr: Ao: 1665. der med Citant: beviiser at det haver tilhørt hands Farfaders Fader, og siden haver det stedse ukieret føldt den liinie.

Sagen blev inden Rætten med haand og haande band forliigt saaleedes, at Citant: gav Ole Rasmussen 38 Rd:r for gaard: og Selv betaler Processens omkostning for den/n/e Rætt. bem:te 38 Rd:r blev inden Rætten betalt til Ole Rasmussen.

1736: 135b

Ao: 1736, den 1 Maj, blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Bolstadøren for Evangers Almue:** blev Rætten betient med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, naufnlig Ole Furrenæs, Johan/n/es Tøssen, Ole Førre, Halvord Øfstedahl, Knud ibdm:, Ole Horvig, Johan/n/es Stamnes og Joen Mugaas. ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Jessen, Lensmanden Niels Horvigen og den Tingsøgende Almue, hvor da er passeret, saaleedes som følger.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger, neml:
1ste: af 14 Nobr: 1735. om Skatternis paabud j Norge for Aar 1736,
den 2den: af 16 Septbr: 1735. A[n]langende Havnernes j stand sættelse j Norge,
d: 3de: af 23 Septbr: 1735. Patent om Høyeste Rætt j Dan/n/emrk: for Aar 1736.
d: 4de: General Pardon af 21 Nobr: 1735 for alle Norske Deserteurer.
d: 5te: af 31 Octbr: 1735. Placat om Toldens forhøyelse paa Krap og Karteboliers indførsel udj Dan/n/emrk: og Norge,
d: 6te: af 25 Nobr: 1735. om de Persohner i Trunhiems Stift som skall hendøm/m/is til Arbejde i Trunhiems Tugthuus.
d: 7de: af 12 Decbr: Ao: 1735. om de Deserteurer som i Norge nogen Midler efterlader.
d: 8de: af 19 Debr: 1735. for dem som her efter nye Kaabber, blye, og Sølvholdige Erts gruber udj Norge ville optage.
d: 9de: af 23 Decbr: 1735. Angaaende Een Justitz Casses indretning.
d: 10de: af 23 Decbr: 1735. om Lovens skærpelse imod Temere Litigantes, samt uRætviisse Dom/m/ere og Procuratores.
d: 11de: af 23 Decbr: 1735. om Kircke(ns) Disciplin imod Scandaleuse Synder.
d: 12de: af 9 Januarij Ao: 1736. Angaaende Jern verckerne udj Norge, og hvad der af udj Tiende skall svares.
d: 13de: af 27 Januarij 1736. anlangende Een Ingqvisitions Commission over det Sølvtyverie som ved Kongsberg Sølv-Verck vorder forøvet.
d: 14de: af d: 13 Januarij 1736. angaaende den tilvoxende ungdoms Confirmation og bekræftelse udj derris Daabs Naade.
d: 15de: af d: 30 Decbr: 1735. om det oprettede General Com/m/erce Collegium.
d: 16de: af 10 Febr: 1736. anlangende hvorleedes med Examinibus Juridicis ved Unniversitetet udj Kiøb:haufn til Justitiens befordning her efter skall forholdes.
Underdanigst publiceret Een placat af 10 Febr: 1736 om Sessionen for indeværende Aar.
d: 2de: af 19 Nobr: 1735. om Korn Taxten for det Aar 1735.

Welærværdige Gerdt Geelmuydens udgivene bøxsel seddel med Revers, af 2 Januarj 1736. til Ole Wiig paa 1 Løb smør udj Gaarden Wiig, beliggende j Wasværens Tinglau. blev læst.
Niels Joensen Horvey udgivene bøxsel seddel med Revers, af 1 Maj 1736. til Siur Nielsen paa ½ pd: smør udj gaard: Wasenden, blev læst.
Anders Henricksen Jørnevigen udgivene bøxsel seddel med Revers, af 1 Maj 1736. til Ole Hendricksen paa 1 Spd: smør udj Gaarden Jørnevigen, blev lest.

1736: 136

Siur Lien udgivene skiøde af 1 Maj 1736. til Jacob Siursen {paa} paa 1 pd: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Berge, blev lest.
Henrich Paaske og Ole Knudsen Sævalstad, derris udgivene skiøde af 2 Maij 1735. til Knud Andersen paa 1 pd: 3 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Sevalstad. blev læst.

Ole Knudsen Roe udgivene bøxsel seddel med Revers, af 1 Maj 1736. til Knud Siursen paa ½ pd: smør udj Gaard: Roe, blev læst.
Jacob Siursen Berge udgivene skiøde af 1 Maj 1736. til Gulich Siursen, paa ½ pund smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Rødland. blev lest.
Abraham Forman, Niels Larsen Aasem og Jacob Knudsen Trefald, derris udgivene skiøde af 12 April 1736. til Johannes Haldorsen paa 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Nesseim. blev læst.
Niels Larsen Aasem udgivene Oddels Transport af 14 Apr: 1736. til Johannes Haldorsen paa 18 mrk: smør udj Gaard: Nesseim, blev læst.
Magne Aldahlen og Siur Nielsen Wasende, [derris] udgivene skiøde af 1 Maj 1736. til Lars Joensen paa 21 mrk: smør med bøxsel og herlighed j Gaard: Wasenden, blev lest.
Skifte brevet af 3 Nobr: 1735. efter Sal: Arne Joensen, blev lest. og befunden at Maritha Nielsdatter haver arvet jordegoeds udj gaarden Vasenden 13 mrk: med bøxel og herlighed, og Joen Arnesen haver arvet udj bem:te gaard 12 mrk: med bøxsel og herlighed.
Skifte brevet af 4 Nobr: 1735. efter Sal: Gulich Olsen, blev lest. og befunden at Guri Jacobsdatter haver arvet 9 mrk: jordegoeds, Jacob Gullichsen 2 mrk:, Ole Ibdm: 2 mrk:, Iver ibdm: 2 mrk:, Knud ibdm: 2 mrk: og Kari Gullichsdatter 1 mrk: jordegoeds, alt udj Gaarden Schorve med bøxsel og herlighed efter andeel.
Knud Knudsen udgivene skiøde af 1 Maj 1736. til Torckel Knudsen paa 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Øfstedahl. blev lest.

Den Sag imel: Jacob Styve Contra Størch Colbensen forfløttes efter parternes forlangende til Neste Ting.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige Ræstancer for denne Termin, og som ingen imodsigelse var, forlangte hand Rættens Attestation.

Som ingen var der efter opraabelse vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten ophævet.

Ao: 1736, d: 3 Maj, blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Wangen paa Woss**, og blev Rætten betient {af} med Efterskrevene, Eluf Flage, {K} Johannes Opheim, Knud Hæfte, Holger Ullestad, Ole Sondve, Stephen Mælve, Siur Kindem og Tosten Færry, alle Eedsworene Laug Rættes mænd, ofverværende Fogden Andreas Hejberg!! (Jessen?), Lensmanden Wiching Tvilde og den Tingsøgende Almue. er passeret Saaleedes.

Allerunderdanigst publiceret alle Kongl: Allernaadigste Forordninger og Placater, samt Høye øfrigheds ordre, som alt findes Extraheret paa fol: 135.

Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel seddel med Revers, af d: 17 Decbr: 1735. til Knud Haagensen paa 1 ½ Spd: udj gaard: Reime i Rundahlen beliggende, blev lest.
Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel seddel med Revers, af 7 April Ao: 1736. til Niels Olsen paa 2 Løber 18 mrk: jord udj Gaarden Dolven paa Dyrvedalen, blev lest.

1736: 136b

Skifte brevet af 22 Nobr: 1735. efter Sal: Synneve Johan/n/esdatter, blev lest, og befunden at Niels Kielsen haver arvet 7 5/7 mrk: jorde goeds med bøxsel og herlighed udj Gaarden

Mørqve: Johannes Olsen arvet 13 mrk: jordegoeds uden bøxsel og herlighed j gaarden Nessem, og Brøtteva Johan/n/esdatter 6 mrk: jordegoeds udj bem:te gaard.
Skifte brevet af 23 Nobr: 1735. efter Sal: Maritte Larsdatter, blev lest, og befunden at Knud Nielsen haver arvet 1 Spd: jordegoeds udj gaarden Biørgo med bøxel og herlighed, og 4 ½ mrk: jordegoeds udj gaarden Mæringen: Trond Johannesen haver arvet 1 ½ Spd: smør med bøxsel og herlighed j gaarden Biørgo.

Fogden Continuerede med Skatternis oppebørsel, hvorforre ej videre j dag bliver forretaget.

d: 4 Maj blev Rætten betient med foranførte Laug Rætt.

Joen Torbiørnsen mit Mielde udgivene skiøde af 3 Maj 1736. til David Johansen paa 1 pd: smør med bøxsel og herlighed j gaard: Stuerjord, blev lest.
Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel seddel med Revers, begge af 7de April 1736. til Siur Siursen, paa 1 Løb udj gaarden Ræne, blev lest.
Skifte brevet af 22 Nobr: 1735. efter Sal: Sverqve Torbiørnsen, blev lest, og befunden at Joen Torbiørnsen og Peder Torbiørnsen for derris fordring udj boen er udlagt 1 pd: jordegods udj gaarden Stuerjord med bøxsel og herlighed, for 36 Rd:r.
Skifte brevet af 21 Nobr: 1735. efter Sal: Lars Larsen, blev lest, og befunden jordegoeds udj gaarden Sællem 14 mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel til 4 mrk: andre Ejere tilhørende, {ble} bem:te jordegoeds er deelet imel: Arvingerne, og haver Een hver til sin lod arvet bøxsel og herlighed, samt overbøxsel alt efter andeel, neml: Encken Anne Mikelsdatter 7 mrk:, Arve Larsen 1 ½ mrk:, Lars Larsen 1 ½ mrk:, Baar Larsen 1 ½ mrk:, Brytteve Larsdatter 5/6 mrk:, Gertrud Larsdatter 5/6 mrk:, og Sigvor Larsdatter 5/6 mrk: jordegoeds.
Biskop Oluf Borneman udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 5 Januarj 1736. til Niels Pedersen paa 1 pd: 3 mrk: udj gaard: Seim, blev lest.

Som Fogden Continuerede med skatterne, saa blev j dag ej videre forretaget.

Den 5 Maj blev Rætten atter betient. er følgende passeret.

Jacob Eilefsen Helland og Erick Jackobsen Helland, derris mellem dem opRettede wilkaar brev af 4 Maij om Gaarden Helland, for dens afstaaelse. blev inden Rætten lest.
Capit: Jens Nordahls udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 22 Febr: 1736. til Anders Andersen paa 1 Løb udj gaarden Nedre Win/n/ie, blev lest.
Skifte brevet af 24 Nobr: 1735. efter Sal: Sigri Knuds datter, blef lest, og befunden jordegoeds udj Gaarden Houge 2 pd: 4 mrk: smør med bøxsel og herlighed, og overbøxsel til 6 mrk: andre Ejere tilhørende. (Af?) bem:te jordegoeds er først en deel udl: til Creditorer, nemlig, Capitain Nordahl 1 pd: 4 mrk:, Halle Bryn 6 mrk:, Iver Helleve 6 mrk:, Hermand Helleve 2 mrk: alt med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel efter andeel. Resten af bem:te jordegoeds er udlagt til Arvingerne, neml: Niels Knudsen 6 mrk:, Jørgen Nielsen 1 mrk:, Knud Nielsen 1 mrk:, Omund Nielsen 1 mrk:, Ingeborg Jørgensdatter ½ mrk:, Magnilde Nilsdatter ½ mrk: alt med bøxsel og

herlighed, efter andel af overbøxselen tillige.

Som Fogden Continuerede med skatterne, saa var ej nogen der vilde gaa j Rætte, hvorforre Rætten blev ophævet indtil førstkommende Mandag.

Den 7 Maij blev Rætten atter betiendt, er passeret saaleedes.

Lars Tormosen Stoere Soue udgivene skiøde af 5 Maj 1736. til Knud Ericksen paa 1 Løb 9 mrk: smør med bøxsel og herl: udj Gaard: store Soue, blev lest.
Knud Ericksen stoere Soue og Lars Tormosen ibdm:, derris mel: dem oprettede wilkaar brev af 5 Maj 1736. for Gaarden Stoere Soue[s] Afstaaelse.
Ole Rasmussen Nesthuus udgivene skiøde af 7 Maj 1736. til Torgier Rioe paa 1 pd: smør med bøxsel og herligh: j Gaard: Haatveten, blev lest.
Hinrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 12 Debr: 1735. til Anve Joensen paa 2 ½ Løb smør j Gaarden Scherve, blev lest.
Skifte brevet af 6 Martj 1736. efter Sal: Michel Andersen, blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj Gaarden Lie, indre {f} Thun, 1 Løb 1 Spand med bøxsel og herlighed, som Anders Michelsen haver arvet, og udj bem:te gaard, andet Thun, 1 pd: 7 mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel til 8 mrk: andre Ejerere tilhørende: hvilcket Encken Thorend Josephsdatter haver (arvet?).
Skifte brevet af 5 Martj 1736. efter Sal: Lars Bottolfsen, blev lest, og derudj befunden jordegoeds j Gaarden Ræne Et pd: uden bøxsel og herlighed, hvoraf Encken Barbro Siursdatter haver arvet 12 mrk:, og Niels Larsen 12 mrk:, alt uden bøxsel.
Knud Mickelsen, Mathias Giersqval og Størck Nordqval, derris udgivene skiøde af 7 Maj 1736. til Stephen Mickelsen paa 1 ½ Løb 3 mrk: smør med bøxel og herl: j gaard: Græfle, hvor til og følger overbøxsel til et pd: Præsteboels goeds, blev lest.
Biskop Oluf Borneman udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 28 Maj 1735. til Gulich Aadsen paa 5 Spd: smør j Gaard: Grove, blev lest.
Skifte brevet af 18 Nobr: 1735. efter Sal: Niels Knudsen, blev lest, og udj befunden jordegoeds j Gaard: indre Tackle 21 mrk: smør med bøxsel og herl:, som er udlagt til følgende Arvinger, Naufnl: Encken Anbiør Larsdatter 11 mrk:, Knud Nielsen 4 mrk:, Omund Nielsen 4 mrk:, og Ingeborg Nielsdatter 2 mrk:, alt med bøxsel og herl: efter andeel.

Madame Theting udj Bergen efter forrige tiltalle til Niels Bryn, lod begiere Sagen forfløt indtil Som/m/er Tinget, j haab at træffe Eett forEening med Sin Contrapart.

Stephen Michelsen Grævle udgivene pante Obligation af 14 Martj 1736. paa Capital 100 Rd:r, laant af Magister Jørgen Harboe imod underpant udj Gaard: Grævle 1 Løb 63 mrk: smør. blev lest.

Capitain Jens Nordahl, som medEjere til den saa Kaldede Apostels Leeding med Rættighed til Sigt og Sagefalds bøder, efter forrige tiltalle til Knud Brynildsen, var begierende Sagen j Rætte:
den indstevnte Knud Brynildsen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.
Steffnevidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaard

1736: 137b

med Eed og opragte fingre bevidnede Lovl: at have forkyndt for Knud Brynildsen, {den af Rætten} ved hands boepæl j Eeget paahør den af Rætten paa Høste Tinget han/n/em givene Laugdag, saa og tillige Stevnet ham, Dom at anhøre:

Citant: var Dom begierende, og paastoed at den indstevnte for sin forseelse efter Loven maa blive anseet og stevnet, saavelsom og at nyde Erstatning for Processens omkostning.

Afsagt

Sagen bliver til Dombs optagen indtil imorgen, som er d: 8 Maj, da parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Capitain Jens Nordahl, som medEjere til Sigt og Sagefald over den saa kaldede Apostels Leeding, efter forrige tiltalle til Knud Stephensen mit Ringheim, paastoed den Sag i Rætte,

den indstevnte Knud blev paaRaabt, mens hvercken møtte eller lod møde.

Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaard Eedfæstede at de Lovl: haver stevnet Knud Stephensen, Dom at lide og undgielde, og er hand ved Mundtl: Stevning bleven varslet for sin boepæl i Eeget paahør.

Citant: lod tilførre: følgelig Sagens omstendighed og førte Vidner, kand Knud mit Ringheims forrestillelse udj den/n/e Sag, neml: at sligt hands forøvede slagsmaal imod Tambour Ole, skulle være skeet af løstighed og icke af nogen vred hu, formeener Citanterne icke kand have nogen skind af billighed, men meere giver anleedning til Adskillige slags Intrige(ns?) at practicere, om dette Knud Ringheims ugrundende kand have nogen sted, var det at befrygte at mange i landet kand overfaldis og ilde Tracteris med hug og slag, og til slutning vilde slige uRoelige hoveder forrestille, at det ickun var af løstighed og deslige Snack, anskiøndt hand dog slig slagsmaal har forøvet paa en Søndag: derforre paastoed at hand ved Dom maa blive vedbørlig Afstraffet saavel for sagen som processens omkostning.

Afsagt.

Sagen bliver optagen til Dombs indtil i Morgen, som er d: 8 Maj, da parter: haver at møde, Dom at anhøre.

Capitain Jens Nordahl, som Ejere til Sigt og Sagefald over den saa kaldede Apostels Leeding, efter forrige tiltalle til Iver Gallefsen Berre og Knud Jacobsen Reime, var begierende Sagen j Rætte,

de indstevnte blev paaRaabt, mens mødte icke, ej heller lod møde.

1736: 138

Stevne Vidnerne Niels Rongsgard og Kield Larsen Lii, med opragte fingre Eedfæstede Lovligen at have forkyndt den af Rætten givene Laugdag for Iver Berre og Knud Reime, i derris Eegne paahør og for en hvers boepæl, og tillige varslet Dem til at anhøre Vidner, og dernest Dom at undgielde.

Citant: paastoed de indstevnte Vidner, som er Chrestj mit Berre, Britte Knuds datter Reime, Ellef Schiple, Johannes Fladeqval, Lensmanden Wiching Tvilde, Eedelig afhørt.

af disse indstevnte Vidner Comparerede ickun {Johannes Fladeqval og} Lensmanden Wiching Tvilde. for ham blev Eedens forklaring oplæst, og formanet {derris} \Sin/ Sandhed at vidne. forklarede at hand aldeeles intet hafde i Sagen at vidne, som hand ej hafde været nærværendis da dette er passeret: mens strax der{hen da hand} efter at dette er passeret, haver den mand, neml: Knud Reime, som er bleven stucket, sent sine Kleder til Lensmanden, lige saa blodige som (de vare), til Vidnesbyrd, og sam/m/e Kleder vil hand levere j Rætten j morgen.

Citant: var begierende Sagen udsat til i Morgen, det mand kand faa Klæderne i Rætten, saa og for at fornem/m/e om Vidnerne vil møde. Citant:[s] paastand blev anseet, og Sagen forfløt til i Morgen.

Capitain Jens Nordahl, som medEjere til Sigt og Sage fald over det saa kaldede Apostels goeds, efter Seeneste Kiendelse udj den Sag angaaende Siur Odsen Grove og Hans Hustrue Cari Lars datter: fremlagde Sogne Præsten Magistr: Jørg: Harboe: Attest om naar bem:te Persohner ere Copulerede, og naar derris barn er Chrestnet: bem:te Attest er saa lydende.
Af de indstevnte Comparerede ingen, ej heller lod de møde.
Citant: paastoed endelig Dom, saavel for bøderne som Processens omkostning, allerhelst hand til den/n/e tiid atter har ladet dem Lovl: warsle ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgaard:
bem:te Stevne Vidner Eedfæstede at de Lovl: har varslet Siur Grove og hands huustrue Cari Lars datter for derris boepæll j Cari Lars datters paahør.
Citant: paastoed Eendel: Dom.

Afsagt.

Efter Citant:[s] paastand bliver Sagen til Dombs optagen indtil i Morgen, som er d: 8 Maj, da parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Capitain Jens Nordahl, som medEjere til Sigt og Sagefald over det saa kaldede Apostels goeds, haver til dette ting, tiid og Sted ladet Stevne ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgard, og indkalde Ole Andersen Lødve og hands huustrue Aasse Johans datter for fortilig

1736: 138b

Sam/m/en leje, samt processens omkostning, Dom at undgielde.
de indstevnte Comparerede icke, ej heller lod møde.
stevne Vidnerne med Eed Afhiemlede stevningen Lovl: at have forkyndt for Ole Andersen og hands huustrues boepæll j Ole Andersens Eeget paahørt.
Citanten var begierende Laugdag til Neste Ting.

Afsagt.

Ole Andersen Lødve og hands huustrue Aasse Johan/n/es datter paalæggis her for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting, og til Sagen at svare, da enhver skall vederfahris hvad Ræt er.

Capitain Jens Nordahl, medEjere til Sigt og Sage fald over det saa kaldede Apostels goeds, haver ved muntl: Stevning til dette ting, tiid og sted ved Stevnevidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgard ladet stevne og indvarsle Lars Iversen Grove og hands huustrue Cari Andersdatter for fortilig sam/m/en leje, Dom at u[n]dgielde saavel til bøder som Processens omkostning.
de indstevnte blev paaRaabt, mens som ingen svarede, saa med Eed og opragte fingre afhiemlede Stevne Vidnerne Stevnemaalet at være Lovl: forkyndt for Lars Iversen og Cari Anders datter {boepæll} paa øfre Skutle, vor!! (hvor) de tiener, i derris madmoders paahør, Cari øfre Schutle.
Citant: var Laugdag begierende.

Afsagt.

Lars Iversen Grove {bliver} og Carj Anders datter bliver paalagt for Rætten at møde til neste Som/m/er Ting, sambt til Sagen at svare.

Capitain Jens Nordahl, medEjere til det saa kaldede Apostels goeds Sigt og Sage fald, haver ved mundtl: Stevning til dette ting, tiid og Sted ladet Stevne ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgard, og vardsle Aamund Johansen øfre Schutle og hands huustrue

Ragnild Iversdatter, for fortiilig sam/m/en leje, Dom at u[n]dgielde saavel til bøder som processens omkostninger.
de instevnte efter paaRaabelse hvercken møtte eller lod møde.
Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at være Aamund Johansen og Ragnild Iversdatter Lovl: forkyndt for derris boepæl i Aamunds Eeget paahør.
Citant: paastoed Laugdag.

Afsagt.

Efter Lovens bydende bliver Aamund Johansen og Ragnild Iversdatter paaLagt for Rætten at møde til Som/m/er Tinget og til Sagen at svare.

1736: 139

Capitain Jens Nordahl, medEjere til Sigt og Sage fald over Apostels goedset, haver til dette ting, tid og Sted ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Niels Rongsgard, med mundtl: Stevning ladet Stevne Anders Torgersen lille Ringheim og hands huustrue Britte Larsdatter for fortillig sam/m/en leje, Dom at undgielde saavel til bøder som processens omkostning.
de indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.
Stevne Vidnerne med Eed afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for indstevntis boepæll i begge derris Eeget paahør.
Citant: var Laugdag begierende.

Afsagt.

Efter Citant:[s] paastand bliver Anders Torgiersen og Britte Lars datter paalagt for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting, til sagen at svare.

Knud Giernæs efter forrige tiltalle til Niels Giernes fremstillede sig for Retten og var begierende Sagen til Dombs efter forregaaende afhørte Vidner.
den indstevnte Niels Giernæs Comparerede for Rætten og var begierende Sagen udsat, og at hand kunde faa Copie af de førte Vidners udsigende til besvarelse.

Afsagt.

Sagen forfløttis til neste Ting, den af Comparenten forlangte Copie skall blive ham meddeelt.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 8 Maj blev Rætten atter betient.

Udj den Sag imel: Citanterne for Sigt og Sage fald over det saa kaldede Apostels goeds, og Contra Knud Brynelsen Schutle, er saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af Citant: bleven beviist ved trende Vidner, som acten udviser, at Knud Brynelsen Schutle med en Knøttet haand haver slaget Iver Knudsen i hovedet. Saa Kiendes for Rætt efter Lovens 6 B: 7 C: 8 art: bør Knud Brynelsen bøde til Sigt og Sagefalds Ejerne trende 6 lod sølv, samt processens omkostning med 10 mrk: danske inden 15 dage under Nam og Excecution.

Udj den Sag imel: Ejerne for Sigt og Sage fald over det saa kaldede Apostels goeds, og Contra Knud Stephensen mit Ringheim, er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Acten udvisser at de trende Vidner som udj den/n/e Sag ere afhørte, forklarer at de ej haver fornum/m/et nogen Vrede imel: Tambour Ole Aamunsen og Knud Stephensen da de brødes

med hin anden, disuden haver disse tvende og for Rætten forklaret at de ej Søgte hin anden med Process; men som Citant: for Sigt og Sage fald, ved anførte trende Vidners forklaring beviisser, at Knud Stephensen haver taget Ole Aamunsen i haaret, og det tredie Vidne Dønat Brynels datter forklarer at Knud haver sagt til Ole,

1736: 139b

Det skal du have fordj du har lovet mig ildt: hvor af nocksom Erfahris, at under den/n/e bryden haver været øndskab!! (ondskab); saa Kiendes for Rætt følgelig Lov: 6 B: 7 C: 8 art: bør Knud Stephensen bøde til Citant: trende 6 lod sølv, og betale processens omkostning med 1 Rd:r inden 15 dage under Nam og Execution.

Udj den Sag mel: Ejerne for Sigt og Sagefald over det saa kalde[de] Apostels goeds, og Contra Siur Odsen Grove med Hustrue {Carj Lars datter} er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af Citant: ved tvende Vidner bleven beviist, den af Rætten seeneste givene Laugdag at være Siur Odsen Grove med huustrue {Carj Lars datter} Lovl: forkyndt: der nest beviisses med Sogne Præsten Magistr: Jørgen Harboe[s] Attest at bem:te Siur Odsen med Huustrue er copulerit d: 21 Junij 1733. og haver haft derris barn til den hell: Daab d: 27 Octbr: sam/m/e Aar. Saa Kiendes for Rætt efter Lovens 6 B: 13 C: 1 art: bør Siur Odsen bøde til Sigt og Sage falds Ejerne 4 ½ lod Sølv, og hans Huustrue Carj Lars datter 2 ¼ lod sølv: Saa betaler de begge den/n/e processis omkostning med 1 Rd:r 4 mrk: alt inden 15 Dage under Nam og Execution.

Citant: Capit: Nordahl var begierende Sagen i Rætte imod Iver Berre og Knud Reime.
Lensmanden Wiching Tvilde fremviiste for Rætten en graa trøye og en strjskiorte, som Knud Reime haver haft paa da hand med en Kniv af Iver Berre er bleven stucket, og befantis at Kniven var gaaen igiennem oppe ved halsen i den høyere skuldere, og var et stoert hull igien/n/em Klederne, og meget blod paa Klederne.
Citant: paastoed først at det her sidende Laug Rætt, saavelsom den tilstæde værende Almue, som nu haver seet den Kniv stungene Knu[d] Reimes Kleder, vilde dragis til minde hvor uChristelig den indstevnte Iver Berre haver overveldet forbem:te Knu[d] Reime, med Kniv skierende og Kniv sting nest leden Aar paa Gaard: Øfsthuus. Citant: Reserverede sig til nest holdende Ting inu!! (endnu) at indstevne foranførte Vidner, og nermere sin i Rætte sættelse begiere Laug dag for alle vedkom/m/ende.

Afsagt.

Den indstevnte Jacob!! (Iver) Berre, og Knud Reime, bliver efter Citant:[s] paastand forrelagt Laugdag til neste Ting \til Sagen at svare/. Saa bliver og Vidnerne Chresti mit Berre, Britte Knuds datter Reime, Ellef Schiple og Johannes Fladeqval forrelagt Laugdag til neste Ting at møde, derris Vidne at aflægge under bøders forbrydelse efter Loven: da videre med Sagen skall omgaaes Lovgemæs.

1736: 140

Capitain Jens Nordahl, medEjere til Sigt og Sagefald over det saa kaldede Apostels goeds, haver til dette Ting, tiid og Sted ladet stevne Axel Olsen Skierven for begangen lejermaal med hands Søskende barn Ragnilde Larsdatter Mæland, begge Dom at undgielde efter Loven, saavel for derris begangne forseelse som processens omkostning.

den indstevnte Axel Olsen Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet.
ellers møtte for Rætten hands Fader Ole Axelsen Skierven og Ragnilde[s] Fader Lars Hognesen Mælland, som Erklærede bægge, \hver/ at have \{hver}/ {Een} Een Søster til Egte. tilstoed at derris børn haver begaaet lejermaal med hinanden som K[i]ødelig Søskende børn.
Cit: Sat i Rætte, eftersom det bevisses at Axel Olsen Skerven haver begaaet lejermaal med Ragnilde Lars datter Melland, hands Moders Søster datter, Saa paastaaes i følge Lovens 6 B: 13 C: 13 art: at begge bør afvisses bøyden, og at enhver af den/n/em saaledes Kand Separeres, hvorved slig uChristelig sam/m/en leje maatte hæm/m/es og andre til Exempel kand blive vedbørlig Afstraffet. hvorom paastaaes Dom, samt Dom/m/ens beskrivelse at maatte bekom/m/is for videre at faa slig forargelig levnet Exeqveret og udført.
Udj den/n/e Sag er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Efter som Axel Olsen ej haver Kundet modsige det hand jo haver beganget Leiermaal med Sin Moders Søster datter Ragnilde Lars datter, og begge derris Fadere, neml: Ole Axelsen Skierven og Lars Hogensen Mælland, her for Rætten haver tilstaaet dette lejermaal og Løsagtighed af derris børn, som {hver} er af tvende Søstere, at være beganget: Saa følgelig Lovens Allernaadigste bydende dens 6 B: 13 C: 13 art: bør Axel Olsen og Ragnilde Larsdatter at Arbejde paa Fisker lejen, hver udj 3 Aar, og saa langt {at} Separeris at ej nogen sam/m/enkomst skee Kand i bem:te trende Aar.

Capitain Jens Nordahl haver ved Stevne Vidnerne Knud Ericksen og Ole {O} Ullestad ladet stevne til dette Ting, tiid og stæd Knud Nielsen Finne til at indfrie Sin udstædde Obligation af 9 Decbr: 1715 paa Capital 95 Rd: med Resterende Renter, til skadesløs betaling, saa og for Tiende Korn som hand skall have borget for 12 Aar siden, for de Sum/m/a 13 Rd:r 4 mrk: 14 s: samt den/n/e forAarsagede Processis omkostning.
den indstevnte Knud Finne blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde:
Stevne Vidnerne med Eed og opragte fingere Afhiemlede den/n/e Muntl: Stevning at være Lovl: forkyndt for Knud Finne[s] boepæll i hands Eeget paahør.
Citant: paastoed Laugdag.

Afsagt.

Knud Nielsen Finne bliver af Rætten paalagt til Nest stunden[de] Som/m/er Ting at møde og til Sagen at Svare.

1736: 140b

Opsidderne paa Berge fremstillede for Retten efter forrige tiltalle til Hermun Josephsen og Peder Ingebrichsen lille Røtte, og var begierende Sagen i Rætte.
de indstevnte Comparerede efter forregaaende forrelæggelse, og Erklærede at de hafde troe og Vidnet til Løvdahls støel, neml: Størck Reqve, Lars Hæve, Siur Hæve, Peer Reqve, Johannes Honve, Mons Gillerhuus, Tormoe Aamunsen Gillerhuus og Giertrud Mons datter: hvilcke alle om den/n/e støel kunde vidne.
Citanterne var begierende at derris Contraparter vilde førre bem:te Vidner, for at beviisse hvad Rætt de haver til den af dem Selv tagende frihed, for dermed at forkorte tiiden og processens omkostning. derpaa Citanterne fremlagde et Tingsvidne af d: 22 7tbr:(?) 1598. hvor med de beviisser derris Adkomst til bem:te Løvdahls teigen. sam/m/e er saa lydende.
Comparenterne Erklærede at ej møtte fleere end som 2 af Vidnerne, hvilke hand bad maatte afhøres, de andre vilde Comparenterne lade varsle til neststundende som/m/er Ting.
Vidnerne blev antagne \og/ afhørte med Citanternis Consens.

1: Vidne, Størck Reqve, boendis paa Reqve, gaml: 60 Aar, forklarede at have hørt af sin Sal: Fader Elling Pedersen Berge, boendis paa Berge i øfre Thun, at sige, at de ej støelte j Løvdahl, men lejte!! (leiede) sig støel hos Størck Wete, og den støel ejde(?) Listre!! (Lisseim?), og hafde Vidnet hørt sine forældre sige siden de var opadlet paa Berge, at needre Thunet ejde i Løvdahl, og lille Røtte ejede ud med det lille vand kaldet Rouetiøne, liggende under Røe Berge, sam/m/e at tilEjne sig, mens icke støelte lille Røtte der.

2: Vidne, Siur Larsen Hæve, boendis p: Hæve, gaml: 32 Aar, forklarede at have hørt af en gaml: udlevet Koene paa Stranden, paa en gaar[d] kaldet Sleen, {ved N} ej vidende hindes Naun!! (Navn), sam/m/e var opfostret paa Hæve, og hun hafde tient hos Vidnets FaderFader i lang tiid, hun hafde sagt at der laa en liden Skoueteig beent oven for Hæve under fieldet kaldet Mielkrouen, og den skulle være lille Røtte tilhørrende, hvor de skulle have derris støels ved, men videre skulle de icke eje i teigen.

Comparenterne paastod sagen udsat for at varsle de øfrige Vidner.

Afsag[t]

Sagen gives Rom til Nest stundende Som/m/e[r] Ting til Vidners Lovlige førelse.

Klockeren Horenius!! (Horcenius) fremstillede sig for Rætten efter forrige tiltalle til eendeel Almue af Winie Sogn efter forregaaende Laugdag, og begierede Sagen i Rætten:

Af de indstevnte møtte den/n/e sinde Ole Hum/m/edahl, Ole Hole, Peder Mæland, Lars ibd:, Ole Sundve, Ole Skierveim, alle jorde bønder. nock møtte huussmænd Joen Larsen paa Mæland.

Citanten lagde i Rætten, Stiftambtmanden og Biskopens Resolution af 13 Maj 1733. saa lydende.

1736: 141

Comparenterne lod tilførre, at de gierne vilde betale Klockeren hans Told, enten med 6 s: eller og in Nature, og førre ham det til hands huus: Angaaende offeret, der til ville de icke svare, siden det vedkom/m/er Een heel Almue. paastoed ellers Sagen udsat til Høste Tinget, for at den gandske Almue kunde tale sam/m/en om sam/m/e offer.

Citant: var fornøyet med den forlangte opsettelse. hvorforre Sagen blev forflyt.

Klocker Horcenius fremstillede sig for Rætten efter forrige tiltalle og givene Laugdag for Eendeel Almue af Hoved Sognet, begierede Sagen j Rætte. fremlagde Stiftbefahlings mandens og Biscoppens Resolution af 13 Maj 1733. saa lydende.

af de indstevnte Comparerede Størck Reqve, Mons ibd:, Mickel Bøe, Johannes Opheim, Johan/n/es store Hondve, Ole Ullestad, Siur Seim, Knud Fitie, Iver Skierpe, Peder Giersqval, Iver Helleve, Henrick ibd:, Ole lille Rogne, Knud Myrre, Rognald Houge, Brynild Emstad, Knud Lunde, Anfind Rue, alle jorde bønder, nock huussmænd, Berje paa Ullestad, Baar paa Souvs Egnen, Jacob Olsen paa Rycke, som \alle/ svarede, de ville have Dom til en Rættesnor for dem hvad de skulle give.

Citant: var hermed fornøyet, og underkastede sig Rættens Kiendelse.

Afsagt

Sagen bliver følgelig Kongl: Allernaadigste Forordning af 19 Aug: 1735 optagen til Dombs indtil d: 14 Maj førstkom/m/ende, da parterne her paa stædet til et udsættelse Ting haver at møde, Dom at anhøre. til sam/m/e dag, tiid og stæd møder og dette her sidende Laug Rætt for Rætten at beklæde.

Wiching Knudsen Grove og Wiching Davidsen fremstillede Dem for Rætten efter forrige tiltalle og givene Laugdag {for} \til/ Niels Larsen Eie og Wiching Larsen Øgre, begierede Sagen j Rætte,

paa indstevntes veigne møtte for Rætten Mathias Biørnesen Mølster, og leverede et skriftl: indlæg af 4 Maj 1736. saa lydende. der nest lagde hand j Rætte et skifte brev af 16 Junij 1719. hvor med hand beviisser at de 50 Rd:r som Citant: har paastevnt, ej der udj findes, \saa/ skulle Comparent: formeene at de indstevnte formyndere ej ere pligtige at svare til meere end som skifte brevet udvisser, hvor forre de som formyndere til Citanterne, som haver været derris Myndling, alt haver aflagt Rigtighed.

hvilcket Citanterne og tilstoed for Rætten Rigtig at have bekom/m/et, mens som de formente at der j skiftet efter derris Sal: Mormoder skulle være penge, og som Wiching Øgre som Formynder haver sagt i Vidnernes paahør, at disse penge var nedsat hos Sal: Joen Kinne, saa formeente Citant: og at hand som formynder var pligtig sam/m/e at indrive. forreslog tvende Vidner, neml: Mons Backetun og Niels ibd: som hand begierede

1736: 141b

Eedelig afhørt.

Comparenten Mathias Mølster protesterede imod disse Vidners førrelse: siden det er til visse 6 Aar siden Wiching Øgre skall have talt disse ord som hand beskyldes førre, og sam/m/e tiid laad!! (laae) dødelig syg, saa hand icke selv veste hvad hand sagde, disuden er den Jon Kinne, som ordene skall være talt om og død, altsaa formodede at Vidnerne ej bleve antagene:

Citanterne paastoed Vidnerne afhørte.

Rætten Qvæstionere[de] Vidnerne paa følgende maade.

1: Vidne, Mons Biø[r]nesen, boendis paa Bachetun, gaml: 34 [Aar]. Qvæstio: om Vidnet Kand vidne paa ord eller gierning. Resp: ord. Qvæst: hvor lenge det er siden disse ord er passeret. Resp: 5 eller 6 Aar. Qvæst: om den mand lever som ordene er talt om. Resp: hand er død for toe Aar. Qvest: om den mand som har talt ordene var frisk og hafde sit fulde forstand. Resp: den som talte ordene laa paa sin sotte Seng.

2: Vidne, Niels Pedersen, boendis paa Bachetun, gaml: 70 Aar, blev Examineret som neste Vidne. og vidne\de/ lige saaledes.

Afsagt.

Efter Lovens 1 B: 13 C: 23 art: kand de tvende indstevnte Vidner ej til Eed antages for viidere end den/n/e haver forklaret, mens afviisses.

Citanter: lod tilførre at hand Sagen frafaldt.

Giestgiveren Henrich Blomberg h[a]ver ved Stevne Vidnerne Tollef Hage og Iver Fliseram til dette Ting, tiid og sted med muntl: stevning ladet stevne Knud Dagestad og Haldor Liland, derris Eedelige Vidne at aflægge til et Lovskicket Tingsvidnes Erværvelse over de ord Sylfest Arnetvedt paa Schiertorsdag haver talt udj Citant:[s] huus. til Vedermælle er indstevnt bem:te Sylfest Arnetvedt og Niels Olsen Rongsgaren:

de indstevnte Vidner Comparerede. ligesaa den til Vedermælle indstevnte Niels Rongsgarend:

mens Sylfest Arnetvedt efter paaRaabelse lod ej møde.

Stevne Vidnerne med Eed og oprakte fingre afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Sylfest[s] boepæll i hands Eeget paahør.

Citant: paastoed Vidnerne Eedelig afhørt: Eedens forklaring blev den/n/em forrelest, og formanet derris sandhed at vidne.

1: Vidne, Knud Andersen, boendis paa Dagestad, gaml: 71 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Citanten hafde sagt til Sylfest at de sat oppe med Rongsgaren og drack, og siden kom de til ham, der til svarede Sylfest Arnetvedt, ja men har ieg saa, ieg Kiøbte mig der toe potter øll til min mad, maatte jeg icke det. Videre hafde hand icke at vidne.

1736: 142

2: Vidne, Haldor Ericksen, boendis paa Liland, gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne.
Citant: paastoed Laugdag for den til Vedermælle indstævnte Sylfest.

Afsagt.

Sylfest Arnetvedt forrelæggis Laugdag til neste Ting for Rætten at møde til sagen at Svare.

Siden det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 9 Maj blev Retten atter betiendt. er passeret saaleedes.

Lensmanden Wiching Tvilde udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 5 Maj 1736. til Tron Mathiasen paa 1 Løb smør j Gaard: Skutle, blev lest.
….e Mickelsdatter Biørcke, Stephen Melve, Lars Johan/n/esen Houg, Gulich Andersen Groue, Siur Holgiersen Osgier og Isack Qvitne, derris udgivene skiøde af 7 Maj 1736. til Arve Larsen paa 14 mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel til 4 mrk: andre Ejere tilhørende, alt udj Gaarden Sellem. blev lest.
….. Torgiersen Ullestad udgivene skiøde af 7 Maj 1736. til Ole Omunsen paa Finnes Teigen, skylder 12 mrk: smørs Landskyld med bøxsel og herlighed. blev lest.
Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Revers, begge af 5 Maij Ao: 1736. til Anders Andersen paa 1 pd: 3 mrk: smør j Gaard: Winie, blev lest.
Skifte brevet af 25 Nobr: 1735 efter Sal: Synneve Monsdatter blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj Gaarden Backetun 1 Løb smør med bøxsel og herlighed, udj Gaarden Øxneberg 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed, udj Gaarden Wæche ½ Løb 1 mrk: smør med bøxsel og herlighed, som alt er Skift og Deelt imel: Arvingerne saaleedes. Haldor Knudsen udj Øxeneberg 12 mrk:, udj Wæche 7 mrk: Knud Knudsen i Bachestun 12 mrk:, og i Wæche 2 mrk: Størch Knu[d]sen i Bachetun 12 mrk:, og i Wæche 2 mrk: Mons Knudsen i Bachetun 12 mrk:, og i Wæche 2 mrk: Lars Knudsen i Bachetun 12 mrk:, og i Wæche 2 mrk: Ragne Knudsdatter i Backetun 12 mrk: Giertrud Knudsdatter i Backethun 12 mrk: Knud Haldorsen i Wæche 17 mrk: alt med bøxsel og herlighed (mrkn: det manglar 5 mrk. i fordelinga av Wæche).

Lars Pedersen Hæve haver ved Stevne Vidnerne David Mølster og Mathias Mølster til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Een Kongl: Ober Hoff Rættis Dom af 22de Febr: 1729 til fornyelse: til Vedermælle er indstevnet Sophia Scherve med Lauværge Claus MosseFin, tillige at lide Dom {for} til bem:te Dombs fyldesgiørelse, samt Processens omkostning.
de indstevnte blev paaRaabt, mens lod ej møde.
Citant: lagde i Rætte den Kongl: Ober Hoff Rættis Dom.
Stevne Vidnerne med Eed og opragte fingere afhiemlede den/n/e muntl: Stevning at være Lovl: forkyndt for Sophia Scherve[s] boepæll i hindes Eeget paahør: mens icke haver de stevnet Lauvergen, siden hand ved døden er afgangen.
Citant: var Laudag begierende.

Afsagt.

Sophia Scherve bliver paalagt for Rætten at møde til Som/m/er Tinget til Sagen at Svare, og ellers haver Citant: Lovl: at lade indstevne bem:te Sophia[s] forsvar i Sagen.

1736: 142b

Fogden Andreas Jessen fremstillede en Persohn for Rætten som hafde stollet her paa bøyden, sam/m/e ved en ordentl: Examen at faa afhørt:
og bekiendte hand at være kaldet eller have til Naufn Mons Olsen, ungefæhr 24 Aar, ellers sagde ej at vide sin Alder, barneføed synden for Bergen 4 miil i Sunds Præstegield, forregav at Præstens Naufn var Hr: Niculaus: bekiendte ej at have været til Alderens!! (Alterens) Sacramente, og at det er 5 Aar siden hand forlod Sunds Præstegield. Faderens Naufn skall være Ole Michelsen Sunde, er ved døden afgangen. ligesaa Moderen: og j disse 5 Aar har hand faret alle steder at bede om sit brød, er til sidst kom/m/en fra Nordhorlen. haver d: 29 April nest afvigte under Prædicken indbrudt udj Erick Navesens huuss, huussmand under Finde, imedens alle var i Kircken, og først brudt en laas for dørren, og siden tvende Kiister, der af staalet efter Egen bekiendelse 2 mrk: 8 s: og fleere penge fant hand icke, Ellers forklarede aldrig at have tient nogen mand, mens altiid flacket saa om.
Den huusmand Erick Navesen, som dette Men/n/iske haver bestaalet, var for Rætten, tilstoed at det var trende laasser dette Menniske hafde opbrut, og siunede en nøgel for Rætten som tyven hafde brut i støcker, og bekiendte at tyven hafde staalet fra ham 6 mrk: 8 s:, som tyven leverede fra sig til ham igien da hand fick fat paa ham. at den/n/e tyv saaleedes ustocket og ublocket for Rætten haver bekiendt, som oven er anført bevidner.

Fogden lod forseigle den/n/e Termins Restance, efter den var oplest.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten den/n/e sinde for dette Tinglau ophævet.

Ao: 1736, den 11 Maij, blev Rætten betient paa Gaarden Hæve, beligende i Wosse Præste gield, Wangens Kircke Sogn, Dyrvedahls Otting, Bergns Stift, \med/ efterskrevene Eedsworene Laug Rættis mænd, Naufnlig Niels Eide, Willum Eide, Jarmand Røtte, Erich Giermoe, David Mølster, Jacob Ferrye, Mathias Mølster og Holgier Ullestad. udinden Een Odels og Løsnings {Rætt} \trætte/ imel: Citanten Lars Pedersen Hæve, og Contra Mons Olsen Lii, Sam/m/e Sag er af Citanten ved muntl: Stevning d: 19 Decbr: 1735 til Toche Tirsdag 1736 ved Stevne Viidnerne Iver Ericksen Bøe og Baar Olsen Gillerhuus her til Aastædet indvarslet, mens formeedelst andre Embedets forretning[er] haver Sorenskriveren Sagen ej førren i dag kundet forretage.
Citant: Lars Pedersen Hæve var begierende for Rætten, at som hand var en gaml: og Svag mand, hands Søn Siur Larsen Hæve, maatte for ham gaa i Rætte, Sagen at Paatale. sam/m/e Lars Pedersens Paastand og forlangende blev af Rætten for billig eragtet. hvornest Citanten Refererede Sig til hvis i Sagen forhen for Hiem Ting er Passeret. og ellers lagde j Rætten 2 stk: Documenter, neml: et skiøde af 6 Nobr: Ao: 1724. lest til Tinge d: 7 Nobr: sam/m/e Aar. et skiøde af 2 Maj 1735, lest til Tinge sam/m/e dag. Videre Erklærede hand icke at vilde lægge j Rætten førren hand hafde hørt hvad hands Contrapart hafde.
Contra Parten Mons Olsen Lii (: fordum kaldet sig til Sæve :) fremlagde Contra stefning udj Sagen, af 7 April 1736. saa lydende. dernest fremlagde Eett indlæg af 11 Maij 1736. saa lydende.

1736: 143

{Comparenten} \Citanten/ protæsterede imod dette indlæg, og paastoed følgelig Kongl: Forordning af 19 Aug: 1735 at Comparenten maatte Erklære hvad det var for en Vinckelskriver, som sam/m/e indlæg hafde skrevet og Conciperet. siden Concepisten ej har underskrevet det.

Comparenten Erklærede selv at have Conciperet det, og ladet en bunde Reenskrevet det. Comparenten fremlagde en Laugtings dom af 14 og 21 Januarij 1728, hvis Final er saa lydende. dernest en Ober Hoff Rættis Dom af den 22 Febr: 1729, hvis Final er saa lydende. og endelig fremlagde Contra Citanten et Oddels Transport af 12 Junij 1726, og et skiøde af d: 20 Aug: 1732. saa lydende.

Hoved Citanten lagde i Rætten en bøxsel sæddel af 14 Septbr: 1699. saa lydende. \nock en af 4 Junij 1723/. dernest Citant: viiste penge for Rætten, og tilbød den indstevnte Mons Olsen Lii om hand sam/m/e vilde imodtage for de 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed her udj gaarden Hæve,

den indstævnte Mons Olsen Erklærede ej sam/m/e at imodtage, mens paastoed Dom.

Rætten tilspurte Comparenten Mons Olsen om hand hafde penge at viisse i Rætten for det ved Contra Stevning paaAnckede Eene Spand smør: hvortil Comparenten Erklærede ej penge at have.

Hoved Citanten Erklærede, for at undgaa proces og vitløftighed, og for at kom/m/e udj Kierlig forEening med sin Contrapart, saa vilde hand give ham 2 Rd:r for hver marck jordegeds hand ejer her udj Gaarden, som er 1 Løb 21 mrk: beløbende til 186 Rd:r.

Comparenten Mons Olsen erklærede ej sam/m/e at vilde imodtage, mens paastoed Dom.

Som det var seent ud paa aftenen, Saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 12 Maj blev Rætten betient:

Og som ingen af Parterne hafde viidere udj sagen at svare, mens vare Dom begierende.

saa er først følgende bereigning forfattet: Sorenskriveren for skyds og Provition fra sit Hiem og til Aastædet, saa og tilbage igien 4 Rd:r, mens som hand med det sam/m/e haver andre forretninger, anførres ickun 3 Rd:r, for tvende dages forRætning 3 Rd:r, tilsam/m/en 6 Rd:r, 8 Laug Rættismænd i toe dage á 2 mrk: dagen er 2 Rd:r 4 mrk: Lensmanden for Laug Rættes tilsigelse, samt opvartning ved Rætten 4 mrk: er saa tilsam/m/en 9 Rd:r 2 mrk:

Og er da udj den/n/e Sag saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Parterne fremtræde for Rætten og begiere[de] Dom ej maatte afsiges, saasom de vilde see at træffe forliig: der nest blev Sagen Saaleedis afgiort, at Citanten skall give Mons Lii for hver marck som hand er Ejere af 2 Rd:r, som er 1 Løb 21 mrk:, giør den Sum 186 Rd:r. hvorimod Mons Lii skal betale paa Processens omkostning 4 Rd:r, og saa skall Citanten strax betale Mons Lii 20 Rd:r, og Resten om 4 ugger, imod et Lovl: skiødes givelse. hvorpaa Retten blev ophævet.

Ao: 1736, d: 14 Maj, blev **Rætten betient paa Wangens Tingsted udj et udsættelse Ting**, med den Ordinaire Laug Rætt som paa fol: 136 findes anført:

hvorda blev Udj den Sag imel: Klockeren til Wosse Præste gield, Carsten Horcenius, og Eendeel

1736: 143b

Jordemænd med Huusmænd af Wangens Kircke Sogn udj bemelte Præstegield. er Saaledes for Rætt

Kiendt og Dømbt

Vell haver Citant: ved Lovl: Stevnemaall ladet varsle Eendeel af Wangens Kircke Sogns Almue. Dom at lide til at betale ham Resterende offer for 7 Høytider: mens Citanten har ej beviist at det af Alders tiid har fuldt hands Formænd udj Embedet, eller været brugeligt for Almuen at Offere [til]? Klockeren: Saa Kiendes for Rætt at Citant: Klocker Horcenius, haver sam/m/e Lovl: at bevisslig giøre forinden Dom j Hoved Sagen Kand afsiges.

Hvornest Rætten igien blev ophævet. som intet videre Efter Kongl: Forordning af 19 Aug: 1735. var at forretage.

Ao: 1736, den 24 Maj, blev Rætten betient paa gaarden Seim, beliggende i Wiiger Otting, Wangens Kircke Sogn paa Wosse, med Efterskrevne Eedsworne Laug Rættis Mænd, Naufnl: Knud Hæfte, Torbiørn Neqvitne, Rognald Houge, Wiching Gielle, David Store Soue og Haldor Liiland, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde: udj Een Aasteds trættis forhandling imel: Niels Pedersen Seim og Contra Knud Stephensen Seim, angaaende 1 pd: og 3 mrk: smør som Citanten er Ejere til efter skiøde af 5 Nobr: 1733. og tvende bøxsel seddeler, neml: 12 Maj Ao: 1733, og 5 Januarij 1736. hvoraf den indstevnte Knud Stephensen Seim haver under sit brug det paastevnte 1 pd: og 3 mrk: smør, som Citanten paastaar hand bør ved Domb at fravige, og at hand, Citanten, bem:te 1 pd: 3 mrk: at faa udsteenet fra den indstevnte Knud Stephensens brug. det fremlagde skiøde og de tvende bøxsel seddeler ere saa lydende.

Den indstevnte Knud Stephensen fremstillede sig for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, begierede af Rætten at hands Swoger Mathias Mølster maatte gaa i Rætte og paa hands veigne til Sagen svare, siden hand aldeeles intet forstaar sig paa nogen Rættergang.

Afsagt

Comparentens paastand bliver af Rætten for billig eragtet.

Comparent:[s] Fuldmægtig Mathias Mølster fremstillede sig for Rætten, og Erklærede ved muntl: Stevning at have ladet Contra Stevne Hoved Citant: Niels Pedersen og hands Fader Peder Knudsen, her til Aastædet, først til at anhøre hands paastand og Vidner til Dom at imodtage. 2det: Peder Knudsen Dom at lide fordj hand icke haver Solt jorden til Elste Sø(ns) børn. 3de: at Peder Knudsen bør fremlægge Skiøde og

1736: 144

Adkomst til jorden hand haver solt, for der med at beviisse Odels hævd. 4de post, at Peder Knudsen bør beviisse at de 1 ½ Spand smør som ligger under Contra Citant:[s] bruug, og nu er det som er paaAncket, at det nogen sinde fra hands brug har været udsteenet. 5te Post, at huussene {at} vorder Lovl: Deelt, og at hand nyder af gaardens huusser andeel efter sin jord. 6te Post: at Peder Knudsen og Niels Pedersen svarer til den/n/e Processis omkostning.

Hoved Citanten \og hands Fader/ tilstoed ved Contra Stevning paa foranførte poster at være Lovl: warslet.

Contra Citant: fremlagde et skriftl: indlæg af 24 Maj 1736. saa lydende. der ved fuldte endeel Documenter, som skal belæggis med 24 s: papiir, og alt herudj acten inddrages.

Hoved Citanten Replicerede gierne at anhørre Vidner, mens kunde ej begribe hvad hands Contrapart der med vilde sige, paastoed at nyde det udsteenet som hand med skiøde og bøxsel seddeler har beviist at være berettiget til. disuden \kand/ beviisses {hand} med bøxsel seddelen af 12 Maj 1733. at skall give sine gaml: Forældre og Een sin Svage broder wilkaar

saa lenge de lever, naar det skall gaa fra jorden formeener Citant: ej at kand leve, hvorforre hand har været nødtvungen til at indtale dette 1 pd: 3 mrk: jord for at see sig og siine Conserveret, og ellers paastoed at hands Contrapart vilde lægge i Rætte beviis og adkomst til hvor meeget jord hand er berettiget her udj Gaarden.

Contr: Citant: fremlagde en bøxsel af 14 Octbr: Ao: 1735 paa en Løb smør, fleere Adkomster Erklærede hand ej at have. bøxsel seddelen er saa lydende. Contra Citant: paastoed Sine indstevnte Vidner Eedelig afhørte, som er Lars Uqvitne, Ellef Flage, Willum Ejde, Arne Træen, {Niels Mittun} som alle for Rætten var nærværende, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed at vidne om hvis den/n/em af Parterne bliver tilspurt, den/n/e sag vedkom/m/ende.

1: Vidne, Lars Monsen, boendis paa Uqvitne, gaml: 43 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Peder Knudsen hafde lovet sin Sal: Søn Knud Pedersen, som var Contra Citant:[s] formand, at naar hand, Peder Knudsen, ved døden afgick, saa skulle hands søn faa den/n/e hands halve jord, og den anden halve jord hafde hand alt overladt ham, ellers forklarede Vidnet paa tilspørsel at det er 5 eller 6 Aar siden disse ord blev talt.

Citanten Protæsterede imod dette, saavelsom imod de andre Vidner, siden de alle med hands Contrapart var beslegtede, disuden, at ej Vidne efter [saa] lang tiids forløb maatte

1736: 144b

førres paa ord, som maaske kand være og icke være af hands gaml: Fader talt. og nu icke kand Rettelig mindes, disuden skulde hand formeene at det er noget ham uvedkom/m/ende, hvad der kand være passeret imel: hands gaml: Fader og hands, neml: Citant:[s] Contra parter: ellers Protæsterede j kraftigste maader imod disse Vidners førrende.

Rætten tilspurte samtl: Vidnerne om de hafde andet at vidne paa end som ord. Resp: de hafde ej andet end som ord at vidne paa. Qvest: hvor lenge det er siden disse ord er passeret. Resp: 6 Aar.

Afsagt.

Efter Lovens 1 B: 13 Cap: 23 art: bør disse Vidner ej at førres: mens bliver for Rætt afviist.

Hoved Citanten, som baade Ejere og bøxsel\mand/ til det paastevnte 1 pd: 3 mrk: smør udj Knud Stephensens brug, paastoed Dom til at faa bem:te 1 pd: 3 mrk: smør udsteenet fra Knud Stephensens brug til sit Eeget brug.

Sagen blev for Rætten imel: Parterne med haande baand ved forlig stadfæstet og afgiort saaleedes: at Knud Stephensen bruger for dette Aar ved Sit brug det Eene pund og 3 mrk:, mens tilkom/m/ende Aar 1737. skall hand, Knud Stephensen, til Rætte tiid sam/m/e 1 pd: 3 mrk: uden forregaaende Process og Rættergang fraviige og Afstaae til Ejeren Niels Pedersen: for det andet skall ald aggeren sam/m/en kastis, og saa udmaales den 1 Løb som Knud Stephensen sig haver tilbøxslet, og siden steenes, \og det udj det brug hand nu haver/. for det tredie skall alle gaardens tilhørende huusser, saa mange som ej er bygt paa øde tompt, Deeles, og Knud der af efter andeel{en} af sit tilbøxslede brug nyde Sin loddeel og Rætt. for det fierde betaler Een hver af dem hælften af den omkostning som allerede er giort og her efter giøres ved udsteening med Rættens middel: og Eendelig bør de paa begge sidder at holde goed Naboeskav!! (Naboeskab) og forEening, den Eene den Anden ej nogen forfang at giøre, og over aldt dette forliig ubrødelig at holde {under 10 Rd:r straf til de fattige}.

Som det var seendt ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen, da Aagerne skall blive udmaalet, deelt og steenet.

Den 25 Maij tog Vj Aagerne udj øye Siun, og sam/m/e med stenger maalet, og blev til den gandske gaard, som skylder 11 Spand jord, hvor af Citanten

1736: 145

Ejer 7 Spand, og Knud Stephensen haver til bøxsel 4 Sp: saa er til ald jorden over aldt 12 ¼ Saall Saa udj Ager, hvor af Citanten tager udj sit Eeget bruug først 7 35/44 Saall Saa udj Aager, og hvad det icke kand tilstrække nyder hand udj Knud Stephensens brug, naar først bem:te Knud Stephensen haver bekom/m/et 4 5/11 Saall Saa.

Contra Citanten erklærede aldeeles icke med dette at være fornøyet, mens vilde have sin part udj Citantens forskott, og saaleedes aldeeles opbrydt det forliig som i gaar blev sluttet.

Citanten Erklærede at hand aldeeles icke tilstaar Contra Citanten andeel udj sin forskott, som hands gaml: Fader haver oprydet, og der udaf ført utallige steene med største bekaastning, hvor til hand daglig haver lejet 11ve Karle og 5 heste, og der over dette strenge Arbeide tilsat sin helbred: saa vilde hand heller, siden hands Contrapart haver brudt forliiget som blev giort i gaar, underkaste sig Rættens Kiendelse, og paastaa Dom efter hands stevnemaal til at nyde fra sin Contra parts brug udsteenet sine tilhørende 1 pd: 3 mrk: smør efter bøxsel seddelen af 5 Januarij 1736.

Endeligen bleve de efter lang sam/m/en talle forEenede saaleedes: At Niels Pedersen skall have i Vangsen (: en ager kaldet Vangsen :) 3 stenger saa, hvor der blev nedsat toe mercke steene med sine Vidner, som svarer til hinanden og afdeeler disse 3 stenger fra Knud Stephensens brug. Knud Stephensen beholder i Ageren kaldet Vangsen 3 Soll Saa, og udj Aageren stoere Breche ½ Soll Saa, som blev udsteenet med tvende marck steene, som svarer til hin anden. og udj Ageren Løsalsager tager Knud Een Soll Saa, som giør tilsam/m/en 4 ½ Sold Saa. Resten af ald ageren falder til Niels Pedersens brug. hvilcket Saaleedes med det forregaaende forliig skall holdes ubrødelig paa begge sider under 10 Rd:r straff bøder til de fattige. \saa blev og tvende homle hager/ <den/n/em imel: deelt>

Citanten tillige med Contra Citanten og Eendeel af Laug Rætten Erklærede at de i Natt skall møde paa Bølstad!! (Bolstad) øren ved Sessionen. hvorforre Rætten bliver ophævet: og Skall af Sorenskriveren, saa snart andre Embedets forRætninger tillader det, parterne blive bekiendt giordt hvad dag og tiid Rætten kand forsamlis for at deele ald bøen, udmarcken og skouen med gaarde brugets tilhørende huusser.

1736: 145b

Ao: 1736, d: 29 \Maj/, blev Rætten betiendt paa Gaarden Lotte, beliggende j Kingserviig Kircke Sogn og Skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættismænd, naufnl: Tosten og Jacob Huus, {Iver Utne} \Torckel Larsen House,/ Helie House, Peer Jaastad, Jørgen Lofthuus, Lars Ednæs og Lars Olsen Helleland, ofverværende Lensmanden Torckield House; udinden Een Odels Trættis behandling imel: Citanten Lars Torbiørnsen Alsager paa sin Hustrues Veigne Anna Thomas datter, Contra Lars Odsen Lotte og Søn/n/en Ole Larsen ibdm: Sorenskriveren, formedelst mange andre Embedes forretninger, har Sagen ej kundet forretage førren i dag.

Citanten Lars Torbiørnsen fremstillede sig for Rætten j Eegen Persohn {og k…} med sin Huustrue, og Kundgiorde at hand ved tvende stevne Vidner trej ugger for Juul Ao: 1735 haver ved muntl: Stevning ladet Stevne Lars Odsen og Ole Larsen til Toche Tirsdagen indeværende Aar her til Aastædet, at anhøre de Vidner {og beviisligheder} som hand, Citanten, agter her for Rætten at førre til Odel og Løsnings Rætt paa sin Huustrues Veigne, til 5 Spand smør med bøxsel og herlighed, samt ofverbøxsel til 4 Spand Smør, alt her udj gaarden Lotte, som Contraparterne nu haver udj Pocession.

De indstevnte Lars Odsen og Ole Larsen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet med muntl: Stevnemaal.

Citanten Erklærede ej at have Odels Adkomsternene, alleene Odels Vidner, som hand begierede for Rætten Eedelig afhørt, og ere de, Ole Torstensen Lotte, Gunner Larsen Alsager, Erick Ericksen Lotte, Ole Larsen ibdm:, som alle Comparerede.
Contraparterne Protesterede imod det Eene Vidne, Naufnl: Ole Torstensen Lotte, ej at maatte Admiteris til Eed, siden det er med Citanten beslægtet, og at de ere brøder børn med hinanden.
Citanten frafaldt det Vidne, og var ickun begierende de øfrige Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris Sandhed j Sagen at vidne.
1: Vidne, Gunner Larsen, boendis paa Alsager, gaml: omtrent 80 Aar, forklarede at \Sal:/ Hr: Thomas Præst j Ryfølcke i Karsun, død over for 50 Aar siden. sam/m/e Præst oppe(bar) Landskylden her af gaarden, mens om hand bøxslede

1736: 146

Gaarden bort, eller Eejede den, ved hand icke, sam/m/e Præst var Citantens Huustrues FarFader: mens om den/n/e Sal: Præst hafde nogen Odels Rætt, ved Vidnet icke. som ingen af Parterne hafde noget at tilspørge Vidnet, og hand Erklærede ej meere at være vidende end som allerede forklaret er, saa aflagde hand sin Eed paa den/n/e bekiendelse.
2: Vidne, Erick Ericksen, boendis her paa Gaarden Lotte, gaml: omtrendt 70 Aar: forklarede som nest forregaaende Vidne, der paa hand aflagde Eeden.
3: Vidne, Ole Larsen, boendis her paa Lotte, gaml: over 50 Aar, vidnede, at hands Fader Sal: Lars Monsen, død omtrendt for 24 Aar siden, hand boede her paa den halve jord, som nu trættis om, i 42 Aar, og da hafde hands Sal: Fader bøxslet af Sal: Hr: Thomas, Præst j Ryfølcke j Karsun, og andet veste Vidnets fader icke end at sam/m/e Præst var hands Ejere og Odelsmand her til jorden, og bem:te Sal: Præst var Citantens Huustrues Farfader. ellers forklarede Vidnet at hand igien efter sin faders død haver styrt halve bruget af det omtvistede, som var det hands fader brugte, hvilcket hand haver bøxslet af Else, Sal: Funck, som nu haver Miltzou til Egte, og i den tiid haver aldeelis ingen trætte voren om Odell eller Løsnings Rætt af nogen. som ingen af Parterne hafde noget at tilspørge Vidnet, og hand Erklærede ej meere at være vitterlig til den/n/e Sags oplysning: saa bekræftede hand sit udsigende med Eeds aflæggelse.
Citanten lagde et beviis frem, af 27 Julj 1731, paa hvor meget jorden er solt forre, sam/m/e er saa lydende. Citanten Erklærede ej viidere \at/ have til indførsel eller forsvar.
Contraparterne fremlagde trende Adkomster, ord for andet saa lydende. Contra parterne tilspurte Citanten, om den Miltzou som haver Solt dem jorden, haver til Egte Else, Sal: Funck. her til Citanten svarede ja, for det andet, om Citanten kand beviisse at den/n/e jord haver været Skift og deelt, i den tiid {Sal:} Else Funck haver ejet det, her til Citant: svarede nej; for det tredie, om Else Funck hafde Sal: Sorenskriver Manrup Funck til Egte da hand kiøbte godset, svarede ja; for det fierde, om Citanten eller nogen haver lyst penge mangel, den tiid Else Funck haver ejet goedset, svarede nej: og endelig, hvor lenge Citant: haver haft sin huustrue til Egte, svarede, udj 25 Aar.

1736: 146b

{Parterne Erklærede ej videre at have til derris Sags forsvar End nu allerede er passeret og anført.}
Citanten lod indføre at hand hafde og indvarslet Henrich Miltzou, som haver Else {Miltzou} \Funck/ til Egte, at beviisse den hæfd hand formeener at have fanget over dette Jorde goeds, hvor efter hand det til Citant:[s] Contra parter haver solt, og som bem:te Miltzou ej vil møde, saa er de foraarsaget at begiere Sagen forfløt, for at giøre ansøgning hos vedkommende

øfrighed om beviisligheder hvorleedes Else Funck, nu kaldet Miltzou, efter hindes forhen havende Mænds dødelige afgang sig haver forholdet, for at Erfahre om dette jorde goeds udj Skifte efter Else Funcks tvende forhen havende mænd ej er gangen udj lod og deeling, som visseligen maa være skee[d], og da bliver efter min (neml: Citant:) formeening den/n/e Odels hæft af ingen betydning.

Contra parterne formodede at den/n/e af Citanten forlangte opsættelse ej blev bevilget, mens paastoed Sagen til Dombs at blive optagen.

Citanten paastoed Sagen udsat paa sin Eegen bekostning i fald hand Sagen taber: formodende ej af Rætten at vorde overillet, siden hand behøver til sin Sag bedre oplysning.

Eragtning

Siden Citanten forregiver at Else Funck haver haft tvende Mænd førren hun kom udj Egteskab med Henrich Miltzou, og da formoedentlig dette jorde goeds efter dem maa være gangen udj Skifte og Deeling, hvor ved den hæft kand være svæcket, hvor efter Henrich Miltzou dette jordegoeds til Odell kand have afhæntet; og saaleedes paabeRaaber sin Sags tarv og beste, Saa bliver den af Citanten forlangte opsættelse /: eftersom hand haver Erkklæret!! den for sin Eegen bekaastning :/ af Rætten bevilget; og Som Sorenskriveren nu haver mange forRætninger udj Embedet, saa kand til Rættens saml: inu!! (endnu) ej nogen hviis tiid beram/m/es, mens skall blive parterne hved!! (ved) Lensmanden, tiiden i goed betiid[s] kundgiort.

1736: 147

Ao: 1736, den 30 Maj, blev Rætten betiendt paa Gaarden Eide mod Aftenen, dog førren solen {gick} var nedgangen, saasom Sorenskriveren med modbør blev forhindret af Veiret. bem:te Gaard Eide er beliggende j Jondahls Kircke Sogn og skibbr:, Hardanger Fogderie. Rætten blev betiendt {af} \med/ efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, naufnl: Mickel Aase, Joen Aare, Haldor Backe, Jan Eide, Anders Eide, Hans Torgielsen Giøen, Hans Ham/m/ersland og Hans Hiertnes, alle af Strandvig Skibr:, Haalandedahls Kircke Sogn og Synderhorlehns Foderie, \ofverværende Lensmanden Johannes Wiig/, udinden en Oddels Trættis behandling imel: \Johan/n/es Torckielsen, og Contra/ Tosten Tostensen Strøm/m/esten.

hvorda for Rætten fremstillede Sig Lensmanden Hans Hansen Waage, og fremlagde Hr: Admiral og Stiftbefahlingmand Ulrick Kaass Resolution af 10de Nobr: 1735. hvorved bem:te Lensmand tillades og Authoriseres at gaa i Rætte i den/n/e Sag for Citanten Johan/n/es Torckielsen Eide, sam/m/e Resolution er ord for andet saa lydende. der nest fremlagde Citantens fuldmægtig Hans Hansen Waage en skriftl: Stevning af 18 Nobr: 1735. ord for andet saa lydende. der nest fremlagde Citanten et indlæg af 29 Maj 1736. saa lydende. og de udj bem:te indlæg aligerede beviiser, som alle ere saa lydende: dernest fremlagde Citant: Een Aasteds forRætning passeret d: 22 April 1735. med begier sam/m/e i acten maatte inddrages, og ellers Erklærede, at de Vidner, som udj Stevne maalet er anført, ere de sam/m/e som udj bem:te act findes at have aflagt derris Eedelige Vidne, hvorforre hand, Citant:[s] Fuldmægtig, fant ufornøden sam/m/e paa nye at lade afhøre. den i Rætten lagde Act er ord for andet saa lydende. Citantens Fuldmægtig Hans Hansen Waage var begierende Sagen udsat til imorgen, saasom hand manglede Eet document som i Rætten bør indlægges til Sagens oplysning, hvilcket hand nu icke kand finde,

hvorforre Rætten blev ophævet til i Morgen.

Den 31 Maj blev Rætten atter betiendt:

Citant:[s] Fuldmægtig fremlagde i Rætten en Odels Transport af 29 Nobr: 1721. ord for andet saa lydende. der næst blev fremlagt en forRætning af 24 Maj 1669. sam/m/e er saa lydende. Citantens Fuldmægtig Erklerede ej viidere at lade Proteculere.
Den indstevnte Torsten Torstensen Strøm/m/esteen fremstillede sig for Rætten,

1736: 147b

Vedtog at være Lovl: Stevnet. leverede j Rætten en forRættning passeret her paa Aastædet d: 22 April 1735, som hand begierede i Acten at inddrages, sam/m/e er ord for andet saa lydende. og ellers Refererede sig til de udj {Acten} sam/m/e act afhørte Vidners udsigende. Der nest blev af Comparenten lagt i Rætte en stoer deel og meengde af Eeldgaml: breve og Documenter, som til deels Extractviis her indrages, og til deels ord lydende. saa leedes som følger.
Som ingen af Parterne hafde videre i Sagen at fremlægge efter tilspørsel af Rætten, mens vare Dom begierende:
Saa blev af Sorenskriveren og Laug Rætten

Eragtet.

Efter som Parterne haver fremlagt ofverflødige mange gaml: Documenter, og ej forstaaet den/n/em til Rættens oplysning, at lade Extrahere; Og Sorenskriveren efter Høye ordre haver i Morgen Extra Rætt over Een Deliqvent 4 Miille her fra: og den/n/e Sag for sin Vitløftighed med Documenterne behøver tiid sam/m/e at igien/n/em gaa. Saa bliver Sagen til Doms optagen indtil den {19} \18/ Junij førstkom/m/ende, da Parterne her paa Aastædet møder, Dom at anhørre, da Eenhver skall hvederfahris hvad Lov og Ræt medfører.

Ao: 1736, den 1 Junij, blev Rætten betiendt paa Gaarden Stoere Berge, beliggende i Ulvigs Kircke Sogn, Gravens Skibbr:, Hardanger Fogderie, med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Wiching Iversen Hofaas, Siur Tronsen Ystaas, Halsteen Bilden, Peder Saaqvitne, Johan/n/es Nessem og Peder Kierland, udinden en Aastedz og marckeskields foretning imel: Citanten Anders Hansen Issebreche, Lensmand af ovenmelte skibbr: og Ejere her til Gaarden, {Contra Welærværdige Hr: Worm, Sogne Præst her til Stæden, Præste gieldet Allernaadigst Benificeret til Mit Berge og} \Contra/ Ejeren til Hielmevold, Naufnl: Torckield Andersen Opheim, {foruden ….. Anstødende jorder til Citantens Ejendom Stoere Berge} sam/m/e imel: at orddeele, Steene og Greene,
for Rætten møtte Citanten i Eegen Persohn,
og Contra Parten {Velærværdige Hr: Worm i Eegen Persohn, vedtog at være Lovl: varslet, saa møtte og} Povel Siursen Sponem, Svoger til Torckiel Andersen Opheim,

1736: 148

vedtog at hands Sviger Fader Torckield Opheim var Lovl: varslet, og at hand ellers paa sin Sviger Faders veigne til sagen vilde svare.
Citanten \Erklærede at/ trætter om en Skoue {Alb..} Teig imel: Kiøllen og Løedalen, forreslog Vidner udj Sagen, som er Aamun Olsen Wambeim, Niels Olsen Stoere Berge, {Britte …}, hvilcke hand begierede for Rætten Afhørte, angaaende bem:te Teig. hvilcken teig forhen skall have været fellis imel: Stoere og Mit Berge, og nu Ejeren til Hielmevold sig sam/m/e hafde bemægtiget.
Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet derris sandhed i Sagen at vidne.
1: Vidne, Aamund Olsen, huusmand paa Wambeim, gaml: 57 Aar, forklarede at have hørt af Andve Pedersen, ved døden afgangen, fordum boede paa Ødve, opfostret paa Hylden, skrev

til {Citantens} \Vidnets/ Sal: Fader Ole Jensen, at merckerne imel: Stoere og Mit Berge og Hielmevold begyndes i Klof steen og til Rigte fuhre, derfra til Tiørn Enden, og som hougen bliver lang og need ad Løedahl, og ellers have hørt af Ole Hoversen, ved døden afgangen, fordum boende her paa gaarden, at hand sagde, naar hand stoed paa støels Kloppen og vente sig i Nord, saa lang som hand da saae i Løedahl, hørte Berge gaarden til, sagde ellers at kunde giøre Anviisning paa den/n/e forklaring, erklærede ellers ej viidere at Kunde vidne, og ingen af parterne hafde noget efter tilstaaelse, at tilspørge Vidnet.

2: [Vidne,] Niels Olsen, boendis her paa Gaarden Stoere Berge, \dog ej lengere end for dette Aar/, gaml: 49 Aar, forklarede at da hand for 23 Aar siden kom her paa jorden at boe, tilspurte Sal: Jens Olsen Sæe, som forhen den/n/e gaard hafde Styret som Lejlending, hvor merckerne gick, da svarede hand at de vilde lidet holde dette gaml: bytte, ellers sagde at gaml: bytte gick fra Giøtten til Klof steen, \der/fra i Rigte fuhre og i Tiørn Enden over Løedahlen og tvert op i Almhellerne, og naar hand stoed paa {st} støels Kloppen, saa skulde de hugge saa langt som de saa op i lien, hvidere hafde hand icke at vidne.

Comparenten Povel Siursen paa sin Sviger Faders Veigne forreslog følgende Vidne, Bottolf Iversen, {og} Siur Bryn\n/elsen, {hvilcke} Anders Scheie og Endre Andersen Scheie. hvilcke hand begierede afhørte, {Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst} mens som de nu ej for Rætten Compareredе, begierede hand Sagen udsat til i Morgen, som er

Den 2 Junj blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rætt,

og møtte Citanten for Rætten, tillige med dend indstevnte Torckield Andersen Opheim(s Svoger,) som i gaar for ham gick i Rætte, Naufnl: Povel Siursen Sponem.

1736: 148b

Comparenten paastoed de af hands Svoger i gaar forreslagene Vidner afhørte og Examinerede, siden de alle for Rætten var nærværende, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris Sandhed at vidne.

1: Vidne, Bottolph Iversen, til huuss paa Sponem, gaml: 83 Aar, forklarede, alle tiider at den/n/e Teig som tvistes om kaldes Langhouene, haver været brugt mand efter mand til Hielmevold, mens hvem der har ejet det, ved hand icke, ej heller kand hand sige at en mand haver ejet eller brugt det udj 20 Vintere, mens vell at mand efter mand haver brugt den Teig til Hielmevold over 40 Aar. og ellers forklarede at kunde giøre Anviissning paa Langehougene, ellers vidne[de] at byttet imel: Gaardene Berge og Hielmevold gick fra Kløf steen, derifra i Rigte fuhre og udj Tiørn Ende til Løedahl {eller}, hvilcket hand kunde giøre anviisning paa. Viidere veste hand icke, untagen at naar hand stoed paa støels

{2: [Vidne], Siur Brynelsen, til h} Kloppen og vente sig i Nord, saa lang som hand da saa i Løedahl, hørte Berge Mendene til.

2: Vidne, Siur Brynelsen, til huusse paa Børsse, gaml: 44 Aar, forklarede at hand for 3 Aar siden haver været Rosmand paa Hielmevold, og \da/ huggede hand birckeløv udj enden paa Langhouene, mens viiste icke af merckerne at kunde forklare, undtagen at hands Sal: Fader hafde Sagt at mercket imel: Bergene!! (Berge) og Hielmevold gick i Tiørn enden, hvor paa hand kunde giøre anviisning, videre veste hand icke at kunde vidne.

3: Vidne, Anders Endersen, boendis paa Scheie, gaml: 57 Aar, {forklarede}, og Endre Andersen, Søn til Anders, boendis hos Faderen paa Scheje, gaml: 33 Aar, begge forklarede at for 3 Aar siden var Torckiel Opheim begierende af Dem at De vilde gaa til Brynild Larsen, nu ved døden afgangen, nest forregaaende Vidnes Fader, og høre hands ord om Gaardene Bergene og Hielmevold, og da forklarede Sal: Brynild at de brugte fra Klof steen og Rigte fuhre, udj Tiørne Enden og over lageste slaget i Løedahl, her om de ej kunde giøre nogen

anvisning, saasom de ickun forklarer (efter) Brynild Larsens udsigende, her paa de Aflagde derris Eed efter Loven.
Citanten begierede at Rætten vilde tage Teigen udj øyesiun, (som blev) vedtaget, hvorpaa vj forføyede os udj marcken …….. vare udj Skou og marck, og tog alting j Siun og (Grandskning)
(Saa) bleve Parterne med hin anden saaleedes (foreenede, at den Teig, hvor om de haver tvestet, skall …….. Berge, og skall merckes bytte imel: (Gaardene Berge og) Hielmevold begyndes i Kløf steen,

1736: 149

1736

Der fra til Rigte fuhre, hvor der blev needsat en mercke steen som skall viisse til en stor jordfast steen paa den/n/e side af Tiørne Enden, hvorudj blev hugget en gloppe, som skall viisse paa den anden side af Tiørn Enden, hvor der blev nedsat en marcke steen som viisser i neederste dahlen, kaldet Løedahl, hvor der udj en jordfast steen blev hugget en gloppe. sam/m/e skall saaleedes paa bægge sider holdes uRyggelig under vedbørlig straff:
Angaaende den/n/e forRætnings bekostning, da betaler Citanten Rættens Persohning!! (Persohner) efter den forEening som imel: Parterne blev sluttet. Saaledes passeret.

Der næst blev holdet Extra Rætt med foranførte Laug Rættismænd, og tvende Andre til opnæfnte, Naufnl: Torckiel Andersen Opheim og Pouel Siursen Sponem, \ofverværende Lensmanden Anders Hansen/, følgelig Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand, Høyædle og Welbr: Ulrick Kaas ordre af 1 Maj 1736. angaaende Zidselle {Lars} \Endre/ datter Sæbøe, som skall være bleven besvangret af sin Sal: Fæstemands Søn, Kield Arnesen Sæbøe, Soldat ved Hr: Obriste Schlangbusches Regiment. Høyst bem:te ordre er ord for andet saa lydende.
Fogdens Fuldmægtig Hans Nagel, \som actor i Sagen/, fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand Lovl: haver ladet Stevne Ziselle {Lars} \Endre/ datter Sæbøe \ved muntl: Stevning/ for begangene Leiermaal med sin {nu} Sal: trolofvede Fæstemands Søn, Soldat Kield Arnesen Sæbøe, derforre Dom at undgielde, saa haver Actor og ladet stevne dette Qvinde Men/n/iskes Farbroder Pouel Sæbø at gaa j Rætte for bem:te hands broderdatter, og Sagen at tilsvare.
den indstevnte Zidselle {Lars} \Endre/ datter møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet.
hindes forsvar udj Sagen, Farbroderen Pouel Olsen Sæbøe, blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller Stevne Vidnerne, som dette muntl: Stevnemaal skulde afhiemle.
Rætten tilspurte Actor udj Sagen om hand haver ladet Stevne Soldat Kield Arnesen Sæbøe til Vedermælle udj Sagen, hvortil hand svarede nej.
Saa blev saaleedes af Rætten

Eragtet.

Siden Citanten ej kand beviisse at Zidselle Endre datters forsvar udj Sagen, efter Kongl: Allernaadigste Forordning af 19 Aug: 1735 Lovl: er varslet, og hand ej heller her for Rætten efter paaRaabelse haver Compareret. og Citanten tilstaar ej at have kaldet til Vedermælle Soldat Kield Arnesen Sæbøe, følgelig Lovens 1 B: 4 C: 1 art: Saa bliver den/n/e Sag henviist til nye og Lovlig Stevnemaal indtil d: 9 Julij førstkom/m/ende.

Den 4 Junij blev Rætten betiendt paa Gaarden Diønne, beliggende i Kingservig Kircke Sogn og Skibbr:, Hardanger Fogderie, med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Tosten Huus, Knud Jaastad, Siur Tvedt, Lars Eednæs, Hellige Housse, Johan/n/es Tioflod,

Iver Resetter, og Lars Helleland, ofverværende Lensmanden Torsten House, udinden Een Oddels Trættis behandling imel: Citant: Siur Tostensen Aalviigen af Synderhorlehns Fogderie, og Contra Knud Torsen Diønne og hands

1736: 149b

1736

Søn Torre Knudsen Diønne, angaaende 1 Løb{er jorde goeds} \smør, 1 huud og 2 Løber Salt/, er udj Gaarden Diøn/n/e.

Citant: Siur Tostensen fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand for Juul 1735 haver ladet stevne Knud Torsen og hands Søen!! (Søn) Torre Knudsen Diøn/n/e til Toche Tirsdag 1736. her paa Aastædet at møde, Dom at undgielde, til at fraViige den af Dem paaboende jord, som Citant: paastaar at være hands Rætte og Sande Odell:

Sorenskriveren haver ej førren j dag Rætten Kundet betiene her paa Aastædet, formeedelst andre forhen beram/m/ede forRætninger:

De indstevnte Knud Torsen og Søn/n/en Torre Knudsen Diøn/n/e Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet.

Citant: lagde i Rætten Kongl: Allernaadigste beneficium Paupertatis af 16 Apr: 1734. ord for andet saa lydende. der næst lagde hand \i Rætte/ et gaml: Document skrevet paa Pergement det Aar 1597. som ingen Kunde læsse. ej heller forstaa dets Rætte indhold, hvorforre det blev paateignet og leveret Citanten tilbagge. der næst blev fremlagt en Aastæds forRættning af 1691 og 1692. ord for Andet saa lydende. Hvor nest Citanten Erklærede ej noget videre for Rætten hafde at fremførre eller lade Proteculere til Sagen[s] op\ly/sning.

Den indstevnte {Tor} Knud Torsen Diøn/n/e fremstillede sig for Rætten og erklærede at Citant:[s] andragen[de] angaaende af!! (at?) Hans Farfader skall have pantsat dette goeds, er urigtig, det hand kand beviisse med Citant:[s] Sal: Farfaders Skiøde af 16 Octbr: 1647, \skrevet paa Pergement/, det hand den/n/e paastevnte jord haver solt til Sal: Tosten Jackobsen, som var Comparentens Mormoders Fader. sam/m/e Pergement skiøde er ord for andet saa lydende. der nest lagde Comparenten: i Rætte et skifte brev af 2 Decbr: 1670. efterr Sal: Ingbreckt Tostensen, som var Compar:[s] Mormoders broder, [og]? Sal: Tosten Jackobsens Søn, hvorudj dette omtvistede jordegoeds er gangen til deeling. og bliver bem:te skifte brev, saavidt det Sagen er vedkom/m/ende, her Extraheret. der næst fremlagde {Citanten} Comparenten: trende skiøder, som er af 1672, 1677 og 1680, til at beviisse det hands Mormoders Søskende og hands Moders søskende haver solt den/n/e jord til

1736: 150

1736

Comparentens Sal: Fader, Sal: Torre Ericksen, bem:te trende skiøder ere saa lydende. Nock fremlagde Comparenten et skifte brev af 24 Septbr: 1695. efter salig Torre Ericksen, som var Comparent:[s] Fader. sam/m/e skifte brev bliver her Extraheret, for saameget som den/n/e Sag er vedkom/m/ende. Endelig fremlagde Comparenten et skiøde af 4 Aug: 1704. udstædt af Comparent:[s] Moder og hands broder. sam/m/e skiøde er saa lydende. Comparenten Erklærede, at hand nu ej er viidende noget meere som Sagen er vedkom/m/ende: og som hand nu haver beviist sin Odell og Rætt, saa vil hand og formoede og paastaa at jorden bliver ham og hands Arvinger tilDømbt.

Citanten Siur Tostensen svarede, paa tilspørsel af Rætten, at hand intet viidere hafde udj Sagen at tale, mens var Dom begierende.

Hvorforre da først efter Kongl: Allernaadigste Reglement af 1708 er giort bereigning paa Rættens Salarium. Sorenskriveren for den/n/e dags forretning 2 Rd:r, Hands provition til og fra Aastædet 1 Rd: 2 mrk: Som Citant: selv haver fløttet Sorenskriveren til Aastædet, og selv skaffer Sorenskriveren fløttning hiem igien, saa kand ej sam/m/e her anføres, Lænsmanden

for Laug Rættens tilsigende, sambt opvartning ved Rætten 2 mrk: Aatte Laug Rættis mænd á 24 s: er 2 Rd:r, tilsam/m/en 5 Rd:r 4 mrk:
Udj den/n/e Sag er efter de af parterne i Rætten lagde Documenter saaleedes for Rætt Kiendt,

Dømbt og Afsagt.

Citanten Siur Tostensen Aalviigen haver beviis[t] med Een Hiemtings Dom passeret Ao: 1691, den 28 Octbr:, og Ao: 1692, d: 5 Apriil, at Hagtor Aalviigen, som var Citantens Farfader, var berettiget til {dette goeds}\den/n/e odel/, mens bem:te Dom siger at dette jordegoeds følger Thore hands livs tid, og i fald at Hagtors Næste Arvinger da icke er ved penge sam/m/e goeds at indløsse, og den igien af di berettigede paaStevnis, omgaaes hvis Rætt er. Nu har ej Citant: beviist at siden Ao: 1692 er enten lyst penge mangel til det 1 Løb smør, 1 huud og 2 Løber Salt her udj Gaarden yttre Diønne, eller at hand eller nogen Anden ved Rættergang efter Dom/m/ens indhold sam/m/e jord at have paastevnet. hvorimod Knud Torsen Diønne beviisser med Citantens Farfader, Sal: Hagtor Haldorsens skiøde af 16 Octbr: 1647. det bem:te Citant:[s] Farfader haver solt den/n/e jord, som er 1 Løb smør, 1 huud, 2 Løber Salt, til

1736: 150b

Sal: Tosten Jackobsen, som var Comparenten Knud Torsens Mormoders Fader, og {Ci} siden det Aar 1647 haver den/n/e jord fuld[t] Knud Torsens Afkom, som beviisses med et skifte brev af 2 Decbr: 1670. efter Sal: Ingebrickt Tostensen, som var Knud Tor{sten}sens MorModers broder, Sal: Tosten Jackobsens Søn. dernest beviisser Knud Torresen med trende skiøder af 1672, 1677 og 1680 at Knud Torresen[s] Mormoders Søskende og hands Moders Søskende haver Solt den/n/e jord til hands Fader, Sal: Torre Ericksen, videre beviises med Skifte brevet efter Sal: Torre Ericksen af 24de Septbr: 1695. og et skiøde af 4 Aug: 1704. at Knud Torresen haver haft den/n/e jord til Ejendom Nogle og Tredive Vintere ukierdt og upaaAncket; Saa Kiendes for Rætt, følgelig Lovens 5 B: 5 C: 3 art:, bør Odelen til den/n/e omtviistede jord at følge Knud Torresen og hands sande Arvinger: og bør Siur Torstensen Aalviigen at betale Rættens Persohner efter den bereigning som i Acten er inddragen, med 5 Rd:r 4 mrk: foruden den/n/e Dombs Løsning med Stemplet papiir, skriver- \og/ forseiglings penge, alt inden 15 dage efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Excecution.

Ao: 1736, den 6 Junij, blev Rætten betiendt paa Gaarden indre Bleje, beliggende i Kingserviig skibbr:, Ullensvangs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med Efterskrevene Eedsworene Laug Rættis mænd, Naufnl: Ingebricht Qvalnæs, Dag Aachre, Anfind Lofthuus, Tosten Qvalnæs, Sven Sexse, Asbiørn Berve, Lars Helleland og Aamund Berve, ofverværende Lensmanden Torckiels Housse, udinden Een Odels Trættis behandling, følgelig den ved Hiemting afsagte Kiendelse den 15 Aug: 1735. imel: Citanten Lars Larsen Bleje med Formynder Joen Olsen Age, Contra Ole Grebsen Bleje og Niels Olsen Espeland, angaaende en Odels Transport paa en ½ Løb her udj Gaarden, ud{j}stæd af Niels Olsen Espeland til Ole Grebsen Bleje.
Citanterne fremstillede {sig} Dem for Rætten, formeenende at Niels Olsen ej Kunde Selge nogen Odels Rætt til Olle Grebsen, {mens var j .ig.og} saasom hand, Citanten Lars Larsen, er odels mand,

1736: 151

1736

det hand trøster Sig til her inden Rætten at beviisse, hvorforre hand vil haabe og paastaa at bem:te af Niels Espeland udstæde Odels Transport, bliver underkiendt.

den indstevnte Olle Grebsen Bleje møtte for Rætten, \vedtog at være Lovlig stevnet/, ærklærede at hand forhen hafde leveret i Rætten den paa{be}Raabte og paastevnte Odels Transport, og bandt hand sig ej til meere udj bem:te Odels Transport end som \til/ ½ pund som laa udj hands Eeget brug, og er hands Eegen Ejendom, det Eene pund som ligger udj Citant:[s] bruug, der til haver hand icke, ej heller vill hand paastaae, nogen Odels Rætt, mens den gierne at følge Citant:, eller hvem som der til er berettiget.
Citanterne ærklærede at dette Kunde Ole Grebsen Bleje have ærklæret da der Ao: 1734. d: 2 Aug: paa Kingserviig skibbr:[s] Som/m/er Ting blev protesteret imod bem:te Odels Transports Tinglysning, som herved fremlæggis, saa hafde De ej haft nødig at Reise den/n/e Trætte: hvorforre De nu paastaar at Ole Grebsen ved Dom maa blive tilDømbt at betale Dem processens omkostning. Det fremlagde Document er ord for andet saa lydende.
Som intet viidere var udj Sagen efter Ole Grebsen Bleje[s] tilstaaelse, end at hand ickun efter Odels Transporten af 17 April 1734. tilholder sig Odels Rætt til et halv pund udj hands paaboende jord, saa bleve parterne med hinanden forEenede, at sam/m/e skulle ved magt staa, og at Ole Grebsen skulle betale Rættens Persohner, hvorimod Lars Lars[en] skulle holde Rætten med Kost og Tæring, og forskaffe Sorenskriveren skyds hiem, lige som hand haver skaffet ham her til Aastædet. den/n/e forEening de med haande baand for Rætten stadfæstede ubrødelig at holde i alle maader.

Den 11 Junj blev **Rætten betient paa Gaarden Houge udj Ous skibbr:, Lysse Closter Jurisdiction, udinden et Almindelig Som/m/er, Skatte og Sage Ting**, betientis Rætten med efterskrevene Eedsvorende Loug Rættis mænd, Naufnl: Morten Hisdahlen, {Johannes} \Thomas/ Tøsseland, Peer Røe, Niels Gierland!! (Jarland), Ole Houge, Mons Hierland!! (Jarland), Johannes Wittingsdahlen!! og Elling Leqve, ofverværende Medejeren og Forvalter (over) Lysse Closter, Henrich Hansen Forman, Lensmanden Winsens Houge og den tingsøgende Almue.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forbud paa Juveler, samt Guld og Sølv at bære, af 16 April 1736.
for det Andet, Kongl: Rescript af 23 Martij 1736. som Lemiterer forordningens 6 Articul, af 19 Aug: 1735.

1736: 151b

Forvalter Formans udstæde bøxsel sæddel med Revers, af 2 Apr: Ao: 1732. til Jonas Ravert paa den halve deel udj Haagensunds holme, samt den Grund Græm/m/erlejets!! (Kræmmerlejets) huusser er bygt paa, blev for Rætten oplæst.

MedEjere og Forvalter Mons:r Henrich Hansen Forman Kundgiorde for Rætten at hand ved mundtl: Stevning Vidnesfast haver til dette Ting, tiid og stæd ladet Stevne og indkalde Torbiørn Nielsen Krogeide, Dom at liide fordj hand anden gang udj sin ægtestand haver beganget lejermaal, og nu sidste gang med Een tøss Naufnl: Elli Johan/n/es datter.
den indstevnte Torbiørn Nielsen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, tilstoed at hand hafde begaaet lejermaal med Elli Johan/n/es datter, og forhend med en Anden, saa det nu er anden gang hand udj sin ægtestand haver forseet sig: mens som hand for den første gang haver udstaaet sin straff: og nu den/n/e gang udj Druckenskab paa ny haver syndet, saa haaber hand dog med een mild Dom at ansees, siden hands huustrue haver taget

ham til Naade, hvilcket hand med tvende mænd kand beviisse, siden hands huustrue ej selv kand kom/m/e til tinge, saasom hun er gandske grov Svanger: begierende at de tvende mænd som her for Rætten Comparerer, Naufnl: Lensmanden Winsens Houge og Joen i Hollen, maatte blive Eedelig afhørte.

Som Citant: ej hafde noget her imod, mens var fornøyet at de tvende mænd aflagde derris Eedelige forklaring om Comparentens huustrues udsigende: saa blev Eedens forklaring den/n/em forrelæst, og formanet ved Sandhed at blive.

1: Vidne, Winsens Engelsen, gaml: 39 Aar, boendis paa Houge, efter aflagde Eed forklarede, at den indstevnte Torbiørn Nielsens Huustrue haver Declareret at vilde tage hindes mand til Naade udj den/n/e hands begangene forseelse.

2: Vidne, Joen Joensen, gaml: 60 Aar, huusmand paa Gaarden Hollen, efter aflagde Eed forklarede som nest forregaaende Vidne.

Citanten sat i Rætte efter Lovens 6 B: 13 C: 25 art: paastoed at Torbiørn Nielsens boeslod at være forbrudt, saavelsom hands første fæste, mens som hand haver beviist at hands huustrue haver taget ham tilbage, saa vilde Citant: ej giøre nogen haardere

1736: 152

1736

j Rætte sættelse, dog Reserverende at j fald bem:te Torbiørn udj nogen løsagtighed her efter skulde yttre sig, da at lide paa det yderste, efter bem:te Lovens Alligerede viidere formeld, j det øfrige henstillede Sagen til Rættens nærmere skiønd, og paastoed Dom.

udj den/n/e Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Den indstevnte Torbiørn Nielsen Krogeide haver Selv her for Rætten ustocket og ublocket tilstaaet som Een Ægtemand at have beganget lejermaal med Elli Johan/n/es datter: Og Endelig med tvende Eenstem/m/ige Vidner beviist at hands ægte Huustrue for den/n/e Hands forseelse haver taget ham til Naade. Saa Kiendes for Rætt, følgelig Lovens 6 B:, bør Torbiørn Nielsen[s] boes lod at være forbrudt og Hands Huusbonde hiemfalden.

MedEjere og Forvalter til Lysse Closter, Henrich Forman, haver ved muntl: Stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Søptelands opsiddere at giøre derris ædelige forklaring om hvem der haver hugget den æge hugster som laae med Søpteland ved vandet, til Vidner at ægen {laa paa} \laa udj/ Søptelands {bøe} \udmarck/, er indstevnet Lars Borgen, Hans Bøe og Ole Houfve:

af de indstevnte Søptelands opsiddere Compareerede Mons, Lars, \og/ Ole, {Peder og Knud}: vedtog at være Lovl: stevnet, og at de gierne derris Eed her for Rætten om bem:te Eed!! (Æg/Eik) vilde aflægge. efter Citant:[s] paastand blev Eedens forklaring den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed at udsige.

1ste, Mons Størcksen, gaml: 70 Aar, boendis paa Søpteland, efter aflagde Eed forklarede, aldeelis ingen oplysning at kunde give om den paastevnte Æg:

den Anden, Lars Hansen, gaml: omtrent 60 Aar, boendis paa Søpteland, efter aflagde Eed forklarede, ingen oplysning at kunde give.

den tredie, Ole Olsen, gaml: 37 Aar, boendis paa Søpteland, efter aflagde Eed forklarede at have seet Ægen, mens hvor den var kom/m/en fra, eller hvem der hafde ført den bort, eller ført sig ægen til nytte, veste hand icke.

MedEjere og Forvalter til Lysse Closter, Henrich Forman, haver ved muntl: stevning vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd ladet stævne Magne Bøe, dom at liide for begangen slagsmaal øvet imod Niels Bøe og Christopher ibdm:, den sidste at have voldeligen

ofverfaldet j sit eeget huuss og stue, og alt at være øvet paa en Søndag, til Vidner udj Sagen er indstevnet Stephen og Ole Houfve

1736: 152b

og Hans Bøe, med fleere ustevnte.
den indstevnte Magne Bøe Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig stevnet for Rætten. møtte og til Vedermælle udj Sagen Niels og Chrestopher Bøe.
Citant: paastoed, at som Vidnerne udj Sagen alle Comparerede, de da maatte blive Eedelig Examinerede. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed at vidne.
1ste Vidne, Stephen Pouelsen, gaml: 30 Aar, boendis paa Houfve, efter aflagde Eed vidnede ingen oplysning udj den/n/e Sag at kunde give.
2: Vidne, {Chrestopher Diderichsen} Ole Andersen, gaml: 38 Aar, boendis paa Houfve, efter aflagde Eed sagde sig aldeeles inted om den/n/e Sag at kunde vidne.
3: Vidne, Hans Iversen, gaml: 36 Aar, boendis paa Bøe, efter aflagde Eed sagde sig aldeeles intet om Sagen at kunde vidne.
Citant: paastoed Sagen udsat indtil neste Ting, for at førre fleere Vidner: Sam/m/e blev bevilget.

Som ingen indfandt sig efter trende ganges paaRaabelse der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten for den/n/e gang ophævet.

Ao: 1736, d: 18 {Julij} \Junij/, blev Rætten \atter/ betiendt paa Gaarden Eide, udj foranførte Sag, med forreskrevene Laug Rætt paa fol: 147.
hvorda begge Parter møtte.
Citant:[s] Fuldmægtig Hans Hansen Waage viiste penge for Rætten, og tilbød den indstevnte Torsten Torstensen om hand vilde tage imod Løsning. Hvortil Comparenten svarede at hand underkastede sig en Retfærdig Dom.
Parterne blev, følgelig Kongl: Allernaadigste Forordning, tilspurdt om nogen hafde noget viidere at Erindre til sin Sags Tarv og beste. hvortil de svarede nej, mens var Dom begierende:
hvorforre følgende beReigning er forfattet, efter Kongl: Allernaadigste Regelement, ofver Rættens Salarium, Sorenskriveren for trende dages forRettning 4 Rd:r, Kaast og tæring paa Reisen til og fra Aastædet 1 Rd: 2 mrk: Sorenskriverens fløtning haver parterne Selv forskaffet, Laug Rætten, som er af et frem/m/et skriveri og haver en lang vej at Reise, kand ej Ringere have end som hver 1 Rd: er 8 Rd:r, Lensmanden for opvartning ved Rætten, samt Laug Rættens tilsigelse 1 Rd:r, er tilsam/m/en 15 Rd:r 2 mrk:
Dernæst er udj den/n/e Sag Saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Efter de af Parterne j Rætten fremlagde Documenter erfahris at Sal: Iver Endresen Eje og Sal: Ole Lyssen

1736: 153

1736

haver været brødere, Rætte og Sande Odelsmænd til Gaarden Eje; af den første, som er Sal: Iver Endersen, haver Citanten Johan/n/es Torckielsen sit udsprung, og var det hands Farfaders Fader: den Anden, Ole Lyssen, var Comparent: Torsten Torstensens Farfaders Farfader. bem:te Iver Endresen Eje haver haft en Søn Naufnl: Iver Iversen, ved døden afgangen,

sam/m/e Iver Iversen var Citant:[s] Farfader: Ole Lyssen haver haft en Søn ved Naufn Laurits Olsen, ved døden afgangen, sam/m/e Laurits Olsen var Comparentens Farfaders Fader, imel: disse tvende brødre børn, neml: Iver Iversen og Laurits Olsen, er afsagt en Hiemtings Dom den 18 Octbr: 1693, sam/m/e er usvæcket. bem:te Dom siger at Iver Iversen og hands børn er Rætte Odelsmænd: sam/m/e Iver Iversen var Citant: Johan/n/es Torckielsens Farfader. Saa Kiendes for Rætt at den usvæckede Hiemtings Dom af 18 Octbr: 1693. bør ved magt at staae: Saaleedes at Odelen \til gaarden Eide/ følger Iver Iversens børn og arvinger. Og bør Torsten Torstensen at tage imod Løsnings penge af Citanten for det af ham paaboende brug udj gaarden Eie, den Sum/m/a penge som Citant: kand beviise at jorden er kom/m/en fra hands ætlæg forre; og paa det at Comparenten Torsten Torstensen ej skall ligge paa barre marcken og blive aldeeles huusvild, saa bør hand at sidde paa sam/m/e brug udj toe Aar, som er 1736 og 1737, for at see sig om en Anden jord, mens til Rætte farre dag Ao: 1738 da at vige jorden for Citant: alt under Lovens Tvang. Processens omkostning angaaende, da som Citant: fornøyer Rætten efter den udj acten anførte bereigning: Og Torsten Torstensen beviisser med Een her udj Rætten fremlagde Aastæds forRætning passeret d: 22 April 1735. at Citant:[s] Fader Torckield Iversen haver indgaaet for Rætten et forliig om sam/m/e brug her udj Gaarden Eie, hvilcket Torsten Torstensen formeente burde staa ved magt, saa bør dog Torsten Torstensen, Citanten til nogenleedes Erstatning, at betale til Citanten 8 Rd:r, og til Justitz Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s: alt inden 15 dage under Nam og Excecution.

Den 9 Julij blev Exstra Rætt sat og betiendt paa Kollen, Scheje grund, med efterfølgende Eedsvorene Lau Rættes mænd, Naufnl: Chrestian Bolstad, Arne Legre, Wichlich Herrey, Poul Spaanem, Wichlich yttre Tveto, Poul Lindebreche, Aslack Aaurdahl, \og/ Anve Midhuus, overværende Lensmanden Anders Hansen med andre som dette Exstra Ting søgte.
hvorda fremstillede sig for Rætten Fogden Andreas Hejbergs Fuldmægtig Hans Nagel, som Actor udj Sagen, Contra Ziselle Endre datter, og kund-

1736: 153b

giorde at hand ved muntl: Continuations Stevning, følgelig Rættens Kiendelse af 2 Junij nest afvigte, haver ladet Stevne Sisselle Endre datter, Dom at undgielde for begangene leiermaal med hindes Fæste eller Trolovede {S} mand, Sal: Arne Mathiasens Søn Kield Arnesen Sæbøe, Soldat ved Obriste Schlangebusck Regimente, saa haver hand og ladet Stevne Pouel Sæbøe, som dette {beskicke} \qvinde/ Men/n/iskes beskickede forsvar udj Sagen, og endelig er Stevnet til Vedermælle Soldat Kield Arnesen.
den indstevnte Ziselle Endre datter med hindes forsvar Pouel Olsen Sæbøe møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet. saa møtte og den til Vedermælle indstevnte Soldat Kield Arnesen Sæbøe, vedtog at være Lovl: Stevnet, med han/n/em møtte og for Rætten Capitein des Arme Ole Wevfle af ovenbem:te Regiment, som forregav at være af Obristen anbefahlet for Rætten at møde for at anhørre Delinqventens bekiendelse.
Actoren udj Sagen, Hans Nagel, var begierende at Delinqventinden maatte blive for Rætten nøye Examineret. hvornest hand da vilde giøre sin j Rætte sættelse.
den indstevnte Ziselle fremstillede Sig for Rætten, og paa tilspørsel af Rætten bekiendte ustocket og ublocket, at have avlet det barn hun nu haver med Soldat Kield Arnesen Sæbøe, og at hun til hands Fader, \Sal: Arne Mathiasen/, haver været ægte Fæstet eller Trolovet, og at det er toe Aar fra den tiid hun blev Trolovet til Sal: Arne Mathiasen, og indtil hun Kom udj barselseng ved hands Søn Kield Arnesen Sæbøe, og et halv Aar efter at hun var bleven Trolovet til Sal: Arne Mathiasen, blev hand tillige med 6 andre Siælle drucknet paa Vandet.

Ellers bekiendte at hindes Trolove[de] Sal: Mands Søn Kield Arnesen Sæbøe kom {h} til hinde Tredie Juule dag 1734 om aftenen, og var beskiencket, og som hun da laa paa sin Seng var hun begierende at hand vilde kom/m/e og ligge j sengen hos hinde, og da hand, Kield Arnesen, kom til hinde j Sengen, spurte hand strax om hun var fri for hands Fader, hvortil hun da hafde svaret ja, at hun var frj for hands Fader, hvorpaa hand hafde forlanget omgiengelse med hinde, hvilcket hun her tilstaar, straxsen at have tilladt ham uden nogen trussel eller tvang af ham.

1736: 154

forklarede at være bleven forløst med Een Søn udj Apriil Maanet dette Aar 1736. Rætten tilspurte hinde om hun kunde sige Sig frj for at have haft legemlig omgiengelse med Sal: {Ma} Arne Mathiasen, som var Soldat Kield Arnesens Fader og hindes Trolovede Fæste Mand, hertil hun svarede ja, at hun veste sig frj for Legemlig omgiengelse med sin Sal: Fæste Mand, hvorpaa hun blev af Rætten formanet til en Sand bekiendelse, som og hindes Siæle sørger, ærværdige Hr: Worm, forrestillede hinde, hindes Siæles frelse, mens hun forblev ved sam/m/e: Rætten tilspurte hinde om hun med goed samvittighed kunde aflægge Eeden, ej at have haft Legeml: omgiengelse med sin Sal: Fæste mand, og her paa af Rætten paa ny formanet til en sand bekiendelse, \hvor [paa] Eedens forklaring blev oplæst/, her til hun, Ziselle Endre datter, svarre[de] ney, at hun ej kand aflægge Eeden, bekiendte ellers ej at kand sige sig frj for Legemlig omGiengelse med sin Sal: Fæste mand, Sal: Arne Mathiasen. ellers tilstoed paa tilspørsel af Rætten, at hindes Sal: Fæstemands Søn Kield Arnesen var uskyldig kom/m/en til den/n/e skam/m/elig gierning, j dette hun hafde løyet for ham, og sagt sig frj for Legemlig omgiengelse med hands Sal: Fader.

Den til Vedermælle indstevnte Kield Arnesen blev tilspurt, om hand hafde noget at tilspørge Delinqventinden, hvortil hand svarede nej.

Actor udj Sagen forrestillede at hand til den/n/e tiid og stæd haver indstevnet tvende!! (trende) Vidner, Naufnl: Durthe Ols datter Sæbøe {og} Siri Gun/n/ers datter Sæbøe og Jørgen Svensen Sæbøe, under Eed at forklare hvorleedes Delinqventinden haver forholdet sig med fødselen da hun var udj barns nød. sam/m/e Vidner hand paastoed Eedelig afhørte.

foran førte Vidner bleve paaRaabte, mens møtte {ingen} ickun Durthe Ols datter og Jørgen Svensen Sæbøe. Eedens forklaring blev oplæst, og Vidnerne formanet af Dom/m/eren at blive ved Sandhed.

1: Vidne, Durthe Ols datter, med opragte fingre aflagde Eeden, og dernest forklarede, at Sisselle Endre datters Fader Endre Olsen Sæbøe hafde indkaldet Vidnet i sin Sengeboe, og da hun, Vidnet, kom der ind, laa Sisselle neden j en Seng og hafde født, hafde indsvebt barnet j en skiorte, og lagt det øverst j Sengen, og forvaret barnet saaledes

1736: 154b

1736.

Som en anden moder af kierlighed for sit barn kand giøre. Actor tilspurte Vidnet om Sissele hafde aabenbaret det for nogen at hun var Svanger. Resp: nej, icke som Vidnet var vitterligt. Vidnet var gaml: ungefær 50 Aar, boendis paa Sæbøe, gift med Tormoe Svensen Sæbøe.

Delinqventinden tilstoed at have Aabenbaret for sin Farbroders Koene det hun var Svanger. som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, blev det afviist.

2: Vidne, Jørgen Svensen Sæbøe, gaml: 33 Aar, til huuss paa Sæbøe, efter aflagde Eed vidnede som nest forregaaende Vidne i alle maader. som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa blev det afviist.

Actor paastoed Dom ofver Delinqventinden efter Lovens 6 B: 13 C:, følgelig hindes Eegen bekiendelse.

Alle parterne bleve af Rætten tilspurt om de hafde noget viidere at lade indførre til Sagens oplysning og forsvar, hvortil de svarede nej.
Saa er udj den/n/e Sag saaleedes af os for Rætt Kiendt,

Dømbt og Afsagt.

Delinqventinden Ziselle Endre datter haver Selv her for Rætten ustødt og ublocken bekiendt at da Hindes Trolovede FæsteMand Sal: Arne Mathiasens Søn, Soldat ved Obriste Schlangenbusch Regiment, Naufnl: Kield Arnesen Sæbøe, kom til hinde tredie Juuledag 1734 om aftenen, var hand beskiencket, og har hund da Selv forlanget at hand skulde ligge hos hinde i Sengen, hvor hand tilspørger hinde om hund var frj for hands Sal: Fader, hvilcket hun løngagtig!! (løgnagtig) /: efter Eegen bekiendelse her for Rætten :/ skall have bejaet, og derpaa uden trussel eller tvang begaaet blodskam med hindes Trolovede Sal: Fæstemands Søn: Nu tilstaaes her for Rætten, om endskiøndt hun det først fragaar, saa dog alligevell tilstaar hun siden, efter Eedens forklaring var hinde forrelæst, ej at kand sige sig frj for legemlig omgiengelse med hindes Trolovede Sal: Fæstemand Arne Mathiasen, saa at hund haver haft legemlig omgiengelse baade med Fader og Søn, som er striidigt imod Guds og Kongens Lov: Saa Kiendes for Rætt, følgelig Lovens 6 B: 13 C: 14 art:, bør Zisselle Endre datter at miste Sit hovet ved Sverdet, og Kroppen kastis paa ilden at opbrendis, hindes boes lod at være Kongen hiemfalden.

Ao: 1736, den 16 Julij, blev holdet et **Almindelig Som/m/er, Skatte og Sage Ting med Jondahls Skibbr:[s] Almue**, ofverværende Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand, Høy Edle og Welbr: Ulrick Kaass, Fogden Sig:r Andreas Hejberg og Lensmanden

1736: 155

Johannes Wiig med den Tingsøgende Almue. Retten blev betiendt med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Berge Brattebøe, Joen under Hougen, Jackob Eicken, Ole Swosand, Jackob Backe, Ole Præstegaard, Od Brattebøe og Ludvig Hviidesteen. er passeret.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordning af 16 April 1736. om Forbud paa Juveler samt Guld og sølv at bære, med viidere.
den 2den: angaaende dend gaml: Mundering ved Land-Melitien, af 20 Apr: 1736.
den 3de: angaaende Officerernes Frigaarder, at de her efter bliver at ansee som andre bønder gaarder, af er!! \under forregaaende/
den 4de: angaaende Soldaterne som bøxler og gifter sig, hvorleedes der med skall forholdes {af}, alt under \forregaaende/
den 5te: angaaende Officerernes Skyds {af}, \i ligemaade/
den 6te: angaaende Dragonner hestene som er anskaffet i Kriigens tiid, der for at nyde betaling af Com/m/issariatet, {af} \er ligeleedes/
den 7de: angaaende Copulations pengene for Soldaterne ved National Regimenterne, der for at være forskaanet, {af} \alt under forregaaende/
den 8de: Kongl: Reschript angaaende Tyve, hvor den bestaalne ej haver formue, der skall Fogderiets Almue besørge arresten og bekaaste Sagens drift, af 22 Jan: 1736.
den 9de: angaaende Søefolchet som vil Seigle med Frem/m/ede Skibe. Af 23 Martj \1736/
den 10de: Reschript under 23 Martj 1736 angaaende Forordning og Lemitation i Forordningen af 19 Aug: 1735, den (ope rum) art: angaaende Kongl: Confirmation paa Dom/m/e i Ære og Lifs Sager.

Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmanden Qvestionerede Almuen om de hafde noget at Klage over Foged, Sorenskriver eller Lensmand, eller nogen anden. Resp: Nej.
den 2den Qvest: hvorledes Kircken her udj Skibbr: er i stand, om den fattis noget. Resp: den er god udj alle maader.
den 3de Qvest: hvorledes Fogden holder bog med Almuen, om hand Rigtig afskriver hvad de betaler og hvad de bør at betale. Resp: ja, hand giør os goed Rigtighed.
den 4de Qvest: om de ved nogen Rødnings platser eller Sager som kand udj Skatt læggis, eller om saadan herlighed nogen stæds kand anlægges. Resp: Nej, dem er ej videre vitterligt end hvad som allerede er anlagt og udj Skatt satt.

Derefter lyste Fogden fred over Hans Maj:ts og de Benificerede Skouer.

Fogden lod fors[e]igle den/n/e Termins Skatte Restans, siden ingen var der noget hafde imod sam/m/e at sige.

Som ingen var der vilde gaa j Rætte, saa blev Rætten for dette skibbr: ophævet.

1736: 155b

1736

Den 19 Julij blev holdet et **Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting med Kingservig Skibbr:[s] Almue paa Gaarden Utne**, ofverværende Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand, Høyædle og Welbr: Ulrich Kaass, Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Torchiels House med Meenige Almue som den tiid Ting søgte. Rætten blev betiendt med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Olle Reesetter, Arne Widnæs, Sylfest Alsager, Siur Haastabøe, Knud Rogdeberg, Lars Torgielsen Age, Lars Svartvedt og Torgier Alsager.

Først Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Reschripter som findes Exstraheret paa fol: 155.

Dernest haver Stiftbefahlingsmanden brugt til Almuen de Qvestioner som paa fol: 155 er anført, hvortil Almuen enstem/m/ig haver svaret ligesom paa forbem:te er anført.

Fogden fremstillede sig for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd ved skriftl: Stevning haver ladet stevne giestgifver Broder Møller med huustrue for Kirchens forsøm/m/else, samt sterck dricks udtapning paa Sabaten, der for Dom at liide, og Niels Skare, Troen Hildahl, Lars Olsen Age, Jackob Hofland, Helge Monsen Hamre, Soldat Joen Østensen, Stephen Buer, Ole Ericksen Heing, Peder Jostad, Gunder Sandven og Jacob Freim, for fylderi og Slagsmaal paa Sabaten, saa og i lige Sag Samtl: Almuen i Odde og Ullensvangs Sogn at være til Vedermælle, saavelsom Sogne Præsten Hr: Niels Winding. det skriftl: Stevnemaal er af 9 Junij 1736. ord for andet saa lydende.
for Retten møtte giestgiver Broder Møller og huustrue, Niels Skare, Jackob Hofland, Helge Monsen Hamre, Stephen Buer, Ole Ericksen Heing, Gunder Sanven, Jackob Freim, Sogne Præsten Hr: Niels Winding, som alle vedtog at være Lovl: Stevnet.
efter paaRaabelse møtte ej af de indstevnte, Troen Hildahl, Lars Olsen Age, Soldat Joen Østensen, Peder Jaastad, ej heller møtte nogen paa Almuens Veigne af Odde og Ullensvangs Kircke Sogner som til Sagen vilde svare,
Stevne Vidnerne Torchiels Hougse og Joen ibdm: med Eed og opragte

1736: 156

1736

fingre Stadfæstede stevningen at være Lovl: forkyndt for de udeblivende.

Fogden lagde i Rætten Sogne Præstens Angivelse af 16 April 1736, med begier sam/m/e i acten at indrages, som er saa lydende. Fogden fremlagde Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand, Høyædle og Welbr: Ulrich Kaass skrivelse af 26 Maij 1736, angaaende den/n/e Sag, sam/m/e er saa lydende. her ved følger Sogne Præstens Klage \over Broder Møller/, med Fogdens Erklæring og Stiftbefahlingsmandens Resolution, alt saa lydende. til slutning blev fremlagt Sogne Præstens skrivelse af 18 Julij 1736 til Stiftsbefahlingsmanden, ord for andet saa lydende.

Fogden loed tilførre, at hand Reserverer Sig omnia Reservande til belejlig tiid og Stæd fordj Sogne Sogne!! Præsten Hr: Winding Melerer Sig med de ting som er uden for hands Embede, saasom at Protestere imod de udgivne Previlegier til Giestgiveren, og fleere ting, som hands i Rætten lagde skrifter udviisser, bad ellers at Rætten ville Observere Lovens pag: 297. art: 6. imedl: tid var begierende at med den indstevnte Sag maatte fortfahris.

Sogne Præsten Svarede, at Fogden Hejberg det at beviisse først hvad Protest Præsten haf[de] giort imod Broder Møllers Giestgiveries bekræftelse, og Stevne ham der for, førren hand lader noget den Sag angaaende acten tilførre, thj hvad som af Præsten Protesteret er for den/n/e høyRespective Rætt, er skeet for at Demonstrere Sagen, hvad Sig ellers angaar Lovens 2 B: 11 C: 6 art: om at Præsterne skall holde Sig fra Tinge, da sagde Sogne Præsten Sig af Fogden Hejberg til dette Ting at være Lovl: indstevnet ved Lensmanden Torckiels House og hands Søn.

der næst fremlagde Sogne Præsten en skriftl: Stevning af 25 Junij 1736, hvor hand udj Sagen indstevner en stoer deel Vidner, som Stevnemaalet udviisser, som er saa lydende.

Fogden lod indføre, at om endskiøndt det af Pastor Vinding i Rætten lagde Document tydelig udviisser at bem:te Hr: Pastor Winding tillige vil agere Foged og indtrænge Sig i Fogdens Embede, saa finder dog Rætten vell hvorvit de af ham indstevnte Vidner kand blive antagelig, og at ingen som icke er given fuldkom/m/en Sag der ved vorder fornermæt!! (fornærmet).

Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand

1736: 156b

1736.

giorde følgende Qvæstioner til Hr: Winding, eftersom icke Hr: Winding i sin besvarelse til Stiftambtmanden af 18 Julij 1736. vil Eegentlig melde hvem hand Sig\ter/ til udj hands Attest af 16 Apr: 1736. med disse ord: thj ieg kand icke giøre mit Embede i Odde Kircke med en glad samvittighed, saalenge det uløcksalige Kroehuuss der næst Odde Kircken skal florere, og af een deel, der bør heller at handthæve Guds ære og at holde haand over Kongens Befaling, vorder med sine forargelige beboere taget i protection og forsvar. Saa paastoed Stiftbefahlingsmanden at Sogne Præsten tydelig og udførlig her inden Rætten vil Erklære Sig over disse af ham anførte Exspretioner, om hand der med meener Stiftbefahlingsmanden eller Fogden. Sogne Præsten Svarede, at hand Refererede Sig til Sin allerede indgivene Erklæring, som hand vilde formoede at vorde anseet for gyldig nock.

Eftersom Præsten icke vilde Erklære sig, saa tilspurte Admiral og Stiftbefahlingmanden for det andet, hvem Præsten meener med det Svogerskab hand taller om udj Sin skriftl: Erklæring til Admiralen under 18 Julij 1736. Præsten Svarede at hand var frem/m/et her j Norge, og veste lidet eller intet af Høyeste eller laveste Svogerskab eller Slegtskab, dog hafde hand hørt, Gud ved sandheden om det enten saa er eller icke, at Fogden Hejberg og Broder Jansen Møller skall være noget besvogrede.

3: Qvest: om det da er Fogden Hejberg som tager Giestgiveren Broder Møller \og hands ….. Kroehuuss/ i Protection og forsvar, formeedelst det Svogerskab. Præsten Svarede, at hand icke j Ærklæringen hafde nævnt Hr: Foget Hejberg formeedelst nogen Svogerskab med Broder Møller, hafde taget bem:te Broder Møller og hands Kroe huuss j forsvar, ellers indstillers!! indstilles alting til Samvittighedens Lov, sam/m/e Svogerskab angaaende.
4: Qvest: om Præsten kand {eller …} beskylde Fogdens Ærklæring til Admiralen og Stiftambtmanden

1736: 157

1736

At være uRigtig. Præsten svarede, at hand Refererede sig til Sin jndgivende Erklærings 3de post af 18 Julij 1736.
{5: Qvest:} Stiftambtmanden lod tilførre, Saasom af alle Documenter, neml: Præsten Hr: Widings bref til Fogden, Fogdens Erklæring til mig, og med Præstens paastand og forregivelse, fornem/m/er Stiftambtmanden at Præsten icke allene sigter til Fogden og Skriveren, men det siunes som hand i særdeeleshed vil sigte til Stiftambtmanden, altsaa vil Stiftambtmanden hafve Copie af alle Documenterne og vad!! (hvad) ellers i dag udj Protoc: er anført, paa det Stiftambtmanden Kand søge sin Satisfaction paa de behørrige stæder, j sær som Præsten endnu udj hands besvarelse paa min til{talle} han/n/em giorte Reqvitition, taller om adskilligt, som endelig maa sigte baade til mig og Fogden, hvilcket ieg paa behørig tiid og stæd vill søge Represalier fore hos Præsten.
Sogne Præsten Replicerede, at det var icke meent Hands Høyvelbr: Hr: Admiral Kaas eller Fogden, ædle Sig:r Andreas Hejberg, eller Sorenskriveren, til nogen præjuditie, men alleeneste, som Ærklæringens 3 post af 18 Julij 1736 udviisser. ellrs Replicerede Præsten paa de ord af ædle Hr: Foged, tilført paa \pag:/ 156 i de sidste linier, at det brev som var Lensmanden Torgiels House tilskreven angaaende endeel Vidners indstevnelse j Broder Møllers Sag, var icke skrevet for at indtrænge den goede Foget udj sit Embede, men alleene for \at/ see de indstevnte Sager ved Vidnesbyrd oplyst, saasom ieg icke forhen hafde oplysning om sam/m/e Vidner da ieg Sagerne for Fogden angav.
Fogden paastoed inu!! (endnu) som forhen Sagens Rætte drift til de skyldiges afstraffelse.
Præsten paastoed Vidnerne afhørte som hand udj Sagen haver ladet indkalde. først Lensmanden Helie Monsen Hamre, som møtte for Rætten, Soldat Joen Østensen, som efter paaRaabelse ej møtte, og Stephen Buer, som Comparerede for Rætten. disse tre paa Sabaten at have øvet Slagsmaal, til Vidner er indstevnt Soldat Torgier Larsen, Olle Tollefsen Krogevig, Soldat Joen Olsen Age, {og Tron Jacobsen Hildahl.} disse indstevnte Vidner efter paaRaabelse møtte ej.
Stevne Vidnerne Torchiels House og Joen ibdm: med Eed afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for de indstevnte Vidner.

1736: 157b

1736.

Præsten var begierende Laugdag for disse indstevnte Vidner udj den/n/e post.

Afsagt.

Soldat Joen Østensen paaleggis Laugdag til neste ting for Rætten at møde til Sagen at svare for saavit Sabatens overtrædelse beviisligen af han/n/em skall være begaaet. til sam/m/e tiid møder alle de udj den Sag vedkom/m/ende parter, da dem skall vederfahris hvad Rætt er. til sam/m/e Ting og tiid bliver Vidnerne Torgier Larsen, Olle Tollefsen Krogevig og Joen Olsen Age paalagt for Rætten at møde, derris Sandhed udj Sagen at vidne under Lovens straff som vedbør.

Dernæst blev den post efter begge parters Stevnemaal og forlangende forretaget angaaende Niels Schare, som den anden Søndag i Faste[n] 1736 skall have siddet i giestgiver Broder Møllers huuss under Prædicken, og drucket sig drucken. til Vidner udi den post er indstevnt Olle Ericksen Hæing og Jacob Bustethun.

den instevnte Niels Schare tillige med Vidnerne møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet. Comparent: forklarede Selv for Rætten at hand den 1 Søndag j Advent 1735 haver været drucken, mens icke drack meere hos Giestgieveren endsom for 3 skl: Resten hafde hand drucket hos andre som haver skiencket ham. ellers drack hand hos Giestgiveren for Prædicken, saasom hand hafde toe miil til Kircken, og siden efter blev hand af det som andre hafde Skiencket ham ganske drucken. den 2den Søndag j Faste 1736 haver hand ladet hente til sig j Isack Præstegaards huuss for 4 s: udj brendeviin, hvorom de vare 5 Persohner som sam/m/e opdrack. siden, da Præsten var gaaen i Kircken, dog før tienesten begyndes, gick Anders Oppdahl til Giestgiveren for at lade hente inu!! (endnu) for ? s: brendeviin, hvilcket Anders hente i sit Eeget Naufn, mens da hand kom tilbage med brendeviinet blev det mest opdrucken af Niels, som er Comparenten. og som hand da var drucken blev hand fra Kircken.

Præsten ærklærede ej at førre Vidner, siden Comparenten selv haver tilstaaet sin forargelse og Sabatens ofvertrædelse. Præsten paastoed Sagen i Rætte angaaende Peder Jaastad, Gunder Sandved og Jacob Freim, som 3de Paaskedag 1736 skall have udj Giestgiveriet fyldet sig med dricke vahre. disse trende Persohner møtte for Rætten. vedtog at være

1736: 158

1736.

Lovlig stevnet. Præsten paastoed Vidner afhørt, som er Pouel Bache, Mickel Hem/m/ings, Olle Olsen Resetter, Halvor Olsen Moen, Bastian Olsen og Samson Olsen Bustethun, disse Vidner, undtagen Pouel Bache og Samson Bustethun, møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnt. Eedens forklaring blev dem forrelæst, og formanet sandhed at vidne.

1: Vidne, Mickel Hem/m/ings, tienendis paa Præstegaarden i Ullensvang, gaml: 30 Aar, efter aflagde Eed vidnede. Fogden tillige med Sogne Præsten paastoed, førren Vidnet aflagde sit Vidnesbyrd, At hand maatte forklare hvad hand veste om de Saggivene Persohner Peder Jaastad, Gunner Sandved og Jacob Freim, derris druckenskab 3die Paaskedag d: 3 April indeværende Aar. saa og hvem fleere der har begaaet sam/m/e dag sligt Syndigt levnet. hvorom de vare Rættens eragtning begierende.

Afsagt.

ligesaa lidet som nogen kand Døm/m/is forinden hand er givet Sag, saa ubilligt bliver det og at førre Vidner over dem som aldrig er varslet, Vidner at anhøre, undtagen udj Inqvititions Sager. hvorforre Vidnerne ej haver meere at forklare end hvad som er stevnet paa angaaende Peder Jaastad, Gunner Sandved og Jacob Freim, derris forhold med drick og fylderi paa 3die Paaskedag.

Vidnet Mickel Hem/m/ings efter aflagde Eed forklarede at hand indkom til Giestgiveren Broder Møller fra sin Reise 3 Paaskedag om aftenen, ved afdags tiid, og fant der for sig sidendis Peder Jaastad, Gunner Sandved og Jacob Freim, og hafde for dem en kande med dricke, og vare de noget lidet beskiencket, dog icke til uskickelighed eller Klam/merie, om de hafde sat der den gandske dag veste Vidnet ej at kunde sige, ej heller at de under Prædicken hafde {h] sat der, ej heller veste Vidnet om de hafde drucket nogen anden steds, og om de blev der natten over veste Vidnet icke, ellers var Gunner Sandved en mand der laa paa sin Reise, men om de andre vare Reisende veste Vidnet icke, ellers forklarede at hand af disse mænd saa aldeeles ingen uskickelighed, eller at de i minste maader gav nogen forargelse. som ingen hafde at tilpørge Vidnet, saa blev det afviist efter parternis forlangende.

1736: 158b

2: Vidne, Ole Olsen Resetter, boendis paa Resetter, gaml: 44 Aar, efter aflagde Eed forklarede at hand 3 Paaskedag Reiste til Odde Kircke, som ligger 5 fierdinger til vands fra hands gaard, og efter middagen efter Prædicken mod aftenen kom Vidnet {ind}til Giestgiverens, vor!! (hvor) hands ven/n/er uden for dørren skienckte ham med øll, og da saa hand at Peder Jaastad, Gunner Sandved og Jacob Freim var paa Giestgiveriet, mens om derris drick eller hantering veste hand slet intet at kunde sige. Som ingen af parterne hafde at tilspørge dette Vidne om noget, saa blev det afviist.

Sogne Præsten Erklærede at de andre Vidner ej var til stæde, hvorforre hand var begierende Laudag.

Stevne Vidnerne Torchiels House og Joen ibdm: Eedfæstede stevningen at være Lovl: forkyndt for de udeblivende Vidner, Naufnl: Pouel Bache, Halvor Moen, Bastian Olsen og Samson Bustethun.

Comparenten Peder Jaastad Erklærede at det er Præsten bekiendt at hand icke hørte til det Kircke Sogn, mens var før Paasken Reist ind i Odde for at besøgge sit slegtskab, og da hand hafde været i Kircken og vilde Reise til sit hiem, saasom hand laa paa sin Reise, gick hand ind til Giestgiveren for at tage sig en læske drick, og saa kiøbte sig 2 potter øll. hvidere icke.

Afsagt.

de af Sogne Præsten indstevnte Vidner, Naufnl: Pouel Bache, Halvor Moen, Bastian Olsen og Samson Bastethun!! (Bustethun), forrelæggis Laudag til Neste Tings holdelse, derris Vidne udj Sagen at aflægge.

Broder Møller, Giestgiver udj Odde, Erklærede, at som Præsten Hr: Winding haver angivet ham for Eet meget utilbørlig øll og brendeviins tapperie paa Sabatten, da vil hand haabe at Saadant aldrig kand overbeviisses ham, mens vell tilstaar hand at hand efter prædicken baade til andre saavelsom til Reisende haver solt øll og brendeviin til nødtørftighed, og icke videre. hvad det anbelanger at hand og hands huustrue hafde forsømt Kircken den 1ste Søndag i Advendt, da tilstoed hand at hand og hands huustrue var hiem/m/e, saasom hands huustrue gick paa faldende foede \med at giøre barsel/, kunde hun icke kom/m/e i Kircken, og hand lod {alle} sine tienere gaa i Kircken, saa kunde hand icke andet end som blive hiem/m/e hos hands Koene, for om hinde noget j det sam/m/e kunde paakom/m/e, \da/ at være hinde Assisterlig.

1736: 159

1736.

ellers loed Broder Møller tilførre at Sogne Præsten her for Rætten nu tilstoed at hand Selv, efter Forordningen var oplæst, haver kiøbt øll til sine Fløtnings Folck.

Fogden paastoed at de Vidner som er indstevnt om Broder Møllers Kroehold maatte blive Examineret, og de som icke møtte at blive forrelagt Laugdag. Vidnerne er, Klockkeren Willadts Dooth, Chrestj Ottesdatter, Pouel Bache, Halvor Moen, Bastian Olsen og Samson Bustethun. efter paaRaabelse møtte ingen af disse Vidner.

Stevne Vidnerne Torchiels House og Joen ibdm: Eedfæstede Stevningen at være Lovl: forkyndt for de indstevnte Vidner.

Fogden tillige med Sogne Præsten var begierende Laugdag for disse udeblivende Vidner.

{Afsagt.}

Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand Kaas, igientog hands forrige befahling og Forbud om ald utilbørlig øll og brendeviins Selgning, saavell udj det Broder Møller meddeelte giestgiver brev, som ved sin udstædde Resolution paa Pastor Windings Memorial, at sam/m/e bør efterleves saafremt Giestgiveren Broder Møller icke vill vendte at de udstædde ordre af Fogden uden videre Dom skal vorde exeqveret.

Afsagt.

de{r} af Sogne Præsten Hr: Winding indstevnte Vidner, Willadts Dooth, Chrestj Ottesdatter, Pouel Bache, Halvor Moen, Bastian Olsen og Samson Bustethun, forrelægges Laugdag til næste Rettes holdelse her for Rætten at møde, derris Vidne udj Sagen at aflægge.

Fogden hafde i anledning af Cam/m/er Collegio {Skrivelse} \Decition/, som tilholder Almuen af Hardanger Fogderie at betale Skatter og andre Kongl: Rættigheder af gaarden Hestham/m/er fra 1726 Aars begyndelse, og efterdj sam/m/e icke har været at bekom/m/e, endten efter de inden Tinge tiid efter anden giorde mindelige paafordringer, ej heller efter den til Secüritee for Hans Maj:ts Rættigheder, følgelig Forordningen af 14 Febr: 1718, paa Høste Tingene 1735 paa Gaarden giorde Seqvestration udj sine udstæde Ting breve, ladet paa alle Kircke backer j Hardanger Fogderie Devolgere at bem:te Gaard Hestham/m/er til De Kongl: Prætentioners afbetalning skulle, følgelig Aller høyst bemelte

1736: 159b

1736

Kongl: Forordning, og Høyvelbr: Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand Kaasses ordre af 30 Septbr: 1735, paa dette ting og den/n/e dag ved offentl: Auction opbydes og til den Høyst bydende bortselgis, bliver da Conditionerne til den/n/e Auction saaledes: at Gaarden Hestham/m/er, som efter det Almuen der paa meddeelte Skiøde af 1 Junij 1645, hvoraf Fogden fra Rente-Cam/m/eret er bleven opsendt en Vidimeret Copie, skylder udj Landskyld 2 L: smør, 1 Hud, 1 Løb 2 pd: Salt, hvilcket til smør Reduceret er 2 Løb 2 pd: 3 mrk: smør, skall selges med alle de huusser og herligheder som hører gaarden til, og icke er Sorenskriverens particliare!! (particulaire) Eiendele paa Gaardem. med de vilkaar at den Høyst bydende stiller nøyagtig Caution for sit bud om det forlanges, og betaler pengene 6 ugger fra Auctionens dato, men fra den/n/e tiid forbliver for Kiøberens Resico for de Kongl: Contributioner af gaarden til dette Aars udgang bliver Kiøberen frj, men der efter svarer hand Kongl: paabuder der af, Auctions Provitionen og Skiødets bekostning betaler Kiøberen Selv. at saaledes til Høyst bydende skall selgis bliver bekræftet med haands underskrivelse.

Andreas Heiberg ….

dernæst blev gaarden indsat efter lande kiøbt, først for 1 Rd:r mrk:en, Sorenskriveren bød 7 mrk: marcken, Pastor Winding 7 mrk: 1 s: marcken, Fogden Hejberg efter given Com/m/ition 8 mrk: marcken, Sorenskriveren 9 mrk: mrk:en, Broder Møller 9 mrk: 8 s: mrk:en, Sorenskriveren 10 mrk: marcken, Fogden tilbød Almuen om de vilde stille toe Suficante Mænd til Caution inden 6 ugger at betale de Resterende Kongl: Skatter, og siden Aarlig der med at Continuere, saa skulle Auctionen [blive]? ophæved: mens hertil indfandt sig ingen. hvorforre med Auctionen blev fortfarret, og saa igien opRaabt Sorenskriverens bud for 10 mrk: marcken, Mons:r Koefod 10 mrk: 4 s: marcken, Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmanden bød 10 mrk: 6 s: marcken, Sorenskriveren bød 10 mrk: 8 s:, Fogden, efter given Com/m/ition, bød 10 mrk: 10 s: marcken, Sorenskriveren 10 mrk: 12 s: mrk:en, hvor forre den blev ham tilslagen.

1736: 160

1736

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen, som er.

Den 20 Julij blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Omund Sandven, yttorm!! (Guttorm?) Grønsdahl, Gunder Sandven og Ole Kambestad, derris udgivene Skiøde af 16 April 1736. til Elling Toersen paa ½ Løb smør med bøxsel og herlighed j gaard: Wasthun. b: læst.

{Hellige Monsen Amre} \Lars Olsen/ fremstillede sig for Rætten og Kundgiorde at hand med Muntl: Stevning ved tvende Vidner til dette Ting, tiid og stæd {paa Lars Olsens veigne} haver ladet warsle Hellige Monsen og Knud Nielsen, derris Eedelig forklaring at aflægge om hvor nær hand, Citanten, er beslægtet med sin forlovede Kiereste, Encken Gunnila Orms datter, til et Lovskicket Tings Vidne[s] erlangelse.
de indstevnte Vidner møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed i den/n/e Sag at aflægge.
1: Vidne, Hellige Monsen, boendis paa Amre!! (Hamre?) i Røldallen, gaml: 32 Aar, efter aflaggede [Eed] forklarede at Lars Olsens Morfader, Sal: Anfind Qvestad, og Gunnil, hindes Farfader, Sal: Ole Sucha!! vare brødere, saa at Lars Olsen og Gunnila Ormsdatter ere tremen/n/inger.
2: Vidne, Knud Nielsen, huusmand paa Odland i Røddalen, gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed forklarede som forregaaende Vidne.
Citanten var begieren[de] beskreven hvis passeret er under Rættens Zigel.

Et forlig blev læst, af 19 April 1735, imel: Soldat Lars Tollefsen Krogeviig og pigen Karen Magnusdatter Wilure.

Hans Sandved fremviiste fellen af en gaml: biørn som er skut i April Maaned paa Len/n/ets grund.

Aamund Sandved fremviiste fellen af en gaml: biørn som er skut for 5 ugger siden paa Len/n/ets grund.

Jacob Germunsen Bustethun efter forrige tiltalle til Ole Larsen Age og Siri Ols datter, fremstillede Sig for Rætten og var begierende Sagen j Rætten, siden \den/ af Rætten ved seeneste Tings holdelse givene Laudag er bleven hans Contra parter Lovl: forkyndt.
Ole Larsen Age møtte for Rætten, og paa Siri Ols datters veigne møtte hindes Mand Ole Olsen Berve. Comparenten Ole Larsen forklarede at de paastevnte poster haver Sal: Einer Larsen Tvet

1736: 160b

givet hands datter Siri, som nu er gift med Ole Olsen, da hand, Einer, friede og begierede hands datter, hvorforre hand formoede og paastoed og de gaver hands datter en gang j saa maader var given, kunde ingen betage hinde.
Citanten Jacob Bustethun haver til sagens nermere oplysning indstevnt trende Vidner, Naufnl: Niels Sandve, Lars Torgersen Age og Knud Freim. hvilcke hand begierede Eedelig afhørt.
for Rætten møtte Niels Sandve og Lars Torgiersen som Vidner, vedtog at være Lovl: Stevnet: siden Comparenten ej noget imod Vidners!! (Vidnernes?) førelse hafde at erindre, saa blev Eedens forklaring den/n/em forrelest, og formanet derris Sandhed i Sagen at vidne.
1: Vidne, Niels Olsen, boendis paa Sandven, gaml: 55 Aar, efter aflagde Eed forklarede at Ole Larsen Age kom til Sal: Gurri Einers datter i hindes huus og begierede at \hun vilde give ham/ {hand maatte beholde} de gaver som hindes Sal: Søn Einer Larsen hafde nedlagt hos

hands datter, mens Vidnet hafde icke hørt hvad den Sal: Koene her til haver Svaret. som ingen hafde at tilspørge dette Vidne blev det afviist.
2: Vidne{r}, Lars Torgiersen, boendis paa Age, gaml: 30 Aar, efter aflagde Eed forklarede at Ole Larsen Age kom til Sal: Gurri Einers datter i hindes huus, og begierede at hun vilde give ham de gaver som hindes Sal: Søn Einer Larsen hafde (: nedlagt, eller givet, kand Vidnet ej sige :) hands datter. hvortil Sal: Gurri hafde svaret, det kunde hun ej giøre for hindes Arvinger, hvorpaa Arvingerne tilbød, om Ole Larsen vilde levere beltet, kunde hands datter beholde det øfrige, hertil Ole Larsen hafde svaret, at naar hands datter ej maatte beholde sølv beltet, hvilde!! (vilde) hand icke heller hun skulde beholde Resten. som Vidnet intet videre hafde at vidne blev det afviist.
Citant: Erklærede at være fornøyet med disse tvende Vidner, og icke forlangte det tredie Vidne afhørt, siden det icke møder.
Comparenten Ole Larsen Erklærede at hand til Vidners førrelse

1736: 161

1736.

haver stevnet Contra Jacob Bustethun, sam/m/e at anhørre, og er da til Vidner indstevnet Gun/n/er Sandved og Lars Tvet.
Citant: Protesterede imod disse Vidners førrelse, saasom hand ej er varslet sam/m/e at anhørre.
Stevne Vidnerne Christopher Hansen og Meckel Giermunsen, som stevningen skulle Eedfæste, blev paaRaabt, mens møtte ickun Christopher Hansen, som Erklærede at hands medhafde stevne vidne nu ej møtte.

Afsagt.

Dette Contra stevnemaal afviisses til nye og Lovlig stevnemaal, og haver Contra Citanten Ole Larsen Age, naar hand til nest stundende ting sine Vidner til Sagens oplysning indstevner, da tillige at stevne Hoved Citanten Jachob Germunsen Bustethun, sam/m/e Vidner at anhørre, om det for Lovl: skal ansees.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg haver til dette Ting, tiid og sted ved Stevne Vidnerne Torchiels House og Joen ibdm: ladet Stevne Helgie Qvalvigen, Dom at undgielde saavel til bøder som Rættens gebyrd for skieldsord imod sin broder Aamund Qvalvigen, som til Vedermælle er indstevnet: til Vidner udj Sager!! (Sagen) er indstevnet Siver Qvalvigen og Niels Teige.
den indstevnte Helgie blev paaRaabt, mens møtte icke,
den til Vedermælle indstevnte Aamund Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet.
stevne vidnerne udj Sagen {bl} med opragte fingre Eedfæstede Stevningen for alle vedkom/m/ende at være Lovl: forkyndt.
Fogden paastoed Vidnerne Eedelig afhørte siden de vare her for Rætten nerværende, og den udeblivende Helgie Helgisen Qvalvigen, som Sagen paagielder, maa blive forrelagt Laugdag til neste Ting udj Sagen at Svare. Eedens forklaring blev for Vidnerne forrelæst, og formanet derris Sandhed i Sagen at aflægge.
1: Vidne, Siuer Helgesen, huusmand j Qvalvigen, gaml: 51 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at i Vaaren, da de skulle gaa paa Vaar feskerie, opgav {Helgie} \Aamun/ sin jegt for sin broder {Aamun} \Helgie/, at hand der imod skulde {gi} kiøbe {He} til Aamund i Jægte leje 3 td: sild, og da de kom hiem og Vidnet tillige med Niels {Vidnet} sat j disse tvende broderes stue,

1736: 161b

hvor endeel sat ved bordet, og andre ganede sild, og nogle stoed paa gulvet, hørte Vidnet at de kom i tale om at Helige ickun hafde hiemført 1 ½ td: sild i steden for de til Aamun belovede 3 td: sild, sprang Helige op vred ved bordet og kalte sin broder Aamun en jern Tiuv, sigende at hand hafde staallet en maalle (: eller støcke jern :) i hans smedie. videre veste hand icke.

2: Vidne, Niels Knudsen, huusmand ved Qvalvige teigen, gaml: 78 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne i alle {Vidner} maader, undtagen dette tillæg, at Aamun hafde sagt til Helgie, du skall bliv[e] en tyv indtil du beviisser det.

Fogden paastoed at det første Vidne, Siur Helgesen, maatte blive tilspurt om hand icke hafde hørt, da Helge skielde[de] Aamun for en jern tiuv, at hand da hafde sagt, du skall blive en tiuv indtil du beviisser det. Resp: nej, det hafde Vidnet ej hørt.

Fogden tilspurte {Vidne} Aamun Qvalvigen om hand hafde noget imod Vidnernes udsigende at svare: hertil Comparent: svarede, hand hafde intet imod \Vidnerne/ at sige, de vare gode nock.

Afsagt.

Helge Helgesen Qvalvigen forrelægges Laugdag til Neste Ting at møde til Sagen at svare, da dermed skall omgaaes Lovgemæs.

Knud Jensen indre Jaastad udgivene skiøde af 16 Apr: 1736. til Ole Svensen paa 2 pd: 7 mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed i gaarden indre Jaastad. blev lest.

Maritte Hellies datter Bleje, Lars Asbiørnsen Age, Einer Berge og Tollef Kraagevig, derris udgivene skiøde af 16 Apr: 1736. til Lars Larsen Bleje paa 2 pd: 12 mrk: smør, og 2 pd: 12 mrk: ofverbøxsel, i gaarden Bleje. blev lest.

Samson Ratteig fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand med Muntl: Stevning ved Stevne Vidnerne Torchiels House og Joen ibdm: til dette ting, tiid og stæd haver stevnet Olle Midnes og hands Søn Iver, og Isack ibdm:, at møde her i Rætten med derris adkomster for den skouge teig som ligger i Ratteteigs Eegn, hvor til de med derris Creaturer skall Reise over Citantens Egn.

Af de indstevnte leilendinger møtte Iver paa Egne og hands Faders veigne, og Isack møtte selv, vedtog at være Lovl: stevnet.

1736: 162

1736

Erklærede, at efterdj de ere Kaars Kircken i Bergen {Kircke goeds} Præste boels Benificerede, leilendinger, og hvercken den Benificerede Ejere, ej heller Fogden som det Benificerede goeds forsvar paa Hans Maj:ts Veigne, er kaldet til Sagen, saa understaar de sig icke at tage til gienmælle.

Citant: var begiere[n]de at Sagen maatte henvisses til Aastædet til Siun, granskning og paakiendelse, siden leilendingerne ej kand kom/m/e til den/n/e teig uden de skall drive derris Creaturer over hands Egn.

Afsagt

Sagen henviisses til Aastedet til endelig afgiørelse efter forregaanede Lovl: Stevnemaal.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins Skatte Restance, og som ingen var der haffde imod at sige, hvar!! (var) hand Rættens Attestation begierende. hvornest Rætten, som ingen var der vilde gaa i Rætte, blev ophævet for den/n/e sinde.

Den 23 Julij blev **Rætten betiendt paa Gaarden Eide til et Almindel: Som/m/er, Skatte og Sage Ting med Gravens Skibr:[s] Almue**, overværende Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmanden Ulrick Kaas, Fogden Andreas Hejberg og Lensmanden Anders Hansen med den Tingsøgende Almue, Rætten blev betiendt med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Johannes Nesseim, Lars Holven, Elling Traa, Hell Magnussen Børsem, Lars Knudsen Hagestad, Aslack Ourdahl, Anve Tostensen Midhuus og Elling Hofle!! (Hotle).

Først allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forord: og Reschript: som findes Exctr: paa fol: 155.

Dernæst haver Stiftsbefahlingsmanden brugt til Almuen de Qvæstio: som paa fol 155 er anført, hvortil Almuen Eenstem/m/ig haver svaret ligesom paa forb:te er anført.

Fogden Continuerede med de Kongl: Contribucioners oppebørseler, hvorforre ej viidere i dag blev forretaget.

Den 24 Julij blev Rætten atter betiendt. er passeret som følger.

Lensmanden Anders Hansens udgivene pante Obligation af 14 April 1736. til Fogden Heiberg paa 200 Rd: Capital imod det underpant j gaarden Lisebreche og Stoere Berge til Fogdens forsickring. blev oplæst.

Ingeborg Knuds datter, Brynild øfre Seim, Anders Hansen og Kield Bagne, derris udgivene skiøde af 16 Ap: 1736. til Daniel Tollefsen paa 1 ½ Løb smør med bøxsel og herlighed, og overbøxsel til 20 mrk:, udj gaard: øfre Hagestad. blev læst.

1736: 162b

1736

Bertel Worm, Sogne Præst for Gravens Præste gield, og Chrestopher Om/m/unsen Ødven, derris mel: dem oprettede Contract af 24 Julij 1736. om at Christopher har Caveret for det 100 Rd: Hr: Worm er skyldig til Kongen for sin udstæde Caution for forrige Foged Ohnsorg, hvorimod Chrestopher Ødven nyder til sin skadesløsse afbetaling, Tienden af Gravens og Eif[i]ord[s] Sogner, og Kaaster holden af bem:te Sogner. sam/m/e blev læst.

Daniel Tollefsen øfre Hagestad udgivene Pante Obligation af 24 Julij 1736. til Lensmanden Anders Hansen paa Capital 36, siger 36 Rd:r, hvorimod til underpant, pantsættis gaarden øfre Hagestad. blev lest.

Daniel Tollefsen øfre Hagestad udgivene Pante Obligation af 24 Julij 1736. til Kield Bagne paa Capital 36 Rd:r, hvorimod til underpant sættis gaard: øfre Hagestad. blev lest.

Skiftes brevet af 5 April 1736. efter Sal: Tollef Danielsen øfre Hagestad, blef læst, og derudj befunden Jordegoeds den/n/e Sal: Mand tilhørende 1 ½ Løb smør med bøxsel og herlighed, og overbøxsel efter andeel 20 mrk: , udj gaard: øfvre Hagestad, som er bleven skift og deelt saaleedes at enhver nyder til sin lod andeel af overbøxselen, og er da udl: til Ragne Tollefsdatter 1 Spd: 8 mrk: Gertrud Tollefsdatter 1 Spd: 8 mrk: Encken Ingeborg Knudsdatter 2 Spd: Daniel Tollefsen 12 mrk: Angune Tollefsdatter 8 mrk: alt med overbøxsel efter andeel.

Maritte Larsdatter og Anve Joensen, derris udgivene skiøde af 16 April 1736. til Siur Joensen Westrem paa 1 pd: 16 mrk: smør med bøxsel og herlighed i gaard: Westrem. blev lest.

Simon Endresen fremviiste for Rætten fællen af tvende voxene biørne, som ere nyligen skutte paa Opheims grund, liggende under Lysse Closters Jurisdiction, hvorforre den Eene fæll blev ickun her betalt, den anden henviist til Closterets Tingene.

Anders Hansen fremstillede Sig for Rætten paa ærværdige Hr: Høgs weigne, og var begierende Sagen i Rætte Contra Ole Aamunsen Warbierg, som blev paaRaabt, mens møtte icke.
stevne Vidnerne Ole Tveto og Ørians Hotle, efter aflagde Eed bekræftede at have Lovl: forkyndt den af Rætten paa seeneste holdene Waar Ting, Ole Aamunsen givene Laugdag, og det for hands boepæll i Eeget paahør.
Citantens Fuldmægtig Anders Hansen leverede i Rætten Hr: {skri} Høgs skriftl: indlæg af 20 Julij 1736. saa lydende.

1736: 163

1736.

Paa den indstevnte Ole Aamunsen Warbiergs veigne møtte for Rætten Ole Tveto, og begierede Sagen udsat til neste Ting, saa vilde hand inden den tiid giøre den Sag af i mindelighed.

Afsagt

Sagen forfløttis til neste Ting.

Fogden begierede i mangel af Vidner den Sag forfløt til neste Ting, Contra Ole Baarsen Spaanem og Ole Magnusen øfre Leqve. som blev bevilget.

Fogden var ligeleedes begierende den Sag forfløt Contra Niels og Halsteen Garretun. som bliever!! efter begiering.

Fogden var begierende den Sag i Rætte Contra Halsteen Garrethun efter Rættens forr[e]leggelse d: 14 April 1736. hvilcken Laugdag er bleven Lovl: forkyndt for vedkom/m/ende:
paa den indstevnte Halsteen Garretuns veigne møtte hands Søn Endre Halsteensen, som forkynte det hands Fader var Syg og Sengeligende.
den til Vedermælle indstevnte Olmoe Møchletun møtte heller icke.
Fogden Erklærede at hand til Vidner udj Sagen haver ladet Stevne Omun Lund og Brithe Møckletun: som er forhen udj den/n/e Sag tvende gange \er/ given Laugdag, og den sidste gang paalagt under derris faldmaal efter Loven. og som Aamun Lund er ved døden afgangen, og Brithe Møckletun, som efter paaRaabelse ej møder, er stevnet, Dom at lide for udeblivelse og modtvillighed med sit Vidnesbyrds aflæggelse, saa paastaar hand Dom over sam/m/e Vidne, og at hun end da foruden bøderne maa blive Dømbt, hindes Vidnesbyrd at aflægge.
saa er stevnt til Vidne Peder Warbierg. mens ej heller efter paaRaabelse møder, at sam/m/e Vidne maa blive forrelagt Laugdag, saavelsom den indstevnte Halsten Garretun og Olmoe Møckletun.
Stevne Vidnerne Ole Tveto og Ørians Hotle Eedfæstede stevning[en] for vedkom/m/ende at være Lovl: forkyndt, saavelsom den af Rætten parterne og Vidnerne givene Laugdag.

Eragtet,

Det er af Citanten ved Lovfaste Vidner bleven beviist at Vidnet Britha Møckelethun har været Lovl: stevnet, sit Vidne udj den/n/e Sag at aflægge, dernæst er det beviist at de tvende af Rætten Brite Møckelethun givene Laugdag er bleven hinde Lovl: forkyndt, og endelig er det beviis[t], at Vidnet Brite er til dette ting, tiid, stæd Lovl: stevnet, sit Vidne at aflægge, eller Dom

1736: 163b

1736.

At undgielde, mens inu!! (endnu) haver bemelte Britte Møckelethun efter saa mange paamindelser, her for Rætten ej vildet møde, eller ladet møde, sit forfald at besværge, saa hun kand med billighed ansees som et modtvilligt Vidne og Rættens foragtere. saa Kiendes for Rætt, følgelig Lovens 1 B: 13 C: 7 art: bør Brithe Møcklethun at bøde til Sagsøgeren og Kongen 20 lod sølv, og dog til neste Ting at aflægge sit Vidne. Contraparten Halsteen Garretun og \den/ til Vedermælle indstevnte Olmoe Møcklethun paaleggis til Neste Ting at møde til Sagen at svare. Vidnet Peder Warbierg gives Laugdag til neste Ting for Rætten at møde, sit Vidne at aflægge under falsmaal efter Loven.

Christopher Ødven efter forrige tiltalle til Hal Iversen Wignes fremstillede sig for Rætten og Erklærede ej videre udj den/n/e \Sag/ at have til Sagens oplysning, end som hand allerede forhen i Rætten haver fremlagt, hvorefter hand er Dom begierende.

Contraparten Hal Iversen Erklærede at hand ej heller haver meere udj Sagen at fremlægge, mens tilbyder sig dend af ham indgivene Reigning at beEedige.

Citanten tilbød sig i lige maade sin Reigning at beEedige, og paastoed ellers Endelig Dom i Sagen.

Rætten tilbøed parterne om de vilde have et udsættelse Ting for Dom at anhørre, siden Dom udj Sagen for dens vitløftighed nu ej kand afsiges, hvortil parterne svarede at de vare fornøyet med at anhørre Dom til neststundende Høste Ting, hvorforre Sagen bliver \ind/til sam/m/e tiid til Doms optagen.

Christopher Aamunsen Ødven efter forrige tiltalle til Hal Iversen Wignæs fremstillede sig for Rætten og var begierende Dom udj Sagen.

Comparenten Hal Iversen paastoed at Dom udj Sagen ej maatte afsigges forinden hand haver haft Sorenskriver og Mænd {til} paa Aastædet til at Siune og granske det hand haver hugget.

Citanten var med den/n/e af Comparenten giorde Propotition fornøyet.

Afsagt.

Efter som Hal Iversen Wignæs haver Erklæret at vil have Sorenskriver og mænd til at Siune og grandske den Skou hugst som hand haver forøvet udj hands jorddrot, Citanten Christopher Aamunsen[s] skou forinden Dom i hovet Sagen bliver.

1736: 164

1736.

Afsagt.

Saa bliver den/n/e Sag forfløt indtil neste Ting, paa det Comparenten Hal Iversen imidlertiid kand besørge den belovede Siun og gransknings ForRættning. da enhver skall vederfahris hvis Lov og Rætt medførrer.

Fogden haver paa Justitiens weigne til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Arne Monsen Vasenden at anhøre efterskrevene Vidner: At hand siden seeneste Vaarting, da hand i Kraft af et Kongl: Allernaadigst Reschript som da blef Publiceret, i allerhøyst bem:te Hans Kongl: Maj:ts høye og hellige Naufn blev forbuden at holde Kroe huus paa øfre VasEnden; haver Solt øll og brendeviin sam/m/e stæds, alt til et Tingsvidnets erholdelse, for sam/m/e paa sine høye stæder at indsende, Neml: Arne Saaqvitne, Brynild Seim, Joen Seim, Helje Holven, Jens VasEnden, alle stevnet derris Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

den indstevnte Arne Monsen VasEnde Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet.

de indstevnte Vidner møtte alle, undtagen Helje Holven, vedtog at være Lovl: Stevnet. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst og formanet derris Sandhed at vidne.
1: Vidne, Arne Larsen, boendis paa Saaqvitne, gaml: 66 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Arne Monsen haver siden Vaar Tinget i dette Aar blev holdet, solt øll, mens om hand haver solt brendeviin veste Vidnet icke. som ingen hafde at tilspørge Vidnet blev det afviist.
2: Vidne, Brynild Larsen, boendis paa Seim, gaml: 46 Aar, efter aflagde Eed vidnede ligesom neste Vidne.
Comparenten Arne Monsen tilstoed selv for Rætten at have siden Waar Tinget solt øll og brendeviin til fornødenhed for de Reisende og Andre, mens ej viidere. saa og et natte lejde for de Reisende.
Fogden begierede beskreven vis!! (hvis) passeret er, og at derudj maatte inddrages det forbud som paa Waartinget blev forkyndt Comparenten. de øfrige indstevnte Vidner forlangede hand for den/n/e gang ej afhørte.

Sogne Præsten til Gravens Præste gield, Welærværdige Hr: Bertel Worm, fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand ved muntl: Stevnemaal med tvende Vidner haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Ole Torgiersen Skaar, Dom at undgielde fordj hand Ao: 1734 var paa

1736: 164b

1736.

Woss paa Gaarden Færre til et brøllup paa en Løverdag, og kom derfra Søndags morgenen, og derpaa uden Søvn tager Sin Huustrue med sig at vilde gaa ned til Kircken og blive efter Absolution betiendt med det Høyværdige Alterens Sacramente, hvorledes hand var Constitueret j saadan Høy og Hellig Sag den dag at blive Værdig, vil Vidnerne Niels Larsen øfre Spilde, Siur Olsen nedre Spilde og Klockeren Anders Johansen Riber bevidne, som med mig vare paa Schaar og hørte hands Eegen bekiendelse, som skeede den 5 Junij 1735. da ieg dog tilforne førren ieg offentl: tiltalte ham, efterlevede Hans Kongl: Maj:ts Lovs allernaadigste bydende, dens 2 B: 9 C: 8 ar: hvad hans Hustrues bekiendelse i den/n/e post er belangende skall Vidnerne, som nu ere for Rætten nærværende, nermere forklare, hvad viidere i den/n/e Sag ieg med Vidnesbyrd Lovl: kand afhiemle, vil ieg mig en anden tiid have Reserveret, til endelig Dom at paastevne, for den/n/e gang alleeneste paastaa Vidnetsbyrdene afhørte, og den indstevnte, i fald hand ej møder, da at nyde Laugdag.
den indstevnte Ole Torgiersen Skaar blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne.
Stevne Vidnerne Lars {Pouelsen} \Hoversen/ Holven og Snarre Arnesen Saaqvitne med Eed afhiemlede Stevnemaalet for den indstevnte Ole Torgiersen Skaar at være Lovl: forkyndt for hands Eegen Persohn.
Citanten paastoed Vidnerne Eedelig afhørte, Eedens forklaring blev Vidnerne forrelest, og formanet derris Sandhed at vidne.
1: Vidne, Klockeren Anders Johansen Riber, boendis paa gaarden Frosten, gaml: 32 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Ole Torgiersen Skaar selv haver tilstaaet for Vidnet, at hand var paa Woss paa Gaarden Færre \til et brøllup/ en Løverdag, og om Søndags morgenen, da Solen stoed op, Reiste hand hiem, og tog sin Koene med sig til Kircken, og gick saa til Guds bord sam/m/e dag. videre veste hand icke.
2: Vidne, Niels Larsen, boendis paa øfre Spilde, gaml: 63 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.
3: Vidne, Siur Olsen, boendis paa nedre Spilden, gaml: 58 Aar, efter aflagde Eed vidnede som det første Vidne.

Afsagt.

1736: 165

1736.

Ole Torgiersen Skaar forrelæggis Laudag her for Rætten at møde til neste Tings holdelse, til Sagen at svare, da der med skall omgaaes Lovgemæss.

Lensmanden Anders Hansen fremstillede Sig for Rætten og Kundgiorde at hand paa Justitciens veigne ved muntl: Stevning med tvende Vidner til dette ting, tiid og stæd haver ladet stevvne Joen Olsen Houen, Dom at lide fordj hand haver slaget og overfaldet en Krøbling ved Naufn Sven Torgiersen Houen, som og til Vedermælle er indstevnet, saa er og til Vidner udj Sagen indstevnet Britte Trons datter Houen, Salmon Houen og Hans Koene Karj Houen. hvilcke Citant: begierede afhørte.

den indstevnte Joen Olsen Houen blev paaRaabt, mens møtte icke.

den til Vedermælle indstevnte Sven Torgiersen møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet.

Vidnerne bleve paaRaabt, mens møtte ingen.

Stevne Vidnerne Samson Nielsen Hamre og Lars Larsen med Eed afhiemlede Stevningen for Joen Olsen Houen[s] boepæll i hands grandes paahør, siden ej selv var hiem/m/e, Lovl: haver forkyndt.

Citant: forrestillede at de stevne Vidner som haver stevnet Vidnerne udj Sagen ej møder, hvorforre hand paastaar Sagen forfløt, og Laugdag for Joen Olsen Hougen.

Afsagt

Joen Olsen Hougen paalægges her for Rætten at møde til neststundende Høste Ting, til Sagen at svare, til sam/m/e tiid haver Citanten Lovl: at lade stevne Vidnerne Britte Trons datter Houen, Salmon Houen og Karj Houen, derris Vidnesbyrd her for Rætten at aflægge.

Christopher Aamunsen Ødven fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand ved tvende Vidner med muntl: stevning til dette ting, tiid og sted haver ladet stevne Hal Iversen Wignæs, Dom at undgielde til at betale Resterende Landskyld af den paaboende gaard for de Aaringer 1733. 34. og 35. og for 7 Aars Resterende Landskyld af 13 ½ mrk: smør, Præste bollet Benificeret.

den indstevnte Hal Iversen Wignæs møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet. Erklærede at hand gierne vilde betale, mens kunde icke førren hand bekom {fick} sine bøgger og papiirer, som er lagt i Rætte udj den mellem dem i saa lang tiid svæbende sag, saasom icke veste hvad hand skulde betale, ellers

1736: 165b

formodede og paastoed hand at Odelsskat og Rostieneste blev ham gottgiort. i det øfrige begierede Sagen forfløtt indtil hand kand faa fra Rætten sine papiirer.

Citanten Erindre[de] Rætten at hand og tillige haver stevnet til at nyde 6te penge af den Resterende Landskyld, samt Processens omkostning.

Comparent: Refererede sig til sit indførte.

Afsagt

Sagen forfløttis indtil neste Ting, til sam/m/e tiid haver Hall Iversen at forskaffe de paabeRaabte papiirer.

Arne Monsen WasEnden fremstillede sig for Rætten og leverede et skriftl: Stevnemaall, som blev oplæst og er saa lydende.

den {t} udj Stevnemaalet til Vedermælle indstevnte Hans Johansen Comparerede for Rætten da stevningen blev oplæst, ærklærede aldrig at være stevnet med dette stevnemaal, hvorforre

hand her imod Protesterede og paastoed at ej noget imod ham efter dette stevnemaal maatte forretages forinden det blev ham Lovl: forkyndt.
Stevne Vidnerne Samson Nielsen og Lars Larsen Folckedahl med opragte fingre Eedfæstede ej at have forkyndt dette skriftl: Stevnemaal, mens vel hafde Stevnet Hans Johansen {til} med muntl: Stevning til Vedermælle at anhørre de Vidner hand vilde førre om stædet VasEnden, som efter hands formeening skall være et færge stæd.

Afsagt

Eftersom Citanten Arne Monsen ej kand beviisse at have Lovl: ladet forkynde dette skriftl: Stevnemaal for Hans Johansen, og stevnemaalet siger ej heller til hvad dag og tiid hand stevner Hans Johansen, for det Andet er stevnemaalet ej heller underskrevet med nogen dag og datum, og Endelig burde Consepisten, følgelig Kongl: Allernaadigste Forordning sub dato 19 Aug: 1735, sam/m/e have underskrevet. Saa Kiendes for Rætt at dette stevnemaal afhvisses til ny og Lovl: behandling.

Anfind Torbiørnsen Leqve fremstillede Sig for Rætten og kundgiorde at hand med muntl: Stevning ved tvende Vidner til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Christopher Aamunsen, Dom at undgielde saavel for

1736: 166

1736

Processens omkostning som Erstatning for uLovl: Arrest paalæggelse paa Citantens Staubuer, hvilcket Arrest Christopher Aamunsen ej lovl: haver forfuldt, sam/m/e at faa underkiendt som ulovl: og ugiort, og der for at nyde Represalli.
den indstevnte Christopher Aamunsen Comparerede for Rætten, ærklærede ej at være Lovl: stevnet, hvorforre hand ej til Sagen vilde svare.
Stevne Vidnerne Anders Larsen Lione og Lars Siursen Hagestad med Eed og opragte fingere Eedfæstede Lovl: at have stevnet Christopher Aamunsen for hands boepæll i Eeget paahør:
Comparenten Christopher Aamunsen Ødven ærklærede aldrig at have giort nogen Arrest, langt mindre forlangt nogen Arrest hos Citanten eller over Citantens Staubuer, og om Saa er, faar hand at beviisse det.
Citant: paastoed Sagen udsat for at indstevne Vidner.

Afsagt

Sagen forfløttis indtil neste Ting: til sam/m/e tiid Citanten haver den beviislig at giøre, da der med skall omgaaes Lovgemæss.

Brynild Larsen Seim fremstillede sig for Rætten og kundgiorde at hand paa Wiching Davidsen Groves veigne haver med muntl: Stevning ved tvende Vinder!! (Vidner) til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Niels Torgrimsen Hielmervold for laante penge og Vahre, tilsam/m/en 4 Rd:r 2 mrk: der for Dom at lide, saavel som for Processens omkostning.
den indstevnte blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne,
Stevne Vidnerne Anders Hansen og Lars Siursen med Eed Afhiemlede Stevnemaalet at være Niels Torgrimsen Lovl: forkyndt.
Citant: var begierende Laugdag.

Afsagt.

Niels Torgrimsen forrelæggis Laugdag til neste Ting her for Rætten at møde til Sagen at svare, da enhver skall vederfahris hvad Rætt er.

Fogden lod inden Rætten Examinere den/n/e Termins Skatte Restans, som ingen var der hafde noget imod sam/m/e at sige, var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et, siden Rætten ej saa med billighed sam/m/e at kunde negte.

Efter trende gangis udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten blev for den/n/e gang ophævet.

1736: 166b

Anno 1736, dend 27de Julij, blef holden **Almindelig Skatte og Sage Som/m/er Ting paa Gaarden Klyve i Fixe Sundet, med Østensøe Skibbredes Almue udj Hardanger**, Overværende udj Retten Høyædle og Velbaarne Hr: Admiral og Stiftbefalings Mand Ulrick Kaas, Fogden Andreas Heiberg, og Bunde Lendsmanden Ole Larsen Berven. Retten blef betient af Hans Nagell, som for dette Ting i stæden for Hr: Canceli Raad og Sorenskriver Fleischer, udj hans loflig forfald er Constituered, tilligemed Efterskrefne Eedsorne Laug Rættes Mænd, Nafnl: Haagen Sandven, Knud Moe, Arne Torpe, Lars Kaldestad, Arne Kaldestad, Torsten Nedre Vig, Johannes Diønne, og Ole Pedersen Torpe. Derforuden var tilstæde Almuen som dette Ting Søgte. hvorda, efter at Retten var satt, følgende er passeret.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigst Forord; og Reschript; hvilcke findes extraheret paa fol: 155.

Dernest haver Stiftbefalings Manden brugt till Almuen de Questioner som paa fol: 155 er anført, hvortil Almuen Svarede Eenstem/m/ig, ligesom paa forb:te er andført.

Samtlig Almuen blef inden Retten tilspurt, om de hafde noget at lade publicere, eller og om de hafde Jndstefnt nogen Sager mod hinanden, hvortil de Eenstem/m/ig Svarede Ney.

Fogden fremleverede Restancen: hvilcke iche alleene blef oplæst for Almuen, men ogsaa nøye blef examineret inden Retten. Og som den befantes Rigtig, Saa blef den efter Fogdens anmodning, under Rettens attestation, hannem meddeelt.

Efter 3de gangers udraabelse, indfandt sig ingen fleere der wille gaa i Rætte, Altsaa blef Rætten for denne gang ophævet og Tinged opsagt.

Ao: 1736, den 31 Julij, blev holdet et **Almindel: {Waar} Som/m/er, Skatte og Sage Ting for Wangens Almue paa Woss**, ofverværende Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Wiching Tvilde med Meenige Almue, som den Tiid Ting søgte, Rætten blev betiendt med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Eluf Flage, Johannes Opheim, Knud Hæfte, Holger Ullestad, Ole Sandve, Stephen Mælve, Knud Knudsen og Tosten Ferry, er passeret saaleedes.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigst Forbud paa Juveler, samt Guld og Sølv at bære, med videre, af d: 16 April 1736.
den 2: Placat angaaende Handelen med Hamborg, som igien bevilges, af 3 Julij 1736.
d: 3: Kongl: Reschript af 23 Martj 1736 om Lemitation udj d: 6te Articul af Forordningen om Justitien, datteret d: 19 Aug: 1735.

Proclama angaaende Sal: Fogden Lems Sterboe for Debitor og Creditor, datteret d: 9 Julij 1736. blev lest.
Tollef Stephensen Bryn udgivene Pante Obligation til Prousten Chrestopher Gelmuyden, datteret d: 31de Julj 1736, paa Capital 300 Rd:r, imod 2 Lb: 8 mrk: smør, og Odels Rætten til den 3 Løb, alt udj gaarden Bryn, som bliver bem:te Proust Pantsatt.

1736: 167

1736

Jens á Møinichen og Anna Hiermans udgivene Odels Transport af 9 April 1736. til Tollef Stephensen paa Odels Rætten til en Løb udj gaard: Bryn. blev lest.
Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Revers, af d: 25 Maj 1736. til Niels Stephensen Traa paa 1 Løb smør udj gaarden Traae. blev læst.
Skifte brevet af 15 Martj 1736 efter Sal: Niels Endresen blev lest, og derudj befunden at den Sal: Mand var Eiende 2 Løber smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Nesthuus, sam/m/e jordegoeds er saaledes Skift og deelt, først til Creditoren Warner Hossevinchel 1 Løb 10 mrk: til den Sal: Mands efterlevende Encke 1 pund 8 mrk: jordegoeds, og til børnene Mons Nielsen 12 mrk: Colben Nielsen 12 mrk: og Barbro Nielsdatter 6 mrk: jordegoeds.
Ole Axselsen nedre Skierveim udgivene Pante Obligation af 28 Octbr: 1734. til Hans Blytt for Capital 49 Rd:r, imod det underpant af 4 pd: 6 mrk: smør udj nedre Skierveim.
Skiftes brevet af 14 Martj 1736 efter Sal: Maritte Stephensdatter blev lest, og derudj befunden at den Sal: Qvinde var Eiende 2 pd: 7 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel til 12 mrk:, udj Gaarden Græfle, sam/m/e jordegoeds er skift og deelt imel: børnene, Neml: Stephen Michelsen 18 mrk: Knud Michelsen 15 mrk: Giertrud 7 ½ mrk: Anne 7 ½ mrk: og Britte Mickelsdatter 7 ½ jordegoeds, enhver haver overbøxsel efter andeel.
Skifte brevet af 14 Martj 1736 efter Sal: Ole Michelsen blev lest, og derudj befunden at den Sal: unge Karl var Eiende 12 ½ mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed, samt andeel af overbøxselen, alt udj gaarden Græfle, sam/m/e jordegoeds er skift og Deelt imel: Søskenene, Neml: Stephen Michelsen 3 ¾ mrk: Knud 3 ½ mrk: Giertrud Mickelsdatter 1 ¾ mrk: Anne 1 ¾ mrk: og Britte 1 ¾ mrk: jordegoeds, enhver overbøxsel efter andeel.
Skifte brevet af 17 Martj 1736 efter Sal: Svend Michelsen blev lest, og derudj befunden at den Sal Mand var Eiende 5 Spand smør med bøxsel og herlighed, og overbøxsel til 3 Spand andre Eiere tilhørende, alt udj Gaarden nedre Fenne første Thun, sam/m/e jordegoeds er skift og Deelt imel: Encken og børnene saaledes, Encken 2 ½ Spand, Niels Svendsen 9 mrk: Mickel 8 mrk: Claus 8 mrk: Kirsten Svendsdatter 4 mrk: Anne 4 mrk: Durdei 4 mrk: Margareta 4 mrk: Giertrud 4 mrk: jordegoeds. Een hver overbøxsel efter sin part og Andeel.

1736: 167b

1736.

Skifte brevet af 12 Martj 1736 efter Sal: Peder Larsen blev lest, og derudj befunden at den Sal: Mand var Eiende 2 Løber smør med bøxsel og herlighed udj gaarden øfre Groue, sam/m/e og Skift og Deelt, først til Creditorene, Neml: Niels Larsen Spilde 1 pd: 6 mrk: og Lars Nielsen Wambem 1 pd: 6 mrk: begge med bøxsel og herlighed. Resten er Deelt imel: Encken og Børnene saaleedes, Encken 1 pd: 18 mrk: Eilef Pedersen 12 mrk: Ole 12 mrk: Siur 12 mrk: Ragnilde Pedersdatter 6 mrk: Een hver bøxsel og herlighed efter andeel.

Citant: Capitain Jens Nordahl efter forrige tiltalle til Knud Reime, begierede Sagen i Rætte imod bem:te Knud Reime, Erklærede at Iver Berre ickun er Stevnt til Vedermælle, saasom hand icke er af det saakaldede Apostels goeds, mens Knud Reime at være stevnet, Dom at undgielde for begangene slagsmaal med Iver Berre førren det kom til noget Knivsting.

den til Dombs indstevnte Knud Reime og til vedermælle indstevnte Iver Berre møtte for Rætten, Erklærede begge at være med hin anden forligte.
Citanten, som Eiere til Sigt og Sagefald over Apostelsgoeds, paastoed de indstevnte Vidner som alle møder, her for Rætten, og er Chrestj mit Berre, Britte Knuds datter Reime, Ellef Schiple og Johannes Fladeqval, Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet derris Sandhed i Sagen at vidne.
1: Vidne, Chrestj Trons datter, gift med den til Vedermælle indstevnte Iver Berre, er boendis paa Berre, gaml: 30 Aar, efter aflagde Eed vidnede at da de vare i Liig begiengelse paa Øfsthuus om som/m/eren 1735, imod aftenen, kom Knud Reime ind i stuen, og bad sin Fader at hand vilde gaa hiem, da hafde Vidnets mand Iver Berre sagt til Knud Reime, og sidt neer, vj har en Kan/n/e øll at skifte, derefter kom Knud og Iver i orde med hinanden, mens Vidnet veste icke hvorom de trættis, og da tog Knud Reime Iver Berre j haar og skæck!! (skjegg), {og tog sin Kniv og stack efter Iver Berre}, mens som folck kom strax imel: {giorde Knud ej anden skade med Kniven paa Iver Berre}

1736: 168

1736.

{Eend at hand stack et huul igien/n/em hans trøye ved venstre brøstet} saa Vidnet at Knud hafde sin Kniv i haanden, og tog den fra Ivers brøst, og siden efter saa Vidnet at der var et huul igien/n/em Ivers trøye ved venstre brøstet. Comparenten Knud Reime tilspurte Vidnet hvad folck der var hos. Resp: det kunde Vidnet ej mindes. Comparent: Reserverede sig Vidner udj Sagen at førre.
2: Vidne, Britte Knuds datter, den indstevnte Knud Reimes datter, tienende paa Fladeqval, gal: 22 Aar, Efter aflagde Eed vidnede at hund icke var i stuen da Knud Reime og Iver Berre var i ord, mens da Vidnet Kom ind i stuen, da hørte hun at Knud sagde til Iver, ieg er vercken vred eller Reed, og da tog Vidnet sin Fader Knud om halsen med venstre haanden og bad ham gaa, og j det sam/m/e blev Knud stocket, og da saa Vidnet at Knud {da} hand hafde Kniv i venstre haanden. ingen af parterne hafde at tilspørge Vidnet.
3: Vidne, Ellef Ellefsen, boendis paa Schiple, gl: 52 Aar, Efter aflagde Eed vidnede at hand icke hafde hørt {at} de ord som er passeret imel: Knud og Iver, icke heller har hand seet paa gierning[en] der skeede, mens vell seet at Knud var stucket, og at hand hafde Kniv i haanden.
4: Vidne, Johannes Herlefsen, boendis paa Fladeqval, gaml: ungefær 50 Aar, Efter aflagde Eed vidnede, at hand ej hafde hørt paa de ord som skall være passeret imel: Knud og Iver, ej heller har hand seet paa den gierning der skede, mens vell seet at Knud var stucket.
Comparent: Knud Reime begierede Sagen forfløt indtil neste Ting, saasom hand hafde trende Vidner udj Sagen at førre.
Som Citanten ej hafde noget her imod, saa blev Sagen forfløt indtil neste Ting.

Som det var seent ud paa aftenen blev Rætten ophævet til i Morgen, som er

Den 1 Augustj blev Rætten atter betiendt.

Citanten Capitain Jens Nordahl efter forrige tiltalle til Ole Andersen Lødve og Aasse Johansdatter, var begierende at som de indstevnte ej møtte, Sagen da maatte forfløttis indtil neste Ting, som blev af Rætten vedtagen.

Jligemaader udj den Sag Contra Lars Iversen Grove og Karj Anders datter, som og blev forfløtt.

1736: 168b

1736.

Citant: Capitain Nordahl begierede iligemaade som nest foran er anført, Sagen forfløt contra Aamun Johansen øfre Schutle og Ragnild Iversdatter.

Nock udj den Sag Contra Anders Torgiersen lille Ringheim og Britte Lars datter blev forfløt.

Jligemaader den Sag Contra Knud Finne.

Capitain Jens Nordahl, som medEiere til Sigt og Sage fald over det saa kaldede Apostels goeds, fremstillede Sig for Rætten og kundgiorde at hand med Muntl: Stevning til dette Ting, Tiid og Sted ved Stevnevidnerne Ole Ringheim og Niels Rongsgard haver ladet Stevne og indkalde Erick Gullacksen. Dom at undgielde til at betale sine ægtebøder \for fortiilig sam/m/en leie/, sambt processens omkostning:

den indstevnte Erick Gullacksen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde, stevne Vidnerne med Eed og opragte fingre afhiemlede stevningen at være Lovl: forkyndt. Citanten var begierende Laugdag.

Afsagt

den indstevnte Erick Gullacksen forrelæggis Laugdag til neste Ting at møde til Sagen at svare.

Jligemaader med sam/m/e Stevne Vidner haver Capitain Nordahl ladet Stevne Knud Ericksen Færre for begangene Slagsmaal og Haartag med Lars Wælle, hvortil den sidste er stevnt til Vedermælle, og den første Dom at undgielde, Saavell for bøderne som processens omkostning: saa er og indstevnt Vidner udj Sagen, Anders Tveten, Niels Andersen Himle, og Torsten Gierald.

mens som ingen af de indstevnte parter eller Vidner efter paaRaabelse møtte, Saa blev Stevnemaalet af Stevnevidnerne ved Eed Afhiemlet.

Citant: var Laugdag begierende saavell for parterne som Vidnerne.

Afsagt.

Knud Ericksen Færre forrelæggis Laugdag til Neste Ting at møde til Sagen at svare. til sam/m/e tiid bliver den til Vedermælle indstevnte Lars Wælle og paalagt at møde, og Endelig paalæggis Vidnerne Anders Tveten, Niels Himle og Torsten Gierald til sam/m/e tiid at møde, derris Vidne at aflægge, under derris faldsmaal efter Loven.

Niels Giernæs lod begiere den sag forfløt indtil Høste Tinget, hvorforre hand af Knud Giernes er indstevnt, som Citant: ej møtte, blev sagen udsat.

1736: 169

1736.

Opsidderne paa Berge fremstillede sig for Rætten, og efter forrige tiltalle til Herman Josephsen og Peder Ingerichtsen lille Røtte var begierende Sagen j Rætte,

Herman og Peder lille Røtte blev paaRaabt, mens møtte icke.

Citant: paastoed at som derris Contra parter ved neste Tings holdelse selv begierede Sagen forfløt indtil dette Ting for at førre Vidner, og de nu hvercken haver stevnet til Vidners førelse, ej heller møder, Sagen da til Dombs maatte blive optagen.

Sorenskriveren tilbød {parterne} Citant: om de vilde have Laug Rætten end og samlet for at anhøre Dom, eller om de vilde bie indtil Høste Tinget, da Dom at anhørre, hvortil de svarede

at de var fornøyet med at anhørre Dom paa Høste Tinget; hvorforre Sagen indtil den tiid bliver til Dombs optagen.

Klocker Horsenius var begierende sine tvende Sager Contra eendeel af Almuen forfløt indtil neste Ting, siden den deel af Almuen ej møder, hvorforre Sagene blev forfløt.

Paa Lars Pedersen Hæve[s] veigne møtte for Rætten hands Søn Siur Hæve, og begierede Sagen forfløt.

Giestgiveren Henrich Wenvig begierede og begge sine Sager forfløt indtil Høste Tinget, som blev vedtagen.

Magister Jørgen Harboe, Sogne Præst her til Wosse Præste gield, haver med Mundtl: Stevning til dette Ting, Tiid og Stæd ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Stephen Mælved ladet Stevne Herman Knudsen Qvale, Dom at lide til at betale Citant:[s] tilgoede havende 2 Rd: 5 mrk: samt processens omkostning.

den indstevnte Herman Qvale blev paaRaabt, mens møtte icke.

Stevne Vidnerne med Eed Afhiemlede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Herman Qvale.

Magister Harboe lod lægge i Rætte en Reigning af 1 Aug: 1736, ord for andet saa lydende.

Afsagt.

Herman Knudsen Qvale forrelæggis Laugdag til Neste Ting for Rætten at møde til Sagen at svare, da der med skall omgaais hvis Lov og Rætt medførrer.

Warner Hossevinkel haver med Muntl: Stevning til dette Ting, Tiid og Stæd ved Stevne Vidnerne Wiching Tvilde og Stephan Mælved ladet Stevne Anders Olsen Bøe for Capital 100 Rd:r med paaløbende Rænter, til sam/m/e at betale Dom at undgielde, saavelsom og processens omkostning.

1736: 169b

1736.

Den indstevnte Anders Olsen Bøe blev paaRaabt, mens møtte icke.

Stevne Vidnerne Eedfæstede Stevningen at være Lovl: forkyndt for Anders Olsens boepæll i hans Eeget paahør.

Afsagt.

Anders Olsen Bøe forrelæggis Laugdag til næste Ting at møde til Sagen at svare, til sam/m/e tiid haver Citant: Warner Hossevinkel sin Prætention bevislig at giøre.

Efter trende ganges udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten blev ophævet.

Ao: 1736, den 11 Augustj, blev Exstra Rætt satt og holdet paa Gaarden KrogEide, beliggende i Fanøe Kircke Sogn, Ous skibr:, \Lysse Closter Juristdiction/, følgelig Hr: Admiral og Stiftambtmand Ulrick Kaass Resolution, af dato 14 Julij 1736, ord for andet saa lydende. Rætten blev betiendt med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Peder Ericksen Røtte, Johan/n/es Jonsen Mittista..en, Mons Joensen Jarland, Ole Andersen Houg, Hans Iversen Bøe, Ole Andersen Houge, Niels Torckielsen Jarland og Anders Andersen Tøsseland.

hvorda Citanten Henrich Hansen Forman, medEiere og Forvalter til Lysse Closter, fremstillede for Rætten Johannes Fabiansen KrogEide, boendis her paa gaarden, som hafde

Deserteret den 15 Julij, da besigtelse over dette døde legeme Marithe {L} Niels datter, følgelig Stiftambtmandens Resolution, skulle forretages, og igien ankom d: 23 ditto, hvor hand da, følgelig de Suspitioner som om hands Desertering blev taget, {og} \er/ Arresteret, at sam/m/e nu for Rætten maatte blive Examineret saavelsom Sagen i Sig selv, hvor efter hand, Citanten, eller Actor vilde paastaa Dom, om dette døde legeme j Kresten jord kand begravis eller icke, som nu saaleedes under wagt paa Marcken henligger.

Den for Rætten fremstillede Johan/n/es Fabiansen bekiendte for Rætt ustødt og ublocket uden nogen Tvang eller Trussel bekiente at hand som Een gift Mand udenfor Egtestanden haver haft legemlig omgiengelse med Marithe Niels datter, som er bleven dræbt, og at hand har frøgtet forre at hun skulle være bleven frugtsom/m/elig, mens aldrig hørt det af Marithe det hun har tilstaaet at være frugtsom/m/elig, mens ellers omsider frøgtede der forre, og beklagede for Comparenten

1736: 170

1736

At hun icke veste hvorledes hun skulle fange hindes Sag an, og at hun va[r] kied (eller modsom/m/elig) af sit Liv, veste icke hvorleedes hun skulle kom/m/e af dage, hvortil Comparen[ten] hafde Sagt, at hun skulle bede Gud bevahre sig og have Gud for øynene, hvornest hun nogle gange hafde bedet ham, Comparenten Johan/n/es Fabiansen, at hand vilde see til hvorleedes hand kunde bringe hinde af dage. hvortil hand stedse hafde svaret at hun skulle bede Gud bevahre sig. Een Natt som hand kom fra FiskeRiet gick hand til hinde der hun laa paa høet i Floen!! (Floren) eller Fæe stallen, og som hand talte med hinde bad hun ham at hand vilde skiere halsen af hinde, og sagde hun da, her ligger en liaae, tag den og giør det med, hvorpaa hand tog liaaen og skaar hinde over halsen, om hand giorde det Een eller toe gange ved hand icke, siden hand var udj Een stoer beængstelse og banghed, og saasnart hand hafde giort gierningen, tørde hand liaaen af med høe og lagde den hos hinde og løb saa, og ellers forklarede at hun var vel fornøyet med at døe, hafde ingen modstand giort, mens da hand begynte at skiere paa hindes hals, tog hun med hindes hender paa hands hender, dog giorde hun ingen modstand eller støtte ham fra sig.

Comparenten Johan/n/es Fabiansen forklarede, Efter Welærværdige Jacob Widings \saavelsom Rættens/ formaning til Sandheds bekiendelse, at Miritha!! (Marithe) Nielsdatter var uskyldig i den uløckelige gierning som hinde var overgaaet, og hun var gandske uvidende om at hand vilde kom/m/e og bringe hinde paa den maade af verden, og at hun aldrig har værret begierende af ham den/n/e formastelige gierning, langt mindre talt saadan/n/e græsselige ord som hand forhen om hinde har bekiendt, mens at hand, hinde uafvidende, gick til hinde om natten udj Floen hvor hun laae, og der med sin Kniv giort den/n/e uløcksalige gierning \med at skiere hindes strube ofver/, hvilcken Kniv hand hafde sat neer udj jorden, hvorpaa Rætten gick ud for at see hvor hand hafde sat Kniven udj jorden, og blev sam/m/e Kniv efter hands anviisning strax befunden at staa udj jorden, og den/n/e gierning hafde hand giort formeedelst at hand saa at hun tycknede, saasom hand hafde haft altfor ofte omgiengelse med hinde, og som hand hørte af mange Qvindfolck sige at det maatte icke være Rætt fatt med Marithe, siden hun saa tycknede, da blev hand frøgtsom, og greb til den/n/e uløcksalige gierning, hvilcken bekiendelse hand tilstoed at vilde døe paa.

1736: 170b

1736

Actor Sig:r Henrick Hansen Forman paastoed efter Comparenten Johan/n/es Fabiansens seeneste bekiendelse, at det dræbte legeme ved Dom nyder Een {sr} Chrestelig begravelse, og udj det øfrige er begierende Sagen ved Dom afgiort. Videre hafde hand icke at lade indførre.

Førren Dom udj Sagen afsiges er følgende bereigning over den/n/e Extra Rættis bekaastning andraget efter Kongl: Allernaadigste Reglement af 1708 forfattet. {Sf} Sorenskriverens fløtning fra sin gaard og her til stædet, er 9 mille med 4 Roers Karle á Persohnen per millen 8 s: er 3 Rd: tilbagge igien ligesaa 3 Rd:r, Sorenskriverens Kaast og Tæring frem og tilbagge for 4 dagges Reise á dagen 4 mrk: er 2 Rd:r 4 mrk: den/n/e dags forRætning 3 Rd:r, Aatte Laug Rættis mænd, eftersom de haver lang vei at Reise og er udj derris Vindings tiid, kand ej havis Ringere end som hver Mand 24 s: er 2 Rd: Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse samt opvartning ved Rætten kand ej have Ringere end som 2 mrk: er tilsam/m/en 14 Rd: foruden Dom/m/ens beskrivelse om den forlanges.

Dernæst er udj den/n/e Sag saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Comparenten Johan/n/es Fabiansen haver vell for Rætten bekiendt at Maritha Niels datter, med hvilcken hand haver haft Legemlig omgiengelse, skall selv have sagt til ham, da hand kom til hinde hvor hun laa udj Floen, fra Fiskeriet, hvor hand hafde værret {paa}, at hand vilde skiere halsen af hinde, siden hun, efter hands forklaring, frøgtede sig at være frugtsom/m/elig, dernest skall hun have sagt til ham om natten da hand kom til hinde udj Floen og talte med hinde {skall have sagt der} her ligger en liaae, tag den og giør det med; mens den/n/e over det døde legeme Maritha Niels datter giorde bekiendelse af Johan/n/es Fabiansen som drabs mand fragaar, hand siden, j det hand siger at hun var gandske uvidende om at hand

1736: 171

1736

vilde kom/m/e og bringe hinde paa den maade af verden, og at hun aldrig har været begierende af ham den/n/e formastelige gierning, eller at hun har været vidende der om, mens at hand, hinde uafvidende, gick til hinde om Natten udj Floen hvor hun laa, og der med sin Kniv skaaret hindes strube ofver, hvilcken Kniv hand hafde sat neer udj jorden, og som Drabs Manden Johan/n/es Fabiansen haver giort anviisning paa den ombekiendte Kniv, hvilcken er saaleedes efter hands bekiendelse Rigtig befunden, saa bliver den af ham sidst giorde bekiendelse for troeligst at ansee, saaleedes at hun ej har selv været vidende om det Drab som paa hinde skulde forøves, mens efter Johan/n/es Fabiansens sidste giorde bekiendelse, at hand haver giort den/n/e formastelige gierning, hinde uafvidende, Saa Kiendes for Rætt, at Maritha Nielsdatters døde Legeme bør begravis udj Kircke gaarden i ald stilhed. Angaaende Johan/n/es Fabiansen, som efter Eegen bekiendelse bliver at ansee{s} som Drabs Mand, da kand ej Dom over hannem afsiges, saasom den udvirckede bevilling til den/n/e Exstra Rættes holdelse, alleene lyder eller befahler at Rætten holdes over det døde legeme Maritha Niels datter. disuden er ej heller Drabs Manden Johan/n/es Fabiansen varslet Dom at lide. Processens omkostning hvorder!! (vorder) paakiendt naar Eendelig Dom ofver Drabs Manden bliver afsagt.

Den 17 Aug: blev Rætten betiendt paa Gaarden Igdetvedt, beliggende paa Woss i Holbøyder otting og Winie Kircke Sogn angaaende Een Odels trættis behandling, de Laug Rættis mænd som Rætten med Sorenskriveren betiener er Størck Drøgsvold, Lars Holle, Niels Bratholle, Iver Nesseim, Erick Søueve!! (Souve), Ole Mørckve, Ole Drøcksvold og Ole Søueve.

For Rætten fremstillede Sig Niels Polsen og Siur Po[l]sen, fremlagde derris skriftl: Stevning af 5 Decbr: 1735, som blev oplæst og er saa lydende. dernest fremlagde Citant: et Tingsvidne af 6 og 7 Martj 1736 angaaende derris Slegte linie, sam/m/e er saalydende. nock blev fremlagt en Odels og Aasteds act passeret den 8 Maj 1730. hvis Dombs final er

saalydende. og Endelig blev i Rætten fremlagt Citanternis skriftl: forsætt af 14 Aug: 1736. saa lydende.

1736: 171b

1736

for Rætten fremkom den indstevnte Hans Knudsen Nerhofde, erklærede at hand møtte paa samtl: de indstevntes veigne, vedtog at være Lovl: Stevnet her til Aastædet Igdetvedt, fremlagde sit skriftl: forsætt af 13 Aug:1736. med tvende bøxsel breve, en sin Sogne Præstis Attest. hvilcket alt er saa lydende. dernæst fremlagde Comparenten et skifte brev af 16 Octbr: 1716, alt til at bevisse sin Rætt, ærklærede ej at have det Odels Mageskifte brev med sig angaaende gaarden Teigland, mens beraabte sig paa at det ordlydende udi Aastæds acten af 8 Maj 1730 er indført.

Rætten tilspurte Citanterne om de hafde penge at viisse for Rætten til Løsning paa det omstevnte Jorde brug. hertil de svarede nej, de hafde ingen penge at viisse.

parterne blev tilspurt om de hafde fleere Documenter at fremlægge, eller noget viidere udj {S} Rætten at talle til derris Sags tarfv. hvortil de svarede nej, mens vahre!! (vare) Dom begierende,

hvornest blev giort følgende bereigning over {den/n/e Exstra} Rættens bekaastning efter Kongl: Allernaadigste Reglement. saasom Sorenskriverens førring fra sit hiem her til Astædet, er 7 Mille á 2 mrk: Millen, ligesaa hiem igien, er 4 Rd: 4 mrk: hans underholding udj 4 Reise dage, á dagen 4 mrk: er 2 Rd: 4 mrk: for den/n/e dags forRætning 2 Rd: Aatte Laug Rættis mænd á 24 s: er 2 Rd:r, Lensmanden for Laug Rettens tilsigelse samt opvartning ved Rætten, der disuden haver lang vej at Reise, kand ej Ringere have end som 4 mrk: giør tilsam/m/en 12 Rd:r, thj blev saaleedes af os for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Eftersom Citanterne Niels og Siur Povelsøn/n/er ej har beviist minste Rætt eller Rættighed at have til eller udj Gaarden Igdetvedt, hvortil de har formeenet Dem at have Odels og Løsnings Rætt efter et Mageskifte brev af 15 9br: 1704. Publiceret til Tinge d: 15 Julij 1705, som den af Citanterne i Rætten fremlagde Aastæds forRætning af 8 Maj 1730. actens pagina fra 27 til 32 inclusive, udviiser; da ere De her udj gandske slet grunded, thj bem:te Mageskifte brev udj Actens pagina 28 siger ej at gaarden Igdetvedt er Mageskiftet, mens vell de gaardeparter udj gaarden Aarnetvedt, 15 mrk: smør med bøxsel, og Seilgien!! (Selje), 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed, imod Gaarden Teigland. Saa Kiendes for Rætt, at Igdetvedts Eiere som Rætte og Sande Odels Mænd, bør for Citanternis tiltalle frj at være, hvorimod Sagen henviisses til det Rætte

1736: 172

1736.

Aastæd, som er efter Mageskifte brevet af 15 9br: 1704 Gaarden Aarnetvedt og Selgien, der den efter forregaaende Lovl: Stevnemaal og Rætmæssig procedur bør afgiøres: Angaaende den/n/e Rættens og Processis omkaastning, da betaler Citanterne Niels og Siur Povelsøn/n/er Rættens Persohner efter den bereigning som udj Acten er indførdt med 12 Rd:r, og derris Contraparts Hans Knudsen Nerhofdes Kaast og Tæring med 2 Rd:r, og som Citanterne udj den/n/e af dem Reiste Sag haver været gandske slet grundet, bør de efter Kongl: Allernaadigste Forordning at bøde til Justitz Cassen 9 mrk: 12 s: hvilcket alt bør at betales og udReedes af dem, begge for Een og Een for begge, inden 15 dagge efter dom/m/ens forkyndelse under Nam og Excecution.

Den 24 Aug: blev Rætten betiendt paa Gaarden yttre Hagen, beliggende i Suldahls Præste gield under Stavanger Lehn og Røldahls Kircke Sogn, Sorterende under Bergens Stift, Hardanger Fogderie, udinden Een Odels Trættis behandling. de Laug Rættis mænd som Rætten med Sorenskriveren betiente er Lars Tvedt, Lars Appollo!! (Aapaaldo), Niels Sysendahl, Lars Degrenæs, Niels Skieldaas, Iver Degrenæs, Gunder Sandvend og Niels Tockheim, ofverværende paa Lensmanden Torchiels House[s] veigne udj hands svaghed, hands Søn Joen Torchielsen, som angav Laug Rættens opnæfnelse.

For Rætten fremkom Knud Nielsen, huusmand paa Odland her udj Røldahlen, og kundgiorde at hand vidnesfast \med muntl: Stevning/ for Juulen 1735 haver til Toche Tirsdagen 1736 /: som formeedelst andre Sorenskriverens Embedets Forretninger ej førren nu har kundet forretage :/ ladet Stevne \her/ til Aastædet yttre Hagen, Encken Gunnelef Orms datter, Sal: Joen Aamunsen yttre Hagens Efterleverske, med Lau værge Hellie Monsen Hambre, Knud Seim, formynder for Aamund Joensen, Arne Horre, formynder for Groe Joens datter, og Ole Aamunsen Berge, formynder for Ragnild Joens datter, Dom at undgielde saavell til at imodtage Løsnings penge for 2 pund smør jordegoeds her udj gaarden yttre Hagen med underligende Teig kaldet Navelien, som for den/n/e forvolte og paaførte Processis omkaastning, siden de indstevnte ej har udj mindelighed vildet imodtage Løsnings penge af Citanten, som Rætte og sande Odels og Løsnings mand paa sin huustrue Christi Levors datters veigne.

De indstevnte mødte alle, vedtog at være Lovl: Stevnet. Ellers ærklærede Enchen med sin Laugværge Hellie Monsen Hambre at de for lenge siden for derris andeel udj jorden haver vildet tage imod Løsnings penge, og inu!! (endnu) erbyder

1736: 172b

1736.

Dem at tage imod Løsnings penge for Enckens andeel, for at undgaa process, og ellers Aldeeles fraSagde Encken med Lauværge dem den/n/e Sag og process, saasom Encken Erkiender sig ingen Odels Rætt til de omtvistede 2 pund her udj gaarden at have.

Citanten tilstoed at Encken med Lauværge hafde tilbudet ham at tage imod Løsnings penge for derris andeel, hvorforre Citant: straxsen tilbød penge for gandske jorden, som hand inu og tilbyder, og der for legger i Rætten 100 Rd:r, som er ligge saa meget som jorden er gaaen fra hands huustrues ætlæg forre, mens som Encken med Lauværge ej har vildet imod tage ald Løsningen, og formynderne for de {y} umyndige aldeeles icke har vildet lade sig beqvem/m/e til at imod [tage] Løsnings penge, saa har hand, Citant:, efter hands formeening verret nødtvungen Sagen at fulførre.

Rætten tilspurte De umyndiges Formyndere Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamundsen Berge om de paa derris Myndlingers veigne vilde imod tage Løsnings penge for derris Lod og Andeel. hvortil alle svarede nej, et de tog ej imod Løsnings penge, mens vilde fuldførre Sagen til Dombs.

Citanten fremlagde et skiøde af 24 Nobr: 1704. udstæd af Orem Joensen og Torre Helliesen, læst til Tinge d: 2den 9br: 1705. ord for andet saa lydende. Citant: tilspurte Comparenterne Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamunsen om {hands huustrue} de vilde tilstaae at hands huustrue Christj Levers datter er Søster til Kiettel Leversen, som nu her for Rætten er nærværende, og om de vilde tilstaa at {Kiettel Lev} den/n/e jord som Kiettel Leversøn haver solt, var hands Rætte og Sande Odel, hvis icke vill hand, Citanten, det med Vidner beviisse.

Comparenterne, alle trej, Eenstem/m/ig svarede at de tilstoed at Christi Levers datter, som er Citantens huustrue, er Søster til Kiettel Leversøn, og at disse omtvistede 2 pund smør med underligende Teig Nafve Lien kaldet, var Kiettel Leversøns Rætte og Sande Odel førren hand solte det til Sal: Joen Aamunsen, som var derris

1736: 173

1736.

Myndlingers Fader.

Citant: var begierende Sagen til Dombs at vorde optagen, og paastoed at nyde paa sin huustrue Christi Levers datters veigne Løsnings Rætten til disse 2 pund smør med underligende Nafve Lien, og alt hvis af Ar[i]ls tiid tillagt haver, saavelsom og et Qverne støe som fra ældgam/m/el tiid haver lagt ved Gaarden, og Sal: Joen haver Solt efter at hand var bleven Eiere af jorden, til Sven Tvedt, alt at følge jorden ligesom det fra ældgam/m/el tiid haver fuldt jorden, saa og Processens omkaastning skadisløs, hvorom alt hand forventede en RætfærdigDig!! Dom.

Comparent: fremlagde et skiøde af 20 Martj 1726. læst til Tinge sam/m/e Aar d: 22 Martj, udstæd af Kiettel Levorsen og Torkield Asmundsen, som er efter derris forklaring Kiettel Levorsøns broderSøn, sam/m/e skiøde er saa lydende.

Citant: tilspurte Comparenterne Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamunsen om derris Myndlingers Sal: Fader, Sal: Joen Aamunsen, var frem/m/et til dette goeds førren hand Kiøbte det. hertil de svarede alle at Sal: Joen hafde ingen Odels Rætt her til Gaarden førren hand Kiøbte den \Ao:/ 1726 efter skiødets formeld af 20 Martj 1726. af Kiettel Leversøn.

{Comparenterne forrestill} Dom/m/eren tilspurte parterne om de hafde noget meere at fremførre til derris Sags forsvar, hvortil de paa begge sidder svarede nej, mens vare Dom begierende,

hvorpaa følgende bereigning efter Kongl: Allernaadigste Reglement er forfattet over den/n/e Rættens forhandlings bekaastning saaleedes. Sorenskriverens førring fra sit hiem og til Aastædet, er 8 Mille, á millen 2 mrk: er 2 Rd:r 4 mrk: ligesaa tilbage 2 Rd:r 4 mrk: Sorenskriverens Kaast og tæring til Aastædet udj 3 Reise dage, er 2 Rd:r, hiem igien ligesaa 2 Rd:r, Sorenskriveren for den/n/e dags forRætning 2 Rd:r, 8te Laug Rættis mænd, som er af et andet Præste gield, og haver haft en besværlig Reise over Fieldet udj derris beste vindings tiid,

1736: 173b

Kand ej have Ringere enhver af dem 4 mrk: er 5 Rd:r 2 mrk: Lensmanden for Laug Rættens opnæfnelse samt opvartning ved Rætten, og disuden er af et andet Præste gield, og haver Reist fra sit hiem \7 Mille/ og her op ofver fieldet, kand ej Ringere have end som 1 Rd:r. {Rætt} Laug Rættens underholding for den/n/e dag kand ej Ringere ansees end som 3 Rd:r 2 mrk: tilsam/m/en 21 Rd:r.

Derefter blev af os saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citanten Knud Nielsen, huussmand paa Odland, haver beviist med et skiøde af 24 9br: 1704, læst til Tinge d: 2 9br: 1705, at Kiettel Levorsen, som her for Rætten har Compareret, var Rætte og sande Oddels mand til 2 pund smør her udj Gaarden yttre Hagen med underligende Teig kaldet Nafve Lien, som var pantsatt til Orm Joensen og Torre Helliesen, og igien indløst af Kiettel Levorsøn, med viidere som ovenbem:te Alligerede skiøde af 24 9br: 1704 alt utrøckeligen forklarer: dernæst er det af Encken Gunnelef Ormsdatter og Hindes Laugværge Hellie Monsen Hamre inden Rætten bleven tilstaaet at Encken Gunnelef ingen Oddels Rætt til de her udj Gaarden omtvistede 2 pund smør haver, mens gierne at tage imod Løsnings penge for hindes andeel, og ellers aldeeles inden Rætten har frasagt Dem Sagen: hvorimod Sal: Joen Aamunsøns børns Formyndere Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamunsen haver inden Rætten declareret, da Citanten lagde penge i Rætten til Løsning, ej penge at imod tage, mens Sagen til Dombs at vilde fuldførre: Da dog Acten udviisser at Comparenterne Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamunsen selv inden Rætten haver tilstaaet at Citantens Huustrue Christi Levors

datter er Søster til Kiettel Levorsen, og at Kiettel Levorsen var Rætte og Sande Oddelsmand til disse omtvistede 2 pund smør med underligende Teig Nafve Lien kaldet, førren hand, Kiettel Levorsen, solte det til Comparenternis Myndlingers Fader Sal: Joen Aamunsen, hvilcket og skiødet af 24 9br: 1704 udtrøckeligen forklarer, og ellers beviidner at fra den tiid Kiettel Levorsøn indløste disse 2 pund smør med underligende Nafve Lien, og indtil hand solte det til Sal: Joen Aamunsen, efter det af Comparenterne udj Rætten fremlagde skiøde af 20 Martj 1726, er nogle og tyve Vintere goed og Roelig Hævd; ellers haver Comparenterne inden Rætten efter Actens viidere udviissning tilstaaet at Derris Myndlingers Fader Sal: Joen Aamunsen ingen Odels Rætt hafde førren hand Kiøbte den af Kiettel Levorsen og Torckiel Asmunsen efter det af Dem udj Rætten fremlagde skiøde af 20 Martj 1726, hvor fra at Reigne er ickun 10 Vintere. Saa Kiendes for Rætt at Citantens Hustrue Christi Levors datter er nermere til at besidde den/n/e jord som sande Oddels berettiget, end som Sal: Joen Aamunsens børn og Arfvinger: hvorforre Sal: Joen Aamunsens Arvinger bør af Citantens

1736: 174

1736.

Huustrue Christi Levors datter tage imod Løsnings penge for disse omtvistede 2 pund smør med underliggende Nafve Lien, og alt hvis forhen under den/n/e jord lagt haver, ligesom Sal: Joen Aamunsøn den af Kiettel Levorsen Kiøbt og tilforhandlet haver efter skiødet af 20 Martj 1726. under 20 lod Sølfvs bødder straff. Processens omkaastning angaaende, da som Citanten betaler Rættens Persohner efter den bereigning som udj Acten er indført, Saa bør Comparenterne Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamunsøn, som aldeeles ingen Rætt eller føye haver haft den/n/e Sag at forfølge, betalle til Citanten den/n/e Rættens forhandling sambt Kaast og Tæring med 24 Rd:r og efter Kongl: Allernaadigste Forordning at bøde til Justits Cassen 1 Rd: 3 mrk: 12 s: hvilcket alt af Comparenterne Knud Seim, Arne Horre og Ole Aamunsen, som efter Kongl: Forordning er at ansee som Temere Litigantes, bør at udReede og betalle inden 15 dagge under Nam og Excecution.

Den 27 Augustj blev Rætten betiendt paa Gaarden Eitrem, beliggende i Kingserviig skibbr:, Odde Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Tvedt, Lars Apollo, Lars Degrenæs, Niels Skielaas, Iver Degrenæs og Niels Tockheim, angaaende Een Siun, granskning og Taxcerings forRætning over den Pladts Tvedt øde kaldet, som Jacob Chrestensen Eitrem, opsidder her paa Gaarden, er Eiere til og brugger under sin jordepart her udj gaarden Eitrem. For Rætten møtte Lensmand Torchiels Hougse[s] Søn Joen Torchielsen, siden hands Fader er Syg og Sengeligende, Paa Fogden Andreas Hejbergs veigne, for at Opservere Hans Maj:ts forddel, saa og for at tilkiende give Laug Rættens opnæfnelse og at gaa Rætten til haande.

Opsidderen paa Gaarden, Jacob Eitrim, fremstillede sig for Rætten og indlagde sin Memorial til Hr: Admiral og Stiftambtmand Ulrick Kaass, datteret d: 26 Julj 1736, med paafølgende Resolution og bevilling til den/n/e Rættens behandling, som er ord for andet saa lydende. Eieren Jacob Eitrim fremviiste sine Adkomster for Ett Spand smørs Landskyld Tvedt øde indkiøbt, mens efter den gamle Matricul skall sam/m/e Pladts Tvedt øde være lagt for Een halv Løb smør udj Skatteskyld, og Eet Spand i Landskyld.

hernæst forføyede Vj os sambtl: til bem:te Pladts Tvedt øde, for sam/m/e at tage udi Siun og granskning. hvor vj da først haver forrefundet stædets herlighed at være af følgende beskaffenhed, først er forrefunden en slaatte Teig, hvorpaa staar en høylae, og kand afles ungefæhr høe til toe bester og vel mindre lige som Gud giver Aar og vext. for det andet, Er en slaatte Teig som bruges af Een huusman[d] ved Nafn Halver Olsen Moen, hvoraf hand svarer som/m/e Aar 4 mrk: og som/m/e Aar 1 Rd:r, Ræt lige som Aarene ere og (Gud)

1736: 174b

1736

giver Vexten, at han/n/em kand tillades at skiere Løv: for det tredie, Fæ og bete hage er der til Tvet øde, hvilcket brugges af Eieren og opsidderen paa Eitreim, Jacob Chrestensen, baade til hands paa Gaarden Eitrim Eegne holdende Creaturer, som og til hands Moders Creaturer, \tilsam/m/en / {selv haver Eieren og Moderen} 12 til 14 bester, Een hæst, foruden faar og geeder, {og hands Moder} saa og ungbester som de stedse holder hiem/m/e i gaards hagen: for det fierde, findes der og løv og bircke skov, hvoraf kand haves nogen løv til Creaturene.

Dernæst er forrefunden gaardens paakom/m/ende skade, som er efter anviisning: først nogle gamle Fieldskreder, som er tem/m/elig igien overgrode, saa der paa ej kand givis nogen aftag: for det andet, Een Fieldskrede som for 2 á 3 Aar siden er kom/m/en og gaaen over Een deel af Hage bete, tager noget til at overgroe {og}, dog ej gaarden inu!! (endnu) i nogle Aar kand blive til \nogen/ nytte. for det tredie, Een Fieldskrede, som for trej ugger sidden er kom/m/en og giort skade paa Et stoert og langt støcke af Fæe {og} Hage bete: og {da} vell kand ventis at en og fleere saadan/n/e Fielskree kand kom/m/e; icke heller kand Røddes noget til Aager af frygt for Fielskree: hvorforre vi sambtl: Eedsorene, Sorenskrivere[n] og Laug Rættis mænd, efter vorris Samvittighed, Siun og Granskning ej høyere kand Taxere og ansee den/n/e {jord} Pladts Tvedt øde, som efter den gaml: Matricul haver været sat for Een \half/ Løb smør skatteskyld, og Ett Spand udj Landskyld; herefter kand ansees og afsvarris høyere end som Femten marcker smør Skatteskyld og Sex marck[er] Lan[d]skyld: som efter vorris Samvittighed og Nøyeste skiøn bekræftis under samtl: voris hænder og Zigneter.

Den 28 Augustj blev Rætten betiendt paa Gaarden Buer, beliggende i Kingservig skibbr:, Odde Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, udinden Een Oddels Trættis forhandling, som før ej har kundet forretagis formeedelst andre Sorenskriverens Embedis forRætninger, og blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Tvedt, Niels Sysendahl, Gunder Sandved, Lars Degrenæs, Lars Mansager, Niels Skieldaas, Iver Degrenæs, og Niels Tocheim, overværende paa Lensmand Torchiels Hougse[s] veigne udj hands Svaghed, Søn/n/en Joen Torchielsen, som Laug Rætten tilkiendegav, og ellers for at Observere Hans Maj:ts Sigt om noget Saadant skulle forrefalde.

For Rætten fremstillede Sig Niels Halvorsen, Huusmand paa Eie, og kundgiorde at hand med Muntl: stevning vidnesfast for Juulen Ao: 1735, haver ladet stevne Gutorm Tronsen Jordahl og Salamon Aamunsen \ibdm:/ hertil Aastædet, Citantens Vidner

1736: 175

1736.

At anhøre angaaende hands Oddels {R} og Løsnings Rætt til 1 Spand og 9 mrk: smør her udj Gaarden Buer, og Endelig Dom at undgielde til at imodtage Løsnings penge for sam/m/e 1 Spand og 9 mrk: smør, samt at Erstatte Citanten den/n/e forvoldende processis omkaastning skadesløs:

Den indstevnte Gutorm Tronsen Jordahl og Salamon Aamunsen ibdm: efter paaRaabelse møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet, og til Sagen at vilde svare.

Citant: Erklærede at hand ingen Adkomster hafde, hvor med hand Sagen kunde Mentiner[e], siden sam/m/e er bortkom/m/en, mens hand og hands broder Stephen Halvorsen var ude i Kongens Tieneste for Soldater, mens Vidner hafde {de} hand at beviisse med det hands Sal: Fader, Sal: Halvor Ericksen, var Eiere her til jorden, og boede her paa disse nu paastevnte 1 ½ Sp: smør, og sam/m/e Rødede og lagde udj Aager, og der næst lod Gaarden legge i Tiiende, der næst Pantsatte hand den til Sal: Niels Colsen, og da hand døde, Pantsatte hand Sit goeds

[til] Helge Sandved, \som og er ved døden afgangen/, hvilcket alt hands Vidner skall forklare, Ellers begierede Citant: \at/ hands Moder {Agun} Angun Olsdatter, som for Rætten her er nærværende, maatte forklare hvor adkomsterne her til jorden er afbleven,

bem:te Angun møtte for Rætten, forklarede at hindes Sal: Mand hafde leveret skiødet her til Gaarden til forsickring imod de af Sal: Helge Sandved han/n/em laante 20 Rd:r paa jorden. og da Helge Sandved døde, gick hindes Sal: mand til Aamund Jordahl og begierede at hand vilde løsse jorden til sig, paa det hands børn igien kunde faa det til Løsning, imidl:tiid døde hindes Mand, nogle Aar derefter kom Aamun Jordahl og tog den halve jord fra hinde for gielden, og atter nogle Aar derefter, mens hvor mange Aar kand hun icke Erindre, kom Elven og giorde skade paa jorden, og da tog Aamun Jordahl Resten, og drev hinde ud af jorden uden Lov eller Dom, siden hun var fattig og ingen Forsvar hafde, ellers var det udj 9 Aar hun udj hindes Enckestand sat her paa jorden, og da Aamun Jordahl saaleedes uddrev hinde af jorden, begierede hun at faa saa et lidet støcke jord til underholding, hvortil hand svarede nej, mens hun skulde gaa af jorden, saasom hun var Selv Dømbt, siden Elver!! (Elven) var gaaen over jorden.

bem:te Aamun Jordahl fremtræde for Rætten og Replicerede at have Kiøbt jorden af Sal: Joen Olsen Moge, som {sam/m/e hafde arvet efter} \var en Arving til/ Sal: Helge Sandved[s] huustrue, hvor godset udj sam/m/e skifte var udlagt paa tienere lønd: sam/m/e skiøde hand fremlagde og er af 28 Octbr: 1707, saa lydende.

Citantens broder Stephen Halvorsen Buer begierede hands oplysning udj Sagen maatte indføres, som var saaleedes, at da Sal: Helge Sandved ved døden afgick, begierede Comparentens Sal: Fader Halvor, at Aamund Jordahl vilde indløse hands til Helge Sandve Pantsatte jord for 24 Rd:r, hvortil Aamun Jordahl hafde svaret, hand vilde nock indløsse det for de 20 Rd:r, mens de 4 Rd:r vilde hand icke give, hvor

1736: 175b

1736

Paa de bleve forEenede at Sal: Halvor leverede Aamund Jordahl de 4 Rd:r, og de 20 Rd: skulle Aamund legge til og indløsse goedset paa Arve tompten efter Sal: Helge Sandve[s] huustrue, hvor goedset paa tienere løn var udlagt, og saa skulle goedset staa hos Aamund Jordahl, indtil Sal: Halvor[s] børn kunde indløsse det, og strax derpaa blev Comparenten, som den tiid var Soldat udj Kongens tieneste, udCommanderet. herom hand gierne vilde aflægde!! sin Eed om det var ham tilladt, i fald Aamun Jordahl sam/m/e ej med Eed vilde fra Sig legge.

Den for Rætten nerværende Aamund Salmonsen Jordahl modsagde forrestaaende Stephen Halvorsens Erklæring, tilbød sig, om Dommeren det vilde tillade, sam/m/e med Eed at fragaae.

Citant: paastoed at det maatte blive Aamund Salmonsen tilladt Eeden at aflægge. Eedens forklaring blev han/n/em for[re]læst, og der nest {for} tilspurdt om hand sam/m/e Eed vilde eller kunde aflægge. hertil hand svarede at hand aldeeles icke kunde aflægge den Eed, mens vilde tilstaa Sagens beskaffenhed, som var saaleedes, at da den/n/e jord, som var af Sal: Halvor Pantsat til Sal: Helge Sandve, blev paa Arve tombten Sandved udlagt paa tienere lønd, begierede Sal: Halvor at hand sam/m/e vilde til sig indløsse for de 24 Rd:r som det var Pantsat forre, mens Sal: Halvor gav ham intet til hielp sam/m/e goeds at indløsse, hvercken penge eller penges hverdt:!! (verdt), og da hand sam/m/e 24 Rd:r til tienere lønd, som goedset var udlagt forre, hafde betalt, bekom hand det skiøde af 28 Octbr: 1707 paa goedset af Sal: Joen Olsen Moge, mens ellers kunde hand icke mindes Rætt alle ting at oplysse, Saasom hand var en gaml: udlevet mand.

Dom/m/eren tilspurte Comparenter: om de hafde noget imod alt foran førte at lade indførre, hvortil de svarede nej, icke førren Citanten haver ført sine Vidner.

Citanten var begierende sine Vidner Eedelig afhørte, som er Lars Apollo, Svend Larsen, Gunner Aamunsen, Siur Eie, Tore Germunsdatter, An/n/e Troensdatter, Kiettel Levorsen, som alle for Rætten er nærværende, untagen Kiettel Levorsen, som er til Fields 5 Mille og for Alderdom ej kand nedkom/m/e, mens Eedelig haver aflagt sit Vidne udj tvende mænds paahør, som sam/m/e her for Rætten skall frembærre. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet derris Sandhed at vidne.

1: Vidne, Lars Olsen, boendis paa Apollo, gaml: 54 Aar, vidnede at have hørt af hands Sal: broder Joen Olsen, at Vidnes Fader Sal: Ole Larsen hafde solt dette \jorde/goeds til Sal: Halvor Ericksen, som var Citantens Fader, og det førren hand, Vidnet, blev født til verden, saa at goedset er kom/m/en fra hands ætlæg, mens icke nu har kundet stevne paa det, siden det er forstaaet. der

1736: 176

1736.

Paa hand med opragte fingere aflagde sin Eed.

2: Vidne, Svend Larsen, til huusse paa Præste gaards grunden her udj Odde, gaml: ungefæhr 90 Aar, vidnede, at Sal: Halvor Ericksen, som var Citantens Fader, Kiøbte den/n/e jord af Sal: Ole Larsen, og laante Penge der til af Niels Kolsen, da hand døde, og Niels Kolsens udarvinger vilde have derris penge, laante Sal: Halvor penge igien hos Helge Sandve 24 Rd:r, og der forre Pandtsatte den/n/e jord til Sal: Helge Sandve, som siden udj skifte efter Sal: Helge Sandve[s] huustrue blev udlagt paa tienere lønd, og saa udlagde Aamund Jordahl pengene og indløste jorden, hvilcken hand og udj nogle Aar haver brugt. ellers vidnede at Sal: Halvor Ericksen, imedens hand Eiede og beboede den/n/e jord, Aflede 15 børn, {hv} mens hvor mange Aar hand bo[e]de her, kand Vidnet ej mindes. forklarede ellers at her ej var meere Aager end som til at saa en skieppe Korn, mens Sal: Halvor Rødede og lagde den udj Aager, og loed den sidden lægge udj Konge og Kircke tiende og leie. ellers var jorden, da Sal: Halvor kom her, ej andet end som en slotte Teig og et øde pladts, som var alleene lagt udj Landskyld. herpaa hand med {Eed og} opragte fingere aflagde Eeden.

3: Vidne, Gunner Aamunsen, værende hos sin Søn paa Sandved, gaml: 78 Aar, vidnede som nest forregaaende Vidne, undtagen at Halvor ickun, som Vidnet {…} ej Rettere mindes, hafde laant af Helge Sandve 20 Rd:r, og at Sal: Halvor beboede og Eiede den/n/e jord udj et under 40 Aar (er 39 Aar), herpaa hand Aflagde sin Eed.

4: Vidne, Siur Ericksen, boendis paa Eie, gaml: 64 Aar, vidnede at hand tiente paa Sandved da skifte stoed efter Sal: Helge Sandve[s] Huustrue, da Sagde Sal: Joen Olsen Moge til Sorenskriveren, at det goeds her udj gaarden Buer var ickun et løst goeds og Pante goeds, og at Sorenskriveren vilde udlægge det paa tien/n/ere lønd, som og Sorenskriveren giorde, hvoraf Vidnet, som den tiid var Een tiener, bekom udj lønd 10 Rd:r, og Vidnets Koene, som og sam/m/e tiid \{tiente}/ paa Garden var Een tienere, bekom 2 Rd:r, ellers forklarede at Sal: Halvor Ericksen Eiede og boede her paa Gaarden Bue et mindre 40 Aar (39 Aar). herpaa hand aflagde Eeden med opragte fingere.

5: Vidne, Thore Germuns datter, gift, og til huusse paa Eitrimsnæsset, gaml: 64 Aar, vidnede at hindes Sal: Moder tiente for 67 Aar siden paa Jordahl hos Sal: Mathias, og da styrte Sal: Mathias den/n/e jord Buer, og gav græs leje der af til Eierne Kolfrid Oppedahl og Maritte Berve, hvilcket Vidnet hafde hørt af hindes moder. siden hafde Vidnets Sal: Fader boet her paa Gaarden udj det andet Thuunet i 15 Aar, og da hørte Vidnet selv at Sal: Halvor sagde til hindes Fader at hand, Halvor, hafde boet her paa Buer udj 39 Aar, og Helge Sandved hafde jorden udj pant af Halvor for 20 Rd:r, og hafde Vidnet hørt, at da Sal: Halvor kom her paa

1736: 176b

1736

Jorden, kunde hand ej saa høyere end som 1 skieppe korn. herpaa Vidnet med opragte fingere aflagde Eeden.
6: Vidne, An/n/e Troens datter, gift, og boede her paa {jorden} \Gaarden/ udj det andet Tuun, gaml: 64 Aar, vidnede at hindes Sal: Fader hafde boet her paa Gaarden hvor Vidnet nu boer, og hafde Vidnet ofte hørt af hindes Sal: Fader at Sal: Halvor, som var Citantens Fader, boede og Eiede den/n/e jorde part udj 39 Aar, og ofte hafde Vidnet hørt at Sal: Halvor hafde Pantsatt sin jord til Sal: Helge Sandved for 20 Rd:r, og da Halvor kom her paa jorden, kunde hand ej saa høyere end som 1 skieppe, mens siden Rødet jorden og lagt den udj Ager. herpaa Vidnet med opragte fingere aflagde Eeden.
Citanten Erklærede den/n/e Sinde Ei fleere Vidner at førre, mens Reserverede sig sin Rætt i sin tiid fleere at førre om fornødenheden det skulle udkræve.
Comparenterne Gutorm Troensen og Salamon Aamunsen fremlagde udj Rætten derris Adkomster til jorden, som er tvende skiøder, det Eene af 12 Maj 1711, og det andet af 8 Maj 1732. som er ord for andet saa lydende. Comparenterne forre{slog}stillede Rætten at de hafde indstevnet tvende Vidner, Naufnl: Sondre Endersen og Gunnelef Sandve, hvilcke de begierede Eedelig Afhørte. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formaanet derris Sandhed udj Sagen at Vidne,
1: Vidne, Sondre Endersen, boendis paa Sexse, gaml: 32 Aar, vidnede at Joen Larsen, Een gaml: Mand som fahrer om og beder sit brød, er inu udj levende live, haver sagt, at hand tiente paa Jordahl, mens hand haver ej sagt hvor lenge det er siden, var den første Mand som hand kunde mindes, der optog et støcke Ager her paa Buer, var Ole Germunsen, og den mand som hand, Joen, tiente paa Jordahl, hafde sine Creaturer her indtil imod Juul. herpaa hand aflagde sin Eed.
2: Vidne, Gunnelef Jørgens datter, værende hos hindes Søn som boer paa Sandved, \gaml: 66 Aar/, vidnede at Helge Sandved tog Lanskyld af Sal: Halvor her af jorden Buer: mens om det var for de af Halvor laante 20 Rd:r {pa} eller ej, veste Vidnet icke, og dette jorde goeds blev udlagt paa tienere løn da skifte stoed efter Sal: Helge Sandved[s] huustrue. tilstoed ellers at hun var Comparenten Gutorm Jordahls Koenes Moders Søster. Vidnes \Sal:/ Mand hafde ellers sagt til Joen Moge, om hand vilde løsse goedset her udj Buer ind, hvortil Joen Moge hafde svaret nej, hand vilde icke fordj hand beholdt det icke i fred. herpaa Vidnet aflagde Eeden.
Citanten viiste penge for Rætten til Løsning om Comparenterne sam/m/e vilde imodtage. {mens} de Erklærede nej, sam/m/e ej at imodtage, mens paastoed Dom. Citanten var og Dom begierende til Odel og Løsnings

1736: 177

1736

Rætt som Rætte og sande Oddels mand, formoede og at nyde ved Een Rætfærdig Dom processens omkaastning skadisløs.
hernæst blev følgende bereigning efter Kongl: Allernaadigste Reglement forfattet over den/n/e Rættens Salarium og Provision, saasom Sorenskriverens førring fra sit hiem og her til Aastædet, er 4 Mille, á Millen 2 mrk: er 8 mrk: ligesaa tilbage 8 mrk: Sorenskriverens Kaast og Tæring udj tvende Reise dage, á dagen 4 mrk: er 8 mrk: Sorenskriveren for den/n/e dags ForRetning 2 Rd:r, 8 Laug Rættis mænd, hver mand 2 mrk: er 2 Rd:r 4 mrk: Lensmanden for Laug Rættens tilsigelse samt opvartning ved Rætten kand ej Ringere have end som 3 mrk: Laug Rættens underholdning den/n/e dag med Mad og dricke, samt Vidnernis underholding, kand ej Ringere andsees i alt end som 3 Rd:r, er tilsam/m/en 12 Rd:r 1 mrk:
Og er da saaleedes af os udj den/n/e Sag efter parternis førte beviisligheder, tiltalle og giensvar bleven for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af Citant: Niels Halvorsen bleven beviis[t] ved Vidner Gunner Aamunsen, gaml: 78 Aar, Siur Ericks:, gaml: 64 Aar, at Citantens Fader, Sal: Halvor Ericks:, har beboet og Eiet den/n/e jord udj Buer 39 Aar, og Vidnet Torre Germuns datter, gaml: 64 Aar, vidner, Selv at have hørt af Sal: Halvor Ericks: det hand hafde sagt, at hand hafde boet her paa jorden udj 39 Aar: Som er efter Lovens 5 B: 5 C: 1 ar: pag: 797 goed hæft, siden Sal: Halvor sam/m/e jord upaaAncket og ukiert haver beboet, og over den/n/e jorde part herudj Gaarden Buer, som er Ett Spand 9 mrk: smør, fanget goed og Roelig hæft efter Høystbem:te Lovens Aligerede. dernæst befindes det udj Acten forklaret af Vidnet Svend Larsen, gaml: 90 Aar, at Sal: Halvor Ericks: hafde pantsatt den/n/e jord til Sal: Helge Sandve: Vidnerne Gunner Aamunsen, Thorre Germuns datter og An/n/e Trons datter forklarer at Sal: Halvor Ericks: hafde pantsatt jorden til Sal: Helge Sandved for 20 Rd:r, som igien udj skifte efter Sal: Helge Sandved[s] huustrue blev udlagt paa tienere lønd, hvilcket Enstem/m/ige Vidner utrøckelig forklarer, hvilcket og Comparenterne Gutorm Tronsen og Salamon Aamuns: førte Contra Vidne Gunnelef Jørgens datter, gaml: 66 Aar, forklarer. Dernæst udviisser Acten, at Sal: Halvor Ericks:, da jorden Saaleedes udj skifte efter Sal: Helge Sandved[s] Huustrue paa tienere løn blev udlagt, haver været begierende af Aamun Salamons:, som er Comparent: Salmon Aamuns: Fader, det hand goedset vilde indløsse, som og af ham er efterkom/m/et, hvilcket Aamun Salmons: selv her for Rætten haver tilstaaet, dette pante goeds haver Aamund Salmons: igien ved gave brev af 12 Maj 1711 givet sin Søn, Comparent: Salmon Aamunsen, og siden efter solt til Comparent: Gutorm Troensen 13 ½ mrk: smør, som skiødet af 8 Maj 1732 udviisser, hvilcket var stridigt imod Loven saaleedes at Afhandle og bort give pante goeds, uden at byde de Rætte Oddels baarne det til Løsning.

1736: 177b

1736.

Saa Kiendes for Rætt, at Citant: Niels Halvorsen, som er Sal: Halvor Ericks: Søn, er Rætte og Sande Oddelsmand til disse omtviistede Ett Spd: 9 mrk: smør, hvorforre hand som Oddelsmand nyder jorden til Løsning for den Summa som Aamun Salmons: efter skiøde af 28 Octbr: 1707 haver indløst jorden forre da den udj skifte efter Sal: Helge Sandved[s] Huustrue paa tienere løn var udlagt, neml: 24 Rd:r. Processens omkostning angaaende, da som Citant: Niels Halvors: fornøyer Rætten efter den bereigning som udj Acten er anført: Saa bør Comparenterne Gutorm Troens: og Salmon Aamuns: at betale Citanten den/n/e Rættens forhandling samt Kaast og Tæring, hver med 7 Rd:r, er 14 Rd:r. og for derris uLovgrundede procedur bør de bægge, Gutorm og Salmon, at bøde til Justits Cassen 1 Rd:r 3 mrk: 12 s: alt at efterkom/m/e [inden] 15 dage efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Excecution. hvorimod Gutorm Troens: haver sin Regres og tiltalle til Aamund Salmons: efter Lov og Rætt, som den der haver solt det hand ej efter Loven kand hiemle.

Den 29 Aug: blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Alsager, Lars Holven, Lars Degrenæs, Joen Qvitne, Iver Degrenæs og Niels Tocheim, ofverværende paa Lensmand Torchiels Hougse[s] veigne udj hands svaghed, Søn/n/en Joen Torchielsen, som Laug Rætten hafde tilSagt her paa Gaarden Sexse, beliggende i Kingservig skibbr:, Ullensvangs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, angaaende Huusse besigtelse, Taxcering og Wurdering over den anpart huusse her paa Gaarden som Sal: Hans Nielsen var Eiende og Tilhørende, efter Formynderen Niels Ellingsen Skielaas forlangende,

og Er da huussene Saaleedes af os forrefunden, besigtet og gransket, Taxeret og Wurderet efter woris Nermeste \og nøyeste/ Skiøn, Neml:

1: Laen, gandske forRaadnet, og vill nedRivis, det som kand kom/m/e til andet brug bliver Wurderet for 6 Rd:r. hvorudj den/n/e jorde part ickun eier Een tredie deel, som er 2 Rd:r.
Floen!! (Floren) staar under Laens tag, ganske forRaadnet, dens Værdi er indbereignet under ovenmelte 6 Rd:r, og anden Floe!! (Floer) er her icke til den/n/e jorde part.
Røgstuen, 3 Sviller ganske forRaadnet, tvende bande stocker i støcker, 2 stavleier i støcker og forRaadnet, næsten ald tøm/m/eret forællet!! (forældet) og forRaadnet, kand ej høyere Wurderis i Værdi end som 4 Rd:r.
et gaml: ildhuus, opbygt paa en steenmuuhr, bestaaende af nogle faa Raadne bircke stocker, gandske ubrugelige, mens for Muuhrens skyld Wurderis den for 2 mrk:
Een hæste stal, af slet ingen Værdie.
Ett Smale Floe, opbygt af older og bircke tøm/m/er, taget brøstfældig, Wurderet for 9 mrk: d/an/ske.

1736: 178

1736

Toe tredie part udj en gaml: brøstfældig Madbue, Wurd: for 2 Rd:r.
Fleere huusser findes icke, den/n/e jorde part tilhørende, endsom nu af os er anført.
hvis passeret er var Niels Skielaas begierende beskreven under Rættens haand og Zeigl.

Løverdagen den 22 Septbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden \Lotte/ {Utne} med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Torchield Larsen House, Wichlich og Knud Jaastad, Siur Tvedt, Helje House, Samson Langesætter, Hover Uhrem og Lars Helleland {og}, udj forregaaende Odels trættis behandling imel: {La} Citanten Lars Torbiørnsen Alsager paa sin Huustrue Anna Thomas datter[s] veigne, Contra Lars Odsen Lotte med Søn Ole Larsen, som alle møtte for Rætten.
Citant: lod tilførre at hand haver for Rætten indstevnet Iver Olsen Utne og Iver Guttormsen at beEdige derris skriftl: Vidne af 27 Julij 1731, som Citant: ved seeneste Rættens holdelsen!! lagde i Rætte:
den Jndstevnte Iver Olsen {p}, boendis paa Utne, og Iver Guttormsen, ligeleedes boendis paa Utne, møtte for Rætten og oplæste derris skriftl: Vidnesbyrd af 27 Julij 1731. og sam/m/e for Rætten med opragte fingere efter Loven beEedigede.
Citant: var begierende at Anders Hansen Jissebrecke, som er i lige tredie Leed beslegtet med hands Huustrue Anna Thomas datter, og haver bedre oplysning om den/n/e Odels Rætt end som hand, Citant:, haver, sam/m/e Anders Hansen da maatte gaa i Rætte for ham, neml: Citant:
den/n/e Citantens paastand og begiering blev af Rætten for billig eragtet.
Citant: Kundgiorde for Rætten at hand haver ladet Lovl: stevne Sig:r Miltzou med Hustrue Else Funch til i dag at møde, eller lade møde her paa Aastædet, med de gaml: Adkomster som de haver bekom/m/et af Sal: Joen Elefsen Utne, da Sal: Sorenskriver Manrup Funck Kiøbte Jorden af ham. og ellers indstevnet følgende Odels Vidner, Naufnl: Salamon Asbiørnsen, Ranved Iversdatter, Iver Asbiørnsen, Hegne Lotte, Knud Lussand, Hover Swarttvedt, som alle for Rætten møtte:
Stevne Vidnerne Knud Siursen Lotte og Jackob Monsen Alsager med Eed og opragte fingre bekræftede Lovl: at have stevnet med muntl: Stevning Sig:r Miltzou med Hustrue Else Funck, eller Alstrup, for derris boepæll udj begge derris paahør: Sig:r Miltzou med huustrue blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa derris veigne,
Citant: paastoed Vidnerne Eedelig afhørte, hvorpaa Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet Sandhed at vidne.

1: Vidne, Salamon Asbiørnsen, boendis i Samlenæs(et), gaml: 61 Aar, vidnene!! (vidnede) at være føed og baaren her paa

1736: 178b

1736.

{Og at} Gaarden, og at hands Fader, Sal: Asbiørn Salmonsen, boede her paa Gaarden og styrte den/n/e jord som nu trættis om, og af Lars Odsen nu beboes, og det udj 35 Aar, og hafde hand bøxlet Gaarden af Sal: Hr: Thomas, Præst udj Karsun i Ryfølcke, som hafde faaet goedset med sin Huustrue, som var en Galtung. ellers forklarede Vidnet at have hørt af sine Sal: Forældre sige, det Vidnes Morfader, \Sal:/ Erick Halsen, boede først her paa Gaarden udj 18 Aar, førren Vidnes Fader kom her at boe, og at hand hafde bøxlet dette brug af sam/m/e Hr: Thomas. ellers vidnede at Sal: Hr: Thomas var Citant:[s] Huustrues besteFader, mens, om hand var Farfader eller hindes Morfader, det veste hand icke: videre veste Vidnet paa tilspørsel ej at kunde vidne, herom hand med opragte fingre aflagde Eeden.

2: Vidne, Ranved Iversdatter, gaml: 73 Aar, barneføed her paa Gaarden, formedelst svaghed og Fattigdom opholdes hun her omkring af lægdets bønder, vidnede at hindes Sal: Fader, \Iver Knudsen,/ hafde boet her paa Gaarden udj 40 Aar, og styrt den halve jord af det omtvistede med Sal: Mickel Knudsen og Erick Halsen, og hafde hindes Sal: Fader Iver Knudsen bøxlet sam/m/e halve brug af Hr: Thomas i Karsun i Ryfølcke paa Torvestad, og var sam/m/e Præst Hr: Thomas Citant:[s] Huustrue Anna sin bestefader, mens om det var Farfader eller Morfader, kunde Vidnet ej erindre, ellers hafde aldrig hørt andet en!! (end) at den/n/e jord har hørt det folckeslag til af Hr: Thomas, baade med Odel og Eiendom, hvilcket hun hafde hørt af hindes Sal: Forældre. Videre veste Vidnet icke at kunde sige, ej heller hafde parterne noget at tilspørge hinde, hvorforre Vidnet med opragte fingere Eedfæstede sin forklaring i sandhed at være.

3: Vidne, Iver Asbiørnsen, huusmand paa Fagertvedt, gaml: 56 Aar, broder til det første Vidne Salmon Asbiørnsen, vidnede ligesom det første Vidne, undtage at hand ej veste vor!! (hvor) nær Citant:[s] Huustrue Anna var beslegtet med Sal: Hr: Thomas. der paa hand aflagde Eeden.

4: Vidne, Hegne Odsen, boendis her paa Lotte, gaml: 68 Aar, vidnede at Hr: Thomas, Præst udj Karsun, haver ejet den/n/e jord, hvilcket hand ved der af, at de som boede her paa Gaarden betalte Landskylden til Hr: Thomas, mens om det var Hr: Thomas Odell veste Vidnet icke. som ingen af parterne hafde noget at tilspørge Vidnet, saa aflagde hand Eeden paa den/n/e bekiendelse.

1736: 179

1736.

5: Vidne, Knud Torgiersen Lusand, boendis paa Lusand, gaml: 60 Aar, vidnede at da hand var liden, Reiste hand til Karsun med sin Fader, og da førte hands Sal: Fader Landskyld her af jorden for Sal: Asbiørn til Sal: Hr: Thomas {som Eiede af} Søn Thomas Thomasen, som hafde Arvet jorden efter sin Fader, hvilcket vell er omtrendt 50 Aar siden. ellers forklarede at den/n/e jord er kom/m/en fra Galtung, som hand haver hørt sige til Hr: Thomas, mens icke hørt {i den tiid} nogen sinde andet en!! (end) Hr: Thomas Afkom haver Eiet den/n/e jord, aldrig hørt at der forhen haver været nogen trætte eller lyst penge mangel til den/n/e jord, eller at den nogen sinde haver været pantsat, mens om det var Hr: Thomas Odell, veste Vidnet icke.

6: Vidne, Hover Gutormsen, boendis paa Svardtved, gaml: 65 Aar, vidnede, det hand hafde hørt af sin Sal: Fader at den/n/e jord som her nu tvistis om, var Hr: Thomas udj Karsun hands Odell og Eiendom, og at Hr: Thomas hafde faaet den/n/e jord med sin Huustrue fra Galtung, ellers aldrig hørt at jorden haver været pantsat, eller lyst penge mangel til den, eller at der paa

haver af andre været nogen trætte. som ingen hafde at tilspørge Vidnet, saa blev hands forklaring med Eed Stadfæstet.
Citant: forrestillede at hand inu!! (endnu) haver ladet stevne{t} Ellef Joensen Utne at giøre sin Edelige forklaring om at hands Sal: Fader Joen Ellefsen haver leveret Sal: Sorenskriver Funck, hvis efterleverske nu haver til ægte Sig:r Miltzou, et skiøde som sal: Tore Grønning og Sal: Jørgen Nielsen Sæbøe, begge fra Karsun, haver givet Sal: Joen Ellefsen paa den/n/e jord som nu tvistis om.
den indstevnte Ellef Joensen, boende paa Utne, møtte for Rætten, efter aflagde Eed bekiendte at være gaml: 65 Aar, at have hørt af hands Sal: Fader sige det hand hafde leveret det skiøde som hand hafde bekom/m/et her paa jorden da hand Kiøbte den af Sal: Tore Grøn/n/ing og sal: Jørgen Nielsen Sæbøe, til Sal: Sorenskriver Funck, hvis efterleverske nu haver Miltzou til ægte, da Vidnes Fader Solte jorden til Sal: Funck.
Citant: paastoed Sagen forfløt paa sin Eegen bekaastning, og at Sig:r Miltzou maatte blive paalagt Laugdag til at møde eller lade møde med Sal: Tore Grønning og Sal: Jørgen Nielsen Sæbøe udgivene skiøde her paa Gaarden. saa og at møde med skifte brevet efter hands Sal: formand, Sal: Weiner, til Rættens nermere oplysning.
Comparent: paastoed, (at siden?) Citant: engang forhen haver faaet opsættelse, …..

1736: 179b

1736

Da den/n/e af dem forlangte opsættelse ej bliver bevilget, mens Sagen til Dombs maa blive optagen: eller og at Sagen udj dette Aar ennu kand blive afgiort.

{Afsagt} \Eragtet/

eftersom Citant: haver ærklæret den af ham paa ny forlangte opsettelse, at blive for hands Egen bekostning, saa kand sam/m/e ham ej med billighed nægtis. hvorforre Sagen bliver forflødt indtil den 20 Octbr: til sam/m/e tiid forrelæggis Sig:r Henrich Miltzou Laugdag at møde eller lade møde {med} for Rætten med det skiøde som hands formand Sal: Sorenskriver Manrup Funck skal have an/n/am/m/et af Sal: Joen Ellefsen, udstæd af Sal: Tore Grøn/n/ing og Sal: Jørgen Nielsen Sæbøe, begge af Karsun, til Sal: Joen Ellefsen paa den/n/e omtvistede jord her udj Gaarden Lotte, og Endelig at møde med skifte brevet efter {…} Sal: Weiner til den/n/e Sags nermere oplysning. da Endelig Dom udj den/n/e Sag skall blive afsagt.

Den 24 Septbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Sæd, beliggende i Gravens skibbr:, {Od} Eifiord Kircke Sogn udj Hardanger, med efterfølgende Eedsorene Laug Rættes mænd, naufnl: Lars Lilletvedt, Wicklick yttre Tvedt, Siur Ystaas, Wicking Hofaas, Ole Kierland og Peder Kierland, udj en Siun og Gransknings forretning angaaende Elve brud som bem:te gaard skall være beskadiget af, efter dens beskaffenhed at giøre aftag paa skatte og Landskylden, følgende Hr: Admiral og Stiftambtmand Ulrick Kaas Resolution og Høje ordre af 27 Januarij nest afvigte, som er ord for andet saa lydende. For Retten møtte paa Fogden Sig:r Andreas Hejbergs weigne hands Fuldmægtig Hans Nagel, saa og Lensmanden Anders Hansen Aandeland, som Laug Rætten efter Fogdens ordre hafde tilsagt.
hvorda opsidderne her paa Gaarden fremkom med derris adkomster, først Ole Odsen, som bruger og Eier efter skiøde af 25 Febr: 1702 og 1 Decbr: 1735 i Skatt 1 Løb smør, men udj Landskyld 1 pd: 16 ½ mrk: smør, 9/16 huud. Ole Torstensen bruger i Skatt 1 Løb smør, i Landskyld 1 pd: 16 ½ mrk: smør, 9/16 hud, Eier selv efter skiøde af 1 Decbr: 1735: 20 ¼ mrk: smør, hands Fader Tosten Larsen Eier 1 pd: 3 mrk: smør, 3/8 huud, ….s Tostensen bruger i skatt 1 pd: smør, med!! (men) i Landskyld 13 ½ mrk: smør, 3/16 hud, som hands Fader Tosten (Larsen) Eier efter skiøde af 25 Febr: 1702. eller 10 Martj 1704.

1736: 180

1736.

Tosten Larsen bruger i skatt 1 pd: smør, men i Landskyld 13 ½ mrk: smør, 3/16 hud, som hand selv Eier.

dernest begav vj os ud i Marcken og nøje tog udj siun den skade som Elven haver giort, som befantis først at have udtaget en stoer deel af bøe slotten (: som er Engemarcken :) hvilcken sambtl: opsiddere forklarede alle at være lige goed om, saaleedes at det er omfare slotter (: forstaais at det som den Eene haver brugt Eett Aar, bruger den anden et andet Aar :) dernest befantis at Elven fuldkom/m/en haver taget den tredie part bort af derris tilsam/m/en fælles havende Fæe hauge: med den der paa staaende birck og older skou, hvoraf de hafde derris fornøden {brev} \brendeved/, og ellers meget overlagt marcken med {med} sand, {og} gruus og steen, og daglig inu giør stoer skade.

Torsten Larsen, som Eiere til halve gaarden, gaml: nogle og halvfiersins tyve Aar, fremstoe[d] for Rætten og Erklærede at dersom Gud herefter vilde bevare den/n/e gaard fra skade, saa er den, neml: gaarden, inu saa goed at den kand svare Kongens skatter uden noget aftag, og vilde hand svare Kongen sine fulde skatter af det hand ejer, som er halve jorden.

Fogdens Fuldmægtig paastoed efter Torsten Larsens forklaring at den/n/e gaard ej maatte blive Affeld.

Rætten Eragtede, siden sambtl: opsiddere og Eierede!! (Eiere) her paa Gaarden Sæd forhen haver ærklæret at de alle var lige goede om den Enge bøe som er omfare slotter, hvilcken Elven haver udtagen, saa og at de alle vare lige goede om Fæe haugen: og Torsten Larsen, som Een gaml: mand der best er den/n/e gaard med Ager og Eng, skoug og udmarmarck!! {best} bekiendt, tilstaar her for Rætten at den inu er saa goed, efter dette elve brud, at den Kand svare Kongen Sine skatter: Saa fandt Vj forbilligt ej den/n/e gaard at affælde, mens den herefter at svare udj skatteskyld lige som forhen.

dernest vare vj forsamlede paa Gaarden Midhuus, beliggende beliggende!! i bem:te skibbr: og Kircke Sogn. hvor opsidderne fremkom og tilstoed, først Andvee Tostensen at bruge i Skatt 2 pd: 18 mrk: smør, men udj Landskyld 1 pd: 18 mrk: smør, 3/8 hud, ½ g:sk:, hvoraf Halsnøe Closter Eier 6 mrk: smør, ½ g:sk:, Præsteboelet 6 mrk: smør, og Tosten {Larsen} Sæd 1 pd: smør, 3/8 hud. {M} den anden opsidder Mons Olsen bruger i skatt 2 pd: 18 mrk: smør, i Landskyld 1 pd: 18 mrk: smør, 3/8 hud, ½ g:sk:, deraf Eier Halsnøe Closter 6 mrk: smør, ½ g.sk:, Præsteboelet 6 mrk: smør, og Tosten Larsen Sæd 1 pd: smør, 3/8 hud.

Hernest begav vj os ud i Marcken at tage udj øyesiun og Taxere den skade som Elven haver foraarsaget paa den/n/e jord, og befantis

1736: 180b

1736

Af Ageren at være bortgaaen ved seeneste Elve brud Een tredie deel, noget udaf bøen eller Engemarcken, og nesten halve Fæe hagen, og dagligen meere og meere aftager, saa {at} det er at befrygte at ald ageren skall gaa bort, den/n/e skade befindes overmaadig stoer: Fiskerj er icke til den/n/e gaard, ej heller fuhre skouv, dog er her brende skou til huusfornød. paa heele jorden kand ickun fødes 10 bester, 36 smaler eller faar, anden herlighed er icke til den/n/e jord, hvorforre den bliver efter woris nøyeste skiønd og Samvittighed satt og Taxceret udj Skatteskyld for 1 Løb 12 mrk: saa der afgaar i gaml: Skatteskyld 2 pund. saaleedes at af Anvee Tostensens brug afgaar 1 pd: saa at hand ickun skylder udk skatteskyld 1 pd: 18 mrk: smør, ligelee[de]s Mons Olsens brug afgaar 1 pd: saa hand ickun herefter kand skylde af 1 pd: 18 mrk: smør. af Landskylden afgaar ¾ hud, 1 g:sk: som bliver at line ad advinat paa alle Eejere, saa at gaarden herefter udj skatte og Landskyld bliver lige høy at ansee, neml: 1

Løb 12 mrk: smør i Landskyld, ligeleedes udj skatteskylden, hvilcket er efter woris Samvittighed satt og Taxeret.

Hernest forføyede Vj os til Gaarden øfre Tvedte, som og af bem:te Elve brud skall have taget skade, og bruger Jackob Arnesen i skatteskyld 2 pd: 21 mrk: smør, i Landskyld 2 pd: smør, ½ hud, 1/3 g:sk:, heraf Eier hand selv 9 mrk:, Aamund Bue 1 pd: 15 mrk:, {1/2 g:sk:} smør, ½ hd:, 1/3 g:sk: Endre og Torckield Eier og bruger selv i skatteskyld 1 Løb 2 pd: 18 mrk:, men i Landskyld 1 L: 1 pd: smør, 1 hd:, 1/3 g:sk:
herpaa begav Vj os ud i marcken og tog bem:te Elve brug udj øjesiun, som befantis meget stoer, saaleedes at nesten ald Fæe hage beite er bort tagen af dette Elve brud, saa at intet er tilbage, undtagen uhre og steen, saa at opsidderne herefter maa leje Fæe beite, herlighed findes aldeeles ingen til den/n/e jord, hvorforre den efter woris skiønd og Samvittighed bliver af os Taxeret for at svare herefter udj skatteskyld toe Løber, og udj Landskyld 2 Løber: saa at den bør aftages 2 pund 15 mrk: udj skatteskyld, og 1 ½ hd:, 1 g:sk: i Landskyld. hvorforre Jackob, som forhen haver svaret udj skatteskyld 2 pd: 21 mrk: smør, og udj Landskyld 2 pd: smør, ½ hd:, 1/3 g:sk: ickun herefter kand svare udj skatteskyld 2 pd: og udj Landskyld 2 pd: Endre og Torckield, som forhen har svaret udj skatteskyld 1 Løb 2 pd: 18 mrk:, og i Landskyld 1 Løb 1 pd: smør, 1 hd:, 2/3 g:sk: herefter ickun kand svare udj skatteskyld 1 Løb 1 pd:, og udj Landskyld 1 L: 1 pd:, saaleedes at være efter voris nøjeste skiønd og samvittighed.

1736: 181

1736.

Til slutning var vj paa Gaarden Nedre Tvedt, som og af bem:te Elve skreed er beskaadiget, og tog sam/m/e udj Siun og granskning, er befunden Fæe hagen nesten ganske at være udbrudt og bedervet, saa lidet eller ingen Fæe hage er igien, og en stoer deel af Engemarcken: disse opsiddere maa herefter leie Fæe beite for Creaturene. den/n/e gaard skylder i skatteskyld 2 Løber smør, i Landskyld 1 ½ Løb smør, 1 hud, er aldeelis ingen herlighed til, Halsnøe Closter Eier ald den/n/e gaard, Jackob Olsen brugger i skatteskyld 1 Løb smør, i Landskyld 2 pd: 6 mrk: smør, ½ hud, Svend bruger lige saa meget. efter woris skiønd og samvittighed kand vj icke Rettere see og skiøn/n/e end at den gaard jo bør aftages i skatteskyld 2 pd: smør, og i Landskyld 12 mrk: smør, 1 hud, saa at den herefter ej høyere kand svare end udj skatteskyld 1 Løb 1 pd:, og i Landskyld 1 Løb 1 pd:, hvoraf Jackon Olsen, som bruger det halve, ej høyere kand svare end af ½ Løb ½ pd: i skatteskyld, og lige saa meeget udj Landskyld, og Svend, som bruger og styrer den anden halve jord ligeleedes, herefter at svare udj skatteskyld af ½ Løb ½ pd: smør, og i Landskyld af ½ Løb ½ pd: smør: Saaleedes af os efter Skiøn og samvittighed allerunderdanigst Taxceret disse gaarder, bekræftende under voris haand og Signeter.

Den 27 Septbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Aasem, beliggende udj Gravens Præstegield og skibbr:, Ulvigs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, Sogne Præsten allernaadigst benificeret, med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, naufnl: Wicking Iversen Hofaas, Halsteen Bilden, Peder Saaqvitne, Johan/n/es Nesseim, Ole Kongsthun og \Anders Lione/ {Peder Kierland}, angaaende en Aasteds og Marckegang samt Siun og gransknings trættis behandling imel: opsidderne paa bem:te gaard Aasem, og opsidderen paa Gaarden Wangen, beliggende i ovenmelte skibbr: og Kircke Sogn, som af Sogne Præsten, Welærværdige Bertel Worm er bleven paatalt, og som Citant: Selv for Rætten fremstoed, kundgiorde Lovl: at have ladet stevne Thomas Nielsen Halanger, som Eiere {der} til gaarden Wangen, der tillige

sam/m/e bruger, for at faa skiel og Marckeskiel efter Rættens Siun og granskning imel: bem:te tvende gaarder.
den indstevnte Thomas Nielsen Halanger Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet.
Citant:, Velærværdige Hr: Worm, var begierende Vidnerne afhørte angaaende mod og Marckeskield imel: disse tvende gaarder, saa og at Lensmanden Anders Hansen, som for Rætten er nerværende, maatte beobagte Sagens tarv, siden

1736: 181b

1736.

den/n/e gaard Aasem er Hans Maj:ts tilhørende og Præstebordet allernaadigst benificeret. disuden at hand, neml: Sogne Præsten, er paa sin Reise og skall til Anex Kircken udj sit Embede. formodende at den/n/e gaard Aasem ved Een Rætfærdig Dom efter Siun og granskning bliver beskiermet, og at Comparent: bliver tilDømbt at betale ham /: neml: Citant: :/ processens omkostning skadesløs, siden hand, Citant:, ofte haver tilbudet, og inu!! (endnu) her for Rætten har tilbudet Sin Contrap: Thomas Nielsen mindel: forlig, der med omkaastning at spare, og sam/m/e sin Contrap: der imod ej \har/ vil\det/ tage, forreslog følgende Vidner, Amun Bue, først at maatte forretages sin Eedelige forklaring at aflægge angaaende et gaml: Marckeskields brev som hand skall have hørt og lest paa Halanger, for der med Sagen at forkorte ifald Comparent: Thomas Nielsen sam/m/e udj Rætten vilde deponere.
Comp: deponerede sam/m/e forRættning, som var af 12 Martj 1651. ord for andet saa lydende.
Lensmanden paa Fogdens veigne, som den der var anbefahlet at Observere Kongens Sigt. paastoed at Compar: Thomas Nielsen maatte blive anseet og straffet efter Kongl: allernaadigste Forord: om det Stemplet papiir af Aar 1719. siden hand den/n/e ForRetning legger udj Rætten og er skrevet paa slet papiir, da den af Stædets Høye Øfrighed burde være ofversat og Autoriceret paa den Rætte Sort stemplet papiir førren den her udj Rætten til paakiendelse af Compare[n]t: blev fremlagt. Saa og at det ved Endelig Dom maa blive Observeret det bem:te forretning ej beviisser at Sogne Præsten, som den der allernaadigst er beneficeret den/n/e gaard Aasem, eller nogen paa Kongens veigne, eller opsidderne paa gaarden Aasem har været kaldet da den/n/e forRetning er bleven giort,
j det øfrige udj den/n/e Sag frafaldt Citant: sin paastand om Amun Bue[s] Eedelige afhørelse, mens udj den Sag betræffende Halanger og Aasem at faa ham afhørt, ellers fremstillede {Eede} Vidner til Eedelig afhørelse udj den/n/e Sag, som er Torchield Diønne, Pouel Halanger, Samson Nesseim, Joran Diønne, Mickel Biotvedt, Anders Skeie, Endre Skeie, {og} Magdele Peders datter, {saa} og Endre Halanger, som Vidnerne alle for Rætten var nerværende blev Eedens forklaring den/n/em forrelæst,

1736: 182

1736.

og formanet derris sandhed udj sagen at vidne.
1: Vidne, Torchiel Eliasen Diønne, boendis paa Diønne, gaml: 52 Aar, forklarede at have hørt af mange Men/n/isker, hvilcke hand icke kunde naufn give, mens i særdelished hørt af Joran Diønne, som selv bliver et Vidne udj sagen, at byttet skulle gaa her imel: gaarden Aasem og Wangen op i {Brune Veien, og siden op i} Rotte bæcken, og siden op under Brune Veine. her om hand vilde giøre anvisning, og var hand 20 Aar gaml:, da hand kom herfra gaarden. Videre veste dette Vidne icke at kunde forklare.
2: Vidne, Pouel Biørnsen, boendis paa Halanger, gaml: 81 Aar, forklarede at da han var en ung dreng arbeidede hand paa gaarden Nessem nogle dage for sin broder, og Kiørede tøm/m/er op paa støelen, kom Sal: Baar Guldbrandsøn, boendis paa Gaarden Wangen, og

sagte til Vidnet, hvem Kiør du fore, der til Vidnet hafde svaret, for Elias Nessem. da hafde Baar sagt, hvor er hand Elias, hvortil Vidnet hafde svaret, hand er udj marcken, da sagde Baar, fandt ieg ham, ieg skulde bancke ham, de har giort mig en dags arbeide, ieg skall giøre dem en igien, der paa hand begynte at nedrive et gierde som var giort om en slotte bøe tilhørrende Nessem og Aasem. derefter kom Vidnes huussbunde og bad ham giøre op gierdet saa meget at Creaturene ej indkom, hvilcket hand og giorde, da det var for-by gick hand hiem efter, og kom da her paa Gaarden Aasem først, hvorda den Sal: Qvinde Marite, som boede her paa Gaarden, tilspurte Vidnet, hvor det stoed til paa støelen, hvorpaa hand sagde hvad Baar hafde giort ved gierdet, da sagde Sal: Marite, hand haver taget skouen fra os før, nu tager hand vandet. Wangs byttet gick af Rotte becken i Anveheller og i Sionerhou, det andre hafde hand taget. sam/m/e mercker Vidnet sagde at kunde giøre anvisning paa. ellers forklarede at være Stiffader til Comparenten {Poul} Thomas Halanger, og efter hands tilspørsel vidnede at hand, Vidnet, hafde hugget en fuhre i skarret, da kom Sal: Baar og sagde til Vidnet, steel du i dag, da svarede Vidnet nej, da sagde Sal: Baar, hvem haver givet dig lov her til, hvor til Vidnet svarede, Peer Aasem hafde givet ham {lov} tilladelse, og vilde Vidnet giøre anviissning paa det stæd hvor den fuhre blev hugget. og ellers sagde Baar den tiid at det hørte ham til, mens blev sam/m/e fuhre hugst aldrig af Baar paastevnt eller paatalt, ej heller nogen sinde hørt at Sal: Baar hafde enten adkomst eller marcke brev paa det stæd,

1736: 182b

1736.

mens vell at have hørt af sin Sal: Fader sige, at Sal: Brynild {og B} Halanger og Sal: Baar Wangen hafde hiulpet hinanden at faa fra Aasem, Brynild hialp Baar at faa der nedre, og Baar hialp hialp!! Brynild at faa her oppe.

3: Vidne, Samson Asbiørnsen, boendis paa Nessem, gaml: 32 Aar, vidnede at have hørt af sin Sal: FarModer, som boede paa Nessem, det hun mange gange hafde sagt at have hørt af sine Forældre og gandske folcke slag, at byttet gick i Rotte bæcken op og need i Rotte becken imel: Wangen og Aasem. om sam/m/e bæck Vidnet tilstoed at kunde giøre anviisning, ellers forklarede Vidnet at hands Farmoder hafde sagt at Wangs bytte kom icke lengere op end som under Brune Veien, hvor paa hand og kunde giøre anvisning, ellers alle tider have hørt af Østen Aasem at Wangen giorde ham uret med byttet, hvilcket Vidnet og hafde ofte hørt af sine Sal: Forældre. og ellers Eiede Vidnes Sal: Fader Wangen, og boede paa den, og solte det til Comparent: Thomas Halanger, og hafde Vidnet spurt sin Sal: Fader hvorforre hand icke brugte, da hand Eiede Wangen, efter det gaml: Mercke brev, hvor til hands fader hafde svaret nej, hand brugte icke lengere end som til Brune Veien, saasom hand hafde hørt at det gaml: brev dugte inte, og det var Raderet: Videre kunde dette Vidne ej forklare.

4: Vidne, Joran Lars datter, værende hos sin Søn paa Gaard: Diønne, gaml: 64 Aar, vidnede at være barnefødt paa Halanger, og at hindes Sal: Fader boede paa Halanger, og at hun var paa Halanger udj 29 Aar, og i den tiid befahlede hindes nu Sal: Fader, at naar Vidnet skulle gaa udj marken at Riisse og hente løv, hun da ej maatte gaa under Brune Veine eller inden om Rotte becken og den steen kaldet Anvehelleren, hvilcke mercker Vidnet tilstoed at kunde giøre anviisning paa.

5: Vidne, Mickel Svenckesøn, boendis paa Biotvedt, gaml: 70 Aar, forklarede, for 50 Aar siden at have tiendt her paa gaarden [hos]? Sal: Peer Aasem, og da, naar hand skulde hugge udj skougen, blev hand befahlet at hugge udj skarret, mens icke uden om Rotte becken, og icke neden om Brune Veien, og at Wangen eiede uden for Rotte becken og neden om Brune Veigen og den steen kaldet Anvehelleren, her om hand vilde giøre anviisning.

1736: 183

1736.

6: Vidne, Anders Endresen, boendis paa Scheie, gaml: 58 Aar, vidnede at have hørt af Mari Baars datter, gaml: 90 Aar, er Sengeligende, datter af den Baar som den gaml: Marcke brev lyder paa, til huuss nu hos Poul Spaanem, sam/m/e Marite haver sagt at byttet imel: Wangen og Aasem gaar i Rotte becken og efter Brune Veien, mens Vidnet kunde ej giøre anvisning paa disse mercker, altsaa bekræftede og stadfæstede sit udsigende ved Eeds aflæggelse.
7: Vidne, Endre Andersen, boendis paa Scheje, gaml: 30 Aar, vidnede som nest forregaaende Vidne, og som hand ej kunde giøre anvisning paa merckerne, saa bekræftede hand sit udsigende med Eed.
8: Vidne, Magdeli Peders datter, værende paa Spaanem, gaml: 52 Aar, med Eed bekræftede ej at kunde vidne noget om byttet imel: Wangen og Aasem.
8:!! Vidne, Endre Larsen Halanger, boendis paa Halanger, gaml: 60 Aar, vidnede at have hørt af sine forfædere mange gange at Wangsmanden ej brugte høyere end op i Brune Veigne, og at hand ej kom lengere føren nu hand vil gaa efter det gaml: mercke brev. og ingen af dem som grander og Naboer har agtet det gaml: brev, mens brugt alle tiider efter de bekiendte mercker, og kunde hand giøre anvisning hvorlangt de haver eiet og brugt.
Comparent: Thomas Nielsen Halanger fremlagde adkomst som Eiere til gaarden Wangen, af datto 15 Febr: 1708, udstædt af Asbiørn Eliasen, læst til tinge den 19 Julj sam/m/e Aar, er ord for andet saa lydende. ellers ærklærede Comparent: ej videre at have til sin Sags tarv end at hand holt sig til foranførte Vidners forklaring og det af ham udj Rætten fremlagde gaml: Marcke brev.
Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i morgen, som er den

28 7br:, da Rætten atter blev betiendt,
wor!! (hvor) vj da samtl: forføyede os udj marcken til de af Vidnerne omforklarede mercker, og efter Vidnernis anvisning tog sam/m/e mercker udj Siun og granskning,
da \vj/ hiemkom til Aastædet, tilbød Sogne Præsten Hr: Worm at forlige Sagen med Sin Contrapart Thomas Nielsen Halanger, Eiere til Wangen, saaleedes at naar Thomas Halanger wilde følge de mercker som Vidnerne haver anviist og forklaret imel: gaarden Aasem og Wangen, saa og at frafalde og Cassere det gaml: forEenings brev af 1651 imel: gaarden Aasem og Wangen, og betale halvedeelen af den/n/e trættis omkaastning, saa vilde Sogne Præsten, som den/n/e gaard Aasem allernaadigst er beneficeret, sagen frafalde.
Comparent: Thomas Nielsen Halanger svarede at hand var fornøyet med at byttemerckerne imel: Wangen og Aasem, her efter maa gaa efter Vidnernis forklaring

1736: 183b

1736.

og anvisning, saa og at det gaml: forEenings brev blev Casseret, naar hand, Comparenten, ickun blev frj for processens omkostning. her til Sogne Præsten svarede ja, hand dermed var fornøyet, hvorpaa parterne gave hver andre haanden for Rætten, der til sigende og tilstaaet at Wangens Eiendeel imel: Wangen og Aasem ickun skall gaa op i {R. i} Brune \Vejen/ og ind {under} \til/ Rotte becken, saaleedes at Wangen ejer under disse mercker, og Aasem {oven} \inden/ fore Rotte becken, ofven for Veien. saa og at det gaml: forEenings brev af 12 Martj 1651. imel: disse tvende gaarder oprættet, at være aldeeles Casseret og inden Rætten til intet giort: hvorimod Sogne Præsten betaler Rættens Persohner efter Reglement af 1708: Sorenskriveren for tvende daggis forRætning samt provition 5 Rd:r 2 mrk: hver Laug Rættis mand, om dagen 1 mrk:, er 6 Laug Rættis mænd udj tvende dage 2 Rd:r, Lensmanden for Laug Rættens tilsiggelse sambt opvartning ved Rætten, kand ej Ringere have end som 5 mrk: er tilsam/m/en 8 Rd:r 1 mrk: foruden Rættens underholding paa Aastædet.
Slutningen blev af Rætten saaleedes for billig Eragtet, at den/n/e forEening skall holdes ubrødelig af begge gaarder Wangen og Aasems Eiere og opsiddere under 20 Lod Sølvs bøder

til de fattige. og dog Wangens Eiere og opsiddere at være pligtig efter Lov og Rætte dette forEening i alle sine puncter at efterkom/m/e.

Dernæst kundgiorde Sogne Præsten, Wælærværdige Bertel Worm, til forbemelte Præste gield og Kircke Sogn, at hand Lovl: haver ladet stevne Vidnesfast Halangers opsiddere for fornermelse udj skou og marck paa den/n/e ham allernaadigst beneficere[de] gaard Aasem, Vidner at anhøre, Halangers opsiddere derris Adkomster paa derris Eiendeeler at fremlægge, og endeelig efter Siun og granskning ved Dom at faa disse tvende gaarder imel: Marckesteenet, saa og at hand, Citant:, af Halangers opsiddere nyder den/n/e af dem foraarsage[de] processis omkostning.
opsidderne paa Halanger, Naufnl: Thomas Nielsen, Endre Larsen og Anve Endersen, fremstoed for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet.
Citant: paastoed at Comparent: vilde fremlægge det gaml:, saavelsom det nye oprettede efter det gaml:, mercke brev, saa og at Citant:[s] Vidner maatte blive Eedelig afhørte.
Comparenterne ærklærede ej at have derris papiirer med dem angaaende Halanger og Aasem, saasom de ej ventede at den/n/e

1736: 184

1736

forRætning hafde gaaet lengere end som imel: Wangen og Aasem, hvad det var Vidner at anhøre vare de fornøyet med.
Citant: lod tilføre, siden {Citanterne} Comparenterne tilstaar her for Rætten at være Lovl: stevnet til at møde baade med det gaml: og nye mercke brev, og de nu ærklærer ej sam/m/e hos dem at have, de da maa blive paalagt sam/m/e straxsen at lade hente, siden vejen ej er lengere imel: Halanger og her end at de paa en halv time kand hente dem.
Comparenterne svarede, inden dagens uddrag skulle papiirene kom/m/e udj Rætten, og sidden det forEenings brev imel: Wangen og \Aasem av 12 Martj 1651/ {dette} ej af {Contraparterne} \Citanten/ blev anseet formeedelst det var paa slet papiir, saa blev dette brev imel: Halanger og Aasem ej fremlagt førren det var Lovl: indrettet.
Citanten paastoed Vidnerne afhørte, som er Aamun Bue, at aflægge sin Eedelige forklaring om hand icke har lest eller hørt af Halanger opsiddere at der skall være et gaml: marcke steens forRætning imel: Halanger og Aasem betræffende, hvad det taller om det gaml: bytte imel: disse tvende gaarde, og hvad meere hand kand blive tilspurt for Rætten.
eftersom Halanger opsiddere hvercken vil fremkom/m/e med det gaml: eller nye oprettede marcke steens forRætning, da nødis Citant: til at søge Vidnerne som her efter fornøden giøris, og formeedelst den vittløftighed som Halanger opsiddere paaførrer mig som den/n/e jord allernaadigst beneficeret, da at betale processens omkostning som kand falde udj den/n/e sag efter den instance som Comparenterne haver giort.
Vidnet Aamun Bue fremstoed for Rætten, og blev Eedens forklaring han/n/em forrelæst. dernest tilstoed hands Naufn at være Aamun Larsen, boendis paa Bue, beliggende i Kingservig Kircke Sogn her udj Hardanger, at være gaml: 63 Aar.
{Citant:} Comparenterne tilstoed for Rætten at det ej giordes nødig det Vidnet skulle aflægge nogen forklaring angaaende det brev imellem Hallanger og Aasem, saasom de sam/m/e brev inden Sagens uddrag vilde lægge i Rætte.
Citant: paastoed at eftersom det var Hellig aften, og tiden icke tillod ham siden hand nu skall udj Embedets forretning, Sagen da maa udsættis indtil d: 22 Octbr: da hand vilde førre og lade Examinere sine udj Sagen indkalte Vidner, og at Halanger opsiddere til den tiid maa blive paalagt at levere det mercke brev angaaende Halanger og Aasem, og om sam/m/e brev ej er af nogen værdie, da Lensmanden at opservere Kongens Sigt.

Comparenterne ærklærede at de vare fornøyede med den af Citanten, derris Sogne Præst, forlangte opsættelse.

Afsagt.

Efter bægge parters samtycke forfløttis Sagen indtil den 22 Octbr: da Halangers opsidere haver her for Rætten at møde med det om/m/elte mercke brev.

1736: 184b

1736.

Mandagen d: 1 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Wignæs, beliggende i Gravens skibbr:, Ulvigs Præstegield, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnlig Halsteen Bilden, Ole Kongsthun, Peder Saaqvitne, Wiching Haafaas, Anders Lione og Johan/n/es Nesseim, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Aandeland.

angaaende Siun, granskning og Wurderings forRætning imel: opsidderen her paa gaarden, Hall Iversen Wignæs, og Eieren til bem:te gaard, Christopher Aamunsen Ødven, formeedelst skou og Fuhre hugst som opsidderen og Leilendingen Hall Iversen imod sin bøxsel seddel skall have forøvet, og efter Jorddrotten Christopher Aamunsen {tiltalle} for de Ordinaire skibbr: Tinglaus \tilltaalle/ haver \Contra/ Citant:, Leilendingen Hall Iversen, som her for Rætten fremstillet Sig, {vært} stævnet til Aastædet til den/n/e Siun, granskning og Wurdering forRætning at ærlange, \samt hvad videre hand kunde have at fremføre/ til sin Sags tarv og beste imod Hoved Citanten Christopher Aamunsen Ødven som Jordrott {og Hove}, der her for Rætten Comparerede, vedtog at være Lovl: stevnet.

Citant: var begierende at Rætten vilde tage Siun, {og} granskning og Wurdering ov[er] de fuhre som hands Jordrott til hiemting[et] haver tiltalt ham forre, hvorpaa vj begave os udj skouen, og der efter anviisning {for} Siunede 226 unge fuhre, som vahre afhuggene og lagt udj bøe gierdet, hvilcke kand efter woris skiøn Wurderis og ansees over alt for 3 Rd:r saaleedes som de stoede paa Roeden, mens vell kunde have Eendeel af dem været meere hvert!! (værd), og nyttet til andet brug om de hafde blevet staaendes.

Leilendingen Hall Iversen lod tilførre: at siden hands Jordrott Christopher Aamunsen Ødven saa hart agter at forfølge ham for de unge og unytte fuhre, som dog er hugget til gaardens brug, saa skulle hand, Leilendingen, formeene at Christopher Ødven bør høyere ansees, fordj hand haver hugget udj Kirckens skouer, som udj beleilig tiid skall blive beviislig giort, hvilcket af ham, som Een Mand der haver Conduite, skulle efterladt, siden hand paastaar den/n/e haarde adfær imod mig, sin Leilending, som Een Eenfoldig mand, der ej forstaar Lov og Rætt. disuden, at den største deel af disse unge fuhre ere hugget af mine børn, mig uafvidende. i det øfrige begierede beskreven vis passeret er under Rættens haand og Zigel. hvorefter hand agter videre sin Sag at paatale.

1736: 185

1736.

Onsdagen den 3 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Stoere Berge, beliggende i Gravens Præstegield og skibbr:, Ulvig Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Halsteen Bilden, Siur Ystaas, Wiching Hofaas, Peder Kierland, Johan/n/es Nessem og Peder Saaqvittne, angaaende en Merckeskields trættis behandling imel: bem:te Gaard Stoere Berge og Mit Berge.

Lensmanden Anders Hansen Lyssebreche fremstoed for Rætten som Citant: og Eiere her til Gaarden Stoere Berge, og kundgiorde at hand Lovl: her til Aastædet Vidnesfast haver ladet

stevne Sogne Præsten her til Præstegieldet, Wælærværdige Hr: Bertel Worm {for fornermelse}, Som den der gaarden Mit Berge er allernaadigst beneficeret, for fornermelse udj skoug og marck, saa og efter Vidners forklaring ved Lov og Dom at faa nedsat marckeskields steene imel: Gaardene Stoere Berge og Mit Berge.

Sogne Præsten, Wælærværdige Hr: Bertel Worm, Comparerede udj Eegen Persohn her for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet. declarerede den/n/e Sag aldeeles at frafalde, saasom hand om Sagens Rætte beskaffenhed ej forhen har haft saa fuldkom/m/en oplysning som nu hand er bleven underrettet, og der forre fuldkom/m/eligen tilstaar ingen lod, deel, Rætt eller Rættighed at have til eller udj den Teig som gaar fra Løedahlen og op i Lang houen, og \der/ i fra i Rigte fuhren, saa at Mitt Berge beholder hvad den forhen haver haft, og at Merckerne imel: Stoere Berge og Mit Berge bliver efter Vidnerne Aamun Olsen Wambeim, Niels Olsen Stoere Berge og Parternis Eegen anviisning saaleedes \needsatt./ Een mercke steen nedsat i Løedahl, som viisser op i halsen i en stoer steen, hvor der blev {nedsa} hugget en gloppe som viisser hen i den Synden Kiøn Enden, der fra hen i en stoer steen imel: Myhrene, hvor der blev hugget en gloppe som viisser i en merckesteen needsatt østen for Myhrene, der fra lige i mercke steenen i Rigtefuhre. her hiem/m/e paa bøen, i Korgal dahlen lengst neden paa bierget hugget en gloppe som visser op efter i en \mercke/ steen, som visser op i en anden nedsat mercke steen under Kiørsel veien, sam/m/e visser op i en ham/m/er oven for veien, hvor der blev hugget en gloppe som viisser udj en stoer bytte steen, hvor der blev hugget en gloppe tet med bytteskieldet, som viisser op i en stoer steen i Røstet, hvor der blev hugget en gloppe som viisser i en mercke steen i Røn/n/edahls Lee, som er ende bytte paa bøen. Udmarcken

1736: 185b

1736

Een mercke steen nedsat med Brune Lee, som viisser ud i Morre ham/m/eren, der hugget en gloppe som viisser efter Mit Berge støels vei, til Stoere Berge støels vej, hvor der blev nedsat en steen som viisser heele vejen op i Molbacken, der needsat en steen som viisser efter den Norde støels vei hen i en stoer steen, hvor der blev hugget en gloppe med støels Kloppen, den viisser op i Sleb ham/m/er skaare mit op i skaare paa Nordre siden af becken, der needsat en mercke steen som viisser op i høyeste Rustet, saa langt mand kand see fra støels kloppen op i Rustet.

Som ingen af parterne noget videre hafde a[t] lade Protocolere, saa blev af Rætten Eragtet, at ovenbem:te mercker imel: Stoere Berge og Mit Berge skall, efter parternis forEening, som blev her for Rætten med haande baand stadfæstet, uRøckelig paa bægge sidder holdes under Lovens Tvang og adfærd: processens omkaastning angaaende, da efter parternis forEening betaler Citant: sam/m/e.

Torsdagen d: 4 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Hylden, beliggende udj Gravens Præste gield og skibbr:, Ulvig Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Halsteen Bilden, Johan/n/es Nesseim, Peder Kierland, Siur Ystaas, Wiching Hofaas og Peder Saaqvitne, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Lissebrecke.

for Rætten fremstoed Olle Andersen Hylden og Siur Larsen Hylden, begge opsiddere her paa Gaarden, og var begierende at derris brug baade inden og uden gierde maatte den/n/em udmærckes, steenes og grenæs efter derris Venlige forEening, og vilde de Selv giøre Rætten anviisning hvor merckerne, steene og glopper den/n/em imel: skulle nedsettis.

for Rætten møtte Sogne Præsten, Welærværdige Bertel Worm, og Replicerede, at som den/n/e gaard Hylden er ham og Rector Steensens udj Bergen allernaadigst beneficeret, saa

møtte hand, Sogne Præsten, \paa/ Egne og bem:te Rector Hr: Assessor Steensens veigne, tilstoed at være fornøyet med at jorden imel: disse tvende Leilendi\n/ger blev udsteenet, og om Naboerne fandt sig fornermet kunde De søge det Lovl:
hernest forføyede Rættens Persohner dem udj Marcken, først paa hiem/m/e bøen, og efter begge parters anvisning nedsat følgende mercke steene og glopper. paa needere Flotten nedsat en mercke steen i ager Reenen, som viisseer op i en anden steen paa nedere Flotten. Olle Eier paa den

1736: 186

1736.

Østere, og Siur paa den Westere side af disse mercker. i Koppel solsaa reenen nedsat en mercke steen som visser lige op i sam/m/e Reene. her eier Olle paa den Westre, og Siur paa den Østre side. nedsat en steen i Reenen paa Breko, som viisser op under huussene i en Reys. Olle ejer her paa den Østere, og Siur paa den Westere side. udj Reenen af øfre Flotten needsat en mercke steen som viisser op i en anden nedsat steen paa øfre Flotten. her ejer Olle paa den Østere, og Siur paa den Westere side. udj Giller fleck Reenen nedsat en steen som viisser op i en gloppe oven for Giller fleck Reenen i en stoer jordfast steen, Siur eier paa den Nordre, og Olle paa Synden side af disse mercker. udj Oskedahls brottet nedsat en sten som viisser ad almindings veien, der hugget en gloppe udj en jordfast steen, som visser udj en anden jordfast steen, der atter hugget en gloppe, som viisser op i neste Flotte Reenen udj en stoer jordfast steen, hvor der blev hugget en gloppe, som visser bort i en mercke steen ved tøm/m/er løbbet, den visser ned {visser ned} i tøm/m/er løbs nollen, der hugget en gloppe udj Berget, Siur Eier under disse mercker, og Olle oven forre. udj Kober salsaa dahlen nedsat en steen som visser op i Kober salsaa Reenen, der nedsat en steen, her ejer Olle paa den Østere, og Siur paa den Westere side. ved Skidene dahls becken hugget en gloppe udj en ham/m/er, som visser udj Synden, der nedsat en steen. Siur eier oven, og Olle neden for disse mercker. den steen som \staar/ i Reysset oven for Breko, den skall visse op igien/n/em Thunet op i en jordfast steen, hvor der er hugget en gloppe, den viisser op i {Kløve} Klæiven, der hugget en gloppe udj faste field, den visser op udj tøm/m/er veien, der nedsat en mercke steen som visser efter gaml: tøm/m/er veien op paa Trabare, der nedsat en steen som visser i Nord, der {nedsat en seen} hugget en vinckel gloppe, paa den Østere side Eier Olle, og paa den Westere Siur. fra sidste vinckel gloppe skall visse op paa Barre, der nedsat en mercke steen som visser bort udj en stoer jordfast steen ved Mielstøels ledet, der hugget en vinckel gloppe, Siur eier under, og Olle oven for disse mercker. fra sidste vinckel gloppe, som skall visse udj Nord, hvor der tet ved bøe gierdet er nedsat en steen, her eier Siur udj Synden, og Olle udj Nordre siden. udj Lin Kielde dahlen øverste enden nedsat en steen, visser ned udj en stoer jordfast steen, der hugget en gloppe, visser ned under Kløbs veien, nedsat en steen som visser i nederste enden af Lin Kielde dahlen, der sat en steen, Siur eier oven, og Olle neden for disse mercker. lige efter Lil Kielde becken og neer udj en stoer Ælv eier Olle hiem/m/en forre, og Siur uden forre.

1736: 186b

1736.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen, som er

Den 5te Octbr:, da Rætten blev betiendt med foranførte Lau Rætt.
hvor Vj da efter begge parters anviisning udj udmarcken haver nedsat følgende mercke steene og hugget efterskrevene mercker, neml: med Fit ælven nedsat en steen som visser op om tøm/m/er vejen udj Berget, der hugget en gloppe som visser op udj en jordfast steen, der hugget en gloppe som visser op efter byttes gille, i en stoer jordfast steen hugget en gloppe

som viisser op efter Lange myhren i en jordfast steen, der hugget en gloppe som visser ned paa en ham/m/er, der sat en steen som visser i Gien Stige becken udj en stoer jordfast steen, der hugget en vinckel gloppe, Siur eier \oven/ {unden}, og Olle {ov} unden for disse mercker. sidste vinckel gloppe visser op efter Giens stige gielle, der nedsat en mercke steen som visser op efter sam/m/e gielle, i en jordfast steen hugget en gloppe, Olle ejer paa den Nordre, og Siur paa den Synden sidde af disse mercker. Øfste Siunaskall visser {ud} Synden udj en nolle, der hugget en gloppe, visser ad Gunnesæd fossen, oven for disse mercker er fælles marck. paa Støllen er følgende mercker satt. paa Fitte nedsat en steen som visser tvert over slotten ad gierdet. Siur eier den Nordre, og Olle den Syndre leen. oven for Fitte nedsat en steen som visser med Digget til ælven, som er ende merket. i Stoels!! (Støels?) gierdet nedsat en steen som visser op efter slotten, der nedsat en steen. her eier Siur paa den Øster, og Olle paa den Westre sidde. i Øyerne nedsat en steen som visser Synden udj en anden steen. her eier Siur paa den Westre, og Olle paa den Østere side. Tunge Teigen, der udj eier Olle fuhre skouen, den øfrige skou eier Siur, og græsset er til fælles. Huussene ere deelet dennem imel: saaleedes. Røgstuen ejer Siur ved ovnleen efter Møningen, og Olle paa den anden sidde. Loftet Eier Siur under buen, og Svallen over Loftet eier Olle, tøm/m/er brottet i Løen eier Siur, og stave brottet eier Olle.

Saaleedes som her nu er anført og forRættet erklærede begge parterne at være vell forEenede med, det de med haande baand for Rætten stadfæstede.

Sogne Præsten Hr: Worm Replicerede, at som hagen haver været fællets imel: Hylde og Scheje opsiddere mand efter mand, saa forbliver den saa inu!! (endnu), dog at Scheje opsiddere ej brugger meere her efter end som forhen er brugt.

1736: 187

1736.

Rætten Eragtede. at som den/n/e forEening af parterne for Rætten med haande band er bekræftet, saa bør de at holde den uryggelig under adfær efter Loven.

Mandagen d: 8 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Ystaas, beliggende i Gravens Præstegield, Kircke Sogn og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Peder Saaqvitne, Tormoe Kløve, Siur øfre Spilden, Siur nedre Spilden, Olle Kierland og Peder ibidm:, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Liisebreche,

angaaende skield og mercke imel: opsidderne her paa gaarden, Joen Larsen, Joen Aamunsen og Siur Tronsen, efter derris Kierlige forEening og Anviisning at needsette skield mercke den/n/em imel:, saavell paa hiem/m/e bøen som {paa} udj udmarcken,

og {vj} begave vj os straxsen ud paa Agerne og bøen, der efter parternis anvisning needsat følgende mercke steene og glopper, neml: udj {Svartesva} et Berg kaldet Svartesva hugget en gloppe som visser ofver til Gilds becken, der nedsat en steen som visser op i Gildsbacken, der nedsat en steen som visser op i Selieva Aageren, der nedsat Een steen, af disse mercker eier Joen Larsen paa den Nordre side, og Siur Tronsen paa den Synden sidde. udj et Berg kaldet Smickhelleren, i enden der af hugget en gloppe som visser hen udj en stoer jordfast steen hiden for Elven, der udj hugget en gloppe som visser hen til en mercke steen tet ved Gilds veien, sam/m/e viser hen i Gilds Aager Reenen, der nedsat en steen, hvorudj er hugget en Vinckel gloppe som visser til den steen udj Sellieva Aageren, af disse mercker eier Siur Tronsen paa den Nordre sidde, og Joen Aamunsen paa den Synden sidde. udj Glippe skaar tet med Elven needsat en steen som visser op i Stoer aager Reenen udj en stoer jordfast steen, hvorudj blev hugget en gloppe, paa den Synden sidde af disse mercker eier Siur Tronsen, og paa den Norden sidde Joen Aamunsen. fra den gloppe i Stoer aager Reenen visser op udj en \nedsat/ steen tet ved huussene, hvorudj blev hugget en vinckel gloppe, vinckelen visser udj

Synden udj en anden jordfast steen, hvorudj og blev hugget en vinckel gloppe til møde imod den forregaaende, den Syndre ende af sidste vinckel gloppe visser op over huussene udj Siurs Synden og nederste staubuers Noven, lidet Synden forre udj en jordfast steen hugget en gloppe som visser udj NordWest 20 allen hen udj en Myhre, Stoer Aageren ejer Siur paa Synden, og Joen Aamunsen paa den Norden sidde, og ellers eier Siur alt af disse sidste mercker paa den Synden, og Joen Aamunsen paa den Nordre sidde.
som det var seent ud paa aftenen saa blev med det øfrige udsat intil i morgen.

1736: 187b

1736.

Den 9 Octbr: blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rætt.
hvorda efter parternis anvisning følgende mercke steene ere nedsatte og glopper huggene saaleedes. den steen udj Selgeva aageren skall visse op udj en anden needsat steen udj Holmen med en vinckel gloppe. heraf eier Joen Aamunsen paa Synden, og Joen Larsen paa Norden sidde. den Synden vinckel af sidste gloppe viisser tvert ofver ageren udj en jordfast steen, vor!! (hvor) der er hugget en gloppe, af disse mercker Eier Siur Troensen paa den N:Westre sidde, og Joen Aamunsen paa den S:Ost: sidde. den steen udj Holmen skall visse ligge op igien/n/em Hougs ageren til en nedsat steen ved Kilden, hvorudj er en vinckel Kloppe som viisser op i Myhren til det steed hvor de 20 allene ere afmaalte, Joen Larsen eier paa Norden, og Joen Aamunsen paa Synden sidde af disse mercker. den steen som staar ved Kilden skall viisse op i en steen [som] staar i Stack houen, den viisser op i en steen tet ved Myhren, sam/m/e viisser hen i Tvete flodt udj en jordfast steen, hvor der er hugget en gloppe som viisser hen i passene udj en marcke steen, den viisser hen med Legge flodt becken udj en jordfast steen, hvor der er hugget en vinckel gloppe som viisser hen vor!! (hvor) gierdet slutter ved enden af Legge flodt becken, af disse mercker eier Siur paa den Synden, og Joen Larsen paa den Norden sidde. {den} tet med steen gloppen udj en jordfast steen er hugget en gloppe som viisser hen efter almindings veien udj en jordfast steen kaldis Stoer steen, hvorudj er hugget en vinckel gloppe, sam/m/e visser hen udj en mercke steen ved støels veien, hvor\udj/ {der} er hugget en gloppe som viisser hen i Tios ham/m/eren, hvor der udj Berget er hugget en gloppe som visser oven paa Tios ham/m/er udj en flodt, vor!! (hvor) der blev needsat en mercke steen, den viisser hen under Lange myhr loggen, der needsat en steen som viisser hen udj en needsat steen udj Lange myhr broddet, den viisser med støels veien udj en needsat steen imod Tvetefloten, den viisser hen udj en needsat steen udj boskene hos Tvete løen, den viisser hen udj en steen sat udj en hou imel: Tvete myhrene, den viisser hen udj en \ved enden/ {need} \af det gaml: gierde need/sat mercke steen med en vinckel gloppe {udj enden}, som viisser tvert over hen udj Nord udj den vinckel gloppe som er hugget udj Legge flodt becken, og viisser i Sør.

1736: 188

1736.

angaaende disse mercker, da eier Siur fra steen gloppen og til Stoer steen paa den Østre sidde, og paa den Westre sidde eier Joen Aamunsen, fra Stoer steen og indtil den vinckel gloppe udj Legge flodt becken som viisser udj Sør, eier Siur paa den Norden, og Joen Aamunsen paa den Synden sidde. udj en jordfast steen med Smidde houg becken er hugget en vinckel gloppe som viisser hen udj Eesketeig ham/m/eren, udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser hen i Trohougleide, udj en jordfast steen huggen en viinckel gloppe, af disser!! mercker eier Siur paa den Synden, og Joen Aamunsen paa den Norden sidde. den vinckel gloppe {vii} udj Trohougleide viisser op udj øverste Trohougde, hvor der er needsat en steen som viisser udj enden paa Trohougde, der needsat en mercke steen med en vinckel gloppe, af disse mercker

eier Siur paa den Synden, og Joen Aamunsen paa den Norden sidde. den vinckel gloppe som er udj enden paa Trohougde viisser op udj en gloppe udj Tvete hou ham/m/eren, sam/m/e viisser tverdt for ham/m/eren udj en mercke steen i Træie, som viisser hen igien ved becken i Træie, udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser hen ved gamle Tvete leie, udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser op i en liden foss oven for gaml: Tvete leie, udj et skarv ved fossen hugget en gloppe som viisser ligge efter becken op under en foss tet under gierdet, af disse mercker eier Siur paa den Synden, og Joen Aamunsen paa den Norden sidde. den Vinckel gloppe udj Smidde houg becken viisser atter hen \efter veien/ udj en jordfast steen med Strange lee, hvor der er hugget en gloppe, af disse mercker eier Joen Aamunsen paa den Østen, og Siur paa den Westen sidde. udj Kalv hagge breckene udj en jordfast steen er hugget en gloppe som viisser hen udj Esper houg Eenden, nedsat en steen som viisser hen udj becken, {sidden bytter becken} af disse mercker eier Joen Larsen paa den Synden, og Joen Aamunsen paa den Norden sidde. Gilds becken bytter imel: Siur og Joen {Aamunsen} Larsen {ti} indtil steen gloppen, hvoraf Joen eier den Østre, og Siur den Westre sidde. paa den Synden sidde af steen gloppen udj en jordfast steen er hugget en gloppe som viisser hen i en mercke steen mit i Geilet, og den viisser hen udj enden paa Geilet, udj en jordfast steen hugget en gloppe, af disser!! mercker eier Joen Larsen paa den Østre, og Joen Aamunsen paa den Westre sidde. udj Fældeteigen i en jordfast steen hugget en gloppe som viisser op paa Fælle ham/m/eren, udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser udj en mercke steen op under gierdet, af disse mercker eier Joen Larsen paa den Nordre, og Joen Aamunsen paa den Syndre sidde.

1736: 188b

1736.

Neederst udj nye Kalvhaggen udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser udj en mercke steen mit udj nye Kalvhaggen, som viisser hen udj enden paa Kalvhagge ham/m/eren, der hugget en gloppe udj Berget, af disse mercker Eier Siur paa den Syndre, og Joen Aamunsen paa den Nordre sidde. udj Lang ageren i Reenen er needsat en mercke steen som visser hen under backen i en anden needsat steen. af disse mercker eier Siur paa d: Syndre, og Joen Aamunsen paa den Nordre sidde. udj Traa ageren udj en jordfast steen er hugget en gloppe som viser West i backen, udj en jordfast steen hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa den Syndre, og Joen Aamunsen paa d: Nordre sidde.
her med blev den/n/e dags Arbeide sluttet og Rætten ophævet indtil i morgen.

Den 10 Octbr: blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rættis mænd,
og er da udj udmarcken eftere parternis anviissning \og/ foreening følgende mercke steene needsat og glopper huggene saaleedes. i Stem/m/elie veien blev udj en jordfast steen huggen en T-gloppe som viisser hiem efter Stem/m/elie veien til bøe gierdet, efter den Norden ende af gloppen: mens den Westen ende af sam/m/e gloppe visser op i Øyestøls brødet ved becken, hvor der blev needsat en mercke steen, bytter saa becken og op i en needsat steen under Galte digget, der op under støllen i en jordfast steen, hvor der blev hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa d: Norden, og Joen Aamunsen paa d: Synden sidde. begynder nu byttet fra den Synden ende af det T-mercke og viisser udj en stoer jordfast steen kaldet Lyngsteen, hvorudj blev hugget en gloppe, der fra i en needsat mercke steen som viisser i støels becken og op i Litlelie fossen, der fra i Synden i Litlelie ham/m/eren, hvor der blev hugget en gloppe, følger saa ham/m/er lagget hen udj en jordfast steen, hvor der blev hugget en vinckel gloppe, der fra op i Westen i Eies støls borre, hvor der blev needsat en mercke steen som viisser ligge op i støls becken, følger saa sam/m/e beck lit op oven for støllen i en jordfast steen, hvor der blev hugget en gloppe, af disse mercker eier Joen Aamunsen paa d: Norden, og Joen Larsen

paa den Synden sidde. begyndes nu et bytte i Sand Kløyf fossen og følger fossen alt op under Wassa Veien

1736: 189

1736.

I en stoer jordfast steen, hvor udj blev huggen en vinckel gloppe. Joen Larsen eier paa den Norden, og Siur paa d: Synden sidde af disse mercker. Tet ved Øyjord gierdet i en jordfast steen blev huggen en gloppe som viisser op i en anden jordfast steen, hvor der blev huggen en gloppe som viisser op under Wassa Veien i en jordfast steen, der huggen en gloppe som viisser op i Wassa Veien, der needsat en mercke steen, hvorudj er huggen en vinckel gloppe. af disse mercker eier Siur paa d: Norden, og Joen Aamunsen paa d: Synden sidde. I Enden paa Øyjord gierdet needsat en mercke steen, hvorudj blev huggen en gloppe som viisser i Synden op i Wassa weien, der needsat en mercke steen, af disse mercker eier Joen Larsen paa d: Synden, og Joen Aamunsen paa den Norden sidde. udj et skarv oven for støllen, hvor ved Rinder en liden beck, er hugget en gloppe som visser i Fribotne ham/m/eren, derudj hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa d: Norden, og Joen Aamunsen paa d: Synden sidde. oven for Wassa Veien needsat en mercke steen som viisser op under Fields æcken udj en jordfast steen, hvorudj er hugget en gloppe. af disse mercker eier Joen Aamunsen paa d: Norden, og Joen Larsen paa d: Synden sidde. Støllen bliver for alle opsidderne her paa gaarden til fælles. fra Øyjord fossen og ligge efter becken i en needsat mercke steen tet med Øyjord løen, som Siur Eier, og hen udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser hen i Lyng steenen tet ved gierdet, derudj hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa d: Westen, og Joen Aamunsen paa d: Østen sidde. Bierg slotten, begynder i Wassa gillen og Nord i Lang hammeren, og gaar saa i Borlind svaeskorrene, Eier Joen Aamunsen neden under disse Kaen!! (Kann), Siur og Joen Larsen paa d: øfre sidde. dernæst begyndes i Vettle giellen needen i enden, gaar op igien/n/em sam/m/e gield, op i Borlind svae skarrene, af dette Kaen, eier Joen Larsen paa den Norden, og Joen Aamuns: paa d: Synden sidde. Nu begyndes i Skieldledahls diuve, følger saa Borland skor becken alt op i Barlind bierget, her eier Joen Aamunsen paa d: Norden, og Joen Lars: paa d: Synden sidde. fra Skieldledahls becken op Nordlig i et sort bierg udj en hvit bleck, der fra op i Øyjord ham/m/eren i en liden beck, her eier Joen Aamunsen paa den Synden, Siur og Joen Lars: paa den Norden sidde, men Joen Larsen eier slotten, og Siur eier over hugster. fra Lygnsteen!! (Lyngsteen) i Litlelie og op i Boeleide udj en needsat mercke steen, hvorudj er hugget en vinckel gloppe, der fra efter ham/m/ere laget udj en needsat mercke steen ved Sand kløv, hvorudj er en vinckel gloppe som visser op i becken. af

1736: 189b

1736.

Disse mercker eier Joen Larsen paa d: Westen, og Siur paa d: Østen sidde. Ved Skieldedahls gierdet udj en jordfast steen er hugget en gloppe som viisser til Øyge steen, udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser hiem efter udj en svart ham/m/er kaldet Buleide hammeren, der hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa d: Westen, og Joen Aamuns: paa den Østen sidde. i Espedahls houen needsat en steen som visser i Øyge steens houen i en jordfast steen, derudj hugget en gloppe som viisser hen ved Myhre loggen udj en needsat steen, som viisser i Fuhre houen udj en needsat steen, af disse mercker eier Joen Aamunsen paa d: Westen, og Joen Lars: paa d: Østen sidde. Ved Præststien udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser hen i Fuhretios bierget, udj en needsat steen som viisser hen paa Skieldledahls bierget udj en needsat steen, af disse mercker eier Siur paa d: Synden, og Joen Aamuns: paa d: Norden sidde. paa Vedde løbbet needsat en steen som viisser i Løfheller udj en Gloppe i berget, sam/m/e viisser paa Skieldledahls bierget udj en needsat steen, af disse

mercker eier Joen Aamuns: paa d: Synden, og Joen Lars: paa d: Norden sidde. Ved Espedahls løbbet hugget en gloppe udj berget som visser udj en bierg nolde ved Espedahlen, hvor der udj bierget er hugget en gloppe som viisser hen i et skarv under Espedahls veien, der hugget en gloppe, af disse mercker eier Joen Lars: paa d: Synden, og Siur paa d: Norden sidde. fra en gild udj Seilbierget hen op udj et høyt skarv hugget en gloppe som viisser i Kielckehoug bierget, der hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa d: Synden, og Joen Aamuns: paa den Norden sidde. fra Kalveskaar udj en jordfast steen hugget en gloppe som viisser op i Kalveskaar bierget, der hugget en gloppe som viisser efter berge laget og udj en ham/m/er ved Kroshageleide, der hugget en gloppe som viisser hen i Kalveskaar nolden, udj berget hugget en gloppe, af disse mercker eier Joen Aamuns: paa d: Synden, og Siur paa d: Norden sidde. fra Kalveskaar nolden og hen i Middagstang ham/m/eren, der hugget en gloppe, af disse mercker eier Siur paa d: Synden, og paa den Norden sidde er det til fællis for alle parterne. i Kattedahlen udj en stoer uhr, der fra hen i Middagstang fossen, og følger saa becken op i Middagstang dahlen, udj en jordfast steen i dybeste dahlen hugget en gloppe. af disse mercker eier Joen Aamuns: paa den Synden, og Siur paa d: Norden sidde. Ved en Kuulgriff needsat en steen som visser hen udj en stoer jordfast steen ved Kuuld

1736: 190

1736.

Griff houen, der udj hugget en gloppe som visser bedre op udj en jordfast steen, hvorudj er hugget T-gloppe som viisse[r] udj S:O: udj Arnegauls backen i en stoer jordfast steen, hvorudj er hugget en gloppe som viisser i Arnegauls berget udj en gloppe, af disse mercker eier Joen Aamuns: paa d: Synden, og Joen Lars: paa den Norden sidde. den Westen ende af T-gloppen viisser i Middagstang berg gloppen. af dette mercke ejer Siur paa d: Synden, og paa d: Norden sidde er det til fællis for alle parterne.

Angaaende huusse tofterne, da skall det der med forblive som gaml: haver været.

imod de slotter som Siur og Joen Larsen haver Røddet af fælles hage, skall Joen Aamunsen have til vederlag udj en Teig kaldes Skade, hvorudj er tvende smaa slotter, kaldis øfste Hatle flotten og nederste Hatle flotten, hvilcke slotter Joen Aamuns: beholder eene med ald den skou og træ som der paa voxser, og indtil gaml: Voge gierdet udj Øster.

Eenhver af opsidderne skall herefter gierde saa\meget/{leedes} som fra gam/m/el tiid haver været:

parterne ærklærede ej viidere til indførsel at have.

Saa blev af Rætten

Eragtet

at Siur Tronsen, Joen Aamunsen og Joen Larsen herefter skall holde og Rætte dem efter de mercke steene, glopper og Kaen samt alt vis!! (hvis) udj dette forliig er indført, under Lovens Tvang og Adfær.

Torsdagen den 11 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Kierland, beliggende i Gravens Præstegield, {og} Kircke Sogn og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorne Laug Rættismænd, naufnl: Halsteen Bilden, Peder nedre Spilden, Siur Ystaas, Siur nedre Spilden, Siur øfre Spilden, og Isack Iversen Breche, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Liisebreche, angaaende en marcke steenings forRætning,

hvorda for Rætten fremstoed Lars Nielsen Kierland og Kundgiorde at hand vidnesfast med Muntl: stevning her til Aastædet haver ladet stevne Magister Røm/m/er, Capelland til Dom Kircken udj Bergen, som den der er allernaadigst beneficeret her udj gaard: ½ Løb og 9 mrk: smør, og haver overbøxsel til ½ Løb smør, som er Citantens Eiendeel, alt beliggende udj Olle

Tostensens brug, som og Lovl: stevnet af Citanten, til at faa sin Eiendeel udsteenet fra Cappellanies Eiendom, for at faa at viide hvilcken deel hands Eiendom Eegentl: er.
Leilendingen Olle Tostensen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: Stevnet,
Cappellanen til Dom Kircken udj Bergen, Magister Rømer som jorddrott blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne:
Stevnevidnerne Siur Torgersen Eie og Olle Christiansen Kollenæs med Eed

1736: 190b

1736.

og opragte fingere for Rætten afhiemlede den/n/e af Citanten forlangte Muntl: Stevning at være Magister Røm/m/ert Lovl: forkyndt udj Bergen for hands boepæll i hands Eeget paahør, som hafde svaret dem at hand vilde skrive til Capitain des Arme \Jens Wiid/, det hand for Rætten paa Magister Rømerts veigne vilde møde, og gav bem:te Magist: Rømert dem brev til bem:te Jens Wiidt, hvilcket de og ved hiemkomst haver overleveret,
bem:te Capitain des Arme Jens Wiidt blev paaraabt, mens møtte icke.
Leilendingen Olle Tostensen fremstoed for Rætten og Replicerede at hand udj den/n/e Sag aldeeles intet kunde svare eller tillade nogen udsteening, saasom hand ickun var een Leilending der {p} Dependere\de/ af sin jordepart og huusboende, formoede[de] at Rætten giorde det som Lovl: kunde være:
Citanten paastoed efter Sit Lovl: stevnemaal at hands Eiendeel maatte blive udsteenet fra Dom Kirckens Cappellanies Eiendom, uagtet at Cappellanen Magister Røm/m/er hvercken møder eller lader møde, allerhelst hand (: Citant: :) har beviist at bem:te Magister Røm/m/ert er Lovl: stevnet; eller og om Rætten skulle finde for billig Sagen at udsætte, og Magister {….} Røm/m/er Laugdag at forrelægge, hand /: Citant: :/ da maatte nyde skadesløs erstatning for ibragte omkaastninger, allerhelst hand formeener at have en Rætmæssig prætention og paatalle, siden hand ej paastaar at drive Leilendingen, mens alleeneste har stevnet til at faa hands Eiendom udsteenet fra Cappellaniets Eiendom, for at vide hvad hands er, at hand desto bedre kand have tilsiun med Skouen, at Leilendingen sam/m/e ej skall forhugge,
parterne var begierende her udj Rættens Kiendelse.

Eragtet.

Oomenskiøndt!! Citanten har beviist det Magister Røm/m/er, Cappelland til Dom Kircken udj Bergen, at være Lovl: stevnet, saa dog, siden ej kand vides hvad Lovl: forfald Magister Røm/m/er kand have, forfløttis Sagen indtil d: 19 Nobr: førstkom/m/ende, til sam/m/e tiid forrelæggis Welærværdige Magister Røm/m/er her paa Aastædet at møde eller lade møde, eller og sit skriftl: forsætt at indsende til Sagens nermere oplysning, da enhver skall vederfahris hvis Rætt er angaaende processens omkostning, da skall den ved Eendelig Dom blive Observeret, hvem det kand tilkom/m/e sam/m/e at betalle.

1736: 191

1736.

Tirsdagen d: 16 Octbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Tvedt, beliggende i Østensøe Præstegield og skibbr:, Wiigørs Kircke Sogn, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Olle Larsen Berven, Olle Jacobsen Norreim, Arne Birckeland, Olle Nielsen Norreim, Tosten Berve og Olle Fosso, ofverværende Lensmanden Olle Berven,
angaaende steening og Greening imel: opsidderne og Eierne her paa Gaarden, Haagen Aamunsen og Aamund Knudsen, som hver Eier den halve deel udj gaarden efter derris Eegen

forklaring, som og begge tilstoed at være forEenede med hinanden om jordens deeling og udsteening, og vilde de selv giøre Rætten anviisning hvor merckerne den/n/em imel: skulde needsættis,

hvorpaa vj efter forlangende begave os først udj udmarcken, og der needsat og huggede følgende mercker. needen ved Søen i Lien needsatt en mercke steen som viisser i Liie brotted, der need[sat] en steen som viisser i øverste Liie brottet, der needsatt en steen som viisser op under Liie veien udj en needsatt steen, der fra hiem efter udj veien needsatt en steen som viisser til Liie leedet udj et skarv, hvor der blev hugget en gloppe, af disse mercker eier Haagen Aamunsen paa den Synden, og Aamund Knudsen paa den Norden sidde. veed øverste Leedet needsatt en mercke steen som viisser i Britte Kløvs brottet udj en needsat steen, der fra i Biøndahls brottet {nee} udj en needsat steen som viisser mit i Hofdahlsliie udj en needsat steen som viisser i Hofde brottet udj en needsat steen, der fra udj en needsat steen i Sælls houen tet med Sællen, som viisser i Grøn hou{en} i Fieldet, hvor der blev hugget en gloppe som viisser i en gloppe udj Grøn hou brottet, er hugget i Berget, som viisser beent bort i Elven, af disse mercker eier Haagen Aamunsen paa den Synden, og Aamund Knudsen paa den Norden sidde. Hofde becken deeler den/n/em imel: indtil bøegierdet, saa at Haagen eier paa den Norden, og Aamund paa den Synden sidde af becken. det hviide bleck i Svarte Berg skall viisse udj Svarte Berg steenen, hvor der blev hugget en gloppe som viisser oven for Flætte Lee i brottet, der needsatt en mercke steen som viisser til Flætte Lee, af disse mercker eier Haagen paa den Synden, og Aamun paa den Norden sidde. udslotten, tet under Flætte Lee, needsatt en mercke steen som viisser i slætteste Flætte brottet udj en mercke steen, der fra need under Flette brottet udj en needsat steen, som viisser udj en needsat steen med Øye(rs) veien, der fra i Gar Krüge brottet needsat en steen

1736: 191b

1736

Som viisser i Fossbrune brottet, der needsat en steen som viisser strax Synden udj sam/m/e brottet udj en needsatt steen, som igien viisser i FossElven, af disse mercker eier Haagen paa d: Synd:, og Aamun paa d: Nord: sidde. som udmarcken haver ende, saa begyndes nu paa hiem/m/e bøen, først udj d: Østen enden af Stoer Aager Reenen, needsat en mercke steen som viisser udj en anden needsat steen udj Stoer Aager Reyset, som viisser udj Stoer Aager backen, der needsat en steen som viisser i Tofte brottet udj en gloppe hugget udj en needsat steen, sam/m/e steen viisser udj en gloppe hugget udj skarvet tet med Aamunds Fæe flor, af disse mercker ejer Aamun paa d: Synden, og Haagen paa den Norden sidde. tet oven for huussene needsat en mercke steen som viisser udj en gloppe hugget i en jordfast steen udj Loftes houen, der fra udj en needsat steen tet inden for Homle hage gierdet, som viisser udj en needsatt steen mit udj Homle hagen, der fra udj en gloppe hugget i Linde ham/m/er Berget, som udj en anden gloppe hugget udj en jordfast steen oven paa Linde ham/m/eren, som viisser udj en needsat steen udj høgeste Sætter houen, der fra udj en gloppe hugget i skarvet udj Øyers Veien, som viisser op efter i neederste Gierre brottet udj en needsat steen som viisser igien udj en needsat steen udj øverste Gierre brodet, som atter viisser op i øverste hammeren, af disse mercker ejer Haagen paa d: Norden, og Aamun paa d: Synd: sidde. Af Skott ham/m/eren og udj Stoer ham/m/eren, der fra i Øyers becken eier Aamun paa den {Østen} Westen, og Haagen paa den Synd: sidde. Af Skott ham/m/er becken og udj Brune brodet, der fra i Øyers becken eier Aamun paa d: Synd:, og Haagen paa den Nord: sidde. {fra} Øyers Vae skall viisse i Fosselee i ham/m/eren, der af eier Haagen paa d: Nord:, og Aamun paa d: Synd: sidde. af ham/m/eren i Fosse Lee ….derste Kalv hagge becken, at følge becken udj Øyer ….., der ejer Aamun paa d: Synd:, og Haagen paa den (Nord:) sidde.

hernæst parterne Erklærede ej viidere (at have) til steening og greening, mens saaleedes som foran er anført, at være vell forEenede, (som de) med haande baand for Rætten bekræftede.

Rætten Eragtede,
eftersom Aamund

1736: 192

1736.

Knudsen og Haagen Aamunsen her for Rætten med haande baand har bekræftet at være vell forEenede om de af Rætten i dag needsatte mercke steene og huggene glopper parterne imel: efter derris Eegen anviisning, saa bør og sam/m/e mercker ubrødelig og uRøckelig paa begge sidder at holdes under Adfærd og straff efter Lovens allernaadigste bydende.

Torsdagen d: 18 Octbr: blev holdet et **almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa gaarden Berje, beliggende i Østensøe Præstegield, Kircke Sogn og Skibbr:, Hardanger Fogderie**, med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Niels Sandven, Trøen!! (Troen) Berstøe, Tosten Nerevig, Ole Torpe, Knud Moe, Lars Kallestad, Johan/n/es Diønne og Arne Torpe, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Olle Berven og den Tingsøgende Almue, er passeret.

Fogden Andreas Hejberg udstæde bøxsel brev af 17 Octbr: 1736. til Niels Tormoesen paa ½ Løb smør, 1 Løb salt udj gaarden Tosse!! (Fosse?), beliggende i Wiigørs Kircke Sogn, blev lest.

Christopher Geelmuyden, Proust over Hardanger og Sogne Præst til Wiigøers Kald, hands udstæde bøxsel brev med Revers, af 8 Octbr: 1736. til Michel Larsen Nesthuus paa 1 ½ Løb smør udj gaarden Nesthuus. blev for Rætten oplæst.

Lisbeth Svends datter, Arne Larsen og Svend Larsen, derris udgivene skiøde af 17 Octbr: 1736. til Michel Larsen paa 2 pund og 15 mrk: smør udj gaarden Næsthuus, blev lest.

Tron Aalviig og Olle Schaares udgivene Caution af 17de Octbr: 1736. til Fogden Andreas Hejberg, for Christopher Jørgensøn at bringe gaarden Røchens huusser udj Lovfør stand i fald hand det øfrige halve brug udj gaard: Røchen kand bekom/m/e til bøxsel, belv lest.

Siur Biørnsen Bærstøe, Siur Biørnsen den yngre, Arne Aasse, Endre Biørnsen, Niels Ericksen Skaar, og Turj Hands datter Røcken, derris udgivene skiøde af 18 Octbr: 1736. til Hans Biørnsen paa 1 pd: 16 ½ mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Røcken. blev lest.

Turri Hans datter Røcken og Hans Biørnsen udgivene skiøde af 17 Octbr: 1736. til Steen Gundersen paa Een skouge Teig kaldet Svartham/m/eren, beliggende udj Fixe Sundet, Skylder i skatt 9 mrk: smør, blev lest.

Salamon Ericksen Herretstvedt, Olle Nielsen Berge og Gudbrand Fixe, derris udgivene skiøde af 7 Martj 1736. til Niels Torckieldsen paa 1 pd: 21 7/8 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Herrestvedt, beliggende i Wigørs Kircke Sogn. blev lest.

1736: 192b

1736.

Skifte brevet af 19 Junij 1736 efter Sal: Svend Isachsen blev Publiceret, og derudj befunden Jordegoeds 3 spand smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Torpe, som blev udlagt først til skyldemænd Tormoe Lepsøe 1 pd: 6 mrk:, Synneva Arnes datter 12 mrk: med bøxsel og herlighed efter andeel, til Arvingerne, Aase Lars datter 6 mrk: og Synneve Svends datter 6 mrk: smør med bøxsel og herlighed efter andeel.

Lars Johansen indre Aalviig udgivene bøxsel brev med Revers, af 18de Octbr: 1736. til Ommund Drengsen paa 1 pd: 18 mrk: smør, 1 g:skind og 1 k:skind udj gaard: stoer Aasse, blev lest.

Skifte brevet af 20 Junij 1736 efter Sal: Biørne Siursen blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj gaarden Røchen 1 Løb 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed, saavel som andeel af overbøxsel til 1 Spand smør og ½ g:sk: saa og en skouge Teig kaldet Svartham/m/eren, skylder 9 mrk: smør Landskyld, sam/m/e er skift og deelt imel: Arvingerne saaleedes, Turri Hans datter 41 mrk: udj Gaarden Røchen med bøxsel og herlighed, samt andeel af overbøxselen, og skouge Teigen Svarthammeren, Siur Biørnesen 4 mrk:, Hans Biørnesen 9 mrk: Endre ibdm: 9 mrk: Siur ibdm: 9 mrk: Maritte Biørnesdatter 4 ½ mrk: og Ingegier 4 ½ mrk: jordegoeds, alt udj Gaard: Røchen med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel efter andeel.

Almuen Proponerede for Fogden og begierede at hand vilde oppebærge Hans Maj:ts Anpart Korn tiiende paa liige maade som den i Halsnøe Closter godts Forpagtnings tiid haver været betalt, Neml: for 1 td: Reent Korn 2 Rd:r, for 1 td: halv Reent Korn 8 mrk: Danske, og for 1 td: haufre 1 Rd:r, saasom det falder dem besværtligt enten at yde tienden in Natura, eller at holde et apparto Ting med skyds til dens oppebørsel efter Taxsten, som icke bliver sadt eller kom/m/er saa tiilig, at Tienden der efter paa Høste Tinget med de andre Kongl: Contributioner Kand Clareres, hvilcket og Fogden (dem) for dette Aar tilstoed.

Fogden lod inden Rætten Examinere de Sædvandl: Tingsvidner, og som ingen var der noget hafde imod sam/m/e at Erindre, saa var Fogden begierende Rættens Attestation, hvilcket Rætten ej saa at kunde nægte ham, mens blev efterkom/m/et.

Laug Rættis mænd som Rætten udj tilstundende Aar 1737 skall betiene er, Arne Moe, Knud Reigstvedt,

1736: 193

1736.

Iver Døsseland, Siur Moe, Torben Soldal, Nae Berge, {og} Siur Bergstøe og Torben Døsseland, som alle forhen ej Rætten haver betiendt.

Efter tvende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten for dette skibbr: blev den/n/e sinde ophævet.

Løverdagen d: 20 Octbr: blev holdet **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa gaard: Utne for Kingservig skibbr:[s] Almue udj Hardanger**, og blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsvorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Elleve Utne, Olle Reesetter, Torbiørn Bue, Tosten Reesetter, Lars Svartvedt, Sølfest Alsager, Arne Widnæs og Lars Age, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg og Lensmændene Torchiels House [og] \Hellie Hamre/ med den Tingsøgende Almue, er passeret, saaleedes.

Angaaende Korn Tiendens oppebørsel for dette Aar udj dette skibbr: blev inden Rætten imel: Fogden og Almuen afgiør!! (afgiort) at skall oppebærris saaleedes som paa nest forregaaende fol: 192 er anført.

Hellie Monsen Hamre fremstoe for Rætten og kundgiorde at hand paa Knud Levsen Horrej[s] veigne med Muntl: Stevning ved Stevne Vidnerne Anfind Tofte og Svend Grove til dette Ting, tiid og Sted haver ladet Stevne Encken Barbra, Sal: Odd Horrejs, Dom at u[n]dgielde til at fravige det huuss\mande Plats/ hun beboer paa hands grund og Eiendom, \og at giøre ham grunden Ryddig,/ samt at Erstatte ham, Citant:, processens omkostning, siden hun, Encken, efter mange paamindelser og udmindelser ej har vildet fraviige sam/m/e huuss,

den indstevnte Barbra, Sal: Odd Horreis, blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod mødde:

stevne Vidnerne fremstod med Eed og opragte fingre, og Afhiemlede stevningen at være Barbra, Sal: Odd Horrei, Lovl: forkyndt for hindes boepæll udj Eeget paahør.

Citant: var begierende at den uddeblivende Barbra maatte blive forrelagt Laugdag.

Afsagt

Barbra, Sal: Odd Horrei, bliver paalagt her for Rætten at møde til nest stundende Waar Ting, til Sagen at svare, til sam/m/e tiid haver Citant: Lovl: at lade Stevne Encken Barbra[s] Lauværge, som hindes forsvar udj Sagen.

Torre Knudsen øster Hagen udj Røddahls Sogn fremviiste fællen af en voxsen Biørn som hand for kort tiid siden haver skudt paa sin Egen grund.

Odd Nielsen Horrei fremviiste og fællen af en voxsen Biørn som hand efter Almuens tilstaaelse paa fiællet udj Aug: Maanet haver dræbt.

1736: 193b

1736.

{Gun} Aamun Sandved {fremv} med Jørgen ibdm: fremviiste fællen af en voxsen Biørn som de udj Som/m/er haver skudt paa Jordahls grund.

Gunner Olsen Jøssendahl fremviiste fællen af en voxsen Biørn som hand nu i høst haver skudt paa sin Egen grund.

Fogden Continuerede med skatternis oppebørsel, hvorforre ei videre i dag blev forretaget.

Mandagen d: 22 Octbr: blev atter Rætten betiendt med foranførte Laug Rætt.

Fogden var begierende Sagen udj Rætte efter forrige tiltalle til Giestgiver Broder Møller med fleere, følgelig Sogne Præsten Hr: Niels Wiindings angivelse at bem:te Giestgiver har d: 1ste Søndag i Advent, 2de Søndag i Fasten og 3. Paaske dag indeværende Aar udtappet og Solt sterck drick, og selv d: 1. Søndag i Advent tillige med Huustrue forsømt at gaa i Kircken og hørre Prædicken: Till Vidner om forbem:te forseelser ærklærede Fogden at have ladet vidnesfast indstevne Jacob Eitrem, Jackob Bustethun og Isack Præstegaard. Viidere ærklærede Fogden at have ladet stevne efter forrige tiltalle Niels Skare, Tron Hildahl, Lars Olsen Age, Jackob Hofland, Helje Hambre, Soldat Joen Østensen, Stephen Buer, Olle Ericksen Heing, Peder Jaastad, Gunder Sandve dend yngre, og Jackob Freim, alle Dom at undgielde for derris i bem:te Broder Møllers huus forøvet Druckenskab og Klam/m/erie.

af de indstevnte til Doms lidelse møtte for Rætten Giestgiveren Broder Møller, Jackob Hofland, Stephen Buer, og Gunder Sandve den yngre, de øfrige bleve paaRaabt, mens møtte icke.

Giestgiveren Broder Møller Replicerede angaaende Sogne Præstens angivelse at hand med Huustrue d: 1ste Søndag i Advent hafde forsømt Kircken, da tilstoed hand sam/m/e gierne,

saasom hands Huustrue var svag og frugtsom/m/elig, saa Kunde hun icke kom/m/e i Kircken, og hand selv blev hiem/m/e siden hands tienere var i Kircken,

1736: 194

1736.

for at see til hands syge Koene og 4 smaa umyndige børn: disuden er det umueligt, at hand hver {k} gang der holdis Prædicken kand gaa i kircken, mens maa Alternere med sine tienere, paa det de ej skall leve som hedninger, og aldeeles at lade huusse øde med smaa umyndige og spæde børn, vill hand haabe ingen Rætsindig kand prætendere, i det øfrige underkastede sig Vidners forklaring.

Ydermeere hafde Fogden, i anleedning af Sogne Præsten Hr: Wiindings til ham indkomne Angivelse af 18 og 20 Julij 1736. som blev i Rætten lagt, er saa lydende, indstevnt, 1st: Broder Møller fordj hand haver udtappet sterck drick 1ste Søndag efter Paaske, 1ste Søndag efter Trinitatis, og Ste: Hans dag. for det andet: Lars Olsen Age, Olle Svensen Jaastad og Joen Torgiersen Hause, fordj de paa 3die Søndag efter Paaske i Broder Møller[s] huus satt og drack sterck drick. til Vidner er indstevnt Jackob Eitrem, Jackob Bustethun og Isack Præstegaard. For det 3die: Hans Sandven af Lysse Closter Goeds, Dom at liide for fylderie i Broder Møllers huus 1. Søndag efter Trinitatis. sam/m/e blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde.

Rætten Eragtede, at Som Lysse Closters Eiere er benaadet, med Eegen Juristdiction, hvor den indstevnte Hands Sandven henhører, saa bliver den post her fra afviist, og haver Sogne Præsten sam/m/e Hands Sandvens forseelse for Lysse Closters Eiere, under hvilcken Juristdiction Hans Sandven Sorterer, følgelig Kongl: Allernaadigste Forordning, at angive.

Fogden Replicerede, følgelig Hands Continuations stevning, er for det 4de indstevnet, Olle Ols: Resetter den {yg} yngre, Aslack Olsen nedre Berven, Stephen Buer, og Tron Jackobsen Hildahl, fordj de paa 3de Paaske dag, Sad i Broder Møllers huus og drack sterck drick, til Vidner er indstevnet Michel Henningsen, Tosten Isacksen Reesetter og

1736: 194b

1736.

Niels Halvorsen, huusmand paa Eie.

Af de første indstevnte Vidner møtte for Rætten Jackob Eitrem og Jackob Bustethun: det 3die Vidne Isack Præstegaard blev paaraabt, mens møtte icke. Fogden var begierende de tvende Vidner som her for Rætten Comparerer, Eedelig Afhørt. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet sandhed at vidne.

1: Vidne, Jackob Chrestensen, boendis paa Eitrem, gaml: 40 Aar, \efter aflagde Eed/ blev af Fogden forresat følgende Qvestioner til besvarelse. 1. Qvest: om Vidnet saa 1ste Søndag i Advent efterskrevene at dricke sterck drick udj Broder Møllers huuss, eller at være druckene, neml: Tron Jacobsen Hildahl, som og skall have siddet der \til/ Mandags Morgenen, Lars Olsen Age og Jacob Hofland, item om hand sam/m/e dag saa noget Klam/m/erie udj Broder Møllers huuss, imel: Helje Monsen Hambre og Soldat Joen Østens: Resp: Nej, Vidnet hafde icke seet nogen drick eller fylderie, vell saa hand Lars Olsen Age udj: for!! (udenfor?) Broder Møllers huuss, mens icke at hand drack eller var drucken, ej heller hafde Vidnet seet noget Klam/m/erie. 2. Qvest: om Vidnet saa 3die Paaske dag Peeder Jaastad, Gunder Sandved den yngre, Jackob Freim, at have drucket sterck drick udj Broder Møllers huus. Resp: paa den tiid var Vidnet udj Karsund, altsaa ej kand viide noget her til at svare. 3. Qvest: om Vidnet 3 Søndag efter Paaske saa i Broder Møllers huuss Lars Olsen Age, Lars Torgiersen ibdm:, Olle Svendsen Jaastad, og Joen Torgiersen House, at have sat sig til drick eller var drucken. Resp: disse 4re Persohner var af et andet Kircke Sogn, som er Ullensvang, og kom om Løverdags aftenen til Vidnes gaard, som ligger {2} ungefæhr 2 Mille fra derris

1736: 195

1736.

hiem, og en halv fierding fra Odde Kircke, og Reiste Søndags Morgenen, siden de laa paa derris Reise, først til Kircken, og for Prædicken, saa Vidnet at de stoed udj Broder Møllers stue, og hafde alle fiire drucket en skaal øll, mens hvercken at de hafde sat sig til drick eller vare druckene, eller begick nogen uskickelighed, og gick de ligge fra Broder Møllers huuss og til Kircken, hvorhen de vare komne førren Præsten kom.

2: Vidne, Jackob Germunsen, boendis paa Bustetund!! (Bustethun), gaml: 36 Aar, efter aflagde Eed vidnede til forregaaende Qvest: til første Qvest: Resp: hand hafde om Søndagen ej seet nogen drick eller fylderi udj Broder Møllers huuss, ej heller noget slagsmaal, mens Tron Hildahl hafde Løverdag efter middag drucket en pott øll med Vidnet, og fulte saa Vidnet hiem, og laa om natten udj {h} Vidnets stue, mens var aldeeles icke drucken, og hafde sam/m/e Tron en miil fra sit hiem til Kircken, hvorforre hand om Løverdagen var Reist hiem/m/en fra og der ind til Odde Kircken, siden hand haver slem Kircke Vei. 2: Qvest: Resp: saasnart Prædicken var ude, Reiste Vidnet med sin Wærfader Lars Tvedt, op i dahlen 2 miille, og saa Vidnet den dag ej nogen drick udj Broder Møllers huuss. 3: Qvest: Resp: som nest forregaaende Vidne. 4: Qvest: om Vidnet Ste: Hans dag saa at Giestgiveren Broder Møller efter Prædicken Kl: 1 om eftermiddagen solte sterck drick. Resp: hand saa tvende mænd dricke efter Prædicken af et dricke støb, mens om det var sterck øll, tønt øll eller vand, veed Vidnet icke, ellers vare de folck som laa paa derris Reise og hafde lang vej til Kircken, ellers saa aldeeles ingen drick, fylderie eller uskickelighed.

Fogden paastoed, følgelig hands Continuations Stevning, angaaende Olle Olsen Reesetter dend yngre, Aslack Olsen nedre Berven, Stephen Buer, og Troen Jackobsen Hildahl, som alle møtte for Rætten med Giestgiveren Broder Møller, Vidner at

1736: 195b

1736

Anhørre og Dom at ungielde, fordj de 3. Paaske dag satt i Broder Møllers huuss og drack sterck drick, at sam/m/e Vidner, som er Michell Henningsen, Tosten Isacksen Reesetter og Niels Halvorsen, som alle møtte for Rætten, maatte blive Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet sandhed at vidne.

1: Vidne, Michel Henningsen, tienende Rosmanden paa Præstegaarden, gaml: 30 Aar, efter aflagde Eed vidnede til Fogdens spørsmaal, om hand 3. Paaske dag indeværende Aar, saa Olle Ols: Reesetter den yngre, Aslack nedre Berven, Stephen Buer og Troen Jackobsen Hildahl, at have drucket sterck drick eller været drucken udj Broder Møllers huuss. Resp: hand kom 3. Paaske dags aften omtrent Kl: 7. udj Broder Møllers huuss, og saa Stephen Buer, Tron Hildahl \og Olle Olsen Reesetter/, som har fra Kircken til derris hiem en miill, at være udj sam/m/e huuss, mens saa ej de hafde nogen slags dricke, den {ind} fierde, Aslack Berven, saa Vidnet der icke.

2: Vidne, Tosten Isacksen, boendis paa Reesetter, gl: 35 Aar, efter aflagde Eed svarede paa Fogdens Qvest: at hand saa de indstevnte 4 Persohner 3. Paaske dag om aftenen omtrent Kl: 6 at være udj Broder Møllers huuss, mens kand ej Erindre at de drack noget.

3: Vidne, Niels Halvorsen, huusmand paa gaarden Eie, gaml: 36 Aar, efter aflagde Eed svarede til Fogdens Qvest: {her} hand hafde seet disse 4 indstevnte Persohner 3. Paaske dag om aftenen \efter der var tent lyss/ udj Broder Møllers huuss, men ej seet at de drack noget.

Ydermeere hafde Fogden ved Continuat: Stevning indstevnt tvende af de Sogne Præsten Hr: Wiind: forhen indstevnte Vidner, Naufnl: Torgier Larsen Alsager og Olle Tollefsen Groggeviig!! (Kråkevik?), at bærre Vidne om alt hvis dem er vitterlig angaaende disse indstevnte Sager om Broder Møllers {Gr} Kroehold

1736: 196

1736

paa Sabathen.

disse tvende Vidner møtte for Rætten, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet Sandhed at vidne.

1: Vidne, Torgier Larsen Alsager, tienende paa Age, gaml: 21 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at første Søndag i Advent, om aften Kl: omtrent 9 slet, var Vidnet udj Giestgiver Broder Møllers borgestue, hvor hand saa Helie Monsen og Soldat Joen Østens: var der, hørte og {S} Helie Monsen Hamre Sagde til Soldat Joen Østens: at hand icke var betroet en Kande øll, hvorpaa Boder Møllers tiener hente dem en Kande øll: imel:tiid træckte Soldaten trøyen af, Kaste den til Helje Hamre, og da øllet kom ind sprang Soldaten op med bordet, tog Helje Hambre i halsen og holt ham til væcken, strax der paa gick de ud, og noget derefter indkom Soldaten Joen Østens: ind, og viiste at hand hafde blod paa haanden, mens Vidnet saa ej hand hafde nogen skade, ej heller ved vor!! (hvor) blodet var kom/m/en fra, ellers forklarede Vidnet, at Helje Hamre hvercken slog igien eller bar sig noget uskickelig ad udj nogen maader. Viidere hafde dette Vidne ej at forkl:

2: Vidne, Olle Tollefsen, værende hos hands Fader paa KroggeViig, {A} gal: 21 Aar, efter aflagde Eed vidnede ligesom nest forregaaende Vidne, videre hafde hand icke.

Fogden proponerede, at som Hr: Wiinding endnu for ham har angivet efterskrevene Vidner i disse Sager, neml: Klockeren Willas Todt, Christi Ottes datter, tienende paa Freim, Poul Bache, huussmand, Halver Moe, huussmand, Bastian Olsen, huussmand, og Samson Bustethun, saa maatte hand begiere Sagens opsettelse til neste Ting, til hvilcken tiid Fogden paastoed at Isack Præstegaard maatte givis forrelæggelse sit Vidnesbyrd udj Sagen at aflægge.

Afsagt.

Efter Fogdens paastand bliver Sagen forflødt indtil neste Waar Ting, til sam/m/e tiid paalæggis Isack Præstegaard for Rætten at møde, sit Vidnisbyrd at aflægge.

1736: 196b

1736.

Fogden bekiendt giorde at hand i følge af Sogne Præsten Hr: Wiindings skrivelse af 21 Aug: 1736. som blev i Rætten lagt, hafde til dette Ting vidnesfast ladet indstevne Sergiant Magnus Ørren, at anhørre Vidner, neml: Corporal Møller, Corporal Wingaard, og Siur Langesetter, angaaende hands paa Pladtsen Kaarsnæs ved Kingserviigs Kircke holdende Kroe huuss, samt efter Forord: at liide fordj hand 12 Søndag efter Trinitatis sidstleeden udtappede stercke dricke Vahre, hvoraf den uløcke udflød at en glassmager Svend fra Bergen, Naufnl: Jørgen Smidt, som sam/m/e dag udj hands huuss hafde drucket sig drucken, blev borte paa Søen da hand skulle Reise der fra. hvor\om/ fornefnte Vidner i lige maader er indstevnt at bære Vidner. Sogne Præstens skrivelse er ord for andet saalydende.

den indstevnte Sergiant Magnus Ørren Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, Fogden tilspurte om Comparenten kand nægte det hand paa dette Aars Waarting af Fogden blev advaret, at h/an/d, følgelig Kongl: Reschript som da blev publiceret, maatte entholde sig fra Kroe hold. Comparent: svarede, at h/an/d sam/m/e gierne tilstoed.

Fogden paastoed at de indstevnte Vidner, som alle Comparerede, maatte blive Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og tilholdt ved sandhed at blive.

1: Vidne, Johan Olsen Wingaard, Corporal ved Capitain Burgrafs Compagnie, vedtog at være Lovl: stevnet, sagde sig at være gaml: 28 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at h/an/d d: 12 Søndag efter Trinitatis, efter Prædicken om eftermiddagen Kl: omtrent 4 imod 5, var udj

Sergiant Magnus Ørrens huuss paa Kaarsnæs, tillige med ombe:te glasmager Sven og Jan Muuhrmester, Soldat ved

1736: 197

1736.

Obriste Leintenant Segelkens Compagnie, hvorda Vidnet kiøbte til sig selv hos bem:te Serg: for 2 skilling brendeviin, og efter h/an/d med de andre hafde Spiist hos Serg:, hafde de alle trej en kande øll, hvoraf Vidnet betalte 2 skl: Resten blev glasmager Svenden foræret for et par Ruuder h/an/d hafde indsat for Serg: paa viidere tilspørsel foklarede Vidnet at den borte blivende glasmager Svend blev gandske drucken udj sam/m/e huuss, og ganske seent paa dagen imod aftenen Reiste Vidnet tillige med glasmager Svenden og Jan Muhrmester der fra paa en liden baad, og da de hafde Roet et støcke vilde glasmager Svenden frem og Roe, i det sam/m/e kom en søe saa at baaden Kentrede med dem alle, og blev Vidnet med Jan Muhrmester af Corporal Møller og Siur Langesetter, som stoed paa landet tvert ofver fiørden!! (fiorden) fra Kaarsnæs, Ræddet, mens glasmager Svenden blev borte.

Comparent: Serg: Magnus tilstoed at hvis!! (det som) dette Vidne har forklaret at være passeret udj hands huuss, forholder sig saa i Sandhed.

De andre tvende Vidner kunde ej forklare andet endsom hvorleedes de Ræddede Corporal Wingaard og Jan Muhrmæster. hvorforre Fogden ej forlangte Dem afhørte.

Ellers tilholdt Fogden Serg: Magnus Ørren, at h/an/d for følgende tiid, i Kraft af den Kongl: Allernaadigste Reschript, maatte endtholde sig fra alt øll og brendeviins sahl, paa det stæd h/an/d nu boer. paastoed ellers at h/an/d bør bøde for h/an/d[s] øll Sahll paa den/n/e Hellige dag, efter Forord: om Sabahtens Hellig holdelse, og begierede ellers den/n/e act til beviis ved sit allerunderdanigste Regnskab bilag beskreven, efter Dom udj Sagen er afsagt, saa vel om hellige brøde som processens omkostning. herom alt h/an/d paastoed Dom.

Comparent: Serg: Magnus Ørren fremstillede sig for Rætten og Replicerede at Dom/m/eren ej Dom over ham vilde afsigge, saasom h/an/d i mindel:[hed] vilde betale, følgelige Loven og Kongl: Forord: om Sabahtens overtrædelse, hellig brøde, hvilcke h/an/d lagde i Rætten til Fogden 9 mrk: Danske, der med Sagen blev ophævet.

1736: 197b

1736

Sig:r Broder Møller fremviiste sin udstæde Pante Obligation af 31 Maj 1728 til Capitain Lehmand, stoer 50 Rd:r, at være d: 22 Octbr: 1736 indfriet og betalt til Sig:r Weinvich, som efter given ordre der paa vedbørlig har qvitteret.

Knud Nielsen, Huusmand paa Odland, lod læsse Een Oddels Dom afsagt paa Gaarden yttre Hagen, beliggende i Røldahls Kircke Sogn, d: 24 Aug: 1736, hvor efter hands Hustrue Christi Levors datter er bleven tilDømbt som Oddels berettiget 2 pd: smør udj bem:te gaard med underliggende Nafv Lien.

Niels Halvorsen lod læsse En Oddels Dom Afsagt paa Gaard: Buer i Odde Kircke Sogn d: 28 Aug: 1736, hvor efter Hand er Oddels {m} og Løsnings mand til et Spand og 9 mrk: smør udj bem:te gaard.

Hellie Monsen Hambre, Mickel Knudsen, Knud Peders:, Lars Baarsen, Knud Aslacksen Lone, og Asmund Ols: Berge, derris udgivene skiøde af 22 Octbr: 1736, til Tore Knuds: paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: østre Hagen, blev lest.

Od Olsen indre Bleje udgivene Pante Obligation af 22 Octbr: 1736 til Ole Larsen Age, stoer 77 Rd:r, imod det underPandt af 1 ½ Løb smør udj Gaarden indre Bleje, bl: lest.

Ole Odsen indre Bleje udgivene skiøde af 22 Octbr: 1736. til Od Ols: paa 1 ½ Løb smør udj gaard: Bleje, blev lest.

Assessor Steensen udgivene bøxsel brev med Revers, af 3 Febr: 1735. til Torkiel Iversen paa 9 mrk: smør udj gaarden Houland, blev lest.

Siur Knudsen lod lysse penge mangel til 2 Spand jord med bøxsel og herlighed udj gaarden Espend, som af hands Sal: {Fader} Farfader, Sal: Olle Perdersen!! (Pedersen) \Jøssendahl/, er Pandsat til Sal: Gunder{sen} Tostensen Degrenæs efter Pante brevene af 27 Maj 1706 og 28 Junj 1700. i alt 7 Spand, hvoraf de 5 Spand forhen af hands Fader Knud Olsen er indløst, og de 2 Spand, hvor til penge mangel lysses, inu staar ude og uindløst.

Rætten blev ophævet til i Morgen.

1736: 198

1736.

Den 23 Octbr: blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rætt.

Peder Siursen, Hans Knudsen, Aamun Ivers:, Tosten Knudsen, Knud Lars:, Mickel Torbiørns: og Jens Siurs: alle opsiddere og Eiere til Gaarden Mouge, haver vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne {Joen} Joen Samsons: Qvitne, Dom at liide fordj hand lader bejte med sine Creaturer saavelsom paa hiem/m/e bøen som udj hagen og Waar støelen, langt ud paa som/m/eren over den sædvanlige tiid, Citanterne til største skade, saa og at undgielde for processens omkostning.

den indstevnte Joen Samson: Compareerede, vedtog at være Lovl: stevnet, ærklærede at {de} hands formænd hafde brugt det saa, og bejtet med smalerne paa Citanternis bøe,

Citanterne Replicerede, at saadant aldrig udj Norgis Riige \er/ passeret, mens om sligt her kand være skeet upaatalt {pa} da Moder og Datter boede paa Mouge og Qvitne, da er det noget som nu efter Citanternis formeening ej kand passere, thj dersom Joen Samsons: Qvitne skall bejte paa derris bøe langt ud paa Som/m/eren, da kand de ej viide hvor de skall faa høe fra til Vinter føe for derris bæster. disuden skulle de formeene, at ingen haver magt over Derris Eiendom, og som der gaar en stoer ælv imel: derris gaard Mouge og Qvitne, hvilcken er saa stoer at ej Creaturer kand gaa der over, mens over sam/m/e ælv er en brycke, hvor forre Joen Qvitne skall holde og holder et Leed, saa lucker hand sam/m/e Leed op og jager Creaturene ind paa derris Eiendeel, hvorforre de paastaar at sam/m/e brycke maa blive needbrudt, siden det icke er nogen almindelig Vei.

Comparent: tilstoed at hand ej hafde den brycke behov siden det icke er nogen almindel: Vej.

Parterne bleve for Rætten forEenede saaleedes, at den brycke imel: Mouge og Qvitne skall need rives, og Comparenten at betale Citanterne processens omkostning med 5 mrk: 4 s:

Siur Joens: Vintertun fremstoed for Rætten og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast haver ladet stevne Lars Samsons: Qvitne til at møde udj Rætten med sine Oddels Adkomster og breve til gaarden Schare, saasom hand, Citant:, formeener paa sin Huustrue Britte Nielsdatters veigne

1736: 198b

1736.

At være Oddels berettiget.

paa den indstevnte Lars Samsons: veigne møtte for Rætten broderen Joen Samsons:, som ved[tog] at hands broder \var/ Lovl: stevnet, mens som hand var Siug og Sengeligende, saa vedtog Comparent: sagen paa sin broders veigne, og Replicerede at h/an/d udj Oddels Sager ej

viisser nogen adkomster her for Rætten, mens henskyder sig til Aastædet, der efter Lovl: warsel at fremlægge wis!! (hvis) beviis og Adkomster hand til gaard: Schare haver.
her med Citant: var fornøyet.

Afsagt

følgelig Lovens Allernaadigste bydende henviises Sagen til Aastædet, hvor den ved Endelig Dom efter forregaaende Lovl: stevnemaal bør afgiøris.

Jacob Germunsen Bustetun fremstoed for Rætten efter forrige tiltalle til Ole Larsen Age og Siri Olsdatter, og begierede Sagen udj Rætten {paa d: indstevn}.
for Rætten møtte Olle Olsen nedre Berven paa sin SvigerFader Olle Lars: Age og {hand} Comparentens Huustrue Siri Ols datter[s] veigne til sagen at svare, og Erklærede til Sagens oplysning at have indstevnt følgende Vidner, naufnl: Lars Tvedt og Thomas Berge, mens som de ej møder, paastoed hand at de under falsmaals bøder maatte blive paalagt til neste Ting at møde, derris Vidne at bære. ellers Replicerede Comparenten at have trende Vidner her som uden stevnemaal derris Vidne skall bære, som er Olle Olsen Reesetter, {og} Knud Niels: Rogde og Lars Torchielsen Age, som her for Rætten Comparerede, hvilcke hand begierede Eedelig afhørte. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.
1: Vidne, Ole Ols: Reesetter efter aflagde Eed vidnede at boe paa Reesetter, gaml: 44 Aar, forklarede at h/an/d hafde hørt det Sal: Einert Larsen hafde haft sit bud til Siri Ols datter og begiert hinde til ægte, og stundum hørte h/an/d at Sal: Einert skulle faa hinde, og stundum icke, mens om det hos Siri henlagte eller givene Vahre, ved Vidnet inte at forklare.
2: Vidne, Knud Niels:, boendis paa Rogde, gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Sal: Einert Lars: hafde begiert Siri Ols datter til ægte. videre veste Vidnet icke at kunde forklare.

1736: 199

1736

Hoved Citant: Jacob Bustetun protesterede imod det Vidne Lars Torchielsen Age ej at maatte førris, siden det er hands Contrapart nær beslægtet, neml: Comparenten Olle Ols: nedre Bervens Morbroder og hands Huustrue Siri Ols datters Søskendebarn.

Afsagt

følgelig Lovens Allernaadigste bydende kand det Vidne Lars Torkielsen Age ej til Eed accepteris.
Hoved Citant: Jacob Germunsen Bustetun kundgiorde at hand ved Continuations stevning til dette Ting vidnesfast inu haver indstevnet Jacob Christens: Eitrem og Orm Mikels: Mansager, derris Eedelig Vidne om Sagen at bære. og som de her for Rætten Comparerer, var h/an/d begierende Dem Eedel: afhørte. Eedens forklaring blev dem forrelæst, og formanet ved Sandhed at blive.
1: Vidne, Jacob Christians:, boendis paa Eitrem, gaml: 40 Aar, {efter aflagde Eed vidnede} Erklærede at h/an/d hafde været Guri Einers datters Laugværge, \som var Einers Moder/, og selv Reist Sagen, hvorforre h/an/d ej veste om h/an/d til Vidne kunde antages. Paa den/n/e bekiendelse blev {dette Vidne} \Jacob Chrestiansen/ afviist, siden h/an/d selv udj Sagen haver været en Intressent.
2: Vidne, Orm Mickelsen, boendis paa Mansager, gaml: 52 Aar, efter aflagde Eed vidnede at h/an/d hafde været hos Sal: Guri Einers datter, som var Sal: Einert Larsens Moder, og paa hindes Laugværgis forlangende hørt at den Sal: Koene tilstoed at hund aldeelis icke hafde samtyckt der udj at hindes Sal: Søn hafde bort givet sølv beltet til Siri Ols datter.
Contra Citant: paastoed Sagen forfløt, for at faa de tvende Vidner Lars Tvedt og Thomas Berge Eedelig Afhørt.

Afsagt

Sagen forfløttis til Næste Ting, til sam/m/e tiid haver Contra Citant: lovligen at føre sine paaberaabte Vidner, hvornest Sagen til Endelig Dom skall optagis.

Den Sag imel: Helgie Qvalvigen og broderen Aamun ibdm: blev inden Rætten af dem begge med haande baand stadfæstet imel: dem at være forligt, og at de i alle maader vare vell forEenede.

Den Sag imel: Soldat Olle Torstens: Biotvedt ved Capitain Burgrafs Compagnie, som Citant:, Contra Hellie Hellies: Qvalvig, blev paaRaabt, men Citant: møtte icke, ei heller lod nogen for sig møde.

Torsten Joens: Mit Sexse udgivene skiøde af 22 Octbr: 1736. til Svend Torstens: paa ½ Løb 2 1/3 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Mitt Sexse. blev lest.

1736: 199b

1736.

Lensmanden Torkiels House haver til dette Ting, tiid og stæd ladet stevne Ingeborg Midnæs, Isack Jackobs: Midnæs, Anne ibdm:, Dorthea ibdm:, derris Vidne at bærre til et Lovskicket Tingsvidne{s} at erholde om Soldat af Capitain Møllerups Compagnie, Naufnl: Iver Ols: Midnæs, hands forhold imod hands gaml: Fader Olle Ericksen Midnæs, da h/an/d til ham/m/em haver dragit Kniv, hvilcke tvende sidste til Vedermælle er indstevnet.

de indstevnte Vidner bleve paaRaabt, mens møtte ingen af dem, ej heller de til Vedermælle indstevnte.

Stevne Vidnerne Torkiels Lars: og Joen Torckiels: med opragte fingre Eedfæstede at de Lovl: haver med Muntl: Stevning stevnet alle foranførte Vidner, samt Iver Ols: og Olle Ericks: til Vedermælle, og det for derris boepæll udj derris Eget paahør.

Citant: var begierende at de indstevnte Vidner maatte blive paalagt Laugdag under derris falsmaals bøder at møde til næste Ting.

Afsagt

De indstevnte Vidner Ingeborg Midnæs, Isack Jackobs: ib:, Anne ibd: og Dorthea ibd: paalæggis her for Rætten at maade!! (møde) til nest stundende Waar Ting, derris Vidne at aflægge under faldsmaals bødders lidelse. saa paalæggis og de til Vedermælle indstevnte Soldat Iver Ols: Midnæs og Faderen Olle Ericks: Midnæs her for Rætten til sam/m/e tiid at møde.

Sergiant Højer af Hr: Capitain Burgrafs Compagnie fremstoed for Rætten og lod lysse penge mangel til gaarden Eitrim, beliggende udj {K} Odde Kircke Sogn og Kingservig skibbr:, og det paa {D} Bastian Danielsøns veigne, som til sam/m/e gaard formeener sig at være Oddels berettiget, efter Axel SwartsKopfs skrivelse af 8 Junij 1736, som og blev lest for Rætten, og er ord for andet saa lydende.

Rætten blev ophævet til i morgen.

Den 24 Octbr: blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Peder Ols: Jaastad udgivene Pante Obligation af 24 Octbr: 1736 til Fogden Sig:r Andreas Hejberg, stoer 67 Rd:r, imod 2 pd: 19 mrk: smørs leje udj gaarden indre Jaastad til forsickring. som blev oplæst.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige Tingsvidner og dette Aars Restanser, og som ingen hafde noget der imod at sige, saa var Fogden

1736: 200

1736.

begierende Rættens Attestation, som blev efterkom/m/et.

Dernæst bleve de mænd opnæfnede som Rætten tilkom/m/ende Aar 1737 skall betiene, Lars yttre Bue, Mickel {T..s} Tvisme, Troen House, Johannes Luttrum, Olle Ols: nedre Berven, Olle Haldorsen Espen, Lars Mockestad, og unge Joen Ols: Age, som icke forhen har betiendt Rætten.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten for dette skibbr: den/n/e sinde blev ophævet.

Torsdagen den 25 Octbr: blev {Rætten} holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Eide for Gravens skibbr:** Rætten blev betiendt med efterskrevene Eedsvorene Laug Rættismænd, Naufnl: Aslack Ourdahl, Lars Holven, Lars øfre Hagestad, Elling Traa, Elling Hotle, Johan/n/es Nessem, Andve Medhuus og Kield Børse, ofverværende Fogden Sig:r Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hansen Liissebreche og den Tingsøgende Almue, er passeret.

Hr: Admiral og Stiftbefahlingsmand Ulrick Kaas bevillings brev af 30 Aug: 1736 til Peder Jensen Amble, paa at være Krem/m/er og Giestgiver udj Ulvigs Sogn, blev lest.

Med Korn Tiiendens oppebørsel for dette Aar udj dette skibbr: blev inden Rætten imel: Fogden og Almuen aftalt, at det der med skall forblive som gaml: haver været.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg fremstoed for Rætten og kundgiorde at hand til Justitziens befordring ved Muntl: Stevning til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast haver ladet stevne og indkalde til Dom at undgielde Olle Peders: Osse og Synneve Nae datter, som med hinanden udj Horrerj haver avlet barn, imedens hand, Olle Peders:, {lev}er udj ægteskab med sin ægte huustrue Maritte Nae datter, som er fuldsøster til Horren Synneve Nae datter. for det andet, at hun, Synneve Nae datter, skall have føet sit Foster udj dølsmaall, og bægge toe sam/m/e Foster omkom/m/et.

bægge Delinqventerne møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, saa møtte og derris beskickede forsvar, neml: for Manden, Hovor!! (Hover) Aamuns: Schaar, hvis huustrue er Søskendebarn til Delinqventen, og for Qvindemen/n/isket hindes broder Snare Naesen Espeland,

Qvinde Men/n/isket tilstoed at have Avlet barn med hindes Søsters Mand Olle Peders: Osse, og svarede paa tilspørsel at ingen veste det hun var frugtsom/m/elig, undtagen bem:te Olle Peders:, førren

1736: 200b

1736.

barnet var født og bortkom/m/en, Rætten tilspurte hvor med hun kunde viisse at have været frugtsom/m/elig, hvor paa hun strax for Rætten melckede melck af hindes brøster. Rætten formanede hinde at giøre en Reen og Sandferdig bekiendelse, hvor paa hun uden trussel eller

tva[n]g bekiendte at Ao: 1735, imod Allehelgens tiider, hafde hun første gang legemlig omgiengelse med hindes Søsters Mand Olle Pedersen, som nu her for Rætten er nærværende, og siden haver hun nogle gange haft omgiengelse med ham, mens hvor ofte kand hun icke erindre, mens noget for Juulen 1735 fornam hun at hindes Egen Syge {blev b} eller Qvindelige tiider blev borte, hvilcket hun og strax gav Olle Peders: til Kiende, forregivende det hun meente at være med barn, hvortil hand svarede hinde at det var vell icke der af, ellers forklarede at hun tiente hos den/n/e hindes Svoger for bodeie!! (budeie), og da det leed \ud/ paa som/m/eren udj indeværende Aar foer hun paa støllen med Creaturene, kaldet Oss sætter støllen, hvor hun for 15 á 16 ugger siden, om en Løverdag efter middag inden Solen gick need, fick ont og føedde eet piige barn, og strax efter hun var forløst, kom Olle Peders: til hinde, mens da hun fødde var hun ganske Eene, og fødde ude paa marcken, og den dag som hun fødde paa om aftenen, sam/m/e dag var hun hiem/m/e ved gaarden paa arbeide, og Kiente det hun bekom ont i Rycken!! (Ryggen) og fick flager!! over sig, da sagde hun det til Svogeren Olle Peders:, som svarede det hun skulle gaa paa støllen, saa vilde hand kom/m/e op til hinde og hielpe hinde at melcke, mens hun hafde icke sagt det til hindes Søster eller nogen Men/n/iske da hun var hiem/m/e, at hund hafde barselont, og da hun kom op paa støllen, var der og Folck, mens hun sagde det icke til dem at hun hafde ont, mens gick for sig selv og fødde udj marcken, og noget liddet efter hun hafde født kom Olle Peders: til hinde og tog barnet, og Navlebast fulte med, og bar det ind i sællet, og da siuntes hun at der ej var liv i barnet, mens førren Olle Peders: kom til hinde, da tog hun barnet og saa paa det, og da Kiente hun liv i barnet, om Natten til Søndag bleve de begge paa støllen,

1736: 201

1736.

og laa barnet natten over i sællet, og Olle Peders: laa inde hos det, mens hun laa uden for dørren i hindes Seng, hvor hun plejede at ligge, om Søndags morgenen, da de begge hafde melcket Creaturene, tog Olle Pedersen barnet, som var indsvebt i en liden dug, og fultes de sam/m/en for at hun skulle viisse ham hvor Creaturene om Fredagen hafde gaaet, siden bielle Koen hafde mist biellen, og som hun hafde gaaet et lidet støcke, maatte hun sette sig need paa marcken, fordj hun kunde icke taale at gaa lenger, og {g} da gick hand bort med barnet, og var en kort tiid borte, og da h/an/d kom igien til hinde, da spurte hund efter barnet, da hafde h/an/d svaret hinde at h/an/d hafde lagt det bort under en steen. Fogden tilspurte Delinqventinden, om Olle Peders: hafde bedet hinde at lægge dølsmaal paa hindes Frugtsom/m/elighed og barnefødsel, der til hun svarede, at h/an/d icke hafde bedet hinde, mens de hafde begge overlagt det med hver andre at det skulle holdes dølt. og var Delinqventinden {d} efter sin fødsel 8te dagge paa den/n/e støel, dernest var hun udj 3 ugger paa en anden støell kaldet Grøndahls støllen, som ligger 3 Mille fra Olle Pedersens gaard, hvor h/an/d kom til hinde en Søndags aften, efter h/an/d hafde været i Kircken, og sagde til hinde, at de vilde Røm/m/e bort, som de og giorde, og da de kom paa Fiællet sagde h/an/d til hende, at h/an/d var Reist hiem/m/e fra i tancke at dræbe sig selv, og derpaa viiste hinde en Kniv som h/an/d sagde at have vildet dræbe sig med, hvorpaa hun bad at Gud skulle bevare ham, {der} om Tirsdags aften kom de til en Mand øster paa Fieldet ved en gaar[d] kaldes {Grouelie} \Strandelie/, hvor de blev indtil Onsdag eftermiddag, imidlertiid overlagde de med hver andre at de vilde gaa hiem igien og lide for derris synder, hvilcket de og giorde, og kom saa til derris hiem Løverdags aftenen d: 11 Aug:, og om Søndagen sente derris grande, efter at h/an/d var bleven vidende om derris gierning, bud til Lensmanden og kundgiorde det, hvorpaa de bleve Arresterede om Mandagen d: 13 Aug: ellers tilstoed Delinqventinden paa tilspørsel, at hun hafde sagt Olle Peders: at der var liv i barnet da det var født til verden. eller forklarede at Olle Peders: hvercken haver locket eller truet hinde til Horrerj, mens at hindes villie fra begyndelsen af var lige

1736: 201b

1736.

Saa fuldkom/m/en der til som hands.

Dernæst blev Delinqventen Olle Pers: Osse Examineret, som bekiendte og svarede paa tilspørsel uden tvang eller trussel, tilstoed at have besvangret sin Huustrues Søster Syn/n/eve Naedatter, og at h/an/d imod Allehelgen Ao: 1735 hafde første gang Legeml: omgiengelse med hinde, og da h/an/d \havde/ begiere{de}t det {første} \nogle/ gange var hindes villie der til, uden nogen trussel, tvang eller løfter, og siden er det saa ofte passeret at h/an/d icke kand mindis det, eller[s] haver hun sagt til ham, da det leed imod Juulen nest afvigte, det hun Kiendte, at {hun var frugtsom/m/elig} hindes Qvindelige tiider var opholdet, og da det leed ud paa Vinteren, da frygtede h/an/d at hun var med barn, i det øfrige var hands bekiendelse Eenslydende med hindes i alt hvis ham blev tilspurt, efter forregaaende Delinqventindens tilstaaelse. paa tilspørsel af Rætten svarede Delinqventen at h/an/d trende gange haver været hende og søgt efter det døde foster, mens icke har kundet finde det sted igien hvor h/an/d hafde lagt det, de{n Eene} \tvende/ gange var h/an/d der alleene førren h/an/d kom udj Arrest, og den {anden} \tredie/ gang var h/an/d der med Poul og Olle Spaanem efter at h/an/d var kom/m/en udj Arrest.

Eftersom det var seent ud paa aftenen blev Rætten ophævet til i Morg:

Den 26 Octbr: blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Bertel Worm, Sogne Præst til Gravens Gield, hands udstæde pante Obligation af 21 Aug: 1736 til Sig:r Chrestian Friele paa 83 Rd:r Capital, imod forsickring udj alle Hr: Worms Effecter. blev lest.

Omund Lars: Bue udgivene bøxsel brev med Revers, af 3 Februarj 1736, til {Gunder Thomas:} \Omund Larsen/ paa 2 pd: smørs Landskyld udj Gaarden Wiig, blev lest. Den Dan/n/e qvinde Britte Larsdatter, som bruger og beboer ovenmelte 2 pd: smør udj Gaarden Wiig, fremstoed for Rætten og protæsterede i Kraft af Norges Lov imod den/n/e af Omund Lars: udstædde bøxselsæddel, saasom hun formeente som en opsidder at være nermeste til at bøxsel!! (bøxsle) det brug hun beboer og styrer udj bem:te gaard Wiig.

Omund Lars: Bue udgivene bøxsel brev med Revers, af 3 Febr: 1736. til Gunder Thomasen paa 2 pd: smør Landskyld udj Gaard: Wiig, blev for Rætten oplæst.

1736: 202

1736.

Lensmanden Anders Hans: Liisebreche lod lysse penge mangel til gaard: Wiig paa Eegne veigne, efter Leintnant Wilhelm Ornings udstædde Transport og ofverdragelse til Comparenten.

Olle Gierdrum, Sogne Præst til Strandebarms gield, hands udstædde bøxsel brev med Revers, af 17 Aug: 1735. til Jon Ols: paa ½ Løb smør, 1 g:skind i Gaard: Hougen, blev lest.

Oluf Borneman, Biskop over Bergens Stift, hands udgivene bøxsel brev med Revers, af 5 Julj 1736. til Niels Iversen paa 1 ½ Sp: smør, ¼ huud udj Gaard: Syssen, blev lest.

Skifte brevet af 20 Junj 1736 efter Sal: Hans Lars; blev lest, og derudj befund: Jordegoeds udj gaard: Schaar 3 Spand med bøxsel og herlighed, som er udlagt til Arvingerne, Neml: Encken Elsebe Siurs datter 1 ½ Sp:, Christi Hands datter 13 ½ mrk: og Katle Hans datter 13 ½ mrk: med bøxsel og herlighed enhver efter andeel.

Lensmanden Anders Hans: Liissebreche paa Welærværdige Hr: Hans Høgs veigne fremstoed for Rætten og var begierende efter forrige tiltalle sagen i Rætte Contra Olle Aamuns:

Warberg, siden hands Contrapart ej haver efter Olle Tveto for Rætten nest afvigte Som/m/erting giorde løfte, indfundet sig, Sagen udj mindelighed at afgiøre.
den indstevnte Olle Aamuns: Warberg blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne.
Citant:[s] Fuldmægtig var begierende Dom udj Sagen for sin fordring efter indgivende Reigning af 20 Julj 1736, og paastoed at nyde processens omkostning skadisløs.
Udj den/n/e Sag er saaledes for Ræt Kiendt, Dømt og

Afsagt.

Acten udviisser at den indstevnte Olle Aamuns: Warberg er Lovl: Kaldet Dom at liide til at betale Citanten Resterende Landskyld med 9 Rd:r, dernest er Olle Aamuns: tvende gange af Rætten bleven paaLagt Laugdag, som Acten udviisser, at sam/m/e forrelæggelser vidnesfast er ham Lovl: forkyndt, og endelig er Sagen tredie gang forflødt efter Olle Tveto[s] forlangende paa Olle Aamuns:[s] veigne, for Sagen udj mindelighed at afgiøre, mens Olle Aamuns: sam/m/e ej har efterkom/m/et, saa Kiendes for Rætt. At Olle Aamuns: Warberg bør betale Citant:[s] Reigning af 20 Julj 1736 (med 9 Rd:r,)

1736: 202b

1736.

Sambt Processens omkostning med 2 Rd:r 3 mrk: inden 15ten dage efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Fogden Hejberg var begierende efter forrige tiltalle til Olle Baars: Spaanem og Olle Magnus: øfre Leqve sagen udj Rætten,
de indstevnte blev trende gange paaRaabt, mens møtte ingen.
Fogden var begierende at de indstevnte endnu maatte nyde forrelæggelse.

Afsagt

Den indstevnte Olle Baars: Spaanem og Olle Magnus: øfre Leqve paalæggis til næste Ting her for Rætten at møde til Sagen at Svare. Da enhver skall vederfahris hvis Rætt er.

Udj den Sag imel: Christopher Aamuns: Ødven Contra Hal Ivers: Wiignæs er saaleedes

Kiendt og Afsagt.

Det er ved nøye eftersiun befunden at de af Parterne i Rætten fremlagde Reigninger er saa Confuus indRættet at mand der af ej Kand erfahre hvad en hvers Debit eller Credit skal blive, langt mindre der over kand giøris nogen Leqvidation, saa Kiendis for Rætt. at parterne haver at indgive Een oplyslig Reigning med Debit og Credit imod hinanden, saa at der af Kand straxsen Erfahris hvad den {h} Eene hos den anden haver tilgoede, og hvad en hver Kand have at mangle udj sin Contra parts Reigning, haver de {ved et} beviislig{t} og omstændig for Rætten at Demonstrere, da der efter endelig Dom udj Sagen skall Afsiges.

Christopher Aamuns: Ødven fremstoed for Rætten, begierede sin Sag Contra Hall Ivers: Wiignæs forretaget til Endelig Afgiørelse.
den indstevnte Hall Ivers: fremstoed for Rætten og leverede i Rætten en Siun og Gransknings forRætning passeret paa Gaard: Wiignæs d: 1 Octbr: nest afvigte, er ord for andet, Saa lydende.
Citanten Christopher Ødven lod tilføre det hand paastoed Dom, og at Hal Ivers: maatte blive vedbørlig straffet for uLovl: Hugst, med at fravige gaarden og betale ham, Citant:, Processens omkostning.
Comparent: Hall Ivers: tilbød sig at betale den skade{n} hand paa skouen haver forøvet.

1736: 203

1736.

J det øfrige formodede at blive ved sit brug som en fattig Mand der haver mange smaa børn.
Christopher Ødven Refererede sig til sit forhen i Sagen indførte, og paastoed dom.
Udj den/n/e Sag er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af Citanten Christopher Aamuns: Ødven med fiire Vidner bleven beviist at der udj hands Eiende og tilhørende gaard Wiignæs fuhre skoug er hugget unge fuhre, en stoer andeel, og lagt udj bøegierdet: det er og med sam/m/e Vidner beviist at der findes til bem:te Gaard Wiignæs, som beboes og bruges af Leilendingen Hall Ivers: Wiignæs, older skoug som kand bruges til bøe gierde. Dernæst er det af Leilendingen Hall Iversen Wiignæs selv beviist med en Siun og Gransknings forRætning, passeret paa Gaarden Wiignæs d: 1 Octbr: 1736, at der var afhuggen og lagt udj bøegierdet 226 unge fuhre, som der værrende Laug Rætt haver Wurderet for 3 Rd:r saaleedes som de stoede paa Roeden, i det øfrige forklarer De udj sam/m/e Siun og Gransknings forRætning at bem:te unge fuhre, well kunde have Eendell af dem værret meere hvert!! (værd) og nyttet til andet brug om de hafde blevet staaende. Viidere tilstaar bemelte Hall Ivers: udj den Alligerede Siun og Gransknings forRætning, at de unge {fuhre} og unyttige fuhre /: som hand kalder dem :/ er hugget til Gaardens brug, og udj slutningen af bem:te forRætning siger h/an/d at den største deel af disse unge fuhre er hugget af hands børn, ham uafvidende. hvilcket icke kand befrie ham for Citant:[s] tiltalle, siden h/an/d, Hall Ivers:, er pligtig i saa fald at svare til den skade som hands børn og tienere haver øvet. og her for Rætten siger h/an/d, Hall Ivers:, {at} som acten udvisser, at vill betale den skade h/an/d paa skouen haver forøvet, saa at den/n/e skou hugst af unge fuhre er omstændelig og fuldkom/m/eligen beviist. De af Citant: Christopher Aamuns: Ødven udj Rætten fremlagde Copie

1736: 203b

bøxsel breve af Leilendingen Hall Ivers: underskreven, {siger} den første af 7 Martj 1722, siger, at Hall Ivers: maa skouen ej til upligt {for}hugge, og ej meere derudj hugge, end som til sin halve Landskyld Aarlig, eller og at nyde hos sin Jorddrot afkortning udi Landskylden, og til huussenis fornødene Reperation hvis der til behøvis, dog med Citantens som Jorddrott vidskab og villie, den anden, af 27 Martj Ao: 1730, siger at Hall Ivers: maa skougen icke til upligt forhugge eller hugge lade, og aldeeles intet af fuhre Træer maa hugge til sig, eller give nogen forlov der til, saa at hvis til huussernis Reperation kand fornødiges af fuhre Tøm/m/er maa og icke uden Jorddrottens forrevidende og udvisning af Hall Ivers: blive huggen, og hvis Leilendingen Hall Ivers: det {Ringeste} allerRingeste i andre maader hugger, da at skall Kitere!! (qvitere) jorden uden videre Lov og Dom. Saa Kiendes for Rætt, følgelig Kongl: Allernaadigste Lov og Forordninger, bør Leilendingen Hall Ivers: Wiigenæs at have forbrudt sin Første Fæste til sin Jorddrott Christopher Aamuns: Ødven, og her efter aldeeles icke at befatte sig med gaarden Wiignæs førren h/an/d den paa ny af sin Jorddrott haver Fæstet. Saa bør og Hall Ivers: {efter} at betale sin Jorddrott de unge huggene Fuhre efter Wurdering\ens/ ForRætning af 1 Octbr: 1736 med 3 Rd:r, sambt den/n/e processis omkaastning med 2 Rd:r 3 mrk: og efter Lovens 1 B: 22 C: 17 art: bør Hall Ivers: at bøde til sin Jorddrott 3 lod sølv, alt af Hall Ivers: Wiignæs at efterkom/m/e inden 15 dagge efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Sogne Præsten Hr: Worm fremstoed for Rætten og var begierende efter forrige tiltalle til Olle Torgiersen Schaar, Sagen i Rætte.

den indstevnte Olle Torgiersen Schaar fremstoed for Rætten, og Replicerede at h/an/d veste sig ingen Sag skyldig, mens om Præsten behagede at paaførre ham nogen sag, maatte hand beviisse den.

1736: 204

1736.

Sogne Præsten lod tilførre, at Olle Torgiers: forhen udj de for Rætten afhørte Vidner\s overværelse/ haver tilstaaet groveligen at have forseet sig imod Guds og Kongens Lov, hvorforre h/an/d vilde give 2 Rd: til de Fattige og 2 Rd:r til Sogne Præsten for hands hafde umage, og alleene at kom/m/e udj Skrifte Stollen.

Comparenten Olle Torgiers: Replicerede at h/an/d alldeelis icke veste Sig skyldig udj nogen Sag, mens hvad de ord er anbelangende hand skall have talt til Præsten udj Vidners paahør, det haver hand talt for at kom/m/e udj Eenighed med sin Sogne Præst, at h/an/d med Præsten kunde leve udj {Een} Kierlig forEening. viste Præsten ellers noget mod ham, for!! (faar?) h/an/d at beviisse det.

Sogne Præsten kundgiorde at h/an/d ved en Continuations stevning til dette Ting haver indstevnet fleere Vidner, og til sam/m/e at anhørre er Olle Torgiers: til Vedermælle indstævnet, neml: Comparent:[s] Huustrue Ragnilde Ellevs datter Skaar, at vidne hvad hindes Mand har Talt om Altergangen siden hindes Mand blev afsatt fra Sacramentet, ligeleedes Barbra, som Tiener hos Hans Johans:, Lars Fænne, Torbor Torbiørnsdatter Giøddre, {og} Arne Mons: WasEnde, {og} Gurri Stephens datter Fænne, og Siri Christophers datter Spilde.

Comparent: Olle Torgiers: protæsterede imod disse Vidners førrelse, siden hand icke er stevnet sam/m/e at anhørre.

Stevne Vidnerne Sams: Niels: Hamre og Lars Lars: øfre Dahle fremstoed for Rætten og Eedfæstede Stevning[en] at være Olle Torgiers: Lovl: forkyndt til at anhørre de Vidner som Sogne Præsten vilde førre.

Af de indstevnte Vidner møtte ej andre for Rætten end som Barbara og Siri Christophers datter.

Ellers forklarede Sogne Præsten at de tvende Vidner Lars Fænne og Gurri Stephens datter Fænne icke hørre under dette Tinglaug, mens under Wosse Tinglau, Norhordlens Fogderie.

1736: 204b

1736.

Comparenten Olle Torgiers: Schaar protæsterede imod disse af Sogne Præsten indstevnte Vidner ej at maatte førris forinden Sogne Præsten gav ham Sag, hvad h/an/d hafde giort, hvor over de skulde vidne.

Sogne Præsten Replicerede, at hand viste icke Rættere end at h/an/d haver givet Olle Torgiers; Sag ved sine Stevnemaaler, hvorforre h/an/d paastoed Dom til Vidners førrelse.

Comparenten paastoed Dom hvad heller Vidnerne maa førris eller icke uden given Sag.

Afsagt.

Sogne Præsten, Welærværdige Hr: Bertel Worm, haver beviist Lovl: at have ladet Kalde Olle Torgiers: Skaar her for Rætten, fordj h/an/d skall have været paa Woss til et Brøllup paa Gaard: {Schaar} Færre paa en Løverdag, og kom der \fra/ Søndags Morgenen, og derpaa tog sin huustrue med sig at vilde gaa need til Kircken og blive efter Absolutionen betiendt med det Høyværdige Alterens Sacramente, hvorleedes h/an/d, Olle Torgiers:, var Constitueret. mens Sogne Præsten forklarer icke udj sit indførte Stevnemaal om Olle Torgiers: kom til Kircken sam/m/e dag og blev Absolveret og antaget til det Høyværdige Alterens Sacramente, ej heller hvorleedes Olle Torgiers: var Constitueret, Paa det Rætten derefter kunde viide, Vidnerne Lovl: at Examinere, Saa Kiendes for Rætt at Sogne Præsten Hr: Worm haver Lovl:

at give Comparenten Olle Torgiers: Sag, hvorleedes h/an/d var Constitueret den dag h/an/d vilde gaa til Sacramentet.
forinden Vidnerne til Eed kand Accepteris {og Antag}, Sagen blev ind: Rætten afgiort og givet Almisse til de Fattige 2 Rd:r.

Lensmanden var begierende efter forrige Stevnemaall paa Justitziens veigne Sagen i Rætte Contra Joen Ols: Houen,
den indstevnte Joen Ols: Houen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller Svend Torgiers: Houen, som til Vedermælle er indstevnet, men paa hands veigne møtte hands Hustrue Jorandt Jørgens datter, som forklarede at hindes

1736: 205

1736.

Mand var syg og sengeligende.
Stevne Vidnerne Sams: Nielsen Hambre og Lars Lars: med Eed afhiemlede Lovl: at have forkyndt den af Rætten Joen Olsen Houen givene Laugdag. saa og Lovl: indstevnet Vidnet Britte Troens datter.
den indstevnte Britte Troens datter blev paaRaabt, mens møtte icke.
Citanten var begierende at Britte Tronsdatter maatte nyde forrelæggelse under falsmaall at møde, i det øfrige at Sagen maatte blive forflødt.

Afsagt.

Sagen forfløttis indtil Næste Ting, og bliver Vidnet Britte Trons datter paalagt her for Rætten at møde, sit Vidne at bære, under Lovens straff.

Christopher Aamuns: Ødven fremstoed for Rætten og var begierende efter forrige tiltalle til Hall Ivers: Wiignæs Sagen i Rætte.
den indstevnte Hall Ivers: møtte for Rætten og Replicerede inu som forhen, at h/an/d gierne vilde betale, mens Kunde icke førren h/an/d bekom de papiirer, documenter og Landskylde bøgger som h/an/d forhen udj den mellem dem saa lang svæbende Leqvidations Sag bekom Endelig Dom, hvorforre h/an/d begierede at den/n/e Sag saalenge maatte hviile.
Citant: svarede at h/an/d var fornøyet der med.

Afsagt

Den/n/e Sag beRoer og hviiler saa lenge indtil Den imel: Citanten og Comparent: svæbende Leqvidations Sag ved endelig Dom vorder afgiort, paa det at Comparenten efter Citant:[s] samtycke kand erlange de udj forrige Sag indlagde Documenter til sin sags Tarv og forsvar.

Anfind Torbiørnsen Leqve efter forrige tiltalle til Christopher Aamunds: Ødven fremstoed for Rætten og tilstoed at h/an/d sagen gandske frafaldt.

Wiching Davidsen Grove efter forrige tiltalle til Niels {Torgiers:} Torgrims: Hielmevold, fremstoed for Rætten og begierede Sagen forflødt indtil neste Ting, som blev bevilget.

Christopher Aamunds: Ødven fremstoed for Rætten og kundgiorde at h/an/d til dette Ting, tiid og stæd ved Muntl: Stevning vidnesfast haver ladet stevne Andfind Torbiørns: Leqve, Dom at lide saavel for Processens omkostning, som fordj hand haver obnet

1736: 205b

1736.

Gulvet \under sin stoel/ udj Ulvigs Kircke og needsat et af hands bortdøde børn \under 5 Aar/, Citanten som Kircke Eiere uafvidende og uden hands tilladelse.

den indstevnte Anfind Torbiørns: Leqve blev trende gange paaraabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne.
Stevne Vidnerne Anders Lione og Lars Hagestad med Eed afhiemlede Stevningen at være Anfind Torbiørns: Lovl: forkyndt for hands boepæll udj hands Eget paahør.
Citant: var begierende at Anfind Torbiørns: Leqve maatte forrelæggis Laudag indtil neste Ting.

Afsagt.

Den indstevnte Anfind Torbiørns: Leqve paalæggis her for Rætten at møde til Sagen at svare til Neste Ting, da enhver skall vederfahris vad!! (hvad) Ræt er.

Arne Christians: Legre fremstoed for Rætten og kundgiorde at h/an/d med Muntl: Stevning til dette Ting, tiid og stæd Lovl: haver ladet stevne Hellie Aamuns: Legre vidnesfast Dom at undgielde fordj h/an/d skall have beskyldt Citanten for at vilde opbrænde gaarden Legre, og at h/an/d var Een Skielm, saa og at h/an/d, Hellie Aamuns:, skall have slaget Citanten, hvor til alt er indstevnet til Vidner Aamund Lars: Præstegaard og Gun/n/er Tom/m/es: Wiig, hvilcke Citanten begierede Eedelig Afhørte.
den indstevnte Hellie Aamuns: Legre blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne.
Stevne Vidnerne Olle Asbiørns: Tveto og Niels Joens: med Eed afhiemlede Lovl: at have forkyndt den/n/e Mundtl: Stevning for Hellie Aamuns:[s] boepæll udj hands Koenes paahør.
for Rætten fremstoed Christopher Aamuns: Ødven paa sin Broder Hellie Aamuns: Legre[s] veigne og Protestærede imod disse Vidners førrelse, siden Sagen sigter efter Stevnemaallet hands broders ære, og som h/an/d haver Lovl: forfald, hvilcket til Neste Ting skall blive beviislig giort, saa paastaar h/an/d Sagen forflødt indtil den tiid, for selv at være overværende Vidnerne at Examinere.
Fogden lod tilførre, at som af den/n/e Sag flyder Hans Maj:ts Sigt, saa Reserverede h/an/d sig belejlig tiid sin paastand at fremførre.
Citant: paastoed Vidnerne Eedelig Afhørte, der

1736: 206

1736.

Om h/an/d begierede Rættens bifald.

Afsagt

Siden {icke} \ingen/ er bekiendt {H \giorde/} den indstevnte Hellie Aamunds: Legre[s] Lovl: forfald, saa bliver Sagen forflødt indtil neste Ting, til sam/m/e tiid forrelæggis Hellie Aamunds: Legre her for Rætten at møde til Sagen at svare, da Vidnerne skall blive Eedelig Afhørte.

Bertel Worm, Sogne Præst til Gravens Præste gield, hands udstædde bøxsel brev med Revers, af 24 Octbr: 1736. til Mons Torbiørnsen paa ½ Løb 6 mrk: smør udj Gaard: Giødre, blev lest.

Som det var seendt ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 27 Octbr: blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Tron Housnæs og Mickel Ols: Holven, derris udgivene skiøde af 26de Octbr: 1736. til Lars Johan/n/es: paa 9 mrk: smør Lanskyld uden bøxsel i Gaarden Holven, blev læst.
Mickel Ols: Holven og Abbelone Gunders datter, derris udgivene skiøde af 26 Octbr: 1736. til Hellie Hovers: Holven paa 9 mrk: smør uden bøxsel i gaarden Holven, blev lest.

Peder Saaqvitne, Endre Lars: øfre Følckedahl, og Joen Bræche, derris udgivene skiøde af 26 Octbr: 1736. til David Størkaars: paa ½ Løb smør med bøxsel og herlighed i gaarden Moe, blev lest.

Fogden fremstoed for Rætten og var begierende Sag[en] i Rætte imod de tvende Delenqventer, Naufnl: Olle Peders: {Holven} Osse og Synneve Nae datter, som blev for Rætten fremstillet, med derris beskickede forsvar.

Fogden fremstillede for Rætten Olle Baarsen Spaanem og Poul Siurs: ibd: som haver været med Delinqventen Olle Perders:!! Osse, efter at h/an/d var kom/m/en udj Arrest, paa Osse støllen for at søgge det af Delinqventen Olle Peders: bortlagde døde Foster, derris forklaring om sam/m/e her inden Rætten at aflægge Eedelig, hvorpaa de bægge {under} \efter/ Eeds aflæggelse forklarede, at de omtrændt 14 dagge efter at Delinqventen Olle Peders: var bleven Arresteret, bleve de befahlede af Lensmanden at tage Delinqventen med {sig} Dem op paa Osse støllen, for der at eftersøgge det af Delinqventen bortlagde \døde/ Foster, hvor de og straxsen med Delinqventen gick op, og der tillige med Delinqventen en gan(ske) dag søgte efter sam/m/e Foster, mens kunde icke finde det sted igien hvor Delinqventen sam/m/e Foster hafde henlagt.

Sogne Præsten formanede Delinqventerne, om de inu!! (endnu) hafde noget som laa paa derris samvittighed, <at Barnet skulle føddes i dølsmaal>, de da for Rætten vilde bekiende det, hvor til de bægge svarede, at de hafde ej viidere at udsige end som forhen af dem for Rætten er bekiendt giort, \og ellers tilstoed at det var begge derris villie/, paa hvilcken bekiendelse de gierne vilde gaa til Døden.

1736: 206b

1736.

Fogden lod tilførre, at som Delinqventerne Olle Peders: Osse og Synneve Nae datter her for Rætten utvungen har bekiendt og tilstaaet at de haver avlet et barn sam/m/en, altskiøndt hun er hands Huustrues Kiødelige Søster, hvilcket er stridende imod Lovens pag: 537. Delinqventinden disuden haver bekiendt og tilstaaet, at hun icke allene haver født sit barn i dølsmaal, men end og at det hafde liv efter at det var født til verden, saa hun virckelig kand ansees for barnets Mordere, og de bægge haver tilstaaet at det var derris villie at barnet skulle føddis i dølsmaal, saa h/an/d icke meere end hun derudj kand undskyldes, saa satte h/an/d i Rætte over dem bægge efter Lovens 6 B: 13 C: 14 art: samt forregaaende 6 C: 7 og 8 art: og derpaa var Dom ofver Dem begierende.

Udj den/n/e Sag er saaleedes af os for Rætt Kiendt, Dømbt og

AfSagt.

Delinqventen Olle Peders: Osse haver Selv her for Rætten ustocket og ublocket bekiendt og tilstaaet at have besvangret sin Huustrues Søster Synneve Nae datter, og strax efter at hun var bleven forløst, hvor hun laa paa Osse støel ude paa marcken, kom hand til hinde, og fandt barnet at være dødt, hvilcket døde foster h/an/d paa marcken under Een steen haver henlagt, saa det igien ej kand findes, efter de udj acten anførte Vidners Eedelige forklaring, Saa haver og Delinqvent: Olle Peders: tilstaaet at hand nogen tiid derefter var udj de tancker at dræbe sig selv med Een Kniv: Delinqventinden Synneve Nae datter haver ilige maader ustocket og ublocket her for Rætten bekiendt og tilstaaet at have bedrevet hor med hindes Søsters Mand Olle Peders: og med ham Avlet et piggebarn, som hafde liv da det kom til verden, mens strax efter, da hindes Svoger kom til hinde, var barnet dødt, hvilcket h/an/d dagen efter bort lagde paa marcken under en steen, ellers tilstaaet, at da hun fick ont til at fødde, da var hun hiem/m/e ved gaard:, og saa gick hun op paa støllen, og \der/ udj marcken gandske allene fødde sit Foster til verden, ellers udviisser acten at {de} begge disse Delinqventer haver tilstaaet, at det var bægge derris villie

at Barnet skulle føddis i dølsmaal. Saa Kiendes for Rætt efter {Lovens 6 B: 13 Capit:} Mosse 3 B: 18 og 20 Cap:, Lovens 6 B: 13 C: 14 art:, 3 B: 18 C: 9 ar: p: 537, og 6 B: 6 C: 7 og 8 art: bør Olle Peders: Osse og Synneve Nae datter at halshugges, og {Hov} bægge derris Hoveder at sættis hver paa Sin Stage, og derris Legemer at {begravis i jorden} Kastis i jorden ved stagen eller Rætter stædet.

Fogden Andreas Hejberg fremstoed for Rætten og kundgiorde at h/an/d til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast haver ladet, paa Justitciens veigne, Stevne og her for Rætten indkalde Arne Monsen øfre WasEnden, Dom at liide fordj h/an/d tvert imod forbud udj hands Maj:ts Høye Naufn, og tvert imod Allerhøystbem:te Hans Maj:ts hannem forkyndte Reschript af 18 Nobr: 1735, udj hvilcket følge forbudet skeede, har holt øll og brendeviins Kroe paa Platsen øfre WasEnden.
den indstevnte Arne Mons: blev trende gange paaRaabt, mens møtte icke, ej heller nogen paa hands veigne.
Stevne Vidnerne Lars Lars: og Samson Niels: Hamre med Eed og opragte fingre vidnede, med Muntl: Stevning Lovl: at have stevnet Arne Mons: for hands boepæll udj Eeget paahør.
Fogden lagde i Rætten et fra Rætten d: 23 Julj 1736 Erværvet Tingsvidne, hvor med h/an/d beviisser baade forbudet og Arne Mons:[s] grove formastelse, mens som h/an/d den/n/e sinde icke møder, saa paastoed Fogden Laugdag for han/n/em indtil neste Ting. det udj Rætten fremlagde Tingsvidne er ord for andet saa lydende.

Afsagt

Arne Mons: øfre VasEnden {forrelæ} paalæggis her for Rætten at møde til Næste Ting til Sagen at svare.

Aslack Windahl fremviiste for Rætten fællen af en gaml: biørn som var nylig skudt paa Gaard: Welke grund.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvandl: Tings Vidner og dette Aars Skatte Restanser, som ej nogen var der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, som Rætten ej saa at kunde nægte ham.

Dernæst blev opnæfnet de Laug Rættismænd som Rætten Ao: 1737 skall betiene, som er Torben Dahle, Asbiørn Espeland, Siur Lione, Mickel ibdm:, Morten Warberg, Tormoe Sæbøe, Siur Hielmoe og Lasse Røysse.

Efter trende gange udRaabelse befantes ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten for dette skibbr: den/n/e sinde blev ophævet.

Den 29 Octbr: blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaard: Wiig for Jondahl skibbr:**, og blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl:

Berge Brattebe!! (Brattebø), Od ibd:, Joen underHougen, Olle Præstegaard, Ludvig Hvidesteen, Jackob Eicken, Jackob Backe og Olle Svaasand, ofverværende Fogden Andreas Hejberg, Lensmanden Johannes Wiig og den Meenige Almue som Tinget søgte, er passeret.

Angaaende Korn Tiiendes oppebørsel blev inden Rætten imel: Fogden og Almuen afgiort, sam/m/e herefter at betale saaleedes som sædvanligt været haver.

Lars Arnesen Eichen udgivene Pante Obligation af 29 Octbr: 1736. til Arne Mickelsen stoer Aas for Capital 87 Rd:r, med forsickring 1 Løb jordegeds udj Gaard: Eichen, til skadesløs afbetalling.
Lars Tvedt, Anders Koltvedt, Peder Lille Fosse, Torsten Holderager og Johannes To(ft?)e, derris udgivene skiøde af 16 Apriil 1736 til Endre Helliesen paa 3 Spand smør med bøxsel og herlighed udj Gaarden Eie, blev lest.

Læst en Oddels Dom afsagt paa Gaarden Eie d: 18 Junij 1736. hvorefter Iver Ivers:[s] {Eie} børn og Arvinger er tilDømbt Oddelen til Gaarden Eie.

Aschout Jackobs: fremstoed for Rætten og kundgiorde at h/an/d med Muntl: warsel vidnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Torckiel Ivers: Eie paa sin Huustrues veigne, Dom at undgielde fordj hun haver talt ubeqvems ord imod Citant:[s] Huustrue,
den indstevnte Torckel Eie møtte for Rætten, hvor parterne bleve forEenede.

Peder Anders: Lille Fosse fremstoed for Rætten og Kundgiorde at h/an/d med Muntl: warsel widnesfast til dette Ting, tiid og stæd haver ladet stevne Siuvort Lars:, Dom at undgielde fordj h/an/d haver beskyldt Citant: at skall have slaget hands broder udj sin svaghed, og der til lagt de ord, at h/an/d, Citant:, skall have giordt det som Een Tyfv og Een skiellem, \og vor!! (hvor) h/an/d fant Citant:, vilde hand lønne ham der forre/. til Vidner udj sagen er indstevnt Aschout Eie, Ludvig Hvidesteen og Jørgen Strøm/m/esteen.
den indstevnte Siuvort Lars: blev paaraabt, paa hands veigne møtte for Rætten Cappellanen til Strandebarms Præstegield, ærværdige Hans Høg, som Replicerede at den indstevnte Siuvort Lars: er udj hands tieneste og udj hands ærende bortsendt, mens om h/an/d er lovl: stevnet veste Comparent: icke.
Stevnevidnerne Joen Borgen og Lars Breche med Eed afhiemlede stevningen at være Siuvort Lars: lovl: forkyndt, da hand holt til hos hands Moder, og det udj hands Eget paahør.
Citant: paastoed Vidnerne Eedelig afhørte til Sagens oplysning, siden de her for Rætten møder. Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet at blive ved Sandhed.
1: Vidne, Aschoutt Jackobs:, boendis paa Eie, gaml: 27 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at Nest afvigte Som/m/er hørte

1736: 208

1736.

Vidnet paa Gaarden Aasse, Siuvort Lars: sige til Peder Anders:, at h/an/d, Peder, hafde taget en mand med sig og fahren hen til Siuvort[s] broder paa hands gaard, og der slaget ham udj hands svaghed, hvilcket Peder Anders: hafde giort som Een tyv og en skielm, og hvor h/an/d, Siuvort, fandt Peder Anders:, skulle h/an/d betale Peder derforre og hevne{t} det.
2: Vidne, Ludvig {Hvidest} Torbiørns:, boendis paa Hvidesteen, gaml: ungefær 50 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.
3: Vidne, Jørgen Tostensen Strøm/m/esteen, tienende paa Eie, gaml: 22 Aar, efter aflagde Eed vidnede som første Vidne.
Citant: paastoed Laugdag for den indstevnte Siuvort Lars:

Afsagt

Siuvort Lars: forrelæggis her for Rætten at møde til Sagen at svare til nest stundende Waar Ting.

Peder Samsons: og Gierdt Bache udgivene skiøde af 14 April 1736 til Lars Ols: Drage paa 3 Spd: smør Landskyld udj gaard: Drage, belv lest.

Joen Qvale, Joen Salemons:, og Magdeli Berges datter udgivene skiøde af 29 Octbr: 1736 til Iver Steengrims: paa 1 Løb 1 pd: 17 1/5 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Guntvedt. blev lest.

Iver Steengrims: udstæde bøxsel brev med Revers, af 29 Octbr: 1736. til Joen Salmons: paa ½ Løb smør udj Gaard: Guntvedt, blev lest.

Hellie Ols: Sæverhage udstædde bøxsel brev med Revers, af 29 Octbr: 1736. til Endre Lars: paa 1 Løb smør udj gaarden Setvedt, blev lest.

Magdeli Berges datter Guntvedt udstæde bøxsel sæddel med Revers, af 29 Octbr: 1736. til Sams: Ols: paa ½ Løb smør udj Gaard: Guntvedt. blev lest.

Christi Johan/n/es datter udstædde bøxsel seddel med Revers, af 29 Octbr: 1736. til Salamon Lars: paa 1 Spd: smør udj Gaard: Fladebøe, blev lest.

Askild Siurs: udstædde bøxselseddel med Revers, af 29 Octbr: 1736. til Tormoe Siurs: paa 1 Spd: smør udj Gaard: Molven, blev lest.

Laug Rættis mænd som Rætten tilkom/m/ende Aar 173{6}7 skall betiene, er Iver Samland, Lars Eichen, unge Olle Backe, Olle Fladebøe, Iver Houge, Joen Qvale, Siur ibdm:, og Salamon Ouestad.

Fogden lod inden Rætten Examinere de Sædvanlige Tingsvidner og dette Aars Skatte Restancer, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa var h/an/d Rættens Attestation begierende, som Rætten ej saa at kunde nægte ham.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vi[l]de gaa i Rætte, hvorforre Rætten den/n/e sinde for dette skibbr: blev ophævet.

Fredag d: 2 9br: blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Bolstad Øren**, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættismænd, Naufnl: Olle Furrenæs, Johan/n/es Tøsøen, Olle Førre, Halvor Østedahl, Knud ibd:, Olle Horviig, Johan/n/es Stamnæs og {Joh} Joen Mugaas, ofverværende

1736: 208b

1736.

Fogden Sig:r Andreas Jessen, Lensmanden Niels Horviig og den Tingsøgende Almue, er passeret saaleedes.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigst Forordning af 7 7br: 1736. anlangende Supplicanter og Concipister med de Suppliqver, som til Collegierne indleveris, sig under straff af 20 Rd:r for Supplicanten og Concipisten, naar den ej af Concipisten er underskreven, samt hvorleedes de skall straffis og Ansees som fordølger sit Stam/m/e Naufn, naar de søger Copulations breve i det Danske Cancellie, for at vies hiem/m/e i huuset. med viidere.

Magister Jørgen Harboe, Sogne Præst til Wosse Præstegield, hands udstæde Caution af 23 Julij 1736. til Hans Maj:ts for Tolforvalter Floer udj Bergen paa d: Sum/m/a 1000 Rd:r for de Aarringer 1735. 1736 og 1737. [b]lev lest.

Oluf Torgers: udgivene Pante Obligation af 10 Octbr: 1736 til Warner Hossevinchel paa Capital 21 Rd:r, imod det underpant af 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Rørbache, blev lest.

Johan/n/es Johan/n/s: udgivene bøxsel brev med Revers, af 23 Martj 1736. til Knud Bastes: paa ½ Løb smør udj Gaard: Dyrvigen, blev lest.

Jackob Johan/n/es: Styve udgivene skiøde af 2 9br: 1736 til To\r/ckel Jackobs: paa 12 mrk: smør uden bøxsel i Gaarden Styve, blev lest.

Olle Wiko, Olle Styve, Niels Hyllieraas, Størck Væte og Lars Opheim, derris udgivene skiøde af 2 9br: 1736. til Peder Torbiørns: paa 18 mrk: smør i Gaar: Schorve, bl: læst.

Knud Ols: Giernæs fremstoed for Rætten og kundgiorde sin pængemangel paa sine børns veigne som Rætte og sande Oddels baarne til en halv Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaarden Mogaas, sambt overbøxsel til heele gaard: og Endelig var beskrev: hvis passeret {er} er.

Olle Peders: Aarhuuss udgivene skiøde af 2 9br: 1736. til Gullich Knuds: paa 3 Sp: smør med bøxsel og herlighed udj Gaard: Aarhuus, blev lest.

Fogden lod inden Rætten oplæsse og Examinere dette Aars Skatte Restance, og de sædvanl: Tingsvidner, som ingen var der hafde noget imod sam/m/e at sige, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilkom/m/ende Aar 1737 skall betiene, er, Haldor Horvej, Niels ibd:, Brynild ibd:, Olle Runtzeberg, Aad Brunberg, Knud Mestad, Johan/n/es Hermundsdahl og Gullak Biørndahl.

Niels Maans: Waage udgivene bøxsel brev med Revers, af 31 Martj 1736. til Siur Lars: paa 18 mrk: smør udj gaard: Schorven, blev lest.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten for dette Tinglaug den/n/e sinde blev ophævet.

Løverdagen d: 3 9br: blev Rætten betiendt paa Aastædet Gaarden Kolle, beliggende i Wosse Præste gield, Norhorlens Fogderie, Dyrvedahls Otting og Wangens Kircke Sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Peder Seim, Knud Dagestad, Ellef Flage, Peder Biørche, Andreas lit!! Seim og Erick Gierme, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde, som Laug Rætten haver tilsagt paa forlangende af Magister Jørgen Harboe, Sogne Præst til Wosse Præstegield, og er den/n/e gaard Kolle allernaadigst

Benificeret, og opsidderen her paa Gaarden, Niels Gullicksen Kolle.

for Rætten fremstoed bem:te opsiddere og leilending Niels Gullicksen og kundgiorde at h/an/d her til Aastædet vidnesfast Lovl: haver ladet stevne Knud Errevigen, Ellef Lurren og Knud Knudsen /: hvilcken sidste ej møder {:/} formeedelst paakom/m/ende Svaghed :/ derris Eedelige Vidne at aflægge om den skoughugst Kolle opsiddere haver haft udj den imel: Kolle

og Gietle omtvistede skouge Teig, som af Laugmanden er bleven Kolle fra og Gietle til Dømt, til et Louvskicket Tingsvidnes erværvelse, og til Vedermælle har hand, Citant:, indstevnet opsidderen paa Gietle, neml: Encken Barbra Helliedatter og hindes Søn Hellie Olsen Gietle,

paa disse tvende Gietle opsiddere[s] veigne møtte for Rætten Enckens \Laugværge/ {broder} Siur Lars: Hæve, som {ved} tillige er en Svigerbroder til Enckens Søn Hellie Olsen, vedtog udj Rætten for dem at svare, og ellers tilstoed at de vare Lovl: stevnet til Vidner at anhøre, hvilcket h/an/d og var fornøyet med sam/m/e at anhørre.

Citant: var begierende at de tvende Vidner, som her for Rætten møder, maatte blive afhørte, og efter at de haver giort anviisning paa hvis de haver vidnet om, da sam/m/e derris forklaring og anviisning at beedige. Eedens forklaring blev Vidnerne Knud Errevigen og Ellef Lurren forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

{1: Vidne, Knud Olsen, huusmand paa Errevigen, gaml: 67 Aar}

Comparent: Siur Lars: Hæve paa de til Vedermælle indstevnte, fremlagde et indlæg af 2 9br: 1736. som er ord for andet saalydende.

Citant: Replicerede, {at} til dette af Siur Hæve i Rætten lagde indlæg, maatte h/an/d svare, at h/an/d har givet fuldkom/m/en {Siur} Sag \nock,/ som nu er for den Høy Kongl: Ober hoff Rætt indstevnet, hvilcket og Siur Hæve udj sit indgivene indlæg selv tilstaar, og agter h/an/d, Citant:, ej fleere Sager imod Gietle at Reise, mens alleene har stevnet til Vidners anhørelse om den Skou hugst Kolle udj saa mange Aar har haft udj den omtvistede Skouge Teig, til et Tingsvidnes erlangelse, og som Siur Hæve her for Rætten har vedtaget Lovl: at være Stevnet, saa paastaar h/an/d, Citant:, at faa sine Vidner afhørte;

Stevne Vidnerne Knud Ols: Steene og Lars Gullichsen Opheim med Eed og opragte fingre {af} bekræftede Lovl: at have stevnet Barbra Hellie datter og hindes Søn Hellie Olsen for derris boepæll paa Gaarden Gietle udj Barbra Hellie datter[s] Eeget paahør, som lovede at sige sin Søn det, siden hand ej var hiem/m/e, og det til at anhøre Vidner angaaende den skoug hugst som Kolle haver haft udj den omtvistede skoue teig, til et Tingsvidnes erholdelse.

Comparent: Siur Hæve Refererede sig til sit indlæg, og begierede Rættens Kiendelse.

Citant: paastoed Vidnerne afhørte, og tilbød sig med Eed at bekræfte det h/an/d forhen ej har været vidende om, at de indstevnte Vidner kunde forklare om den

1736: 209b

1736.

Skoug hugst som Kolle udj saa mange Aar har haft udj den omtvistede Skouge teig, førren hands Procurator udj Christiania, som førrer Sagen for den Kongl: Ober hoff Rætt, skrev om sam/m/e beviislig at giøre.

Rætten Eragtede

Følgelig Lovens 1 B: 13 C: 28 art: paalæggis Citant: Niels Gullichsen Kolle, sin Eed at aflægge, det h/an/d forhen {… …}, mens Sagen stoed for {Ober} \under/Rætten, ej var vidende at disse Vidner kunde forklare om den skou hugst Kolle haver haft udj den omtvistede {Sag} skoue teig.

Citant: Niels Gullichsen fremstoed for Rætten og med Eed og opragte fingre beEdigede, det h/an/d ej veste eller Erindrede, at \det kunde tiene til hands Sags tarv det/ disse Vidner kunde forklare om den skou hugst Kolle gaard udj saa mange Aar haft {og} haver, førren Sagen for den Høy Kongl: Ober hoff Rætt var indstevnet, da h/an/d efter Procuratorens paamindelse førsten ihukom og Søgte disse Vidner; Ellers Replicerede at hand nu haver faaet underRættning om mange Vidner som kand vidne om hævd paa skoug hugst udj den omtvistede Skouge teig, mens som sam/m/e fra Prima instancia ej har været indkaldet, har h/an/d ej trøstet sig til at stevne fleere Vidner, end som disse tre, som forhen for underRætten og LaugtingsRætten, paa Aastædet har aflagt derris Vidne om merckerne imel: Kolle og Gietle, endel: ervartede Rættens Kiendelse til sine Vidners førrelse.

Interlocutorium.

Det er af Citant: Niels Gullicksen med tvende Vidner bleven beviist at Barbra Hellie datter og Hellie Olsen Gietle er Lovl: stevnet her til Aastædet, Vidner at anhørre, angaaende {Skou hugst} hævd paa Skou hugst udj den imel: Kolle og Gietle omtvistede skouge teig: og endelig haver Citant: efterlevet Lovens 1 B: 13 C: 28 ar: Saa Kiendis for Rætt, at Citant: bør tillades sine Vidner at føre, \og/

{1: Vidne,} som det er hellig Aften, og de almindel: Høste Tinge er beram/m/et at begyndes førstkom/m/ende Mandag, saa {udsætt} ophævis Rætten indtil d: 6 9br: førstkom/m/ende, da parterne og Vidnerne haver her paa Aastædet at møde.

Mandagen d: 5 Nob: blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Wangen paa Woss**, med efterskrevene Edsorene Laug Rættismænd, Naufnl: Elleff Flage, Johan/n/es Opheim, Knud Hæfte, Holgier Ullestad, Olle Sundve, Stephen Melve, Knud Knuds: og Tosten Færrø, ofverværende Fogden Andreas Jesen, Lensmanden Wiching Tvilde og den Tingsøgende Almue,

hvorda først blev allerunderdanigst publiceret, Kongl: allernaadigste Forordning, som findes Exstraheret paa fol: 208, dernæst

oplæst Magist: Jørgen Harboe udstæde Caution for Toldforvalter Flor, som findes Exstr: paa fol: 208.

1736: 210

1736:

Kari Micheldatter Schielde udgivene vilkorbrev af 1 Septbr: 1736 til Anne Østensdatter Schielde, blev lest.

Læst skifte brevet af 12 Maj 1736, efter Sal: Siur Monsen, hvorudj befantes Jordegoeds udj gaard: Wekke 2 pd: 23 mrk: smør med bøxsel og herlighed, som er udlagt til Guro Mons datter 1 pd: Erich Børche 16 mrk: Torbiør Joens datter 16 mrk: An/n/e Siurs datter 5 mrk: Gudve Siurs datter 5 mrk: Giertrud Siurs datter 5 mrk: en hver nyder bøxsel og herlighed efter sin andeel og part.

Niels Lønne udgivene skiøde af 5 Nobr: 1736 til Tollef Ols: paa 3 Sp: 3 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Sausjord, blev lest.

Peder Lars: nedre Spilde udgivene skiøde af 5 Nobr: 1736, til Omund Anfins: paa 5 pd: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Giære, blev lest.

Anders Brynilds: udgivene skiøde af 31 Aug: 1736. til Lars Gullichs: paa 1 ½ Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaard: øfre Kløve, blev lest.

Karj Mickels datter udgivene skiøde af 5 Nobr: 1736. til Torsten Niels: paa 1 Løb smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Schielde, blev lest.

Hans Mejer, Sogne Præst til Mangers Præstegield, udgivene bøxsel brev med Revers, af 12 Octbr: 1736. til Peder Bottels: paa 2 pd: 6 mrk: smør og 3 mrk: Ost udj den Gaard Een beliggende, blev lest.

Fogden blev ved at oppebære Skatterne, hvorforre Rætten for i dag blev ophævet.

Tirsdagen d: 6 Nobr: blev Rætten atter betiendt paa Gaard: Kolle med foranførte Laug Rætt,

for Rætten møtte Citant: Niels Gullichsen, Encken Barbra Hellie datters Lauværge Siur Lars: Hæve, som tillige er Hellie Ols: Gietle[s] Svoger, og Erklærede paa derris veigne her for Rætten at svare.

saa møtte og de indstevnte Vidner Knud Errevigen, Ellef Lurren og Knud Knuds:

Citant: paastoed at Vidnerne maatte blive Eedelig afhørte efter hands stevnemaal og den anviisning de i dag paa veien her op til gaard: haver giort paa den skoug hugst Kolle opsiddere haver haft udj den imel: Kolle og Gietle omtvistede skouge Teig. Vidnerne bleve paa nye af Rætten Erindret om Eedens betydning, og formanet ved Sandhed at blive.

1: Vidne, Knud Olsen, huusmand paa Errevigen, gaml: 67 Aar, forklarede at have tiendt her paa Gaard: Kolle for 44 Aar siden, og det hos Sal: Tormoe Monsen Kolle, og da hug Kolle manden fuhre udj Smougs Hougen langs efter Røstet, hvor h/an/d i dag haver giort anviisning at være ligge til Kloppen udj Smou Houen, og udj de 3 Aar Vidnet tiente her paa Kolle, hug h/an/d tøm/m/er efter sin Huusbundes {sin} befahling, og det sidste Aar hug Vidnet fuhre til en liden flor (: eller fæe stald :) som inu staar her paa Gaard: og aldrig hørte Vidnet at Gietle opsiddere giorde nogen paatalle, førren nu den/n/e trette er Reist sig, og ellers haver Kolle gaard aldeelis ingen fuhre skou, anden end som den/n/e liden fuhre skoug som h/an/d i dag haver anviist for Rættens Persohner. Siur Lars: tilspurte Vidnet om h/an/d kunde forklare, at det sted hvor h/an/d hafde hugget det tøm/m/er til den/n/e flor, var Kolle Eiendeel.

1736: 210b

1736.

Resp: hafde aldrig hørt andet end at det var Kolle Eiendeel, og saa ofte hands huusbonde befahlede ham at hugge, hug hand fuhre træer der uden nogen tvist. {Qve} Siur Larsen tilspurte Vidnet om h/an/d Kunde sigge at Smougs Teigen tilhørte Kolle gaard. Resp: hand hafde aldrig hørt andet. Som ingen af Parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa bekræftede h/an/d foranførte forklaring med Eed og opragte fingre.

2: Vidne, Ellef Olsen, boendis paa Gaarden Lurren, forklarede at være gaml: 53 Aar, at have for 30 Aar siden tiendt her paa Gaarden udj 3 Aar, og det hos Citant: Niels Kolle, og i den tiid hug h/an/d med sin huusbonde tøm/m/er til et loft som staar her paa gaard: inu, og det tøm/m/er hug hand udj øfre og needre Smougs hougene, hvor h/an/d i dag hafde giort Rættens Persohner anviisning, og en dag blev h/an/d befahlet at hugge alleene, og da hug h/an/d 7 fuhre, mens som h/an/d hafde hugget den \ene fuhre/ {7} oven for den {glocke} gloppe hand viiste i dag, befahlede hands Huusbonde ham at hand skulle gaa til Sal: Olle Endresen Gietle, og sige ham det, og spørge om h/an/d maatte tage den Eene fuhre, og da gick Olle Gietle op og tog den Eene fuhre og Kiørte den bort, mens de 6 stk: befattede h/an/d sig icke med, og ellers hafde Vidnet aldrig hørt at Gietle manden nogen sinde anckede paa Kolle mandens hugst udj bem:te fuhre skou, heller icke haver Kolle nogen anden fuhre skoug. Siur Lars: tilspurte Vidnet, om der blev hugget alt tøm/m/eret til loftet, eller der blev ickun hugget til Reperation; Resp: Nej, hands huusponde Kiøbte det meeste og største tøm/m/er til dette loft hos {Eie} gaard: Eie opsiddere. Siur Lars: Qvest: videre, eftersom Vidnet kalder det Smougs Hougene, om h/an/d da intet ved at Sige om Smougs Teig[e]n. Resp: h/an/d kunde ej sige at have hørt nogen sinde{n} at kalde det Smougs Teig[e]n, mens øfre og needre Smougs Houene. Som ingen af partene hafde videre at tilspørge Vidnet, saa bekræftede h/an/d sin forklaring med Eed og opragte fingre.

3: Vidne, Knud Knudsen, Huusmand boendis paa Wangen, forklarede at være gaml: 70 Aar, sagde at hands Sal: Fader boede her paa Gaard: \Kolle/ udj 4 Aar, og Fæstede den Ao: 1670. og udj den tiid huggede hands Fader udj skouen, skibs fuhre Plancker og skibs Knæer, og nogle træer til trouer, som h/an/d og Gietle manden hug til fælles og solte tilsam/m/en udj Bergen, og deelte pengene imel: sig; mens Vidnet kand icke giøre anviisning hvor den skoug hugst har været, mens vell hørte sigge

1736.

den tiid at det blev hugget udj Kolle skoug, videre veste hand icke, mens aldrig har hørt af hands Sal: Fader og Gietle manden andet en at de levede udj Eenighed med hver andre. som ingen af parterne hafde noget at tilspørge Vidnet, saa bekræftede h/an/d sin forklaring med Eed og opragte fingre, i sandhed at være.

Citant: Niels Gullichsen Colle var begierende beskreven vis!! (hvis) passeret er under Rættens haand og Sigel.

Den 8 Nobr: blev Rætten atter betiendt til det almindelige Ting paa Wangen med foranførte Laug Rætt. er da passeret.

Lars Gullicksen øfre Kløve og Anders Brynilds: ibd:, derris imel: dem oprættede vilkaar brev, af 5 Nobr: 1736. blev lest.

Knud Niels: Biørgo og Peder Bottolfs: udgivene skiøde af 6 9br: 1736. til Hans Knuds: Æen paa 9 mrk: smør med bøxsel og herlig: j gaard: Mæringen.

Knud Niels: Finne udgivene skiøde af 6 Nobr: 1736 til Niels Anfins: paa 1 Løb 2 pd: 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Finne, blev lest.

Siur Lars: Gietle udgivene Pante Obligation af 5 Nobr: 1736 til Niels Tormoesen Mitthun paa Capital 81 Rd: 2 mrk: 2 s: imod det underpant af 1 Løb 16 mrk: smør udj gaard: Mitthun med bøxsel og herlighed, blev lest.

Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel brev med Revers, af 6 Nobr: 1736. til Iver Torbiørnsen paa ½ pd: smørs leje udj Gaard: Kinne, blev lest.

Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel brev med Revers, af 4 Octbr: 1736. til Knud Niels: paa ½ pd: smørs leje udj gaard: Kinne, blev lest.

Hall Lars: øfre Lii udgivene skiøde af 8 Nobr: 1736. til Peder Knuds: paa 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Arheller, blev lest.

Niels Anders: Lille Soue udgivene skiøde af 8 Nobr: 1736 til Erick Endresen paa 2 pd: 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed, samt ofverbøxsel til 12 mrk: Wosse Præstegield tilhørende, udj Gaard: Lille Soue, blev lest.

Capit: Jens Nordahl udgivene bøxsel brev med Revers, af 29 Aug: 1736. til Knud Niels: paa 1 Løb 1 pd: 18 mrk: smør udj Gaard: Kindem, blev lest.

Iver Johans: Soue udgivene Pante Obligation af 2 Nobr: 1736, til Assessor von der Liippe, paa Capital 207 Rd:r, imod det underpant udj gaarden Soue 2 Løber smør med bøxsel, samt overbøxsel 9 mrk: smør Wangens Kircke underligende, og de paa gaard: staaende huusser. blev lest.

Skifte brevet af 7 Martj 1736 efter Sal: Endre Østens: blev lest, og derudj befunden jorde goeds udj gaard: Tæsdahl 2 pd: smør med bøxsel og herlighed, som var udlagt til Arvingerne, neml: Encken Kari Størcks datter 1 pd: og Erick Endres: 1 pd: alt med bøxsel og herlighed.

Skifte brevet af 2 Maj 1736 efter Sal: Størck Gullichsen, blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj gaard: Mit Ringheim 1 Løb 12 mrk:, som var udlagt til Arvingerne, neml: Encken Halbiør Steffens datter ½ Løb 6 mrk: smør, og Ingebor Gulichs datter ½ Løb 6 mrk: smør, alt med bøxsel og herlighed.

Den 9 Nobr: blev atter Rætten betiendt. er passeret saaleedes.

Mons Bachetun og Olle Oure udgivene skiøde af 8 Nobr: 1736. til Anders Anders: nedre Hylden paa ½ Løb smør uden bøxsel j gaard: nedre Hylden, blev lest.

Regiments Qvartermester Schnell udgivene skiøde af 2 Nobr: 1736 til Niels Anders: Lille Soue paa 1 Løb 1 pd: smør med bøxsel, samt overbøxsel til 1 Løb 18 mrk: smør, udj gaard: Qvale, med undeliggende Teig skylder 12 mrk: smør med bøxsel, som alt for Rætten lydeligen blev oplæst.

Jens á Mønichen udgivene skiøde af 21 April 1736 til Tollef Stephens: paa 2 Løber smør udj Gaard: Bryn, blev læst.

1736: 211b

1736.

Jens á Mønichen fremlagde udj Rætten Prousten Christopher Geelmuydens skrivelse af 6 Aug: 1736, som blev oplæst, der med hand beviisser at have indfriet og betalt tvende Pante Obligationer, den Eene udstæt af Anna Catharina Hiermand d: 1 Aug: 1732 til bem:te Prousten Geelmuyden, stoer 150 Rd:r Capital, d: anden udstæd d: 30 Maj 1734 af Mønnichen til bem:te Proust paa Capital 180 Rd:r, bægge med forsickring udj Gaard: Bryn.

Knud Niels: Finne udgivene Pante Obligation af 7 Nobr: 1736. til Halsteen Bilde paa Capital 60 Rd:r, mod det underpant af 2 pd: 19 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Finne, blev oplæst.

Magister Jørgen Harboe udstædde bøxsel brev med Revers, af 6 Nobr: 1736. til Sven Siurs: paa ½ Løb smør, 1 b:skind udj gaard: Øvsthuus, blev lest.

Anders Johans:, Huusmand under gaarden Hagen i Bøer Otting, fremstoed for Rætten og Kundgiorde, det h/an/d Lovbød Løgge Slotten, skyldende ½ pund, beliggende under gaarden Søgnedahlen i Aals Præstegield og skibbr:, Ringerie og Halling Dahlens Fogderie, og det for den Sum/m/a 40 Rd:r, som opsidderen Gulbrand Søgnedahlen haver budet, om nogen af Comparentens Oddels Arvinger sam/m/e Sum/m/a vilde betale, de da vilde anmelde Dem hos Comparenten, hvis icke vil hand selge det til opsidderen for den udbudende og belovede Sum/m/a: sam/m/e blev efter Comparent:[s] forlangende trende gange udRaabt, og som ingen indfandt sig, var h/an/d begierende beskreven under Rættens Haand og Seigl hvis passeret, som blev bevilget.

Den 10 Nobr: blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Odels Dom afsagt paa Gaarden Igdetvedt d: 17 Aug: 1736 imel: Niels og Siur Pouelsøn/n/er, Contra Igdetvedt Eiere, som blev Odels Rætten til bem:te gaard Igdetvedt tilDømbt, blev lest.

Skifte brevet af 15 9br: 1735 efter Sal: Herloug Johannesen blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj gaarden Fladeqval 1 Løb smør med bøxsel og herlighed, saavelsom ofverbøxsel efter andeel, sam/m/e jord var udlagt til arvingerne saaleedes, Jorand Herlougs datter 3 Spand, Encken Durdei Trons datter 9 mrk: Johan/n/es Herlougs: 6 mrk: og Jorand Herlougs datter 3 mrk:, alt udj bem:te gaard.

Svend Siurs: Øfsthuus og Knud Bottolfsen Dolve udgivene skiøde af 9 Nobr: 1736, til Johan/n/es Herlougs: paa 18 mrk: Smør med bøxsel og herlighed efter andeel udj Gaard: Fladeqval, blev lest.

Johan/n/es Fladeqval og Olle Grove, som ere Formynder for tøsse!! barnet Jorant Herlougsdatter, fremstod for Retten og lod udRaabe af derris Myndl:[s] midler \50/ {37 Rd:} Danske og Norske Croner, 5 stk: 2 mrk: og 1 stk: 1 mrk: om nogen sam/m/e penge vilde imod tage for Aarlig proC:, mens som ingen var, der vilde sam/m/e imod tage, og {hand} De nu paa tredie ting sam/m/e haver udRaabt, begierede de at Rætten ville forseigle dem, som blev efterkom/m/et.

Den 12 Nobr: blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Joen Ols: Fan/n/estøllen fremstoed for Rætten og kundgiorde at h/an/d til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast med mundtl:

1736: 212

1736.

Stevning haver ladet stevne Størck Mickels: {Qva} Walle, Dom at lide fordj hand med sine Creaturer bejter paa Citant:[s] støel uden tilladelse.

paa den indstevnte Størck Mickels:[s] veigne møtte for Rætten hands Stiffader Iver Ousgier, som vedtog stevnemaalet at være Lovl:, og Replicerede at hands StifSøn er bleven upasselig, saa h/an/d icke kand møde, hvorforre h/an/d, Iver, vilde tage til gienmælle og udj Sagen Svare, og tilstoed at Størck Mickelsen bruger lige som hands formænd {over} brugt haver udj 60 Aar, og Reigner h/an/d sin Eiendom ej lengere end som til Elven,

Citanten svarede, at det aldrig kand beviisses, det Walle opsiddere har brugt eller benyttet sig af den marck uden med Fan/n/estøels opsidderis tilladelse, og vil h/an/d beviisee med Vidner hvor vit hands mercker og Eiendeel strecker sig.

Afsagt

Sagen henviisses til Aastædet, hvor \den/ efter Siun og granskning, Vidnernis forklaring og omstændighed skall paakiendis.

Wiking Gitlesøn Davehougen fremstoed for Rætten og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd med mundtl: stevning vidnesfast haver ladet stevne Størck Mickels: Walle at lide for ubeqvem/m/e skiels ord og talle:

den indstevnte Størck Mickels: blev paaRaabt, mens møtte icke,

ellers forklarede Lensmanden, at den indstevnte Størck Mickelsen er Soldat ved Capitain Nordahls Compagnie, hvilcket Citant: tilstoed at være saa i sandhed.

Afsagt.

Eftersom Citant: Wiking Kitlesøn selv haver tilstaaet at den indstevnte Størck Mickelsen er Soldat ved Capitain Nordahls Compagnie, Altsaa bør den/n/e Sag for Kriigs Rætten paatallis, hvor den egentlig henhører, hvorforre Sagen bliver her afviist.

Leintnant Nicol, som \med/Eiere til Sigt og Sage fald over det saakaldede Appostels goeds, fremstoed for Rætten, og efter forrige tiltalle til Olle Anders: Lødve og Aasse Johan/n/es datter for begangene sam/m/en leie førren de kom udj ægteskab.

den indstevnte Olle Anders: og Aasse Johan/n/es datter blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møede:

Citant: lagde udj Rætte Sogne Præstens Attest, der med h/an/d beviisser at den indstevnte Olle Anders: er ægteviet d: 17 Søndag efter Trinit: 1735: og hafde sit Barn til Daaben Ny Aars dag 1736. dernæst Citant: paastoed Dom saavel for Bøderne som process: omkostning.

Udj Den/n/e Sag er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Acten udviisser at den indstevnte Olle Anders: Lødve og Aasse Johans datter er Lovl: kaldet, saa er dem og ved Sagens udsættelse givet frist og tiid, {Sagen} \derris forseelse/ i mindel: at forsohne: mens som det ej af dem er efterkom/m/et, og Citant: har beviist med Sogne Præstens Attest at Olle Anders: Lødve er ægtevied d: 17 Søndag efter Trinit: 1735, og haft Barn til Daaben Ny Aars dag 1736. Saa Kiendes for Rætt, følgel: Lovens 6 B: 13 C: 1 ar: bør Olle Anders: at bøde 4 ½ lod sølv, og hands huustrue Aasse Johans datter 2 ¼ lod Sølv, samt

1736: 212b

1736.

til Justits Cassen 9 mrk: 12 s: og processens omkostning at betale med 2 Rd: 3 mrk: inden 15 dage efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Leint: Nicol, som medEiere til Sigt og Sagefald, fremstoed for Rætten, og efter forrige tiltalle til Lars Ivers: Grove og Karj Anders datter for begangene lejermaal førren de kom udj ægteskab, beviiste med Sogne Præstens Attest at Lars Ivers: er vied d: 21 Søndag efter Trint: 1735, og hafde barn til Daaben d: 28 Nobr: 1735.

den indstevnte Lars Ivers: og Karj Anders datter blev paaRaabt, mens møtte icke.

Citant: paastoed Dom saavel for Bødder som processens omkostning.

Udj den/n/e Sag er saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citant: har beviist med Sogne Præstens Attest at Lars Ivers: Grove og Karj Anders datter er sam/m/en vied d: 21 Søndag efter Tri: 1735. og haft barn til Daaben d: 28 Nobr: sam/m/e Aar. Saa Kiendes for Rætt at Lars Ivers: bør bødde efter Lovens 6 B: 13 C: 1 ar: 4 ½ lod sølv, og Karj Anders datter 2 ¼ lod sølv, samt til Justits Cassen 9 mrk: 12 s: og betale processens omkaastning med 2 Rd: 3 mrk: inden 15 dagge efter Dom/m/ens forkyndelse under Nam og Execution.

Capit: Jens Nordahl fremstoed for Rætten efter forrige tiltalle til Knud Finne, og kundgiorde den/n/e Sag at frafalde, siden hand den udj mindelighed hafde afgiort.

{Henri} For Rætten fremstoed opsidderne paa Berge, Johan/n/es Lars:, Johan/n/es Størcks: og Knud Ellingsen, efter forrige tiltalle til opsidderne paa Lille Røtte, Herman Josephsen og Peder Ingebrichsen, som alle møtte for Rætten, og var begierende sagen at maatte forretagis til endelig Doms Afsigelse.

Comparenterne {møtt} var begierende de øfrige Vidner Eedelig afhørte, som de ved en Continuations Stevning her til Rætten haver indkaldet, som er Lars Hæve, Johan/n/es Honve, foruden tvende Vidner, Naufnl: Erick Gierme og Torbiørn Sæve, som fører Gertrud Monsdatters forklaring, siden hun er siug og sængeligende. hvilcke Vidner, Contra Citanterne var begierende Eedelig afhørte. Vidnerne blev antaget og Examineret.

1: Vidne, Lars Peders:, boendis paa Hæve, gaml: 60 Aar, forklarede at have ofte hørt af sine Sal: Forældre, det de sagde, at Lille Røtte støelen var under Røe Berge med Røe Kiødne. videre kunde hand icke forklare:

2: Vidne, Johan/n/es Olsen, Boendis paa Honve, gaml: 32 Aar, forklarede at have hørt sin Sal: Moder sige at Lille Røtte eiede Roue berget, hvilcket hun hafde hørt af hindes Sal: Moder. videre veste hand icke.

Erick Mons:, boendis paa Germe, og Torbiørn Madsen Sæve frembar Gertrud Mons datters Vidne, forklarede at hun er 70 Aar gaml:, og af Alderdom og svaghed sengeligende, haver sagt at Røe berg støelen under Røe berg tilhører Lille Røtte, hvilcket hun hafde hørt af sin Sal: Fader Mons Berge, og at Røeberge ligge en fierding vei fra Løvdahlen, og at øfre tunet i Berge hafde slet ingen

1736: 213

1736.

lod udj Løvdahlen, videre hafde hun icke at sige dem.

Parterne paastoed Dom udj Sagen.

Afsagt

Sagen henviises til Aastædet, hvor den efter at Siun og granskning skeet er bør ord deeles.

Johan/n/es Herløfsen Fladeqvall fremstoed for Rætten og kundgiorde, at have stevnet Joen Fan/n/estøel og Peder Biørcke, som haver underskrevet til vitterlighed det skiøde hand af hands Sal: Fader haver bekom/m/et, datteret d: 28 April 1728. som findes med Citantens Naufn til underskrevt, i stæden for hands Sal: Fader Herløf Johans:, derris Eedelig Vidne at aflægge om at hands Fader haver udstædt skiødet, til et Lovskicket Tingsvidne[s] erværvelse. Skiødet er ord for andet saaledes.

Vidnerne møtte for Rætten. Eedens forklaring blev dem forrelæst.

1: Vidne, Joen Ols:, boendis paa Fan/n/estøel, gaml: 45 Aar, efter aflagde Eed vidnede at Herløf Johans:, Sal:, haver selv udstæd skiødet, mens det er forskrevet Nafnet, i det der staar Johan/n/es Herløfsen i stæden for Herløf Johans:

2: Vidne, Peder Ericksen, boendis paa Biørcke, gaml: 61 Aar, efter aflagde Eed vidnede som neste Vidne.

Citant: begierede beskreven vis!! (hvis) passeret er.

Johan/n/es Bottolfsen fremstoed for Rætten og kundgiorde at h/an/d til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast med Muntl: varsel haver ladet stevne Gullak Knuds: Seim, Dom at lide til at imodtage Løsnings penge for 5 Spand jordegoeds uden bøxsel i gaarden Seim beliggende, som er Citant:[s] huustrues sande Oddel efter hands formeening.

den indstevnte Gullak Seim møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, og lagde i Rætten sit adkomst og skiøde af 7de Nobr: 1735. som er saa lydende. paastoed at Comparenten maatte blive paalagt at lægge i Rætten Lars Miltzou skiøde, som et Document, der skall oplyse den/n/e Sag.

Comparenten svarede, naar h/an/d kom hiem vilde h/an/d eftersøge skiødet, og om h/an/d finder det vil h/an/d levere det.

Citant: viste penge for Rætten, og tilbød Comparent: om h/an/d sam/m/e vilde imodtage til jordens Løsning.

Comparenten svarede, naar h/an/d bekom 2 Rd: for marcken vilde h/an/d tagge imod penge.

Citanten Replicerede, det h/an/d ej gav meere for marcken, end som jorden er gangen fra hands ætlæg forre.

Afsagt

Sagen forfløttis indtil neste Ting, til sam/m/e tiid haver Comparent: Gullak Seim at bære i Rætten Lars Miltzou skiøde, under straf af 20 lod sølvs bødder til Wangens fattighuus.

Knud Giernæs efter forrige tiltalle til Niels \Brynildsen/ Giernæs, begierede Sagen i Rætte,

Niels Brynildsen Comparerede og lagde i Rætten sit skriftl: forsætt af 7 Nobr: 1736. saa lydende.

parter: bleve tilspurt om de hafde noget videre til derris sags tarv, hvor til de svarede begge nej, mens var Dom begierende.

Sagen blev til Doms optagen indtil i Morgen.

Paa Magist: Jørgen Harboe[s] veigne møtte for Rætten David Mølster, og var begierende efter forrige tiltalle til Herman Knudsen Qvale, Dom udj Sagen.

den indstevnte Herman Knuds: blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde,

Stevne Vidnerne Niels Rongsgaren og Olle Tvilde med Eed og opragte fingre bekræftede Lovl: at have forkyndt for Herman Knudsen udj hands Eget paahør for hands boepæll den af Rætten han/n/em paalagde Laudag.

1736: 213b

1736.

David Mølster paa Citant:[s] veigne paastoed Sagen til Dombs.

Afsagt

Sagen optagis til Doms indtil i Morgen.

Knud Bottolfsen Dolve, Iver Schierpe og Johan/n/es Fladeqval udestæde bøxsel brev med Revers, af 10 Nobr: 1736. til Olle Johan/n/es: paa 2 Løb 9 mrk: smør udj gaarden Fladeqval, blev lest.

Skifte brevet af 12 Maj 1736 efter Sal: Baar Olsen blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj gaard: Gillierhuus 1 Løb 12 mrk: smør med bøxsel og herlighed, saavelsom overbøxsel til 6 mrk: Wangens Præsteboel tilhørende, som blev udlagt til Creditorene, neml: Warner Hossevinchel 2 pd: 10 mrk: Ole Nesthuus 1 pd: 2 mrk: med overbøxsel efter andeel.

Den 13 Nobr: blev Rætten atter betiendt. er passeret saaleedes.

Udj den Sag imel: Knud Giernæs, Contra Niels Brynildsen Giernæs, er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Citant: Knud Giernæs haver ved stevning af 16 April 1735 tiltalt Giertrud Tollefsdatter, som er hands SvigerModer, og Niels Brynildsen, som er Citant:[s] Svigerbroder, Dom at lide fordj de haver udeladt af Skiftet efter Sal: Brynild Arnesen, neml: 1 skrue stæe, 2 Slag ham/m/ere, 1 Smidie Tang, 1 Kaaber sax, en toe Aars gaml: hæst, og en toe Aars gaml: Oxse, mens for Rætten haver Citant: frafaldet sit Stevnemaal, saavit hands SvigerModer Gertrud Tollefs datter var vedkom/m/ende, Erklæret, med hinde at være forEenet: derimod forfuldt Sagen imod sin Svoger Niels Brynildsen til endelig Doms erlangelse, og ført for Rætten mange Vidner, som Acten udviisser: der af Erfahris at den en toe Aars gaml: hæst, var, da den var føll, givet Niels Giernæs, og den toe Aars gaml: Oxse iligemaade at være givet Niels Giernæs huustrue, det øfrige, som var af liden eller ingen betydning, kunde ej tilkom/m/e Niels Giernæs for Skifte Rætten at angive, den stund hands Moder levede, mens om noget af Skiftet blev udelat, da er det en Sag som tilkom/m/er Moderen Gertrud Tollefs datter at svare til. Saa Kiendes for Rætt, at Niels Brynildsen bør for Citanten Knud Giernæs tiltalle frj verre. Processens omkostning ophævis paa bægge sidder.

Udj den Sag imel: Magister Jørgen Harboe {og}, Sogne Præst til Wosse Præste gield, Contra Herman Knuds: Qvale, er saaleedes for Rætt Dømbt og

Afsagt.

det er af Citant: Magister J: Harboe Lovfast beviislig giort, at Herman Knudtsen Qvale er warslet Dom at lide til at betale en halv tynde Korn og Resterende Landskyld for de Aaring[er] 1732. 1733. 1734 og 1735. efter Citant: i Rætten lagde Reigning af 1 Aug: 1736 med 2 Rd:r 5 mrk: og den indstevnte

1736: 214

1736.

Herman Knuds: ej har vildet møde for Rætten, sit forsvar udj Sagen bekiendt at giøre, uagtet den af Rætten han/n/em givene Laudag er bleven ham Lovl: forkyndt, som Acten udviisser. Saa Kiendes for Rætt at Hermand Knuds: bør betale til Magister Harboe efter Reigningen af 1 Aug: 1736 den Sum/m/a 2 Rd: 5 mrk: sambt processens omkostning med 1 Rd:r inden 15 dagge efter Dom/m/ens Lovl: forkyndelse under N: og Execution.

Paa Lars Peders: Hæve[s] veigne møtte for Rætten hands Søn Siur Peders: ibd: og begierede Sagen forfløt Contra Sophia Scherve, indtil nest stundende Ting.

som ingen møtte der hafde noget her imod at sige, saa blev Comparent:[s] forlangende bevilget.

Henrich Wenvig begierede sin Sag i Rætte Contra Lars Peders: Hæve, paa vis!! (hvis) veigne møtte for Rætten hands Søn Siur Hæve, som lovede at betale de paastevnte 1 Rd: 5 mrk: 9 s: inden 14 dagge: hermed Citant: var fornøyet, {hvor} og frafalt Sagen inden Rætten.

Følgelig Lars Pedersen Hæves af 24 Sept: 1736 indgifne Memorial, og den af høyvelbaarne herr Admiral og Stiftsbefalingsmandens under 26de ejusdem givene Resolution, er jeg som Allernaadigst beskickede Foged, constitueret som dommer udj efterskrevene Sag, som:
Lars Pedersen Hæve contra Mongs Olsen Lie.
Lars Pedersen Hæve lagde dernæst i Retten sit Skriftlig Stefnemaal, som blef læst. dernæst fremlagde Lars Pedersen Hæve Mongs Olsen Liis Quitering for de annammede 186 rd:, som ligeleedis blef oplæst, og der\næst/ Extract af Ting Protocollen, hvorleedis forliiget var indgaaet paa Aastæden.
begge Parter comparerede, og blef tilholdt, om icke Mindelig forliig var at treffe, mens som de icke var at persuadere, blef Vidnerne foretagen, allerheldst herr Cantzellie-Raad Fleischer, saavelsom Efterskrevene Laugrettes Mænd, nemlig Hermann Røtte, Erich Giermoe, Jacob Helland, David Mølster, Matthias ibidem og Holger Ullestad, alle tilstoede lauligen at være stefnt: Ædens forklaring blef dernæst oplæst, og advaret for MeenEeden; hvornæst da først fremstod
herr Cantzellie-Raad og Sorenskriver Fleischer og Vidnede saaleedis, da hand d: 11te May næst afvigte, var paa Aastædet gaarden Hæve, udj een Odels trettes behandling, mellem Lars Pedersen Hæve, contra Mongs Olsen Lie, blefve Parterne inden Retten forligt saaleedes, at

1736: 214b

Citanten Lars Pedersen skulle give Mongs Lie 2 rd: Marcken af det Jordegods, som hand ejede udi Gaarden Hæve, at skulde være Een Løb 21 mrk: Smør, beløbende den Summa 186 rd: og lod Mongs Lie sig den tiid ey forlyde at være meere ejende end den eene Løb og 21 mrk: Smør, saa vidt hand hafde hørt, og ham var vidende, vilcket hans udsigende hand dernæst med opragte finger efter Loven med Eed beKræftede. Mons Olsen Lie tilspurdte Vidnet, om hand hafde hørt det hand endten hafde soldt sin overbygsel, der med, eller og gaf den bort, Respondet, Vidnet hafde icke hørt nogen overbygsel næfne, eller hørt at Mongs Lie skulde eye Meere end den eene Løb 21 mrk: Smør.
det 2det Vidne, Herman Røtte, og efter aflagde Eed med opragte Fingere forklarede, at hand skulde give ham, nemlig Mongs Lie, for sin Ejende Part udj gaarden Hæve 186 rd: og skulde være 2 rd: for hver Mrk: Smør, Vidnet blef dernæst efter Citantens Paastand tilspurt, om hand icke hafde hørt, da hand saad i Retten, om der blef talt om nogen overbygsel, heller om hand hørte, om hand hafde nogen Rett, Lod eller deel udj gaarden Hæve, meere end som da blef forliget om, eller om der var nogen paa-Ancke i nogen optenckelige Maader viidere, end som der da blef sluttet. hvortil Vidnet svarede? det hand hafde hørt talle for Retten om overbygsel, og at den skulde være med indbegreben under samme Kiøbe Summe, Vidnet hafde ey heller hørt, det hand, Mongs Lie, skulle have nogen lod eller deel udj gaarden \viidere/ end som forliiget da blef sluttet om, og var hannem da icke nogen videre paa-Ancke af Mogens Lie bekiendt. Mogens Olsen Lie lod dernæst tilføre, at det Vidne, som nu forklaret hafde, var hans contrapart, og giorde Mongs Lie da følgende quæstioner, om hand hafde hørt, da de regnet Summen tilsammen, det Mongs Lie hafde sagt, jeg ved icke vad!! (hvad) min Summa er, mens 2 rd: skal jeg have for hver Mark, saa meget som jeg raadig er; Vidnet vidste icke der om noget at sige. Mongs Lie tilspurdte Vidnet, end meere, om det

hafde icke hørt at Lars Pedersen Hæve talte til Mogens Lie, lad mig kuns alleene faa godset, og haf din odels-Rett self.

1736: 215

Viidnet hafde icke hørt det.
det 3die Vidne, Erich Giermoe, fremstod, og med opragte Finger efter Loven aflagde sin Æed, og dernæst vandt saaleedes, det Mongs Olsen var Ejende 1 Løb 21 mrk: Smør udj Hæve, og skulde have for hver Mrk: 2 rd:, og blev dem derpaa saaleedis forligte. Lars Pedersen Hæve var efterskrevene Spørsma[a]ler af Retten begierende til Vidnet, 1: om hand hafde hørt tale om overbygselen. Resp: Ja, og at Siur Hæve paa sin Faders vegne hafde sagt til Mogens Lie, hvor meget overbygsel eyer du da i gaard, hvortil Mogens Lie svarde, jeg ved det icke. Vidnet dernæst tilspurt om der var noget videre, end at alt skulde være der med indbegreben, hvortil Vidnet svarede, hand hafde icke andet hørt, end alt var udj forliiget indbegreben. Mongs Lie tilspurdte Vidnet, om det icke hafde hørt, at hand hafde sagt, jeg vil endten have 2 rd: for hver Mrk: som jeg er raadig for i gaarden, eller og betale samme Summa, for saa meget som Lars Pedersen Hæve er raadig for i gaarden? Vidnet vidste icke der af at sige.
det 4de Vidne, Jacob Helland, vidnet efter aflagde Æd med opragte Fingere saaleedis, at da forliget blef sluttet, var der accorderet at Mogens Lie skulde have for ald sin Ejendom og herlighed i gaarden 186 rd: og videre vidste hand icke at forklare til Mogens Liis quæstioner.
det 5te Vidne, David Mølster, efter aflagde Æed for Retten vidnede, at da de blev forligte og gaf hinanden hænder, var det saa foraccorderet, at Lars Pedersen Hæve skulde betale til Mogens Lie for ald sin Ejendom og Rettighed udj gaarden 186 rd:, og derpaa skulde Mogens Lie give hannem Skiøde og overlevere hannem sine Documenter hand hafde til gaarden, Mogens Lie tilspurdte Vidnet om hand hafde hørt noget tale om overbygselen ved forliget, hvortil hand svarede Ney!
det 6te Vidne, Matthias Mølster, efter aflagde Eed vandt for Retten og forklarede i alle Maader ligesom det næst forrige. Mogens Lie tilspurdte Vidnet ligesom næst forrige, hvortil Vidnet icke vidste videre svar at give end at det var udj forliiget indbegreben.
det 7de Vidne, Holger Ullestad, og efter aflagde Eed vidnet. Mogens Olsen Lie protesterede at Vidnet icke maatte giøre sin udsigende, saasom hand var hans

1736: 215b

(Contra) Part Lars Pedersen Hæves Sødskendebarn, Mens (La)ug Rettet forklarede, at hans Fader Holger (Ullest)ad var ickuns Sødskendebarn til ham, saa i henseende ..ringen protest er skeed, med ham paa Aastædet, altsaa tillades Vidnet sin udsigende at giøre. og blef dernæst af ham forklaret ligesom af de 2de næst forrige. Mogens Lie tilspurdte ham, om hafde hørt noget talle om overbygselen, hvortil hand svarede Ney! mens vel hørte tale om 2 Rdlr: Mrk:[en].
Siur Hæve paa hans Faders vegne var endelig Dom begierendes efter hans i Rette lagde Documenter og førdte Vidner.
Mogens Lie indleverte dernæst i Retten 2de Skifte breve, det første af dato 21 May 1721, og det andet af 5te Octobris 1731, og begierede Sagen udsatt til Vaartinget, for da saavel at faa de 2de Laug Rætts Mænd, nemlig Niels og Willum Eide, afhørt ved Continuations Stefning, som og at faa den heele Aastæds Agt beskreven, og sine Documenter da tilligemed extraderet.
hvor efter da Sagen beroer til næste Ting.

Fogden Sig:r Andreas Jessen fremstoed for Rætten og kundgiorde at have ladet ved skriftl: Stevning indvarsle Brynild Holgersen, Dom at lide fordj hand haver vildet besvangre sin Stifdatter, det skriftl: stevnemaal er af 22 7br: 1736, ord for andet saa lydende.

for Rætten møtte den indstevnte Brynild Holgiersen og hands beskickede forsvar Olle Siursen Lille Ringheim, vedtog at være Lovl: stevnet, og svarede at h/an/d aldrig hafde haft de tancker at vilde have Legemlig omgiengelse med sin Stifv{Fader}Datter Sigri Knuds datter, mens vell fristet hinde derom en gang for at see om hun var Kysk, siden hun er et uægte barn, og dersom hun da holt sig skickelig, vilde h/an/d at hun skulde arve ham, i fald hand i sin tiid kunde forværve sig noget.

Sigri Knuds datter møtte for Rætten og aflagde saadan en bekiendelse, at være gl: 20 Aar, hafde været til det Høyværdige Alterens Sacramenten, tilstoed at hindes StifFader B: Holgersen hafde begieret at vilde hafve Legeml: omgiengelse med hinde, og er det 5 Aar siden da h/an/d begierede det første gang, og da hafde hun icke været til Alterens Sacramente, da begierede h/an/d det af hinde udj en Floe!! (Flor) (: eller Fæe stall :) og som h/an/d tog fat paa hinde skreg og Raabte hun, da slap h/an/d hinde og gick ud fra ham, siden har h/an/d ofte forlanget det af hinde, hvor h/an/d har træffet hinde, saa at hun icke har haft fred for ham hvercken Natt er!! (eller) Dag, mens i 2 Aar {efterlod} af disse 5 Aar efterlod hand det ganske, mens fra den/n/e Vaaren

1736: 216

1736

udj dette Aar var {et} det et Aar at Reigne, da h/an/d bekynte!! (begynte) (paa?) ny at friste hinde, og har Johan/n/es seet at h/an/d paa ukysk maade haver taget fat paa hinde, og om Vaaren 1735, da hun skulle bærre mad til ham udj fuhre skouen, da tog hun et par boxser paa sig og bant dem vel fast om sig, og da hun kom til ham, begierede h/an/d Legemlig omgiengelse med hinde, og det med gode ord, mens som hun da icke vilde, tog h/an/d fat paa hinde og kaste hinde paa marcken, lagde sig oven paa hinde, og holdt hindes arme ud, og tog hindes klæder op, og som hun da skreeg og Raabte, og h/an/d kiente at hun hafde boxser paa og de vare fast syede, saa skiemtis h/an/d og slap hinde, da løb hun strax hiem, og kom h/an/d strax efter hinde hiem og sagde til hinde, dersom hun vilde tie stille og icke sige det til nogen, saa vilde h/an/d icke begiere det oftere, saa taug hun og stille der med. siden var det icke 8te dagge derefter førren h/an/d begierede det igien, og saa holt ved stedse at begiere det med det goede, og udj den/n/e som/m/er, om en Natt hvor hun, hindes Moder og hand laa i Laen, da begierede h/an/d det igien udj hindes Moders ofverværelse, og sagde, dersom h/an/d maatte faa sin villie, saa skulle hvercken hun eller hindes Moder hørre et ont ord af ham, mens dersom h/an/d icke fick sin villie med hinde, saa vilde h/an/d dræbe hinde, hvilcket h/an/d hafde sagt mange gange at vilde giøre, saa hafde hun Klaget dette for hindes folck[e?]slag, som er An/n/e Støel, Tollef Bøe, som haver hindes Moders Søskendebarn til ægte, en dreng ved Naufn Tosten, som var hos hindes StifFader paa som/m/er Arbejde for 7 ugger sidden. Som hun sat og kartede!! ulv!! (kardede ull?), og hand!! (Brynild) sat og tærskede Korn, da tog h/an/d sin Kniv og holt for brøstet paa hinde med den Eene haand, og med den anden haand tog h/an/d opunder hindes Klæder, sigende, idet hun Reiste sig op, at dersom hun icke sat stille saa skulle h/an/d Reeste hinde op liggesom de Reester en fisk op, da svarede hun, h/an/d skulle icke faa sin villie, før skulle h/an/d skiere hinde i støcker, og dersom h/an/d icke vilde lade hinde blive, saa vilde hun sige det til Præstens Medhielpere, hvortil h/an/d hafde svaret, det kand du giøre, h/an/d var goed forre at drive hinde til en Løgnere, siden der ingen Vidner var, da hafde hun sagt, end om du kom/m/er til at giøre Eeden, da hafde (hand svaret), det var ham ligemeget h/an/d vilde giøre Eeden. Dagen derefter, som var en Fredag, da vilde h/an/d have hinde med sig ud paa Almændingen alleene for at tørcke korn, og som hun icke vilde gaa med ham, giorde h/an/d sig vred, og tog næver {og ild} [og] bar ind i stuen, sigende,

h/an/d vilde brænde Gaard: af, og saa vilde h/an/d tage en børse og skyde de Creaturer ihield, som h/an/d ejede, herpaa hafde Torsten og Johan/n/es hørt, dernæst hafde h/an/d sagt til hinde, at dersom h/an/d maatte faa lov at ligge hos hinde, saa skulle hun icke blive med barn, og om hun blev med barn saa skulle de løve!! (løbe?) af(?) landet begge toe. om Løverdag aftenen kom der

1736: 216b

1736

Meget Reisende folck paa Gaard:, og da hindes [Stif]Fader om Søndags Morgenen var udj talle med dem, løb hun bort og hen til Præstens Medhielpere Knud Wold, som bo[e]de 5 fierding vei fra derris huus som kaldes Kløve, beliggende udj Rundahlen j den Alminding som Almuen tilhørre, og gav det tilKiende for sam/m/e Præstens Medhielpere. ellers tilstoed her for Rætten, at hun var gandske frj for den/n/e hindes StifFader, og at h/an/d icke har bekommet sin villie med hinde.

Brynild Holgersen svarede til den/n/e hands [stif]datters bekiendelse, at h/an/d icke veste af den største deel som hun hafde bekiendt om ham, disuden, om h/an/d hafde talt et løst ord, saa hafde /han/d dog ingen meening haft der med.

Brynild Holgersens Huustrue, Gunild Endre datter, som er Moder til Sigri Knuds datter, blev for Rætten Examineret, og Aflagde saadan en bekiendelse. for 4 Aar siden, da de var til huuss paa gaard: Bøe, da hafde hindes datter Klaget for hinde, det hindes Mand, som er Sigri[s] stifFader, hafde forlanget at vilde ligge hos hinde, neml: Sigri, og ellers hafde hindes datter ofte Klaget det sam/m/e for hinde, og de nu boer kaldet Kløve, der har hun hørt det selv, at hindes [Mand] udj hindes ofverværelse har begieret at vilde ligge hos hindes datter, og hafde taget fat paa hinde, og vilde taget opunder hindes Klæder, og sagde, dersom h/an/d maatte faa sin villie med hinde, saa skulle hindes Moder icke hørre noget ont af ham, og ellers har h/an/d levet meget ilde imod dem bægge, og været uvred!! fordj h/an/d ej fick sin villie med hindes datter.

Fogden var begierende de Vidner Eedelig afhørte som udj Sagen er indstevnet, Naufnl: Tollef Bøe, Knud Wold, An/n/a Støllen, Johan/n/es og Tosten, \Knud Bøe/, som alle Comparerede for Rætten, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet derris sandhed at vidne. derpaa blev hvert Vidne for sig særdeelis Examineret

1: Vidne, Tollef Knudsen, Boendis paa gaard: Bøe, gaml: 62 Aar, efter aflagde Eed vidnede. at udj dette Aar før Sa:te Hans tiid, da hafde Vidnet talt med Sigri Knuds datter, og som h/an/d forhen hafde hørt Spargere at hindes StifFader skulle have forlanget hinde til utugt, saa spurte Vidnet Sigri der om, (da haf)de hun tilstaaet det for ham, hvorpaa h/an/d, Vidnet, hafde sagt (til) Sig:r!! (Sigri), at dersom hindes StifFader ej vilde lade af fra den begierlighed, saa skulle hun give det an for Præstens Medhielpere. udj den/n/e høst, da Vidnet skulle Reise over fieldet, da hafde h/an/d atter talt med Sig:r!! (Sigri), og spurt om hindes Fader inu!! (endnu) ej forloed sit onde forset, da hafde hun svaret nej, at h/an/d var udj sam/m/e onde begierlighed inu, da hafde h/an/d sagt til hinde, det maatte icke dølgis, 14 dagge derefter, da Vidnet kom paa sin Reise hiem efter, {…} da kom h/an/d til Sigri paa {Veien} \gaard: Wold/ imel: Brynild sit huus og Vidnes gaard, og da tog hun Præstens Medhielpere med sig for at gaa til Præsten, og de fultes ad til Vidnes gaard, da de kom der var

1736: 217

1736.

hindes StifFader Brynild der, og hafde gaaet en gien Vej, {hafde en børse med sig,} hvilcket og var sagt dem paa Vejen af {Askild} Asle Knudsen, at Brynild hafde talt med ham og spurdt efter dem som var Reist med Sigri, og at h/an/d hafde en børse med sig, skulle have sagt, at dersom h/an/d vidste at Tollef var Aarsage i at h/an/ds Stifvdatter var Reist fra ham,

da var Tollef vert at h/an/d skulle have en Kugle i sig. da de kom nu til gaarden, stoed Brynild ovenfor huussene, og sagde til Vidnet, hvad kunde ieg nu giøre med dig, og sagde saa til Vidnet, at h/an/d skulle kom/m/e til ham, da Vidnet hafde svaret, nej, vilde h/an/d ham noget, da var de nu saa nær huussene at h/an/d kunde kom/m/e neer til ham, og da sat Brynild børsen fra sig og gick neer til dem, og begierede, at h/an/ds stifdatter vilde følge ham, mens hun vilde icke og svarede nej, da hun nu icke vilde følge ham, gick h/an/d hen og tog sin børse og sat den for sit brøst, sigende at h/an/d vilde skyde sig selv ihiel, og ligge saa paa Vidnets jord. saa gick Vidnet med de andre ind i huusset fra ham, Brynild, noget derefter kom Vidnets dreng ind og sagde at h/an/d, Brynild, gick oven omkring huussene og hafde børsen i sin haand. noget derefter saa Vidnet ud af et lidet huul paa huusset, for at see efter Brynild, og da saa Vidnet at Brynild Krøb langs med huussets væggene og holdt børsen for sig i bægge henderne, ret liggesom naar en vil til at skyde et dyr. siden efter kom Brynild ind til dem udj stuen, mens da hafde h/an/d icke børsen med sig, og da lagde h/an/d sig neer paa en benck, og som h/an/d laa, sagde h/an/d, Brynild, om sig selv, at h/an/d gav Fanden baade Liv og Siæll og til hælvede vilde h/an/d. videre hafde Vidnet paa tilspørsel af Rætten ej at kunde forklare.

Brynild Holgiersen erindrede Rætten at dette Vidne er besvogret med hands huustrue. ellers sagde sig ej at kunde mindes vis!! (hvis) dette Vidne haver forklaret at være passeret.

Som det var seent ud paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 14 Nobr: blev Rætten atter betient,

og blev da med Nest foranførte Sag fortfaret med Vidnernis Examination.

2: Vidne, Knud Ollsen, boendis paa Gaarden Wold, gaml: 46 Aar, tilstoed at være Præstens Medhielpere, efter aflagde Eed vidnede, at Sigri Knudsdatter kom til Ham en Søndags morgen udj den/n/e Høst, og da (hafde den?)nes Huustrue Sagt til Sigri, hvor lader Gud dig leve, da svarede piigen, Gud ved det, det gaar baade paa Liv og Velfærdt, for nogle dage [siden] hafde hindes StifFader sat Kniven for brøstet paa hinde, mens h/an/d tog med den anden haand opunder hindes Klæder, for at vilde have Legemlig omgiengelse med hinde, og var det 5 Aar siden h/an/d første gang hafde begiert det af hinde, mens udj 2 Aar hafde h/an/d opholdt med den begiering, ellers stedse med locken omgaaes hinde, indtil Waaren udj dette Aar, da hafde h/an/d, hindes StifFader, begyndt med trussel at vilde tvinge hinde til utugt, og en gang da hun skulle gaa med mad til ham udj skouen, da hafde piigen taget et par boxser paa sig og syed dem fast om sig, og som hun kom

1736: 217b

1736.

til ham, hindes StifFader, da tog h/an/d hinde med magt, mens hun slap dog frj for ham og løb hiem, om aftenen sam/m/e dag hafde hindes [Stif]Fader sagt at hun skulde \holde/ en Fiel for ham, mens h/an/d hug den til, og da hug h/an/d hinde i haanden, om fredagen, førren piigen var kom/m/en til Vidnet, da hafde hindes StifFader baaret Næver ind i sin stue og lagt paa gulvet, der til sagt h/an/d vilde sette ild paa huusset, dette var hindes bekiendelse for Vidnet, dernest hafde Vidnet sagt til piigen, at hun skulle blive hos ham indtil neste Søndag, da hafde piigen svaret nej, hun torde icke blive der, fordj hindes StifFader hafde sagt, {at} om stuen var fuld med folck, saa skulle h/an/d holde sig mild imod dem, for at kom/m/e til at dræbe hinde, efter den/n/e hindes bekiendelse var giort for Vidnet; da kom Tollef Bøe til Vidnet og sagde, at Ret nu kom Sigri[s] StifFader efter, da de nu gick sam/m/en for at gaa til Præsten, kom Jacob, huusmand under gaard: Wold, og sagde til dem at piigens stifFader kom efter dem og hafde en børse med, Vidnet blev ved at Reise med pigen, da de nu kom til gaarden Schiple, kom Asle Knuds:, huusmand paa Schiple, til dem og sagde at pigens StifFader var fahren der omkring og spurt efter dem, hafde en børse med sig, sigende, dersom h/an/d viste

at Tollef {Bols} Bøe var Aarsage til at h/an/ds Stifdatter var løben fra ham, da var Tollef Bøe vert at skyde en Kugle i ham. Vidnet blev ved at Reise med pigen, og var i Følskab de for anførte og Navngivene Vidner, da de nu kom til gaarden Bøe, da var Brynild Holgiersen alt kom/m/en der, og var {k} gaaen en gien Vej, holt sig et børseskud oppe fra huussene, og som Brynild saa dem, talte h/an/d til dem, mens hvad h/an/d sagde ved Vidnet icke, saasom Vidnet gick et børseskud bagefter de andre, da de nu kom sam/m/en og kom til talle, hafde Brynild Holgiersen sagt at h/an/d vilde skiere struben ud paa sig, da Vidnet hafde sagt til ham at h/an/d skulle bede Gud bevare sig, hvorpaa de gick fra ham og gick til huussene, da kom Brynild efter og begierede at vilde tale med sin Stifdatter, og da hafde h/an/d en børse udj haanden, og begierede at piigen skulle følge ham hiem, mens hvad videre tale …. ….. imel: kand Vidnet ej mindes; saa gick Brynild hen og spendte op sin børse, sat den for sit brøst, sigende at h/an/d vilde skyde sig selv ihiel og blive liggende paa Tollef Bøe sin jord, da gick de alle ind fra ham udj stuen, siden efter, da de vare alle udj ildhuusset, da kom Tollef Bøe, og hafde seet igien/n/em et huul paa huusset, sigende at Brynild Krøb langs med vægen og hafde børsen med sig, da Rømte alt folket af ildhuusset og ind i stuen, nogen stund derefter kom Brynild ind i stuen til dem foruden børse, og som de kom udj talle sam/m/en hafde Vidnet forreholdt ham, hvad hands Stifdatter hafde bekiendt, da tilstoed Brynild at det var hands udyd at hand hafde begiert saadant af sin Stifdatter, og som hands

1736: 218

1736.

Stifdatterss Fader og Moder var horagtig, saa hafde h/an/d giort det for at forsøge piigen, da nu Brynild begierede at hands Stifdatter vilde følge ham hiem, da forreholdt piigen ham hands unskab!! (ondskab), og hvad h/an/d hafde begiert af hinde, og derforre vilde hun ej følge ham hiem, som Brynild nu laa i stuen paa en beng!! (benk), da bad Brynild at Fanden vilde skaffe ham Magt og Vælde, hvad videre Brynild talte, hørte Vidnet icke. om Mandagen tog Vidnet tvende mand med sig og fulte piigen ned til Sogne Præsten. Brynild Holgiersens Forsvar tilspurte Vidnet, om h/an/d hafde seet Krud og lod hos Brynild, og om h/an/d veste at Børsen var ladt, og om Vidnet hørte at Brynild talte noget ont til sin Stifdatter. Resp: h/an/d hafde icke seet Krud og lod, ej heller ved om børsen var ladt, og ellers mindes ej meere end som nu forklaret er. som ingen hafde videre at tilspørge Vidnet saa blev det afviist.

3: Vidne, An/n/a Olle datter, gift med Anders Støllen, boendis paa gaarden Grydestøllen, gaml: 63 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at da piigen Sigri var gaaen fra sit hiem, kom StifFaderen Brynild til Vidnet og spurte efter pigen, og som Vidnet svarede ham at piigen var gaaen hiem efter, da sagde Brynild, at dersom h/an/d fant piigen saa vilde h/an/d skyde en Kugle i hinde, og saa gaa til Rætter stædet. eller[s] forklarede Vidnet at piigen hafde ofte beklaget sig for Vidnet, det hindes StifFader begierede hinde til utugt, ellers hafde Brynild selv tilstaaet for Vidnet at h/an/d hafde budet sin Stifdatter utugt, mens hafde icke nu giort det for at prøve hinde. Brynild tilspurte Vidnet vor!! (hvor) det var h/an/d hafde talt dette med Vidnet. Resp: det var paa Gaard: Egereide, og da var Johan/n/es Berreqvam ofverværende. som ingen hafde videre at tilspørge Vidnet blev det afviist.

4: Vidne, Johan/n/es Ollsen, huusmand i Udland i Sogns Fogderie, gaml: 41 Aar, efter aflagde Eed vidnede at h/an/d i de{… som/m/er} \Aar/ hafde tiendt paa som/m/er Arbeide hos Brynild Holgiersen, og som Vidnet tillige med Brynild og piigen var paa Arbejde med høe, da hørte h/an/d at Brynild var vred paa sin Stifdatter og hun græd, da sagde Brynild til piigen, med sam/m/e Vidnet kom med en børre høe, ieg skall tage øxsen og hugge hovedet af dig saa det skall trille hen paa græsset, ieg skall hugge saadant et hug saa det skall spørges over heele Konge Riiget, da hafde Vidnet sagt til Brynild, bed Gud bevare dig, (da sa)gde Brynild, ieg skall dræbe Mor og datter og Knud Reime, ieg skall dræbe 6, sigende til Vidnet, meener du ieg har icke hierte der til, og bande h/an/d skulle giøre det, tog saa en Riive og slog i tre stk:

paa piigen, da Vidnet saa dette, tog h/an/d, Vidnet, øxsen og holt, da kom Brynild og sagde til Vidnet at h/an/d skulle slippe øxsen, hvortil Vidnet hafde svaret, h/an/d slap icke med goede, da sagde Brynild, Gud forbande mig, skall du icke slippe, da Raabte piigen til Vidnet at h/an/d ej vilde slippe øxsen, da sagde Vidnet til piigen, løb du, og da løb piigen hiem til Gaarden, saa

1736: 218b

1736.

Sat Brynild sig need paa marcken, da sagde Vidnet til Brynild, siden det var seent paa aften, at h/an/d vilde gaa hiem, hvortil Brynild svarede nej, gick h/an/d hiem saa giorde h/an/d ont, betenckte sig saa, og gick hiem med Vidnet, og som de gick ønskede Brynild at hands huuss stoed i Jld og lyss lue, og da de kom hiem, stoed piigen og waskede, da tog Brynild en Kniv og hollt ofver piigen, \og/ sagde til hinde, du var vel vært at ieg skulle sticke de[n] i dig op under skaftet, da duckede piigen, hands Stifdatter, med Hovedet og gick. Een Fredag, som de sat alle ved bordet og spiiste, da begyndte Brynild slem[t] at bande, saa gick Vidnet ud paa sit Arbeide, strax efter kom Brynilds Koene og Raabte paa Vidnet, sigende, Johan/n/es, kom ind, Brynild dræber os alle, og med det sam/m/e løb Koenen en Vej, Datteren den anden, og Tosten den tredie, og Brynild løb efter Tosten, kom saa med det sam/m/e tilbagge, og bar ind nogle næver, Raabte paa Vidnet og sagde h/an/d skulde tage ud sine bøgger, thj h/an/d, Brynild, vilde brende op stuen. ellers hafde piigen ofte beklaget for Vidnet, at hund icke torde følge {ham} \hindes StifFader/ Eene paa Arbeide, fordj h/an/d vilde tage hindes ære bort. den dag piigen løb bort fra sin StifFaders huuss, da gick Vidnet {E} til gaard: Egereide, og mens Vidnet var der, Kom Brynild der, og hafde en børse udj haanden, spurte Vidnet om h/an/d kunde naa de mænd som fuldte hands Stifdatter, der til Vidnet svarede, h/an/d veste icke, da sagde Brynild, det første h/an/d saa piigen skulle h/an/d skyde en Kugle i hinde, og saa vilde h/an/d selv gaa til Rætter Stædet. Brynilds Forsvar tilspurte Vidnet om h/an/d nogen sinde saa, naar piigen kom til ham og klagede at hindes StifFader vilde tage hinde med wold, om hun da hafde Reevene Klæder og blaa eller blodig, Resp: nej, det hafde h/an/d icke seet. Qvest: om Vidnet ved at Brynild hafde lod og Krud da h/an/d kom til Vidnet med sin børse paa Egereide. Resp: h/an/d saa icke efter hvad Brynild hafde, mens ellers maatte h/an/d vel have Krud og lod, naar h/an/d vilde skylde en Kugle udj sin stifdatter. som ingen hafde at tilspørge Vidnet blev det afviist.

5: Vidne, Tosten Colbeinsen, tilholdende paa Gaard: Øyeflotten, mens (var ic)ke tienende nogen stæd formeedelst svaghed, og udj nest afvigte som/m/er i dette Aar, tiente h/an/d Brynild Holgiersen for Kaasten, er gaml: 25 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at h/an/d ofte hafde hørt sige af piigen Sigri og hindes Moder, det Brynild Holgersen hafde begier[t] sin Stifdatter Sigri til utugt, mens Vidnet hafde icke seet det, ej heller hørt det af Brynild selv. mens vell seet at Brynild en gang, som var en Fredag for!! paa!!, som h/an/d vilde dræbe sin Stifdatter, først med en Dicksel, den tog Vidnet og gick bort med, siden tog h/an/d, Brynild, en Kniv, mens som piigen sat sig selv til modstand, og Vidnet var svag af sig, saa løb h/an/d med Dickselen, og det var den gang h/n/d, Brynild, kom ind med Næver i stuen for at brende af huusset, ellers hafde

1736: 219

1736.

Brynild begiert af Vidnet at h/an/d, Vidnet, vilde forlange af piigen det h/an/d maatte lige hos hinde for at forsøge piigen, dette hafde Vidnet sagt til piigen, og hun sagde det igien til hindes stifFader, da blev hindes StifFader saa slem at h/an/d sagde, h/an/d skiøtte icke om at dræbe dem alle sam/m/en, \og skiære struben ud paa sig selv/. ellers hafde Vidnet ofte hørt at Brynild haver sagt hand skulle dræbe sin Koene og Stifdatter, om h/an/d selv skulle gaa paa

Rætter stædet. Brynild sit forsvart!! (forsvar) tilspurte Vidnet om h/an/d kunde vidne det Brynild nogen sinde hafde brugt nogen wold med at vilde woltage sin Stifdatter.

Afsagt

Det er en gang af Vidnet under Eed forklaret det h/an/d har icke seet eller hørt af Brynild selv, det h/an/d, Brynild, har forlanget nogen utugt med sin Stiddatter, altsaa bør parterne ej at førre nogen Qvestioner som strider imod hands {for}, Vidnets, forrige forklaring, hvorved Vidnet kunde blive forvildet.

parterne Erklærede ej videre at have dette Vidne at tilspørge.

6: Vidne, Asla!! (Asle) Knudsen, til huus paa Schiple, gaml: {8}58 Aar, som h/an/d ej var nærværende i gaar da Eedens forklaring blev oplæst for de andre Vidner, saa blev den nu oplæst for dette Vidne, og formanet ved sandhed at blive. dernæst efter Eeds aflæggelse vidnede, at den dag Sigri var Reist fra sin stifFader, da kom h/an/d, stifFaderen Brynild, til Vidnet, og spurt Vidnet hvor Vidnets Cammerater var, da svarede Vidnet, at h/an/d veste det icke, da sagde Brynild, dersom h/an/d veste at Tollef Bøe var Aa\r/sage til at hands Stifdatter var Reist fra ham, da var Tollef vert at skyde en Kugle i ham, mens da hafde Brynild icke børse, {mens} siden efter kom {Vidnet} \Brynild/ atter springendis, og helste Vidnet, sprang Vidnet forbj som snareste langs efter veien, og da hafde Brynild en børse. ingen af parterne hafde videre at tilspørge dette Vidne.

det Vidne Knud Bøe blev paaRaabt, mens blev svaret at h/an/d var Soldat af Capitain Møllerups Compagnie og Reist til Hardanger paa Exercering.

Afsagt

Sagen forfløttis indtil den indstevnte Soldat Knud Bøe kand vorde Eedlig afhørt af Krigs Rætten. og haver da Citant: ved ner(mere) Rættis Holdelse at lade warsle Jacob i Lien, sit Vidne at aflægge.

Johan/n/es Lofthuus udgivene skiøde af 12 Nobr: 1736 til Gullach Knuds: Seim paa ½ Løb 8 mrk: smør med bøxsel og herlighed i gaard: Ringheim, blev lest.

Fogden lod inden Rætten Examinere det Aars Skatte Restance og det sædvanlige Tingsvidne, med SelvEier Ma[n]dtallet, og efter det var oplæst og ingen hafde noget der imod at sigge, var Fogden (Rættens) Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

{Charsten Horcenius, Klocker he} Den 15 Nobr: blev Rætten atter betiendt.

Charsten Horcenius, Klocker her til Wosse Præste gield, fremstoed for Rætten, og var begierende sin Sag i Rætte efter forrige tiltalle til Olle Hum/m/edahl, Torgier ibdm:, Olle Holle, Siur ibdm:, Peder Mæland, Lars ibdm:, Niels Brathole, Biørn ibdm:, Knud Hage, Knud Høen, Bottolf Qvale, Olle Sundve, Erick ibdm:, Siur Tveite, Mons ibdm:, Olle Skierveim, Johan/n/es ibdm:, Olle Mørqve, Kolben Hirt, Hans Hirt, Kolben Overland, Bottolf Byestøllen, Siur Nessem, Aamun ibdm: alle Jordebønder,

1736: 219b

1736.

Nock huusmænd, Joen Larsen paa Mæland, og Sven Jackobs: paa Skierveim, som efter derris giorde løfte paa Høste Tinget 1735, Sagen inu!! (endnu) ej i mindel: haver afgiort. hvilcket de og belovede nest afvigte Waar Ting her for Rætten, hvorforre Sagen blev forfløt paa derris forlangende, indtil dette Ting.

de indstevnte blev alle paaRaabt, mens møtte ingen, ej heller lod de møde.

Citant: lagde i Rætte sit skriftl: forsætt af 1 Aug: 1736. er saa lydende. dernæst paastoed Dom udj Sagen.

Sagen blev til Dombs optagen med Citant:[s] samtycke indtil nest stundende Waar Ting, da Eendelig Dom skall Afsiges, hvor parterne haver at møde, Dom at anhøre.

Charsten Horcenius, Klocker her til Wosse Præstegield, fremstoed for Rætten og begierede Sagen i Rætte efter forrige tiltalle til endeel Almue af Wangens Hoved Sogn, for Resterende offer, som blev alle paaRaabt, mens møtte ingen, ej heller lod de mødde for sig til Sagen at svare.

Citant: begierede Sagen inu!! (endnu) forfløt, følgelig Rættens seeneste kiendelse, til \at/ beviise, at det har været af ældgaml: tiid sædvanligt at offere Klockeren. ellers fremlagde et skriftl: indlæg af 1 Aug: 1736, saa lydende.

Sagen blev forfløt efter Citant:[s] forlangende, siden ingen var der hafde noget imod sam/m/e forlangte udsættelse, at modsigge.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, hvorforre Rætten for dette Tinglaug den/n/e sinde blev ophævet.

Tirsdagen d: 20 9br: blev paa **Gaarden Lussand, beliggende udj Hardanger, Kingserviig Kircke Sogn og under Lysse Closter Jurisdiction, holdet et Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting**, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, Naufnl: Erick Ureim, Endre Beggeviig, Hans Sandven, Lars Oppedal, Michel Oppedahl, Helje ibdm:, Knud Lussand og Aamun Malen, ofverværende medEiere og Forvalter til Lysse Closter Godset, hands Fuldmægtig Sig:r Wullert Forman, Lensmanden Peer Ureim, og den Tingsøgende Almue.

Først allerunderd: publiceret Kongl: Allernaadigst Forord:

Skatte Forord: af 14 Nobr: 1735 for indeværende Aar:

Forbud paa Juveler sambt (Guld og) Sølv at bære, af 16 Apr: 1736.

Placat angaaende Handelen med Hamborg, som igien bevilges, datteret d: 3 Julj 1736.

Kongl: Reschribt af 23 Martj 1736 om Limitation udj d: 6 art: af Forordning: af 19 Aug: 1735.

Kongl: Resolution, at Kirsten Bendix datter og Olle Hans: af Laurvigens Grevskab, bægge tillige sig her ej maa opholde.

Stadtholder Rantzau Placat af 23 Martj 1736. om de Søe Folck som vil Reise udenlands.

Ole Svendsen Berven fremviiste Fællen af en gaml: Biørn som er skudt udj Hildahls marck, beliggende under Lysse Closters Jurisdiction.

Christopher Giøne fremviiste ilige maade Fællen af en gaml: biørn som er skudt paa Giøne grund.

Simon Endresen fremviiste og Fællen af en gaml: biørn som er skudt paa Opheims grund, og som Almuen ej var vidende der om, saa bevidnede Christopher og Olle Giøne sam/m/e skud.

1736: 220

Forvalterens Fuldmægtig lod inden Rætten Examinere de Sædvanlige Tingsvidner, og som de i alle maader efter Almuens tilstaaelse befantis Rigtig, saa var h/an/d Rættens Attestation begierende, som blev for billigt anseet og efterkom/m/et.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for dette Tinglau ophævet den/n/e sinde.

Den 23 Novbr: blev **Rætten betiendt paa Gaard: Houge, beliggende i Oss skibbr: under Lysse Closter Juristdiction, angaaende et Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting**, Rætten blev betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættismænd, Naufnl: Thomas Tøsseland, Peder Røe, Niels Gierland, Anders Tøsseland, Olle Houg, Mons Gierland, Johan/n/es Hisdahl og Morten ibdm:, ofverværende MedEiere og Forvalter til Lysse Closter, Henrich Hansen Forman, Lensmanden Winsens Houge, og den Tingsøgende Almue. er passeret saaleedes som følger.

Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger og Reschripter som findes Exstraheret paa fol: 219, for saavit de ej forhen udj dette Tinglau ere publicerede.

Sig:r Henrich Hansens Formans udstæde bøxsel seddel med Revers, af 15 Maj 1736. til Lasse Joensen paa ½ Løb smør, ½ huud og ½ g:skind udj gaarden øfre Gierevigen. blev lest.
Een ditto med Revers, af 16 Julj 1736. til Anders Tom/m/esen paa 18 mrk: smør, ¼ huud, 1 g:skind udj gaard: indre Hisdahl, blev lest.
Een ditto med Revers, af 3 Nobr: 1736. til Rolf Peders: paa 18 mrk: smør, ¼ huud udj gaard: Lunde, blev lest.
Een ditto med Revers, af 22 Nobr: 1736. til Joen Mogns: paa 18 mrk: smør, 1/6 huud, 1/3 g:skind udj gaard: yttre Hisdahlen, blev lest.
Een ditto med Revers, af 11 April 1736. til Hans Knuds: paa 18 mrk: smør, ¼ huud udj gaard: øfre Eide, blev lest.

Sig:r Henrich Hans: Forman, som den der er berettiget og MedEiere sambt Participant til Sigt og Sagefald over Lysse Closter med underliggende jordegoeds, fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: Stevning vidnesfast haver indvarslet Johan/n/es Fabiansen KrogEide som Manddrabere efter den bekiendelse hand for den Exstra Rætt holdet paa gaard: KrogEide d: 11 Aug: nest afvigte {hafver} ofver det forøvede Drab paa Maritte Nielsdatter na(tten til) d: 13 Julj haver begaaet, derforre Dom at liide.
den indstevnte Johan/n/es Fabiansen fremstoed for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, og giorde ustocket og ublocket saadan bekiendelse. at være udj ægteskab med Agnete Pedersdatter, som inu lever, og haver været gift med hinde paa tredie Aar, Aflet udj sin ægtestand med sin i live værende Hustrue Eet barn, haver udenfor sin ægtestand bedrævet hoer med den Dræbte Maritte Nielsdatter, og som hand fornam at hun var frugtsom/m/elig ved ham, faldt h/an/d efter bekiendelse altfor meeget paa de tancker at vilde dræbe hinde for at skyvle!! (skiule) den forrige synd, gick hand natten forhen, førren h/an/d dræbte dette Men/n/iske, da hand kom fra

Fiskeriet, til Floen!! (Floren), vor!! (hvor) hun laa j høet, udj de tancker at vilde dræbe hinde, mens som hun var vogen trøstede hand sig icke at gaa ind til hinde, anden Natten, som var den natt hand dræbte hinde, stoed h/an/d op af sin Seng ved Midnats tiider og gick ud i Floen hvor dette Men/n/iske laa, udj de tancker at vilde dræbe hinde med den Kniv som her i Rætten fremviisses, som er den sam/m/e Kniv som Laug Rætten d: 11 Aug: nest afvigte efter hands Eegen bekiendelse og Anviisning hafde taget ud af jorden, hvor hand hafde needsatt den efter at hand hafde giordt den/n/e uløcke: og som h/an/d da kom til hinde udj floen vor hun laa, i de tancker at vilde dræbe hinde, fandt hand hinde wogendis, og da spurte hand hinde, hvor det var fadt med hinde, sigende, hand hafde hørt {at} sige at det syntes det hun var frugtsom/m/elig, hvortil hun hafde svaret ham, at hun hafde hørt sige det, derpaa tog hand og holdt hinde for munden, mens hand skaar hindes strube af med den/n/e Kniv som her ligger udj Rætten, og i det sam/m/e tog hun for sig med henderne, mens som det var forsilde, og h/an/d hafde taget en lioe!! (ljaa) med sig, lagde h/an/d den lioe ved det døde legeme, fordj at Men/n/iske deraf skulle fatte de tancker at hun selv med lioen hafde dræbt sig: og strax derefter sat hand den/n/e Kniv, hvormed h/an/d gierningen hafde giordt, udj jorden paa det stæd vor Laug Rætten efter hands anviisning tog den. \tredie/ dagen efter, da besigtelsen skeede over dette dræbte Men/n/iske, da Rømbte h/an/d Nord efter i Oster, og var saa borte j:!! 9 dagge, mens som h/an/d[s] Samvittighed trøgte ham, fo[e]r hand tilbagge igien paa sin gaard. videre hafde hand icke efter Rættens nøye undersøgning og tilspørsel at kunde bekiende, men alt saa som forrestaar, tilstoed, at være Rigtig.

Citant: lod tilførre, efter forregaaende Delinqventen Johan/n/es Fabiansens tilstaaelse erfahris at h/an/d er den Rætte og sande Drabs Mand, hvorforre h/an/d, Citant:, paastaar Sagen forfløt indtil førstkom/m/ende Waar Ting, for at besørge Delinqventen et forsvar efter Kongl: Allernaadigste Forord: af 19 Aug: 1735, ved Høye øfrigheds foranstaltning, til hvilcken tiid h/an/d og (Eende)lig Dom udj Sagen vil paastaa.

Delinqventen paa Rættens tilspørsel, svarede ej noget her imod at have.

Afsagt.

Efter Citant:[s] paastand givis Sagen Rom indtil neste Waar Ting: til sam/m/e tiid haver Citanten at besørge den belovede af Høy øfrighed foranstaltning til Delinqventens forsvar udj Sagen. Angaaende Rættens Salarium med viidere omkaastning udj den holdende Exstra Rætt paa gaard: KrogEide d: 11 Aug: nest afvigte, ofver det af Johan/n/es Fabiansen Dræbte Qvinde Men/n/iske Maritte Niels datter, betaller Citant: efter den bereigning som udj acten er inddraget med 14 Rd:r, som er foruden Dom og skriver penge.

1736: 221

1736.

Fremstoed for Rætten Lars Jonsen Røiting og opbud sin Myndling Olle Johans:[s] tilfaldende arvelod Courandt Myndt, som er med hands Sal: Faders gangklæder udj penge anvendt, tilsam/m/en 13 Rd: 5 mrk: 10 s: om nogen af Almuen wilde an/n/am/m/e sam/m/e penge imod Suficiant pant med Lovl: Aarl: procent: mens som ingen af Almuen efter udraabelse sam/m/e penge vilde imod tage, saa var bem:te Lars Joens: begierende at hands opbud maatte udj Protoc: indførres, og beskreven at meddeelis hvis passeret er.

Forvalter og medEieren til Lysse Closter, Henrich Hans: Forman, lod inden Rætten Examinere SelvEier Mantallet og det Sædvanlige Tingsvidne, og som ingen af Almuen noget hafde imod sam/m/e at indvende, saa var h/an/d Rættens Attestat: begierende, som blev efterkom:

Som ingen var efter trende gange udraabelse der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten ophævet for dette skibbrede.

Mandagen den 26 Nobr: blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaard: Norstrønen, beliggende i Wogs!! (Os?) skibbr: under Lysse Closter Juristdiction**, Rætten blev betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, Neml: Niels Bionæs, Mons Bielland, Johan/n/es Gloppen, Niels Wespestad, Lars ibdm:, Knud Mellingen, Erick ibdm: og Erick SøerEide. overværende MedEieren og Forvalter til Lysse Closter, Sig:r Henrich Hans: Forman, og Lensmanden Michel Wespestad med den Tingsøgende Almue,

er allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger, Reschripter og Placater, som paa fol: 219. findes Exstraheret.

Forvalteren Henrick Hans: Formans udstædde bøxsel seddel, af 11 Apriil 1736. med Revers, paa ½ L: smør og ½ huud udj gaarden Gielland, til Carl Hansen, blev inden Rætten lydeligen oplæst.
Een ditto med Revers, af 17 Apr: 1736. til Endre Størcks: paa ½ L: smør og ½ huud udj gaard: nedre Gielland, blev lest.
Een ditto, af 24 April 1736. til Salamon Johan/n/es: paa ½ L: smør, ¾ huud udj gaarden Store Heije, blev lest.
Een ditto, af 31 Octbr: 1736. til Niels Lars: paa 18 mrk: snør, ¼ huud udi gaarden Store Bøe, blev lest.

Johan/n/es Siursen Gielland fremstoed for Rætten og Kundgiorde at h/an/d til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: stevning vidnesfast haver ladet stevne Carl Hans: Gielland, Dom at lide fordj h/an/d haver udj nest afvigte som/m/er slaget græs paa Citantens bøe, og brugt de skiels ord til Citant: at h/an/d, Citanten, var en løgnere og en skielm; til Vidner udj Sagen er indstevnet Carl Hans:[s] Huustrue Magdele Olsdatter, og Engebrigt Pedersen.
den indstevnte Carl Hans: Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet. Replicerede ej at have forøvet noget af det som Citant: haver Reist Sag forre, mens paastoed at Citant: maatte beviisse sit søgemaal.
Citant: paastoed sine indstevnte Vidner Eedelig afhørte, for Rætten møtte ickun Engebrickt Perders:!! mens Magdele Ols datter blev paaRaabt og møtte icke:
Stevne Vidnerne Michel Wespestad og Endre Gielland blev paaRaabt, stevningen at afhiemle,

1736: 221b

1736.

mens møtte ickun Michel Wespestad.
Citant: paastoed det Eene Vidne Eedelig afhørt, som her for Rætten Comparerer:
den indstevnte Carl Hans: Protesterede imod Vidners førelse, saasom h/an/d ej er stevnet Vidner at anhøre, mens ickun stevnet for Rætten at møde at anhøre den Sag hands Contrapart agter imod ham at Reise.

Afsagt.

eftersom Citanten Johan/n/es Siursen Gielland ej Kand beviisse efter Lovens 1 B: 4 C: 3 art: Lovl: at have \ladet/ stevnet Carl Hansen, Vidner at anhørre udj den af Citant: imod Comparenten Reiste Sag: altsaa bliver Sagen afviist til ny og Lovl: stevnemaal.

Simon Ellingsen, Willum Larsen og Herman Larsen, alle opsiddere paa Gaarden Blænæs, beliggende i Wogs Tinglaug og Storøens Præstegield, fremstoed for Rætten og tilspurte den gandske her tilstæde værende Almue, om det icke er dem vidende den stoere uløcke de ved ildebrands vaade er overgaaen paa derris tilbøxslede gaard Blænæs den 7 Aug: nest afvigte, vor!! (hvor) de ej alleene forliiste 21 huusser, mens end og ald derris Eiendeeler, som udj branden opgick, saa at de forliiste alt det de eiede og hafde, og icke fick bierget det allerringeste, saasom alt folcket var udj marcken, og da de saa ilden og blev den var, løb de hiem, mens da de kom hiem stoed ald gaarden udj fuld brand, uden at de kunde vide hvor ilden hafde optendt sig, og som de nesten hafde alt høet inde i huussene, saa opgick sam/m/e med udj brand[en].

den gandske Almue svarede Eenstem/m/ig, at dette var altfor sandt disvære, og kunde de med uskadet Samvittighed bevidne den/n/e ildebrand, saa stoer og hastig at være den/n/e gaard overgaaen, at det var dem som Reiste strax der hen, umueligt noget at bierge, saasom alt stoed med ilden bespændt, og inden en tiimes tiid laa i Aske.

Comparenterne begierede beskreven vis passeret er under Rættens haand og Zeigl.

Mathias Ericksen, boendis paa Gaarden NæsBøe, beliggende i Wogs Tinglau, Storøens Præstegield, fremstoed for Rætten og tilspurte den gandske her tilstæde værende Almue, om det icke er dem vitterligt den stoere ulycke med Jlsvaade ham overgaaet {den} Køndel Misse aften 1735. da hands Floe og Laden med alt Korn og Høe udj branden opgick, mens icke førren nu for paakom/m/ende 7 Aars svaghed, derforre har Kundet søgge nogen hielp, disuden haver Koene med 7 umyndige smaa børn, og sidder udj stoer armod.

den gandske Almue svarede Eenstem/m/ig, at dette af Comparenten andragende er Gud bedre disvære altfor sandt, og ønskede De at Gud vilde bevæge worris Allernaadigste Konges hierte udj Naade at see til den/n/e nødlidende.

Comparent: begierede beskreven vis passeret er.

For Rætten fremstoed Forvalteren Sig:r Henrich Forman og lod inden Rætten Examinere Odel og SelvEier Mandtallet, samt

1736: 222

1736.

det sædvanlige Tingsvidne, og som ingen var der noget hafde imod sam/m/e at Erindre, saa var h/an/d Rættens Attestation begierende.

De Laug Rættis mænd som Rætten udj tilkom/m/ende Aar [1737] skall betiene, er Johannes Bielland, Johan/n/es Birckeland, Johan/n/es Hoftham/m/er, Knud Monsen Wespestad, Mathias Næsbøe, Joen Wespestad, og nye Anders store Bøe og Johan/n/es ibdm:

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætten, hvorforre Rætten blev ophævet.

Torsdagen d: 29 Nobr: blev holdet et **Almindel: Høste, Skatte og Sage Ting paa Gaard: Hatlestad, beliggende i Skiold Skibbr:, Fannøe Kircke Sogn under Lysse Closter Juristdiction**, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Ræt, Naufnl: Carl Walle, Mongs indre Hambre, Joen Øfstevold, Størck Smaadahlen, Niels Hamre, Niels Atlestad, Thomas ibdm: og Johan/n/es ibdm:. ofverværende Forvalter og MedEier til Lysse

Closter, Henrick Formans Fuldmægtig Wollert Forman, Lensmanden Peder øfre Sandven, med Tingsøgende Almue:

er først Allerunderdanigst Publiceret Kongl: Allernaadigste Forord:, Reschripter og Placater som paa fol: 219 findes Exstraheret.

Forvalterens Fuldmægtig lod inden Rætten Examinere det sædvanlige Tingsvidne, og som ingen hafde noget imod samme at sige, saa var h/an/d Rættens Attestation begierende.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, hvorforre Rætten blev den/n/e sinde ophævet.

Mandagen d: 3 Decbr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Søfteland, beliggende under Lysse Closter Juristdiction, i Ous skibbr: og Kircke Sogn, med efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, Naufnl: Lars øfre Eide, Lars Søfteland, Jørgen Moeberg, Olle Houge, Olle Søfteland, Hans Bøe, Lars indre Thue, \og/ Christopher Bøe, ofverværende Lensmanden Winsens Houge. følgelig Hr: Admiral og Stiftambtmand Ulrick Kaas Resolution af 29 Nobr: 1736, ord for andet saa lydende.

for Rætten fremstoed MedEieren og Forvalter til Lysse Closter, Sig:r Henrick Hansen Forman, og Kundgiorde at hand til den/n/e tiid og stæd ved Muntl: Stevnemaal haver vidnesfast ladet warsle Delinqventen Johannes Fabiansen med sin beskickede forsvar, Faderen Fabian Johan/n/esen, Dom at lide fordj hand efter Egen bekiendelse for den Extra Rætt som hold[t]es paa Gaarden Krogeide ofver det dræbte Qvinde Men/n/iske Marithe Niels datter d: 11 Aug: nest afvigte, og inden et almindel: Høste Ting holdet paa gaard: Houge d: 23 Nobr: nest efter, selv uden trussel eller tvang hafver tilstaaet udj:!! (uden)\for/ sin ægtestand at have besvangret bem:te Qvinde Men/n/iske, og efter at h/an/d fornam hinde ved sig at være Frugtsom/m/elig, da med en Kniv natten til d: 13 Julj

1736: 222b

1736.

sidstleden skaaren struben af hinde.

for Rætten møtte den indstevnte Delinqvent Johan/n/es Fabiansen og hands beskickede forsvar Faderen Fabian Johan/n/esen, som begge vedtog at være Lovl: stevnet. hvorpaa Delinqvent: aflagde saadan bekiendelse som paa fol: 220 er anført:

Delinqventens forsvar Faderen Fabian Johansen lod tilførre, at h/an/d icke hafde noget til den/n/e Sags forsvar, thj ellers hafde h/an/d begiegnet Sagen med Contra Stevning, mens som Sagen udj sig Selv er Reen og Klar, at den/n/e uløcksalige gierning er øvet af hands Søn, saa vilde h/an/d indstille Sagen til vorris allernaadigste Kongis Naade, hvor fra h/an/d vilde allerunderda: vente en Naadig Dom:

Actor udj Sagen, Sig:r Forman, satt i Rætten, efter saadan Delinqv:[s] Eegen tilstaaelse at have øvet den/n/e gierning, hafde intet viidere udj Sagen at tilførre, {end} men paastoed at h/an/d for den/n/e sin grove forseelse og Misgierning, maatte efter Lovens 6 B: 6 C: 1 art: blive fellet og Dømbt. herpaa h/an/d varre Dom begierende.

som ingen af Parterne efter Rættens tilspørsel hafde viidere udj Sagen at lade tilførre, saa er Saaleedes af os for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Delinqventen Johan/n/es Fabians: haver selv her for Rætten ustocket og ublocket i Eegen Persohn tilstaaet, at have bedrevet hoer med Maritte Niels Datter udenfor hands ægteskab, da h/an/d inu haver udj live sin ægte Huustrue: og som det blev Siunligt at bem:te Maritte Niels

datter var frugtsom/m/elig ved Ham, haver h/an/d med beraadt hu dræbt hinde om natten hvor hun laa udj Floen!! (Floren) i høet, med en lang small spiis Kniv, som her i Rætten er fremviist, og af ham bleven tilstaaet der med skaaret hindes strube af. Acten udviisser at Delinqventen haver giordt dette Mord med beraad hu: thj først siger h/an/d, at da h/an/d fornam at hun var frugtsom/m/elig, faldt h/an/d altfor meget paa de tancker at vilde dræbe hinde for at skiule den forrige synd, og derpaa gick til hinde om Natten \hvor/ {der} hun laa, mens, som hun den Natt var wogen, trøstede h/an/d sig icke at gaa ind til hinde; for det andet siger h/an/d, at anden natten stoed h/an/d op af sin Seng ved Midnats tiider, og gick ind i Floen hvor hun laa, og der med den/n/e Kniv skaar hindes strube af: og endelig siger h/an/d: at h/an/d lagde En liaae ved hindes døde legeme, for at Men/n/isken der af skulle fatte de tancker at hun selv med liaaen hafde dræbt sig: naar Delinqventen saaleedes ved sig selv haver overlagt hvorleedes h/an/d den/n/e gierning vilde anfange, først, for at skiule den forrige Siund!! (Synd), for det andet, at Men/n/isken skulle fatte de tancker af liaaen som laa ved det døde legeme, at hun selv skulle have giort det, da er det beraad hu: Det bliver og her ved at Observere, at Delinqventen ej alleene haver begaaet Mord paa sin Horre Maritte Niels datter, mens end og paa hindes livets frugt, som var af hands Eget blod, i det h/an/d dræbte Qvinde Men/n/isket, førren hindes tiid var fuldkom/m/en

1736: 223

1736

At fødde, hvorved er af Delinqventen begaaet tvende Mord, paa en uChristsøm/m/elig maade, ved Qvinde Men/n/isket da hun om natten hafde lagt sig til sin Roe og hville, hvor ald hielp for hinde var ude, ved hindes Livets Frugt, som da ej hafde naaet sin fuldkom/m/enhed: og det med en Kniiv hvor med h/an/d afskaar Qvinde Men/n/iskets strube. Saa Kiendes for Rætt, følgelig Lovens 6 B: 6 C: 1 art: og Forord: af 16 Octbr: 1697. bør Morderen Johan/n/es Fabiansen af Skarp Rætteren Kniibes med gloende tenger, en gang paa stædet hvor gierningen er øvet, og trende gange imel: sam/m/e stæd og Rætter stædet, og allersidst paa Rætter stæddet: dernæst afhugges hands høyere haand med en øxse, og siden afhugges hovedet med en øxse, hands legeme at læggis paa steile, og hovedet med haanden at fæstis paa en stage oven over legemet, hands boes lod at være hands Huusponde hiemfalden.

Fredagen den 14 Decbr: blev Rætten atter betiendt paa Gaarden Lotte, angaaende foranførte Oddels Trættis behandling imel: Lars Torbiørnsen Alsager paa Sin Hustrue Anna Tomasdatter[s] veigne, Contra Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen, \som alle møtte for Rætten./ Og som den/n/e ForRættning ved seeneste saml: blev sluttet, at skulle forretagis d: 20 Octbr:, mens de Almindel: Høste Tinge til sam/m/e tiid indfaldt, Saa har Sorenskriveren Sagen ej førren i dag kun/n/et forretage, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, Naufnl: Wichlich og Knud Jaastad, Siur Tvedt, Helje House, Samson Langesætter, Hover Ureim, Lars Helleland og Lars Eidnæs, ofverværende Lensmanden Torchiels House, som Laug Rætten og parterne haver tilsagt.

for Rætten fremstoed Citanten Lars Torbiørnsen med Huustrue An/n/a Thomas datter og derris forsvar Anders Hansen, og Contra parten Lars Odsen Lotte med Søn Olle Larsen.

Citant:[s] forsvar Anders Hansen Kundgiorde at have vidnesfast \ladet/ forkynd{t}e den af Rætten ved seeneste Saml: Sig:r Miltzou givene Laugdag, og han/n/em med Huustrue Else Alstrup (: eller Sal: Funckes, nu Miltzou :) til i dag Lovl: indstevnet (til at) forsvare og bevislig giøre den Oddel de haver Solt til Lars Odsen Lotte,

den indstevnte Sig:r Miltzou med Huustrue Else Alstrup blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde:

Stevne Vidnerne Arne Widnæs og Torgier ….. {med} Eedfæstede den/n/e Stevning at være Sig:r Miltzou og (hans) Hustrue Else Alstrup med den af Rætten givene forrelæggelse Lovl: forkyndt for derris boepæll, udj begge derris paahør: til i dag her paa Aastædet at møde med de gaml: Adkomster til {dette} \ den/n/e / omtvistede jordepart.
Citant:[s] forsvar Anders Hansen Kundgiorde at hand ved Muntl: Continuations stevning til i dag her til Aastædet haver vidnesfast ladet warsle Knud Siursen og Østen Lars:, derris Eedelige Vidne at aflægge om hvor nær Sal: Hr: Thomas Weiner, fordum Præst udj Ryfølke i Karsund, var beslægtet med Citant:[s] huustrue An/n/a Thomas datter.
de indstevnte Vidner

1736: 223b

1736

Compareede, Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet ved Sandhed at blive.
1: Vidne, Knud Siursen, husmand her paa Gaard: Lotte, gaml: 76 Aar, vidnede at Præsten udj Karsund i Ryfølke, Sal: Hr: Thomas, var Fader til Klockeren sam/m/e stæd, Sal: Thomas Thomasen, og bem:te Sal: Thomas Thomasen var Fader til Lars Torbiørnsens Huustrue An/n/a Thomas datter, som nu Ancker paa den/n/e jordepart. hvilcket hand ved der af, at hand har Kiendt Klockeren, som var An/n/a sin Fader. og ellers har hørdt det af mange sige, baade her og udj Karsund: videre veste h/an/d icke, ej heller hafde parterne noget at tilspørge Vidnet, altsaa bekræftede h/an/d sit udsigende med Eed og opragte fingre.
2: Vidne, Østen Lars:, {gaard} boendis paa indre Alsager, gaml: 76 Aar, vidnede at Præsten udj Karsund i Ryfølke, boendis paa Torvestad, Sal: Hr: Thomas, var Fader til Klockeren sam/m/e stæd, Sal: Thomas Thomasen, boendis paa Grønningen, bem:te Sal: Thomas Thomasen var Fader til Lars Torbiørnsens huustrue An/n/a Thomas datter: hvilcket h/an/d ved der af, at h/an/d har Kiendt Sal: Thomas Thomasen, og ligeleedes har hørt det af mange sige. videre veste Vidnet icke, ej heller hafde parterne videre at tilspørge Vidnet, hvorforre Vidnet bekræftede sit udsigende med Eed og opragte fingre.
Contra parterne Lars Odsen og Olle Larsen Kundgiorde at de hafde tvende Vidner, Naufnl: Siur Mickelsen Lotte, {Olle Larsen Lotte} og Torbiør Nielsdatter, { som alle haver været opsiddere og lejlendinger her paa den/n/e jordepart, og} \som/ uden stevnemaall vil aflægge derris Vidne, at sam/m/e maa blive Eedelig afhørte.
Citant: (Rep)licerede, at om Endskiøndt hand icke var Stevnet, Vidnerne at anhøre, saa vilde h/an/d dog vedtage sam/m/e Vidners afhørelse, forbeholdende sin Rætt og indsigende, om de …..elig Lovl: som partiske kand blive at ansee. Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet derris sandhed at vidne.
1: Vidne, Siur Mickelsen, boendis her paa Gaarden Lotte, gaml: 70 Aar, vidnede at fra den tiid Sal: Sorenskriver Funck Kiøbte den/n/e jorde part, har h/an/d icke hørt af anden Eiere at sige end som Sal: Sorenskriverens Huustrue Else {Funck} Alstrup, som nu haver Miltzou til ægte, indtil bem:te Miltzou solte jorden til Lars Odsen, mens ellers haver hørt og er vitterlig, at bem:te Else Alstrup, efter Sal: Sorenskriverens

1736: 224

1736.

Død, indlod sig udj ægteskab med Een Raadmand udj Bergen, hvis Naufn ved h/an/d icke, og efter Raadmandens død, indlod hun sig udj ægteskab med Miltzou, som inu lever. Citant: tilspurte Vidnet, om hand hafde hørt at Sal: Hr: Thomas Weiner hafde været Oddels Eiere til den/n/e jord, Resp: h/an/d veste icke om Sal: Hr: Thomas Wejner var Odels Eiere, mens vel at hand oppebar Landskylden, og bøxslede jorden bort, og at Klockeren i Karsun, boendis paa gaarden Grønningen, Sal: Thomas Thomasen, var Sal: Hr: Thomas Weiners Søn, og at Sal:

Thomas Thomasen var Fader til Citant:[s] Huustrue An/n/a Thomasdatter, som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa blev hands udsigende med Eed bekræftet.
2: Vidnet, Torbiør Nielsdatter, til huusse her paa Gaarden, gaml: 65 Aar, vidnede at have styrt den jordepart som nu trættis om, udj 26 Aar, og hafde bøxslet af Sal. Sorenskriver Funck, hvis Encke, Naufnl: Else Alstrup, efter Sorenskriverens død, hafde en Raadmand udj Bergen til ægte, vis Naufn er Vidnet uvidende, og efter Raadmandens død tog hun Miltzou til ægte, som hun nu lever med, og j den tiid har hun ej leveret Landskylden til anden end som til Else Alstrup og Lars Odsen Lotte. som ingen af parterne hafde videre at tilspørge Vidnet, saa Eedfæstede hun sit udsigende med Eed og opragte fingre.
Citant: lagde i Rætten tvende Messiver, af 5 Nobr: og 12 Decbr: 1736, ord for andet saa lydende. Citant: Replicerede, at som Else Alstrup har haft trende mænd efter hinanden udj den tiid hun har været ejere til den/n/e jordepart, hvor jorden da nødvendig har været udj Skifte imel: Arvinger og Creditorer, hvor ved h/an/d vil formode og paastaa at den hævd, som Contra parten paastaar at Else Alstrup skall have fanget, der ved er Svæcket, i det øfrige paastoed Dom.
Contraparterne formodede og paastoed at om endskiøndt Else Alstrup har haft trende Mænd, (de) vilde dog formodede, at det ej andet end som goed hæfd (kand) ansees, og at den/n/e jord til Oddel worder Else Alstrup tilVunden.
Citant: viste penge i Rætten til Løsning, om hands Contraparter sam/m/e vilde imod tage.
Comparenterne svarede at de ej kunde tage imod penge efter dette bud, saasom de haver efter derris i Rætten fremlagde skiøde givet alt for stoer Sum/m/a for den/n/e jorde pardt, og formodede at om de skulle meste jorden, da at nyde derris fulde udlagde Sum/m/a.
Som det var seent paa aftenen, saa blev Rætten ophævet til i Morgen.

Den 15 Decbr: blev Rætten atter betiendt med foranførte Laug Rætt,
for Rætten møtte bægge parterne, og blev

1736: 224b

1736.

Dem følgelig Kongl: Allernaadigste Forord: tilspurt om de hafde noget videre at førre i Rætte til Derris Sags tarv, hvortil bægge parter svarede nej: mens var Dom begierende: blev da sagen til Dombs optagen,
og først giort følgende bereigning over Rættens Salarium med viidere efter Kongl: Allernaadigste Reglement: Som er Sorenskriveren for sin forRætning d: 29 Maij 2 Rd:r, for \Provition/ {Kost og Tæring til og fra Aastædet} 1 Rd:r 2 mrk: Laug Rætten, 8 Mand, á 1 mrk: er 1 Rd: 2 mrk: Lænsmanden for Laug Rættens tilsigelse samt opvartning ved Rætten 2 mrk: er tilsam/m/en for den dag 5 Rd:r. den 22 Septbr: var Vj atter forsamlede her paa Aastædet, bereignes i ligemaade 5 Rd:r. den 14 og 15 Decbr: var Rættens Persohner atter her forsamlet, {og} bereignis for disse tvende dagis forRætning 7 Rd: 2 mrk: som giør tilsam/m/en 17 Rd: 2 mrk:
Dernæst blev udj den/n/e Sag af os saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det er af Citanten bleven beviist med de inden Rætten førte Vidner, Naufnl: Olle Larsen Lotte, gaml: over 50 Aar, Randved Iversdatter, gaml: 73 Aar, Hover Guttormsen Svardtved, gaml: 65 Aar, som vidner at den/n/e omtvistede jordepart her udj gaarden Lotte, som skylder 1 Løb smør og 2 Løber salt med bøxsel og herlighed, sambt overbøxsel paa Laurits Mogensen og Asbiørn Salmonsens brug, har været Sal: Hr: Thomas Weiner, fordum Præst udj Karsun i Ryfølke paa Torvestad, hands Rætte og Sande Oddel: saa er det og beviist ved Vidnerne Gunner Larsen Alsager, gaml: 80 Aar, Erick Ericksen Lotte, gaml: 70 Aar, Olle Larsen Lotte, gaml: .. Aar, Knud Siursen, Huusmand her paa Gaarden, gaml: 76 Aar, Østen Larsen

indre Alsager, gaml: 76 Aar, at bem:te Sal: Hr: Thomas Weiner er Fader til Klockeren sam/m/e stæd, Sal: Thomas Thomasen, boendis paa Grønningen, sam/m/e Thomas Thomasen var Fader til Citantens Huustrue An/n/a Thomas datter, saa det her ved er afgiort at Citantens Huustrue An/n/a Thomas datter til Oddel og Løsnings Rætten til den/n/e omtvistede jordepart er beRættiget. Saa haver og Citanten, for nærmere at beviisse sin Huustrues Oddels Rætt, indstevnet Henrich Miltzou med Huustrue Else Alstrup, at møde udj Rætten med de gaml: Adkomster, som Else Alstrups første Sal: Mand, Sal: Sorenskriver Mandrup Funck skall have bekom/m/et da hand Kiøbte jorden af Joen Ellefsen efter skiødets udviis af 21 Febr: 1703, og efter Ellef Joensen, gaml: 65 Aar, hands her inden Rætten giorde Eedelige forklaring: Acten udviisser at bem:te Henrich Miltzou med Huustrue Else Alstrup har været Lovl: stevnet, er og af Rætten bleven paalagt at møde for den/n/e Sag at oplysse, mens udj ingen maader har vildet honorere Rætten, langt mindre beviist hvad Rætt hand hafde den/n/e jordepart at kalde sin Oddels jord {efter}, \som/ hands udstæde skiøde af 9 Martj Ao: 1724, formelder.

1736: 225

1736

Comparenten Lars Odsen Lotte, der har Kiøbt den/n/e jordepart af Henrich Miltzou efter skiødets udviis af 9 Martj 1724. har været af den formeening, forsætt og paastand, at bem:te Miltzou[s] Huustrue Else Alstrup hafde Fanget goed Hævd: dette haver Citanten langt anderleedes beviist; Først, at Sal: Sorenskriver Mandrup Funck haver Kiøbt den/n/e jordepart d: 21 Febr: 1703. efter Joen Ellefsens udstæde skiøde, bem:te Sorenskriver Funck hafde Else Alstrup til ægte, sam/m/e Sorenskriver Døede den 24 Junij 1710 efter Sogne Præstens Attest af Gravens Præste gield, datteret d: 5 Nobr: 1736, hvorudj hand Citerer Ministerial bogen: heraf sees at Else Alstrups Mand, Sal: Sorenskriver Funck, haver Eiet den/n/e jordepart udj 7 Aar, bem:te Attest af 5 Nobr: 1736 vidner at Else Alstrup blev d: 23 Maj 1713 Copuleret med Borgemester Hans Weiner: og Hr: Henrich á Mønichen, fordum Præst til Gravens gield, nu til Sunds Gield, vidner ved Attest af 12 Decbr: 1736, at Else Alstrup, Hr: Borgemester Weiners efterleverske, blev efter Kongl: Allernaadigste bevilling Copuleret til Henrich Miltzou d: 26 Aug: 1723. fra den tiid og indtil Henrich Miltzou solte den/n/e jordepart til Comparenten Lars Odsen efter skiødet af 9 Martj 1724, er icke fuldt et Aar. mens fra den tiid Sal: Sorenskriver Funck Kiøbte den/n/e jordepart, og indtil Henrich Miltzou solte den igien til Comparenten Lars Odsen, bliver 21 Aar og nogle dage efter skiødet af 21 Febr: 1703 og 9 Martj 1724. udj sam/m/e 21 Aar haver trende Mænd, Neml: Sal: Sorenskriver Funck, Sal: Borgemester Weiner og Henrich Miltzou, været Eiere til den/n/e jordepart; Saa det efter Comparenten Lars Odsens paastand kand ansees for Roelig hævd eller nogen slags hævd efter Lovens 5 B: 3 og 5 C: for Else Alstrup, og hafde a…. Else Alstrup haft Roelig hævd paa bem:te jordepart, da hafde hindes Mand Henrich Miltzou været pligtig, siden hand var Lovl: stevnet, og blev af Rætten given Laugdag, for Rætten at hiemle det hand til O(del hafde) solt, mens som Henrich Miltzou eller Else Alstrup ej har beviist nogen Odels hævd at have, Saa Kiendes for Rætt, at Odel og Løsnings Rætten bør følge Citantens Huustrue An/n/a Thomas datter som Rætte og Sande Odelsbaaren, og Comparenten Lars Odsen og Ole Larsen at tage imod Løsnings penge efter skiødet af 21 Febr: 1703, den Sum/m/a 46 Rd:r, hvor imod Lars Odsen med Søn Olle Larsen haver Regres og tiltalle til Henrich Miltzou efter hands forskrivelse udj hands udstæde skiøde af 9 Martj 1724. Angaaende

1736: 225b

1736.

Processens omkostning: da som Citanten selv har foraarsaget disse stoere omkostninger, j det hand ej ved første Rættens holdelse har ført sine beviisligheder frem; saa og, at hand ej inden Rætten førren igaar har vist penge til Løsning: Saa bør hand, Citanten, selv at betale Rættens

Persohner efter den bereigning som udj acten er inddraget: den øfrige Processis omkostning med Kaast og Tæring ophævis paa bægge sidder.

1736
……..
1737

(1737: 225b)

Anno 1737:

Den 5 Febr: blev Rætten betiendt paa Gaarden Wiig, beliggende i Eifiord Kircke Sogn, Gravens Præste gield og skibbr:, Hardanger Fogderie, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Arne Leigre, Lars øfre Hagestad, Endre indre Bue, Gutorm Erdahl, Anved Midhuus og Niels Bue, den sidste mand møtte icke, i hands stæd blev kaldet Elling Pedersen Hotle, ofverværende Lensmanden Anders Hansen Liissebreche, som haver Følgelig Fogdens ordre Laug Rætten tilsagt, angaaende Een Aastæds trættis behandling imel: Aamund Larsen Bue og Aamund Larsen Præstegaard, Contra den af Hans Kongl: Maj:ts Allernaadigste til Bergens Festning Condemnerede Aamund Helligesen, hands Huustrue Britte Lars datter.

For Rætten fremstoed Aamund Larsen Bue og Aamund Larsen Præstegaard, og kundgiorde at De Lovl: haver ladet Stevne vidnesfast her til Aastædet Britte Larsdatter, Dom at undgielde, til at fravige ? pund smør jordegoeds her j Gaarden Wiig, som hund (nu sty)rer og hindes mand Aamund Helligsen hafde for(pa)gtet af Citanten Aamund Larsen Bue som jorddrot, hvilcken jordepart hand nu igien haver bortbøxlet til Aamund Larsen Præstegaard, og hun, Britte Lars datter, i mindelighed sam/m/e ej vil fravige, saa er og stevnet til Dombs for Processens omkaastning.

den indstevnte Britte Larsdatter med sin SvigerFader Hellie Aamunsen møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet.

Citanten Aamund Larsen Præstegaard fremlagde i Rætten den bøxsel brev af 3 Febr: 1736, læst til Tinge d: 26 Octbr: sam/m/e Aar, udstæd af Aamund Larsen Bue som jorddrot og medCitant: sam/m/er saa lydende. Citanterne erklærede at de ej videre hafde j Rætten at fremlægge, mens ellers Replicerede at De Lovl: for Juulen 1736 vidnesfast haver ladet udminde Britte Larsdatter til den/n/e Waar at vige jorden, mens som hun j mindelighed ej vil vige, saa vare De Dom begierende.

Sagen blev inden Rætten imel: Parterne saaleedes

1737: 226

{1736} 1737.

forligt og Afgiort: at Britte Larsdatter maa blive sidendis at styre den/n/e jordepart inu!! (endnu) udj tvende Aar, som er Ao: 1737 og 1738, mens til Waaren 1739. Rætte tiider skall hun, Britte Lars datter, uden Lov og Dom vige den/n/e jordepart for Aamund Larsen Præstegaard, eller hvem den med Rætte tilkom/m/er at styre, og skulle Britte Lars datter imod forhaabning blive modstridig eller opsættsig jorden at fravige, da skall hun ej alleene betalle alle anvende omkostninger, mens end og give til Sognets Fattige 10 Rd:r.

Den 2 Apriil blev paa **Gaarden Wiig j Jonhdahls!! Kircke Sogn og skibbr: holdet et Almindelig Waar, Skatte og Sage Ting**, hvor Rætten blev betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rætt, Neml: Iver Samland, Lars Eichen, Olle Bache, Olle Fladebøe, Lars ibdm:, Iver Houge, Joen Qvale, og Siur ibdm:, ofverværende inden Rætten Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Heiberg, Lensmanden Johan/n/es Nielsen Wiig, og den Tingsøgende Almue, er passeret.

Publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger,
 først, af 14 Decbr: 1736. anlangende bøndernis bryllupper, Trolovelser, \og/ børnedaab, derris gilder og Giestebuder, med spild og læg at være afskaffet, paa Søn- og Helligedage.
 den 2den: af 21 Decbr: 1736. anlangende at skifte skriverne nyder derris løn for hver skifte, som af Skifte Com/m/issarier eller samfrender udstædes.
 den 3die: Skatte Forord: af 6 Nobr: 1736. om Skatternis paabud for Aar 1737.
 Fierde: Placat af 13 Octbr: 1736 under Cam/m/er Seigl, angaaende endeel Kongl: Indkomsters Forpagtning Nordenfields udj Norge for de Aaringer 1738. 1739. og 1740.

Samson Larsen Brattebøe udgivene bøxsel brev med Revers, af 2 April 1737. til Siur Siursen paa ¾ Spand smør og ¾ g:skind udj gaard: Koppre, blev lest.

Den Sag imel: Peer Andersen Lille Fosse, Contra Siuvort Larsen, blev inden Rætten afgiort, saaleedes, at Siuvort Larsen giorde for Rætten Peer Andersen en offentl: afbedelse, og Declarerede at hand viste intet andet om Peer Andersen at kunde sige, end ald ære og gott, og hvis hand hafde talt om Peer Andersen, hafde hand talt udj druckenskab, og dertil aldeeles ingen føye har haft; saa betalte hand, Siuvort Larsen, til Peer Andersen den/n/e Processis omkostning med ? …., hvornest Sagen af bægge parter blev frafalden.

Capitain Frans Butler fremstod for Rætten og kundgiorde at hand til dette Ting; tiid og stæd ved de tvende Vidner Naufnl: Johan/n/es Nielsen Wiig og ….. Mickelsen Præstegaard, haver ladet Stevne Ludvig Torgielsen W(idesteen) {ved Dom at lide} fordj hand efter den Accort hand hafde giort (med Citan)ten om at opsætte en Dam ved Saugen paa Citant:[s] paaboende (gaard), der for hand forud var betalt med tøm/m/er, ej haver sam/m/e ar(beidet), som alt af ham var begyndt, fuldført, og siden af va…. …. Dam/m/en, som var halv færdig, er udgaaet Citanten til st(oer skade?), Derforre {til erstattning} Dom at undgielde, saavel Citant: til erstatning for sin skade, som processens omkostning; til Vidner udj Sagen er indstevnt Torbiørn Olsen Schaaren og \Johan/n/es / Samsonsen Rørvig.
 den indstevnte Ludvig Torchielsen Widesteen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig Stevnet til Sagen at svare, mens ej til Vidners anhørelse, hvorforre hand protesterede herimod, at ej Vidner maatte førris førren hand blev stevnet Vidner at anhøre.
 Stevne Vidnerne afhiemlede Stevningen at være Ludvig Widesteen forkyndt med Muntl: stevning til Sagen at svare, mens icke til Vidners anhørelse, saasom de dertil ej har haft nogen ordre fra Citanten.
 Citanten paastoed Vidnerne Eedelig afhørt.
 Comparent: protesterede her imod, og begierede Rættens Kiendelse.

1737: 226b

1737.
Afsagt.

Citanten beviisser vel med tvende Lovfaste Vidner Lovligen at have med Mundtl: stevning ladet stevne{t} Ludvig Torchielsen Wiidsteen til den/n/e Sag at svare og Dom at undgielde; mens ej har Citanten efter Stevne Vidnernis forklaring ladet stevne bem:te Ludvig

Torchielsen til Vidners anhørelse: Saa Kiendis for Rætt, at de af Citanten indstevnte Vidner, kand ej accepteris førren Comparent: Ludvig Torchielsen Lovligen vorder Kaldet sam/m/e at anhøre.
Citant: begierede Sagen forfløt indtil neste Som/m/er Ting, for at Stevne Comparenten Ludvig Torchielsen, sam/m/e Vidner at anhøre.
Comparenten erklærede, ej noget at have imod den af Citant: forlangte opsættelse at indvende.
Hvorforre Sagen blev forflødt indtil neste Som/m/er Ting.

{Den 4 Apriil blev holdet et} Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige tingsvidner, og som ej nogen fremkom for Rætten der noget imod sam/m/e hafde at indvende, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Som ingen var efter trende gange udRaabelse der vilde gaa i Rætte, saa blev Rætten for den/n/e gang ophævet.

Den 4 Apriil blev holdet et **Almindel: Waar, skatte og Sage Ting med Kingservig skibbr:[s] Almue**, og blev Rætten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis Mænd, Naufnl: Lars yttre Bue, Mickel Tvisme, Troen House, Johan/n/es Luttrum, Olle Ols: nedre Berven, Olle Haldorsen Espen, Lars Mockestad, og Joen Olsen Age. ofverværende inden Rætten Fogden Sig:r Andreas Hejberg, Lensmanden Torchiels House og den Tingsøgende Almue. hvorda er passeret som følger.

Først allerunderdanigst Publiceret alle forrestaaende og Extraherede Kongl: allernaadigste Forordninger.

Assessor Steensens udgivene bøxsel brev med Revers, af 3 Febr: 1735. paa 9 mrk: smør udj gaard: Wandsvig eller Houland, til Hel(lie) Iversen, blev for Rætten oplæst.
….. (Ode)ls forliig passeret imel: Hans Ericksen og Jacob …oensen paa Aastædet Gaarden Røten i Kingservig skibbr: d: 23 April 1736. angaaende bem:te gaard Røten, af Rætten udstæd. blev læst.

(For Rætt)en fremstoed Einert Germunsen Schare, paa sin broder Jacob Germunsen[s] Eegne Veigne, og paastoed Sagen j Rætte Contra Olle Larsen Agge (og) Siri Ols datter efter forrige tiltalle.
for Rætten møtte Olle Olsen nedre Berven paa sin Svoger Olle Larsen, og sin Eegen Huustrue Siri Ols datter[s] Veigne, og Replicerede Lovl: at have ladet vidnesfast stevne de tvende Vidner Lars Tvedt og Thomas Berge, derris Eedelig Vidne udj Sagen at aflægge, mens som Lars Tvedt er paa sin Lovl: Reise og icke kand møde, og den indstevnte Thomas Berge møder, saa paastoed Comparenten sam/m/e Vidne Eedelig afhørt.
Thomas Wichlichsen Berge fremstoed for Rætten, og efter Eedens forklaring var han/n/em forrelæst, med Eed og opragte fingre vidnede, at være boesidendis paa gaarden Berge, gaml: 46 Aar, og at Encken, nu Sal: Guri Tvedt, hafde sagt til Vidnet, at hand skulle bære det bud til det folckeslag paa Agga, hvem hand fant af dem, og sigge at De ej skulle udlevere gavene, førren hun hafde talt med dem, videre hafde hand icke at kunde vidne. paa spørsmaal af Rætten, ingen af parterne hafde noget

1737.

at tilspørge dette Vidne.

Comparenten Olle Olsen nedre Berven begierede at de udj Sagen udeblivende Vidner, naufnl: Gunner Sandven og Lars Tvedt, maatte blive paalagt Laudag indtil neste Ting, og at Sagen ellers maatte blive forflødt, for at hand ved en Continuations Stevning kunde tiltalle Vidnerne paa derris faldsmaals bøder for udeblivelse.

Stevne Vidnerne Torchiel Larsen og Joen Torchielsen med Eed og opragte fingre Eedfæstede stevningen Muntlig at være Vidnerne Lovl: forkyndt for dem j Eeget paahør.

Afsagt.

Sagen givis Rom indtil neste Ting, og bliver Gunner Sandven og Lars Tvedt paalagt til Sam/m/e tiid her for Rætten at møde, derris Vidne at aflægge under straff efter Loven.

Lensmanden Torchiels House fremstoed for Rætten og paastoed efter sit forrige Stevnemaal til Eett Tingsvidne[s] erlangelse over Soldat Iver Olsen Midnæs formastelige opførsel imod sin Fader Olle Ericksen Midnæs, Vidnerne Eedelig afhørt, som er Ingeborg Midnæs, Isack Jackobsen Midnæs, Anne ibd:, det sidste Vidne, som er Dorthea, er siden den af Rætten givene Laudag ved døden afgangen. den til Vedermælle indstevnte Iver Olsen og Olle Ericksen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet.

Citant: Kundgiorde, at hand ej allene haver \ladet/ forkynde for Vidnerne den af Rætten den/n/em givene Laudag, mens end og Lovl: vidnesfast ladet dem stevne, Dom [at] lide for mutvillig udeblivelse med derris Vidnesbyrds aflæggelse, og som ingen møder af Vidnerne, undtagen Isack Jackobsen, som Citanten paastoed Eedelig afhørt, saa vilde hand, Citant:, formode og paastaa Dom over Ingeborg Midnæs og Anne ibd:, at de vorder straffet for derris modtvillige udeblivelse, hvorved de kand være at ansee som Rættens foragtere.

Eedens forklaring blev oplæst for Vidnet Isack Jackobsen, som fremstoed for Rætten med Eed og opragte fingre, vidnede at være boesiddende paa gaarden Midnæs, er gaml: 54 Aar, og at hand aldrig har seet eller hørt noget ont af Soldat Iver Olsen Midnæs imod sin gaml: Fader Olle Ericksen, mens den dag som den/n/e Sag første gang for Rætten (blev ind)stevnet, hørte Vidnet at Olle Ericksen beklagede (sig i)deligen at hands Søn Iver Olsen hafde draget ham (op af) bencken efter haaret da hand kom af kircken, og træ(cket Kniv) til ham, og ellers udj Laen en gang foruden hafde ha(nd) trækket Kniv til ham (: Faderen :) efter Faderens kla(ge), {videre} sam/m/e ord haver Vidnet atter anden gang hørt (ham, Faderen,) beklage, da der anden gang udj Sagen blev stevnet, (videre) veste Vidnet ej at kunde forklare. og ingen af (parterne) hafde paa tilspørsel af Rætten noget at tilspørge Vidnet.

Stevne Vidnerne Torchiel Larsen og Joen Larsen med Eed og opragte fingre afhiemlede Lovl: at [have] forkyndt for Ingeborg Midnæs og Anne ibd: den af Rætten den/n/em paalagde Laudag, og tillige indstevnet Dem, Dom at lide for modtvillig udeblivelse med derris Vidnesbyrds aflæggelse, og det for derris boepæll, den Eene udj hindes Mands paahør, som her er for Rætten og tilstoed stevningen, den anden udj hindes Faders paahør at være stevnet.

Citant: paastoed at de tvende udeblivende Vidner endnu maatte blive paa(lagt)

1737: 227b

1737.

Laudag til neste Ting, under derris faldsmaals bødder.

Afsagt.

Sagen givis Rom indtil neste Ting, og paalæggis Ingeborg Midnæs og Anne ibd: til sam/m/e tiid at møde under straf efter Loven.

Kongl: Maj:ts Foged Sig:r Andreas Hejberg haver ved Muntl: stevning til dette Ting, tiid og sted ladet stevne Gutorm Bergesen Kampestad for fortiilig sam/m/enleje med sin hustrue, Dom at undgielde,

den indstevnte Gutorm Bergesen blev paaRaabt, mens møtte icke, ej heller lod møde,

stevne Vidnerne Torchiels Larsen og Joen Torchielsen fremstoed for Rætten med opragte fingre og Eedfæstede stevningen at være Lovl: forkyndt for Gutorm Bergesens boepæll udj hands Koenes broders paahør.

Citant: var begierende at den Jndstevnte maatte blive paalagt Laudag.

Afsagt

Den indstevnte Gutorm Bergensen!! (Bergesen) paalæggis her for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting, til Sagen at svare, da der med skall omgaaes Lovgemæs.

Siver Knudsen Espen fremstoed for Rætten og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd vidnesfast med Mundtl: stevning haver ladet stevne Olle Haldorsen Espen, Dom at undgielde fordj hand har hugget Tøm/m/er udj Citant:[s] skou \st.../,

den indstevnte {f} Olle Haldorsen fremstoed for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, tilstoed at have hugget tøm/m/er, mens udj hands Eeget brug tilhørende skou, og icke indenfor de mercker som Citanten er tilhørende.

Citanten Replicerede, at hand ej alleene hafde stevnet paa det nedhuggede tøm/m/er, mens end og paa et forbud som ofver sam/m/e tøm/m/er er giort \d: 27 Octbr: 1736/ {vedt} til at faa sam/m/e Arrest Confirmeret.

Comparenten Replicerede, at h/an/d ej var stevnet (til) nogen Arrest, hvilcket og stevne Vidnerne bekræftede.

Afsagt.

Følgelig Lovens Allernaadigste bydende henviisses den/n/e Sag til Aastædet, hvor den efter forregaaende Siun og granskning bør afgiøres, og der tillige Arresten efter forregaaende Lovl: stevnemaal med Hoved Sagen bør orddeeles.

Den 5 April blev Rætten atter betiendt. er passeret.

(Klocke)ren til Kingserviig Præstegield, Mons:r Dahl, fremstoed for Rætten paa Sogne Præsten Hr: Niels Winding til bem:te Præstegield, hands veigne, og Kundgiorde at have til dette Ting, tiid og steed vidnesfast med skriftl: Stevnemaal af 27 Febr: nest afvigte ladet stevne Zondre Endresen Sexe, sit Eedelige Vidnisbyrd at give om de af Citanten, Joen Jensen Fischaaen laante 8 Rd:r. til Vedermælle er indstevnet bem:te Jon Fischaaen, alt til et Lovskicket Tingsvidne[s] erlangelse. Stevningen er ord for andet saa lydende.

Det indstevnte Vidne Zondre Sexe og den til Vedermælle indstevnte Joen Fischaaen, blev paaRaabt, mens møtte ingen af dem, ej heller lod møde,

stevningen fantis paateignet af stevnevidnerne under Eed bekræftet Lovl: at være forkyndt for Jon Fischaaen[s] boepæll udj

1737:228

1737.

Hans Huustrues paahør. Stevne Vidnerne Torchiel Larsen og Joen Larsen med opragte fingre for Rætten Eedfæstede den/n/e Stevning at være Lovl: forkyndt for Zondre Sexe[s] boepæll udj hands grande Niels Johansen Sexe[s] paahør.

Citantens Fuldmægtig var begierende at de indstevnte maatte blive paalagt af Rætten til at møde til nest stundende Som/m/er Ting.

Afsagt

Vidnet Zondre Endersen Sexe og den til Vedermælle indstevnte Jon Jensen Fischaaen paalæggis for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting, Zondre Sexe sit Eedelige Vidne efter Loven at aflægge, og Jon Fischaaen sit forsett bekiendt at giøre.

Fogden Sig:r Andreas Hejberg haver til dette ting, tiid og stæd vidnesfast med Muntl: stevning ladet stevne Zondre Endresen Sexe, sit Eedelige Vidne at aflægge til et Lovskicket Tingsvidne[s] erlangelse over det slagsmaal Olle Baarsen Spaanem og Olle Magnussen Leqve af Gravens skibbr: haver øvet udj en hæste stall imod derris Eegen Sogne Præst Hr: Bertel Worm, til Vedermælle er indstevnet {Sogne Præsten,} Olle Spaanem og Olle Leqve, som alle blev paaRaabt, mens det indstevnte Vidne møtte icke, {ej heller Sogne Præsten eller nogen paa hands vejgne}

paa Olle Spaanem og Olle Leqve[s] veigne møtte Olle Siursen øfre Leqve, som vedtog stevnemaalet at være Lovl: forkyndt.

Stefne Vidnerne Torchiel Larsen og Joen Torchielsen med opragte fingre Eedfæstede stevningen at være Lovl: forkyndt for Zondre Endresen Sexe[s] boepæll udj hands grande Niels Johansen Sexe[s] paahør. Stevne Vidnerne Torchiel Andersen Opheim og Anve Tostensen Lione med opRagte fingre Eedfæstede stevnemaalet for de til Vedermælle indstevnte.

Citanten paastoed Laudag for det udeblivende Vidne.

Afsagt.

Vidnet Zondre Endersen Sexe paalægges her for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting, sit Vidnesbyrd Eedelig at aflægge, til hvilcken tiid haver de til Vedermælle indstevnte og at møde, Vidnets forklaring at anhøre.

Hellie Monsen Hambre, paa Knud {Nielsen} \Levsen/ Horrej[s] veigne fremstoed for Rætten og efter forrige tiltalle til Encken Barbra, Sal: Odd Horrej, begierede Sagen j Rætten,

paa Enckens vejgne møtte for Rætten hindes Søn Aasmund Odsen, som forklarede at hands Sal: Fader var ælste broder og Oddelsmand til den gaard Horrej, hvorpaa hans \Moder/ nu boer og haver et huusmande plats, som hun nu er stefnet for at fravige, da hands Fader dog selv haver Rødet det, med de ord og aftalle med hands yngste broder som hafde indløst jorden, at sam/m/e huusmande plats skulle tilhøre ham som Elste broder, og paastoed Comparent: Sagen udsat til neste Ting, for at førre Vidner til sagens oplysning.

Citanten hafde ej noget imod Comparent:[s] forlangte opsettelse at fremførre.

Afsagt

Sagen givis Rom indtil neste Ting.

1737: 228b

1737.

Aasmun Odsen fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og sted med Muntl: stevning Lovl: haver ladet stevne Knud Levsen, at møde ham i Rætten med de Adkomster hand haver til gaarden Horrej j Røldahl, saasom Citant: formeener sig til sam/m/e jord at være Oddels berettiget.

den indstevnte Knud Levsen Horrej Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, Replicerede, det hand ej veste sig pligtig at være her nogen Adkomster til hands paaboende oddels jord at fremviisse, førren hand blev Lovl: stevnet til Aastædet.

Citant: var her med fornøyet, hvorforre Sagen blev afviist til Aastædet.

Iver Olsen Midnæs, Soldat af Hr: Capitain Møllerups Compagnie, fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og sted vidnesfast med Muntl: stevning haver ladet

stevne Knud Lutro fordj hand med prygel, hug og slag haver overfaldet Citant:, der forre Dom at lide, saavelsom og for processens omkostning, til Vidner udj Sagen er indstevnt {Torbiørn Oudenæs, Niels Asbiørnsen Helleland,} Anders Olsen Luttro, Anders Jørgensen Instenæs, {den indstevnte} og Isach Jacobsen Midnæs.

den indstevnte Knud Jacobsen Lutro Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovlig stevnet, tilstoed ellers gierningen, og Replicerede, at hand til dette Ting, tiid og stæd udj Sagen haver stevnet Contra, Iver Olsen Midnæs, at anhøre Contra Citant:[s] Vidner, som er Torbiørn Oudenæs, og de af \Hoved/ Citant: selv indstevnte Vidner.

Hoved Citant: paastoed sine Vidner Eedelig afhørte, (hvil)chen de alle Comparerer; Eedens forklaring blev Vidnerne forrelæst, og formanet ved sandhed at blive.

1ste Vidne, Ander[s] Olsen, værende hos hands Fader paa Gaarden Luttro, er gaml: 22 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at den 28 Janvarj nest afvigte var Vidnet med begge parterne og de øfrige Vidner, med derris baader paa Reisen til havet, og laa nogen tiid væirfast i Germuns haunen!! (havnen), og som de stoed paa baaden, saa Vidnet at Knud Luttro med en stock slog Iver Olsen tvende slag over Rycken {med en stock}, og da gick {Iver Olsen} \Knud Luttro/ strax af den baad og ind paa {den baad som Vidnet var paa} sin Egen baad, og da gick Iver Olsen efter Knud Jacobsen, ind paa baaden til ham, og brugte mund, og da slog Knud Jacobsen atter Iver Olsen med en stock, og saa gick Knud Jacobsen af baaden, og gick op paa {baaden} brycken, da gick Iver Olsen op efter ham, og brugte mund og skielde

1737: 229

1737.

Knud Jacobsen for en Fant, da slog atter Knud Jacobsen, Iver Olsen med sam/m/e stock, og dette hafde sin oprindelse alt sam/m/en af dett, at Iver Olsen {og Torbiørn Andersen, hvilcken sidste Knud Jacobsen haver indstevnt til Vidne, var udj skienderi med hver andre} hafde taget Torbiørn Oudenæs, som er af Knud Jacobsen i[nd]stevnt til Vidne, udj trøyen, og da Raabte Torbiørn Oudenæs om hielp. Contra Citanten Qvestionerede Vidnet, om icke Iver Olsen hafde skield[t] ham for tyv og skielm. Resp: Iver Olsen sagde, tyfve Aflede hand op, tyfve var helle æt{lægget}, hvilcke ord Iver Olsen Sagde og talte til Knud Jacobsen, om endskiønt hand icke næfnte Knud ved Naufn, saa talte hand det dog til Knud, videre hafde Vidnet icke at Kunde forklare, og ingen af parterne hafde noget at tilspørge Vidnet.

2det Vidne, Anders Jørgensen, værende hos hands Fader paa Gaarden Instenæs, gaml: 24 Aar, efter aflagde Eed vidnede, at {Iver Olsen} den 28 Janvarij var Vidnet med parterne paa derris baadder j Germuns haunen, og som da Iver Olsen og Torbiørn Oudenæs var j orde sam/m/en, tog Iver Olsen, Torbiørn j trøyen, og da Raabte Torbiørn om hielp, da tog Knud Jacobsen en stock og slog Iver Olsen med, og siden gick Knud Jacobsen ind paa sin Eegen baad, og Iver Olsen gick ind paa baaden til Knud Jacobsen, da slog Knud Jacobsen atter Iver Olsen med sam/m/e stock, og saa {K} gick Knud Jacobsen op paa brycken, da gick Iver Olsen efter ham og skielte ham, og sagde til Knud Jacobsen, du er en Fant, og din Søn m(ed,) Een tyv er du og din Søn og ald din æet, (da) slog atter Knud Jacobsen, Iver Olsen (med) sam/m/e stock, saa gick Knud Jacobsen op i (Giest)giver huusset og satte sig ved bordEnden j (stuen), Iver Olsen og Vidnet gick efter, og som de kom j stuen satte Iver Olsen sig ved bordet og (udsag?)te atter forrige skielsord til Knud Jacobsen, da slog Knud Jacobsen ham atter med stocken. videre veste Vidnet icke at Kunde forklare, og ingen af parterne hafde noget at tilspørge Vidnet.

3de Vidne, Isack Jacobsen, boendis paa Midnæs, gaml: 55 Aar, efter aflagde Eed vidnede,

Contra Citanten Protesterede imod dette Vidne, siden hand haver til ægte Iver Olsens Søster. Hoved Citanten frafaldt sam/m/e Vidne.

Contra Citanten paastoed Torbiørn Oudenæs Eedelig afhørt.

1737: 229b

1737.

Citanten Protestere[de] i kraft af Loven, at Torbiørn Oudenæs ej maatte blive tilladt sit Vidnesbyrd at aflægge j den/n/e Sag, saasom hand udj Sagen er Interesseret, og Sagen haver Rejst sig af og ved Ham.

Contra Citanten tilstoed at bem:te Torbiørn Oudenæs var med udj Sagen, og at Sagen er Rejst af ham.

Afsagt.

Efter Vidnernis forklaring og Parternis tilstaaelse befindis det at den/n/e Sag haver sin begyndelse og oprindelse fra Torbiørn Oudenæs, hvorforre hand til Vidne ei kand accepteris.

Rætten tilspurte parterne, følgel: Kongl: Allernaadigste Forordning, om de hafde fleere beviisligheder til en hver s(in?) og tarv at førre, førren Sagen til Dombs vorder optagen.

parterne Svare[de] begge Nej, de hafde ej videre udj Sagen at førre, mens vare Dom begierende.

Udj Den/n/e Sag er Saaledes for Rætt Kiendt. Kongl: Allernaadigste Forordninger befahler, at naar nogen Sag forrefalder imel: Land Soldaten og bonden, da skall sam/m/e stæds Officeer og \den/ Civile øfrighed see at forlige parterne, og Derris Sag, om det er Mueligt, {sam/m/e} at Departere, hvilcket icke her for Rætten udj Sagen er bevislig giort, at sam/m/e Kongl: Allernaadigste Forordning er efterkom/m/et. Saa Kiendis for Rætt at disse stridende parter henviissis til derris øfrighed, for at see Sagen i mindelighed afgiort, og om de ej der bliver forEenede, da haver de sam/m/e her for Rætten beviislig at giøre, da der {efter} udj, efter Lands Loven skall blive Eendelig Dom afsagt.

Høyværdige Hr: Hans Høg, Medtien/n/ere til Strandebarms Præste gield, fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og steed ved Muntl: stevning vidnesfast haver ladet stevne Peder Olsen Jaastad, Dom at lide til at indfri sin udstæde pante Obligation af dato 26 Nobr: 1734, stoer 20 Rd:r, med paaløbende Renter for et Aar{s Rente}, og efter skifte brevet af 11 Martj 1733 er hand, Citant:, udlagt 44 mrk: smør med bøxsel og herlighed for 44 Rd: med {paa} Resterende Landskyld \udj gaarden Jaastad/, der ofver Eiendombs Dom at erlange, sambt processens omkostning.

den indstevnte Peder Jaastad Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet. ellers tilstoed, at paa tilspørsel af Citanten, at Pante Obligationen af 26 Nobr: 1734, saavel som den Capital af 44 Rd:, hvorforre er giort udl: udj hands paaboende gaard Jaastad 44 mrk: smør, er aldt Lovl: af Citanten bleven han/n/em opsagt.

Citant: lagde j Rætte den paabeRaabte Pante Oblig: sam/m/e er saa lydende.

1737: 230

1737.

Comparenten, som tilstoed ald fordringen j alle maader at være Rigtig, begierede ickun at Citanten vilde have taalmodighed indtil høsten, saa vilde hand see Citanten afbetalt.

Citanten paastoed Dom til Nam og Execution saavell for de tvende hoved stole, som for et Aars Resterende Landskyld 1 Rd: 15 s: Ao: 1736, og for 1735 Rester 2 mrk: 15 s: Rente af de 20 Rd: for Ao: 1736 er 1 Rd: med videre Rente fra d: 26 Nobr: 1736 og indtil betalningen skeer, sambt processens omkostning. herom hand forventede Dom.

Comparenten tilstoed ej videre at have til sin sags forsvar.

Udj den/n/e Sag er saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Eftersom Peder Olsen Jaastad udj ingen tilfælde har kundet imodsige Citantens fordringer, mens udj alt har tilstaaet Citantens Krav at være Rigtig, saa Kiendis for Rætt. efter Lovens 5 B: 13 Capit: bør Peder Olsen Jaastad, inden 15 dagge efter \ den/n/e / Doms Lovl: forkyndelse

at indfri sin til Velærværdige Hr: Hans Høg udstæde Obligation af 26 Nobr: 1734. skadesløs, under Nam og Execution. de udj skifte brevet af 11 Martj 1733. Citanten udlagde 44 mrk: jordegoeds med bøxsel og herlighed udj gaarden Jaastad, for Capital 44 Rd:, bliver Citanten, \følgelig Lovens 5 B: 6 C:,/ til Eiendom hiemfalden, dog Odels Løsnings Rætten uforkrænket: den Resterende Landskyld, bør Peder Jaastad iligemaader at betale Citanten inden 15 dage efter Dom/m/ens forkyndelse {under}, sambt processens omkaastning med 1 Rd: 5 mrk: alt af Peder Jaastad at efterkom/m/is under Nam og Execution.

Siur Sondresen House fremstoed for Rætten og (Kund)giorde at hand til dette Ting, tiid og sted vidnesfast med muntl: stevning haver ladet stevne (Peder) Olsen Jaastad, Dom at lide til at betale Citanten 15 Rd:, som hand har laant bem:te Peder Jaastad det Aar 1734. og j ingen maader har kundet i (min)delighed faa enten penge eller beviis, saa er hand og stevnet Dom at lide for processens omkostning.
den indstevnte Peder Olsen Comparerede for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, og tilstoed fordringen j alle maader at være Rigtig, mens begierede Delation,
Citanten tilbød, om Comparenten vilde betale det {halve} til høsten, saa vilde hand lade sagen staa indtil høste Tingene.
Parterne bleve inden Rætten forEenede saaledes, at Peder Olsen skall betale Citanten det halve, som er 7 Rd: 3 mrk:, til høsten, og Resten til Krosmisse om Waaren Ao: 1738. hvilcket de bekræftede med haandebaand.

1737: 230b

1737

Capellanen til Strandebarms gield, Hr: Hans Høg, fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og sted vidnisfast med muntl: stevning haver ladet stevne Orm Michelsen Mansager for gield 53 Rd: Capital, som hand var skyldig til Sal: Hr: Jørgen Brosse, og er Cita[n]ten med sin Huustrue siden arvelig tilfalden, hvilcken gield Orm Michelsen selv udj skifte efter hands Sal: Huustrue d: 14 Septbr: 1731 haver angivet, samt Rente Aarlig af bem:te Capital 2 Rd: Aarlig fra skifte brevets dato, med processens omkostning, hvorpaa alt er stevnet.
den indstevnte Orm Michelsen stoed i Rætte, vedtog at være Lovl: stevnet, tilstoed Kravet med Renterne j alle maader Rigtig at være. Videre hafde hand icke at lade indføre.
Citanten paastoed Dom til Execution.
Udj den/n/e Sag er saaledes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Eftersom {Citanten} Comparenten Orm Michelsen selv icke kand imodsige Capitalen med Renterne, som er 2 Rd:r Aarlig, mens tilstaar Citanten at have Rætt udj ald sit stevnemaal og paastand, saa Kiendis for Rætt at Orm Michelsen betaler til Citanten den paastevnte Capital 53 Rd: med paaløbende Renter fra 14 Septbr: 1731, Aarlig 2 Rd:r, sambt processens omkostning med 1 Rd: 5 mrk: inden 15 dage efter den/n/e Dombs Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

Capellanen til Strandebarms gield, Hr: Hans Høg, stoed j Rætte og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd med Muntl: stevning vidnesfast haver ladet stevne en deel Debitorer for gield, Neml: Samson Ratteig for 2 Rd:r, Knud Sanstøe 2 mrk:, Lars Sexe 5 Rd:, Salemon Helleland 3 mrk:, Lars Salmonsen Helleland ? mrk:, {Hans Sandven 4 Rd: 9 s:}, Henrich Eie 2 Rd: 12 s:, Jørgen Jelle 2 Rd:, Tormoe Jelle 1 Rd: 5 mrk: 11 s:, Michel Ragde 3 mrk: 10 s:, Samson Bustetun 3 mrk:, {Magnus Sexe 2 Rd: 1 mrk:}, som alt er laant dem udj Reede penge, til Betalning Dom at lide, samt for processens omkostning.

af de indstevnte møtte Samson Ratteteig, tilstoed at være Lovl: stevnet, tilstoed og skylden.
af de øfrige indstevnte møtte ingen da de blev paaRaabt.
stevne Vidnerne Torchild Larsen og Joen Torchielsen med opragte fingre Eedfæstede stevningen at være for dem alle Lovl: forkyndt.
Citanten var begierende Laudag.

Afsagt.

Knud Sanstøe, Lars Sexe, Salemon Helleland, Lars Salmons: ibdm:, Henrich Eie, Jørgen Jelle, Tormoe ibd:, Michel Ragde, og Samson Bustetun, paalæggis

1737: 231

1737.

Alle her for Rætten at møde til nest stundende Som/m/er Ting til Sagen at svare.

Soldat Olle Torstensen Biotvedt ved Hr: Capitain Burgrafs Compagnie, stoed j Rætte og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og steed vidnesfast med muntl: stevning haver ladet stevne Hellie Helliesen Qvalvigen, Dom at lide fordj hand haver givet ham, Citanten, ørefigen eller mundedask.
den indstevnte Hellie Helliesen møtte for Retten, vedtog stevningen. Replicerede ellers at hand ingen fred har kundet have for Citanten, der stedse har ofverfaldet ham med øggeNaufn og skielsord, hvilcket hand vil formoede at Citantens indstevnte Vidner, saavelsom andre Vidner Comparenten til neste ting agter at indstevne, kand forklare. ellers Replicerede vell at være stevnet til sagen at svare, mens icke Vidner at anhøre.
Citanten Kundgiorde at hand til sagens oplysning haver indstevnt Vidner, hvilcke hand begierede Eedelig afhørte;
Comparenten paastoed, Vidnerne ej at maatte blive antagen førren hand blev Lovl: stevnet sam/m/e at anhøre.
Stevne Vidnerne Torchiel Larsen og Joen Torchielsen forklarede at de ingen ordre har haft af Citanten til at stevne Hellie Helliesen, Vidner at anhøre.

Afsagt.

Sagen givis Rom indtil neste Som/m/er Ting, til sam/m/e Tiid haver Citanten Olle Torstensen Lovl: at lade stevne Hellie Helliesen, Vidner at anhøre.

Den 6 April blev Rætten atter betiendt, er passeret saaleedes.

… den efter forrige tiltalle til de af Sogne Præsten Hr: Niels Windings angive{lse}ne, som imod Forordningen om Sabahten …… sig have forseet, var begierende Sagen j Rætte og e(fterskre)vene Vidner Eedelig afhørte, neml: Klockeren (Willatz) Dodt, Isack Præstgaard, Chresti Ottes datter, Pouel ……, Halver Moen, Bastian Olsen og Samson Bustethun, som møtte for Rætten, undtagen Pouel Back…, som ligger syg af en smitsom sygdom, og Samson Bustethun, som og er syg og sengeligende, hvorforre de ej kunde møde. af de til Vedermælle og for Sagen[s] skyld, f(orhen) indstevnte, møtte ickun {bror} Giestgiveren Bror Møller og Joen Torgiersen.
Fogden Paastoed Vidnerne Eedelig afhørt: Eedens forklaring blev den/n/em forrelæst, og formanet sandhed at vidne.
1: Vidne, Klockeren Hr:!! (her) til Kinckser{s}vig Præstegield, Willatz Dodt, efter aflagde Eed vidnede og svarte til de Qvæstioner som de forrige Vidner d: 20 Octbr: 1736 er forresat efter acten. 1: Qvest: som forhen. Resp: den første Søndag j Advant 1735. har Vidnet selv natten til Søndag Logered paa Giestgiberet, og j den tiid hvercken seet eller hørt noget fylderi \med drick/ eller Klam/m/erj, og siden den tiid (har) Vidnet ej været paa Giestgiberiet, og altsaa intet videre (til denne)

1737: 231b

1737.

Sags oplysning at kand forklare.

2: Vidne, Isack Torgielsen, boendis paa Præstegaarden j Odde Kircke Sogn, gaml: 40 Aar, efter aflagde Eed vidnede og svarte til den første Qvest: blev svaret, at Søndagen hafde Vidnet vercken seet nogen fylderj, drick eller Klammerie, mens Mandagen derefter, om Formiddagen, saa Vidnet Soldat Joen Østensen at kom/m/e fra Giestgiveriet, og blev leedt Drucken til sengs. 2: Qvest: der til svaret at hand, Vidnet, ej hafde været den dag ved Giestgiveriet, og altsaa ej er vidende derom. 3: Qvest: der til svaret Conform med det Vidne Jacob Eitrem, som er afhørt d: 20 Octbr: 1736, untagen hand ej veste vor!! (hvor) de hafde Logeret. {4: Qvest: her til veste Vidnet slet inte at svare} 4: Qvest: her til svarede ligesom det Vidne Jacob Germunsen Bustetun, som d: 20 Octbr: 1736 er afhørt.

3: Vidne, Chrestj Ottes datter, tien/n/ende paa Freim, gaml: 35 Aar, efter aflagde Eed svarede til alle spørsmaallerne. 1: Qvest: her til svaret, at hun den dag hafde været ved Odde Kircke, men ingen seet at dricke udj Giestgiberiet, ej heller at være drucken, mens efter prædicken hafde hun seet nogle, som hafde lang vei til derris hiem fra Kircken, det at have faaet en tørste drick, om det Klam/m/erj som skall have været, kand hun intet mindes, siden det er saa lang tiid siden, og disuden har hun ej givet nogen agt der efter. 2: Qvest: der til svaret, hun kunde slet intet Erindre. 3: Qvest: der til svaret, hun veste slet intet her om. 4: Qvest: her til veste Vidnet heller icke at svare.

4: Vidne, Halver Olsen, huusmand paa Moen, gaml: 37 Aar, efter aflagde Eed vidnede til spørsmaal. 1: Qvest: her til svaret, hand veste herom aldeeles intet. 2: Qvest: her til svaret, (at?) de tvende Mænd Peder Jaastad og Gunner Sandved, som bægge laa paa derris Rejse, sat uden for Giestgiberiet (og?) hafde en gang dricke hos dem, mens Vidnet saa ingen (med?) fylderi eller uskickelighed af dem. 3: Qvest: her til svaret, hand hafde vel seet de Persohner paa Giestgiberiet, mens icke seet at de hafde nogen slags dricke for dem. 4: Qvest: her til svaret, icke med sandhed at kand sige nogen at have seet dricke paa den dag, j Giestgiber:

5: Vidne, Bastian Olsen, huusmand paa Bustetun, gaml: 33 Aar, efter aflagde Eed, svarede til Qvest: 1: Qvest: her til veste intet at svare. 2: Qvest: her til veste heller icke at svare. 3: Qvest: ej heller her til. 4: Qv: j ligemaader, saa hand veste slet intet at kunde sige.

Fogden lod tilførre, at som hand nu icke veste fleere Vidner som om Sogne Præsten Hr: Windings angivelser at give Ringeste oplysning, saa vilde Fogden formode, at en hver for sig efter Sagens beskaffenhed og de allereede (afhørte) Vidner med Dom vorder anseet,

1737: 232

1737

enten til straff eller frjKiendelse.

Afsagt

Formeedelst Sagens vittløftighed, og med Fogdens Consens, bliver den til Dombs optagen indtil førstkom/m/ende Som/m/er Ting, da endelig Dom skall blive afsagt.

Fogden Andreas Hejberg stoed j Rætte og kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og steed med Muntl: stevning vidnesfast har ladet stevne Maritte Lars datter, Dom at lide for begangne Lejermaal med Agustinus Larsen,

paa den indstevnte Maritte[s] veigne møtte hindes Fader Lars Tostensen Lofthuus, vedtog Sagen og tilstoed sin datters Leiermaal med Agustinus.

Fogden sat j Rætte efter Lov: 6 B: 13 C: 1 art: og paastoed Dom.

Udj den/n/e Sag er Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Det af Maritte Lars datter begangne Horerj med Agustinus Larsen, er af Hindes Fader Lars Tostensen Lofthuus her inden Rætten bleven tilstaaet, Saa Kiendis for Rætt efter Lovens 6 B: 13 C: bør Maritte Lars datter at bøede til Citanten 12 Lod sølv, og betale processens omkaastning med 2 Rd: inden 15 dage under Nam og Execution.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige Tingsvidner, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa var hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/er!!, siden de ej kunde imodsiges.

Efter trende gange udraabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, hvorforre Rætten blev ophævet for dette skibbr: den/n/e gang.

Den 8 April blev holdet et **almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Gaarden Wambem j Ulvig Kircke Sogn og Gravens skibbr:**, og blev Retten betiendt med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Torbein Dahle, Abselon Espeland, Siur Lione, Mickel ibd:, Morten Warberg, Tormoe Sæbøe, Siur Hielmoe og La(sse Røyse), ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Anders Hansen Liissebreche og den Tingsøgende Almue, er passeret som følger.

først allerunderdanigst publiceret alle Kongl: Allernaadigste Forordninger og Reschripter, sambt høye øfrigheds ordre, som er Extraheret paa fol: 226.

Assessor Londeman udstæde bøxsel sæddel med Revers, af 17 Octbr: (1736. til) Halstein Magnusen paa 1 ½ spand smør, ¼ huud udj gaarden ……, blev lydeligen for Rætten oplæst.
Sogne Præsten til Kingservig gield, Hr: Winding, udstæde bøxsel brev med Revers, af 2 Nobr: 1736. til Halsteen Olsen paa ……., ½ buckskind udj gaarden Lund. blev lest.
Skifte brevet af 25 Septbr: 1736 efter Sal: Anne Ivers datter Opheim, blev læst, og derudj at være til deel: efterskrevene Jordegoeds, saasom. j gaarden Opheim 3 Løber smør, 1 td: salt, 1 huud for 500 Rd:r, gaarden Scharvetun 5 pund 9 mrk: smør med underligende Plats Fuglebærstøen 6 mrk:, Wurderet 160 Rd:, gaard: Dahlen 1 Løb 1 pd: smør, 1 hud, 1 g:sk: Wurderet 90 Rd:, gaard: Aasse 3 pd: 3 mrk: smør, 1 huud, 1 ½ g:sk: for 83 Rd:, gaard: (øvre?) Hagestad 1 Løb smør, 1 huud for 108 Rd:, nock (udj gaar)d: H(agestad) efter et andet skiøde, 1 Løb 2 pd: 18 mrk: smør ……..

1737: 232b

1737

Endnu j gaarden Hagestad 2 pd: 22 mrk: smør uden bøxsel, for 35 Rd:r, j Gaard: Nessem 2 Løb: smør, 1 b:sk: for 180 Rd:r, sam/m/e Jordegoeds er skift og Deelt saaledes. Enckemanden Hans Pouelsen haver arvet j gaard: Opheim 312 Rd: 1 mrk: 10 s:, i gaard: Scharvetun 17 Rd: 4 mrk: 6 s:, j gaard: Dahlen 45 Rd:, j gaard: Aasse 41 Rd: 3 mrk:, i gaard: Hagestad 54 Rd:, nock i bem:te gaard 79 Rd:, jnu i gaard: Hagestad uden bøxsel 35 Rd:, j gaard: Nessem 90 Rd:, Pouel Hansen arvet j gaard: Opheim 124 Rd: 3 mrk: 10 s:, Iver Hansen arvet j gaard: Nessem 90 Rd:, j gaard: Opheim 34 Rd: 3 mrk: 4 s:, Lisbeth Hans datter arvet j gaard: Scharvetun 62 Rd: 1 mrk: 10 s:, An/n/e Hans datter arvet j gaard: Hagestad 54 Rd:, j gaard: Opheim 8 Rd: 1 mrk: 10 s:, Syneve Hans datter arvet j gaarden Hagestad 59 Rd:, Baarni Hans datter arvet j gaard: Dahlen 45 Rd:, j Opheim 17 Rd: 1 mrk:

10 s:, Gurri Hans datter j gaard: Scharvetun 62 Rd: 1 mrk: 10 s:, Lisbeht Hans datter arvet j gaard: Schaarvetun 17 Rd: 4 mrk: 6 s:, j gaard: Aasse 41 Rd: 3 mrk:, j Opheim 3 Rd: 4 s:

Den 9 April blev atter Rætten betiendt med foranførte Lau Rættis mænd, og blev da forRettet som følger.

Sogne Præsten til Kingservig Præstegield, Hr: Niels Winding, udstæde bøxsel seddel med Revers, af 17 Nobr: 1736 til Olle Joensen paa 1 pund smør udj gaarden Soelberg, blev lest.
Skifte brevet af 28 Febr: efter Sal: Omund Haaversen blev lest, og derudj befunden Jordegoeds udj gaarden Moe 1 pund 12 mrk: smør, som blev skift og deelt imel: arvingerne, Neml: Encken Ranvei Torbiørns datter arvet 18 mrk:, og Størkor Omunsen arvet 18 mrk: smør, alt med bøxsel og herlighed.

….. ….sen Haaeim fremstoed for Rætten og kundgiorde at hand med Muntl: stevning til dette Ting, tiid og sted vidnesfast har ladet stevne Dorrete Daniels datter Syssen med Hindes Lauværge Poul Spaanem, Domb at lide til at betale Resterende 8 Rd: 1 mrk: 8 s: af det hindes Sal: Mand til Bergen førrende bord for Citanten med Sage leje, foruden den/n/e Processis omkostning.
for Rætten møtte den indstevnte Encke Dorrete, og [i] hindes Lauværges Lovl: forfald møtte hindes Slegt Olle Siurse[n] øfre Berve, som forkynte at Enckens Lauværge er syg og sengeligende.
Comparenterne vedtog stevnemaalet (i al)le maader at være Lovl: forkyndt, og paastoed at Citanten skulle beviise den/n/e sin fordring, da hun, Encken, fant sig pligtig hindes \Sal:/ Mands skyld at betale.
Citant: begierede sagen forfløt indtil Som/m/er Tinget, for at indstevne Vidner til sagens oplysning.
Comparenterne hafde her imod ej noget at indføre.

Afsagt

Sagen givis Rom indtil førstkom/m/ende Som/m/er Ting.

Siur Gundersen udstædde bøxsel brev med Rever, af 9 Apr: 1737. til Jacob Andersen paa 1 Løb smør udj gaard: Legre, blev lest.
Sogne Præsten til Gravens gield, Hr: Worm, hands udstæde bøxsel seddel med Revers, af 9 April 1737. til Endre Hol(gersen?) …… (paa) ½ Løb smør, 1 g:sk: udj gaard: Qvam/m/en, blev lest.

1737: 233

1737.

Siur Gundersen udstæde bøxsel brev med Revers, af 9 April 1737. til Olle Andersen paa 1 Løb smør udj gaard: Legre, blev lest.

Christopher Aamunsen Ødven fremstoed for Rætten, og efter forrige tiltalle til Hal Iversen Wignæs, begierede Sagen j Rætte, og følgelig den af Rætten d: 26 Octbr: 1736 afsagde Kiendelse, lagde j Rætten en ny Rejgning af dato 2 Apr: 1737. ord for anden saa lydende.
Contraparten Hall Iversen Wichnæs fremstoed for Rætten, og levere[de] j Rætte en Reigning af 1 Martj 1737. som er ord for andet saa lydende. Comparent: Replicerede, det hand erbød sig at beEdige den/n/e hands j Rætten lagde Reignings Rigtighed, Refererede sig i øfrigt til hvis hand forhen j Rætten mod Christopher Ødvens Reigning haver Repliceret, og paastoed Dom.
Citanten paa sin sidde sluttede Sagen, og paastoed Dom.

Sorenskriveren tilbød parterne om de vilde med flytning bekaaste et udsættelse Ting til Doms anhørelse, 6 ugger efter at Waar Tingene ere sluttede, eller om de vilde at Sagen til Dombs kunde optagis indtil Som/m/er Ting[et].
Comparenten ærklærede, det hand var fornøyet med at anhøre Dom til nest stundende Som/m/er Ting. hvormed Citanten og var fornøyet; Og altsaa Sagen til Rivition og Endelig Doms afsigelse til nest stundende Som/m/er Ting vorder optagen.

Den 10 April blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Fogden lod inden Rætten Examinere de sædvanlige Tingsvidner, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at sige, saa hvar!! (var) hand Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Eefter trende gange udRaabelse vaar ej nogen der vil gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet for dette Tinglau.

Den 12 April blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting for Østensøe skibbr: paa Gaarden Steenstøe**, og blev Rætten betiendt af efterskrevene Edsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: …… (og) Knud Reigstvedt, Iver {Døsseland} øfre Birckeland, Siur …., Torbein Soldahl, Noe Berge, Siur Bergstøe og Torbein øfre …..land, ofverværende Kongl: Maj:ts Foged Andreas Hejberg, Lensmanden Olle Berven og den Tingsøgende Almue.

Allerunderdanigst Publiceret de Kongl: Allernaadigste Forordninger med anden Øfrigheds ordre som findes Extr: paa (fol: 226)

Prousten Chrestopher Geelmuyden udgiven bøxsel brev med Revers, af 4 (April?) 1737. til Arne Arnesen paa 1 Løb smør udj gaarden Birckeland, blev lest.
Beskop Bornemans udgivene bøxsel brev med Revers, af 26 Octbr: 17(36.) til Johan Larsen paa 1 Løb smør udj Gaard: Wangdahl, blev lest.
Prousten Chrestopher Geelmuyden udgivene bøxsel brev med Revers, af 8de April 1737. til Sven Knuds: paa 1 ½ Løb smør udj Gaard: Walland, blev lest.

Prousten ofver Hardanger og Sogne Præst her til Gieldet, Velærværdige Chrestopher Geelmuyden, stoed j Rætte og Kundgiorde, at hand til dette Ting, tiid og sted med Muntl: stevning vidnesfast haver ladet stevne Baar Ericksen Sandven og Lars Toersen ibd:, Dom at lide og undgielde {fordj} til straf, fordj de ej Lovl: har vildet holdet marcke gierde imel: dem og Citant: Lovl: vedlige.
den indstevnte (Baar Ericksen Sandven)

1737: 233b

1737.

Møtte for Rætten, vedtog at være Lovl: stevnet, og Replicerede, at hand svarede til Sagen paa Eegne og Lars Toersens veigne, saasom de hafde gaard sam/m/en, ellers tilstoed at de herefter gierne vilde holde gierdet vedlige, og at de forhen har \for/sømt det (: eller efterladt det :)
Citanten paastoed, at eftersom Comparenten selv har tilstaaet sin forseelse, og lovet gierdet Lovl: vedlige at holde, \de/ {hand} da ej videre endsom med en liden penge straff og Mult, sambt processens omkostning ved Dom maa blive anseet.

Som ingen af Parterne videre hafde til Sagen at lade indføre, Saa er her udj Saaleedes for Rætt Kiendt, Dømbt og

Afsagt.

Lovens 3 B: 12 Cap: befahler Strichte, at gierde imel: Grander skall holdes saa forsvarlig at Fæ der over ej indkom/m/er: hvilcket ej af Baar Ericksen og Lars Toersen er efterkom/m/et og vedlige holdet imel: derris {gaard} paaboende gaard Sandven og Wiigørs Præste gaard efter Baar Ericksens her for Rætten Eegen giorde bekiendelse. Saa Kiendes for Rætt efter {Høyst} Allerhøystbem:te Lovens alligere[de] bør Baar Ericksen og Lars Toersen til førstkom/m/ende Krosmisse at forskaffe gierdet Lovfør, og siden Aarlig Lovligen, saavit derris andeel er, vedlige holde, under Adfær og straff efter Loven. Processens omkaastning betaler Baar Ericksen og Lars Toersen til Citanten med 1 Rd:r 4 mrk: saa bør Baar Ericksen og Lars Toersen, efter Kongl: Allernaadigste Forordning, bøde til Justits Cassen 1 Rd:r 3 mrk: 12 s: alt af Baar Ericksen og Lars Toersen at efterkom/m/e inden 15 dagge efter den/n/e Doms Lovl: forkyndelse under Nam og Execution.

… ….sen Scheje fremstoed for Rætten, kundgiorde og lod lysse (sin) penge mangel til 1 Løb 9 mrk: smør gaml: Landskyld, udj gaarden Reigstvedt, hvor til hand, Comparenten, formeener at være nermeste Oddels berettiget.

(Den 13) April blev Rætten atter betiendt. er passeret.

Fogden Andreas Hejberg udgivene bøxsel brev af 18 Octbr: 1736 til Chrestopher Jørgensen paa 2 pd: 6 mrk: smør udj Gaard: Rychen, blev lest.
…. ….ielsens udstæde bøxsel brev med Revers, af 12 Apr: 1737. til Lars Samsonsen paa 18 mrk: smør udj Gaarden Røsland, blev lest.

…biørn Olsen Soldahl lod opraabe og tilbyde, om nogen vilde imodtage mod Aarlig proCto den Capital 73 Rd: 2 s: som er hands Myndling Gurri Aasmuns datter tilhørende, mens ingen indfant sig der vilde sam/m/e penge imod tage.

Fogden lod inden Rætten Examinere de Sædvanlige beviisser til bilag ved hands Regnskaber, og som ingen var der noget imod sam/m/e hafde at erindre, saa var Fogden Rættens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa j Rætte, altsaa blev Rætten ophævet.

Den 26 April blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Evanger j Wasværens Tinglau og Wosse Præste gield**, og blev Rætten betiendt af Efterskrevene Eedsohrene Laug Rættes mænd, Naufnl: Haldor Horveij, Niels ibdm:, Brynild ……., ….. Runtzeberg, Aad Brundberg, Knud Mestad,

1737: 234

1737.

Johan/n/es Hermunsdahl, og Lars Jørnevig, ofverværende Fogden Andreas Jessen, Lensmanden Niels Olsen Horvej, og den tingsøgende Almue. {og den} er passeret som følger.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste Forordninger,

først, angaaende Adskilligt udj den om Forbud paa Juveler samt Guld og sølv at bære med videre, udgangne Forordning af 16 Apr: nest afvigte, datteret d: 6 Octbr: 1736.
den anden, a[n]langende Attester som Professores Theologie, saa og biskopperne, til Cancelliet skulle indsende, om derris lærdom og levnet, som søgge efter Præste Embeder, af 2 Nobr: 1736.
den tredie, angaaende den udj Kiøbenhaufn oprettede Assignations Vexsel og Laane Banqve, af 8de Martj 1737.
den 4de: Patent om Høyeste Rætt for Aar 1737, af 12 Octbr: 1736.
den 5te: Skatte Forordningen for indeværende Aar 1737. af 6 Nobr: 1736.

Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel brev med Revers, af 2 Apr: 1737. til Joen Torbiørnsen paa 2 Løber smør udj gaard: Evanger, blev lest.

Procurator Sig:r Jens Mønnicken som Fuldmægtig udj Sal: Fogden Lems sterfboe, fremstoed for Rætten og Kundgiorde at hand til dette Ting, tiid og stæd med skriftl: stevning af 2 Apr: 1737 vidnesfast haver ladet stevne og indkalde John Aschildsen Wæhle, Dom at lide til at betale og indfrie sine til Sal: Fogden udgivene trende forskrifvelser for den Sum/m/a 29 Rd: sam/m/e stevning blev oplæst og er saa lydende.
den indstevnte John Aschildsen Comparerede, vedtog stevnemaalet at være Lovl: forkyndt ham.
Citantens Fuldmægtig lagde j Rætten de trende paaberaabte, udj stevnemaalet, Reverser, som blev oplæst og er saa lydende.
Comparenten Replicerede, at hand disse fordringer hafde betalt, og aldeelis imodsagde at ej noget var skyldig til Sal: Fogden, hvilcket hand gierne med Eed vilde bekræfte. dog kunde icke fragaa at hand jo disse penge til Laans af Sal: Fogden hafde bekommet, mens siden efter igien til Fogden betalt, …. det hands forseelse, at hand ej med beviis af Sal: Fogden hafde forsynet sig.
Citanten lagde j Rætte en Reigning af 26 Apr: 1737. paa den/n/e Processis omkostning, beløbende til 9 Rd: 3 mrk:, som blev oplæst, og ord for andet saa lydende. Citanten begierede (Dom udj) stevnemaalet.
Comparenten paastoed sagen forfløt indtil neste ting for at førre Vidner til a(t beviise) det hand den/n/e fordring med vahre til Sal: Fogden (hafde betalt).
Citant: indstillede den af Comparent: forlangte opsættelse til Rættens skiøn.

Afsagt

den af John Aschildsen forlangte opsættelse til Vidners førrelse til neste Tings holdelse, for Sagen der med at oplysse, bliver for billig anseet, og saaleedes Sagen forflødt {indtil neste Ting}.

Den 27 April blev Rætten atter betiendt. er passeret som følger.

Fogden lod inden Rætten Examinere og læsse Skatte Restanser, og som ingen var der noget hafde imod sam/m/e at erindre, var hand, Fogden, Rættens Attestation begierende, som blev efterkommet.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa i Rætte, altsaa blev Rætten for den/n/e gang ophævet.

1737: 234b

1737.

Den 29 April blev holdet et **Almindel: Waar, Skatte og Sage Ting paa Wangen paa Woss**, og blev Rætten betiendt med Efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Aad Brecke, Siur Gelle, Knud Berge, Niels Nesseim, Knud Dugstad, Mathias Mølster, Niels Gielland og Lars Tillung, ofverværende inden Rætten Kongl: Maj:ts Foged Andreas Jessen, Lensmanden Wiching Tvilde og den Tingsøgende Almue,

hvorda blev allerunderdanigst Publiceret de Kongl: Forordninger, Reschribter og Placater, som er Exstraheret paa nest forregaaende siide.

Fogden Continuerede med Skatternis oppebørsel, hvorforre ej videre blev forretaget.

Den 1 Maj blev Rætten atter betiendt. er passeret som følger.

Skifte brevet af 1 Martj 1737 efter Sal: Andri Olsdatter paa Gaarden Hæmbære blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj gaarden Hæmbære, boen tilhørende, neml: 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed, som er udl:, Skift og Deelt til Gudve Bære for sin fordring 9 mrk:, Iver …sen (Larsen?/Torsen?) arved 4 ½ mrk:, Giertru Iversdatter arvet 4 ½ mrk: smør.

Skifte brevet af 16 Maj 1736 efter Sal: Claus Knudsen paa Gaarden Mossefind blev lest, og derudj befunden jordegoeds udj gaarden Mossefind, boen tilhørende, neml: 3 Løber smør med bøxsel og herlighed, som er udl:, Skift og Deelt, først, til Creditorene Joen Seim 1 Løb 4 mrk:, Halsten Bilde 2 pd: 17 mrk:, Størck Dugstad 1 pd: 20 mrk:, til Arvingerne Britte Madtsdatter 16 mrk:, Lars Clausen 5 mrk:, Knud Clausen 5 mrk:, Ingeborg Clausdatter 2 ½ mrk:, og Christence Clausdatter 2 ½ mrk: smør.

Skifte brevet af 9 Octbr: 1736 efter Sal: Knud Steffensen paa Gaarden mit Ringheim blev lest, og derudj befunden jordegoeds, boen tilhørende, udj Gaarden mit Ringheim at være 1 Løb 16 mrk: smør med bøxsel og herlighed, som er Skift og Deelt imel: Arvingerne, neml: Sigvor Michelsdatter ½ Løb 8 mrk:, (And?)ers Knudsen 12 ½ mrk:, Lars Knudsen 12 ½ mrk:, Anfind ibd: 12 ½ mrk:, …ne Knudsdatter 6 ½ mrk: smør.

Skifte brevet af 25 Febr: 1737 efter Sal: Hermand Tostensen paa Gaarden ….. Røtte blev lest, og derudj befunden Jordegoeds j gaarden Lie …. Thun, boen tilhørende, 2 pd: 15 mrk: smør med bøxsel og herlighed, sambt overbøxsel 7 mrk:, og 21 mrk: uden bøxsel, som er Skift og Deelt imel: Arvingerne, neml: Ragnilde Oddesdatter 1 pd: 7 mrk: med bøxsel, og 9 mrk: uden bøxsel, Tosten Hermansen 12 mrk: med bøxsel, og 4 mrk: uden bøxsel, Joseph Hermansen 12 mrk: med bøxsel, og 4 mrk: uden bøxsel, og Barbra Hermansdatter 8 mrk: med bøxsel, og 4 mrk: uden bøxsel.

Skifte brevet af 28 Febr: 1737 efter Sal: Herborg Johan/n/esdatter blev lest, og derudj befunden Jordegoeds j Gaarden Ista, boen tilhørende, 9 mrk: smør, med overbøxsel til 1 mrk:, som blev Halsten Bilde udl:.

Skifte brevet af 21 Febr: 1737 efter Sal: Olver Larsen, blev lest, og derudj befunden Jordegoeds, boen tilhørende, j gaarden Qvitne 4 mrk: smørs Landskyld, som er Skift imel: arvingerne, neml: …. ……ns datter 2 mrk:, Olle Olversen 1 mrk:, og Siur …….. 1 mrk: smørs Landskyld.

1737: 235

1737.

Skifte brevet af 21 Febr: 1737 efter Sal: Thoren Jesephsdatter blev lest, og derudj befunden jordegoeds, boen tilhørende, udj gaarden Lie 1. Thun, 1 pund 7 mrk: med bøxsel og herlighed, samt overbøxsel til 8 mrk: andre Eiere tilhørende, som Arvingen Anders Michelsen blev udl:

Skifte brevet af 6 Octbr: 1736 efter Sal: Siur Larsen blev lest, og derudj befunden jordegoeds, boen tilhørende, udj gaarden Arheller 9 mrk: smør med bøxsel og herlighed, som blev udl: paa Arvingerne, neml: Maritte Olsdatter 4 ½ mrk:, og Hall Larsen 4 ½ mrk: smør.
Skifte brevet af 27 Febr: 1737 efter Sal: Lars Svensen og Chrestj Madsdatter blev lest, og derudj befunden jordegoeds, boen tilhørende, j gaarden øfre Lii 2 pd: smør med bøxsel og herlighed, sambt overbøxsel til 1 pd: 4 ½ mrk: andre Eiere tilhørende, som blev Arvingen Svend Larsen udlagt.
Skifte brevet af 14 Nobr: 1736 efter Sal: Giorend Aslacksdatter, blev lest, og derudj befunden jordegoe[d]s, boen tilhørende, neml: j gaarden Store Ringheim 3 Løber 18 mrk: smør med bøxsel og herlighed, j gaarden Emstad 2 Løber smør med bøxsel og herlighed, sambt overbøxsel til 18 mrk:, sam/m/e jordegoeds er udl: først, til Creditorene, Hr: Capitain Nordahl 2 pd: 19 mrk: smør med bøxsel og herlighed udj gaard: Store Ringheim, til Arvingerne udl: Olle Knudsen 1 Løb smør med herlighed, og andeel af overbøxselen, j gaard: Emstad; 1 Løb 13 mrk: smør j gaarden stoere Ringheim, Knud Olsen j gaard: store Ringheim ? …., Svend Olsen j gaard: stoere Ringheim 12 mrk:, j gaard: Emstad ? ….., med andeel af overbøxselen, Olle Olsen j gaard: Emstad ? ….., med andeel af overbøxselen, Siur Olsen j gaard: Emstad 1 pd: 4 mrk:, med andeel af overbøxselen, Aslack Olsen j gaard: stoere Ringheim 1 pd: 4 mrk:. Kirsten Olsdatter j gaard; stoere Ringheim 14 mrk: jordegoeds.

Allerunderdanigst publiceret Kongl: Allernaadigste bevilling for Lieutnant de Wahl, paa Gastgiveriets holdelse her paa Wangen ved de ham tilhørende husser.

Henrich Miltzou udgivene bøxselbrev med Revers, af 16 ….. 173? til Elling Rognalsen paa 1 Løb smør udj gaard: Jernæs, blev lest.
Capitain Jens Nordahl udgivene bøxselbrev med Revers, af 12 Octbr: (1736) til Ellef Siursen paa 2 Løber 1 pd: 6 mrk: udj gaard: nedre Øggre, blev lest.
ditto med Revers, af 12 Janvarij 1737 til Mathias Grove paa 1 Løb (smør) udj gaarden Grove. blev lest.
Inger Roustad udgivene bøxselbrev med Revers, af 30 April 1737. til ….. Joensen paa 2 pd: 2 mrk: smør udj gaarden øfre Hylde, blev lest.
Willum Nielsen udgivene bøxsel brev med Revers, af 29 April 1737 til Knud Olsen paa 1 Løb 6 mrk: smør udj gaard: Giære, blev lest.
Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel brev med Revers, af 27 Ap: 1737 til Holger Halvarsen paa 1 ½ Spd: smør udj gaard: Reine, blev lest.
ditto med Revers, af 14 Decbr: 1736. til Aslack Knudsen paa 9 mrk: smør udj gaarden Niaatvejt, blev lest.
Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Revers, af 25 April 1737. til Torg… Olsen paa 1 Løb 1 pd: 9 mrk: smør udj gaarden Lille Rogne, blev lest.
Beskop Bornemands udstæde bøxsel brev med Revers, af 12 April 1737. til Madts Knudsen paa 2 ¾ Løber smør udj gaard: Seim, blev lest.
Gullach Opheim udgivene bøxsel brev med Revers, af 26 April 1737. til Olle Gullachsen paa 1 Løb 6 mrk: smør udj gaard: Opheim, og 1 Spand smør udj gaarden Danmarck, blev lest.

1737: 235b

1737.

Den 2 Maj blev Rætten atter betiendt. er passeret som følger.

Henrich Miltzou udstæde bøxsel brev med Revers, af 16 April 1737. til Knud Brynildsen paa 1 Løb 18 smør udj gaard: Hellved, blev lest.
Magister Jørgen Harboe udgivene bøxsel brev med Revers, af 7 Nobr: 1736. til Knud Monsen paa 12 mrk: smør udj gaarden Wass-Enden, blev lest.
ditto udgivene bøxsel brev med Revers, af 24 April 1737. til David Larsen paa 1 ½ Løb smør udj gaarden Rødde, blev lest.
Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Revers, af 9 April 1737. til Dag Knudsen paa 2 Løber smør udj gaard: lille Ringheim, blev lest.

Lars Pedersen Hæve Contra Sophia Scherve, Sag[en] blev paaRaabt, mens møtte ingen, ej heller lod møde for sig, hvorforre Sagen blev udslettet.

Klockeren Carsten Horsenius fremstoed for Rætten efter forrige tiltalle til eendeel af Almuen om sin Klocker Told og offer, og begierede begge Sagerne forfløt indtil neste Ting, siden hand hafde erholdet Høye øfrigheds Resolution hvad en hver skall svare ham, og sam/m/e ved en Continuations stevning til paaKiendelse udj Sagen at faa Ecamineret!! (Examineret).

Afsagt

Citantens paastand blev for billig anseet og Sagen forflødt, siden ingen af de indstevnte her imod hafde noget at lade tilførre.

Den 3 Maj blev atter Rætten betiendt. er passeret som følger.

Henrich Miltzou udgivene bøxsel brev med Revers, af 29 Nobr: 1736. til …..s Pedersen paa 2 ½ Løb smør udj gaard: Store Røthe, blev lest.
Skifte brevet af 16 Maj 1736 efter Sal: Inger Knuds datter, blev lest, og derudj befunden jordegoeds, boen tilhørende, neml: j gaard: Fiose 3 Spand smør med bøxsel og herlighed, nock Lem/m/es Teien, som er skift og Deelt, først, til Creditorene Johan/n/es Opheim …… Lemmes Teigen. til Arvingerne, Omund Størcksen (udj gaar)d: Fiose 27 mrk: smør, Ole Omunsen 7 mrk:, David Omunsen 7 mrk:, Torsten ibd: 7 mrk:, Kirstj Omunsdatter 3 mrk:, Guro Omunsdatter 3 mrk: smør, alt udj gaarden Fiose.

….e Bottolphsen stod j Rætte og efter forrige tiltalle til Gul(lack) Knudsen Seim, begierede Sagen j Rætte,
den indstevnte Gullack Knudsen Comparerede, og efter forhen giorde …… (frem)lagde j Rætte det af Citanten paaRaabte skiøde af 15de Septbr: 1703. som er saa lydende.
Citanten paastoed Dom (til Ind)løsning.
Comparenten formeente at Odelen tilhørte ham (paa) hands moders side, siden gaarden er af hands Sal: {Fader} StifFader indkiøbt af Fællets boe.
som ingen af parterne videre udj Sagen hafde at lade tilførre, saa blev saaleedes for Rætt

afSagt.

Efter Lovens Allernaadigste bydende, henviisses Sagen til Aastædet, hvor den ved endelig Dom efter Lovl: forregaaende stevnemaal til Tocke Tirsdag 1738 bør afgiøris.

Fogden Andreas Jessen stoed j Rætte og efter forrige tiltalle til Brynild Holgiersen, som (udj) Eegen Persohn var for Rætten (og) begierede sagen for(etaget) til afgiørelse.
Leintnant …… de Wahl af det Bergenshuusiske Regiment

1737: 236

1737.

fremstoed for Rætten og Replicerede at den/n/e Arrestant Brynild Holgiersen er Angaceret ved Granadier Corret j Kiøbenhaun paa 8te Aar, altsaa formoedede hand og paastoed at Persohnen maatte blive ham ofverlevert, tillige med Acten, da hand straxen vilde sende Arrestanten til Regiment… for at lade vedbørlig afstraffe.
Comparenten Brynild tilstoed j sandhed at være, det hand staar j Kongens tieniste ved Grenadier Korret.
Fogden frafaldt sin paastand og tiltalle til bem:te Brynild Holgiersen.
Den af Leintnanten forlangte Act blev ham belovet.

Siur Larsen Hæve \paa sin Faders vegne/ fremstod for Retten udj denne Sag som (paa) pag: 214 er begyndt, contra Mogens Lie,
Parterne blev advaret om mindelig forliig, mens var icke at faa foreenet.
Mogens Lie blef tilspurdt, om hand icke efter forlangende som ved høstetinget passeret var, hafde ved continuations Stefning indkaldet Niels og Willum Eide for deris Vidnesbyrd at aflægge, hvor til hand svarede Ney, mens indleverte (eendeel) skrevene Documenter, som først, een Laugtings dom af Januaris 1728. 2det Ober hof Rettens de……. …..fæstede dom af 1729. d: ? Februarj, 3de Hinrich ….sen Miltzous Oddels Transport af 12 Junj 17?? 4de Claus Mossefinds Skiøde af 20 Augusti 173? (paa) 18 mrk: Smør, og var for det øfrige for sin over beg……, dem hand dog til dato icke med Adkomster h… …… beviist hvor meget det er, tolf Rigs daler …….. ….rendes, eller og hand vilde levere ham sin …….. tilbage, og vilde derimod betale til at udl(øse gaarden) Hæve [med] 2 rd: for hver Mrk:
Siur Larsen Hæve p(aa sin) Faders Vegne, indleverte sin Regning (paa) omkostningerne, og var endelig dom b(egieren)des, leverte og i Retten een bygsel Seddel a(f) ? Junij 1723. til et beviis at hand bruger ga(arden Hæve) for Landskyld;
Sagen optages til dom, og (skal) Parterne blive bekiendt giordt, til hvad (tiid) den bliver afsagt.

Den 4 Maij blev atter Rætten betiendt,

hvorda fremstoed Fogden Andreas Jessen, og lod inden Rætten oplæsse nest afvigte Aars Skatte Restance, saavelsom og for den/n/e Termin, og som ej nogen var der sam/m/e vilde eller kunde imod sige, saa var (hand Ræt)tens Attestation begierende, som blev efterkom/m/et.

Efter trende gange udRaabelse var ej nogen der vilde gaa (i Rætte,) altsaa blev Rætten for dette Tinglau (sluttet og) ophævet.

1737: 236b

1737.

Tirsdagen d: 7 Maij blev Rætten betiendt paa Gaarden Fieli, beliggende j Holbøyder otting, Wiinie Kircke Sogn, Wangens Tinglau paa Woss, med efterskrevene Eedsorene Laug Rættis mænd, Naufnl: Lars Hollo, Niels Brathollo, Niels Bøe, Iver Ouskier, Erick Synve, Mons Backethun, Olle Drøksvold, og Stephen Melve, ofverværende Lensmanden Wiching Tvilde, som efter Fogdens ordre hafde tilsagt Laug Rætten.
Hvorda for Rætten fremstoed Lars Navesøn Løn og lagde j Rætte Een skriftl: stevning af 30 Novbr: 1736, som blev oplæst og er saa lydende. som den/n/e Stevning ej er underskreven af Concepisten, saa tilspurte Rætten, Citanten, hvem sam/m/e for ham hafde skrevet, hvor til

hand Replicerede, at som hand var Soldat ved Major Mejdels Compagnie, saa hafde hands Leintenant paa Citantens anmodning sam/m/e Stevning skrevet.
den indstevnte Ingebrickt Larsen møtte, vedtog stevningen.
Rætten tilholdt parterne forliig, hvor en lang sam/m/en talle og imellem handling blev holdt, mens som intet mindelig forliig var at træffe, saa blev med Sagen fortfarret, og af Citanten lagt j Rætte, først, et Odels maggeskifte brev af ? ….br: 1688, læst til Tinge sam/m/e Aar og dag, udstæd af Com/m/is(sariu)s Risbrecht til Torgier {Ri} Baarsen paa 1 Løb, et halfv ….. smør her udj gaarden Fiælli, dernæst fremlagde hand (et Ski)fte brev af 18 Maij 1694, der med hand, Citanten, beviisser (at) hands Moder Gudve Torgiersdatter er Sal: Torgier Baarsens Elste datter, derhos Citanten forklarede, at hands Contrapart Ingebrickt Larsen haver hands Moders Søster, Rag(nhil)de Torgiersdatter til ægte, som var Citantens Morfader (Sal:) Torgier Baarsens anden datter: hvilcket blev af den indstevnte Ingebrickt Larsen tilstaaet, dernæst fremlagde Citanten en Exstracht af Wosse Ting ProtoC:, der med at beviisse at Citantens broder Ole Navesen haver d: 6 Nobr: 1724: (ladet) lysse penge mangel til den ½ Løb og 6 mrk: smør her i gaarden, som nu trættis om, og den tiid, som inu!! (endnu) ……. er beboet og styret af Citantens Mosters Mand Ingebrigt Larsen. de her udj Rætten fremlagde Documenter, saa vidt Sagen er vedkom/m/ende, bliver hernæst (indf)ørt.
Comparenten Ingebrigt Larsen lagde j Rætte et (Skift)e brev af 27 Febr: 1708, forRættet efter Sal: To\r/gier (Ba)arsen, der med at beviisse hvorleedes hand Paa Jorden (er in)dkom/m/en. her indføres saa meeget af Skifte brevet som Sagen er vedkom/m/ende. Comparenten Ingebrickt Larsen lod tilføre, at da hand bekom dette jordebrug efter Skifte brevets udvis af 27 Febr: 1708, da var den/n/e gaardeparts huusser øde og forfaldne, altsaa formodede og paastoed hand, i fald hand jorden skulde vige, da at (bekomme) erstatning for de opbygte huusser.
Rætten (tilspurdte) Citanten hvor gam/m/el hand var, {og hvem,} (dertil han)d svarede at var udj sit 25 Aar, og blev 25 Aar ……. ….m/m/ende.

1737: 237

1737.

Der blev inu!! (endnu) imel: parterne, Wentileret om et forliig, (her) til og Rætten bægge parter formanede og gav dem frist og (tiid?) med derris ven/n/er der om at talle.
efter en tiids forløb indkom parterne og Declarerede at de ej med hin anden kunde træffe noget endelig forliig.
Citanten inu, for at undgaa vitløftighed, tilbød Ingebrigt Larsen (om hand) i mindelig vilde afstaa jorden, da maatte (hand,) Ingebrigt Larsen, sidde paa jorden, styrre og (bruge) den sin lifvs tiid. hertil Ingebrigt Larsen svarede nej, at hand dette tilbud ej vilde imodtage. Citanten viiste penge for Rætten og tilbød Ingebrigt Larsen om hand sam/m/e vilde imodtage. hvortil hand svarede nej, at hand ej tog imod penge til nogen løsning for jorden.
Dom/m/eren tilspurte Parterne efter Kongel: Allernaadigste forordning, (om de) hafde noget til derris Sags tarv og beste at lade tilførre, (der) til parterne svarede nej, at de ej videre hafde Sagen til oplysning at lade tilførre, mens vare Dom begierende.
hertil blev at bereigne den/n/e Sags bekaastning, Som er Sorenskriveren[s] Skiøds fra sit hiem til Wangen paa Woss, som …….. vands 4 mille á 2 mrk: er 8 mrk:, en Reisedag udj Provision, lige saa tilbagge, er tilsam/m/en 4 Rd: Sorenskriverens (Reise) fra Wangen og her op til Aastædet er 2 ¾ mille til (lands), her til Citanten selv haver forskaffet fløtning (frem og) tilbage, Provition udj tvende Rejse dagge á 4 mrk: (er 8 mrk:), den/n/e dags forRætning 2 Rd:r efter Reglementet (af 17..), Laug Rætten er 8 Mand, kand ej Ringere have p(aa denne) Aarsens tiid formeedelst lang Vei, besværlig (Vei) her op til fields udj meng[d]e snee, da det er (i den) beste jorddørckning, end som hver 24 s: er 2 Rd: (Lensman)den formeedelst Laug

Rættens tilsigende, sa(mt) …..ning ved [for]Rætning[en] og en lang besværlig Vei (fra sit) huus og hiem, kand ej Ringere have end ? …., tilsam/m/en in alles 10 Rd:r.
Sagen blev til Doms optagen:
Parterne fremtoed for Rætten, og Declarered Ingebrigt Larsen efter Citantens t(ilbud) at tage imod Løsnings penge sin udlagde Summa ?? Rd: at hand paa jorden bliver sidendis sin lifves (tiid, med) Regres til Citanten for de paa jorden op(bygte huusse), i fald de ej om sam/m/e kand vorde forEenede, saa og at Citanten selv betaler den/n/e Rættens behandling,
Citanten Replicerede her med at være fornøyet, og alt at efter….. med den aftalle, at om de ej om huusser kunde forEenes, bør Ingebrigt Larsen at beviisse hvad hand haver (lagt ud paa) gaardens huusser, og selv at S(va)re ... omkostninger …… Ingebrigt Larsen som hand …….

1737: 237b

1737.

Forliig, de med haande band for Rætten bekræftede ubrødelig at holde under Lovens tvang.

Rætten Eragtede.

Siden dette forliig og forEening af Parterne for Rætten med haande baand er bekræftet, saa bør og (samme) ubrødelig at holdes under Lovens Adfær og ? lod Sølvs bøder straff, som den bør til Wangens (Fat)tig huuss at udReede og betale under Nam (og Execu)tion 15 dagge efter den/n/e Dombs Lovlige forkyndelse, som først bryder den/n/e forEening.

Sluttet I Jesu Naufn
af
J: S: Fleischer(?)

1737: 238

Udi denne Bog, som Indeholder Toe Hundrede og Førgetiuge Nummererede igiennemdragne og forseiglede blade, og er Anordnet til en Ting Protocol for Hardanger Sorenskriverie, Woss Præstegield og Lysse Closters godz, haver Kongl: May:ts Sorenskriver samme steds, Johan Sechman Fleischer, at indføre alt hvis som for Retten passeret vorder, saavelsom ……. Extraordinaire anbefalede ……., hvilcket saa Rigtig og Lov ……. maa være som hand det …… vere bekiendt og stande …….. for, og naar denne bog er fuldskreven, haver hand Een anden imod dennes Jndleverelse ……. igien at udtage.
Bergen dend 29de May 1733. Ulrick Kaas.

Dette var slutten på denne tingboka. Resten av året 1737 er å finna i neste protokoll.